

328

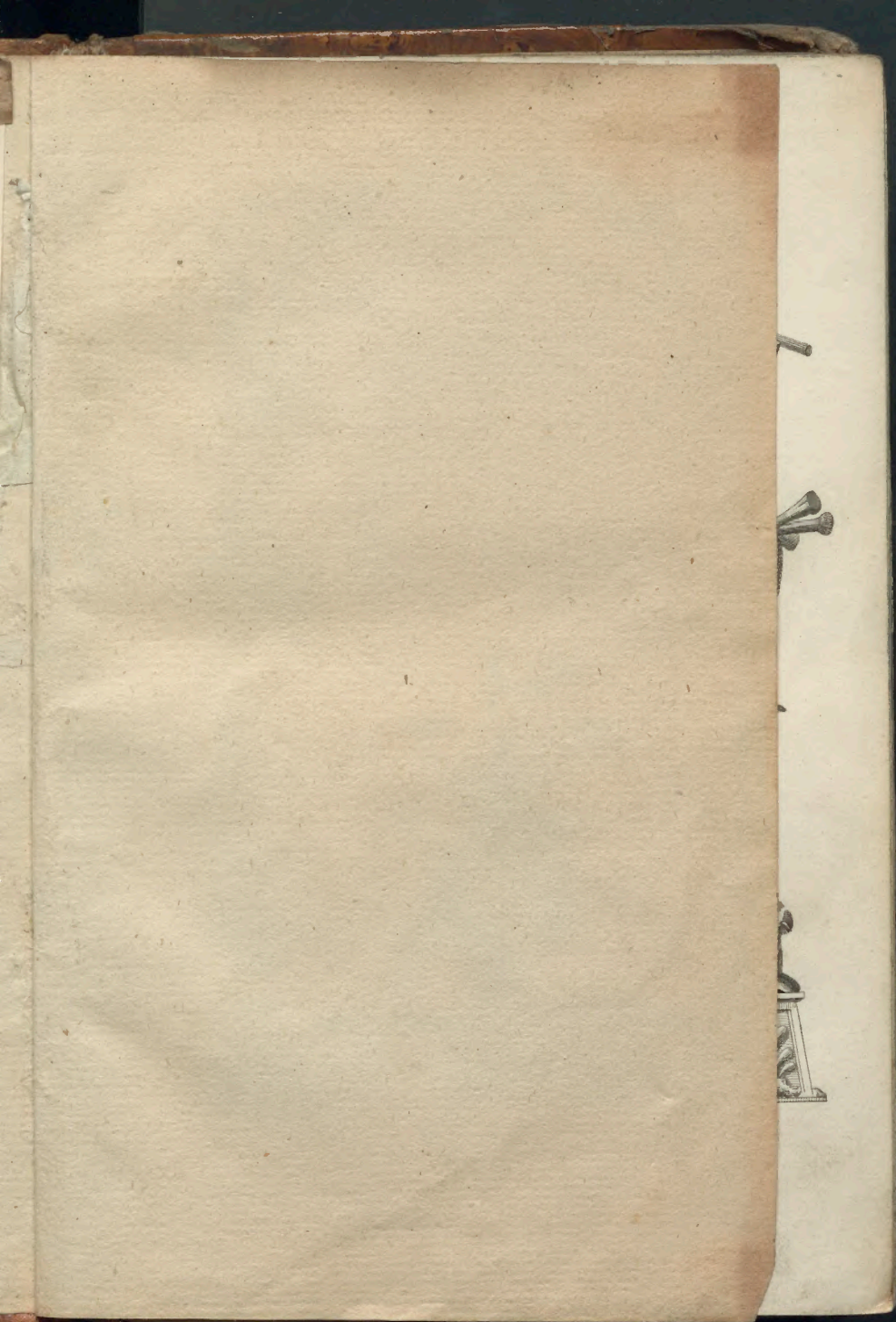

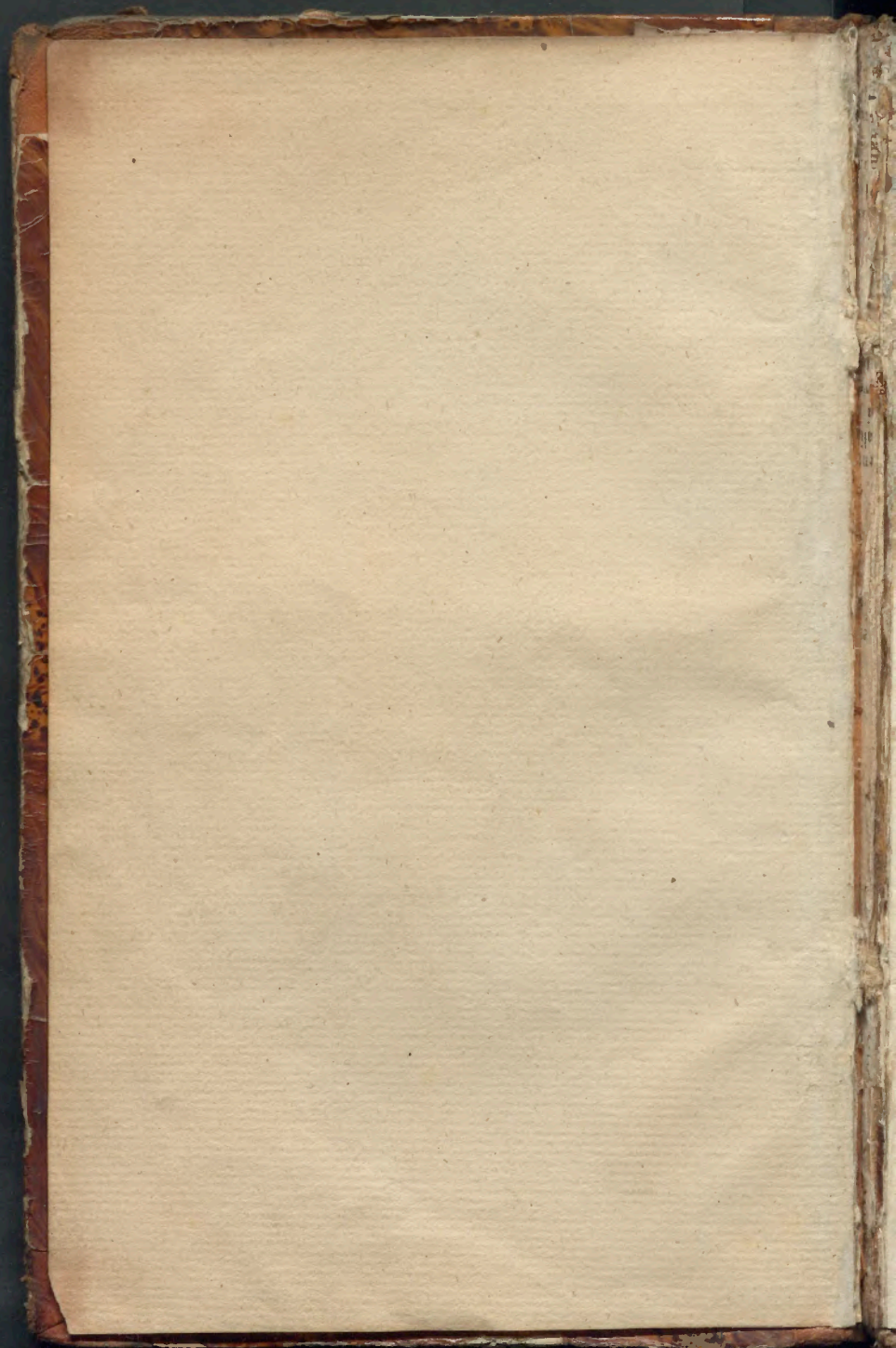
m. 328-

574

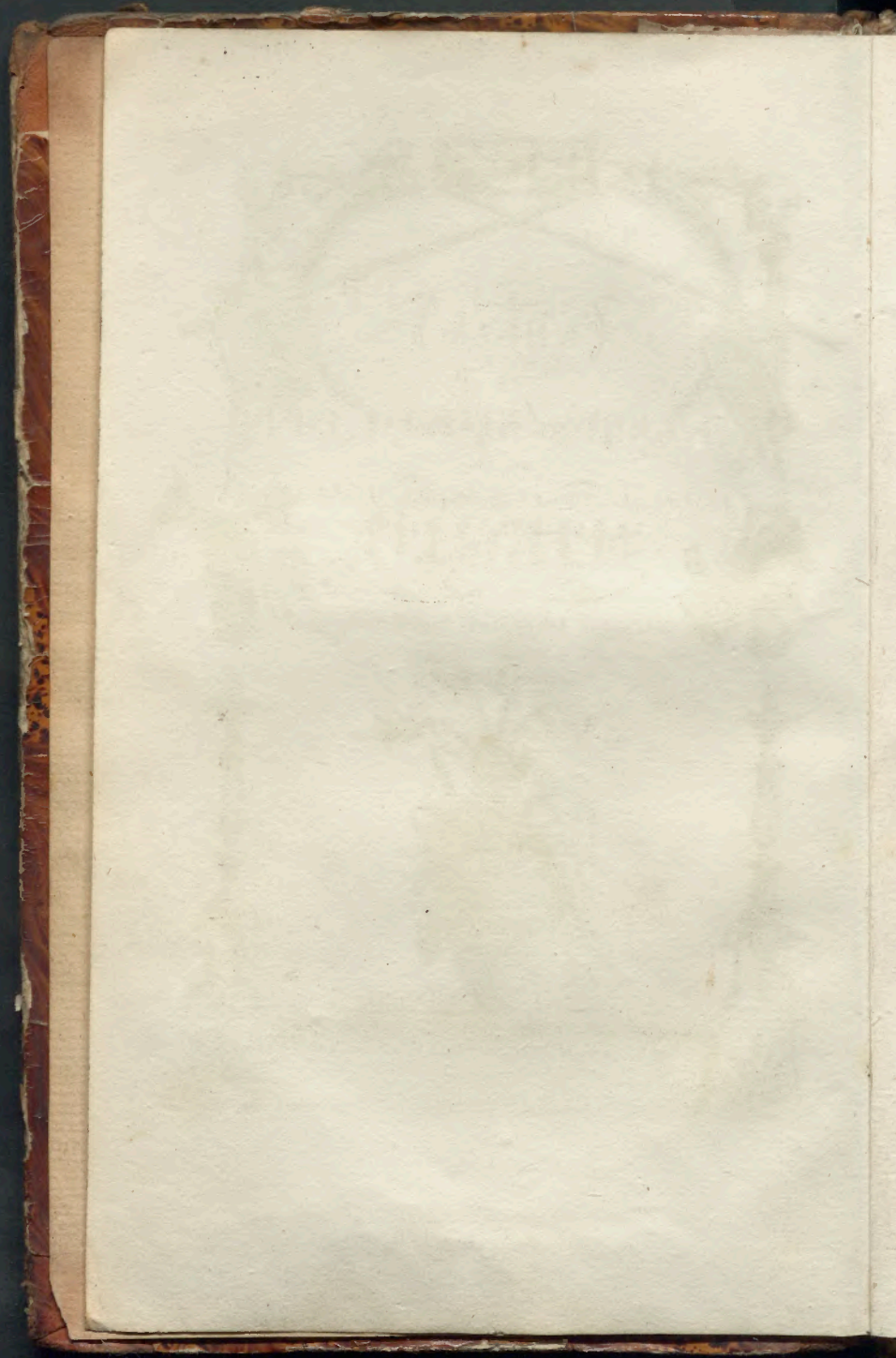

7.4

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԵՅԼԵՍՕՖՈՒՆ

Ֆ Ի Գ Լ Ե Ն Լ Լ Ի Ր Ի

Ե Ա Խ Օ Տ

Ե Ո Ւ Ն Կ Ո Ւ Ն Կ Լ Ն Դ Լ Ե Լ Լ Ի Ր Ի

Ինկիլդ լիանինսէն Քրանգորդ լիանինէ՛ և
Թուրնէօր նա՛մ Քրանչալընըն էլէտէլ թէրճիւմէ
տէն , հալա ըսթամպօղտա Տանիմարգա պաշ թէր-
ճումանը պարօն Յոհաննէս Էրէմեան իշպու լիսա՛
նի թիւրքիյէ թէրճիւմէ էլէմիշ տիր :

ՃԻՆՏԻ ԵՎՎԵԼ

ՎԵՆԵՏԻՔ ՇԵՀՐԻՆՏԻ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ՊԱՍՄԱ.

Սէնէ 1819.

1847

1847

1847

1847

1847

1847

1847

1847

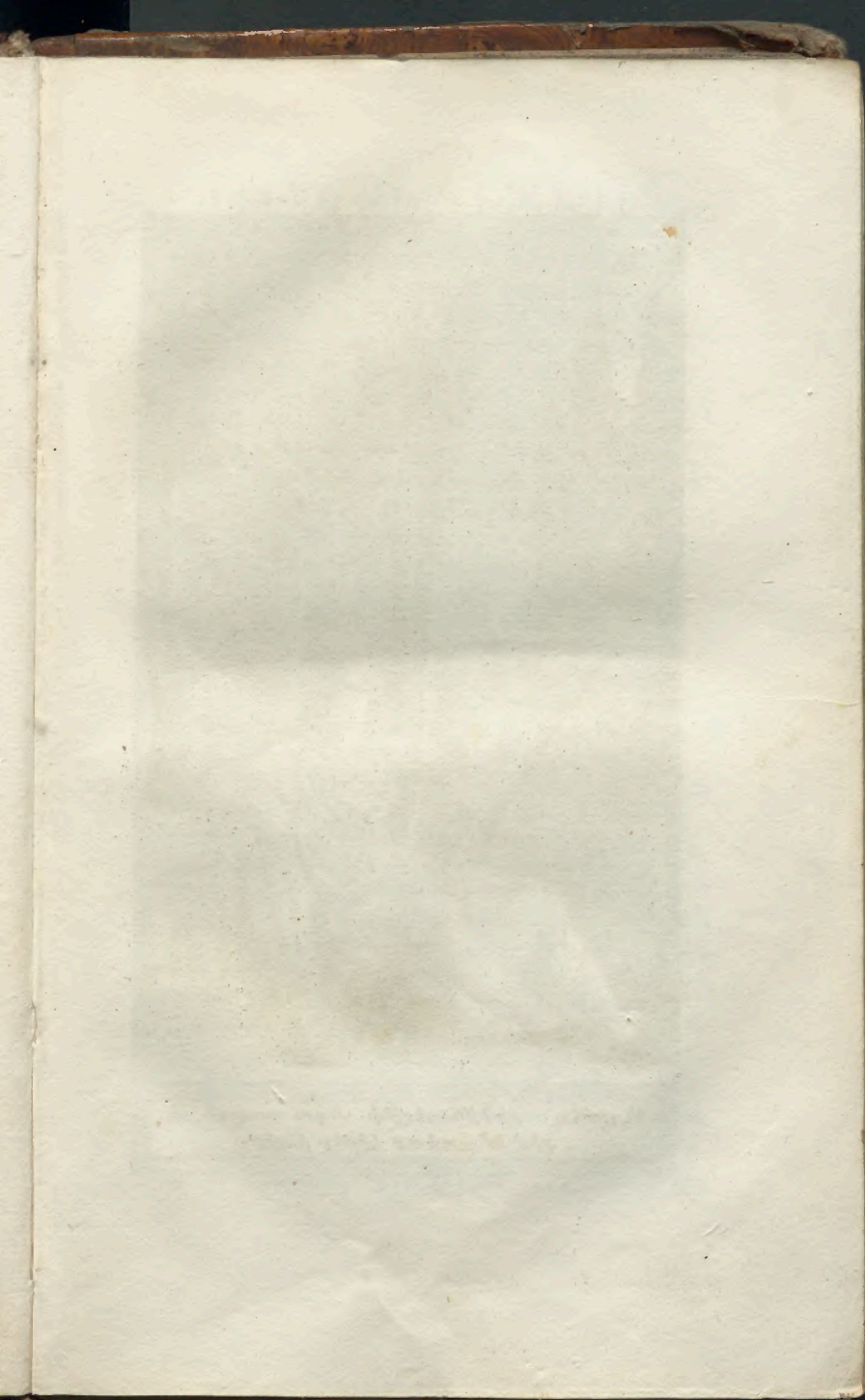
1847

1847

1847

Ինկիլիզ քերական քեչելէրինսէն Էտուարտ Եունկ նամ ֆէյլէսօֆ 1684 Թարխիսնտ տիւնեայէ կէլիփ, կէնճլիքտէ իգթիզա հտէն իլիմլէրի Թահ սիլտէն սօնդրա, կէչէն տէվըն իսթիտասընտա, պազը նտտիտէ Թէլիֆլէրի իլէ ատընը սէօյլէթմէյէ պաշլատը: Անճագ զաթինտէ մերպի Թապիաթ օլտուզուհտան մաստ, ֆէլէք տախի քէնտիյէ եար օլմայլիփ, կէնճ էաշընտա տիւնեայէ սէվտասը օլմուշ ուսա տա, ֆէլէյին ֆէլաքէթլէրի քէնտիյի պիք հալէ դօմուշ տուր քի, տիւնեատէն իպա էտիփ, էօլմէտէն էվվէլ քէնտիյի մէպարէ կէօմիւշ: Անճլիքտէ Թաշիպ օլտուզու մասլահաթլէրին հիչ պիլընէ պէրմուրատ օլմատըզընտան պաշգա, էաշընը ալտրպտան սօնդրա, օն սէնէտէն պէրի Թէստըլիսի օլան՝ էհլի ըուսիա, վէ էհլինին իքի էվտաթ ֆիլանարոս վէ նէրկիզէ իւչ այըն զարֆընտա տիւնեալարըն Թէպտիլ էտինճէ, օ ճան աճըսըլա տիւնեսատէն քիւլլիյէն էլ ճէքիփ, զաթինտէ իսթիտաթ տի օլան շիթ իլմինէ մշղուշ օլուփ, օնուհլան մէրազընը տէփ էտէրտի. օնտան սօնդրա պիւթիւն էօմրիւնտէ գալէմ էլինտէն տիւշմէյիփ, կէրէք շիթ, կէրէք նէսը յօ Թէլիֆլէր էթմիշ տիթ: Լաքին օ աքզուսուն ճէքտիյի էճէլ՝ ագըպէթ 1765 Թարխիսնտէ էօնիւնէ շըդընճա, էօլէճէյինի տույուփ, էինի պիթ մէրազ զալէպէսի մի օլա. էօգսա տիւնեսատէն իգրահ էթմիշ, ինթիպամ ալմադ իչին մի օլա. էօգսա ինկիլիզճէտէն ֆրանգորդճայա Թէրճիւմէ էտէն լը Թուր. նէօր ալիմին Թախմինինճէ, էճէլ աէօշէյինտէ էաթմըշ առամըն՝ տիւնեա շէյլէրինտէ կէօղիւ օլմամալը, օ սէպէպ իչին մի օլա. էախօտ էազտըը շէյլէր տահա Թասհիչ օլմամըշ, քէնտի էօլտիւքտէն սօնդրա էլէ կէչիփ տէ, օլան շէրէֆինէ զիւլլ օլմայա տէյի

մի օլա, էլ հազըլարընը հէյի աթէչէ եագմը: Օն
 լարտան մատա հալա հլտէ դալան պիր դաջ Թէլը-
 Ֆի վար քի դայէթ Թուհաֆ շէյլէր տիր: Վէ պուռ-
 լարըն փէք ալասը՝ իշպու Թէրճիւմէ օլուանս կէ-
 ճէլէ տիր քի, ասրէթին էպէտիլլինի, վէ ճանըն
 էօլմէզ օլտուղունու իսպաթ հագդընտա, ջոգ աճա-
 իպ պուլուշար ըլա սէյլէր: Վէ նասիհաթ վէ Թա-
 զիրէրինի՝ նէքրէ Թէմսիլլէր իլէ կէչէր: Պու ստամ
 պիր էօրնէքսիզ մուէլլէֆ տիր քի, Թէլլէֆլէրինին
 ուսուլի հիչ քիմսէյէ պէնղէմէզ: հաթթա սաիր միւ-
 էլլիֆլէր պիր պիրլէրինտէն էօրնէք ալմըշար տէյի
 զէմմ էտէր: Վէ Թէլլէֆլէրինին պիրինտէ Նէ աճապ
 պիր փի, ինսանլար պօղպուղա դաման պիր պիրինէ պէնլէ-
 մէզ պօղար գա, էօլպիւլլէրի դաման պիր պիրինէ էօրնէ+ էօ-
 լիւր տէյի հիճիլ էտէր: Քէնտի եազաղը շէյլէրին
 նէ նիզամը վար, նէ Թէրթիպի վար, վէ նէ պիր
 մատտէյէ մէսնի տիր: քիլլինին ֆիլքրի նէ շէքել կէ-
 զէրսէ, պու ստամ գալէմինի տէ էօյլէ կէգտիրմիշ
 տիր: պիր մատտէյի պաշար, ծոււ պրտղըր պիր զպ-
 րիսին սէյլէր, պիր սէյլէտիլինի Թէքրարլար, պիր
 զայրի Թապիր իլէ էինէ սէյլէր, շէյլէ քի օգուչա-
 նըն ճանը սըգըլմասըն տէյի, ինկիլըզճէտէն ֆրանգ-
 սըզճայա Թէրճիւմէ էտէն ստամ՝ պիր ըսպըթայէ
 գօմադ իլլին, սօգուզ կէճէյի էիրմի տէօրտէ պէօլ-
 միւշ էքէն, պաղը խուրաէլլէրինի Թէքրար այրըրփի,
 հաշլլէ իսմի իլէ հէր կէճէնին սօնուհա պաշգա
 պաշգա ա, ք, նիշանլէրի իլէ այրը եազմըշ սըր:
 Պու նտան մատամահչէր կիւնիւ իւզէրինի իւշ Փասլ
 պիր գասիտէսի, վէ պաղը մատտէլէր հագդընտա
 Թէֆէքքիւրլէրի, իշպու քիթապըն նիհայէթինէ ի-
 ըսվէ օլուանմուշ սուր:

Աւան, օ քեֆին պեզինի տօղուտուղուն մե-
քեք՝ նէ չափուք կիտեր կելեր :

ԵՌՄԵՆԱԿԱՆ ԳԼԽԱՆՈՒՄ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒՄ

ԵԱԽՕՏ

ԵՌՄԵՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ

ՄԱՅՆ, թաթը ուղիւ ան. Եօրդուն
Թապիւթէ հայաթ վերիբոսին ... ան, նէյ-
լէյիմ քի գաչայօր: () տա քէնտիյի տինն
Եայէ վերմիշէր կիսի, տերտլի օլանտան
գաչայօր • իգպալին օլտուղու Եէրտէն
կերի գալմազ • ան ու վահ սէսինտէն
գաչար, գուշ կիսի ուչար տա, վարըփ
գօնմաղա՝ Եաշ ըլա ըսլանմամը կէօզ-
լէր սարար:

Չօգտան պերի տիր՝ ըահաթ ուղիւ
նէ օլտուղուն պիլմէմ. պիր գաչ տագի-
գա ուչուգլանա ուչուգլանա ուչուտուգ-
տան սօնղրա, ուչանըրըմ մութլու

պիր տահա ույանմայանլարա : Ապքին օ
տա պօշ . էյեր ըույանըն մէզարլարա տա
կիրտիյի սահի՛՛հ իտէ , օնլարա տա մուԹ-
լու օգուամագ պօշ տուր :

Այգուամուն իչինտէ նէ՛ գարըլդգ տիւշ-
լէր կէօրտիւմ . պիր մուսիպէԹտէն պիր
մուսիպէԹէ տիւշիւփ գալգարագ , խայ-
ալի տերտլէր իլէ մէյուս օլտում : Հէլէ
այըլտըմ , ագըմ պաշըմա կէլտի ույան-
տըմ . ույանտըմ ամմա , էլիմէ նէ՛ կիր-
տի : Այն հալիմէ . տերտիմի Թէպտիլ
էԹտիմ , վէ սահի՛՛հ խայալիսինտէն պէ-
Թէր տերտլէր պուլտում . տերտիմի էան
մաղա կիւնլէր փէք գըսսա տըր : Ա՛հ . կէ-
ճէլեր նէ գատար գարանլըգ օլսա , պէ-
նիմ հալիմ գատար մուսիպէԹլի օլամաղ ,
գալպիմ գատար գարա էասը օլամաղ :

ԻշԹէ , կէճէ՛ տէվըրինին էարըսընա
վարտը . հավալարըն օրԹասընտա , ապա
նօս ԹախԹ իւզէրինտէ օԹուրմուշ՝ պիր
հէյպէԹլի փատիշահ կիպի , գարանլըգ
պիր գաՓէս արտընտան ույումուշ ճի-
հանէ տօղրու , գուրշուն ասասըն սալ-
մըշ : Ա՛հ . պու նէ սուսլուգ տուր . պու
նէ գարանլըգ տըր . կէօղլէր շէյ կէօր-
մէզ , գուլագլար սէս իշիԹմէզ . պիւ-
Թիւն քեախնաԹ ույգույա տալմըշ . տիւ
նէա էօլմիւշ կիպի տուրույօր : Տիւնէայը
էաշատան հարէքէԹ տուրմուշ կիպի՝
ԹապիաԹ ըահաԹլանըյօր սանըրսըն .
վայ գօրգունճ ըահաԹլըգ վայ . տիւնէա

սօնունու խապէր վերէն թասվիր : Ահլ-
սին իմտի կէլսին շու տիւնեա սօնու . էյ
գատէր , երբ թ իմտի փէրտէնի . պէնիմ
ա՛րթրգ պէքլէյէճէք հալիմ գալմատը :

Եյ սուսլուգ , էյ գարանլըգ . ազիմ
էքիզլէր , էգէլի կէճէնին մուպարէք էվ-
լատլարը . թաթլը ֆիքիրլէրին աթալա-
րը , սիզ օլտուղունուզ էէրտէ , տիւշկիւն
ատամլարը գալտըրըր , ագլընա դուվ-
վէթ վէրիրսինիզ . պանա տա իմճատ է-
տին . սիզին հիւքիւնիւզ ծնտա տըր .
քիւլիւ թօփրաղը սիզին օլան՝ պու ալիւ
վիւճուտ , չօղա վարմազ՝ տիւշիւփ հէյ-
պէթլի տէվլէթինիզէ պէաթ էտէճէք 75
տիր : Աքին սիզին ֆաիտէսիզ իմտատը-
նըզը տիւէմէյլէ , էլիմէ նէ կերիր : Անզ
քիմսինիզ . էպէտի հիւլէրէ պիր սէս է-
տիփ , սապահ էրլտըզլարընը էարատըփ ,
գուպպէի ասումանէ տիզէն , վէ հէնուզ
տօղան տիւնեայէ , էարատանընը խապէր
վէրմէք իչին , էրլտըզլարըն պի նազիր
տէվրինի պաշատան՝ գատըր ալլահըն
էանընտա սիզ նէ սինիզ : Մանա , էա՛
թասալ-ալլահ , սանա նիյազ էտէրիմ .
շու կէօք էիւզիւնտէ փարլայան աֆիթա-
պըն նուրունու վերէն սէն սին . ճանը-
մա տօգան . պէնիմ տէ ագլըմա նուր
վէր : Պու օ սաաթ տըր քի , ինսանլար
ույգույա տալմըշ իքէն , խասիս ատամ ,
մալինին էանը պաշընը պէքլէր . պէնիմ
տէ մալիմ սէն սին . պէնիմ տէ կէօզիւմ

սէնտէ տիր. պիր սըզընաճագ եկր՝ սէնտէ արարում:

Ճանրմ տա հաստէլերիմ կիպի գաւրանըգտա տուրույօր: Վերէմ էյլէ էֆէնտիմ, շու օլտուղում իքի գաթ գաւրանըգտան իչէրի՝ ճանրմա պիր նուր գըվըլճըմը կէօնտէր, մահզուն ճանրմա ըջգ վերսին, թէսէլլա էթսին. պէն աճըլարըմը պաստըրըփ, տերտլերիմի Ֆիքրիմտէն չըգարըփ, էօմը իւլէ էճէլին Փասըլլարընը սէյր էթմէյլէ, Փախէմէնտ օլմադ նիյէէթինտէյիմ: Սէն էօնիւմէ տիւշ. հագգ օլանլարը պանա կէօսթէր. տիլիմի տէ, ամէլիմի տէ սէն իտարէ էյլէ. ագլումա գուվվէթ վէր, էյլի թանըյայըմ. կէօնլիւմէ զօր էյլէ, էյլի սէվէյիմ. պէնի Փազիլէթէ պէնտ էյլէ, շիմտիյէտէք պօրճու գալտըղըմ պադիյէէլերի շիմտէն յօնղրա էտա էտէ պիլէյիմ. վէ սէնին ինթիգամ գաւտէհին՝ պու սէֆիլ պաշմտա թիւքէնիփ, նաֆիլէյէ տէօքիւլիւշ օլմասըն:

Իշթէ սաաթ պիրի վուրույօր
հայ հայ. պիգ սաաթլարը ղայպ էթտիքտէն սօնղրա սայարըղ: Իօյլէ իսէ վազթէ սէս չըգարթմադ, ինսանա պիր ագըլըլըգ տըր: Խուճուն սէսի ճանրմ տա էօթէր. մահէր մէլէյինին սէսի կիպի, ճանրմը թիթիրէտիր տույարըմ: Սաաթ կէրչէք վուրտոճմոն. պու վուրան՝ էօմրիւմիւն սօն սաաթի տիր .

պունտան է վիլէլքի վուրանլար նի՞ճէ օլ տու . վարտը տիւնեանըն տողտուղունու կէօրէն սէնէլէր իլէ պիր օլտու : Պու պիր նիշան տըր քի էօմրիւ թէրք էտէ ճէյիմի խապէր վէրէյօր . ա՛հ , տահա նէ դատար եափաճագ շէյիմ վար : Վօրդու լարըմ , իւմիտլէրիմ պիր պիրիննէ կէչմիշ . պիւթիւն զաթիմ գօրդու իչինտէ տիր . նէրէյէ կիտէյօրում շու գըսսաճըգ էօմրիւն քէնարընտան աշաղա տօղրու պա գար թիթիրէրիմ : Ըմա՛ն ալլահ , օ նի՛ տիպսիզ կիրտապ տըր . ա՛ հիյսլէթլի է պէտիլք , կէօղիւմէ կէօրիւնէն սէն սին : Սէն պէնիմ զաթիմլէ պիր օլաճագսըն . շիւպհէմ եօգ . եա պէնիմ կիպի պիր սէ Փիւ , պիր սաաթէ պիլէ սահիպ տէյիւ իքէն , պիր էպէտիլէյէ նի՞ճէ մալք օլա պիլէճէք :

Ինսան է վլատը չօգ աճախպ տիր . անդ լաշըմնազ պիր զաթ վար ըսա , ալլահ տան սօնդըա՛ ինսան տըր . ինսանը պիր էյի թանըմնազ իչին , պիր պիրիննէ զըտ կէօրիւնիւր՝ պին շէքլի պիր էէրէ կէ . թիրիփ , էօյլէ պագմալը : Պիր պիրիննէ զըտ՝ նի՛ զէնկինլիք , նի՛ Փագըրըգ , նի՛ խօրլուգ , նի՛ պէօյիւքլիւք . ինսան նի՛ խօր շէյտիր , ինսան նի՛ պիւյիւք շէյ տիր . եա պու աճախպ մախլուգու եարատան ալ լահ՝ օ՛ նասըլ շէյ տիր : Ինսանտա իքի մուխթէլիֆ թապիաթ պիր էէրէ կէլ միշ , ինսան՝ պիր պիրիննէ զըտ իքի էպէ .

տինին հասրը օլտուղու մերքեղ տիր . ի
 քի ուճու պիր եերի կեթիրեն իմէք
 տիր . եարատան ալլահտան հիլլերէ վա-
 րընձա , սայըսըզ մախուղաթ վէնձիրև
 նին օրթասընտա՝ պիր փարլագ հալգա
 սըր . Թանդըր նուրունուն՝ սեօնիւք
 շաֆգը , միւթաալ զաթին՝ Թասլագ Թաս-
 վիրի , վէ պօղուլմուշ սուրէթի տիր . Փա-
 նի Թօփրաղըն էվլատը , էպէտի իզգէ-
 Թին վարիսի . պիր էօլմէզ զաիֆ , պիր
 էպէտի պեօձէք , պիր գուրա , պիր Թանդ-
 րը տըր : Քէնտիմտէն քէնտիմ գօր-
 դուփ , քէնտի զաթիմտէ քէնտիմի շաշը-
 րըյօրում : Ֆիքրիմ՝ օլտուղու եերտէ
 եապանձը , պիւթիւն քէնտիմի կեզը
 տօլաշըր , հեմ շաշար , հեմ գօրգարում :
 Ղանըմ քէնտիյի արար , վէ քէնտիյի
 կէօրմէյէ քէնտիյէ տեօնէր . կէօղիւնիւ
 տիքէր , քէնտիյէ պադար , շաշըրըր , քէն-
 տի քէնտիյի Թանըլամազ , գօրգույա
 տիւշէր : Մասան էվլատը քէնտի քէնտիյէ
 նէ աճաիպ սըր տըր . շու օլտուղու սե-
 ֆիլ հալտէ , եինէ կէօրիւնէն վազարը-
 նա պագարմըսըն : Շ ու զէքտիյի տերտ-
 լէրին արասընտա , կէօսթէրտիյի զաֆէր
 սուրէթինէ պագարմըսըն : Մգլում՝ գօր-
 դույուլա սէվինձ արասընտա շաշմըզ գալ-
 մըր , զաթիմին նէ օլտուղունու անղլայ-
 ամայօր : Կեահ Թէաաձձիւպ էտէր , սե-
 վինձիմտէն ուչարըմ . կեահ գօրգում-
 տան քէնտիմի ալտըրըր , քէնտիմտէն

քէնտիմ թիթիրէրիմ շու կօմրիւ-
միւ քէ՛մ սաղլայա պիւլըր Տէլէ պիր
տէ , պու զաթիմի քիմլէր մահվ կտէ
պիւլըր : Պիր մէլէք պէնի մէզարա կիր-
մէքտէն գուրթարամաղ . յսքին մէլէք-
լէրին սիւրիւսիւ տէ , պէնի մէզարտս
մահպուս թութամաղ :

Խայր , ճանրմըն կօլմէզ օլտուղու պիր
պօշ թախմին տէյիլ տիր . թապիաթին
Տէր շէյինտէն իսպաթըմ վար : Գուպ-
պէի ասուման՝ պէնի ատէմին էյիլինէ
մուգայէէտ , նուրլարըլա ըջգ վէքսին-
լէր տէյի , էարատան էէր էէր էրլտըզ-
լար տիզմիշ . պու պապտէ ույգու պիւլէ
ինսանը թէրպիյէ էթմէյէ թայէին տիր :
() Թաթը ույգու՝ ույուշմուշ ազալէրի-
մի զապթ էթտիյի զաման , ույանըգ ճա-
նըմ էօրուլմազ պիւլմէզ , հասսէլէրիմ
իշլէմէզ իքէն , ճանըմ էինէ քէնտի էօ-
լունտան զալմազ : Կէահ չայըրլարը չի-
մէնլէրի չիյնէր կէզէր , կէահ պիր իզ-
սիզ օրման իչինտէ մէյուս վէ մահզուն
տօլաշըր էաթըր , պիր էօլ իզի պուլա-
մազ . կէահ պիր թէփէտէն ուչար , տէ-
րէտէն տէրէյի թէքէրլէնիր գօրգար .
պիր տէ քէնտիյի պիր կէօլտէ պուլուր ,
սույուն էիւզինտէ էիւզմէյէ պաշար ,
քէօփիւրմիւշ տալըալարըլա կիւլէշըր
տուրուր . Տէլէ պիր սարպ գըլըյա տիւ-
շէր , տաղտան էուգարը թըրմանըր էա-
թըր , չօգ տէֆա հալատա ուչայօրում

սանրը, էթրաֆընտա զարաիպիսայալէր
 կէօրիւր: Աքինիստէր կէօրտիւլիւ տիւշ-
 տէն խօշանսըն, խթէր կէօղիւնէ կէօ-
 րիւնէն խայալաթտէն գօրգսուն, եինէ
 քէնտի զաթի՝ այաղըմ ալթընտան գալ-
 գան թօղտան ալա օլտուղունու՝ օ եալան
 գօրգուլարը, օ եալան սէվինճիլերի պիլէ
 խապէր վէրիւր: Չալըչգանլըղնա գարար
 օլամադ. կէօղիւ տաիմա եիւքսէքլէրի
 չըգմատա տըր, հէման վաթանընա սօղ-
 րու եիւքսէլմէյէ պագար, վէ ալըրլը-
 ղնլա քէնտիյի եէրէ եափըշտըրան՝ էօ-
 լէճէք թէնտէ ուչուշուր տուրուր: Այ-
 ճէնին սուսլուղու տաիի ճանըն էօլմէզ
 օլտոնղունու խապէր վէրիւր. գարանլըգ-
 օլմասըլա, պիւր էպէտի կիւն խապէրի
 վէրիւր. հասսէլէրիմի ույուշտուրան ույ-
 գու՝ ագլըմը թէրպիլէ էտէր, վէ պու
 պօշ րույալէրին էթրաֆըմտա սօլաշու-
 ղը՝ նաֆիլէ տէյիւ տիր:

Այճէնին րույալէրի՝ պիպէ չօգ ֆաի-
 տէլի տէրալէր վէրէ պիլիւր: Ենսանա մն-
 զիրը օլան՝ քէնտի գուրտուղու րույալէր
 տիր: Ա՛ ճապա գանչ տէֆա ույգունուն րա-
 պըթասըզ րույալէրինտէն պէթէր խիւ-
 լեալէր գուրմուշում: Այիւր պիրինէ ույ-
 մազ շէյլէրի՝ պիւր եէրէ կէթիլիւփ, օլ-
 մազ շէյլէ վիւճուտ վէրմէյէ չալըմըլըմ:
 Հայ շաչըն հայ. շու տիւնեանըն օյնագ
 հալինտէ, թէմէլլի սէֆալար ումար-
 տըմ. էօմրիւն ֆըրթընալարընտա, լի-

մանկըգ կիւնէր պէքէրտիմ . տիւնեա
 չալգանթըլարընտա , րահաթ տէվլէթ
 արարտըմ . կէնճ եաշըմտա՝ Ֆիքրիմտէ
 նէ կիւզէլ տիւնեա կէզէրտի . կէօրտիւյ-
 իւմ շէյլէրի՝ խայալիմ նէ կիւզէլ կէօւ
 թէրիւրտի . հէփ շազըգ , տիւրլիւ սէ-
 վինճլէր , պիրի պիրի արտըսըրա՝ կէրի-
 սի կէլմէզ սէֆալար : Շ ու գուրտուղում
 պինագիր տիւնեատէ՝ Ֆէրահ իչինտէ
 կէզէր տուրո՛ւրտում : Իփէք պէօճէի կի-
 պի , ագըլըզըզըմ ըլա էօրտիւյիւմ թէ-
 լին իչինէ գափանըփ , հադգը կէօրէ-
 ճէք՝ ճանըմըն էօնիւնէ չէքտիլիմ փէր-
 տէյի գալընլատըր եաթըրտըմ . ճանը-
 մըն ըջըզընը ազար ազար քէսիփ , կէօզ-
 լէրինի էլիմլէ քէօր էթտիմ , վէ իրա-
 տէթիմլէ գուրտուղում գարանըզա տիւ-
 շիւփ , իչինտէ տէօնտիւքճէ՝ զէնճիրիմ
 այագլարըմա տօլանըրտը : Իթտիլիմէ
 պէյէնիւրտիմ , կէօնլիւմ տիւնեայէ եա-
 փըշմըշ , էքիսի պիր թէն օլմուշ , պիր
 պիրինտէն այրըմագ միւմքին տէյիլ իտի :
 Տէվլէթի պունտա պուլուրում տէյի ,
 տէլիճէ իւմիտ իլէ , գալպիմի ափունտու-
 ըուփ տուրո՛ւյօրքէն , պիր տէ ափանսըզ
 էճէլ չանընըն քէսքին սէտասը պէնի
 ույգուտան ույանտըրտը : Պու պիր չան
 տըր քի պիւթիւն կիւն չալընըր , վէ չա-
 լընտըգճա օ տօյմազ էճէլին թէքքէսինէ
 պինլէքճէ ինսան գուրպան կիտէր . գօր-
 գո՛ւլա ույանըփ , պիր քէրրէ քէնտիմէ

պաղտում, նըսըֆ ճէնաղէ օլմուշում,
քէնտիմտէն գօրգ մաղա պաշլատում: Հա-
նի օ իւմիւտ էթտիյիմ խայալէր, օ գուր-
տուղում տէվլէթլէր, նէրէտէ գալտը:
օ ճանըմըն մալիք օլտուղու փատիշահ-
լըգտան, պու կիւն էլինտէ նէ՞ գալտը:
Թօփրագտան էափըմըշ պիր չիւրիւք
պինա, օ տա տէօրտ էանը խարապ օլ-
մուշ՝ երգըմադ իւզրէ տիր: Պէլի. էօ-
րիւմ՝ ճէյին էափտըղը թէլ՝ ինսանը տիւ-
նէայէ, վէ տիւնէա տէվլէթինէ պաղ-
լայան թէլին էանընտա, գալըն հալաթ-
տըր, զիրա ինսանըն էօմիւր թէլի պիր
րիւզկէար ըա գըրըլըր:

Ը՛հ, ճէննէթ, ճէննէթ, էօլմէզ
օլանլար՝ սէֆայը սէնտէ կէօրիւր. սէ-
նին սէֆալէրինին նէ վազթինէ գարար
օլուր, նէ էօլչիւսիւնէ. տէվլէթիք-
պալ սէնտէն զայրի եէրտէ պուլունա-
մաղ: Սէնին տէվլէթինին սօնու օլսա,
տէվլէթ սայըմաղ. սօնու կէլմէք գօր-
գուսու՝ ճէննէթէ կիրէ պիլտէ, տէվլէթ
օնտան տա գաչար: Ա՛օգ, է՛օգ, տէվ-
լէթ օնտա էմին տիր, զիրա պաշլամըզ
իւզէրինտէ տէօնէն չարխի ֆէլէյին հիւք-
միւլ՝ օրալարա վարամաղ. տէօնիւփ տէօ-
նիւփ տէ աշաղաքի տիւնէալարը պիլէ-
սինճէ չէվիրիփ, ալթ իւսթ էթտիյի կի-
պի, օրայը տա սէլալէրէ ուղրատամաղ:
Չարխըն կէահ ալթ, կէահ իւստ տէօն-
մէսի՝ պու տիւնէայէ մախսուս տուր:

պու Քանի տիւնեատէ , հէր սաաթ պիւ
րէր տիւրլիւ թէպտիլաթ փէյտա էտէր .
հատարզ հեսապարզ տիւրլիւ շէյլէրտէ ,
էյիսի բասթ կէլմէք փէք նատիր շէյ
տիր . բասթ կէլտէ պիլէ , էն չափուք
կէչէնլէր՝ ծնլար օլուր : Չիւն վագթին
էլինտէ պիր պիւյիւք թըրփան վար , տէվ-
լէթլէրի պիլէ չայըր օթու պիչէր կիպի՝
քէօքիւնտէն պիչէյօր . հէր սաաթին տէ
էլինտէ պիրէր պուտայըճը տահրասը
վար : Օ կ՛վգիմիզի պիչէր եաթըր , վէ
էթրաֆըմըզտա իգպալ օլաճագ ֆիլիս-
լէրի , զալիմանէ գըրրփ քէօրլէմէյի՝ զէվգ-
ատտ էտէրլէր . պէն քէնտի իգպալիմի
կէօրտիւմ , նէ չափուք թէնզիլ պուլտու ,
հիչ օլտու : Հայ հայ , Ֆէլէքտէն կէլէն
իգպալ Ֆէլէք կիպի տէօնէք օլուր , ին-
սանտան կէլէն իգպալ ինսան կիպի Ֆա-
նի օլուր . (*) տիւնեա եիւզիւնտէ իգ-
պալմը . պաղ շու քիպրէ . իգպալ՝ նէրի-
տէ : Հիլէ պէն , էլէ կէթիրտիմ սան-
տըմ , պիր տէ պագտըմ , կէօլկէ իմիշ :
Եօգ , եօգ , պու տիւնեատէ , Փաղիլէթ-
տէն զայրի շէյտէ իգպալ եօգ . կիւնէ՛
ըջըր քէնտի քէնտիյէ վէրտիյի կիպի ,
իգպալի տէ Փաղիլէթ՝ քէնտի քէնտիյէ
վէրիր . Քանի տիւնեանըն մալի զայս
օլմաղա , Փաղիլէթին իգպալի զայս օլ-
մաղ : Ա՛հ , քէչքի արզուլէրիմէ կէօնիւլ
վէրմէտէն , արզու էթտիյիմ շէյլէրի՝ պիր
էյի վէզն էթմիշ օլայտըմ , շիմտի պու-

գատար աճը չեքմէ՛ցտիմ :

Եւս ԿՃԿԼ, հեր վիւճուտուն սահիող մուծլազը սըն . այաղըն ալթընտա տէվլ լեթլերի մահվ կտիփ, երլաղզլարը սէօն տիւրմէք՝ սանա վերիւմիշ, կիւնէշի պիլէ չեքէճէյին պիր էյեամ տըր : Պիր կիւն օլաճադ քի, օնու տա թախթընտան էն տիրիփ, գարանլըզլարա պրագաճադսըն : Պէօյլէ ազիմ գուրպանլար ըլա, եինէ կէօզիւն տօյմազմը . պէնիմ կիպի պիր գերրէ մագուլէսինին՝ նէ փիշինէ տիւշմիւշ, էօլքէնի պէնտէն ալթօրսուն :

Երուսաղէմի եարալամադա՝ պիր օգուն էէթիշմէ՛ցլի իտի քի, իւչիւնիւ պիրի պիրի արտը սըրա Ֆըրլաթտըն : ԵՖիլ թապըն տէվլի՝ իւչ պուրճու թէքմիւ կէթմէտէն, սէն պէնիմ երուսաղէմի իւչ էերտէն եարտըն : Սագըթլար կէչեր, պէլի, սաաթլար տէօնէր . լաքին լութֆոն նէ . օթուրուր գալգարըմ, էեր տէյիշիւրիմ, հէփ նաֆիլէ տիր . շազլըգ պէնտէն էիւզ չեվիւրմիշ . կէլիփ հիւչ պիր տիւշիւնճէմէ գաթըլմայօր . հեր տիւշիւն ճէմ երուսաղէմէ չեքիւփ, աճը էօտլէր իշիրիյօր : Ֆիքրիմ տուրմազ իշէր, ասլա ըրահաթ վէրմէչ, զալիմ Ֆիքր, կէճէնին սուսլուզունա գարանլըղընա պէք .

1 Եունի ֆէյլէսօֆ՝ Եննի, վէ էօզ էվլաար կիպի սէվէր՝ եքի էօյէ էվլատընը, իւչ այըն գարֆըն տա թօփրադա գօմուշ տուր :

լէր , սէնի թէսէլլա էտերիմ տէյերէք ,
 կէչմիշլէրի կէօզիւմ էօնիւնէ կէթիրիւր :
 Պէն տէ նէ շաշգըն ըմ քի , արտընա
 տիւշեր տէ , օ կէլմիշ կէչմիշ վազըթլա-
 րըն գարանլըգ սօգազլարընը տօլաշըր
 էաթըրըմ . պէնի թէսէլլա էտէճէյի
 եերտէ , խաին քէսիճի կիպի , պըչագլար
 վուրուր , պաղըրմը տէլէր : Իշի կիւճիւ՝
 պանա հէր եիւզտէն աճըլար պուլմագ
 տըր : Պէնի ալըր , պիր զաման զէվգ
 էթտիյիմ եերլէրէ կէօթիւրիւր , վարըր
 օրասընը պիր գուրու չէօլ կէօրիւրիւմ .
 կէչէնլէրին խայալի կէօզիւմ էօնիւնէ
 կէլէր , տերտիմ թէփրէշիւր : Կէնճիքտէ
 օլան տէվլէթիմի իթիրտիյիմի աճըրըմ ,
 իգպալիմտէն գալան՝ տաղընըգ փարչա-
 լարը կէօրիւր , ա՛հ էտէր աղլարըմ . խօշ-
 լանտըղըմ շէյլէրի , սէվէ սէվէ զէվգինի
 չըգարտըղըմ շէյլէրի՝ կէօրիւր թիթիւրէ-
 րիմ . վէ էթտիյիմ զէվգլէրին հէր պիրի՝
 պիրէր օգ օլուր , եիւրէյիմի տէլէր :

Եւ պին սալթ քէնտիմի աճըմանը՝ն աւ-
 ըմ նէ . տիւնէանըն մէշալէսի սալթ պէ-
 նիմ իչին մի էանայօր : Տիւնէատէ պէն-
 տէն ղայրի տերտլի էօզմու : Ը՛հ , ա՛հ ,
 աղլայրի սըզատըղըմ՝ պէնիմ թալիիմ
 տէ օլան պինլէրճէ պին ինսանըն գըս-
 մէթի տիր . քիմինին պիր եիւզտէն , քի-
 մինին օպիր եիւզտէն , հէր քէսին անա
 միրասը տըր . տերտ տէտիյին՝ պիր սու-
 հի՛հ միրաս տըր քի , անա օլան էվլա .

տըլա պերապեր տիւնեայէ կեթիւրի :

Եւ Տինասն էվլատընըն պաշընտա օլան տիւրիւ տերտէր . սեֆեր , գըթըզ , թաուն , Ֆըրթընա , եանղըն , նիգա . զաւրիմ հիւքիւմտարլէր , խալգը պիւրի սոյար օպիրինէ վէրիւ . եեր ալթընտա պունճա ճանլար՝ մատէնլէրտէ իշէր , ըջզ կէօր . տիւրիւ եօզ , տիւնեատէ կիւնէշ օլտուղուն պիւլէ ունութմուշ . տէնիղ իւզէրինտէ նիչէ՛ էօլմէյէճէք ճանլար : Օաւրիմ փատիշահըն էմրի իլէ , չէքտիւրի փրանկասընա պաղլանմըշ միւճրիմլէր կիւպի , էօմիւրլէրին քիւրէքտէ կէչիւրիւլէր , հեր նեֆէս ալտըզճա՝ ըիւղկեարտան ըւլզ չալարլար , վէ գաղանճլարը պիւր իւմիտսիղլէք տիւր : Վիմի մէրհամէթսիղ սահիպ էլինտէ գալմըշ , ճէնք իչինտէ սագաթ օլմուշ , պու կիւն օ ճէնքտէնարթա գալան գօլունու ուզաթմըշ , տիւշմէն էլինտէն գուրթարտըղը մէմլէքէթլէրի կէզիփ , պիւր յօգմա գարա էքմէք տիւլէնիւր եաթըր : Պիւր եանտան եօզսուլլուզ , պիւր եանտան չարէսի պուլունմաղ խասթէլէք , պիւր սիւրիւ պի չարէֆագըրը պասմըշ , մէզարտէն զայրի սէլամէթլէրի եօզ : Խասթախանէլէրէ պագ , նիչէ՛ պին էօլմիւլլէրի գափուտան տիշարը աթը աթը վէրիյօրլար . գափուսունու մուհասարա էթմիշ , էօլէնլէրին եերինէ թալիպ օլան՝ էօլէճէքլէրին սիւրիւսիւնէ պագ : Եւմրիւնիւ զէվգտէ սէ-

Փատէ կէջիւմի՛շ՝ պու կիւն նամէրտ էլիւ
 նէ միւհթաճ՝ նիչէ եիւզ պին սէֆիլէ
 պագ . զա՛վալլըլար , պիր պագըպ աճըյան
 տա եօգ : Ա՛ զէվգէ մաիլ մալտար ա
 տամ , պա՛րի զէվգտէն սէֆատէն ուսա
 նըփ , ճանըն սըգըլտըղը զաման , կէլ
 կէճուլիւնիւ պիր տէ պու տէրտլի եէր
 լէրտէ էլլէնտիր . էթտիլին սէֆանըն
 զէվգինի անղլամագ իչին , շու պիչարէ
 լէրին չէքտիլի ճէֆայէ պագ տա մէրհա
 մէթէ կէլ , պիր քէրրէ էլլինի աչ . լաքին
 սէնտէ ութանմագ եօգ , ութանսան ու
 թանսան՝ խայր ամէլ լիչէմէքտէն ու
 թանըրսըն :

Պա՛րի տէրտէ տիւչէն՝ պէտ ամէլ օլ
 սա . խայր . քիչիլի տէրտտէն նէ խայր
 ամէլ գուրթարա պիլլիօր , նէ պասիրէթ :
 Խասթէլիք կէլիւր , փէրհիւքքեարը տա
 վուրուր , փէրհիւքսիզի տէ . վէ գապա
 հաթըմրիգ օլմայարագ՝ պէլասըն չէքէ
 րիգ : Տաղլարա տա գաչսան նաֆիլէ տիր ,
 տէրտին արտըն սըրա կէլիւր . չօգ տէֆ՛ա
 էթտիլիմիգ թէգայեիւտ պիլէ , տահա
 զիատէ պէլայէ ուղրատըր , էճէլտէն
 գաչտըղըմրիգ եէրտէ , վարըր գուճաղը
 նա տիւչէրիգ : Իգպալին վէրտիլի՛ շէօհ
 րէթի գատար շէյ տէլիւ . արատըղըմրիգ
 իգպալ իլէ , պուլտուղուճուզ շէլին ֆար
 գընը՝ կէօրիւր թաաճճիւպ էտէրիգ :
 Ա՛րգուճուզ եէր պուլուր , գալպիմիգ
 էինէ գանմագ , փէք իգպալի քիմսէլէ .

րին՝ եինէ տերտի վար : Եւ ըստ ըստ
 համրիւմիւզ պիւլէ՝ պիւղի թաճիւզ հտեր .
 էն աղիւզ տօսթ ումոնու՝ քէնտի իսթ հմէյե-
 րէք խաթրըմըզը ինճիտիր . կէրջի գա-
 պահաթիւրի եօգ , լաքին լութ ֆոն նէ ,
 պիղիւմ ըստ ըստ իմիւզ պօզուլուր : Եւ մա-
 ճարասըզ մոսիպէթիւր , նէ տիւշմէնտիւզ
 տիւշմէնլիքիւր (է) . ա՛հ , տերտիւրիմիղին
 հանկի պիրինի սէօյլէյիւմ , հէր նէֆէսիւմ
 տէ պիրինի սայաճագ օլսամ , եինէ ալ-
 տրղըմ նէֆէս եէթիշմէյ :

Եւսան էվլատընըն եաշատըզ տիւ-
 նեանըն թարաֆը՝ պիր տարաճըգ եէր
 տիր . պագըսը եապանէ տաղիսթան ,
 գուրու սէնկիսթան , մախուֆ չէօլիւ
 թան , տօնմոնշ տէրեալէր , ըսըճագ գում
 օվալէրի , երլանլար չըղանլար ինլէրի ,
 զէհիր թարլալարը , էճէլ եուվասը տրը :
 Պիղիւմ տէ համրիւմիւզ՝ տիւնեամըզըն
 պու մոսիպէթի թասվիրինէ պէնզէր :
 Տիւնեանըն փատիշահըրըզ տէյի պէպիւր-
 լէնիօրուզ . պագ շու փատիշահըղա ,
 զէվգի էօլչիւլիւ , տէրտինին սայըսը եօգ ,
 կէօնիւլ աղապը պիր եանտան , աղը
 աճը պիր եանտան , նէֆսիւրիմիւզ ըստ ըստ
 գումագ . ֆէլաքէթ երգար խարապ էտէր ,
 էճէլ գույուսու՝ սայղըմըզ ալթընտա ,
 եութարըմ տէյի աղընը ալմըշ տու-
 րուր : Եւ մահիթապ էյ . պիղիւմ պու
 տիւնեա՝ սէնտէն չօգ տէօնէք տիր : Եւ
 զիւն սօլմուշ , մահըն մահըն սօլա-

շրջօրսուն , անապա պէնի ատէմին հալի-
նի մի աճրջօրսուն :

Պէն սալթ քէնտի իւզէրիմէ աղլամագ ,
նէ՞ օլմալըյոր . կիւճիւ եկթմէզ մաղսրմ ,
տէրտիմէնտ իխթիյար , էլ պէնի աճր
իւմտի իլէ թէսէլլա օլուր : (Ս)ապիաթ՝
պիզէ ծնունլա եիւրէք երմշագլըզ էօյ-
րէտիր . եօգսա սալթ քէնտիյի աճրյան
եիւրէք՝ հէրնէ չէքսէ մուսթ-ահագ արը .
պիր զանի եիւրէք՝ ամմէնին տէրտինի
կէօզիւնին եաշնա հիսսէտար էտէրսէ ,
եիւրէյինին երմշագլըզ Փաղիլէթ օլուր :
Ելէրի աճրտըզմըզ եէրտէ , քէնտիմիզ
թէսէլլա պուլուրուզ . էլին տէրտինէ
հիմտէրտ օլուրսագ , քէնտի տէրտիմիզ
խաֆիֆլէնիր : Ելէին իմտի կէլին , պէ-
նիմ կիսի տէրտի օլանլար , շու կէօզլէ-
րիմտէն ագլթաըզմ եաշտան՝ սիզ տէ
հիսսէնիզի ալըն :

Ելէճէք վաթթի պիր սաաթճըզ պի-
լէ կէօրէ պիլէճէք ատամա , պու տիւն .
եանըն տէմի տէվլէթի նէ Փագիր շէյ
տիր : Ֆէլէք սէնի զէվզլէնիյօր , լօրէն
ցիոս : Ֆէլէյին եիւզէ կիւլիւճիւլիւյիւնէ
գափըլլօրսուն . քէրէմլէրին ալարգճա՝
եիւրէյին թիթիւրէսին , զիրա օ հիչ պի-
րինի մէճճանէն վէրմէզ , հէփ պահասըլ-
լա սաթար : Գօրգու չէքմէյէ՝ Փըրթը-

Ի Եունի ՖէյէսօՓ՝ քէնտիյի տինլէյէնլէրէ պու
խամի վէրիր :

նա վագթինէ պէքէմէ , լիմանլըզ վագ-
 թի՝ տահա գօրգօւլու տուր : Ֆիլէյին
 վերկիլերի՝ իւճրէթ տէյիլ , թէճրիւպէ
 տիր . շիմտի էլինտէ օլանը գուլլան , լա-
 քին կէլէճէքտէն գօրգ : Պէնիմ՝ մէրա
 մըմ՝ սէնին զէվգինի հարամ էթմէք տէյ-
 իլ տիր , հաթթա դավիլէմէք տիր . պէն
 սէնին սէվինճինէ գափըլամամ . պիլի-
 ըիմ , քիպըին իսթէր քի սանա ուզուր
 գատէմ՝ օգույայըմ . լաքին մանգուր օլ-
 սուն , պէն պիր տօսթ ատամըմ , միւտա
 հէնէ էտիփ՝ սէնի այտատամամ : Հայա
 էլինտէ օլան զէվգ՝ չէքէճէյին մէշագգաւ
 թըն փէհի տիր . պէշիյին սալլանտըգճա՝
 թաթըլ ույգու արասընտա , իգպալլի
 տիւշէր կէօրիւյօրսուն . լաքին իսպի-
 ըին օլսուն , պէշիյին հէնտէք քէնարըն
 տա տըր : Հիչ պիլմէզմիսին քի , իգպալ-
 լի ատամ՝ Ֆէլաքէթէ պօրճուլ օլուր .
 պօրճուն կերի գալտըգճա , մէրհամէթ-
 սիզ ալաճապըլ կիպի , Փաիզինի իւսթէ
 վուրուր , ալաճազըն էօյլէ իսթէր . կէ-
 չէն իգպալլինի էլինէ գամչը էտէր , սէ-
 նի գօվալատըգճա , աճըսըն տահա զիւ-
 տէ տույուրուր : Այլ իմտի կէլ . տիւնեա
 զէվգինէ քէնտինի ալտըրմա . սէվինճի-
 նի վէյն իլէ գուլլանըրսան , չէշնիսին տա-
 հա էյի ալըրսըն . քէնտիմիզի փէք ալ-
 տըրըրսագ , տէվլէթ էլիմիզտէ սէօնէր .
 վէ սէվինճիմիզի արթըրտըգճա՝ տէրտի-
 միզ զիատէ պասար , տէվլէթի իթիրմէ-

տէն պէթէր օլուր :

(Թ) Կէմէլսիզ սեֆալարըմըզ՝ սախթէ տօսթլարա պէնզէր, օլան մուհապպէթլէրի՝ տիւշմէնլիյէ թէպտիլ օլուր . վէ օգշատըզլարը արգայը թըրմալայա թըրմալայա բահաթընը զէհիրլէրլէր : Ը՛րէնցիոս, սէն խալքըն տէվլէթ իգ.պալ տէտիյինտէն գօրգ : (4)

Պէնիմ իգ.պալիմ սէնիւնլէ էօլտիւ, ա՛ սէվտիյիմ ֆիլանտրոս ¹, սէնին սօն նէֆէսին պէնիմ ֆերահըմը սէօնտիւրտիւ, տիւնեանըն սիհիր փէրաէսին եըրթտը, կիւզէլլիյին դարարթտը : Մէն օլտուղուէն եէրաէ կէօրտիլիւմ խիւլեալէր, գուրտուղում կիւզէլլիքլէր նէրէտէ գալտը : Տիւնեա չէօլ օլմուշ . պիր գուրու թօփրազ դալմըշ . կէօղիւմիւն եաշը սէլ կիպի ագար . շու իխթիյար չաղըմտա՝ ալէմին եիւզիւնտէն տիւշմիւշիւմ, եիւզիւմէ պիր պագան եօգ : Ը՛հ, տիւնեանըն սիհիրպազը էօլտիւ . խայալի սուրէթի տէ մահվ օլտու . ա՛հ, տիւնեա նէ ափանսըզ թէպտիլ օլտու . տիւն նէ իտի, պու կիւն նէ օլտու : Ը՛հ աղիզ ֆիլանտրոսում . սէն շիմտի իշէ եարամազ՝ պիր աուճ՝ թօ՞ղ մու գալտըն . մէզարըն չուգուրուէնու տօլտուրմազա՝ պիր գուրու թօփրա՞զ մը օլտուն : Պունճա զահմէթ, պունճա զայրէթ էթտիյին ար .

1 Եունկուն էյէ օղու :

զույու՝ էլէ կեթիրմէք իւզրէ իտին . Փա-
զիլէթէ նէ գատար աչքըն վարըար՝ շու-
կէնճ՝ եաշընտա՝ նէ գատար հտինմիշ ի-
տին . պիզ սէնին շէրէֆինէ հայրան օւ-
տուզումուզ եհրտէ , մէյեր զարիմ՝ հճէլ
գօյնունտա սագլը , իւթիւնէ կիւլէր ի-
միշ . այաղըն ալթընա կիզլի գույուլար
գազըրփ , հօմրիւնէ գաստ հտէր իմիշ :

Եստան էվլատը պիր շէյին սօնունու նէ
գատար սայսա , եինէ էթտիյի միւլահա-
զա՝ պիր թախմին տիր . էթտիյի՝ պատի-
րէթմի համադաթմը , մաստէնին վու-
գուկնտէն պէլլի օլուր : Եօդ տէֆ՝ ափէք
սէվլինէճէք շէյ՝ աղլայաճագ աճըյա թէպ-
տիլ օլուր . ագլըմըզ նէ գատար գըսսա
տըր , կէօզիւմիւզ հօնիւնտէ օլանտան էօ-
թէյէ վարմազ . արտտան կէլէն՝ պիր գա-
լըն փէրտէ ալթընտա տըր . կէօրէլիմ՝
տէյի չալըշըրըզ , լաքին նաֆիլէ տիր :
Վագթ տէտիյիմիզ՝ պիզէ փարչա փար-
չա՝ վէրիլմիշ . թալիիմիզէ տաիր օլանը՝
սըրր հտիփ սէօյլէմէմէյէ , հէր ան՝ գա-
զայէ եհմին էթմիշ տիր , կէլիփ հօմրիւ-
միւզիւն մուտտէթինէ գաթըլմայընճա՝
սըր վէրմէզ . պու սըրրը սագլատըզլարը
եհրտէ՝ հէր ան , հէր տագիւզա , հպէ-
տիլէյէ իպթիտա օլա պիլիր :

Թապիաթին հիւքմիւնէ կէօրէ , պա-
շըմըզա հէր նէ կէլէ պիլիրտէ , հէր պու-
լունտուզումուզ անտէ զուհուր հտէ պի-
լիր : Վիր սաաթիմիզին հիւքմիւ՝ օպիրէ-

նէ կէլմէզ . ինսանըն գալպինտէ՝ իր .
 Թէյէ կիւլէնմէք կիպի մաղըուրլուզ իտ .
 տիասը օլամազ : Հանի օ իրթէ կիւն ,
 նէրէտէ : Հայ հայ , նիչէ ատամլար իր .
 Թէյի վարըր հօթէ տիւնեատէ պուլուր .
 պու տիւնեատէ քիմնէնին էլինտէ տէյիլ .
 սայըսըզ իւմիտլէրիմիդի՝ պիր գալի Թէ-
 մէլ իւզէրիննէ գուրար կիպի , տիլլէրտէ
 էզպէր էթտիյիմիզ պէլքէյէ պինա էտէ .
 ըրզ , հօմիւր Թէլինին եոււմաղը քէնտի
 էլիմիզտէ տիր , իսթէտիյիմիզ գատար
 ուզատա պիլիւրիզ կիպի , սօնու կէլմէզ
 Թէտպիրլէր գուրարըզ . եարըն շունու
 եափաճաղըզ տէյի պէպիւրլէնիփ տու-
 ըուրքէն , պու կիւն տիւշէր հօլիւրիւզ . . .
 (Դ) ա՛հ ա՛հ , Ֆիլանտրօսուն չաղը՝ Թա-
 պուտունու ըամարլայաճազ գատար մը-
 ըար :

Պիզիմ էն պիւյիւք գապահաթիմիզ՝
 եաչատըղըմըզը պիւլմէտիյիմիզ տիր . կէ-
 չէն հօմրիւ սայմազ , պունտան սօնղրա
 եաչայաճաղըզ տէյի տուրուրուզ . հէր
 քէս՝ պիր կիւն ագլըմ պաշըմա կէլիւր
 տէր : Պու կիւնքիատամ՝ պունտան սօղ-
 ըա օլաճազ ատամա պէյէնիր , վէ քիշի-
 նին քէնտի նէֆտինէ օլան մուհապպէ-
 Թէ՝ պիր կիւն ագըլլանաճաղըմ տէյի՝
 փիշինձէ՝ պիր միդտար քիպիր զախրիյէէ
 էատէր : () քեամիլ եաչայաճաղը նէ կիւ-
 զէլ հօմիւր օլաճազ , էյէր եաչայա պի-
 լիւսէ , լաքին եաչայաճաղը եօզ : Նա-

շատըղըմըզ էօմիւր էլիմիգտէ իբէն, բա-
 պըթասըզ շէյլէրէ գուլլանըրըզ տա,
 գատերին էլինտէ օլանը, քեամիլ եա-
 շամաղա սագլարըզ (է): Կէնճիլքտէ
 գուլվէթիմիզ եերինտէ իբէն, օլտու-
 ղումնուզ վագթէ կիւվէնիր, կէլէճէք
 վագթի հիչ տիւշիւնմէյիզ տէ, քէնտի-
 միզի պապալարըմըզտան ագըլլը սոյա-
 րըզ: Վիշի օթուզ եաշնա վարընճա,
 ինսան թագսիրաթ էտէ պիլըր տէյի վէս-
 վէսէ էտեր. գըրգընտա իլգամ օլուր,
 թէրթիպինի թէպտիլ էտեր: Ելլիսին-
 տէ իհմալ էթտիյինէ փիւշման օլուր,
 վէ ագընը պաշնա կէթիրմէք նիյէէ-
 թինէ՝ ագըպէթ գարար վէրեր. թէք-
 րար թէքրար թէքրարլար, միւքերրէր
 էտեր... իճրասը նէ գաման. եարըն.
 վէ եարըն եարըն տէյերէք, մէգարա կի-
 տեր: Պէօյլէճէ սէնէ պէ սէնէ վագ-
 թիմիզի իհմալիմիզէ չալտըրս չալտըրա
 թիւքէտիր, էպէտի մասլահաթլարըմը-
 զա կիւճ պէլա պիր ան պուլա պիլըրիզ:
 Ենսան գըսմը ասլա էօլմէյէճէք կիպի
 եաշար, թութտուգլարը եօլա պագար-
 սան, էօլէճէքլէրինէ ագըլլարը եաթ-
 մըշ տէյիլ սանըրօրն: Եպին էճէլ պիր
 եագընլարընա կէլտէ, գօրգարլար եիւ-
 րէքլէրի թիթիւրէր: Պու ճիւմէ իլէ
 թանըտըղըմըզ տօսթլար կէօզիւմիւզ էօ-
 նիւնտէն գալգայօր. օնլարըն էօլիւմիւ-
 պիզի տէ եարալայօր. լաքին եարամըզ

չափուք զափանըօր . երլտրրըմըն աթէ-
 շի սկօնտիւքէյն , երլտրրըմ տիւշտիւյ-
 իւնիւ ունուտույօրուզ : Տաւատա ուչան
 գուշուն, տէրեատէ կիտէն թէքնէնին իզ-
 լերի՝ տաճա չօզ զաման սիւրէր , նիթէ-
 քի ինսանըն Ֆիքրինտէ՝ հճէլ տիւշիւն,
 ճէսի : Պիզ օ Ֆիքրի՝ կէօմտիւյիւմիւզ
 տօստլար ըլա պերապէր մէզարա Գօր գա-
 փարըզ , մէզարըն թօփրաղընը ըսլաթ-
 տըղըմըզ կէօզ եաշարըլա պերապէր
 մաճլ օլուր կիտէր : Աիճէ . Փիլաննորո-
 սումու պէն ունուտուրմույոււմ . . . եիւ-
 րէյիմ տօլղուն տուր . . . եինէ եիւրէյիմ
 գալգտը : Ա՛Տ , հէր նէ գատար աճը ,
 սամ , կն ուզուն կէճէտէ՝ սապաճատէք
 կէօզ եաշը տէօքսէմ , աթէշիմ սկօնմէ-
 տէն գուշար ույանըր , Փիղանըմը շա-
 ջըրտըր :

Իշթէ գուշարըն սէսի՝ կէլիւօր . նէ
 երքէն տէ ույանըրլար : Ա՛ աշըգ պիււ-
 պիււ , պէն տէ սէնին կիպի կէճէյի արա-
 րըմ . պէնիմ տէ եիւրէյիմ՝ սէնին կիպի
 եարալը տըր , տէրտլի տէրտլի սէօլէյի-
 րէք՝ աճըսըն պաստըրմաղա պազարըմ :
 Իքիմիզին աճ ու զարը պիւրիքտէ՝ հՓլա-
 քէ չըգայօր . լաքին երլտըղլարտան ղայ-
 րի տինլէյէնիմիզ եօզ : Աշըլըզլար սէնի
 տինլէմէյէ տուրույօր կիպի տիզիլմիշէր .
 պէնիմ Փիղանըմը՝ տիւնեատէ իշիտէն
 եօզ . տիւնեայէ նէ իրլայան աշըգլար
 կէլմիշքի , թաթլը սէտալարը՝ հէր ասիւր .

տէ ֆերաս վերմիշ : Շ ու կեճենին սուս լուղունտա , տիւնեանըն գարանլըղնտա , պէն տէ ծնլարըն աշգլլա թէսելա օլմաղա պագարըմ , ծնլարըն թէրէննիւ միւլլէ գալլիմի ավընտըրրփ , տէրտլէրի մի խաֆիֆլէթմէյէ պագարըմ : Աշգլարընա հիսսէտար օլուրում , լաքին նէշալէրինէ վարամամ : Այ ազիզ հոմերոս¹ , էյ ազիզ միլթօն² , իքինիզ տէ կէօզ նուրունտան մահրում³ չար նաչար գարանլըգտա սէօյլէր իտինիզ . պէն կիւնիւն այտընլըղնտան ըսա՝ գարանլըգտա օլմայը , իրատէթիմլէ իսթէրիմ : Ա՛հ , պէնիմ տէ գալլիմին աշգը , սիզի եազան աթէշ գատար օլմալը տէյիլի իտի : Բում շաիրինի⁴ տիրիւտէն հեմշէհրիմին⁵ սէտասը՝ պէնտէ տէ օլմալը տէյիլի իտի : Փօփ շաիր⁶ ինսանը պէսթէէթտի օգուտո՛ւ . լաքին պէն էօլմէզ ինսանը օգուրում : Աօգ տէֆ՛ա պու էօմիւրտէն էօթէյէ կէչէրիմ . զիրա պէն պունտան պէօյլէ , եպէտիլիքտէն դայրի՛նէտէ՛ն խօշլանա պիլիբիմ . պէն պունտա փէք սէֆիլիմ : Հայ հայ , էյէր փօփ շաիր պու Փանի վազթին տաիրէսինտէ

1 Բում շաիր :

2 Ինկիլիզ շաիր :

3 Իքինիլին տէ կէօզլու կէօրմէզ իտի :

4 Հոմերոս :

5 Միլթօն :

6 Պու տա պիր ինկիլիզ շաիր տիր :

տուրաճաղընա , օլան աշգընըն գանա .
տըլլա՝ էօլունու ալմըշ օլայտը , էպէտի
լիք գափուսունասէք վարըրտը . վէ պէ
նիմ տիւշտիւլիւմ պալալէրտէ , փօփ՝ աշ
գընըն գանատըլլա հէվալէրտէ տուրնըր
տու : Ինսանըն էօլմէզ օլտուղունու օ
գույուփ , պէնի տէ , ճիւմլէ պէնի աստէ
մի տէ թէսէլլի էտէրտի :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(ա) Պու տիւնեատէ մութուլուգ խոտիասը էթ
մէք՝ էարատանըն էմրինէ գուտրէթինէ գարշը գօ
մագ սոր :

(բ) Տիւնեատէ քիշի նէ գատար Փաղելէթ սահլպի
օլաս , աիւշմէնի էքսիք օլմագ :

(գ) Իպպալնի էօլմէզ թէմէլ իւղէրինէ պինա էթ
մէյէն ասամ՝ երգըլըն տէյի գուրմնըշ օլուր :

(դ) Ինսանա մուսիպէթին էն պիւլիւլիւ՝ ուղուն
վէ զաֆիլ էօլիւմ իւլէ էօլմէք տիր : Էճէլի իւլէրի
սինտէն կէօրմէյէ պունճա վագթիմիղ վար իքէն , կէլ
տիյի զաման զաֆիլ պուլունմագ , չօգ մուսիպէթլի
շէյ տիր : Սէն պու կիւնտէն աղընը պաշընա կէ
թիր , իրթէյէ պրագմագ տէլլիք տիր : Սէն պու
կիւնիւնիւ էարընա պրագըր , ագըլանմագս օնուն
լա էօգը էտէրսէն , վարա վարա աղընը պաշընա կէ
թիրէճէք կիւնիւն գալմագ :

(է) Տէլինին պիրի օպիրինէ տէլի տիր տէր , լա
քին քէնտի՝ տէլիլիյինտէն վաղ կէլմէզ : Ինսանըն
աղըլըսը տա էքսէրիյեա օ տէլիտէն գալմագ :

ԻՒՅԻՆՆԻ ԿԻՂԻ

ՏՕՍԹԼՈՒԳ՝

Գուլաղումա հորոզ սէսի կէտի: Հօ
րօզ պիր ույանըդ պէքձի տիր, կէճէլէր
տէ ինսանը ույանտըրսըն, եարատանընը
խաթըրնա կէթիրսին տէյի, հագ թա
ալա ինսանըն եանընա գօմուշ: Հագ
թաալանըն նաղարը պիւթիւն ճիհանըն
տա իւղէրինտէ տիր, պէնիւմ տէ
Վայ հալիմէ. աճապա պէն կէօղիւնտէ նէ
սէֆիլ կէօրիւնիւյօրում: Իլթէ կէօղլէ
րիմ եինսէ եաշ ըլա տօլտու . . . աղթ
սամմը աճապա . . . նիչին. քէնտիմի թու
թաալա գատար զայրէթիւմ եօգ մու
եա պիր զայրէթսիզ ատամ՝ ատամտան
մը սայըլըր: Ինսան կվատը նէ շարթ
ըլա տիւնեայէ կէլըր պիւլմէ զմիլիւմ. տօղ
տուղու սաաթ միհնէթ չէքմէյի պօյու
նա ալըր. անճագ քիշի տէրտէրինի խա
ֆիֆլէթմէնին եօլու՝ կէլէնի գապուլ
էտիփ, րահաթ եիւրէյիլէ չէքմէք տիր:
Մ' պէնիւմ ֆիլանտրոսում, սէնին նա
ղիք միգաճըն՝ թէրպիլէ խաղինէսի իտի.
օ սէնին պիւլպիւլ տիլին՝ քէմալիլէթ
խօճասըլտը. սէնինլէ պէրապէր նէ պէ.

Ճիտ սեօհակեթւեր , նկ՛ գայղըլը մատտե-
 ւեր սեօյլէշեր իտիք . զէմանէ քիթապլա-
 րընը տօլտուրան՝ պօշ պիհուտե թեֆեք-
 քիւրլէրի պիր եանա աթարտըզ , հօյլէ
 մէալտիզ մատտեւերի արայան միւհլիֆ-
 ւերէ պրագըրըտըզ : (Յլար նեֆսէրի
 թահրիք հտիփ , շէհվէթէ էթպաա փէյ-
 տա էթտիքլէրինէ , վէ ագլէ միւհթաաճ
 օլմամանըն եօլունու պուլտուգլարընա
 ֆօտուլլանըրլար : Ֆիլանտրոս ուլա պէն ,
 ագլըմըզը թէրպիյէ էթմէք գայտըն-
 տայըտըզ , ֆազիլէթիմիզի արթըրալմ
 տէյի պիր պիրիմիզի սեվէրտիք : Ա՛կ
 կիւղէլ եազ կիւնլէրի կէշերտիք , պիր
 սու քէնարընտա օթուրուր՝ հէր նեֆէս
 ալտըզճա , թաթըլը պատի սապահ ըլա ,
 տօսթլուգ մուհապպեթի ալըր վէրիւր-
 տիք : Ա՛իչէ՛ դըշ կիւնլէրինի , հարարեթ-
 լի մուպահսէսէլէր իլէ , կիւնահսըզ կէշե-
 րիւր իտիք :

Ա՛հ տօսթլուգ ահ . սէն պիր թաթ-
 լը մէյլէսին քի , ինսանլարըն ֆէրահը
 իչին , եարատան՝ սէնի տիւնեայէ պրագ-
 մըշ , արընըն եիւզ պին շիչէքտէն հմիփ ,
 եափտըզը մաճունտան չօգ լէյիզ սին :
 Տէվէթ կեօքտէն հնիփ , պէնի ատէմի
 զեյարեթէ կէլտիյի զաման , գօնաճազ
 պիր ըահաթ եէր արար , տօսթ գալպին-
 տէն զայրի՝ սըղընաճազ եէր պուլամազ :
 Պիր պիրինէ տայանմըշ , ըահաթ ույգու
 սլուր՝ միւթթէֆիգ եիւրեքլէրտէն խօշ-

լանըր : Ը՛հ տօսթլուգ , սէնի՛ նէ վա-
 գըթլար իփրանաւըրա պիլըր , նէ էճէԼ
 էօլտիւրէ պիլըր . պէնիւմ տօսթոււմ էօլ-
 տիւ կիթտի , սէն հալա գալպիմտէ եա-
 շարսըն . վէրտիլին սէֆա՛ Փանի տէյիլ ,
 պագի տիր . սէնի հէր պէյթիմտէ մէթհ
 էտէր օգուրոււմ :

Ըրէնցիտս , քիչի պիր տօսթտա՛ նէ
 տիւրիւ խազինէլէր էտինիր պիլըրմիսին .
 իգպալ իլէ քէմալլիյէէթ էտինիր քի , թա-
 պիւթտէ իքիսի պիր պիրիննէ մախլուժ
 օլմուշ Փագիլէթ տիր , իքիսի տէ պօզու-
 լուի խարապ օլմայընճա , պիր պիրինստէն
 այրըլմագ միւմքին տէյիլ : Վ իւճուտ՛ րա
 հաթին լէզզէթինի ալմագ իչին , հարէ-
 քէթէ միւհթաճ տըր . ագըլ տա էթ-
 տիլի միւլհազազալարտան մէյվէ չըգար-
 մագ իչին , պիր պիրի իլէ սէյլէշմէյէ
 միւհթաճ տըր . սալթ թէֆէքքիւրէ
 պաղլանըրսագ , հէմ իհթիյաճտէ գա-
 լըր , հէմ թէքէպպիւր փէյտա էտէրիգ :
 Պիր աճէմի Ֆիքիր եալընըզ գալըրսա ,
 էօլունու շաշըրըր , ալարէ կէզէր , խիւլ-
 եալըրտէ էօրուլուր , պօշ շէյլըրտէ զայ
 օլուր : Տօսթ ուլա գօնուշմատա՛ Ֆիքրին
 աղընլըզը զապթ օլուր , ագըլ տաիրէ-
 սինտէն չըգմամանըն էօլունու էօյրէնիր ,
 հէմ աչըլըր , հէմ գուվլէթ պուլուր :
 Ղօնուշտուզու տօսթա պէնդէմէք զայ-
 րէթի իւսթէ կէլըր , քիչիլի տիւրթէր ,
 ագըլա եարտըմ էտէր , լիսանէ էօյլէ թէ՛

սիր վէ նէզաքէթ վէրիր քի , իթիպարե շայեսթէ օլուր :

Ի քի քիշնին զլա գլասլերի պիր պի
րինէ չաթըշլի , չադմագտան աթէշ չը-
գար կիպի , հագ օլան՝ զահերէ չըգար :
Հագգը արայան իքի տօսթ պիրլիքտէ օ-
լուրսա , հէմ տահա չափուք պուլունուր ,
հէմ տահա աշիքեար կէօրինիւր : Ելեր
սէնին ելուրէք աչաճագ պիր տօսթուն՝ Եօզ
ուսա , քէնտին քէնտինէ գուրտուղուն
Ֆիքերլէր՝ հէմ թասլագ քալըր , հէմ
քէօրլէնիր : Ֆիքեր տէտիլին ալընրփ վէ-
րիմէյ ին՝ հէմ տիրիլըր , հէմ հարե-
քէթ էտէր . Եօգսա տիւշիւնտիլիւն շէյ՝
Ֆիքերինտէ մահպուս օլուրփ գալըրսա (ս)
զայ օլուր , չօղա վարմաղ ունուտուլուր :

Ի նսանա սալթ տիւշիւնմէք քիֆայէթ
էտէյտի , Եարատան պիզէ լիսան վէրիր
մի իտի : Ֆիքերլէրիմիզ տուտագտան
կէշմէյլէ իֆրագ օլուր . Ֆիքրի թէքմիլ
էտէն՝ սէօլ տիւր . Ֆիքրի մատէնտէն
չըգարան՝ տիլ տիր . ալթունու ճիւրիւ-
Ֆիւնտէն այլըրըր , կէրէք զիյնէթ իչին ,
կէրէք գուլանմագ իչին , ալաթ Եափար
մէյտանա չըգարըր : Ելիսանըն սէօյլէյիշի
պիր տամիլա տըր , Ֆիքրէ՝ տէյէր տամ-
ղասընը պասար , էյէր այարը էյի չըգար-
սա , սանտըղա գօնուր :

Ել պիլմէք տէ՝ էյլիք էթմէք կիպի
տիր . վէրմէյլէ գազանըրըզ . էօյրէթմէյ-
լէ էօյրէնիւրիզ . քիշի պիլտիլինի տաղըթ .

մանդլա գազանըր սահիպ օլուր : Այնչ
հագ մատտէլէր՝ պագը խույսուզ օգու
մուշարըն Ֆիլքրինտէ կէօմիւլիւ տուրուր,
էյէր տօսթ ուլա գօնուշուփ , իֆրագէ
գօսս , իւզէրինտէքի մնւղիր փաս չէօ-
ղիւլիւփ , հագգըն փարլագըղը աշիքէար ,
վէ ալէմէ Փախտէսի օլաճագ տըր : Տուր
ղուն կէօլիւն սույու գօգու թուլթար ,
լաքին չալգանթըլը տէնիզտէ , պիր տալ-
ղանըն քէօփիւլիւ՝ օպիրի իլէ տաղըլըր :

Այլէ օլտուգտան սօնղրա չըգալըմ
կեանտէ պիր տօսթ ուլա գօնուշալըմ
քի , ագըլտան ագըլ էօյրէնէլիմ . եալը-
նըզըղը պրագալըմ տա , տիւնեանըն
զէվգինի չըգարմաղա՝ պիր տօսթ եանը-
նս վարալըմ : Ապըգ , օքիմսէ իլէ կէօ-
րիւշմէք իսթէմէյէն՝ խույսուզ մէրագըլ-
լարա . Ֆիլ-հագիգա պիլկիճիլք նէ՝ տիր .
քիչլիէ անճագ րահաթըլգ պուլմագ հիւ-
նէրինի էօյրէտէճէք թարիգ տիր . ծնու
եափամայան՝ տէլիտէն տէ տէլի տիր .
նէ գօրգմագ պիլիւր , նէ սէվինմէք : Այլ-
լի , ագընը գուլլանամայան ադամ՝ ասըլ
տէլիտէն պէթէր տիր . ագըլը օլանլա-
րըն՝ տօսթլարը օլուր : (Ս)ապիսթ՝ ին
սանլար պէյնինտէ տօսթըլգ իսթէր . օ
նուն իչին իգպալին սէֆասընը չըգար-
մագ իսթէյէնէ՝ օլան իգպալինի թագ-
սիմ էթտիրիր : Աօգսա հէփսինի քէն-
տիլէ սագլայըփ , էմնալինի մահըում է-
տէն նամքէօրիւն իգպալինի՝ եա ալըր ,

եա թէնզիլ էտէր : Իգպալ տէտիբէրի պիր թիճարէթ տիր , պիր սէֆա տէյիշի տիր . եէք պաշընա եալընըզ օլանն ատամ^ա էտիննէ պիլտիյի գատար իգպալ էտիննէ մէմիշ տիր : Վէնտի չէշնիմիզի ալլփ , քէնտիմիզտէն խօշանմաղա , պիր տօսթա միւհթանճըզ . գալպիմիզէ պիր Ֆէրահ կէլիփ , աշգսըզ , գուվէթսիզ գափանըր գալըրսա , չափուճազ սէօնէր : Լաքին թէքրար չըգար եայլըր , պիր տօսթ գալպինտէն կէչէր , թէքրար պիզէ կէլիրսէ , ա՛հ , օ զամանն նէ խօշ օլուր . գալպիմիզի ալէվլէնտիրեր . պէլի , իգպալ տէտիբէրի՝ իբի քիշիյի միւհթանճ տըր :

Սագըն ալտանմայասըն . սահիհ տօսթլուգ՝ Փաղիլէթտէն կէլէն տիր . ագըլտանն կէլմէյէն տօսթլուգ՝ սէնտէն ուղադ օլտուն , զիրա էօյլէ տօսթլուգ՝ պէտխոյ մահսուլու տուր : Պիր մէքրուհաշգ ըլա գալպ թութուշուր եանար , լաքին աթէշի չափուք սէօնէր , եիննէ եիւրէք սօուր : Եիւրէյի գըզտըրաճազ մուհապպէթի՝ էօմրիւննէ սիւրէճէք Փաղիլէթտէն ղայրի շէյտէ արամա : Իբի ճանն պիրլիքտէ էյլիք էթմէք՝ պիրլիքտէ Փաղիլէթ իշլէթմէք , պիր կիւզէլ շէյ տիր . պու ղայրէթ , պու մէրտլիք , տօսթլուղուն էն ալա փիշքէշի տիր . Փաղիլէթտէ պիր պիրինի պաստըրմանըն պու թաթլը ղայրէթի՝ հէմ տօսթլուղու արթըրըր , հէմ

իբի տօսթու քէմալլիէթին պալա տէրէճէլերինէ գալարըրը . Թանղըր քիշիյի կպէտէն մութլու էտէճէյի գափույա՝ իբիսի պէրապէր կիրեր :

Երբին հաճնի օ տօսթլուգ պուլան ա տամ . էլտէ տօսթլուգ պուլմաղա՝ քիշի տօսթլուղու քէնտի մէշգ էթմէլի : Պիւյիւք քիմնէլեր՝ նիչէ Փասիտ գըլասլերէ էսիր օլմուշ , էգ ճիւմիէ օ մուպարէք տօսթլուգ՝ քէնտիլերէ պիր գօլայ էէմլէմէ տիր զանն էտէրլեր , տօսթլուգ տէտիքլերի ալթուռնուն փարըլթըսըլա ԹուԹուլուր սանըրլար , պիր քիպարըն կիլլիւմնէր էանաղընտա՝ պիր նազիք շիվէ վար քի , տօսթլուգ տայանամազ գըլաս էտէրլեր , Փահիչէ գարը կիպի , էլլերին գալպինէ տուզաղլար գուրարլար , քէնտի գալպլերինի քիմնէյի վերմէզլեր : Երբին ալթուն կիպի պիր չիւրիւք շէյտէն զայրի կէօսթէրէճէք էէմիլերի էօղուսա , պիլսինլեր քի , պիզ տէ գալպիսիպի քէնտիլերէ վերմէյիզ : Եւ զիւյիւրտ մալտար , սէնին նէփսինէ օլան տօսթլուղու մուղու , մալլինին իրատընա մահսուպ էտէրսէն , հիսապըն էանղըլ օլուր : Սէն տօսթլուղու՝ ալթունուլա սաթըն ալըրըմ՝ իւմիտինտէ սին . պագ շու շաշգընլըղա . մուհապպէթին պահասը մուհապպէթ տիր . էլլերին գալպլինի իսթէրսէն , սէն տէ օ սէնի ազուրան քիպրի էնտիր . տօսթ գալպի կէօսթէր : Պու

մալի հեր քէս ալրը սաթար , լաքին տէյեր պահասընը վերէնէր ազ տըր :

Տօսթլուղու էտինմէքնէ դատար կիւճիւսէ , սագլամասը տա օ գատար կիւճ տիւր . տօսթլուգ կիպի նագիք շէյ օլա մազ . իֆրաթ չափուք ալընըր . պիր ճիղ վի շէյտէն ինճինիր . կիւլ իւլէ սօգուն սան , գափանմազ եարալար աջըլըր , շէքինսէն եարալանըր , շիւպհէ էթսէն էօ լիւր : Հեր շէյի տօսթունլա մշշվերէթ էյլէ . լաքին հեր շէյտէն էվվէլ , պիր սա հիհ տօսթ պուլմաղա , քէնտին քէնտին իլէ մշշվերէթ էյլէ : Սանա տօսթ եիւզիւ կիսօթերէն ստամըն հէփսինստէ՝ վերէճէք տօսթ եիւրէյի օլմազ . եիւզտէն կիօրիւնէնէ գափըլմա . գալպտէ սագլը շիւրիւքիւքտէն գօրգ : Սօգ վա գըթ տիւշիւն . վէզն էյլէ , աճէլէ էթմէ , ահէսթէ սէչ . պիր քերրէ սէչտինմի . շիւպհէյի գալտըր , քէնտինի ինան : Սիւրէյինի պիր քերրէ վերիփ , սօնղրա եինէ կերի ալմագ , պիր քերրէ գարար վերիփ , թէքրար սաճապայէ տիւշմէք՝ տիւլիք տիր : Վարար վերաիյին տօսթա՝ էօլիւն ճէյէտէք պաղլան . պէօյլէ էմնիյէթ էտերսէն , սէնին շէրէֆին տօսթունտան զկյատէ օլուր : Պիր թէհլէքէն պիլէ օլսա , տիւշիւն քի , գարշըլըղը՝ տիւնեա նըն էն պէօյիւք էյլլի տիր . հեր նէ պահայա ալսան , ուճուգ տուր :

Վիշկի պիր սատրգ տօսթ՝
 Թախթ ու Թաճասն էյի տիր .
 տօսթ ու օլմայան սուլթան՝
 խաղինէսի Թէհի տիր :

Նէյն՝ Եարար տէվլէթիմ՝
 էյեր տօսթ ում եօղ ուսա .
 պիր տօսթ էտինմէք իչին՝
 Տեր նէ վէրսէմ եէրի տիր :

Ֆիլանտրոս պէնիմլէ օթ ուրուփ գալգ .
 տրգ ճա , պու պէյթլերի սէօյլեր իտի .
 պէնի կէօրտիւքճէ , աշգա կէլիր , նէ-
 շաթի արթար ըտր . ճէննէթ շերպէթ ի
 իջմիշ կիպի , գալպիմիգ Ֆերաս ըլա տօ-
 լարտր : Տօսթլուգ գատէհի էլիմտէ՝ Ֆի-
 լանտրոսուն Փաղիլէթինէ իչէրտիմ . աճ ,
 Տազիգաթ , տօսթլուգ պիր ճէննէթ
 շերպէթի տիր : | աքին շէշիսի տէ Թէք-
 միլ օլմաղա սէնէլերէ միւհթաճ տրր .
 եէնի պաղլանան տօսթլուղուն՝ նէ շէշի-
 սի օլուր , նէ գուվլէթի . պիղիմքի
 եիրմի սէնէտէ փիշմիշ իտի . եիրմի սէ-
 նէ՝ տօսթլուղուն զէվգինի էյի չըգար-
 տրմ : Մ՛ճ , Ֆիլանտրոսուն իօշ Թապիա-
 Թինի նէրէտէ պուլայրմ , օ երմազգ եիւ-
 ըէյի , օ ալիճէնապ մէշրէպի նէրէտէ պու-
 լայրմ . օ սատրգ գալպի՝ Եալանճըլըգ
 պիլմէգ իտի : | Քիւզիւնտէ տօսթլուգ կիւ-
 լիւշիւ , գալպինտէ Փաղիլէթ խաղինէսի ,
 սատազաթըլա տաիմա գալպիմի շազ
 էտէրտի : Մ՛ճ ճէննէթ սէֆասը , տիւն-
 եատէ նատիր պուլունուր սէֆա . լէգ .

զէթիւնի ալտրմ, լաքին չափուք իթիր-
տիմ ան, պունտան սօնդրա պա-
նա պիր Ֆիլանտրոս տաճա պուլուն-
մանգմը :

Մ. զիզիմ Ֆիլանտրոս, սէնի նէ գատար
աղլասամ եհրի տիր, աճրմայրմմը . աղ-
լամայրմմը չօգ սեվտիմ, վէ իթի-
րէլտէն պերի՝ տաճա չօգ սեվէյօրում .
իթիրտիյիմ նէ օլտուղունու՝ էօլտիւյին
կէօրիւրքէն անղլատում : Մ. զիզ ճանը նի-
մալ օլտուղունու, նէ Փազիլէթէ մալիք
օլտուղունու՝ կէօզիւմ էօնիւնտէն ու-
չարքէն կէօրտիւմ, ճէննէթէ սօղոր-
չըգարքէն անղլատում : Պարի նէշաթըն
պանա պրագայտը տա, էճէլ տէօշէյին-
տէ եաթտըղը հալի նագլ էտէ պիլէյ-
տիմ . ինսան էվլատընըն օ աղիմ կէչի-
տինտէ՝ կէօսթէրտիյի ղայրէթի անղլա-
տայտում : Ինսան էվլատը էճէլ գու-
ճաղընա տիւշտիւքտէ, նէ աճրյաճագ հալ
օլտուղունու, տաճա քիմսէ բէսմ էտէ-
մէմիշ . օ բէսմի չիզմէք՝ քէրամէթէ մալս-
սուս տուր, մէլաիք գալէմինէ միւհթաճ՝
արը : Սէլէքէր պունու կէօրտիւ . մէ-
լէքէր սեվինէրէք կէլըր, էյի էօլիւմէ
էօլէն ատամըն էթրաֆընը ալըր, վէ
պիրէր իզգէթըլի փօսթ կիպի, եաթա-
ղըն քէնարընա տիղիլըր : Մաքին պէն
պու բէսմի չիզէճէք՝ աշգտան ղայրի
չէյիմ էօգ, պէն նիճէ սնղլատա պիլի-
րիմ էօգ, էօգ, պու ճիւմէլ իլէ

տօսթումուն շանընը ունուտուք, շերէ-
 Ֆինի պաթըրամամ: Մէսինի գալստիմ-
 տէ իշխտիյօրում. ալ էլինէ գալէմի,
 տօսթուգ սանա եօլ կէօսթէրիը տէյօր
 Տայտէ պագալամ. իւս՛հի.
 էիւրէյիմ թիթիթէյօր: Պիր այտընլըգ
 եհրտէն պիր գարանլըգ օրմանամը կիր
 տիմ. եհր ալթընտա ուճու պուճաղը
 եօգ՝ պիր վերան մաղարայամը տիւշտիւմ,
 եօգսա էօլիւլէրին մէքէանընա վարտըմ
 տա, պիր քէօր գանտիլ ըըղըյլա՝ ունու
 տուլմուշ մէղարլարըմը կէօրիւյօրում.
 սէս սէտա եօգ. պունտա փատիշասլա
 րա պիլէ միւտասհէնէ էթմէյօրլար.
 տուը պիր աղ, Ֆիլքրիմի թօփլայլամ.
 իշթէ Ֆիլանտրոսուն եաթտըղը մուպա
 րէք եհրէ կէլտիմ. նէ՛ տիր շու կէօ
 րիւնէն. էճէ՛Լ տէօշէյիմի. Տաշա. թանիւ
 թի զաֆէր տիր: Մէօր իմտի շերէֆի
 նի. պագ քիշի քէնտիյի նիճէ էօլմէգ
 էտէր:

Վերի տուրուն տիւնեա ատամլարը,
 պու եհրէրէ եագլաշման: Սալիհատամ՝
 էօմրիւնիւ գատէրինի թէքմիլ էթմէք
 իչին, գափանտըղը հիւճրէ՝ պիր մուպա
 րէք եհր տիր քի, գափուսու ճէննէթէ
 աջըլըր: Հագ մէշ՛ալէսի ծնտա եանար.
 միւրախնին էիւղիւ ծնտա աջըլըր, գալպ
 լէր աշիքեար կէօրիւնիւր. հէր կէօրիւ
 նէն՝ զաթիւստէ օլտուղու կիպի տիր:
 Պէլի. ֆագիլէթ տէտիքէրի՝ մէղարըն

քէնարընտա պէյան օլուր (է) . Թանդըր
 փերտէյի երբթար , տօսթօու օլանլարը
 կէօսթէրիր : Տիւնեա միւթէքէպպիրէ-
 րինի՝ Փօտուլուգ հէրնէ վագարը գըյա-
 Ֆէթէ գօսա , պիւյիւքըլէքըլէրի էյրէթի
 օլտուղու ծնտա աշիքէար օլուր . էճէլին
 էլիննէ կէչտիքէյն , պիւյիւքըլէք սալթ
 Փագիլէթտէ գալըր : Օ ալլամ էճէլին
 էլինտէ , Փագիլէթ սահիպինին պիւյիւք-
 լիւյիւ արթար : Ը՛հ Ֆիլանտրոս , օ զա-
 լլամ՝ սէնին պաշընա նէ ուգուպէթլէր
 կէթիւմէտի :

Իլէրի խապէր վէրմէտէն , կիւնիւնիւն
 էօյլէսինտէ , իգպալին գուճաղընտա , ափ
 անսըզ պաստը , սէնի հէր սէվտիլինտէն
 չէքտի այըրտը : Պիւթիւն վիւճուտին
 խասթա , էաթագտա ուզանմը՝ էօմրիւ-
 նիւ սէօքէն աղըրլարըն աթէշի իլէ , հիչ
 արա վէրմէյիփ , սէնի գաուրտու : Սէն
 թիւքէնմէտէ , զաիֆ թապիւթին գօր-
 դուտա , պիր պիւմէտիլին կիրտապա տիւ-
 շէյօրսուէն , էիւրէյին օյնամատա . կիւնէշ
 տիր գարարըյօր , մէզար տըր աչըլըյօր ,
 սէսին քէսիլիր . վէ սօն ա՛հ , նա-
 սըլ սէօյլէյիմ , նասըլ անղլատայըմ : Ս
 սօն պիր տօսթօւն սէսինին քէ-
 սիլմէսի իլա՛հի , նէ սէօյլէյօրում :
 Պու գօրգուլար , պու միւսիպէթլէր նէ-
 րէտէ , օ էօյլէնին էիւրէք օյնաթամատը
 նէրէտէ պէն՝ էճէլէ միւպթէլա
 ատամ հագգընա սէօյլէյօրում սանտըմ :

..... օյուսա Ֆիլանտրոս՝ արթըզ օն
լարտան տեյիլ իտի :

Ճան չէքիշտիլի զաման , թապիաթ
էճէլ իլէ ճէնքլէշտիլի եէրտէ , ճանը
թէնտէն այրըլըրքէն , օ երգիւնտէ օլան
շազլըզ , օ գայպիւնտէ օլան րահաթ ,
դաիֆ ինսան պո՛ւ մուտուր . էճէլէ միւս
թէլա ատամ պէօյլէմի օլուր : Եսայր .
Ֆիլանտրոս ինսանըզըն օ տերէճէսինի
աշըրմըշ ըտը . օ արատա գատըր ալլահ
էլինի ուզաթմըշ՝ եարտըմ էտէր , իզգէ
թինի պախշ էտէրտի : Ֆազիլէթի՝ տօսթ
լարընա քէնտի նասիհաթ էտէրտի , պի
զի թէսէլլի էտիփ , էօրնէյինի պիզէ մի
րաս պրադտը : Ե՛հ , երբէյիմիզին աթէ
շինի նասըլ անշլատայըմ . եաթաղընըն
էթրաֆընտա՝ չայրան օլմուշ տուրու
րուզ , կէօզլէրիմիզի իւզէրինէ տիքմիշ
հէմ աղլար , հէմ թաաճճիւս էտէրիզ .
կէօզլէրիմիզտէն ազան եաշ՝ քիմի աճը
փունարընտան կէլըր , քիմի սէվինճտէն .
..... պիր տէ օ մուսիպէթլի սաաթ
կէլտի : Երգըլըրքէն պիլէ , զաթինտէ
եինէ ազամէթի վար ըտը . եէնիլմէտի .
անճապ ուլու ճանընը թէսլիմ էտիփ ,
գըսմէթի իլէ պերապէր քէնտի տէ թէ
մամ օլտու : Ե՛յ էճէլէ միւսթէլա ին
սան էվլատլարը , Ֆազիլէթէ իթիպար
էտին : Ֆազիլէթի միւշէրրէֆ էտիփ ,
իւճրէթինի վէրէն՝ պիր ալլահ տըր , ի
նանըն :

Արևն անասընա կիրորբէն , եերտէն
 դալգան պուղուլար , վէ հավատան էնէն
 դարանլըգ՝ տիւնեայը գապլայըփ , տաղ-
 լարը չիճ նէմլէթտիյի զաման , պիր եիւք-
 սէք գուլէտէն , պիր տաղըն թէփէսին
 տէն , պաթան կիւնէշին տահա սօն շաֆ
 գը կէօրիւնտիւյիւ կիպի , ճիւհէլանըն ⁺
 կէօղիւնիւ գօրգուտան՝ էճէլ գարան
 լըղընըն մուսիպէթիստէ , Ֆիլանտրոսուն
 գալպի րահաթ , վէ վազարը եերինտէ ,
 էճէլ գարանլըղընտա եինէ քէնտիյի կէօւ
 թէրիր իտի : Գալպիսին րահաթի եիւ
 զիւնտէն պէլլի իտի . ճէննէթ իւմիտի
 չէհրէսինտէ փարլար ըտը . թէնիսին
 խարապը՝ ճանընը տօնաթտը . պաշընա
 պիր նուը թաճ կիյտիրիփ , էյլէ զիյնէթ
 իլէ եարատանըն խաքի փայլնէ թազ-
 տիմ էթտի :

ՀԱՆԻՅԵԻ

(ա) Քիշ Ֆիքրինի իշերիսինտէ վէք չօգ սաղար
 սա պօղուլուը . տիւշիւնճէ տէսիքլէրի տէնք պապը
 էմթիա կիպի ըիւղիեարլանըփ , կիւնէշէ եայըմաղա
 միւհթաճ տըր :

(բ) Մալիհ ատամըն եիւղիւ՝ էօլիւմ սաաթիստէ
 պիր աչըգ քիթապ տըր . էլլէք սահիպի ծնտա թէ
 սէլա պուլուը . կիւնահքետը օլան սէսիղ օգուը ,
 քէնտի ըհղալէթիսի կէօրիւը , վէ հիճապընտան պէն ,
 զի սարարըր :

ԻՒՉԻՒՆՆՈՒՄ ԿԵՆՏՐՈՆ

Վ Ա Դ Թ .

Ի օրենսդրոս , Ֆիքրիմ սէնինլէ վագթ սէօհնիթի էթմէք տիր . սէնինլէ վագթի գուլլանմանըն եօլունու սէօյլէշմէք տիր : Վհրէմ էտիփ , գուլլաղընը պանսս վէրիւրմիսին : Սէսիմ գալպինէ տէյիփ , պիր Ֆախտէսին կէօրիւրսէն , պէնի մէսրուր էտէրսին , էթրաֆըմը գապլայան գարա պուլուտ երթըլըփ , պիր աղ ըլըգ կէօրիւրիւմ . վէ քէնտի շէրէֆիմի՝ գալպիմին աճըսընտան չըգարմըջ օլուրում : Ֆիլանտրոսուճուն մէգարընտան պիր աղ հագ մատտէլէր տէվշիրէյիմ , կէօղիւն էօնիւնէ գօյում , իւղէրլէրինէ սէն Ֆիքրինի իշլէթ : Տիւնեատէ պիր տօսթուն մէգարը կիպի՝ էհլի քէլամ օլամաղ . օնունլա սէօյլէշլիւմ : () գուրու թօփրաղըն՝ կէրչի աղգը տիլի եօգ , լաքին օնուն սուս տուրմասը , պիղի թէրպիլէ էտէր , չօգ գօրգաճագ հասիհաթլէր վէրիւր :

Սէն՝ Ֆիլանտրոսու աճըրըմ տէյի էօյիւնիւրսին . լաքին եաշաման տա , կէօղ եաշընլա պէրապէր էօյլէ սէօյլէրմի :

«Ար հօլմիւշիւ եիւրեքտէն աճրմագ՝ հօլ-
տիւշիւ սասթտէ օլան մուրատը իւզրէ
եաշամագ տըր: Մէմլէքէթտէ խըրսըզ
վար ըմըշ, էվլէրէ կիրեյօրլար ըմըշ տէյի
պիր հէվատիս չըգաս, խասիս տտամըն
եիւրէյի օյնար, խըրսըզ նագլինի իշիթ-
տիքճէ, քէնտի մալի իչին թիթիրէր,
մալինէ տահա զիատէ աշգ վէրիր, ույ-
գուսունու սաթար, կէճէ կիւնտիւզ
եանը պաշընը պէքլէր, մալինի կէօզիւ
էօնիւնտէն այրմագ: Աս սէնին էթրա-
ֆընտա պու գատար ատամ զայ օլույօր.
օ մուսիպէթի կէօրիւյօրսուն. էճէլ ծն-
լարտան չալըփ տա, սէնին էլինտէ հալա
պրագտըղը վագթին իտարէսինէ՝ զիյա-
տէ մուգայեհտ օլույօրմուսուն:

() վագթ տէտիքլէրի մուպարէք մալ,
ալթունտան գըյմէթլի իքէն, ինսան էվ-
լատընա պիր եիւք օլմուշ, ալչագ գուր-
շունտան զիյատէ պասայօր: «Ողէ վէ-
րիլէն կիւնիւ՝ գըյմէթսիզ ալըր, հիսա
պա գօմայըզ. երլարըմըղը պիրի պիրի
արտը սըրա թէլէֆ էտէր, Փաղիլէթ
պօրճունա հիչ զախրիյէ էթմէյիզ: Մ՝
ատամ, տիւնեատէ պիր տէմ նէ տէյեր
պիլիւրմիսին. վար էճէլ տէօշէյինտէ եա
թանա սօր ... տէլի գանլընըն վագթի՝
ազլընա գօտուղու գատար չօգ տէյիլ:
() էճէլ, օ տէքպազ էճէլ գափունտա
տուրուր. գարանլըգտա տուրմուշ՝ ափ
անսըղ պասաճագ վագթի կէօղէտիր:

պիր քերիկ եագան կլինէ կեչերսէ, սր-
թագ սելամէթին եօգ. զիրա կլինէ տիւ-
շէն հսիրէ՝ գուրթուուշ իւմիտի եօգ
տուր, նիհայէթսիզ էպետիլիք լալէսի
պօղազընա թագըլըր : Ա է տօղարքէն
տէրիւհտէ էթտիլին պօրձու՝ եաշատըգ-
ճա իւսթէ գօտուզու մուրապահասըլլա
էտա էթմէլիսին : Հէր շէյի իսրաֆ է-
տէլիմ գարտաշ, լաքին վագթիմիզէ խա-
սիս օլալում : Տէյէր պահասընը ալմատըգ-
ճա, հօմրիւմիւզիւն պիր տէմինի վէրմէյ-
էլիմ : Հէր սաաթիմիզի մալիմիզտէն,
գանըմըգտան վէրիւր կիպի, գըզգանա-
րագ աճըլարագ սարֆ էտէլիմ, վէ մէյ-
վէսին ալմազա չալըչալում. պաքալում քի
հօմրիւմիւզիւն հէր կիւնիւ՝ Ֆազիլէթի-
միզին խագինէսինի արթըրսըն :

Սօգ տէյիլ տիր, պէն տէ մէզարըն
քէնարընտա սալլանըլի տուրնոյօրտոււմ,
վէ կէչիրտիլիմ հօմիւրտէն՝ օ իւմիասիզ-
լիք արասընտա, հօմրիւմիւ իթիրէճէլիմ
աճըրսընտան զայրի շէյիմ եօղ ուտու : Այ
ալիմ մէատ՝ պէրէքեաթ վէրսին սէնին
զայրէթինէ քի պու վագթիմ հալա էլ-
տէ տիր : Եագըզ քի պանա պու ալը-
վէրտիլին կիւնլերէ պէտէլ, սէնին շա-
նընա շէրիֆինէ էպետիլիք վէրէմէմ :
Եէշաթըմ մուրատըմա իթաաթ էթմէյ-
օր. ալգըմ կիթտիլքճէ կէվէյօր, վէ պիր

կիւն հօլէճէք տիր . սէնին սէնաաթի-
նին իսէ Փիքրիսի կէնձէլտէճէք պիր ի-
լաճը եօգ : Լ'նձագ նիյեէթիսի գապուլ
էյլէ , սանա օլան թէշէքքիւրիւմ՝ վիւ-
ճուտումուն գուվլէթի իլէ եքսիլէճէք
տէյիլ տիր . հաթթա իսթիյարլըգ պա-
սրի , խայալիմ գուվլէթտէն գալտըղը
զաման պիլէ , եինէ խաթըրմոտան չըգ-
մայաձագ տըր :

Ինսան էվլատընը թէրպիյէ էթմէք
իչին , կէօզիւմիւզ հօնիւնտէ տիւնեանըն
պիր մէտըէսէսի վար . պու մէտըէսէտէ
հէր տէմ մէշգ օլունան՝ վագթի գուլ-
լանմագ տէրսի տիր : Հէր ագշամ հօ-
լիւրիւզ . հէր սապահ տօղարըզ . հէր կիւ-
նիւմիւզ պիրէր թէքմիլ հօմիւր տիւր .
վէ հէր պիրի պիրէր տիւրլիւ տիւր : Վիզ
պու Փարգը կէօրմէզ , պու կիւնիւմիւ-
զիւ տիւնքինէ գաթարըզ . լաքին պիր
ագար ըրմագտա իքի տէՓ՝ա հայգանմագ
օլամատըղը կիպի , պիր հօմիւրտէ տէ իքի
տէՓ՝ա տօղմագ օլամագ : Լ'գար ըրմագ
ըլա քիշինին հօմրիւ տուրմայլփ ագար ,
տէյիշիլըր , լաքին տէյիշիլտիյի պիլլի օլ-
մագ , պիզ նէ օ ըրմաղըն վարըփ կնկին .
լէրէ գարըշան տալղալարընա տըգգաթ
հտէրիզ , նէ կէչէն վագըթլարա գաթը-
լան սայըսըզ կիւնլէրէ : Չօճուգ օյուն-
ձագլարընա ագըլ վէրմիշիզ , պիզի սիւ-
րիւքլէյէն տալղալար ըլա կիւլիւփ օյնայ-
արագ կիտէյօրուզ : Կէօզլէրիմիզի գաւ

փամբը կճէլ գուշուտունա ետփճա ետփճա կնկօրուզ. պիր տէ ան անսըզ քէօ. փիւրմիւշ տալղալար տաղըլըր, սուշուն ալթընտա գափալը օլան տէօքիւնթիւ մէյ. տանա չը'գտըգլայն, թիթիւրէմէյէ պաշլարըզ. գօրգա գօրգա էթրաֆրմըզա պա. գարըզ. ճանըմըզ այըլըր, թիթիւրէր տուրուր . . . չարէն¹ նէ. նարին գայըզըմըզ տէօքիւնթիւյէ չարփար, աջըլըր, փարալանըր, տարտաղըն օլուր:

Պու տիւնեա չօգ ֆէյլէսօֆլար կէօրմիւշ, վագթին գըյմէթի իւզիւրինէ սէօյլէմիշլէր, էյի գուլանմայը թէնպիճ էթմիշլէր: Ապին վագթինին գըյմէթինի պիլիփ, պահասընը չըգարան քեամիլ՝ փէք նատիր տիր: Պու ճիւմլէ իլէ պիր փատիշաս կէլմիշ քի, ¹ փատիշաս իքէն ,, պիր կիւն զայպ էթտիմ ,, տէյի աճըմըզ: Պէօյլէ պիր ֆագիլէթ սահպալի՝ փատիշաս պիլէ օլմնսա, էինէ ալէմէ հիւքմ էթմէյէ լայըզ տըր:

Պու սէօյլէտիլի լագըրտը՝ ինսան գըսմը թարաֆընտան պիր իլչիլէլիտի. ագլըն՝ հէր ինսանա սէօյլէտիլի սէօզ իւտիւ: Ագըլ տուրմայըփ չաղըրըր, պուուչան վագթին տէյերի՝ պիր էպէտիլլը տիր տէր, զիրա էպէտիլլիլ վէրէն՝ վագըթ տըր. վագըթ՝ էլիմիզտէ պիր ալա ² տըր, չօգ հիքմէթլէր ետփար, հէմ

1 Բօնա չասարը թիթոս վէսպասիանոս:

էյլեյին , հէմ քեմիլեյին փունարը տըր տէյի նասիհաթ հտէր : Պու Փանի տիւ նեա էյլեքլէրինտէ , քէնտի մալիմիզ օլա րադ՝ վագըթտէն ղայրի շէյիմիզ եօգ . պագըսը դազայէ պաղլը տըր տէր : Լա քին ճան՝ հասսէլէրէ հսիր տիր , օ տա վագթէ՝ հասսէլէր գատար իթիպար հտէր , կէօրեմէյիսլէրին կէօզլունէ , թու թամայսնլարըն էլինէ , վագըթ հիչ կէօրիւնտիւյիւ կիպի , ճանա տա հիչ կէլեր :

Օայ էթտեյիմիզ վագթի՝ թէքրար սաթըն ալաճաղըմըզ եերտէ , պագըսընը տա թէլէֆ էթմէյէ՝ տահա զիատէ մաս րաֆ ըլա սէպէպլէր սաթըն ալլըօրուզ : Հաթթա հիչ աճըմազ , օյունճազ շէյլէրէ սաթարըզ : Լօմրիւմիւզիւն միւտտէ թինտէ , նիչէ նիչէ պօշ արալըզլար պրա գըրըզ : Խայր , թապիաթին պիզէ վերտեյի իպրէթ պու տէյիլ տիր : Թապիաթ՝ վագթին հեր տէմինի ամէլէ դօր , իլլէտիր : Բեամիլ ատամ տա թապիաթ կի պի չալըղան համարաթ օլուր , հօմրիւ նիւն հեր տէմինի իլլէտիր , մահսուլուն ալըր : Կէրէք Ֆեքրի , կէրէք ամէլի , հեր տաիմ Փաղիլէթ իլլէմէտէ օլուր : Կէչե ճի հօմրիւնիւն հեր տէմինի իլլէտիր , եպէտի հտէր . հեր տէմի պիրէր քեար պրագմայընճա կէչմէզ : Բեամիլ ատամ քէնտի սաաթլէրինին փատիշահը տըր , հէփսինտէն պաճ ալըր , վէ հեր սաաթ սէյիրտիփ կէչտեյի եերտէ , պրագտըլը

պաճտան՝ քէնտիյէ քիւլլի իրատ հասըլ
 օլուր : Վիշի իսթէտիյի գատար էյլէք
 էթմէյէ՝ իճթիմալ քի գուտրէթի օլ-
 մայա , լաքին մանի տէյիլ . գալպինտէ
 վար մը . էթմիշ գատար օլուր : Վիշի-
 նին մուրատը ամէլին էհրինի թութար ,
 զիրա գուտրէթ քէնտի էլինտէ տէյիլ
 տիր . պիր շէյ պաղըշլամատը տէյի , ճէօ
 մէրտլէքտէն կէրի գալմազ : Ենսանըն
 Փագըլլէթի նէ գատար չօգ օլա , խայր
 ամէլլերի էինէ էօլլիւլիւ օլուր . լաքին
 մուրատընա էօլլիւ օլամազ . օ խուսոււ
 տա գուտրէթի ազատէ տիր , վէ ճանը
 կիպի էօլլիւսիւզ տիր : Ենսանըն Փիքըրի-
 նի քիմնէ թութամազ , քիմնէ կէօնլիւ-
 նէ մանի օլամազ . էյատամ , սէնին Փիք-
 րին Փագըլլէթտէ օլսուն տա , քէրիմ
 ալլա՛հ գապուլ էտէր :

Պու քէրէմ սահիպի ալլահը պէն նէ՞
 րէտէ պուլուրում . եա՛ ազիզ մէլայիքէ ,
 էհրի նէրէսի տիր , սիզ պիլիբսինիզ , պա-
 նա սալըգ վէրին . սիզ թախթընըն եա-
 նընտա սընըզ , սիզ գանաթլարընըզը
 եայմըշ՝ էթրաֆընը գուշատըփ տուրույ-
 օրսունուզ : Ե՛հ , օ նուր ճէմալինի պէն
 տէ կէօրէճէքմիյիմ . պաստըզը էհրտէ
 աչըլան չիլէքլէրտէն , էօլմէզ պյազլարը-
 նըն իղինի պուլա պիլէճէքմիյիմ : Աիլէ-
 ճէք կիւնլէրին սահիպ մութլազը , կէ-
 չէնլէրին հաքիմի , ուչուփ կիտէն սաաթ-
 լէր՝ միւտտէթինէ վազըթ գաթամա .

տըգլարը՝ կպէտի ալլահը , պանա կէօս
Թէրսէնիզ նէ :

Շ ու ինսան էվլատը , շու կէչիճի զաթ ,
էօմրիւնիւ նապէտիտ էտէն պիր զաչ
սաաթին զարֆընտա , վագըթ խաղինէ-
սինի սէֆիհանէ Թէլէֆ էտէր : Իշսիզ
օլտուղումնզ զաման , օլ ազիզ վագըթ՝
պիզէ աղըր ճէզիրէ կիպի մէքրուհ կէօ
րիւնիւր : Իվսիզ պօշ օլտուղու զա-
ման , վագթին Թէքէրլէքլէրի տուրմուշ՝
էօմրիւմիւղիւն աղըր էիւքիւնիւ՝ պիզէ
զօր ուլա սիւրիւքլէտիյօր սանըրըզ : Պիր
սաաթին էիւքիւ ալթընտա ինչէր տու-
րուրուզ . օ ահեսթէ կէլէն սաաթլէրի
չափուք տէվը էտիփ , պիզի պիզտէն պիր
ան էվլէլ գուրթարմաղա էօլ արար ,
խայալիմիղի իշքէնճէյէ գօրուզ . էլտէ օ .
լան կիւնլէրիմիղի պօշ էյլէնճէլէրէ սարֆ
էթմէյէ՝ մուլիմիղի պիլէ Թէլէֆ էտէ-
րիզ : Ֆիքիր պիր զալիմ շէյ տիր կի-
պի , էլինտէն գուրթուլլամ տէյի , տիւ-
նէա էիւղիւնտէ ալարէ կէզէրիզ . տէլի
կիպի սայըգլար , էարատանա պիւհթան
էտէրիզ . պիր էանտան էօմրիւմիւղիւ
գըսաա էթմիշ տէյի շիքէայէթ էտէրիզ ,
պիր էանտան կիւնլէրիմիզ ուզուն տուր
տէյի ճանըմըզ սըգըլըր : Իքիտէ պիրտէ
էճէլի չաղըրըրըզ . էճէլ կէլիփ , պիզի
գուրթարաճագ օլտուգլայն , մէրհամէթ-
սիզ զալիմ տէյի կէրի գօվարըզ : Իճէլ
կէլտիգլէյն , կէլէն կիւնլէր հէփ՝ պիր

եկրէ սըգըըը . պիր պիրինէ գարըըը . կէչէն հօմրիւմիւզ պիղէ պիր տապիւգա պիլէ կէօրիւնմէզ : Սագթ՝ պիղէ տօղըրու կէլլըքէն , սէնէլէր պասմը՝ պիր տիւշկիւն իսթիյար կիպի , սիւրիւքլէնէ սիւրիւքլէնէ կէլլիօր սանըըը : Վանաթ . լարընը արտընա չէվըրմիշ՝ կէօղիւմիւզէ կէօրիւնմէզ : Պիղէ եկթիշտիքլէյն , պագ պիր քէրրէ , գանատընը նասըլ չափուք եայար տա , ըիւզկէարտան թիզ ուչար : Հայ հայ . հանի օ վագթ . օ նէրէյէ կիթաի , պիզ նէրէտէ գալտըգ : Ինսան շաըըըր գալըր , նէ չափուք կէչտի տէյի , արտը սըրա պէտտուա օգուժաղա պաշլար :

Պու նէ տէրտ տիր քի , հեմ շիմտիքի վագթտէն , հեմ կէչէնտէն թաճիզ օլուրուզ տա , պիղէ նէ հօմիւր եարար , նէ հօլիւմ : Ը ու պօշ կէչիրտիյիմիզ կիւնլէր՝ էլտէ իքէն նիչին տաթսըզ օլուր տա , կէչտիքտէն սօնղրա թէքրար տէօնէր , խայալէր իլէ պիղի թաճիզ էտէր : Վիշիյէ պիր ճան սըգընթըըր՝ զընտան տա հապս օլմագտան պէթէր տիր : Սուգթին եիւքիւ՝ Փիքրինի իշլէթմէյէն պիր պօշ ատամա՝ պիր էսիրին զէնճիրինտէն սիղըր տըր : Պունլարըն սէպէպի նէ տիր : Սէպէպի քէնտիմիդտէ արայալըմ , թապիաթտէ թագսիրաթ եօշ : Ըսապիաթ՝ վագթի վէրմէտէ խասիսլիք էթմէզ , իլլա գուլլանմատա՝ ինսան էվլատը սէֆիհ :

լիք հտեր . լաբին ճեզասընը տա չէքեր :
 Լաւաճըն հմրի տիր , վաղթինի պօշա կէ-
 չիրիի , հօմրիւնիւ օյուկնաագ շէյլերի թէ-
 լէՖ հտէն ստամա՝ քէնտի եաշամասը
 քէնտիյէ ազապ օլուր :

Հագ թասոյա տիւնեատէ սէֆայը՝
 վաղթի իշէթմէյէ պաղլամը , ճեզայը
 տա վաղթի զայ էթմէյէ : Ղանըմը սը-
 գըլըրսա , իշէ սէյիրտէլիմ , չարէսի օ-
 սուր : Իշիզլիյի՝ ըահաթլըգ տէյի ալ-
 տանմայալըմ , քիշիյէ սէֆա վէ թէսէլլա՝
 լազըմ օլան գայղըլար տըր : Գայղըսը
 օլմայան՝ պիր իշ պուլուփ , եարասըփ ,
 պոյնունա ալմալը , եօգսա հօմրիւնիւ սէ-
 Ֆիւ կէչիրի : Վիշինին ճանը՝ իշ իլէ Ֆէ-
 ըահ պուլուր : Իշիզ գալըրսա , կէծնիւլ
 ազապլըլա թէփէլէնիր . Ֆէրահ պիր մահ-
 սուլ տուր քի , իշէնէն թարլատա պի-
 թէր . եաշամագ՝ Ֆէրահլը օլմատըգճա ,
 եաշայանա ազապ տըր :

Ի պէտիլիյին թէտարիք էթտիյի Տիք-
 մէթին՝ իճրասը սասթինտէ , գատըր ալ-
 լահ եարաթմայը թէրթիպ հտիփ , Տիչ-
 լերի գուվլէթ վէրտիքտէ , վէ թապիա-
 թի ըիսմ հտիփ , քեաինաթի գուրսուգ-
 տա , վէ պինլըճէ պին տիւնեալերի քէն-
 տի Տիքմէթինի վէրիփ , մաիլուգաթին
 միւտտէթինի պէյան էթմէք իչին , չար-
 խի Ֆէլէք սասթինի տէվրէ գօտուղու-
 անտէ , վաղթէր տէ իպթիտա էթտի .
 վէ դըմըլտանմագ կպէտիլիքտէն տէվրէ

պաշտան վագթ՝ ճիհանէ տիւղիւի ,
 գօշուի գաշմաղա պաշտաոր : Եւրթըգ
 էլէնէճէյի եօգ , սաաթլարը , կիւնլէ-
 րի , այլարը , երլարը պիւնսինճէ սիւ-
 րիւքլէյի կիտէյօր : Եօրոււմադ պիւ-
 մէզ , էպէտիլիէ տօղրու երլարըրմ կի-
 պի սէյիրտիր , էպէտիլիէ եէթիլմէյէ կի-
 տէյօր : Եւ պու տիւնեալար՝ եարատա-
 նըն էմրի իլէ ալթիւսթ օլուի , երգը-
 լուի , քէնտի էմրի իլէ չըգտըգլարը Տիւ-
 լէրէ տէօքիւլմէյինճէ , վագթին տէ տու-
 րուի ըսհաթլանաճաղը եօք : Եւ օմու-
 սիպէթլի սաաթ կէլինճէյէտէք , գայ
 ըիւգէեարլարըլա , տէնիզ տալղալարըլա
 պէրապէր ուչսուն , կէօքտէքի երլարը-
 լարըլա տուրմայրի տէօնսին , ինսան
 էվլատընա պէքլէմէսին տէյի , եարատան
 էմր էթմիլ տիր . պիւնսինճէ սէյիթթ-
 մէք՝ ինսանա տիւղէր : Ինսան էվլատըր՝
 քէնտիլի էճէլէ տօղրու սիւրիւքլէյէն
 մէրհամէթսիզ վագթին աթըմընը ու-
 Փալթմադ իսթէրմի . վէ էլտէ օլան վագ-
 թին սէֆասընը չըգարըլի , կէչտիքտէն
 սօնղրա աճըմամադ իսթէրմի . Տիր վագ-
 թինի Փազիլէթէ գուրպան էթսին : Եւ ագ-
 թինի էյի գուլլանան ատամ՝ կէչտիլի-
 նի տույմազ . քէնտի եօլընու թապիա-
 թէ ույտուրուր , ըսհաթ էիւրէյիլէ կի-
 տէր , նէ վագթտէն շիքեայէթի օլուր ,
 նէ էօմիւրտէն , վէ նէ էճէլտէն :

Եւ քիւն վագթինի պօշա կէչիւրէն շաշ-

գըն՝ հէմ վագթ իլէ ճէնքլէշիր, հէմ
ալլահա գարշը գօր: Ալլահա գարշը գօ.
մահլա, հէմ քէնտի զաթինի զօրա գօր,
հէմ էթտիյի պիհուտէ զօրուն սըգըն.
Թըսընը չէքէր: Իչէրիաինտէ պիր իսթի-
րապ օլուր, արզուլէրն պիր պիրի իլէ
ճէնքլէշիր. արզուլէրին զըտտիյէթին-
տէ գալպի էօրսէլէնիր: Պիզ իսէ հէմ
երլարը պօլ պօլ սարֆ էտէրիզ, հէմ
էօմրիւմիւզիւ սէվէրիզ, հէմ վագթ պիղ-
տէն ուզագ կիթսին տէյի զօր էտէրիզ,
հէմ տէօնէր Թէքրար չաղըրըրզ. էճէ-
լի հէմ արար, հէմ գաչարըզ: Ճան ըլա
Թէն պիր եէրտէ իքէն, ույղունսուզ գա-
րը գօճա կիպի խըրլաշըր էաթըր. այրըլ-
մաղա կէլինճէ իքիսի տէ տէրտլի օլուր,
այրըրզ աճըսը չէքէր:

Ավարէ ատէմին հալի օ տուր. ճան
սրգընԹըսընտան գաչար, ճան սրգըն-
Թըսըյսա այաղընա սօլանըր. պիւթիւն
էօմրիւնտէ պիլէսինճէ սիւրիւքլէնիր էա-
թըր: Պագ շու էօմմա չէլէպիլէրէ, զէն-
նէ կիպի կիլինիփ գուշանան միրապէտի-
լէրէ. զարիֆ ըուպալար, մօտամըր գըյա-
ֆէթլէր, Թագըրի Թագըշաըրըրի, քէն-
տիլէրին խալչա կէօսթէրէն Թապիաթ-
սահիպի հաթուենլարա. պիր ճիւզ'ի զահ-
մէթ՝ վիւճուտլէրին էօրար, պիր իյ կիւ-
մէք՝ փարմագլարըն ինճիտիր. էաշա-
տըրլարը էօմիւր պիլէ՝ քէնտիլէրէ աղըր-
լզ սըր: Իյլէնճէլէրի հէր տաիւմ Թէպ.

տիւ օլուսի, ճանարընը էլլէնտիրմէ տիւք.
 Ճէ, ճան սըղընթըրնա տայսնամազ-
 լար: Աիւն տայսնտըղճա, պունլար մէյ-
 տանտա կէզէր, էլվէլ պահար կիւնէշի-
 նին շաֆըրնտա, ուֆաճըգ սինէք կիպի
 ուչուշուրլար տուրուրլար: Աազըն կիւ-
 զէլ կիւնլէրինտէ կիւնէշ ըշըղընը ծնլար
 իչին վէրիւ. գըշ կիւնլէրի՝ շիչէյի պու-
 հարը ծնլար իչին աչմալը տըր: Պատի
 սապս՛հ հալայա պիր թաթլը ըիւզկէար
 սաչմալը. Եօգսա թազիրէ մազհար օ-
 լուր: Ասքի վէ Եէնի տիւնեա՝ տիւրլիւ
 պուհուրլար, նազիք գօգուլու Եաղլար,
 սուլար, սէֆալի սէտալար, էլ վիլայէ-
 թինտէ տօգոււնմուշ տիւրլիւ գոււմաշլար
 թէտարիք էթմէյի պօրճլու տուր: Ա է
 պու թիւքէնմէզ ուչան կիւնիւ կիչիւրիւ,
 Եօմիւրլէրինին Եիւքիւնիւ շիքեայէթսիզ
 սիւրիւքլէմէյի մէտար օլմազ իչին, տէլիւ
 լիքլէրի տուրմայրի թէպտիլ օլմալը,
 Եէնիտէն Եէնիյի թէտպիրլէր իճատ օլ-
 մալը, վէ թաղէտէն թաղէյի սէֆալէր
 կէօրմէլի: Այ չօճուգ, սէն հիչ պէօյիւ-
 մէզլիսին, թազսիրաթլարըն սէնի պէ-
 շիէ գօմուշ թաթլը թաթլը սալլայօր.
 հիչ տիւշիւնիւյօրմուսուն քի, պիւր էօլ-
 մէզ ճանըն վար, ծնուլա ուղրաշլօր-
 սուն, ճէնք մէյտանընտա տուրմուշ, չօ-
 ճուգ կիպի օյոււնճաղ ըլա օյնայօրսուն:
 Սանա Եաշամադ՝ էլլէնճէ տիր. լաքին
 էօլմէք տէ էլլէնճէ՞ մի տիր. ճէվապ վէր:

Ի՛ճէլ տէօշէյինէ եւթըսան վազթինի նանը կէջիրէճէքսին : Եսասթէլլէյինէ չարէ օլմատըզը պէյան օլտուգտան սօնըրա, բուհլարըն հարէքէթտէն տուրուփ, տու- նէա սիհրինտէն գուրթուլաճագ օլուր- սան, տէմիրին գօփարմըշ կէմի՝ քէնտիյի եութաճագ ֆըրթընա տալգալարընըն էօնիւնէ տիւշմիշ, գօշուփ էնկինէ չըգ- տըգճա, գըր քէնար, շէհիր մէմլէքէթ- ուղագլանըր կիպի, սէնին տէ կէօլիւն- տէն տիւնէա շէյլէրի ուղագլանտըզը զա- ման, սէնին պօշ օյունճագլարըն, էյրէ- թի պիւյիւքլիքլէրին նէրէտէ գալըր. սէն քէնտին նէրէտէ գալըրսըն էօյլէ տէյիլ սէնին տահա էթրաֆընտա գալապալըգ օլուր, սէնի աղըր բուպալար ըլա կէյինտիրերլէր, սօնըրա իւզէրինէ պիր պիւյիւք մէրմէր թաշ պրագըլար . . . հայ հայ . մէզարտա պիլէ պիւյիւքլիւք էթտիքտէն սօնըրա, սաղըզլարընտա էթ- տիքլէրինէ՝ թաաճճիւպ օլուննըրմու :

Ի՛յ լորէնցիոս, էճէլ սէնտէն ուղագ- մը տըր սանլօրսուն : Պաշըն իւսթիւն- տէն կէջիպ, օգունու սանա տօղըուլթ- տուզուն կէօրմէտինտի : () սանա զէվգ- էթտիրէճէք սէվինճլի սաաթլար նէրէ- տէ գալտը . հէփ սէյիրտիփ, օ եութ- տուզունու չըգարմազ կիրտապա սագլան- տը : Լիէհէքէն սանա միրաս պրագտըգ- լարը մանասըզ շէօհրէթ՝ նէնէ եարար քի, օ տա պրագանլար կիպի կէջիփ կի-

տեճեք: () սաաթլարտան՝ Ֆիբրինի թա-
 ճիղ էտեճեք՝ ըհնքսիզ պոյասըզ թասլագ-
 սուրեթլերինտէն զայրի՝ խաթըրնտա նէ՝
 գալըր . վէ հալա գատեղին սանա պրագ-
 տըղը սաաթլար տա վագթին արապասը-
 նա պինէյօր . էվլէլքի կէլէնլերին արտը
 սըրա սէյրտիփի կիտեճեք : Ըրապանըն
 գօշմասընա պագ . գուշ կիպի ուշայօր .
 թէքէրլէքլերին զարպընտան՝ տինկիլին
 տէն աթէշ չըդայօր : Պիր ազ տահա ,
 պիր ազ տահա . . . իլթէ կիւնէշ գարար-
 տը , տիւնէա սանա կէօրիւնմէզ օլտու :

Եղըզ , եագըզ . պիղէ գօրգու վէր-
 մէյէ , էճէլ պյաղըմըզ ալթընտա կիւ-
 ըրլտէմէք մի լագըմ . կէօզիւմիւզ էօնիւն
 տէ իքի եիւրէք պիր պիրինտէն այրըլ-
 մագ մը լագըմ . պիր տօսթ՝ օպիրինին
 մէզարընը կէօզ եաշըլա ըսլաթտըղընը
 կէօրմէք մի լագըմ : Հէր սաաթլին թախ-
 թասը՝ տիւլար եիւզիւնտէ եագըլը գըս-
 մէթիմիզի կէօսթէրի . սէօլէմէզ տիլի
 իլէ պիղէ խապէր վէրիփի , ստամ , տէվ-
 լէթին թամամ օլըւյօր . հէր նէ գատար
 սիւրսէ , կէօլկէ գատար եօզ տուր տէր :
 Ենսան էվլատը գօրգուփ թիթըլէրէք
 Ֆօտուլ նաքուգողոնոսօր կիպի , տէվլէ-
 թիմի էլիմտէն ալաճագ քիմ տէյի հայ-
 գըրըր : Եճէլին թօխոււնու պիղտէ տէյ-
 իլմի . պիղի էօլտիւրէճէք եըւանը իլէ-
 ըիմիզտէ պիսլէմէյօրմույուզ . նաֆագու-
 սըն պիղտէն էմէյօր . գուվլէթի կէլ-

մէյէ պէքէր քի պիղի փարալայա :

Աիւնէշին կէօլկէսի Կօմրիւմիւզիւն Տէմ Կօլչիւսիւ տիւր , Տէմ Կօրնէյի . Ի քիսի տէ գըմըլտանմազ կիպի կէօրիւնիւր , օյուսա տուրմայրփի վադթին պիր ուճունտան պիր ուճունա սէյիրթմէտէ տիրէր . Թէն կէօզիւյէ արտլարընտան եթիշիլմէզ . լաքին ագըլ կէօզիւ՝ օ տուրուր կիպի կէօրիւնէն Տալէրինտէ , տուրմազ Տարէքէթլէրին սէչէր , վէ կէօլկէնին նէ չափուք կիթտիյինի կէօրիւր : Եօմրիւմիւզիւն սաաթի՝ անի վաՏիտտէ տէվը օլուր , պիզ տէ օ սաաթ իլէ պէրապէր կէչէր կիտէրիզ :

Ելաքին Էքսիքլիյիմիզ պիղի Կօյէ զապթընա ալմը քի , վէ խօշանտըղմըզ խուլարա Կօյէ քէօրլէնմիշիզ քի , վադթին ուչտուղունու՝ ճան կէօզիւմիւզ տէ Թէնտէն զիատէ կէօրմէյօր : Աէչէն Երւլարըն սայըսընը՝ Եաշատըղմըզ Կօմիւր տէն Տիսապ Էթմէյիզ , Իլլա սայըսընը սայարըզ . օնուն իչին Եաշմըզը ալտըղմըզ ագլմըզ Եաթմազ : Գըլ իչինտէ պիր աչըճափ կիւն կէօրսէք , տաՏա պաՏար սյլարընտայըզ ոանըրըզ : Եթիյարլըզ պուրուչուգլարընա՝ սէյլիննէ սէվինէ կէնճիլք իւմիալէրի Էքէրիզ : Եօյէ Կօյէ վադթ տէտիյիմիզ պաշմըզ իւզէրինտէն խաֆիֆճէ գայար , պիղի տալտըղմըզ ըույալէրտէն ույանտըրմնտան կէչէր : Տիւնէատէ կիւնիւնէ գափըլմազ ատամ՝

եօզ . փեք քեամիլ ատամըն պիլէ սաաթի կերի գալըր : յ՛յ տօսթում , սէն տէ կիւնէշտէն կերի՝ գալլըօրսուն , սէն քէն տի եօլունտա՝ կիւնէշ իլէ պերապեր կիթ մէյօրսուն . տիւնեայէ հէր կիւնէշ տօղտուգճա , սէնին տէ գալլիլինէ եաշամագ իւմիտի տօղայօր : Պու թագսիրաթըմըզ տըր՝ պիզի հէփսինտէն սօնղրա թերք ետէր , վէ հօմրիւմիւզիւն հէր թագսիրաթընա թագվիյեթթ վերիւր :

Քեամիլ ատամ կէճէն սաաթլերի իլէ սէօյլէշեր . ատիլ ալլահա՝ քէնտի հագգընտա նէ հիսապ վէրտիքլերինի սօրար : (Կլարըն ճէվապընտան՝ պիզիմ թէճրիւպէ տէտիլիմիզ չըգար : յ՛յ իսթիյար , օ թէճրիւպէ սանա նէ՞ սէօյլէյօր . պու Փանի տիւնեանըն հէր շէյի պօշ տուր . սէֆասընը տաթտըգճա , պօշ օլտուղուանղլաշըր . տիւնեանըն զէվգինէ մէսթօլտուղումուզ պիլէ՝ տիւնեա տէվլէթի խիւլէա օլտուղունու անղլատըր տէյի չաղըրըյօր : Պու նասիհաթլերտէն տերսալ , պաշընտաքի ագ սաչընտան խապեր տինէ տէ , ալ թէքնէնին տէմիրինի , վար տահա գուլթուլ պիւր եէր արա . պու տիւնեատէն Ֆիքրինի այըր տա , կպէտիլիյէ տօղըու եէլքէնիլէ :

Պու՝ սէֆասընա քէնտիմիզի տէլիճէ ալտըրտըղըմըզ տիւնեա նէ՞ տիր . պիւր պիւլիւք եաս մէքեանը տըր , տէօշէմէսի մէզարիսթան , տիւլար զարլարը՝ էճէլին

Ինչպէս կրնա՞նք տօգուտուղու մատակարար
 նազը շարք . մէկ թիւիցի կէտի ինչն պու
 լուտ՝ կրնա՞նք հօյնսինտէ էնէր , քէնտի
 միցի տէ , թէտպիրլէրիմիցի տէ , մէզա
 ընն կէտէսինէ կէտմէր : Պու օյնաշար
 դըմըզ Փանի հօմրիւն մէյտանընտան ,
 եէյիփ իչտիյիմիզ եէրտէ , կիւլիւփ օյնա
 տըղըմըզ եէրտէ , ափ անսըզ վուրուփ ,
 պիզի ինսան հվլատընը եուլթան կիրտա
 պա աթը վէրիւր : Թօփրադտան պիր նէ
 Փէս ալըր , պիր էյեամ պու եաշատըղը
 մըզ հալատա սալանըրըզ . օնտան թէք
 ըար վարըր , պաղըմըզ ալթընտա չիյնէ
 տիյիմիզ՝ աթալարըմըզնն եաթտըղը թօփ
 ըաղա կիրիւրիզ : Պիզիմ տէ հվլատա
 ըմըզ կէլիւր , պիզի չիյնէր , վէ թա եա
 ըատան ալլահ տիչնեայը երգըփ , թօ
 զունու թօփրաղընը սաուրուփ , պիզ տէ
 պիր եպէտի կրնա՞նք ըղըղըլա , քէնտի
 միցի շաշըմըզ՝ մէզարըն երգընթընը
 տան դաշընճայա դատար , թօփրաղըն
 ալթընտա ույուր եաթըրըզ : Ինսան տօ
 զար , եաշատըղընա թաաճճիւպ հտէր .
 կէօզիւնիւ կէթրաֆա կէզտիրիւր , քէնտի
 տէն հվլէլ կէլիւփ կէչէնլէրին պիրի պլ
 ըի իւսթիւնէ մէզար թաշարընը կէօ
 ըիւր , եաղըլարընը օգուր , եիւրէքտէն
 պիր ա՛հ հտէր , քէնտիյի ալըրըր , ադը
 պէթ էլի աճըտըղը հալէ՝ քէնտի տէ կի
 ըրիֆտար օլուր : Հայ հայ , պիզիմ գըւ
 մէթիմիզ՝ պիր ազ վադըթ պիզ էլի ազ

լամագ, պիր ազտա ել պիզի աղլամագ
տրր :

Ինսան գրամը նէ շաչգըն տրր : Ս ա
գըթ գաչար, հճէլ գօշար, հօլիւմ չան
լարը հաւայը հօթտիւրիւր ¹, հպէտիւթ
գօրգուտուր, տիւնեա հարէքէթտէ, հէփ
գօրգուտա, հէփ զօր էթմէտէ տիր
ճիւմիէ մախլուգաթ աճէլէ հտէր, ախը
ըննա տօղրու Ելիւրտիր . Ինսան տա ախը
ըննա տօղրու տօղրու լսուն տէյի, հէփ
խապէր վէրիւրէր, զօր հտէրլէր, պուն
լարըն արասընտա Փագաթ Ինսան հվլա
տը ույուշուր տուրուր : Եօմրիւ միւշէվ
վէշ, տուրմայրփ թէպտիւ օլուր, մու
գատտէրի հէրի տէօմիւզ, կիրտապըն
աղգընտա՝ պիր Ինճէ թէլ ինէ ասըլը,
պիր միգտար սալլանտըգտան սօնղրա տիւ
շէճէք իքէն, ալէմին պու արպէտէսի ա
րասընտա, եինէ ըահաթ եիւրէյ ինէ
ույուգլար եաթրր : Սւյան էյ զաւալլը
ույան : Թախթլարը թաճլարը պրագ տա,
երլլարընը սագլա . երլլարընը իտարէլի
թուլթ : Գաչան վագթի սրգը թուլթ :
Եպէտիւթ պիր սաաթին գանատընա
պաղը տրր : Ս ագթի էյլէնտիր, գա

1 Քրիստիյան մեմլէքէթլէրինտէ պիր քրիստիյան
ճան չէրիւմէյէ պաշլատըլը գաման, մահալէլէյէ խա
պէր վէրիփ, տուա էթտիրմէք իքին, մահալէք քիւլ
սէսինին չանը՝ հօլէնին սօն նէֆէսինէալէք՝ պիր մա
գամտա չալընըր . վէ ճանընը թէսլիմ թթալքէյն,
մագամը թէպտիւ օլունմալլա, հօլտիւյիւ խապէր
վէրիւր :

փրփ գաչտըզը մուգատտերինի էլինտէն
 չէք ալ : Եւրվար ետգար , անտ վէր քի ,
 օ հօտրինձ էթտիլի կիւնլէրի սանա թէք-
 րար վէրսին : Պու քերամէթ՝ Փազիլէթ
 պապընտա օլմագ շէյ տէյիլ տիր : Սու-
 գատտէմ զայ էթտիլիմիզ կիւնլէրի՝ պու
 կիւն թէքրար Փազիլէթ տիրիլտէ պի-
 լըր . պիր պիւթիւն հօմրիւն պէտէլինի՝
 պիր տէմին տար վագթինէ սըղտըրա
 պիլըր :

Եւր ատամ , օյունձագլարա զայ էթ-
 տիլին սաաթլէրի թէքրար էլէ կէթիւ-
 մէք իչին , Փազիլէթ տիրւչ . պէտ խոյ-
 լարընլա զայ էթտիլին վագըթլարը՝ Փա-
 զիլէթ էլէ թէքրար տիրիլթ (ա) : Տիւշիւն
 քի վագթինի զայ էթմէք՝ գանընը զայ
 էթմէքտէն զիյատէ տիր , քէնտի քէն-
 տիլի թէփէլէմէք տիր , քէնտի նէֆսինի
 հօլտիւրմէք տիր :

ՀԱՇԻՅԵԿ

(ա) Տիւնեա տաղլարընտա չալգանն սաման
 չէօփիւնիւ՝ ճահիլէր փիշինէ տիւշիւփ , էլէ կէթի-
 ղէլիմ տէի պիր պիրինէ չէքիլըրէր : Ագըլարըն
 նասիհաթինէ նիչին գուլագ վէրմէզէր . էիւրէքլէ-
 ղինէ Ֆիսիլտէյէն թանղընըն սէսինի նիչին տինլէ-
 մէզէր : Քէնտի էլլիմիգտէ օլան իգպալի՝ տիւնեա-
 տէն խթէմինին սաընէ :

Վագթին էլինտէ չօգ գուտրէթ վար . վէ սոյա
 նէ մուհայէր տուրուր , նէ պիգոյտ : Վագթ տէտիլ-
 իմիզ՝ թէքմիւ վէ հիքմէթլի հպէտիլէք տաիրէսինտէն

այրըրքի, կէշլէրտէն աշարա ինսան էվլատընա իւ-
ջիկ իւէ կէօնտէրլտիյի՝ սալթ վագթ օլմադ իշին
տէյիւ տիր: Մասթլար, կիւնէր, այլար, երլար,
հէփ վագթին սայրըրգ էվլատլարը տըր. քէնտի ու-
ջուփ կիթտիյի եէրտէ՝ օնլար էթրաֆընտա պիրէր
գանաթ կիպի, եախօտ հէր պիրի գանատընըն պի-
րէր սիւրլու գալէմի կիպի սիղիլի տուրուրլար:

Վագթին ուջուշու սալը աճէլէ, պիղ տասա ղէյա-
տէ էվտիրմէնին սալը՝ նէ տիր: Կիւնէրիմիգ գաշար-
ղը եէրտէ, պիղ հէվաի ղուրուրլարըմըր ըլա տասա
ղիյատէ գօլմանըն սէպէպի՝ նէ տիր: Սգըպէթ նէ
օլուր պիլլըմիսին: Ինսան վագթընտան գաշար, վա-
գըթ ինսանտան, պիրի պիր թարաֆա, օպիրի օպիր
թարաֆա գաջմատան, չօգ սիւրմէզ պիր պիրինտէն
էպէտէլլապատ սայրլմադ իգթիզա էտէր:

Ինսան ույգուտան օյանըրքէն, օ կէջէն կիւնէր
տասա կէլէճէք օլա սէյի աճ էտէր: Պէլլ, ալըաճ
պիղէ պու միւճիգաթը սա էտէր. տիւնքի կիւն՝
պու կիւնքինտէ եինէ կէլտի. իշթէ, կէջէն թագ-
սիրաթլարըմըրը էօտէյէճէք, տիւշտիւյիւմիւզ եէր-
տէն պիղի գալտըրաճագ տըր, պիղէ լութֆալը վէ-
րիփ, եիւրէյիմիգի րասաթլատատաճագ տըր: Մաղըն պու-
տա տիւնքինէ պէնղէմէյէ. թիւթիւն կիպի հալայա
ուչուփ տա, կէջէրքէն ճանըմըրը գարարթմայա ։
Եագըրգ, եագըրգ. թանղընըն ճէօմէրտ ճէօմէրտ վէր,
տիյի պուճա կիւնէր, պիղի սէֆիլ էթմէք իշին մի
տիր: Սլլաճ ճէօմէրտըրտէն վաղ կէլմէգ տէյի, ին-
սան տա կիւնաստան վաղ կէլմէմէլլի մի:

Մասթլար պիղի գաշարքէն եարալար, տիւնեա
տէլլըրլէրի կէօղիւմիւզէ ճէլտէն էօթէյի շէյ կէօս-
թէրմէյիփ, կէլէճէք վագթի պիղէ ունութատուր-
սա, էպէտի էյլք սէվտասընը եիւրէյիմիգտէն գալ-
տըրըր, ճէննէթ իւէ միւնասիպէթի քէսէր, ճանըմը-
ղըն սէրպէսթիյէթիինի էսիր էտէր. հէր արղումու-
ղու թէնէ պաղար, ճանըմըրըն էպէտիլիէ ուջմագ
իշին օլան գանատլարընըր գըրար, վէ պիղի եէր եիւ-
զիւնտէ սիւրթիւնմէյի մէճպուր էտէր: Օ դաման
ինսան՝ վարաճաղը մէնղիլին աշիքիւր եօլուճու շա-
շըրըր գալըր: Գուտրէթիլէրիմիգ հէփ հայվանի օլուր,
տիւնեանըն շամուրուճա կէօմիւլլուրիւղ: Ճէննէթ-
տէ հէր պիրի պիրէր թախթտա օթուրուփ, էպէ-
տէն երլարգ կիպի փարայաճագ էօլմէզ ճանըր՝

տիւնեա պատմողնա պատմար գալըր : Ինսան հէր-
չի թօփրաղըն էօղիւնտէն եափըմըլ տըր, շաքին տիւ-
շէրսէ, կէօյաէն տիւշէր :

Ինսան չօգ միւ՛թէպէր զաթ տըր • քէնտի գըյաէ-
թինի պիւլէն՝ տիւնեայէ իթիպար էթմէգ :

Հէր կէչէն կիւնիւն խիւլեաար՝ թէքրար կէլիւ
էթրաֆըմըլ տօլաչըր • վէ կէչիւրտիւիւիւ թարգա
կէօրէ՛ եա մէլէք կիպի եիւղիւմիւգէ թաթըլ թաթ-
ըլ կիւլիւմնէր, եա շէյթան կիպի կէօղէրին տէվի-
րիւի պաշընը սալար :

Մահչէր կիւնիւ տիւնեա հիչ օլտուղըլ զաման,
այաղըմըլլա եուվալարընը պօղտուղումուլ գարըն,
ճա սիւրիւսիւ կիպի, հէր պիւրիւիւ չըգըփ, քէնտի
իրասէի ճիւղ՛իյեէմիւ իլէ իսթիյար էթաթիւիւիւ
խայըրըլ վէ խայըրալլ գըամէթիմիղէ վարըփ ալա-
ճալըլ :

Վիւնէլ պատմողալյն իրթիֆա թախթասը նա-
ֆիլէ օլուր : Էճէլին վէրախլի խապէրլէր տէ, ագըլ
կիւնէլնտէն նուր ալուն առամա նաֆիլէ օլուր :

Վապթի նաֆիլէյէ կէչիւրմէք՝ պիր մէլէք սօղաճապ
թօխումու էղմէք սիր :

ՏԼՕՐՏԻՒՆՆԻՒ ԿԼՂԻ

Ն Ի Ր Կ Ի Զ Կ Թ

Ի շթէ եինէ ույանաւմ, գարըջոգ տիւշ
լէր իւէ Քիբրիմի շաջըտան ույգուտան
գալգտըմ: Տիւնեայը գարանըգլար գասու
լամըջ. ճանըմըն էօնիւնտէ՝ ագըլ մէջա.
լէսինտէն զայրի ըջոգ եօգ: Ը՛հ անհ,
եինէ եաշ տէօքմէք իւլին տիր քի, կէօզ
լէրիմ պու գարանըգտա աչըլըյօր: Ը՛ջոգ
օլանըն գալպինտէ պիր արզու օլուր, սէվ
տիլինի պուլմագ իւմիտի իլէ՝ օլտուղու
եհրէ սէյիրտիր. պէն տէ ծնուն կիպի,
տէրտիմին պէքլէտիլի եհրէ՝ կէրի գալ
մագ վարըրմ: Ի շթէ սէօզ վէրտիլիմ
սաաթ պու տուր. հէր կէճէ պու վա
գըթ, տէրտիմ իլէ պէն՝ ույանըր պիր
եհրէ կէլըր սէօլէշիրիգ:

Ը՛ջոգլը ճանլարըն թէսէլլասը, ա՛ կիւ
ղէլ մահիթապ. կէճէլէրին սուս վազ
թինտէ՝ երլորզլարըն սիւրիւսիւնէ եա
լընըզ սէն հիւքմ էտէրսին. օ կիւմիւշ
թախթընտան էն, հալալարտան աշաղա՛
կէլ, կէլ պէնիմ գալպիմէ՝ ճէննէթի

լայրդ կիւֆթէլէր իջամ էյլէ : Ա՛ֆի-
թապըն տիւպէր գըզ գարընտաջը, կիւ-
նէշ օլմատըղը զաման, չարխի Ֆէլէյին
կէճէքի տէվըրնի սէն չէվըրիբսին, ահէնք-
լէրին սէն տինլէրսին . օնլարըն ահէնկի
ինսան գուլաղընս էրմէք մուհալ գապի-
լինտէն տիր : Ա՛լ իմտի կէլ, պիր խայ-
ըրը բույամտէ սէմալի տիւզէնլէրինի
ճանըմա էօթտիւր . օնլարըն նաղիք ահ-
էնկի՝ պէնիմ Ֆիղանի նաղմէլէրիմէ թէ-
սիր էթսին :

Ա՛հ, տույայօրում, սէնին սէվտակէր
թէսիբին՝ տէրտլի ճանըմա տէյէյօր .
սէօյլէյէճէյիմ մատտէտէն խօջանըրսըն,
սանա տա տօգանըր . սէնին կիպի պիր
մահճուպ տիւլպէրի իթիրտիյիմի աղլայա-
ճաղըմ . . . ա՛ սէվկիւլիւ ներկիզէմ, էիւ-
զիւն սօլմուշ, քէնտին մահզուն, կէօ-
զիւմ էօնիւնտէ կէօրիւյօրում սանըրըմ .
սէսին ճանըմա տէյէյօր ,, պանա կէճէ
,, օլտու, պէնիմ կէնճիլիմ, թաթըլ իւ-
,, լէրիմ՝ պիր էպէտի կէճէյէ կէօմիւլ-
,, տիւ ,, տէյօրսուն սանըրըմ . . . խայր,
Ֆիլանտրոսուն մէգարընտան չըգան կէ-
ճէ՝ պէօյլէ գարանըգ տէյիլ իտի . էթ-
րաֆըմը պունուն գատար տէրտ պուզու-
սու գապլամատը : Պա՛գ շու տէրտ զին-
ճիրինէ, ասլա էալընըզ կէլմէգ . պիրի
պիրի արտը սըրա՝ սիւրիւյլէ կէզերլէր .
պուլտուզլարը տէրտլիյի գալպալըզ
ըլա չիւնէրլէր : Ֆիլանտրոսուն մէգարը

տաճա գափանմատան , ներկիզէմ արտը սրբա կիթտի : Տութումուն մէզարընտա աղայրփ Փիղան էտէր իբէն , պիր տէ գըզըմըն իւզէրինէ աղամագ իգթիզա էթտի : Տիլանտրոսուն էէրինէ գըզըմ կէչտի , ծնուն իչին տէօքտիլիւմ էաշը գըզըմ իսթէյօր :

Օ ալիւմ էճէլ պիրի պիրի իւսթիւնէ վուրուփ , աճ ու զարիմի շաշըրըր . տէրտ լէրիմի պիր պիրինէ կէչիւրը : Ըճըմ նէրտէ գարար էթսին , էվլէլ Տանկիսին աղայրմ . պէն տէ պիլմէմ : Ը՛ տօս . թում . աճ գըզըմ . իբինիզին արասընտա , էիւրէյիմ տօղրանըյօր : Ըճիզ Փիլանտրոս , էվլատըմը իթիրէճէյիմին մուսի . պէթ խապէրինի՝ սէնի իթիրտիլիմտէն . մի ալաճաղ ըմըշըմ . գըսմէթ սէօյլէ մի իմիշ : Անի վուրան էլ պիր օգ տա պա . նա Տազըրլամըշ . պաշըմ իւսթիւնտէ Տարմանլայրփ տօլաշըր . ըաճաթիմի պօզա . ճագ պիր ուղուրսուզ գուշ կիպի , էճէլ սէնի կէօզիւմ էօնիւնտէ փարալամնղլա , պիր թումթսագ տաճա գուրպան էտէճէյինի խապէր վէրի իմիշ : Օ ալիւմ էճէլ , ներկիպէմի թումթտու , չաղընըն պաճա . ըրնտա , էաշայրփ կիւն կէօրմէյի պաշլայաճաղը զամանտա , մէզարըն տիպինէ աթտը : Աիւն կէօրմէք մի . Տիչ պու տիւնէտտէ օլուր շէյ մի տիր : Բաճաթըգ տէտիքէրի պիր մէյլէ տիր քի , աճըղընը չէքէն ատամա՝ էէմէսի էասագ սըր :

Մ'Ն նէ կիւզէլ իտի , նէ թաթը թա-
 պիաթի վար բար . սատէ տիւ մէջքէպի՝
 չհհրէսինին կիւզէլէյինի արթըրմը ը-
 տը : () նէ շէրէմէթ , օ նէ շէն թա-
 պիաթ . իգպալինտէ գուսուր եօղ ու-
 տու : Տէվէթտէ Ֆազիլէթտէ օլան էյ-
 լիքէր՝ իւզէրինէ զանի զանի եաղաբար .
 Ֆազաթ իճրասընա կիւն իսթէրտի : Նա-
 զըգ , եազըգ . պու գատար էյլիքէր՝ մէյ-
 էր էճէլին կէօղիւնէ տահա չափուք կէօ-
 ըրւնմէք իչին իմիշ (*) : անհիգպալին
 տամընտան՝ անի անսըղ նանըլ թէքէր-
 լէնտի : Տաղարը էօթտիւրէն նագիք սէ-
 տալը պիւպիւլ՝ թաթը շագըրթըսըլա
 կիւլիսթանը շէնլէթտիյի եհրտէ , զալիմ՝
 ալճընըն իըշմընա պէօյլէ ուղբար , տերտ-
 լի ֆիղանը աղզընտա գալըր . . . օ էօթէն
 տաղարտա՝ սէս սէտա գալմատը . օ նա-
 զիք ահէնկի իլէ շէնլէթտիյի օրմանճը-
 ղը՝ պիր գարա եաս գապլատը : Մ'Ն ,
 գըզըմ գըզըմ . պապանը նանըլ եալընըզ
 պրագտըն : () գալպիմէ տօգոււնան սէ-
 սինի՝ արթըգ իշլի թմէյէճէքմիյիմ . տա-
 հա սօն սէօղլէրին գուլաղըմտա իշլէյօր :
 Մ'ճըմըն արասընտա եիւրէյիմին թիթի-
 ըմէսինի հալա տույայօրոււմ , հալա գալ-
 պիմտէ սէվինճ իլէ գարըշըգ պիր մահ-
 զոււլուգ վար . . . լաքին մահզոււլու-
 ղոււմ չօգ զկյատէ տիր . . . ան , գըզըմ
 . . . սէնի քէշքի ունուտա պիլսէմ :

Ահնճիք , կիւզէլիք , թաթը սէտա ,

չէն թապիաթ, սեվէճէք եիւրէք, վէ
 Փագիլէթ ... Փէլէյին ինսանա վէրեճէք
 պունտան գէյատէ նէսի՞ վար: Պունլա
 ընն հէփսիւնի գըզըմա վէրմիշ իտի. գը
 զըմ պէնիմ խազինեմ իտի. պէն տէ ...
 վայ Տալիմէ. մութլուլարըն մութլու
 սու պապայըտըմ ... սրագ շուատըն կիւ
 զէլլէյինէ. նէ ալտատըճը շէյ իմիշ քի,
 պէնի աթաճաղը տէրտ գույուսունա գա.
 փագ օլմուշ ումուշ: Եճէլ պէնիմ տէվ
 լէթիմի գըսգանըփ, գուրտունա իշարէթ
 էթմիշ, օ տա պիր տանէ կիւլլումէ եա
 փըշտը. ղօնչէ իքէն տալատը, աըլմու
 տան գուրութտու: Ե՛՛՛՛՛՛, անի վահիտտէ
 գուրպան օլտու կիթտի:

Ե՛՛՛՛՛՛, տիւնեանըն էյլլի նանըլ ալտա
 տըճը տըր. պիր ան ըահաթ վէրիրսէ,
 արտը սըրա ճէգասըն չէքտիրիր. պար
 տագ պարտագ էօտլէրինի իչիրիր: Ե՛՛՛՛՛՛,
 այրըլըգ աճըսը՝ սէֆասընտան չօգ աղըր
 տըր. պապայըգ ատը՝ տույտուղում աճը
 գատար սէվինճ՝ վէրմիշ տէյիլ իտի: Ե՛՛՛՛՛՛,
 գըզըմը նէ հալտէ կէօրտիւմ. հէնուգ
 տիւյմէլէնմիշ չիչէյի տահա ղօնչէ իքէն,
 պիր գայ ըիւզկէարըլա տէվըլմիշ Փի
 տան կիպի, նէրկիզէմի էճէլին գուճա
 ղընտա՝ տահա ըէնկի իւսթիւնտէ՝ սէրի
 լի կէօրտիւմ: Սօն նէֆէսիւնի վէրի՛րքէն,
 աղլայըփ ըչգըրմատան նէֆէսիւմ քէսիւ
 տի. էօլտիւյիւ սաաթտա սէվտիյիմ կի
 պի՝ հիչ սէվմիշ տէյիլ իտիմ: Պէնիմ ան

ու զարիմի հանկի՞ սերթ մէջըս պ քեամիլ՝
 Էօզը հեթմէզ տէ այըսլար : Տօսթլար ,
 աղլամաղա ութանուն Փօտուլու այըսլ-
 ւայըն . ինսանա կէօզ եաշը տէօքմէք այ-
 ըպ տէյիլ տիր : Աճըսընը տույան տէրտ-
 լնյէ՛ ագըլ տա աղլամաղա իզին վերիը .
 Փազաթ հատտէն թէճաուզ հեթմէյէ իզ-
 նի եօգ : Պէօյլէ պիր քեամիլ հվլատ ի-
 թիրէն՝ հէր քիմ իսէն , պէնի սէն աճը :

Ահօզիւնիւն նուրու սէօնիւփ , պայղըն
 պայղըն պազմաղա պաշլատըղըն կէօր-
 տիւյիւմ զաման , կիւլ եանազլարը սօ-
 լուփ , եիւզիւնիւ Էօլիւ պէնզի սարըփ ,
 կէօրէնլէր իւմիտի գաթ հեթտիյի զա-
 ման , ա՛հ , եիւզիւնէ պազմատան տօյու-
 լըրմույուտու : Այ հվլատ սէվէն պա-
 պայար , էճէլ սօուղու կիպի գարա եէլ
 էսէն վաթանըմտան , նէ աճէլէ իլէ գա-
 չըրըփ , կիւնէշին ըսըճաղընա եազըն կէօ
 թիւրտիւյիւմիւ՝ 1 սիզ իսայալ հտին :
 Աիւնէշին ըսըճազլըզը՝ պէլքի տէվա վե-
 ըրի տէյի ումանրտըմ : Աքին կիւնէշին
 եիւրէի էօյլէ փէք իմիշ քի , պիր կիւզէ-
 լին հօլմէսինի՝ պիր չիչէյին գուրումասը
 գատար աճըյօր . պազէլէրիմիզտէ պիր
 զամպագ չիչէյի պաշընը էյիփ , տէօքիւլ
 տիւյիւնիւ սէյիր հեթտիյի կիպի , նէրկի-

1 Ինկիլթերրատան գալտրըմը , Ֆրանչատա մօն
 փէլէէ թարափընա կէօթիւրմիւլ :

զէմ տէ պաշընը կէօքսիւմէ տայայըի ,
 գուճաղըմտա ճան վերտիյինի՝ էյըլէ պի
 գայտ սէյը էթտի :

Վիւզէլ զամպագ , վէ տաղլարըմըզը
 շէնլէտէն չիչէքլէր սիւրիւսիւ , սիզին եէ-
 տիյինիզ ճէննէթ թաամը տըր , իչտիյի-
 նիզ՝ սիզէ րէնք վերէն կիւնէշին շաֆգը
 տըր , վէ սապահըն աղշամըն չիհի իլէ
 թաղէլէնիւսինիզ . իսթէրիտինիզ քի ,
 սիզի գըզըմ տէվչիւսին , գըզըմըն էլին
 տէ կիւզէլլիյինիզ արթար , վէ կէնզինէ՝
 ճանը կիպի նաղիք վէ սէֆալի գօգուլար
 սաչարտընըզ : Ինսան էվլատընըն մէքէա-
 նընը տօնաթմագ իչին տօղար , ինսան
 արասընտա եաշարսընըզ . կէչիճի կիւ-
 ղէլլէքլէր , սէվիլիւր վիւճուտլար . ա՛հ ,
 սիզին թալիինիզ՝ ինսանընքինտէն նէ գա-
 տար գութլու տուր : Վերչէք սիզ տէ ին-
 սան էվլատը կիպի , պիր անտէ կէչէր
 կիտէրսինիզ . լաքին սայըսըզ աճըլարընը
 պարի չէքմէ՛գսինիզ ա :

Պիզիմ անըմըզըն եազըսը պու տուր .
 տիւնեատէ ղէվգ էթմէյէ՝ քէնտիմիզի
 սէվտալարա ալտըրմալլըզ : Սէվտալա-
 րըմըզ ըսա՝ կէչիճի շէլէրէ մաիլ տիր
 քի , էրտէ կէճտէ հէփ զայ օլուր , եէ-
 րինէ ճէֆա կէլիւր : Լաքին պիր սէֆա-
 տան սօնղրա , ճէֆա նէ աճը օլուր : Լ՛յ
 տիւնեա եիւզիւնտէ իգպալ իտտիասը է-
 տէն Փօտուլ , պու գուրու թօփրագտա ,
 պու միհնէթ թարլասընտա , իգպալ հա-

օրլա կէլմէտիյիսի տաճա պիլմէյօրմուսուն : Վճրենցիոս , արզուլերին սենի տուրմայրի տավէթ հտէյօր , պէնիմ տերտլերիմ սանա իպրէթ ոլսուն : Տօսթունուն մուսիպէթինտէն սէն քեամիլլիք էօյրէն . տիւնեայէ տայանմա . զիրա կիւվէնէճէք էյիլիլերի՝ դամըշտան էրմ շաք տըր , վէ էթրաֆընտա սիվրի տիլքէնլերի վար , դաչարքէն էիւրէյի տէլեր էրրթար , վէ գանը ադարագ՝ իւմիտսիզ պրագըր կէլէր :

Օպիմ Ֆիքիր , պրագ պէնի քէնտի հալիմէ . տերտիմէ տերման էօղուսա , պարի դալպիմէ էզիլէէթ էթմէ . . . հէր նէ էթսէմ պօշ տուր . գըզմ խաթըրմ տան չըգմագ . ճանըմտան այըրամայօրում . . . կէրի աթմաղա չալըշտըզմըզ Ֆիքիր՝ տաճա գըզար , տերտլերիմիզի թահրիք էտէր , պիզի զէվգէ ալըր . տերտլերիմիզի թէքրար թէքրար թագէլեր . պիզի էրգար խարապ էտէր : Վճ էվլատըմ , էաչընըն թագէլլիյինտէ սէնի կէլին էթմէյէ հազըրլըզ կէօրիւյօրքէն , պախթըն իլլէյիփ՝ պիւր կիւվէյի սէվինտիրիլյօրքէն , տիւնեանըն զէվգինի կէօրիւի , էաչամագ . տէվլէթինի տատմաղա պաչլամըշ իքէն , տիւնեանըն քէօր ինսանը՝ սէնին պախթընը մէտճ էթտիյի էէրտէ , սէնի ուչուրտում . . . քիմիլլերինի էլ վիլայէթինտէ պրագտըմ : Վարիպ էէրլերին թաշ էիւրէքի էհալիսի պիլէ՝

կեօզ եաչընը զապթ ետեմէտի : Մէն աւ
լահա քէնտի թարիգլէրինտէ թափմազ
սըն տէյի , սէնի աճըտրգլարընա թասաճ
ճիւպէթտիլէր : Միւրիւվլէթսիգատամ
լար , կեօզ եաչը տեօքտիլէր ամմա , մէր
համէթ կեօսթէրմէտիլէր : Վերկիզէնին
էօլիւսիւնէ՝ թապիաթլէրի զօր ուլա կեօզ
եաչը տեօքտիւրտիւ , լաքին մէզհէպլէ
րինին Փասիտ իթիգատը՝ կեօմմէյէ մէ
զար վէրմէտի :

Եւ քերեմ սահիպի ալլահըն՝ իբրահ
էթտիլի մէրհամէթսիգ տին զայրէթի .
պիր աուճ թօփրաղըն իւզէրինէ , պիր
քիւրէք թօփրազ աթմաղա իմթինա էթ
տիլէր . պու պիր հիզմէթ իտի քի , էն
ալլագ հայվանա պիլէ եօզ տէնմէզ : ()
արատա պէննէ եափա պիլիթտիմ . քիմէ
եալվարայտըմ : Չարեմ թիւքէնտի , տին
ճէ պիր խըրսըզլըգ էթտիմ , գըզըմա
պիր կիզլի մէզար չալտըմ . . . լաքին էօ
լիւսիւնիւ խօրլատըմ : Պօրճումտա գու
սուր էթտիմ : () աճըմըն արասընտա
պիլէ , էիւրէյիմտէ էօյլէ գօրգու վար
ըտը քի , հեման աճէլէ մէզարա գօտում :
Վէճէ եարըսընտա , կեօզ կեօրմէզ գա
րանլըգտա , էլիմ այաղըմ թիթրէյերէք ,
սէսիմ չըգմասըն տէյի՝ ըչգըրզըմը թու .

1 Պունլար լօթրան տըր տէյի , լաթինլէր էօլիւսիւ
կեօմմէք իսթէմէմիշ օլալար . օսէպէպ իշին ճան ա
ճըսըլա պունտա պիր ազ հասէս էսէր :

Թարագ, գանըսը պէն իմ կիպի, սօն վետամը սէսսիզճէ գուլազընս մըրըլտանըրի, խըրսըզ կիպի եանընտան գաչտըմ . . . ա թաշ էիւրէքլի պապա, ա ղայրէթ սիզ ատամ, ատընը օլտուն՝ մէզարըն իւզերինէ եազմալը տէյիլմի իտի: Շ իմտի պիլէն եօգ. օ մէրհամէթսիզ էճնէպիլէրին այաղը ալթընտա՝ էվլատըն շինէնիփ, ունուտուլուփ կիտէճէք տիր: Վազըգ, ճէսարէթսիզ պուլունտում, գապահամ իշէտիմ: Վէն թապիաթին էն ազիմ էմրինէ իթաաթ էտէյօրտում, հանկի՞ տիւշմէնտէն գօրգար տըմ: Մ՛Տ էվլատըմ, հալալ էյլէ. էյլէ էթմէյի մէճպուր ուտում: Վազապ ըլա աճը՝ էիւրէյիմտէ ճէնքէշիր տուրուրտու. տուամն պէտ տուա գաթաճտըմ. եարատանս սէճտէ էթտիյիմ եէրտէ՝ եարաթտըղը գուլա էօլքէլէնիրտիմ. սէնին աղիզ թէնինի եապանի եէրլէրտէ պրագտըղըմն, ղազապըմտան քէնսիմի եէր իտիմ: () մէրհամէթսիզ թօփրազլարը էօվքէ իլէ շինէտիմ, լաքին պու ճիւմլէ իլէ էհալիսինտէն միւրիւվլէթլի ըզտըմ. ղիրա օ աճըմըն արասընտա, սէնտէն գըսգանտըզլարը մէզար՝ քէնսիլէրէ գըսմէթ օլտուն տէյի տուա օգուտում:

Վապահամ զար մը: Վապահամ էօլիւլէրի խըրփալամագ տըր. էօլիւլէր ազիզ տիր, օնլարա իքրամուրըզ հարում

տըր : թօփրաղը թիզկեահա գօյուփ ,
 իշէյիփ , մախլուգաթըն էն ալասը՝ ին-
 սան հվատընը ետփան էլ , գուպպէի ա-
 սումանի կէօք ըէնկէ պօյայըփ , աֆիթա-
 պը ալթուս ուլա եալտըզլայան էլ տէյիլ-
 յի : թէմամ պէտ խուլար տուրուփ , ին-
 սանիյեէթ ույանաճաղը զաման , զարագ-
 լար ունուտուլուփ , տիւշմէնլը պարը-
 շաճաղը զաման , Փասիտ իթիգատ պիր
 հօլմիւշ թէնէ գաստ հտիփ , պի կիւ-
 նահ թօփրաղը խօրլայըփ խըրփալամա-
 զա՝ օ զաման մը պաշ գալտըրըօր :

Ինսան կիպի պաշը թալիսիզ՝ պիր ճինսօ
 արասընտա , պու թարզ մուամէլէ՝ նէ
 գատար իբրահ հտէճէք շէյ տիր : Պիր
 ճինս քի մուհասպպէթ իլէ տօղար , մու-
 հասպպէթ իլէ եուշար , պիւթիւն տէվէ-
 թի պիր պիրինի սէվմէքտէ տիր , վէ պիր
 պիրինի սէվմէյէ պիր ճիւզի վազթի վար ,
 օնտան սօղրա մուգատտէրի կէօթիւրիւր՝
 հպէտի կէճէլերէ աթար : Պէօյլէ պիր
 ճինս՝ պիր պիրինէ պու շէքիլ մուամէլէ
 էթմէք , իբրահ հտէճէք շէյ տէյիլմի :
 Եօգ եօգ , տիւնեատէ տէրտլու ատամը
 աճըմայան ատամ կիպի՝ թաշ եիւրէքլի
 ճանավար օլամազ : Ինսան օլու՝ չօգ
 տէֆա գարտաշընըն արգասընը օգչա-
 տըղը եէրտէ պիլէ խըյանէթ հտէր .
 գարտաշընա պիր եարտըմը տօգանսա ,
 քիպրինին իգթիգասը տըր՝ էյլէք էթ-
 տիյի եէրտէ ըրզընա քէտէր հտէր : Սէր

Տամէթ հեթմէյէ հլինի ուզաթտըղը եհը տէ , հտէճէյի Փաղըրըն ըրզընը երգար . եա ինթիգամ ալաճաղը զամանն նէ հեթմէզ : Մ Տաղիմ մասիթասպ , եիւզիւնիւ հօրթ , ա՛ քէվքէպին նաղիք երլտըզար , գանըն , գանըն , կէճէնին գարանըղընտա սագլանըն քի , սէսիմի իշիտիփ եիւրէյինիզ տէօնմէյէ : Պէլի , ինսանըն պաղնա՛ ինսան կիպի զազապ օլամաղ . վէ պիր զազապ տըր քի սաքընմազ միւմ քին տէյիլ : Ֆըրթընա պաշլամատան՝ պիր գասըրզա չըգար , հալայը գարարտըր : Պիր գուլէ երգըլմատան՝ տիվարլէրի ա չըլըր : Երտէն աթէշ չըգաճազ օլա , եհը փաթլամատան՝ ալթընտա պիր կիւրիւթիւ փէյտա օլուր : Օ հլգէլէ պիր եհրի պաթըլմատան՝ իպթիտա սարսար խապէր վէրիր : () Լաճազ եանղընը՝ կէօրիւնէն գարա թիւթիւն փիշին տուլուրուր : Լ քին ինսան հլինտէն Ֆըրլայան երլտըրըմ նէ փարլար , նէ կիւրիւլտէր . աի անսըզ՝ Ֆըրլայըփ վուրմասը պիր օլուր : Հաթթա հլինտէքի պրչաղը՝ վուրաճաղը գուրպանըն պէօրիւնէ տայայընճայա գատար , տօսթլուղուն հեթէյի ալթընտա սագլար : Մ ուպալաղա՛ մը հտէյօրում : Վէշքի հօյլէ օլայտը : Լն սանըն գալպինի չըպլազ կէօրէն ալլահ , պու գօրգունճ՝ հալինի ինսան կէօրիւնտէն քէթմ հեթմիշ տիր :

Լ՛ապա ճանըմըն աճըսընա՛ քէնտի-

մի չօգ մնու ալարըրաւմ: Մ՛Տ, պիր տօս.
 Թունուն հագգընտա ճանը աճըյան ա.
 տամ՝ հարարէթլէնմէյիփ, պի գայտ օլա
 պիլըրմի, եաղըգ ինսանլըգ. ատընա, եա.
 զըգ: Վ. եամիլ Ֆիլանտրօսուն տա տիւշ.
 մէնլերի վար ըտը. օ տա տիւշմէն աճը.
 լարը չէքտի իտի տույարաւմ. լաքին էյ
 հա՛գ, էյ հա՛գ, շիմտի նէ օ տույայօր,
 նէ պէն: Մ՛Տ ներկիզէմ, ներկիզէմ,
 եիւրէյիմին Թազէ եարասը. սէնին ա.
 ճըն հեփսինի ունու Թաուրտու: Սէնի
 իթիրտիյիմ՝ եիւրէյիմէնէ եարալար աշ.
 տը քի, զայրի շէյ տիւշիւնէճէք հալիմ
 եօգ. սէնին չէքտիյին տերտլերին հէր
 պիրի՝ գալպիմէ պիրէր օգ օլտու: Սա.
 նըրըմ մուգատտէր սէնին պաշընա պուն.
 ճա տերտ պիրիքտիրտիյի՝ սէնին մէզա.
 ըրնը չուգուրլատրփ, պէնիմ աճըմը ար.
 Թըրմագ իչին իտի: Մ՛Տ էվլատըմ, էյէր
 պապանըն սէսի տահա գուլաղընա կէ.
 լիօրսա, սէնին էօլմէնտէ՝ ատէթա էօ.
 լիւմէրտէն այրը օլան հալէրի, պապան
 ըլա պերապէր Ֆիքըրինտէ կէգտիր: Չէք.
 տիքլէրին պէնիմ հէփ կէօղիւմ էօնիւն.
 տէ տիր, հէր պիրի պիրէր եէտի պաշը
 աթտէր կիպի, եիւրէյիմի պին եէրտէն
 պիրտէն սօգարլար. պունա Թագաթ մը
 կէլիր: Պունճա աճըյա պէն նիճէ տայա.
 նայըմ: Պու սօլմուշ եիւղիւմտէն աշա.
 զա՝ կէօզ եաշըմ սէլ օլմուշ ագար. այ.
 նիմէ Ֆիքըրիմէ կէլէնլեր՝ հէփ կէօզ եա.

չըմը արթըրաճագ շէյէր տիր : Պէն պու
կէօզ եաչընը հէր նէ գատար տէօքսէմ,
փուները գուրումաղ . գալպիմէ թէսէլ
լա օլաճաղընա՝ աճըլարըն արթըրըր :
Եօգ , եօգ , պէօյլէ պիր աթէշի սէօն
տիւրմէյէ՝ նէ պէնիմ կէօզ եաչըմ եէթի
չիր , նէ տօսթլարըմընքի : Մէվկիւլիւ
նէրկիզէմ , աճըմը ալէմին գալպինէ թէ-
սիր էթտիրէյիմ . սանա պիւթիւն տիւ-
նէանըն կէօզ եաչընը ալը վէրէյիմ : Մէ-
նին ատըն անըլտըզը եէրտէ , վէ պէնիմ
պու Ֆիղանլէրիմ սէօյլէնտիյի եէրտէ ,
աճը տույան երմազ եիւրէքլէրին ահը՝
սանա տօզրուլսուն : Տէլի գանլըլար՝ կէնճ
լիք հարարէթինտէ , զէվգինին արասըն-
տա , սէվինճինէ արա վէրսին , սէնին
հալինի աճըսըն . մէյուս վէ մահզուն՝ վար-
սըն մէզարլար արասընտա սէնի տիւչիւն
սիւն :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Ճանը վիւճուս էօլտիւգլէյն աղըրըզը ար-
թար . քէզալիք պիր շէյ էլաէն չըգտըգլայն , աճըր՝
էլէ կէլէն շէյին սէվինճինտէն զէյստէ օլուր :

ՊԵՇԻՆՆԻ ԿԵՆՏԵՆ

ԵՃԻԼ ԳՕՐԳՈՒՍՈՒՆԱ ԳԱՐԸԸ ԻԼԱՃ .

Ի՛յ եօրգ շահգատեմ¹, նեշաթըմ¹
սէնին խաքի փայինէտեք չըգաճադ տըր .
ճէսարեթիմի տփվ էյլէ, զերա սեպէպի¹
սանա օլան զիմմէթիմ տիր : Կէրչի սէն
եաշտա կէնճ սին, պախթըն քիւշատէ
տիր, անճադ պու սեօյլէյէճէյիմ¹ պէ-
ճիտ մատսէլէր տիր, կիւճիւնէ կէլմէ-
սին :

Ի՛ճէլ գօրգուսու ինսանըն գալպին
տէ¹ փեք տերին չիզիլի տիր . պունուն
ջարէսին օգույսաճաղըմ . պէյթլէրիմէ գու-
լադ վէր :

Սութլու օ ատամն քի, պու չալգան,
թըլը տիւնեանըն սախթէ սեփալէրին
տէն ուսանըփ, հադգը կէօրմէյէ՛ ճան
կէօղիւմիւղէ փերտէ օլան օյունճադ շէյ-
լէրտէն իպա էտիփ, իրատեթի իլէ վա-
րըր, սեվիլէրին գույթու կէօլկէսի ալ-
թընտա, էճէլ մէշալէսինին ըջըլյլա,
մէզար թաշարընը օգուր, թօիրադլա

¹ Ինկիլթերրա գըրալընըն իքինճի օլունա եօրգ
պէյի տերլէր :

ընը թարթար, մէզարլար ըլա էլէնիր .
 Լճէլ օ երգըն թըլար արասընտա օ թուր
 մուշ, օ գուլթու տէվլէթտէ՝ քիշինն
 ճանընա պիր ըահալթ եէր կէօսթէրիր .
 Քիշի սըգճա սըգճա օ եէրէ վարըի ,
 Փէրիննի կէզտիրմէլի : () եէրլէրին՝ հազ-
 գա Փախտէլի , վէ քիպրի պաստըրաճազ
 հավասը վար : Լճանըմ, գօրգմա, կէլ
 շու եէրէ կիրէլիմ : Լնսանըն պու գա
 տար միւհթաճ օլտուղու թէսէլլայը՝ օն
 տա արայալըմ : Լամր իւլէ էճէլի վէզն
 էտէլիմ . գօրգմայըի , էճէլին եիւզիւնէ
 պագալըմ , վէ վէրտիյի գօրգուլարը սայ-
 մայըի , մէզարլարըն իւզէրինտէն՝ պէ-
 հատըրըզ շէլէնքլէրի ալըի թազընա-
 լըմ : Պուլայքի տէրտլէրիմին՝ ազլըմա
 Փախտէսի օլա տա , շու տէօքտիւլիմ
 կէօզ եաշլարըն պահասընը չըգարա պի-
 լըմ : (ա)

Պիլէմճէ կէլ, լօրենցիոս , կէլ, նէր
 կիզէնին իւսթիւնիւ էօրթէն թաշըն իւ-
 զէրիննի օգուլյալըմ . . . նէ կիւզէլ ատապ
 տէրտլէրի վար եազըլը : () սէօլէմէզ
 տիլը՝ նէ գասար թէսիրլի տիր . հանկի
 էշլի քէլամ տըր օ քի , պիր նագիք ճա-
 նա՝ պուլտան զիյատէ տօգուլնա պիլսին :
 Լիսանըն սէօլէյիշլի՝ պիզի թահրիք էտէ
 պիլըր . լաքին շու թաշը կէօրիւի , թէ-
 սիրի գալպիմիզէ տէյտիքտէն սօնղըա ,
 լիսանըն էսէրինտէ գուլվլէթ մի գալըր .
 լիսանըն կէօսթէրտիյի սուրէթլը՝ հէփ

Ճանարդ Էօլիւ կիպի տիր : Պու կէօրիւ .
 նէն Թաշըն սէօյլէտիյի՝ սալթ ճանա
 տէյի . Իւզէրինտէքի Թարիխտէ , նէ
 սալըսըզ տէրսլէր վար . . . սօր , պիր քէր-
 րէ սօր , տիւնեատէ կէնճիլք , կիւզէլլէք ,
 վէ հէր սէվիլէճէք շէյ , չօգ սիւրէր մի .
 էյ ատամ , տահա Էօմրիւնէ կիւվէնիւր
 միսին : Ե ու դատար մէզարտա եաթան
 լարըն իչինտէ , պէնտէն կէնճ օլմայան
 պիր քիշի վարմը . օ տա կէլ տէյի պէնի
 չաղըրըյօր . . . պունա նիսպէթ , պիւ-
 Թիւն տիւնեատէ , պէնի չաղըրըփ՝ տիւ-
 նեայէ պաղլայաճագ նէ՝ պուլույօրում :

Ե՛հ , պիր եէնի շէյ տահա կէօրիւյօ-
 րում . ներկիզէնին մէզարը՝ Էօնիւմէ ա-
 չըլտը : Ե՛զիմ հագ փարըլտայըփ , շէֆա-
 գըն սալարագ՝ մուպարէք մէշրիզինտէն
 չըգայօր : Ե՛թէ իլէրի կէլիյօր , ճանըմա
 սօգանըյօր տույայօրում . խիւլէալէր
 տէֆ օլույօր , ազլումը քէօրլէյէն հէվաի
 նէֆս պուլուլթլարը՝ փարալանըյօր . պու
 հագ նուրուլա կէօլկէ կէչտի , կէօզիւմ
 աչըլտը , վիւճուտիմ եէնիտէն դուարէթ-
 լէր Էտինիյօր : Կէօզէ կէօրիւնմէզ շէյ-
 լէր կէօրիւյօրում , փէք ուզագ շէյլէրի՝
 էլիմլէ սօգանըփ տույայօրում . կէլէճէք
 վաղըթ կէօզիւմ Էօնիւնտէ հազըր տու-
 րույօր : Տիւնեա , տիւնեանըն եալանճը
 սէֆալարը , պունտան սօնդրա պէնի ալ-
 տատամագ : (Տիւնեա սէֆալարընըն գըյ-
 մէթիսի՝ քիշի տէրտլի վագթիստէ պի-

լըր :) Պէտ խույուն չիչէքլէր ալթընտա
 գուրտուղու տուզագլար մէյտանա չըգ-
 տը . Փազիլէթին փերտէսի եըրթըտը ,
 կիւզէլլիին կէօրիւյօրում : Բ՛Տ , էօմիւր՝
 կէօզիւմ էօնիւնտէն նէ չափուք կէչէյօր :
 Խալգ՝ զազէլ եափրաղը կիպի , պիբի պի-
 բի արտը սըրա տէօքիւլիւյօր . արզու
 էթտիքլէրի շէյլէր , այագլարը ալթըն
 տան գալգան թօզ կիպի խաֆիֆ , չիյնէ-
 տիքլէրի թօփրագ կիպի խօր շէյլէր տիր :
 Տիւնէա էօմրիւնիւ տիւշիւնտիւքճէ՝ կէօ
 զիւմէ պօշ կէօրիւնիւյօր :

Բ՛Տ , կէօզիւմ շիմտի աչըլըյօր . էճէլին
 պունճա գաման գուլաղըմա էօթտիւրիւփ
 տէ , պէն գուլագ արտընա պրագտըղըմ
 խայըրը նասիհաթլէրի՝ շիմտի անղլայօ-
 բում : () նասիհաթլէրէ միւթէնէպպիհ
 օլաճաղըմա , պի գայտ , պի փերվա տու-
 բուրտում : Տօսթլարըմա վուրտուղու օգ-
 լար՝ պանա տէյտիլինի շիմտի տույայօ-
 բում : Եայտան չըգան օգ՝ նէ գատար
 կէճ տիւշերսէ , աչտըղը եարա օ գատար
 պիւլիւք , օ գատար տերին օլուր : Բ՛Լ-
 լա՛Տ , էօյլէ օգուն սիվրիսի նէ գատար
 քէսքին օլուր : Բ՛Ճըսը աղալարըմա վուր-
 տու , պիւթիւն վիւճիւտիմի եագայօր .
 աղըրսընը քիմ թէսքին էթսին : Պու
 զէհերը ֆիքիւր օգունու եիւրէյիմտէն
 չըգարըփ , եարալարըմա թէսէլլի մէհէ-
 մի սիւրէճէք՝ պիւր խայըրը էլ էօգմու :
 Եա պէն եիւրէյիմի գալտըրմատան՝ մէ-

զարա պաղամայաճագմըյրմ :

Երջինն . էճէլ տիւշիւնճէսինն՝ եիւ .
րէյիմի նիջինն գալտըրայրմ : () կէջիտ՝
վէսվէսէ էթտիյիմիզ գատար գորգունճ
տէյիլ : Վէնտիմիզէ գորգու վէրմէյէ
Տիւնէրիմիզ չօգ օլտուղունտան , գուր .
տուղումուզ խիւլեալէր իլէ քէնտի քէն .
տիմիզի էօրսէլէրիզ . իսլթիտա կէօղիւ .
միւզ էօնիւնն պիր խայալի սուրէթ կէ .
թիրիսի , պիր գորգունճ շէյ տիր տէյի՝
խայալիմիզտէ գուրարըզ . ծնտան սօնղըրա
քէնտի գուրունթումուզ օլտուղունու
ունուտուր , էօնիւնտէ թիթիրէրիզ , կէօ .
զիւմիւզիւ գալտըրըի , եիւզիւնն պաղ .
մաղա ճէսարէթիմիզ գալմազ :

Պու քէնտի թախմիսիմիզ իլէ գուր .
տուղումուզ սուրէթիւն՝ պէլքի անըլ զա .
թիսինն Տիւ պէնդէր եէրի էօզ , սալթ
քէնտի գուրունթումուզ օլա պիլիւր :
Վազըրա էճէլինն սաՏիՏ րէսմիսի Տանկի՞
թասպիրճի չիզէ պիլմիւ . օ զալիմ էճէ .
լինն պիր եէրտէ պիր ան տուրտուղու էօզ .
գորգուտան՝ գալեմ էլիմիզտէ թիթի .
րէր . գուրունթումուզ՝ գորգույու պիւյ .
իւտիւր . աճէմիլէյիմիզ՝ սուրէթի գարա
կէօսթիւրիւր , ազլմըզը տա գորգու ա .
լըր :

Եճէլ նէրէտէ տիր . եա կէլմիւտէ
տիր՞ , եա կէլէճէքտէ . Տազըրտա օլտուզ .
լայն՝ էօզ տուր . զիրա իւմիտիմիզ քէ .
սիլմէտէն՝ Տասսէլէրիմիզ էօլիւր :] , պլէ

օլտուգտան սօնդրա , գօրգունճ շէյլեր
 իլէ Ֆիքրիմիզի փիշին տօլտուրմանըն առ
 լընէ : Սուրտուղու զաման՝ վուրուլու
 րուզ , յաքին աղըրսըն տույմայըզ . օ էօ
 լիւ չանը , թապուլթ , գազմա , քիւրէք ,
 մէզար չուգուրու , եաշ թօփրագ , գա
 րանլըզլար , գուրտլար , վէ հօմրիւն ագ
 շամընտա՝ իսթիյարըն Ֆիքրիմի պասան
 գօրգունճ շէյլերին հէփիսի՝ հօլիւլերէ
 տէյիլ , սաղլարա գօրգու վէրեր շէյլեր
 տիր : Վնսան քէնտիյի՝ քէնտի րապըթա
 սըզ խիւլեասընա գուրպան էթմիշ , շաշ
 դընլըզլա մուսիպէթինի արթըրըօր .
 պիր էճէլ իճատ հտէյօր քի , թապիա
 թին եափտըղը տէյիլ . վէ պիր էճէլին
 գօրգուսունտան՝ պինինէ միւսթէլա օ
 լույօր . շու ալտատըճը սուրէթլերի՝ Ֆիք
 րիմիզտէն չըգարալըմ . մէզարըն աղըր
 սըգը գափալը տըր , տիւնեատէ օլանլար
 սըրըընը անղլամագ միւմքին տէյիլ տիր :

Ղճէլ՝ րէսմ էթտիյիմիզ գատար չիր
 քին վէ գօրգունճ օլտա պիլէ , իսթիյա
 րըն նէ՞ գօրգաճագ շէյի վար . էյեր եա
 շընը ալտըգճա՝ քեամիլլէնմիշ իսէ , էճէ
 լէ գարը սէյիրտիփ , գարանլըզ մէքեան
 լարընտա , պիր րահաթ հտէճէք եէր
 իսթէմէլի : Վամրիւն՝ քիշիյի պու գա
 տար ճէլպ հտէճէք շէյի մի վար : Վալ
 պիմիզտէ տաիմա եաշամագ արգուսու պու
 շըյօրմոյուզ : () գուտուղումուզ պէս
 թէլեր՝ հէփ շազը գ նաղմէլերիմի տիր :

Ը՛հ, ա՛հ. ինսան հվլատը պիը քերրէ
 էթրաֆընը գուշատան մուսիպէթլէրի
 տիւշիւնէճէք օլսա, տիւնեանըն պօշ վէ
 Ֆանի օլմասընը, ինսանլարըն պէտխույ.
 ունու, Ֆազլիէթին զաֆինի, քեամիւ
 ատամլարըն պիլէ թագսիրաթինի, տիւ.
 շիւնէճէք օլսա, վէ պիրի պիրի արտը
 սըրա զուհուը հտէն պէլալէրի, գու.
 սուը վէ քեսիր էյլէքէրի, վէ էյլէյի պաշ.
 լարքէն պիթմէսինի, վէ արտը սըրա
 պրագտըզը պիթմէզ էօլմէզ ազապէրի.
 նի, կէօզիւ էօնիւնէ կէթիւրէճէք օլսա,
 հէր նէ գատար ճէսուը ատամ օլուրսա
 օլսուն, էլպէթտէ մէյուս օլուը :

Պէօյլէ պիը գուրու թաշըզա, էյլէք.
 տէ պիը էյլէյի էօգ, հէր թարաֆը տէրս
 իլէ պէլա, թէփէլէրի տախմա գասըր.
 զալը, աշաղլարը՝ ինսան հվլատընըն իւ.
 միտլէրինի պաթըրմաղլա մէշուը օլմուշ.
 դօրգոււնճ կիրտապլար, պէօյլէ պիը թէհ.
 լէքէլի էհրէ, նիճէ սարըլտըզճա սա.
 ըրլա պիլէյօրուլ :

Ինսանըն պի էյէի հալին միւպթէլա
 օլտուզու պէլալէրտէն մա՛տա, թէշէք.
 քիսիզ պիը կիւն կէշիրտիլիմիզ վա՛ր մը.
 պիը կիւն օլըրմու քի, պիը քեամիւ ա.
 տամ՝ պիը էհնի սըր պուլմասըն, պիը
 պիլէնմէտիք պէլա կէօրմէսին, վէ պիրի.
 նի տահա կէօրմէյիմ տէյի՝ տիւնեատէն
 իպա էթմէսին : Հիլէքէար սասթլար
 պիզի տէքքէ կէթիւրի. էլիմիզէ կէլմէ.

տէն՝ իւմիտլէրիմիզի օգշար . տիւրլիւ
 էյլիքէր վատ հտէր : Խնանանըն ազլը
 վաճ մը . հէփ պիրի պիրի արտը սըրա
 պիզի ալտատըր կէշէր . էյլիք վէրիճէք-
 լէրի եհրտէ , հէր պիրի պիրէր տէրտ
 պրագըր տա , գաշան երլա գաթըլըր
 կիտէր : Պու ճիւմլէ իլէ ինսան եինէ իւ-
 միտինի գաթ էթմէզ . ալտանտըզճա ի-
 նանըր , պիր ալտանտըզընը՝ օպիրինէ
 տէլիշ հտէր . թէճըրիւպէսի նասիհաթ
 օլմազ . եինէ կէլէճէք վագթի կէօզէ-
 տիր : Պէօյլէ պէօյլէ սօն կիւնիւմիւզէ-
 տէք՝ հօմրիւմիւզ տէ պիլէմիզճէ իլմազ
 հտէր տուրուր : Պէլի , հօմրիւմիւզիւն
 չէքտիլի պիր սըր տըր քի , ֆագաթ ճան
 չէքիլէն ատամն իզրար հտէր :

(Բ) Տաիմն պուրատա եաշամագ մը .
 նիլին . կէօրտիւլիւմիւզիւ թէքրար կէօր-
 մէք , իշիթտիլիմիզի թէքրար իշիթմէք
 իչին մի . պիր կէչտիլիմիզ եհրտէն՝ ճա-
 նըմըզ սըգըլարագ՝ թէքրար թէքրար կէ-
 չիփ տէօնմէք , պիր չէմպէրին իչինտէ
 տօլաշըփ , զարագտան մուհապպէթէ ,
 մուհապպէթտէն զարագա տէօնմէք իչին
 մի . տիւնքի արգումուլտան պու կիւն
 իպա հտիփ , պիր պիրինէ պէնզէր սէֆա-
 լարըմըզըն իւսթիւնէ հսնէլիփ տուրմագ
 իչին մի . եօգսա պիր գարարտու օլտու-
 ղումուլա ուսանըփ , պարի հալիմիզի թէօր-
 տիլ էթմէք մուսիպէթի իլէ ճանըմըզըն
 սըզընթըրըն տէֆ հտէլլմ տէլի , պէ-

լալէր արամաղա մէճպուր օլմնագ իչին մի :
 ՄէՓալարըմըղըն էն նէճէլը վազթինտէ
 պիլէ, Տէփսի պու գատար մը, պունտան
 զայրի շէյ էօգ մու տէյի, սօրտուղը
 մուզ ազ մը տոր : Պու տիւնեանըն սե-
 Փասը նէ սագիլ շէյ տիր, նէ գատար
 ազ տոր : Ըսը էօմրիւմիւզ գըսսա, սե-
 Փամըզ ըսա էօմրիւմիւզտէն էվիլէ էօ-
 լիւր, ծնուն էօմրիւ նէ գատար օլուր :
 Եօմրիւմիւզիւն էարըսընա վարալըլայն,
 Տասսէլերիմիզտէ սէֆա գալմնազ . Տաս-
 սէլերիմիզտէ պիր էէնի շէյ տույաճագ
 գուվիլէթ գալմնազ : Պիր գարարտա եա-
 շամագ սըգընթըսըլա, կէօրտիւքլերի-
 միզի թէքրարլայա թէքրարլայա կիւնլէ-
 րիմիզի կէչիւրմէյէ մէճպուրուզ : Ըիմ-
 տիքի զամանտա կէչէնքինին տատսըզ
 շէչնիսինի ալըրըզ . Տասսէլերիմիզ իմ-
 թիլա օլմուշ, թիթսինիբիզ : Իլք սէնէ-
 լերիմիզ միւսրիֆ պասպալար կիպի, վա-
 րիսլէրինի մահրում էտեր, արտտան կէ-
 լէնլերէ միրաս օլաճագ զէվգի սէֆայը՝
 փիշին քէնտիլէր թէլէֆ էտեր :

Պիր տէ գօճամագ պէլսար կէլըր, Տեր
 տերտի պաստըրըր . օ զամանն օլան կիւն-
 լերտէ սու գալմնամըշ, պիզ էօզ չըգար-
 մաղա չալըլըրըզ : Եգգէթ ալընմըշ,
 Տասսէլեր էօլմիւշ, զէմպէրէքլեր կէվէ-
 միշ, մէսամաթլար թըզանմըշ, չարիւլար
 պօզուլմուշ, կէահ պիրի տուրուր, կէահ
 օպիրի : Ետիլիմիզ նաֆագա՝ վիւճուտու

պէսլէյէճէյննէ՝ Էօլաիւրիւր . քիշի՛նէ գա-
տար փէրՏիւղքեար օլաա , փէրՏիւղ Էթ-
մէյէննիսն չէքտիյի սըգընթըլարը չէքէր ,
սէվինճի պիւլէ ԹէՏիւրքիլի օլուր . Էլիննէ
պիր գատէՏ ալսա , աճապա Էճէլ՝ շունու-
նէ զաման Էլիմտէն գափաճագ տըր տէյի ,
Տէր սաաթ Թիթիւրէր : Վօմիւր պիր գու-
րու Թարլա օլուր , աթթըգ մաՏաուլ վէր-
մէյ : Պէօյլէ միւրիւվէթսիւղ կիւնլէրի
շէնլէթմէյէ , կէչմիշլէրի խաթըրա կէ-
թիւրիփ , պիր վագըթ պուլունտուգլարը
իշլէրին , գուրտուգլարը պի մանա Թէտ .
պիրլէրին նազլիննէ միւՏթաճ՝ օլուրլար :
Պէօյլէ պէօյլէ գէվգ սէֆա ինսանը Թէրք
Էտիփ , պիրի պիրի արտը սըրա գաչար .
վէ գարնը տօյնամը սէֆիլի պիր գուրու
չէօլտէ , վէ տիւնեանըն կէճէլէրինտէն
գարանլըգ պիր կէճէտէ , Էափ Էալընըգ
պրագըր կիտէր : Մութլու ծնա քի , օ
վագթինտէ քէնտիյի ալէմին Տաքիմինէ
պէյէնտիրմէյէ իւմիտ Էտէ պիլիր . վէ ճա-
նը Թէնտէն պրըլմաղա մէճպուր , պախ-
թըն Էյրէթի զիյնէթլէրինի կէրի վէ-
րիփ , արգասընտաքի Էթի սօյունուր ,
տիւնեանըն օյուն մէյտանընտան չըգար
կիտէր :

Ղլթէ պէնիմ օ վագթիմ կէլտի . Էա-
շատըղըմ տիւնեա մաՏվ օլտու . Էէրիննէ
պիր Էէնիսի կէլտի , ծնտա գուլլանըլան
ատէթլէր տէ Տէփ Էէնի տիր : Մէյտա-
նա պիր սիւրիւ խաֆիֆ ճանլը Էապան .

Ճր օյունճուլար չըգտը , պէնի գօվաճադ-
լար մը , եօգսա պիլեմճէ էյլէնէճէքլէր-
մի : Պէնի կէօրտիւլէր շաշայօրլար , պէն
տէ ծնլարա շաշայօրում , եանրմտաքիքիմ
օլտուղուն պիլմէմ : Լ՛՛՛՛՛ , ա՛՛՛՛՛ , պունտան
զիյատէ կիւճիւմէ կէլէն՝ տիւնեատէ չօգ
եաշատըղըմ տրր . պունճա զաման էճէլ-
տէն մահրում օլտուղում տուր : Փատի
շահրմ պանա պիր զաման հիմմէթ էտէր-
տի , շիմտի պէնի թանրմայօր . է պէ հայ-
տէ շու տիւնեատէն չէքիլէլիմ . տիւնեա-
տէն իպա էթմէյէ՛ պունտան զիատէ նէյլէ
պէքլէրիմ :

Միճէ . պու սալթ պանա՞ մը օլմուշ .
չիմտի արթըգ ունուտուլտո՞ւմմու : Պէ
տէ իմտի . օ գատար խաթըրա կէլիշիմ՝
քիլէլ վերիւր . պիր շէյ փէք եագըն օլուր
սա՞ կէօղիւ ալըր : Վէնտիլի կէօսթէր
մէք սէվտասը՝ կէօրիւնմէմէյէ սէպէպ օ
լուր : Տէրտլէրիմի վարբի րիճալէ նագ-
էթտիլիմ զաման՝ գուլագ վէրիւլէր ,
տինլէյիփ խօշանըրլար , վէ էլիմի սըգըփ ,
եարըն էինէ կէլ տէյի րէճա էտէրլէր :
Խմթիւնա տէտիքլէրի շէյ՝ պունտան զիյա-
տէ ալտատըճը գըյաֆէթէ կիրէ պի-
լիւրմի :

Շ ա՛՛հատէմ , պունլարը սէօյլէմէմ ի-
լէ , պաշատըղըմ մատտէտէն այրլլարմ՝

1 Եունի՛ ինթիլէարըղընտա էիւզտէն տիւշիւշ
իւտիւ :

սանմա . պու սէօյլէտիքլէրիմ՝ հօմրիւն
գըյմէթինի թէնդիլ էթմէք իչին տիր ,
էճէլին գօրգուսունու ազալթմաք իչին
տիր : Վիչի տիւնեայէ նէ գատար պի
գայտ օլուրսա , սէֆասընը օգատար զէյ
ատէ չըգարըր :

Բուժ միլէթի՝ հսքի ըսթամպօլու
զապթ էթմէյէ պէզլ էթտիյի զամանըն
իքիսի գատար , պէն տէվլէթին քէրէմ
գափուսունու մուհասարա էթտիմ , նա
ֆիլէ եէրտէ տայանտըմ տուրտուժ : Ա
քին եազըճ . մալ քէսպ էթմէնին եօլու՝
կէօզիլ պէօյիւքտէ օլմազ տէյիլ իմիշ .
հաթթաէլիմտէ օլանտան պիլէ մահրուժ
օլտուժ , զիրա զէվզինի չըգարամատըմ :
Բըղույէ տիւշմէնին ասը՝ նէ . տիւնեա
տէ արզու կիպի էզիյեէթլի մէշղուլիյ
եէթ օլամազ : Սէն պանա կիւճիւ գուվ
վէթի եէրինտէ պիր ատամ պուլ , վիւ
ճուտի խասթէլիք կէօրմիւշ օլմասըն .
պիր թամաա տիւշսիւն տէ , պագ նէ չա
փուք սօլար սարարըր , էթինի սէօքէր ,
պէնիմ կիպի մէգար գաչգընընա տէօ
նէր : Ենի տիւնեանըն մալի՝ պիւթիւն
սէնին օլսա , արզուն թամաըն օլտուգ
տան սօնդրա , եինէ ֆագըր սըն : Այ
քէօյլէք եէրին սէֆալարը , թէմիզ հա
վա , խաֆիֆ թաամ , պէնի տէվլէթ գա
փուլարընըն պուլաշըգ իլէթլէրինտէն՝
սիճ գուրթարտընըգ :

Հայ մուպարէք օլտուն , պէնի պու ֆա .

գրը գուրիպէյէ կէթիրէն՝ րասպլինին քէ-
 րէմի . ճանըմըն րահաթինի պէն պուն-
 տա պուլտում : Տիւնեա պիր վագարը
 սէֆինէ տիր , մուխաթարալը տէրեալը-
 տէ չալգանըր եաթըր . ուզագտան սէյ-
 րի սէֆալէ տիր , լաքին իւսթիւնէ վար-
 մատա թէհլիքէսիզ օլամազ : Պունտա է-
 մին իմ , պիր գուրու թախթա իւզէրինէ
 պրագըրը , խալգըն կիւրիւթիւսիւնիւ՝
 ուզագտան տէնիզ ինիլթիսի կիպի , եա-
 խօտ կէչմիշ ֆըրթընանըն սօլուղան շա-
 մաթասը կիպի տինլըրիմ . վէ րահաթ-
 եիւրէյ իլէ քէնտի պէճիտ մասլահաթը-
 մը տիւշիւնիւփ , էճէլ գօրգուսունա՝
 գարըրը գօմանըն էօլունու էօյրէնիրիմ :
 Պունտա սօփասընա տայանը՝ գալալըն
 իւֆիւրիւր չօպան կիպի , գուրիպէսինին
 պուճաղընտան սահրալըրը սէյր էտէր կի-
 պի , մէրհամէթսիզ թաման էթտիլի
 ալլարը սէյիր էտէրիմ : Պագարըմ զա-
 ղար սիւրիւսիւ կիպի պիր ալայ ատամ՝
 իւրիւփ ըրլայարագ հագ գափուլըրըն գը-
 ըրփ , առալէթ սինօրլարըն պասըփ , գափ
 մատա գուրտ , ալտաթմատա թիւքի ,
 կեահ գաւարլար , կեահ գօվարլար , վէ
 թա օ էօրուլմազ ալճը՝ էճէլ կիլիփ ,
 հէփսինի քէնտի չուգուրունա աթըն-
 ճայա գատար , հէփ պիր պիրլըրինի եէ-
 մէտէ տիրլըր :

Պէօյէ պիր գըստա զաֆէր իչին , պղ-
 գատար զահմէթէ նէ՞ մուճիպ : Օ կն .

կինին տէ՛վլէթի , գահրամանըն շէօճրէ-
թի , փատիշահըն ազամէթի , հէփ,պուն
տա եաթըր "այս է պապան հանգստեան տա
պիթէր : Տիւնեա տէֆթէրինին պիր եիւ-
զիւ շէքիլէճէք տերտլէր , պիր եիւզիւ
պրագըրլաճագ էյլիքէր , վէ տիւնեա պիւլ-
իւքիւլէրինին եէքիւնի՛թօփրապա թօփ-
րագ ճէմ օլուր : Եյեր պու պէյթլէ-
րիմ՝ պիզտէն սօնղըմ կիլէնլէրին էլլնէ
կէշէճէք օլուրսա , անղլարլար քի տէ՛վլէթ
խատէմէսի պէյնիստէ եաշամըլ՝ պէօյլէ
պիր ատամ զուհուր էթմիշ , վէ ասըլ
տօղուշու ինկիլթէրրալը իքէն , քիշիյէ
տէ՛վլէթ՝ վապթիստէն պիր կիւն կէրի
գալմագ իհթիմալինի միւլսհաղա էթ-
միշ , էճէլ տէօշէյինտէ՝ տիւնեա վէ տիւ-
նեա մալի թէրթիպլէրինէ վապթ կէ-
չիրմէմիշ . վէ տիւնեատէն կէօշմէք իգ-
թիզասը՝ տիւնեա մալլինտէն եիւզ շէ՛վլեր-
մէք սըզընթըսընը տէյէր օլտուղունու
անղլամըշ տէյէլէր :

Ահնճլէքտէ թէճըիւպէ եօգ , տիւնեա
նըն ալտատըճը հալլէրինէ պագար , քի-
շի պին գատար պէլայէ տալար : Սօնղրա
եաշը քէնտիյի թէրպլիյէ էտեր . գօճա
տըգճա կէօղիւ աշըլըր . եաշամանըն եօ-
լունու էօյրէնիր . էօյրէնիր ամմա էճէլ
գափուլարը տա էօնիւնէ աշըլըր :

Ահօղիւ տօյմագ իխթիյարըգ տահա
չաղըրըյօր պահա հէն իսիէրիմ , պահա մալ
իսիէրիմ , պահա սէՔա իսիէրիմ . էյ զա՛վալը ,

Հաստէլեր դուզվեթտէն գալորգտան սօնդրա, սեֆա օլմազ : Մեֆա՛ պիր շէյե մալիգ օլմատա տէյիլ, քիշտէ հաստէ օլմալը քի սեֆայը տույտուն : Թապիա թին՝ կեվէտիփ թէլէրինի պիրէր պիրէր գըրտըղը եայը՝ թէքրար կերիփ գուրմաղա նաֆիլէ եօրուլուրուզ . նէ տէլիլը տիր պու : Վիւնէշ պաթըյա տօղըու հնախքճէ՛ կէօլկէնին ուզանտըղը կիպի, պիղիմ տէ կիւնիւմիւզ ազշամլատըգճա՛ արզուլէրիմիզ արթայօր :

Օ կնկին էօլմէյէ թամն էտէնլեր, պու սիղինքի նէ՞ խըրս տըր : Մ՛ պէնիմ՝ եաշտաշլարմ . ա՛ քէնտինիզտէն արթա գալան փարչալար . ա՛ մէգար քէնարընտա սալլանան՝ ինսան գըրընթըլարը . եաշըմըղը ալտըգճա, գօճամըշ աղաճլար կիպի, շու գուրու միհնէթ թօփրաղընա՛ տահա տերին քէօք սալըփ, տահա սըգըմը սարըլալըմ : Վաչան խայալէրի էլէ կէթիրմէք իչին, շու պուրուշմուշ էլէրիմիզի՛ հեմ խըրստան, հեմ իխթիյարըլգտան թիթիրէյէ թիթիրէյէ, պօշ հալալարա տօղըու՝ տահա ուզատալըմ . մը : Վնսանա լաղըմ օլան չօդ շէյ տէյիլ, օ տա ազ վագըթ իչին տիր . չօղա վարմազ, թապիաթին պիր սաաթ իչին՝ էյրէթի վէրտիյի թօփրաղը կերի վէրերիզ :

Պու Ֆըրթընալար իչինտէ եաշտըղըն էօմիւր էլ վէրեր, ա՛ սեֆիլ իխթիյար . վար սլարի լիմանտա էօլ : Մէն չիմ

տի գալապալըգտան գաչմալըյտըն , սէ-
նին հալինի կէօրէն օլմամալըյտը . էվի-
նին պուճաղընտա գափանրփ , ազլընըն
կէվէմէսինի , մուրատընըն զաֆինի ,
վիւճուտունուն խարապընը խալգտան
սագլամալըյտըն : Ահլէճէք վաշթինի
քէնտին քէնտինէ փիշին խապէր վէրիփ ,
էօլմէյի թալիմ էթմէլի իտին : Աարըփ
քէնտին քէնտինէ՝ սէսսիզէ միւլահա-
զայէ տուրսանա . օ թանրմատըղըն տէ-
րեալէրէ սօղըու՝ պիր ազտան կէմիյէ
պինիփ , էօլճու օլաճաղըն գըլըյարտա
կէզինսէնէ : Ղանընը տօնաթ . պինէճէյ-
ին կէմիյէ Փաղիլէթ զախիրէսի սօլտուր
տա , ըահաթ էիւրէյ իլէ , սէնի պիր էս-
մէտէ օ ուզագ տիւնեալարա աթաճագ
րիւզկեարա պէքլէ : Ա՛հ օ վիլայէթլէր
ահ . Փիքրի իլէ ուզագտան թասհիհ էթ-
միշ օլմայան քիմսէլէրէ՝ նէ աճախպ կէօ-
րիւնէճէքլէր :

Պու կէվէմիշ էլիմիզտէն տիւնեա օյ-
ունճաղը՝ պիր քէրրէ գայըփ տիւշտիւք-
տէն սօնղըա , աթթըգ հասսէլէրտէն իւ-
միտ էօգ . օնտան սօնղըա ճանընը թէֆ-
տիշ էթմէլի , տահա ալա սէֆալար՝ ճա-
նընտա արայըփ , ճանընըն գուտրէթինի
էօլմէզ շէյլէրէ պէզլ էթմէլի : () յտան
սօնղըա , իգպալի՝ էլտէ օլան վագըթտա
արամալը տէյիլ , իլա մէզարտան էօ-
թէյէ պագմալը : () զաման տիւնեատէ
Փագաթ իթիպար ըլա ըահաթլըգ արա-

մալը, զիրա հլտհ պու իքիտհն զայրի շէյ
 դաւմալ: Ի թիպար՝ քեամիլիք շէօհրէ-
 թինէ վէրիլը, ըահաթը՝ քեամիլ օլան
 հտինէ պիլը: Ի յէր ճահիլիքլէրիմիզ՝
 իքիսինի տէ հլիմիզտհն ալմաղապրագըր-
 սագ, ախըր վագթիմիզտհ նէ՝ թէսէլա-
 մըզ գալըր: () կիւնլէրտէ պիզի սէվին-
 տիրիփ, ըահաթ եաշատաճագ՝ Փաղի-
 լէթտհն զայրի շէյ եօգ. Փաղիլէթ իլէ
 տիր քի, եաշընը ալմըշ ատամ՝ մէզարս
 սէվինէրէք կիտհր: Պիր շէյտհն գօրգ-
 մատըղընտան մա՛տա, հօլմէյի արզուլէր
 պիլէ: Ի օլիւմ՝ կիւնահքեարա՛ գօրգուճ
 տուր. Էճէլ գօրգուլու գըյաֆէթինի՝
 կիւնահտան էյրէթի ալըր. Էճէլին գը-
 լըճընը պիլէյէն՝ կիւնահ տըր:

Ի վլատըմ նէրկիզէ, կէլ պանա եար
 տըմ էյլէ, Էճէլ իլէ պարըշայըմ. վէ
 շու արտըմ սըրա կէլմէյիճէք շէյլէրտհն
 կէօնլիւմիւ այըրայըմ: Ի ճէլ պէնի թօփ-
 ըագլարը արթըրմաղա՝ կէօնտէրմէտհն,
 պէնի տիւնեայէ պէնտ հտհն պաղլարը՝
 պէն քէնտի էլլմլէ գըրմըշ պուլունայըմ,
 վէ Էճէլին գըլըճը՝ կիւնլէրիմին թէլին-
 տհն զայրի քէսէճէք շէյ պուլամասըն:
 Ի գըլմ ույուշմաղա փէք միւպթելա տըր.
 վէ էյիւր հէնտէյին քէնարընտա ույգույա
 տալարսամ, սէնին կէօլկէն էօնիւմէ կէլ
 սին, աճընլար պէնի ույանտըրսըն, վէ
 կէօզլէրիմի եուլմուրմայըփ, կէլէն Էճէ-
 լէ տօղըու տիքիլի թուլտուրսուն: Պուն.

տան սօնդրա պէնիմ մահվ օլմամա՝ նէ
զօր իսթէր նէ գաղա . եօլ հմրիմի թա.
պիաթ քէնտի պույուրմուշ, էճէլնէ էլի.
նէ վէրմիշ, օ տա պանա կէօսթէրմէյէ՝
պէլքի պիր ան տահա պէքլէյէ :

Տէօնիւփ արտտա պրագտըղըմ կէչէն
սէնէլէրէ պագարըմ, կէօրտիւյիւմ՝ նի.
չէ պէնտէն կէնճ, պէնտէն գուվլէթլի,
վէ պէն գատար ճահիլ տէյիլ, վէ չօգ
սէնէլէր էաշամագ իւմիտինտէ օլան քիմ.
սէլէրի կէօրմէտիգճէ, պէն օնլարըն իւ.
թիւնէ նասըլ էաշայա պիւմիշիմ տէյի
թաաճճիւպ հտէրիմ . . . նիճէ . պէն
էաշայօրմույուլմ . հաշա . էօլմէմի թէք.
միլ հտէյօրուլմ : Վյ . ալիմ մէատ , պու
էաշատըղըմ սագաթ հօմրիւ՝ պանա սէն
ալը վէրտին . հալա ալտըղըմ նէՓէս սէ.
նին սէնաաթինին հիւնէրի տիր . անճագ
պէն հօմրիւմիւ չօգտան պէրի՝ սինիրլէ.
րիմին գուվլէթի իլէ , Ֆիքրիմին գուտ.
րէթի իլէ , հէփ պէրապէր մէզարա կէօմ.
միւշիւմ . իսթիյարըգ իսսթէլէք էիւ
քիւ ալթընտա՝ վիւճուտիմ էրէյիփ ագայ.
օր . կիւնլէրիմին թօրթուտուտու տա թիւ.
քէտիյօրուլմ : Հասսէլէրիմ՝ ճանըմըն
գափուլարընըր գափատը . վէ ագլըմ թու.
թուլտուղու էէրտէ , պանա՝ թապուտու.
նու հազըրլա , քէնտինի թօփրաղա վէր
տէյօր :

Եօմրիւմիւն հէր տէմինտէ կէօրտիւյ.
իւմ՝ հալն՝ պիր սօն տէՓա տա կէօրմէյէ

գօրգայլմ մը : Ե՛տէլ պանա պիր եկնի՞ր
 շէյի տիր . ինսան տօղա՛րքէն էօլմէյէ
 պաշար . եաջը արթօրգճա՛ հօմրիւ ա
 զալըր . պիր մու՛մ տուր քի եանտրգճա
 թիւքէնիր : Չիւնքի էճէլ կէնճլլլլիմի եէ
 տի , գուվլէթիմի իփրանտըրտը , գալա
 նը տա քէնտինին օլտուն , նէ ծնու աճը
 ըրմ , նէ ուղուրսուզ սէսինտէն իւրքէ
 ըրմ :

Գուլաղըմա տօգանան՝ սէնին սէսին
 տիր , էյ հօմրիւն վէ էճէլլն սասիպ մութ
 լագը , վէ թապիսթին էպէտի կիւնէշի .
 պէն պիր պէօճէքտէն պէթէր , վէ ջլլ
 նէտիլիմ թօփրագտան ալսագ իքէն , սէն
 պէնի քէնտի քէրէմի՛նլէ՛ օլտուղըմ գա
 րանլըգլարտան չըգարըփ , նուր իչինտէ
 աննըմ աչըգ կէզմէյէ իղին վէրտին . պէ
 նի լութֆունլա միւշէրրէֆ էթտին , վէ
 պանա պու վարլըղը վէրտիլին՝ պէնի
 մութլու էթմէք իչին տիր : Սէն պէնի
 պիր պիլմէտիլիմ էէրէ տավէթ հաէյօլ
 սուն . սէվինէ սէվինէ իթասթ հաէր ,
 քէնտիմի սանա թհալիմ հտէրիմ : Աիւ
 վէնտիլիմ քիմ օլտուղուն պիլերիմ . մու
 րատըմ սէնտէ եաչամագ տրր : Լ՛սըլ
 զաթիլլէք սէնտէ տիր . տիւնեատէ օլան
 լար հէփ կէօլկէ տիր . քէզալլէք՝ հօմիւր
 տէ պօշ շէյ տիր , էօլիւմ տէ :

Եօմրիւն հագգընա չօգ էյի սէօլէ
 նիր , (4) էճէլէ չօգ իֆթիւրա օլունուր .
 քէամիլ ատամ՝ պիրինի գուլլանմանըն

ուսուլինի պիւր , օպիրինտէն գօրգմա-
մանըն եօլունու . պիր պիրինէ բուպար
էտիփ , իքիտինին տէ հագգընը հագգ
էտէր :

Ղան թէնտէ մահպուս՝ պու տիւնեա-
տէ մէգարտա եաշար : Օ կնճիրպէնտ է-
սիր կիպի , գարանլըգտա էգիյեէթ չէ-
քէր , հաստէլէրին գալըն փէրտէսի ար-
տընտան՝ կիւճ՝ իւլէ պիր ճիւզ՛ի հագ ը-
ղղընը սէչէր :] ճէլ՝ թէնի մէգարա գօր ,
լաքին ճանը հափտինտէն գուրթարըր ,
էօնիւնտէքի պուլուտարըր տաղըտըր , այ-
տընլըզա չըգարըր , վէ էպէտիլիէ ուչ-
մաղա գանատ վէրիւր :] ճէլին հագգը-
նա սէօյլէնէն մուսիպէթլէր՝ իայալի տիր ,
թապիաթ հիչ պիրինի տույմազ . լաքին
էօմրիւն սահիճ պէլալէրի վար քի , տիւ-
նեանըն ագլը՝ սագընմանըն եօլունու
պուլամազ :

Ղմմա նիճէ՝ տէյէճէքսին . ինսան էվ-
լատընըն էճէլէ հիչ սէօյլէյէճէյի եօգ-
մու . էճէլին կէչտիլի եօլտա նէ երգըն-
թըլար վար : Չիչ պիր շէյէ միւրիւվի-
թի եօգ . տէվլէթ , պիւյիւքըլէք , հիփ
եօլու իւղէրինտէ երգար պրագըր . նէ
իլիմ պադար , նէ մարիփէթ . տիւնեայէ
նուր օլաճապ՝ օ էպէտի գալմաղա լայրգ-
ագըլլարըր գուլումքեար էլի իլէ սէօն .
տիւրիւր , տիւնեանըն իալգընը թէքրար
ճէհալէթ գարանլըղընա պըրագըր տէյէ-
ճէքսին :

Կերչէք, Կճէլ ալիմիերի տէ, դահրա ման ատամլարը տա, փատիշահլարը տա խօրլար Թահգիր հտէր, ինքեար էթ մէմ. լաքին ալիմիք, էլիտիլք, փատիշահլար ինվանլարը, պօշ լագրրտըլար տըր. չամուրտան եափմա Թէնիմիգէ եա փըրփ, Թէնիմիգ իլէ չիւրիյէճէք շէլէր տիր: Ելաքին շու հպէտի ճանըմըզը, ալլահհն սուրէթ ինէ եարատըլմը ճանըմըզը խօրլայան՝ պու տիւնեանըն էօմըրիւ տիւր. մէզարըն դարանլըգ կէլիտին աշըփ, նուրուն մէքեանընա վարընճայա գատար, ճանըմըզը Թահգիր հտէն՝ պու էօմիւր տէլիմի:

Ել Կճէլ, սէն էօմիւրտէն ալա սըն. գուտուամուն մուպարէք օլտուն. պանա պու եագընլարտա կէլէճէլինէ մէմնունում: Անին գըլաղուզլարըն՝ իսթիյարլըգ, խասթէլիք, սէնին եագըն օլտուղունու խասպէր վէրիյօրլար. պէնի էօմիւրէ պաղլայան տիւրիւմիերի չէօղէյօրլար տույարըմ: Պիր գաչ կիւնէտէք ծնլարըն հիզմէթի Թամամ օլուր. չանըն տիրի գըմըլտանըյօր, գալան պիր գաչ տօսթուամու՝ չօգ կէլմէզ՝ ճէնաղէմէ տալէթ հտէճէք: Ելուրէլի երմշագ օլան՝ պէլքի պիր գաչ տամլա եաշ ագըտա. լաքին ագլը քեամիլ օլան՝ էօլէնին պաշնտա գազա չէլէնիլի կէօրիւր, էօլտիւրիւնէ մութլու վէրի:

Ե՛հ, շու սիւրիւքլէտէլիմ Թօիրաղը՝

նէ սէվինճ իլէ ըիւզկեարլարա վերէճէյ-
 իմ: Վ է պիր կիւն հնասիրին իջինտէն,
 Թապիւթին կիրտապրնտան, եինէ չէ-
 քիւփ չըգարըփ, նուր ուլա ալուտէ Թէ-
 նի Թէքրար Թագընըփ, Թէքմիլ վիւճու-
 տումլա եէնիտէն եաշամաղա պաշայըն-
 ճայա գատար, Թէնիմի Թօփրաղա էմա-
 նէթ էտէրիմ: () վագըթ հէր տէրտի,
 հէր մէգագգաթի եէնմիշ օլուրում. ա-
 ճըլարըմ աղըրլարըմ պիթմիշ օլուր: Վ յ
 էճէլ էճէլ, սէն օլմասան՝ հիչ պիրինին
 սօնու օլմազ. սէն օլմասան՝ հէր Փագի-
 լէթիմիզ նաֆիլէ օլուր, հէր չէքտիյի-
 միզ պօշա կիտէր: Չէքտիքլէրիմին իւճ-
 ըթիմի սէնտէն ալաճաղըմ: Տօղաթէն
 պիր հայգըրարըմ, պու սէֆիլ էօմիւ իս-
 Թէտիմ. պիր տաշա պու էօմիւրտէն
 գուրթուլուփ, պիր էօմիւր տաշա էտին.
 մէյէ նէ՞ վագըթ հայգըրաճաղըմ: խայր.
 էօմիւր՝ մէգարըն պերիսինտէ տէյիլ, էօ-
 Թէսինտէ տիր: Վ ճէլ վուրուր եարա-
 լարսա, պիզի սագլամագ իջին տիր. է-
 ճէլին վուրտուղու քիշի՝ տիւշէր եինէ
 գալգար. զէնճիրլէրի գըրըլըր, ազատ
 օլուր. տէվլէթ սահիպի օլուր, ճէննէ-
 Թի էտինիր: (Դ)

(ա) Տասնութարձն էօրևաժնանէն պիղ նէ մէյվէ չը գարա պիլըրիգ: Օնըւարն էօրևաժն պիղի ուշուշուգուգու գտան ուշանարմալը: գօրգուշու էիւրէյիմիղտէն չըգարմալը: քիպրիմիղի եէնմէլի: զէ պէտ ամէլտէն պիղի սագընարմալը: Էձէլի չօգձա տիւշիւն յօրէն ցիոս, պրադ քի Փախտէսի ճանընա Թէսիւր էթսին: Սէնին րապըթաաղ սէվինձէրինի քէօրէլիփ, սա նա սահիհ տէվլէթ Թէտարիք էտէձէք էալընըղ օտուր, պրադ քի հիւքմուհիւ իձրա էթսին: Սէն օնուն հիւքմու ալթընտա օլուրսան, օսէնին հէմ էիւրէյինին չալըանթըսընը պաստըրըր, հէմ սէնի էպէտի իղզէթէ նայիլ էտէր, հէմ սէն շիմտիտէն րահաթ կիւնլէր կէօրմէյէ պաշարսըն: Էօրևամ տիւշիւնձէսի քիշինին Ֆիքըրին աջար, զէ խայր ամէլ իշէմէյէ նասիհաթ էտէր:

(բ) Ըու նաղիք միգաձ շէլէպիլէրիմիղին մէգաղը նէր տիր: Պու տիւննտտէ տախմա էաշամագ: Սիլ շին. սալը էօմրիւն գափուսուտու պէքէլիփ, սալա էէլէրի կիրէմէմէք իջին մի. պու տիւննանըն գարանը ըրընտա հապս օլուփ, էպէտի ըրըղ սալա կէօրմէմէք իջին մի. սասնթարն էսքիմիշ չարիսըլա հէր կիւն էնիփ չըգըփ, պիր էէնի շէյ կէօրմէմէք իջին մի. մէրամալը պիւ մու տուր: Էյէր պուշուսա, վարսընըր հայվանըր ըլա իւնսիյեթէթ էթսինլէր: Էյէր հայվանըր քէնտիլէրտէն Թէրպիլէլ տէյլլ իսէ: Փաղիլէթէլէրի օլմաուղընսան, էանի, միւլահաղա էթմէտիլէրինտէն, կէրշի քէնտիլէրէ սօրսան, հէր քէստէն ղիյտտէ միւլահաղալըլըղ տէրլէր, լաքին օթասլաաղըրըր միւլահաղալըլա նէյիէ միւնձէր օլուրըր: Պու Փանի տիւննայը պիր սէվլիփ պիր իքրահ էտէրլէր. էօմիւրլէրինի պիր խըրփալալըփ, պիր օգչարըր. օ գըղըձալը Փահիլէյէ պէնգէր էօմիւր կիւնին հէր սասնթնտէ պունըրըր շաշգըն կիպի գուլանըրփ, պունըր տա պէթէրէ տիւշմէյէլիմ տէյի Ֆէնսըլ մէտհ էտէրլէր: Սէօր իմտի սէվլնտիլէրի էյիլ: Հայ հայ. իլթէ օլունուն Փասընը Թէպտիլ էտէձէք վագըթ տըր, վագթի կէլտի կէլէյօր պիլէ: Լաքին պունըրըր նասըլ գանարըրփ տա, պու խօշանտըրըրըր շիքին հալտէն իքրահ էթտիրմէլ. օնա Փաղիլէթտէն ղայրի չարէ եօգ: Փաղիլէթ պիր քէրաթէթէ մալիք տիր քի, տիւննանըն գուրու գայ.

այարնը շէջքէր իւէ տօնատըր . ինտանը տիւնեայ ,
 ւա պարբըտըրը . վէ ալ-էլ-խուտուս կիւնէրին պիր
 պիրինէ պէնդէտկյի ճան սըգաճագ հալինէ՝ տիւրիւ
 սէֆալար վէրեր , վէ թասլիւթին ուսանտըրըճը շէմ
 պէրին՝ պիր ուղուն եօլ եափար քի , քիշն կէզտիճէ
 խօշանըր :

(4) Հաստէլէրին սէֆասընտան զայրի շէյ տույ .
 մայրփ , ծնւարնն արղուտունտա եաշայան ատամ՝ սէ
 ֆիլ էօմբիւնիւն հէր կիւնիւնիւ ճան սըգընթըսըն .
 տա կէշիրեր . տաիմա պիր մագամտա էօթէն գուշ
 ւար կիպի , մէվսիմէրին թէպտիւթիտէն հիւ խա
 պէրի օյմագ : Լաքին տիւնեա եիւզիւնտէ կիւնէլին
 պիշիրտկյի մէյվէրէր իրթիքեապ էթմէյէն ալա ճան
 ւար՝ կիւնէրինին հէր աէմինէ կիւէրճինին պօյնուն
 տաքի եալապուք թիւյէր կիպի , տիւրիւ ընքէրէր
 մէյտա էաէր : Եիւրէքէրինտէքի կիւնահարղըգ սէ
 վինճի՝ հէր շէյի խօշ կէօսթէրեր , վէ օլան Փաղե
 լէթէրն՝ Ֆիքրիւրէրինէ կիւնէշ կիպի նուր վէրեր :
 Ուսանմագ նէ օլտուղուն պիւմէղէր . վէ արղու էթ
 սիքէրի շէյ՝ եպիմէք պիւմէգ : Ճէննէթ իւմիտ իւէ
 պալալէրտէ ուչուփ , հէր կիւնէշ տօլտուգճա , տէվ
 լէթի քէմալյէէթի տահա եադըն կէօրիւփ , հէր
 կիւն պիրէր եէնի իղէթ հիսա ետէրէր քի , Փաղե
 լէթէ օլան զայրէթէրինի արթըրը : Թասլիւթին
 չարիւր՝ արապա թէքէրի կիպի աէճալուքճէ , քէնտի
 չըգտըգլարը եէրտէն աշաղա պագարար , սասթ
 տէն սասթէ պիրէր կիւղէլիք կէօրիւրէր : Քէնտի
 Փաղիլէթէրինին եօլու՝ իղպալէ տօղու տուր : Վէ
 եօլէ ճանւարըն Փաղիլէթի՝ տիւնին կէօսթէրտկյի
 տիր : Վէ իգպալէրի Փագաթ տինին իճրասըլուս է
 տիւրիւնի տիր : Պիգ Փաղիլէթ գաղգընըղը ետիւփ տէ ,
 գըպիթիւմիղ օլան իգպալի թէփէլիմ՝ մի :

Կէրշն ալէմին իգրար էթտկյի շէյ տիր քի , տիրէ
 թին իգպալինէ պիգայտ օլանըն՝ տիւնեատէ աէ սէ
 Փասը ազ օլուր . լաքին տիւրտէ սէօլէնիր , ամէլէ
 կէթիրէն փէք ազ արը : Վադըա պու էօմբ նէ՝ տիր .
 փէք ազգ օլանըար պիրէ նէ օլտուղուն պիրմէգ . աշ
 գըլա քէօրէնմիշիղ , չօգ զիտաէ սէվտիլիմիտէն՝
 սէվլումէգ էթմիշիղ . սարըլուփ աէլի կիպի գուճագլա
 տըղմըգտան , գուճաղմըգտա պօղայօրուգ . վէ կէ
 շիտ էօրումուղու՝ լիման տըր սանըլօրուգ : Ելյէր պու
 էօմիւրտէն զայրի շէյ եօղ ուսա , հիւ պիր շէյ աէյիլ
 տիր . էօգ , էյէր պու էօմիւր պիր զայրի էօմրէ սէ .

պէս լտէ, պահասոր շէյ տիր: Պիւթիւնն զաթմէտէլմ տէրսէք, հիչ տիր, վէ հիչսէն պէթէր տիր. տէրա իլէ մէշագ. գածասն իպարէթ տիր. պի գայա օլուր, շէյ եէրինէ գօմազասօ, պահասը հատտէն աչար. զիրա օ զաման թէսէլլա վէ լահաթլըգ մէքէանը օլուր. հպէտի իգպալէ չըգար՝ պիր միւֆէր լիհ տօլ օլուր: Օ զաման էօմիւն սարնը վէրմտտէ, իբրամ ըլա անրփ, սէնա էթմէլլ. վէ իսթըրա կէլ տիրձէ, եիւրէքտէ սէվլնձ փէյտա օլուր: Օ զաման նէ կիւնէրիմիգտէն ուսանրըղ, նէ տիւնեանն եիւզլւ՝ գուրու շէօլիսթան կէօրիւնիւր. վէ էօմիւն միւզիւն նէ եիւզիւնտէ գըղըձասը գալըր, նէ մէշընպիւնտէ թիթիղլը: Պու տիւնեա պօշ սուր ամմա, պօշ օլան ատամա: Պու էօմիւն տէօնէք օլուր լարընը նէյթ՝ պէնդէտէյլմ քի, տէյերի մաշոււմ տէյիլ. կէտհ պահա եէթիշմէղ օլուր, կէտհ հիչ պահա սը օլմաղ: Էյ ազիղ կէձէ, սէն տախմա պանա եարսն, եիւն սէն եարարմ հլլէ: Էօմիւն օլուրնու՝ այա թէշպիհ էտէյիւմ. զաթիւնտէ պիր գարսանըգ թաալագ քիւրէ, քէնտիտէն եիւքսէք պիր զայրի քիւրէնն ըլըղըլլա փարլար: Տիւնեանն քիւրէսի՝ իբլ սինին արասընա կիլտիյի պիրլէ, այ կէօլիէտէ գալըր, ըլըղը թութուրուր. լաքին ըլըղընն փէք փարլագ վագթիւնտէ պիւրէ, ըլըղընը ալտըլը աթէշ ջըգան միւշէրէՖ քիւրէյէ նիսպէթէն, քէնտի նուրու սօլուգ տուր: Պի այնիհի, այ, տիւնեա, վէ կիւնէշ նասը ըսա, էօմր, կիւնահ, վէ հպէտիլը տէ պէնլէրինտէ էօլէ տիր:

(Դ) Էպէտի իգգէթ ուղագ տէյիլ տիր. էլլը սա հիպի ատամը՝ մէլաիք մէսնէտիւնտէն այըրան փէրտէ՝ փէք ինձէ տիր: Գըսմէթլէրի պիր օլմաղա՝ պէլ քի պիր տէմէ պագար, պէլքի պիր երլա պագար. եիւզ երլ պիլէ օլա, հպէտիլլի տիւշիւնէնէ՝ օ եիւզ երլ տա պիր տէմ տիր: Էվէթլէ սօսթոււմ, էվէթլէ, սէն տէ հալա ձէննէթտէ օլուրլարն պիր զաման տիւնեատէ օլտուգլարընա պէնդէմէյէ պագ: Գօրգագ թապիաթիւն՝ կէշիտտէն իւրքէյօրմա: Իւր քիւթմէ քէնտիւնի. օ կէշիտ սէնի էպէտի տէվէթէ չըգարսաձաղընը Ֆիբրինէ կէթիլ տէ շաղ օլ: Օ կէշիտտէն չօգ ատամլար կէշմիշ գօրգամարը, սէն նիչն գօրգայօրտուն: Տին, զայրէթ, քէամիլլըք, սանա իւմիտ էլլէ տէյօրլար. պու իւմիտ քիշնին գալպինտէ կէրէյի կիպի եէրլէշաիքտէն սօնըրա, զատիւնտէ

առւորութիւն : Իօմիր իւրէ կ'ձէլն պիր քերքէ բուպար էլ լէ : Աճարիս թէպիտի տէյիլն մի . պու ճիւտիէ իւրէ , պիր սահիտ վէղնէտէ թարթըլա : Էճէլ Էօմիւրտէն էյի տիր . շէլէնկի էօմրէ վէրմէլն տէյիլ , էճէլն վէրմէլն : Իջըլում գօրգուսուսու , էօմրիւն զտիֆըլնի փէլու տա էտէր : Էօմրիւն սէվինճըլէրիտէ՝ էճէլն թէքմիլ էթտիլիտէն զայրի՝ սահիտ սէվինճ էօգ . էօմիւր տէտիքըլէրի՝ մէզարն պիր պօրճըուսու տուր :

Ութան լօրէնցիոս , ութան . էօմրիւ պու գատար սէվտիլիտէն ար էլլէ . էօմիւր՝ ճէննէթըլէ Զանլարը ալլազ հիզմէթըրէ գուլանըր , հասսէլէրէ գուլ էտէր , էօյլէ սօֆրալարա հիզմէթ էթտիրիբ քի , հայվանլար , պէօճէքըլէր պիլլէ քէնտի իւսթ թարաֆընա օթուրուրլար . էազըլգ , էազըլգ . ութանաճաղ մէճըլալար : Պիր էօլմէզ Զան՝ քէնտիլի հայվանլարըն ալլազ հասսէսիտէն ալտըրսըն . ութան , էճէլտէն գօրգուսուսու ութան : Զանըր գանտըրաճազ ճէննէթ շէրպէթիլնի՝ սանա մէլաիքէնիլն էլիտէն իշիթէճէք՝ էճէլ տիր . սանա մէլէքըլէր իլէ պէրապէր էպէտի սէվլէթ , էպէտի սէֆա էթտիրէճէք՝ էճէլ տիր :

Էճէլ պիր զազըլէք տիր . էօմրիւն ոզըլն պէլալէրիլն էսիր էտէր . թամա , շէհվէթ , ինթիգամ՝ լա սիսըլէ , հէփ զէնճիրպէնտ օլուպի , գուտրէթիլնի իգըր էտէրլէր : Իջըլն իսէ , օ կիւնէ էօլտիւլիւմիւլգ կիւն տէմէլէլիմ՝ մահսուլ ալարըրմըզ կիւն տէյէլիմ՝ զիրա մահսուլուսուլ օ կիւն փիլէր : Իյէր պիլէրքէն , թահրա պիր էէրիմիլի շիլէրսէ , պիր թէսիր լի մէլէթմ էարալը չափուք գափար :

Էյ էճէլ էյ . սէնի տիւշիւնտիւքճէ սէֆա տուլարըմ . բիլնիլն Ֆիքրիտէն ալա տիւշիւնճէլէր կէթիբի , ֆազիլէթի նասիհաթ էտէն սէն սին : Ինասնըն զէնճիրլէրիլնի գըրըփ ազատ էտէն , վէ իւճրէթիլնի ալը վէրիպի շերազ էտէն սէն սին . հէր մէշազգ ալթ սէնտէ պիլթէր . Զանլարը սէն սէվիտիրիբսիլն . վէրտիլի սէվինճիւն սէֆաթ էպէտի տիր . վէ օ սէֆանըն փուսարը՝ էարատան քէնտի տիր : Էճէլ՝ էօմրիւն քէմալիլէթի տիր . պիլգիմ էճէլտէն գաղանաթըլմըլ՝ հազըլէթի ատէմիլն իթիրտիլիտէն զիյատէ տիր : Էճէլ կէլըրքէն՝ պիր գօրգուսու էօրֆ սահիլպիլնէ պէնդէր . լաքին էազընտան պագարապ , պիլմիւլալիմ սուլթան տըր : Ահա , շու տիւնեա քիպրիտէն , տիւնեա տէրալիտէն էօլիւմիւնտէն նէզաման գուրթուլաճաղըմ՝ : Ահ զաման էօլիւպի տէ . . . էպէտէն էալալաճաղըմ :

Շ Ե Յ Թ Ա Ն Ը Ն Ե Լ Ի Ն Տ Ե Ն
Գ Ո Ի Բ Թ Ո Ի Լ Մ Ա Մ Ը Զ :

Ի սսանըն կիւնասը նէտէն հասըլ օ-
լուր : Ի ճէլի ունութմատան : Շէյ վա՛հ,
պէն փէք չօգ զաման ունութտում . շիւ
տի էճէլի տիւշիւնտիւքճէ , աճըսը էիւ
րէյիմի էարալայօր : Ի՛հ , շու էարամա
մէյհէմ սիւրէճէք՝ պիր մէրհամէթլի էլ
էօգմու : Վ՛ար տըր վար , կէօրիւյօրում ,
ամմա գալպիմի սէվինտիրտիլի էէրտէ ,
պանա նիչէ թագիր էտէյօր : Ի՛յ հէք-
մէթլի թանդըր էլի , սէնին մէքեանըն
կէօյլէրտէ տիր . . . նէ՞ սէօյլէյօրում .
էթտիլիմ քիւֆիւր տիւր : Վէնիմ խաթ-
րըմ իչին , օ պինա էթտիլի կէօյլէր-
տէն նէ գատար աշաղա էնտի . պէնիմ
իչին հալա գանլարը ագայօր . էարալա-
րընտան պիր փէլէսէն ագայօր քի , պէ-
նիմ տէրտիմէ , սնճագ օ տէվա օլա պի-
լիր : Ի՛ն գատըր ալլահ , էվլատընըն
պէօյրիւնտէն շու զալիմ տէմիրի կէրի
չէք ա՛ զավալլը . նէ տուա էտէյօ-
րում : Իօյլէ աճըյաճագ շէյէ պագա պի-
լիրմիլիմ՝ լաքին պագմագ տան տա
կէօզիւմիւ զապթ էտէ պիլլիրմիլիմ : Ին
սանըն հէր իւմիտի ծնա պաղը տըր : Վու
միւշէվվէշ տիւնէայը թութան՝ օ մու-
պարէք էնքսէր տիր . օ օլմասա՛ պիգ կիր-

տապա տիւշերտիք . օ օլմասա՛ հէր իւ,
միտիմիզ քեսիլիփ , տիւնեա տողարքէն
մաս՛վ օլայտը տէյի , պէտ տուա օգուր-
տուգ : Ա՛է թէպտիլաթ տըր պու : Ա՛օք
եիւզիւնտէ փարլայան երլտըզլարը՝ այա
ղը ալթընտա՛ չալգաննըր թօզ կիպի կէօ-
րէն՝ շիմտի գարանլըզ փէրտէ ալթընտա
տըր . վէ եաթտըղը եաթագ՝ տիւնեա
նըն թօփրաղը տըր . եարատան պիզի
պունտան զիյատէ սէվէ պիլի՛րմի իտի :
Մ՛հ . օ հայաթ աղաճընտան նէ՛ ինիլթի
սէսէրի չըգտը : Խայր . ալլահըն էվլա-
տը ինէտի իսէ , օ աղաճըն իւզէրնտէ
տէյիլ , իլա կիւնասլարըմըզըն էիւքիւ
ալթընտա ինէտի : Գապահաթլը տիւ-
նեա՛ քէնտի էիւքիւ ալթընտա էզիլմէ-
սին տէյի , քէնտի իրատէթի իլէ եարտը-
մա կէլիփ , էիւքիւնիւ գալտըրտըղը եէր-
տէ ինէտի : Պու պահայա պինլերճէ
պին տիւնեալար սաթըն ալընա պիլի՛ր-
տի : Ղէննէթին մէլաիքէսի կէօրմէտէյի
շէյի կէօրիւփ , ահէնքիւրին քէստիլէր ,
վէ օլան սէֆալարընըր թէիիր էթտիլէր :

Մ՛հ , օնլարըն սէտասը պէնտէ տէ օլ
մալը տէյի՛րմի քի , պու մատտէյի լայըղը
իւզրէ մէտ՛հ էտէյիմ : Մ՛ կէճէ , շու ա-
հէնքիւ չարխարընըն մադամընը գալպի
մէ իլէթ . փութփէրէսթ շաիրէրին
թէլիփ էթտիլի պէյթլէրտէ տըգ աթէ-
շի թուլթուշմուշ տուր տէրլէր տէ , պէն
քրիսթիյանըն պիւլիւքիլիւնիւ պայըն

սէն իլէ մի մէտճ էտէյիմ: Հայ հայ, էքսիքիլէ աշգտա տէյիլ, գալպլէրին փէք լիյինտէ տիր: Ույան էյ գալպիմ ույան: Երարատան ալլաճ գուտրէթինի ինսա, նրն տէվլէթի ուղրունա սարֆ էթտիյի. նի, սէն տիւշիւնմէզ ույուշուր տուրուր. տան, սէնի քիմ ույանտըրսըն: Փուլթ. փէրէսթլիք դարանլըղընը տէֆ էտիտի, էպէտի նուր ուլա տիւնէայէ ըջըզ վէրէն հագ՝ ճանընա թէսիր էթսին: Թէսիրի. նի տույարսան, աշգըն թուլթուլմամազ գապիլ տէյիլ. անճագ ծուռն թէսիրի՝ սէ. նին ինանման ըլա օլուր:

Երա՛ քէրիմ, վէ էօրֆ սահիպի թանդըրմ. սէնին պիզէ օլան մուհապպէթին էօրֆիւնիւ տաճա զիյատէ արթըրըր: Սէն պիզի նէ գատար չօզ սէվսէն, էմ. ըրին օ գատար թէքիտլի օլույօր, վէ պիլ զիմ իսեանըմըզ օ գատար գապահաթլը օլույօր: Սէնին մուհապպէթին իսաթըրմա կէլտիքճէ, էիւրէյիմ թիթիւրէր. մա տամ քի մէրհամէթինին էօլիւսիւ էօզ, ատալէթինին տէ շիտտէթինէ գարար օլմազ: Հաջ աղաճընը էվլատընըն գա. նըլլա պօյատըղըն՝ ատալէթինին ինթի. գամընը իճրա էթմէք էչին իտի. վէ հիք. մէթլէրինին էն պիւլիւլիւ՝ էվլատընըն էօլէ պիլտիյի իտի: Խաթըրմա պիր դա. ըիպ շէյ կէլլօր ամմա, սէօլէյիմ մի, սէօլէմէյիմ մի. պէօլէ պիր ինթիգամ ըլա պէրասիւր, պէօլէ պիր մուհապպէ.

Թէ սէպէպ օլան կիւնահա՝ պէնի ատեմ
 էօյիւնսիննմիւ , իբրահմ ըր էթսին : Շ է
 տիտ ատալէթ , վէ թաթը մուհապպէթ
 իթթիֆազ էտիտ , էլ էլէ վերիտ , կիւ
 նահարըմըզըն գօճա երղընընը գուշաթ
 տըլար : Իքիտի պիրլիքտէ էպէտի ալլա
 հըն թախթընը՝ ազամէթինտէ միւնէգ
 զէհ թուլթմուշար . պու իքիսինին իթ
 թիֆազը օլմասա , էա ալլահըն ազամէ
 թինտէ թագսիրաթ օլըրտու , էախօտ
 ինսան գըսմը քիւլլէյէն զայ օլմագ իգ
 թիզա էտէրտի : Պու իքի նէթիճէ պիր
 պիրինէ ույմագ միւմքին տէյիլ իքէն , է
 քիսինտէն պէօյլէ պիր հիքմէթլի քերէմ
 փէյտա օլուփ , հէմ ալլահըն ատալէթի
 նի , հէմ պէնի ատեմին տէվլէթինի միւ
 նէղզէհ սագլամագ՝ պիր էպէտի հիքմէթ
 սահիպինէ մախսուս տուր : Ի՛յ ալլահըն
 հիքմէթլի Ֆիիլի , սանա նէ՞ իսիմ վերէյ
 իմ . սէն պիր հիքմէթ սին քի , նէ ինսան
 աղլընա սըղարսըն , նէ մէլաիք աղլընա .
 վէ պու հիքմէթէ օլան թաաճճիւպիւ ,
 սէնին՝ հիքմէթի էարատան գուտրէթին
 պիլէ տէֆ էտէմէզ :

Ալլահըն հէր գուտրէթի պիրեր էօլ
 ջիւսիւզ քէմալլէյէթ տիր : Հէփիսի պիր
 լիքտէ պիր տէվրի քէամիլէ օլուր քի ,
 հէր փերթէվի պիր գարարտա տըր . օ
 քէմալլէյէթլերին պիրի զիյատէ , պիրի
 էքսիք տէմէք , մէրհամէթի ատալէթին
 տէն զիյատէ տիր տէմէք , ալլահըն քէ-

մալիկեթինտէ նօգտան պուլուփ, ալլահ
 լըգտան չըգարմագ տըր : Սաթ մէրհա
 մէթ սահիպի ալլահ՝ առալէթսիգ ալլահ
 օլուր : Բլլահը պու պաթըլ սիֆաթլէր
 տէ կէօսթէրէն առամլար, պու զիւ՛միւ
 նիւզիւ նէյն՝ պինա էտէրսինիգ : Ինսա
 նըն փէնճիք պահասը էօտէնմիշ օլտու
 զունու ունուտոն յօրմուսունուգ : Ինսանը
 սաթըն ալմագ իչին, ճէննէթին սէրմայ
 էսի սարֆ օլունտու, վէ մալի՛ ալլահա
 հիսապսըգ պահայա օլտուզունու՝ խաթ
 րընըգա կէթիրմէ յօրմուսունուգ : Ղէն
 նէթին մէլաիքի վէ էարատըլըշ բուհ
 լար հէփ պիր էէրէ կէլէ, օլան պահա
 սընա գըլմէթ պիչէմէգ . օ պիր սըր տըր
 քի սահիպինին գալլինտէ՛ էպէտ-էլ-ա
 պատ սաղլը գալաճագ :

Պու պահա՛ քիմին իչին վէրիւմիշ : Ի՛յ
 տէրէճէսիգ մուհապսէթ . ինսան իչին
 վէրիւմիշ, ինսան իչին : Կիւնէշ պագա
 մատը, օ ումուլմայ հալի կէօրիւնճէ,
 գօրգուսունտան կէրի չէքիտի, էիւզիւ
 նիւ կէճէնին փէրտէսի իլէ էօրթտիւ :
 Պիր կէճէ օլտու օ քի, թապիաթին պու
 էափտըղը կէճէյէ պէնդէմէգ . հաթթա
 թապիաթին գօրգուփ թիթիրէտիլի կէ
 ճէ օլտու : Պիր կիւն թութուլմասը քի,
 այըն կիւնէչին պիր պիրինէ գարջը կէլ
 մէսիլէ օլմատը, իլլա էարատանըն տար
 զըն պագըրլըլա օլտու : Ի՛յ աֆիթապ,
 սէնին գաչտըղըն՝ էարատանընըն չէք-

տիյննի կէօրմէմէք իջին մի իտի , եօգսա
հաչնն աղբըլըղնտան՝ օլ միւպարէք պա-
շը էյտիրէն՝ ինսան կիւնահարընըն չօգ-
լուղունա պագմամագ իջին մի իտի : Տիւ-
նեանըն թէմէլի սարսըլըփ ինիլտէր , թօփ-
րագլար եարըլըր , եերլէր աջըլըր , կէօ-
միւլիւ էօլիւլէրի տիշարը տէօքէր : Շէ-
հէննէմ ինլէր , կէօքտէն եաշ տէօքիւ-
լիւր : Պէլի , ինսանըն եիւզիւ կիւլտիւն
տէյի , ճէննէթ աղլատը : Ինսան էվլա-
տը էօլմէղ օլտուն տէյի , պիր ալլահ էվ-
լատը էօլտիւ :

Պունտան սօղրա տահահ՝ իպատէթ սէ-
վանպ մը օլտուն . մէճպուրիյէթ օլմասըն
մը : () նէ թաշ եիւրէք օլմալը քի , պու-
շէյ խաթըրնա կէլտիքճէ , երմշայլըփ աշգ-
աթէշի իլէ թուլթուլմայա : Վիշի պուն-
լարը տիւշիւնտիւքճէ , Ֆերահը արթար .
խաթըրնա կէլտիգլէյն , քէնտիտէն չը-
գար , նէ շէքիւ թէշէքքիւր էտէճէլին
պիւմէղ : Պէն պու հիքմէթլէրի տիւ-
շիւնտիւքճէ , զիհնիմ շաշայօր : Շանըմ՝
հաչնն քէնտիյէ էթտիյի էյլիքլէրի հայ-
րան օլմուշ , թասաճիւպիւնտէն՝ էսիր
կիպի պաղըլ տուրույօր : Ըլլահ էվլատը-
նըն էօմրիւ՝ պանա թուլթաճաղըմ էօլու
կէօսթէրիյօր . վէ օ էօլտա կիտէրսէմ ,
էօլիւմիւ՝ պանա նէ գաղանաճաղըմը պիւ-
տիրիյօր . վէ կէօյէ չըգմասը՝ ճանըմըն
էօլմէղ օլտուղունու թաստիգ էտէյօր .
կէօյէ չըգտըղը սահիճ մի : Իյ , հալա

սանդ միւլեթլեր , վէ սիզ Կօլիւլեր , իշի-
տին . սասիհճ տիր , պէլի . սասիհճ տիր .
Կեօյե չըքտը . ԷճԷԼ գափուլարընը գըր-
տը : Եւրլըն Էպէտի գափուլար , աչըլըն .
փատիշահի ճէլալեթ իջերի կիրսին : Պու-
փատիշահի ճէլալեթ քիմ տիր . Թախթի
իզգեթիստէն Էնիփ , Կօլմէյե կելէն տիր .
ինսան ճինսինի փարալայան՝ մէրհամէթ-
սիզ ԷճԷլին Էլլերինի պաղլայան տըր .
ինստնա օլան մուհապպեթի իլէ՝ ճէննէ-
թի միւթեհայեիր Էտէն տիր . վէ պու-
մուհապպեթին անղլաշըլմազ սըրըրնա՝
մէլաիքէ պիլէ քէնտիլերին շաշըրփ , հայ-
րան օլտուգլարընա խօշլանան տըր :

ԵւճԷլին գափուլարը տէվըլտի , Էլին
տէն սիլահը ալընտը , Թախթը՝ ալթը
իւսթիւնէ տէօնտիւ , վէ քէնտի՝ սօն նէ-
ֆէսին վերտի : Պէօյլէ սէվինճէ քիմ
տայանա պիլեր : Երերեր , Կեօյլեր ,
մէտհ Էտին , սէնալեր օգուլուն . Ինսու-
նըն պաշընա Էաղան քերէմլերէ՝ շուքիւր-
լեր Էտին : Ելթէ օ սաաթտա ինսան Էվ-
լատը գանաթլանտը , վէ մէգարտան ու-
չուփ , Կօլմէզլիյէ վասըլ օլտու : Պուն-
տան սօնղրա Կօլէճէք՝ ինսան տէյիլ տիր ,
ԷճԷլ քէնտի տիր : ԵւճԷլ Էրգըլաը , պիր
տահա գալգաճաղը՝ Էօգ : Ինսանըն ան-
նընա Էպէտիլիք տամղասը պասըլաը :
Պէրէքէթին արթսըն Էյ ճէօմէրտ ճէն-
նէթ . պունճա քերէմլերին շանը շերէ-
ֆի՝ սէնին տիր . վէ ինսան Էվլատը սէն .

տէ կպէտի տեղէն թ հտինկյօր :

Ը՛հ, սեղինճիմ պէնի ներէլերէ կէօ.
 Թիւրիւյօր : Պէնիմ հօլմէզ օլտուղում՝
 մէշագգաթ չէքմէք իչին իսէ, հօլմէզ-
 լիլիմին նէսինէ՞ հօյիւնէլիմ : Պէլի հօյիւ-
 նիւրիւմ . հօմրիւմ սալթ կիւնաստան
 իպարէթ օլսա տախի, եինէ հօյիւնիւ-
 րիւմ . զիրա ալլահ հվլատընըն հօլմէսի՝
 կիւնահ իչին տիր, կիւնահսըզլզ իչին
 տէլիլ . օնուն հօլիւմիւնէ կիւնահտան զայ-
 րի հագ հօզր եօզ տուր . լաքին կերէք
 քի, հօլիւմիւ տէ, մէրհամէթի հուզու-
 րունտա՝ կիւնահա հօզր հտէ : Ելեր կիւ-
 նահտան իքրահ հտիփ, սահիհ նէտամէթ
 իլէ քէֆարէթին հօտերսէմ, հագ Թաս.
 լա պէնիմ իսմիմի ճէննէթ տէֆթերի
 նէ, պէջրիւնիւ տէլիփ, գանընա պու-
 լանան խըլթ ըլա գայտ հտէր : Պէլի .
 ինսան հվլատը կիւնահա գարըլ ճէնքլէշ-
 մէյէ գուվիլէթ ալաճագ փունարը աչան
 հարպա իլէ իշարէթ հտէր : Ինսանըն
 եիւրէլիլիտէն հճէլ գօրգուտունու տէֆ
 հտէճէք՝ պու ֆիքիրտէն զայրի եօզ :

Ելահի, պու նէ հիքմէթ տիր : Թանդ-
 րընըն քերէմ միւճիգաթ լարընը պիր
 պիր տիւշիւնէլիմ, հէլէ պէն հէր տիւ-
 շիւնտիւքճէ Թասաճճիւպիւմ արթայօր .
 կիւնահըն պիւլիւքլիլիւնէ գարար եօզ
 իքէն, հագ Թասալա աֆվ հտէյօր . վէ
 աֆվ էթմէյէ պիր Թարիգ գուլլանըյօր
 քի, աֆվըն պահա եէթիլմէզ գըլմէթի

նի պէյան հտէյօր . աճիվըն պահասը՝ պիր
ալլահ գանը տըր : Ալլահ պէնիմ թա-
պիաթիմէ թէնէզզիււ Էթմիշ , թապիա-
թիմի ալա Էթմիշ իբէն , պէն անը քէն
տիմէ տիւշմէն Էթմիշիմ . օ պաննա տէվ-
լէթ վէրմիշ , վէրտիյի տէվլէթի էյի սագ-
լայըմ տէյի , Էքսիբլէյիմի փէտերանէ
մուհապպէթլէ թէթիպ Էտէր , պէն օ-
նուն տուրմայըփ խաթըրնը երգարըմ .
ղազապլարընըն օրթասընտա պէն պիր
ասի զօրպայըմ . վէ Էալընըզ պէն տէյիւ
իմ , պիւթիւն տիւնէա քէնտիյէ ասի
տիր : Ինսան ճիսսի հէփ սիլահը՝ քէն
տիյէ գարը ճէնքլէշիր . կիւնահարըզ պիր
ատամ Էօք : Պու ճիւմլէ իլէ , էն քէօ-
թիւ կիւնահքեարըն ուղըունա գուրպան
օլույօր . վէ կէօյա մախլուգաթըն էն ա-
լասը ինսան տըր , վէ ալլահըն ազամէ-
թի՝ ինսանա Էթտիյի քէրէմ գատար
արթար կիպի , քէնտիւնին էն պիւյիւք սէ-
վինճի՝ կիւնահքեարըն էն քէօթիւսիւ-
նիւ սաթըն ալմագ տըր :

Երեւեքլէր սէվինսին , մուհապպէթ
աթէշի իլէ թութուշուն : Պու նէ միւ-
ճիլաթ զէնճիրի տիր քի , պիր ուճու
ճէննէթտէ , օպիր ուճու՝ ինսանլարըն
տա , մէլաիքին տէ ազլընտան Ֆիքրին
տէն Էօթէյի տիր : Ա՛հ , օ զէնճիրին պիր
ուճունու՝ թութա պիլսէմ տէ , հէր պիր
հալգասընտա Էարատանը պաշգա պաշ-
գա մէտհ Էթսէմ : Թաաճճիւպիւմ ա-

րա մէրիփ , ա՛ զապուն տիլիմ , սէօյլէյէ պիլիբսէն , գալպիմին հարարէթլի մէտ . հինի՛ տուրմայլի սէօյլէ . թաթլը պուհուրուն կէօյլէրէ չըգսըն , վէ արապիս . թան պուհուրլարը հէփ պիբտէն եանար կիպի , թաթլը գօգուլարըն ասումանի գապլասըն :

Տէօն , տէօն , սէն եինէ կվվէլքի աչգընա՛ տէօն , մուհապպէթէ լայրգ՝ եալընը օ տուր : Սէն պիբ գաման օ մուհապպէթէ ըազիպ գապուլ կթմէգ ի տին . շիմտի եինէ տէօն , օ ճէննէթին մէլաիքէսի՛ էօնիւնտէ եէրէ գափանըփ , պիբ գարար մէտհինի կթտիքլէրի՛ եզէլի գուտրէթէ՛ տէօն : Ենսան ինսանա իքրամտէ իֆրաթ կթմէք՝ ալլասը նէ գատար սայմամագ տրր . նէ գօրգուսուս Փօտուլուգ տուր : Ելլաս , պիլթիւն ճէննէթին սանա իզգէթ կթմէքտէն ղայրի իշի եօղ իքէն , իպատէթինի սէնտէն գըզգանան՝ եալընը ինսանմը օլսուն : Ելլաս , սէնին մէտհին տիլիմտէն քէսիլտիլի անտէ , էօմրիւմ տէ տիւնէա .

1 Մէտ՛ ճէննէթէ մախուս պիբ գըյմէթլի շէլքէն , էճէլէ միւպթէլա ինսան կվլտարնըն գուլղըն օզլամապա թէնէզղիւլ էտէր . պիբիլքէրին ճէպինէ էնէր , իչինտէ շէքէար արար : Ալթունա եափըլան՝ ճէհէննէմ գարասը կիպի սէյաս էլի օզլար : Պէտ սէվտալարըն էն ալլաղը՝ ալթուն աչգը , պիբ վարչա չամուրըն էքմէք էտինմէք իչին , հապէշինին եիւղիւնիւ ադարտըփ , գարասընը լէքէսինի կէօրիւնմէզ էթմէյէ չալըլը :

տէն քհսիւսին : Ա՛յ փատիշահար փա-
տիշահր , սէնին հիքմէթին ազամէթին
վէ մէրհամէթին ազըլարա սըղմաղ :
Այեր ալթընտա սազըլ ալթուն , ճէվա-
հեր , կէօք եիւզիւնտէ փարայան եը-
տըզար , սէնին հօնիւնտէ հէփ գարան
ըգ խօր շէյլեր տիր : Թախթընըն էթ-
րաֆընը տօնատըփ , սէնին նուրունլա
պէսլէնէն եըտըզարտան՝ չարխարընըն
ահէնկինի իսթէմէք նաֆիլէ տիր . զիրա
օնլարըն՝ պէթլերիմէ վէրէճէյի աչք՝ սէ-
նի մէտհ էթմէյէ իգթիգա էտէն ահէն
կէ լայըգ օլամաղ :

Չա՛շա . սէնի մէտհ էթմէք էալընըզ
ինսանա մախտուս տուր . սէնին տիւ-
նեայէ էթտիլին քերէմին միսլինի՝ ճէն
նէթտէ մէլէքլեր կէօրմիւշ տէյիլ : Ա՛յուր
էվլատարը , ճէննէթ էհալիսի , ալտհը-
նըլըն ճէլալէթիի կէօրմէ՝ իսթէրփսիիլ , ին-
սանա պազըն : Այեր մէլէքլերտէ գըզ-
գանձըգ օլա պիլսէ , էլպէթտէ ինսա-
նը գըզգանըրլարտը . նիճէ քի գըզգա-
նանլար զուհուր էթմիլ : Ա՛յէլաիքէնին
հեր պիրի պիրէր թանղըլ տըր , լաքին
շէյթանըն էսիրլըյինտէն սաթըն ալըն
մըշ տէյիլէր : Ինսանըն զաֆէրի պուն
տա տըր , վէ թօփրաղը ճէննէթ իլէ
վէզն օլա պիլըր : Ա՛յննէթ՝ էարաթ-
մազ հիքմէթինի օգուտու , օնա ինսան
տա իհապ տըր . լաքին շէյթանըն էլին
տէն գուրթուլմազ մասլահաթըլ էալը-

նըզ ինսաննն տըր : Ինսանը շէթանըն
 էլինտէն գուրթարմագ , էարաթմագ-
 տան զկատէ պիր ինայէթ տիր . ծնու
 մէտ՛ հէթմէք՛ էալընըզ ինսանա մախ-
 սուս տուր : Պու մատտէնին հագգընա
 մէլաիք էալընըզ պիր թագսիմ հէթտի ,
 ինսան էվլատը էպէտ-էլ-ապատ Փասլը-
 նը օգուամալը : Պու մատտէ ինսանը ին-
 սան տէրէճէսինտէն ալա էտէր , վէ էէր
 եիւզիւնտէ մէլէք մէսնէտինէ գօր : Ե-
 սիրլիքտէն գուրթուլմամը՝ էարատըլը-
 ջըմըգտան պիւլիւք մատտէ տիր . ծնու
 իճատ էթմէյէ պիւթիւն ճէննէթ չալը-
 մըլ : Եթ սէջլէյօրոււմ . պու մասլահաթ
 ճէննէթէ էօլիւմ սօգտու : Պէջլէ պիր
 ազլա սըղմազ հագ մատտէյէ իման կէ-
 թիրմէք՛ տէլիլիք օլմըրտու , էյէր շիւպ-
 Տէ էթմէք՛ տահա պիւլիւք տէլիլիք օլ-
 մասա :

Ը ունտա պիր ազ էյլէնիփ , շու հիք-
 մէթի վէգն էտէլիմ : Եյէր էօլիւմ ճէն-
 նէթտէ իտի իսէ , տիւնեատէ օլան նէ
 իտի : Տիւնեատէ պու ազապէ նէտէն
 օլտու : Հայ հայ , ինսանը պու եիւզտէն
 պագարսագ , ինսան նէ պիւլիւք շէյ ի-
 միշ : Իպթիտասըլա սծնու՝ պիր պիրինէ
 նէ շէքիլ մութապըզ կէլմիշ : Ճէննէթ
 իլէ ինսանըն արասընտա օլան ուզագըզ
 պագ նէ դատար գըսսալըր . ինսան մէ-
 լաիքէ նէ դատար պէնգէր օլուր : Իքի-
 սինի պիր պիրինտէն Փարգ էյլէ իմտի՝

կէօրէյմ: Թէնտէն եօփրլմը, կլննաճ
 ըլա գարարմը իքէն, օ իքի տէՓ'ա տօ
 ղան ճէննէթ էվլատը՝ պագ եխնէ նէ
 կլնզէլ փարլայօր: () ճէննէթ միրասը
 նը՝ իքի գաթ ճագ հտինմիշ իքէն, ճիչ
 ճագգընը տիւնեա տէլիլէյինէ Փիտա է
 տէրմի, պիր տաճա էլինտէն չըգարըր
 մը: () գանլը ճաչ՝ ինսանա ճէր շէյի
 վատ էթմիշ. տիւնեա տուրտուգճա քէ-
 ըմմինի իգրար էթմիշ: Ս է ինսանըն ու
 ղուրունա էօմրիւնիւ վէրէն՝ տաճա նէ.
 սինի՝ տիրիղ հտէր:

Եյ ատամ, քէնտի պիւլիւքլիւլիւնիւ
 թանը: Սէն սալթ քէնտինէ խօր կէօրիւ-
 նիւյօրսուն. սէնին շէյ եէրինէ գօմատը-
 ղըն պիւլիւքլիւլի՝ մէլէքլէր ճայրան տըր:
 Եյ գատրինի պիլմէզ ատամ, թապիաթ
 քիթապը տայմա կէօղիւն էօնիւնտէ ա
 չըգ տուրուփ տա, սէն ասլա օգումաղա
 իրթիքեապ հտէճէք տէյիլմիսին: Շ ու
 գաիՓ ագլընլա պիր քէրրէ տիւշիւնսէն,
 օ քիթապտա նէ ճիքմէթլէր պուլմագ-
 սըն. պիւթիւն թապիաթ՝ սէնին պիւլ-
 իւքլիւլիւնիւ թափսիլ հտէր պիր քի-
 թապ տըր. իսպաթլարը ճէննէթտէ եա
 գըլմը. ճաչըն իւզէրինտէ օգունմուշ
 տուր: Վէնտի քէնտիյի թէՓտիշ հտէ
 պիլէն ատամ՝ եէր եիւզիւնտէ թանղըր
 գուտրէթինէ պէնզէր՝ պիր գուտրէթ
 սաճիպի օլտուղունու, վէ օնուն կիպի
 էօլմէզ էօմրի էմլիք օլտուղունու կէօր.

մէմէք միւմքին տէյիլ : Պիր ալլահ է վլա-
տը էօրիւյօրսա , տէօքտիւյիւ գան՝ պիր
գուրտ , պիր պէօճէք ուղուրունա տէյիլ
տիր : Վպէտիլք խաթրբմա կէլտիքճէ ,
ճանրմտա պիր պիլմէտիլիմ աչգ աթէշի
տույարբմ , տիւնէայը ունուտուրում ,
հաթթա տիւնէատէն տահա գիատէ խօշ-
լանըրբմ , տիւնէա կէօղիւմէ պաշգա կէօ-
րիւնիւր , քէնտիմի ճէննէթտէ սանըրբմ :
Պէն օ տէվլէթէ կէօղիւքէն , կիւննէշին
նէ կէօրմէտիլի մէմլէքէթլէրի տէվը է-
տէճէյիմ :

Պիր հազ սէօզ վար սէօյլէյէճէք , պէլ-
քի չօգ ճէսարէթ տիր տէյի , սէօյլէմէք
խաթէմէմիշլէր . պէն նէտէն գօրգուփ
տա սէօյլէմէյէճէյիմ : Մէլտիք տէ ին-
սան տըր , լաքին ճինսի տահա այա տըր .
թապիաթի տահա խաֆիֆ տիր , վէ
կէօյլէրտէ կէզմէյէ՝ գանատլարը վար :
Վնսանլար տա մէլտիք տիր , լաքին իւ-
զէրլէրինտէ թէն էիւքիւ վար . պու պալ-
լըգլը տերէյի կէշինճէյէ գատար , պիր
գաչ սաաթ պիլլէրինճէ սիրիւքլէյիփ ,
էարատըլլըն սօն տերէճէսինէ տօղու-
այագլարը գայարագ թըրմանըփ կիթ-
մէլը տիրլէր : Մէլտիքին թադսիրաթը
վար , ինսանլարն սէվասը վար : Վնսան-
լար էազըլը աքէր տիր , չօգ կէչմէզ՝
հազ թաայա չազըրըփ , ճէննէթտէքի
նուրանի պայրաղըն ալթընա ճէմ էտէ-
ճէք : Պիզիմ կէօյլիւ էօլտաշարըմըլ՝

միւթթէֆիքէրի օլան ինսանը աւլա խա.
թըրտան չըգարմազլար, կէրջի եանլա.
ըրնտա տէյիլ, կէօզլէրինտէն ուզաղըզ,
լաքին կէօնիւլլէրինտէն ուզազ տէյիլըզ.
Տաղրէթի միխաիլ պիզիմ իչին ճէնքէշ-
տի. հաղրէթի բաֆաիլ պիզիմ ղազամը-
զը օգուտու. վէ հաղրէթի ճէպրաիլ
պիզէ եարատանըն էմրինի կէթիրտի.
Ե՛յ ատամ, պէօյլէ պիր մուպարէք ճինս
իլէ պիր օլմուշտուն, ազըլըզ հայվան
տէրէճէսինէ էնիփ, հայվանլարա գա.
թըլտըղընա ութան :

Ե՛յ մուպարէք տին, սէն իգպալին ճա.
նը նըն, վէ օլ ինլէյէն գաղուլթա՝ տա.
ղը՝ տինին ճանը տըր. հազ օլանլար օ
տաղըն պաշընտա կէօրիւնիւր. ծնտա ճա.
նա ղօր եօգ, քէնտի մէճպուր օլուր. պի.
զի գօրգուտան մուհապպէթտէն զիյա.
տէ՛նէ՛ շէյ մէճպուր էտէ պիլըր : () տա.
ղըն թէփէսինտէ ալլահըմ կէօզ եաշը
տէօքտիւ. կէօզիւնիւն եաշը՝ կիւնէշի
սէօնտիւրտիւ... պիր ա՛հ էթտի... պու.
ա՛հ՝ տիւնեանըն թէմէլինի սարստը :
Չիւն մուհապպէթի պու գատար էօրֆ.
լիւյիւտէ, եա ղազապը՝ նիճէ օլուր : Ե՛հ
գատըր ալլահ, գարանըգատա ըրըղըմ,
էօրիւմտէ էօմրիւմ, էօմիւրտէ իֆթ իխա.
րըմ, էպէտիլիքտէ թաճըմ տէվլէթիմ,
պիւթիւն ճիհանըմ, վէ հէր շէյիմ. ա՛.

Ճապա ինչիթտիլիմ խաթրընըն ինթի
 դամընը՝ տուամ ըլա գարըլայա պիլըր-
 միլիմ ինսանլարա , վէ ինսանլարըն
 էն էտնասընա օլան մուհասպէթինի տիւ-
 շիւնիւփ , սանա սէնա էթմէյէ՝ էպէտիւ
 լիք փէք գըսսա տըր հէլէ պէն . ա՛
 պէնիմ գուրպանըմ ալլահ : Պու նէ՛ թա
 պիր տիր : Եա սէն քիմ սին . իսմինէ նէ՛
 սէօյլէյիմ . մէլէքլէրին սանա վէրտիլի
 իսմի պիլէ էօյրէնսէմ , ծնու տա պրաւ
 գըր , տահա ալասըն արարըմ : Պարի
 գալպիմտէ տույտուղում իսմի վէրէյիմ .
 սէն մէլաիքին փէտէրի սին . լաքին ին
 սանըն տօսթու սուն . եագուպ կիպի՛ էվ
 լատընըն էն քիւշիւլիւնիւ հէփսինտէն
 ղէյատէ սէվէրսին :

Ելթանըն էլինտէն ինսանը սէն գուր-
 թարտըն , նէֆսլէրին աթէշինտէն տէ
 սէն խելաս էլլէ . օ եագըփ էրիտէն ա
 թէշի՛ քէնտի գանընլա սէօնտիւր : Պիւ
 ղի քէրէմինտէ ղարգ էտիփ , միննէթին
 ալթընտա ինլէթմէք՝ խօշանտըղըն շէյ
 տիր . հէմ քէրէմ էտէրսին , հէմ հիճասպ
 ալթընա գօրսուն . իսմիտ էթտիլիմիզ
 շէյլէրի՛ հէմ եագլաշտըրըր , հէմ ուզագ-
 լանտըրըրսըն . կեահ աշգընլա պիզի էիւք-
 սէլտիրսին , կեահ պօշ պրագըր , քէնտի
 գաիֆլէյիմիզէ տիւշիւրիւրսին : Վէրէմ
 լէրին օլ գատար չօդ տուր քի , պիզի գօր
 ուլա նամքէօր էտէր պիզիմ էն ալա
 մէտհիմիզ պիլէ՛ սէնին խաթրընը եըգ-

մագ օլուր : Բնաճագ չիւնքի պիղլիմ զայր
 րէթիմիզ , վէ սատէ պիր մուրատումը՝
 սանա մագպուլ օլուրօր , էօլլէ իսէ դալ-
 պիմտէքի էճէլ գօրգուսունու , պու սէ-
 նին մէտհինէ իհտա էթտիյիմ՝ զայի՞
 նէշա պէյթլէրիմ ալթընա կէօմէյիմ : Բէ
 լահա փէք մուգպուլ օլան՝ կէլէճէք էօմ
 րիւն մէտհի տիր :

Բլլահա իպատէթ էթմէյէ , ճանըն
 հարէքէթինէ հաճէթ տէյիլ տէյէն մէզ
 հէպսիզ , սէն իպատէթ էթտիյին էերտէ
 հիւ գարարընը պօզմագսըն : պէնիմ պու
 աչքըմը զէվգլէնիւրսին : Ենսանըն տէվ-
 լէթինի մէտհ էտիփ , մէլաիքէնին աշ-
 գըլլա կիւլէշմէյէ , քէնտինէ զօր էթմէյի
 սէն գօրգարսըն . պէն իսէ տահա փէք
 սուուգ , փէք զայի՞ իմ տէյի աճըյօրում՝
 կիւնահ ըլա իթիթիյարըզ նէշաթիմի
 տօնտուրմուշ տէյի քէնտիմի աճըյօրում :
 Բ՛հ , շու պէյթլէրիմին զա՞փի իլէ՝ իսթ-
 րընը ինճիթտիյիմ ալլահ , սէֆիլ գուտ-
 սու շերիֆի աճըյան մէրհամէթլի կէօզլէ-
 րինի պանա չէվիլը . վէ աչքըմըն սուուգ .
 լուղունու ափվ էյլէ :

Իպատէթին սուուղու իպատէթսիզլըք
 տիր . ինսանըն իպատէթի աչք ըլա օլուր-
 սա , մէլէքլէր տէ քէնտի ահէնքլէրի իլէ՞
 աչքընա ճէվապ վէրիլլէր . . . ահ , պէն
 օնլարա նէ՞ զաման իլհագ օլաճաղըմ :
 Բ՛հ , ալլահըմըն էօլիւմիւ , պէնի ճէն-
 նէթէ մալիք էտէն սէն սին : Ե՛յ աղիմ

կէկէճէք վագթ, հէմ կէշիշ վագթին ,
 հէմ շիմաիքինին սուլթանը , նէ՞ զաման
 օլաճագ քի , սէնին գափուլտան իշէրի
 կիրիփ , եարատանըմա սէճտէ սուլտամ :
 Վարտաշարըմ ճէննէթ ճանլարը՝ ալիզ
 բուհլար ըլա պէրապէր , փէտէրիմիզին
 թախթը էթրաֆընտա նէ՞ զաման պու-
 լուշաճաղըմ : Փէտէրիմ տիր , պէլի , փէ-
 տէրիմ տիր . պէնիմ իշին ըէճա էտէն էվ-
 լատընը տինլէր , վէ ծնուն եարալարընա
 պագըփ , ինսանը կէօրիւնճէ , քէնտիյէ
 փէտէր չաղըրմամըղա իզին վէրիր : Վրիս
 թիյան օլանա՝ սէվինճ՝ պու եիւզտէն
 պօրճ՝ օլուր . պիր սալիհ ատամ մահզուս
 օլմագ , տինսիզ օլմագ կիպի տիր :

Վէօրտիննմիւ լըրէնցիոս , իւմիտիմիզ
 պիզի նէրէյէ չըգարըր : Տաչա եափըշ-
 մանղա հօմը հախնիւրիզ . պու պիր ինայ-
 էթ տիր քի , մէլաիքին հիսսէսի եօգ :
 Պու պիր միւճիզէթ տիր քի , հեւէրէ սու-
 բէն վերէտէն զէյարէ տիր . գարանլըւ ըււթ
 էնէտէն զէյարէ տիր : Պու՝ ինսանա մախ-
 սուս պիր ինայէթ տիր , վէ եալընըզ ին-
 սանա սագլըրմըր : Միւճիզաթլար զէն
 ճիրինտէ , էն պէօյիւք հիքմէթ պու տուր :
 Թա տիւնեանըն եարատըրըշընտան , թա
 պիաթին հիքմէթլի եէքիւնիսին պինա-
 սը , վէ եարատանըն իզգէթինի աշիքեար
 էտէն հէքմէթլէրին թէրթիպի , հէփ
 պու գավի թէմլէ պաղը տըր : () Տաչ-
 տա պիր ըապպանի գուվիլէթ վար քի ,

Ճանրմըզա տօգունտուզլայն, հեր իլե-
թինի տէֆ հտեր, կիւնահըն ազապընը՝
կիւնահտան այրըրը, էճէլ գարանըզըն
տանն էպէտիլիք մէշ'ալէսինի եագար, վէ
տիւնեայը ճէննէթ հտեր:

Պիզիմ իչին էօլիւմիւ իրթիգեապ է.
տէն՝ հէմ ալլահ հէմ ինսան. օպիր կէ-
լիշինտէ նէ գատար թէպտիլ օլաճագ:
Տանի օ տերտիլերի եիւքլէնէն ատամ,
Ի՛զզ իւ ազամէթի քէմալինտէ՝ պիր հեյ-
պէթլի ալլահ տըր, արտը սըրա թագըմ
թագըմ սայըսըզ մէլէքլէր սալթանաթ-
լա ալայ կէօսթերէճէքլէր:

Ահնին խայալին պու Ֆիքիրէ եաթա.
մայօր. ալլահըն վատի իլէ օլաճագ շէյ-
լէրին արասընա պազը գարանըգ շիւպ-
հէլէր կիրեյօրսա, շիւպհէնի հալլ էթ-
մէյէ՝ վար իլիմ քիթապլարը տեվը էյլէ
տէմէմ, Փագաթ թապիաթի օգու, օ
տօղըու սէջլէր. ինսանլարա քրիսթիյան
լըզը վազ էտիփ, իթիգատըմըզա եար-
տըմ էթմէյէ՝ վիւճուտլարըն ճիւմէսի-
նէ թապիաթ էմը հտեր. գոյրոգըա ելլ-
ալըն ուշտողունոս հէլ Կեօրտիյեան էօգմոս.
պիզէ եագըն Կէլէրէն, օնուրանի գոյրոգը-
նան ուշտողունոս գօրգոյրու պագանլարը
Իֆրաթ իրտիտիտ: Տէլէնի էմտիյէ եեր-
պէ, սայըսըլ Կէնէլէր քարապարագ՝ վարը
էօլիտիտիւզ հաճալարոս զայո օլուր. վէ պեր
գալ էիւզ սէնէ Կէտիտիէն սօնըրա Թէրար պե-
նէր պիսնեայէ Կէլէր: Քեղալէր օ ելլալը

ժարլարան րա, րեւրիմն լազնի կէտիտե,
րեօնիտ րիանէայե կէլէճէր րիւր. վէ օ կէլէ
շիմաճի, րիւր րե ղիարրան Տոպագֆէր շէթա-
ճարլը :

Իյէր պու հագ մատտէտէ թապիա-
թին տիլի եօղուսա, վէ պիզէ պիր գօր-
գագ սէս իլէ՝ թախմինէն պիր մէշքեուք
իւմիտ վէրիրսէ, տինիմիզ պիւլէնտ ալագ
ըլա չաղըրըփ, փէք աշիքեար սէօյլէր քի,
տինի զէհիրլէյէն երլանլար իշիտէ պի-
լիւր. լաքին իշիթ մէյիլիմ տէյի, պաշլա-
բըն չէքիփ, գարանլըգ ինլէրէ սօգու-
լուրլար. րին՝ էճէլ գոյրստանան աղլընա
պիր ղեօրիւտ ալմըլ, րիանէայե ախրէնէ պի-
նիշրիփիլ, պիշի էօնէ եագայա Ռեհլէիսիւ
կէշիքի. էճէլ գօրգուսու ինսանըն ըահա-
թընա սէտտ օլուր, լաքին տին օ սէտ-
տի երգար : Պիզի հիլ օլմադտան խէլաս
էտէր. վէ պիւհթան էթտիլիմիզ մէզա-
րը՝ գապահաթսրլ չըգարըր :

Ի օրէնցիոս, սէնին ինանմաղըղընըն
ասլընէ՞ տիր. ագլըն մը շիւպհէ էթտի-
րիյօր : Պէն տէ սէնին կիպի օ մուպա-
րէք ագլըն թարաֆլըսըլըմ, պէնիմ տէ
գալպիմ ծնուն չըրաղը տըր : Պէն ագլը
տինտէն ազիլ թուլթարըմ, ղիրա տինին

1 Պու պապտէ Կունիուն Տին տէտիլի՝ ինճիլի շէ-
րիֆին էօրէթտիլի տինին հագլընտա տէյիլ, իլա
թապիաթին ագլէն կէօսթէրտիլի տին իլին տիր :
Հաթթա իւշիւնճիւ ճիլտին 77 էիւզիւնտէ Պանա
Բանլընը գոպուրէճագ՝ էլիմ րեյիլ, րինիմ րիւ սէր :

Թէմէլն ազըլ տըր : Պէնի տինլէ . պէ-
նիսմ տինիսմ եալընըզ պիր մատտէյէ մէպ-
նի տիր . վէ պագ նէ տիր : Բգըլ կիտէ
պիլտիյի դատար կիտերսէ , տին տիր .
եօդ , եարը եօլտա էյլէնիր , իլէրի կիթ-
մէյէ իսպաթլարը վար իքէն , կիթմէզ
տուրուրսա , ազըլըգտան չըգար : Պի-
զիմ իսպաթլարըմըզ ըսա , էօյլէ աշի-
քեար տըր քի , իթիգատտա գուսուր
էթմէյէ՝ ազըլմըզտա գուսուր օլմալը , վէ
թանդըր ծնու ազըլ տէյի դապուլ էթ-
մէզ . էօյլէ ազլէ հազ վէրիփ , տօղըու
տուր տէմէք , քիւֆր էթմէք տիր :

Կէրչի տինի սէվմէլլիյիզ , լաքին ազըլ
տինտէն էվվէլ սայըփ , տինտէն զլյատէ
իքրամ էթմէլլիյիզ . էյեր գըզընը սէվէր-
սէք , տօղըւրան անասընա իքրամ էտէ-
լլմ : Բգըլ քէօք տիր , Փիտան տըր ,
տին ծնուն չիլէյի տիր . չիլէյի սօլար ,
էօլլըր , լաքին ազըլ՝ եարստան կէօյլիւ
փէտերի կիպի էպէտէն եաշար : Տին՝
փազիլէթ օլույօրսա , ազըլն գուվվէթի
իլէ տիր : Վրիսթիանըզա պիւհէթան
էթմէ . ազըլ սալթ սէն սէվէրսին սան
մա : Բլլահըն տա հեր շէյտէն զիատէ
սէվտիյի ազըլ տըր . կիւնահըն տա ինթի
գամընը ազըլտան ալըր . սէվապը տա

1 Չիւնքի քիլի տիրէթէ կէօյլիւքտէն սծնդրա ,
հեր շէյի աշիքեար կէօրիւր , տինէ հաճէթ գալմազ .
լաքին ազըլ՝ ճան լլա պէրապէր էպէտէն եաշար :

վերերսէ, ազլա իթաաթ հտէնէ վերեր:
 Սէն տէ ինան տա, ինսան ազլը կէօս-
 թէր: Ինան տա, ալլահըն քերէմլերինի
 տատ. ինան տա, եիւրէյինի օյնաթմայ-
 արագ՝ ճեսարէթլի կէօզ իւլէ մէզարա
 պագ: Տիսին էօլլուրսէ, սալթ ազլընըն
 եարալարընտան էօլլուր. լաքին ազլըն էօ-
 լլուրսէ, էճէլին մուսուպէթլերի տահա
 շէտիա օլուր, օզլարը զէ Տիրլի օլուր, քի-
 շէյի գաթ վէ գաթ էօլլուրլուր:

Վար իմտի պունտան անղլա, օ պիզի
 ազլլտան եատ հտէնլեր՝ նէ շերէֆլերէ,
 նէ թէշէքքիւրլերէ լայլդ տըրլար: Ազ-
 լը տա, ազլը օլանը տա սէվերիզ տէյի
 էօյիւնիւրլեր. պիզի սէվտիքլերի՝ տէվ-
 լէթիմիզի էօզ էթմէք իչին տիր, վէ պի-
 զի եուլթաճագ էճէլ կիրտապընը՝ Տեր
 կիւն, Տեր սաաթ կէօղիւմիւզ էօնիւնէ
 զօմագ իչին տիր: Պու քէնտիլերինէ
 պէյէնմիշ Ֆէյլէսօֆլար՝ ազլը խօրլամագ
 իչին, փուլթ կիպի թափընըրլար, փուլթ-
 մէսնէտինէ զօմագ իչին էօլլուրլուրլեր:
 Պի այնիճի պիր զամանըն փատիշահա-
 ըրնա էօյլէ հտերլեր իմիշ, սաղ իքէն
 թէփէլերլեր, սօնղրա փուլթ տէյի թա-
 փընըրլար ըմըշ: Իշթէ օնլարըն Տիւնէ-
 ըի պու տուր: Տիւ իլէ հագգը վագ է-
 տերլեր, քիպիլերի իլէ կիւն կիպի կէօ-
 ըրիւնէն հագգըն էօնիւնէ գալըն փերտէ
 չէքերլեր: Վըսսաճըգ ազլլարլուր Ֆէյ-
 լէսօֆլուգ թասլարլար, վէ ազլլարը-

նրն քեօր գանտիլինէ Քօտուլանրոյ, խաւ
գա տա կիւնէշ պու տուր, պունա թա.
վընըն տերլըր :

Եւ մուհապպէթի իլէ գանլարա պու.
լանան քերէմ սահիպի. պունլար ութան.
մատան՝ հտէպ եօլ էրքեան սէօհպէթի
հտերլըր. ինսանլարա եօլ էրքեան՝ սէ.
նին եհնի գուրպուղուն տուր : Պիւթիւն
իլմի հտէպ՝ սէնի սէվմէքտէն իպարէթ
տիր. սէնի սէվմէք օլմատրդա, օ քի
պիրլըրինտէն նաշի՝ ազիզ տէտիլըրի սօկ.
րատ գատար ալիմ օլսալար, եինէ զե.
մանէնին էն մէշուր տելիլըրի տիրլըր :

Ինսան հվլատընա՝ իսիմլըրտէ էն ա.
զիմ իսիմ, քրիսթիեան իսմի տիր. պու.
ճիւմլէ իլէ ատամ վար քի, սննընտաքի
մուպարէք հաշ նիշանընը պիր մէքրուհ
րէզալէթ տամղասը տըր կիպի, սիլըր
չըգարըր : Մէլէքլըրի թիթիլէմէք թու.
թարսա, պէօլլըրի կէօրտիւքտէ տիր :
Ինգան հվլատը պու տերէճէտէ հտէպ.
սիվլիլէ տիւշերտէ, մէլէքլըր եանընտան
գաշար, հիզմէթինտէն իպա հտեր. վէ
պէօլլէ պէտ պախթ ատամը՝ շաչըն վէ
մահղուն՝ իւմտի քէսիք՝ երւղիւ իւսթիւ.
նէ պրագըրլար :

Ե. Լ. Թ. Բ. Ն. Ա. Բ. Կ. Ե. Ա. Ե.

Ի Ճ Ի Լ Ի Ո Ի Ն Ո Ի Թ Մ Ա Գ .

Ը պէնսիմ թագէ ներկիցէմ. սէն սա. պահ չի՛հի կիպի փարլաղ ըտըն, չի՛հ կիպի պիր սապահ կէօրիւնտիւն, վէ գուշուգ օլմնտան՝ չի՛հ կիպի կէօյէրէ ուչտուն:

Ի չ կվլատ, ագ սաչը՛մլա սանա շայրտ օլմնչում, սէնին կէնճլիին, վագըթ. սըզ էօլիւմիւն, պանա տէրս վէրիյօր:

Սէնէր սաչըմը աղարթմը, պէն տահա պաշըմը եիւքսէք թութայօրում. տահա քէնտիմէ կիւվէնիյօրում: **Ի** պէրին էօլ. մէսինէ պագըփ, քէնտիմէ գաղըլան մէ. զարը կէօրմէյօրում:

Սագըա էվլատլար պապարըրնըն իւ. թիւնտէ նէ պրփիւը էքսիքլէքլէր կէօ. ըիւր: Պիր իսթիյար ատամ՝ ալթմըշ երլըգ թագսիրաթը վէ պէտ խօյլա. ըրլա՝ տելն գանըլարըն էքսիքլիւնի պուլմագ, կիւէճէք շէյ տէյի՛մի: **Ի** օմ. ըիւմիւրգիւ թէքմիւ էտէն՝ իքինճի չօճուգ. լուղումուղ, էվվէլքինտէն չօգ ագըլսըգ տըր: Պէտ ամէլ իչլէմէյէ գուտրէթի. միգ գալմնայընճա, խայրը ամէլ վագ էթ. մէյէ պաշարըզ: **Բ**. էնտիմիզի սէվտիր.

մէք սէվտասընտան վազ կէջմէյէ մէջալուր
 օլուրի , քէնտիմիզի սայտրրմագ սէվտա-
 սընա տիւշեր , նասիհաթ էթմէյէ պաշ-
 լարըզ . կէօքսիւմիւզիւ կէրէ կէրէ էլէ
 նասիհաթ էտէրիզ : Մաքին պիզ կէնճիւ-
 ըին թագսիրաթընր եիւզիւնէ վերտիյի-
 միզ եէրտէ , օնլար պիզտէ՝ քէնտիւշերտէն
 զեյատէ գապահաթլար կէօրիւր քի , իիւ-
 թիյարլըղըմըզ տահա չիրքին կէօսթէ-
 ըրի : (Կ)

Մ'ճապա եաշընր ալմըշ ատամ՝ ըլա ,
 գափուտունու պէքլէյէն էճէլին արասը-
 նա , տիւրլիւ խիւլէալէր նէ՞ սիհր իէ-
 կէլիւր կիրիւր : Մ'ճէլ՝ գափուտուն չալար ,
 քէնտի իշտիւր գօրգար . պու ճիւմիէ իլէ
 եինէ չափուճագ գալպինի րահաթ էտէր ,
 ույգույա եաթըր : Շ ու տիւնէատէ տուր-
 մուշուզ , պիւր ճէնք մէյտանը կիպի , պին-
 լէրճէ էօլիւլէրին իւթիւնէ , պինլէրի
 տահա կէօղիւմիւզ էօնիւնտէ տէվրիլիւ .
 էճէլին՝ էթրափըմըզա աթտըղը օգլար
 տան , հէր պար սագընըր տուրուրուզ .
 չօգ տէֆ՝ա պիզէ րասթ կէլիւր եարալու
 նըրըզ . պու ճիւմիէ իլէ եարալը փարալը
 գանլարըմըզ ագըրի տուրտուղու եէրտէ ,
 եինէ քէնտիմիզի էօլմէզ սանըրըզ : Վու-
 ըումուշ քիւթ իւքլէրիմիզին իւզէրինտէ՝
 հէր կիւն իւմիտ ֆիլիսլէրի չիլէնիւր .
 տօղտուղումուզ տէվր՝ էօմրիւմիւզիւ էօլը-
 միւշ իքէն , պիւզ օ տէվրտէն սօնգրա տա-
 հա եաշայրի , պիւր տէվրին տահա պաշ-

լատորդըն կէօրմէյէ իւմիտ էտերիւ : Շ էօյ-
լէ քի ագրէպի չալարընա ույմաղ՝ պօլուգ
սաաթ կիպի, ինսան ըլա թապիաթին
Տիւքմիւ՝ աւլա պիր պիրինէ ույղուն կիթ-
մէյ : Ինսան՝ սաաթ տաճա ալթըտա տըր
սանըր, օյուսա օն իքիյէ վարմը :

Եաշտաշարըմը՝ աննընըն պուրուշու-
ղունու պիղէ նաֆիլէ կէօսթէրիւ . սէ-
նէլէր վիւճուտումուգու իիրանտըրմը
օլտուղունու՝ օ սաճիճ պնալար նաֆիլէ
խապէր վէրիւ . իչինէ պագար, քէնտի-
միգի կէօրմէյիւ : Եճէլ՝ գօմշուլուգտա
մէյտան ալտորդընա պիգայտ պագարըգ :
Գօմշումուղուն էարը թէնինի զապթ
էթմիշ, օպիր էարըսընը տա գափմաղա
պիր զալէպէյէ տաճա Տագըրլանըօր . պիղ՝
շու իիթիյարըն էաշայաճագ Տալի գալ-
մամըշ, էօլէճէյի էագլաշմըլ տէրիւ . պի-
զիմ տէ էաշմըգ իլէթիմիւ օնտան էք-
սիք տէյիլ իքէն, քէնտիմիգտէն Տիչ մէս-
վէսէ էթմէյիւ : Եճէլ իւսթիւմիւզէ
կէլտիքճէ, պիղ կէօրմէյ օլուրուգ . կէօյա
էօմրիւ չօգ գուլլանմաղլա՝ էօմիւր քէն-
տի մալիմիւ օլուր . վէ սէնէլէրին չօգ-
լուղընլա՝ էճէլին իւզէրինէ պիր Տիւքիւմ
քէսպ էտէրիւ կիպի :

Ենճագ պիր էօլիւմ տէօշէյիսին էանըն-
տա պուլունուրսագ, ճան չէքիչէն տօս
թուն իւզէրինէ պագարըգ . էիւրէյիմիւ
աճըր, էա սօուգ սօուգ տէօքտիւյիւ էճէլ
թէրինի սիլէրիւ, էա սլաշընը թուլ մա

զա եարտըմ էտէրիզ . էօմրին գանտիլի
 արատա սիր՝ զաիֆ ըջընն կեօսթերտիք-
 ճէ , եիւրէյիմիզ թիթրէյերէք՝ տաճա
 ալաճաղը նէֆէսլէրի Տիսապլարըզ , վէ
 սաաթլար վուրտուգճա , էճէլին սէսինի
 իշիտէճէյիզ սանրըրըզ : () զաման սէվինճ՝
 գալգար , եիւրէյիմիզի պիր գարա եաս
 գապլար . կէօզիւմիւզէ խօշ կէօրիւնէն
 շէյլէր՝ հէփ կէօզիւմիւզտէն չըգար , հէ-
 վան նէֆսլէրիմիզ տօնար , արգուլէրի-
 միզ հէվալէրտէ կէզէրքէն , հէփ եէրէ
 էնէր : Տօսթումուզու աղար , քէնտի-
 միզտէն գօրգարըզ : Տիւշիւնիւրիւզ քի ,
 չօղա վարմազ՝ պիզ տէ պու օյունա չը-
 գրի , պու կէօրտիւյիւմիւզ մուսիպէթլի
 սէյրի՝ պիզ տէ ախէրէ էթտիրէճէյիզ :
 Վիճայէթ էօլէնին կէօզիւ պիզի արար ,
 օ նուրու ագմըշ կէօզիւ՝ կէօզիւմիւզէ
 իլիշիւր , սօն վէտայը ալըրըզ . օ աճըլա
 գալպիմիզ երմշամըշ , ըսրճագ պալ մու-
 մու կիպի , էճէլին գօրգուենճ թասվիրին
 ալըր . վէ կէօզլէրիմիզ՝ պիզէ նիսպէթ՝
 եաթաճաղըմըզ եէրէ պագար : Վ՛նճագ
 պիր ճիւզի վագըթ մէզարը տիւշիւնիւր
 սէք , եինէ տէր ագապ Ֆիքրիմիզտէն
 չըգարմաղա պագարըզ : Ֆիքրիմիզէ օ
 աճըլա պասըլան թասվիր՝ եալը քէնա-
 ըրնտաքի գումուն իւզէրինէ չիզիւմիշ կի-
 պի , տէնիզին պիր տաղասըլա պօզու-
 լուր : Կէօզիւմիւզիւն եաչը տաճա եանա-
 ղըմըզն իւզէրինտէ իքէն , եիւզիւմիւզ

կիւրիւմսէմէյէ պաշար . վէ եիւրէյիմիզին
աճըսը եինէ ԵՎԻԼԵՔԻ տէլըլըքէրէ ԹԵԱ .
տիլ օլուր . չօդ սիւրմէզ , էն ազիզ սօս .
Թուճուզա՝ իւզէրինտէքի մէրմէրտէն սօ .
ուզ օլուրուզ , վէ էօլմէսինին ՏէյԵԹԻ .
նի եերի իլէ խաթըրմըդտան չըգարըր ,
մէզարը իւզէրինտէ օթլանըփ , Թօփրա .
ղընը ԵՉԷԼԵյէն գօյուէն կիպի պիգայտ օ .
լուրուզ : (Բ)

Լ՝ ալըլ իխթիյարլար , ա՛ պէնիմ աթու .
Տըմա շազընըղըմա Տիստէտար ատամ .
լար , տօսթլարընըն մէզարընտան չըգան
սէսէ գուլագ վէրմէյէն ատամլար , չիւն .
քի էլին պաշընա փաթլայան ԵՃԷԼ Թօ .
փու սիզին գուլաղընըզա կիրմէյօր , պա .
րի քէնտինիզի սիւզիւն . ա՛ պյազըլ մէ .
զարլար , ԵՃԷԼ՝ Կէլի խապէրինի քէնտի
իւզէրինիգտէ օգույուէ : Լ՝ա սէն , լօ .
րէնցիոս , կէնճիլիինէ կիւլէնմէ : Լ՝ճԷԼ՝
նիչան ալմատան վուրուր : () Լտուղուէն
Եէրտէ գավի տուր , Տէմ կէօզիւնիլէ Տէմ
գուլաղընլա մուգայէէտ օլ : Լլայանըգ .
տուր , սիլաՏընը գուչան , կէնճիլիք մըզ .
րաղընա տսյանմա քի , ույգուէն կէօթիւ .
րիւփ տէ օ գալիմ տիւշմէն կէլիփ սէնի
ույգուտա ղաֆիլ պասմայա : (Գ)

Լիլէ ատամլար շիմտի Թօփրաղըն ալ .
Թընտա Եաթլօր քի , կէլէն սէնէ ճէ .
սիմ մասլաՏաթլարտայտըլար , վէ Տալտ
չէօՏըրէթլէրի խալըըն տիլինտէ սէօյլէ .
նիյօր : Լէն նէտէն էմին օլուրօրսուէն .

Է՛ճէ՛լ՝ պէ՛նի ատե՛մ իլէ՛ միւթարեքէ՛ մի կթ-
տի : Ենսան գանընտան տօյմուշ, գրլը-
ճընը տիվարե՛ մի աստը : Հա՛շա . հա՛յա
կէլնտէ սալլայրփ տուրույօր : Պու սէնէ
նէ եափրագլար՝ աղաճլարընտա կէչէն
սէնէտէն զիյատէ գալի օլաճագ , նէ ին-
սանլար՝ օլան կօմիւրլէրինտէ :

Եօլէճէք օլտուղումուզու՝ պիղ նի՛ճէ
ու՛նուտա պիլլէյօրուզ . վարրփ մէգարլար-
տա թիւրպէլէրտէ օգումաղա նէ՛ հա-
ճէթ . կէօգիւմիւզ կօնիւնտէ օլան՝ էն
սէվինճիլ շէյլէր պիլէ խապէր վէրմէյօր-
մու : Հէր աթըմըմըգտա էճէլին տիւր-
լիւ սուրէթլէրինի կէօրմէյօրմույուզ :
Ենսաաթքեարըն էլի՛ էթրաֆըմըզը օ
սուրէթլէրլէ տօնատըր : Եապիլիւրճիսին
ֆըրչասը , ջմաճընըն գալէմի՛ պէզէ մէր-
մէրէ ճան վէրիւր , տիվարլէրիմիզին էիւ-
զիւնիւ ծնլար ըլա էօրթէր :

Եճտատընտան քիպար օլան ատամ՝
աթալարընըն սըրայլա տիզիլի թասվիւր-
լէրինէ պագար խօշտանըր . զուրուրու-
նա գաուզ սալլար միւտահէնէճիլլէր կի-
պի , օ թասվիւրլէրի էթրաֆընա տիզէր ,
պագտըզճա պէպիւրլէնիւր : Ենքլէրինին
կիւզէլլէյինէ պագար , գօնաղըմը տօ-
նաթտըմ շէնլէթտիմ սանըր : Ե ազըն
ատամ . տէմէզ քի , կվիմի եաս թագը-
մըլա տէօշէտիմ , պիւր սիւրիւ էօրլիւլէ-
րին արասընտա եաշայօրում . ծնու հիւ-
տիւշիւնմէզ :

Պու եաշատրղմըղ տիւնեա՞նէ տիր .
 պիր պիւյիւք մէզար տէյի՛ն մի . Թօփրա
 ղը եալանս վէ պերէքէթօփղ , գուվլէթի
 Էօլէնլէրտէն ալըր : Պիղ հէր գուլան .
 տրղմըղ շէյի Էօլմիւշլէրտէն ալըրըղ .
 նափագամըղը պիւն , գուրտլար կիպի ,
 Էօլէնլէրտէն պէքլէրիգ : Նանկի՛ Թօփ-
 րագ տրը քի գուվլէթինի Էօլմիւշլէր-
 տէն ալմայա . գազմամըղ սափանըմըղ՝
 կէշմիշլէրիմիգին քիւլիւնիւ գազըր իշլէր ,
 պիղ մահսու վագթի ծուու տէվլիբիր ,
 Էքմէք եափար գարնըմըղը տօյուրուրուզ :
 Թարլարըմըղըն Էիւզիւ՝ մէմլէքէթին
 Էհալիսինին Թօփրաղլլա Էօրթիւլիւ
 տիր : Տիւնեամըղըն Էիւզիւնիւ գապ-
 լայան՝ հէփ պիր վագըթ եաշայանլարըն
 Թօփրաղը տրը . պիղ պէնի առէմ Էը-
 գընթըսը իւզէրինտէ օյնաշըփ տուրույ-
 րուզ , հիչ աճը տույմայըղ : Այունպաղ-
 լարըմըղըն օյնատըղը՝ Էէր ալթընա կէօ-
 միւլմիւշ մէմլէքէթլէրին իւսթիւ տիր :
 Ղանըմըղըն պաղլարը շէօզիւլիւփ , հա-
 վալարա տօղրու ուշմաղա պաշլայընճա ,
 պրագտրղմըղ Թէնի՛ կնասիր պէօլիւշ-
 մէյի պաշլար . կիւնէշ Թէնիմիգին նէմի-
 նի շէքէր , Թօփրագ վէրտիյի Թօփրաղը
 ալըր , ըիւզկէսը տա պագըսընը հալա-
 լարա սաուրուր : Տիւնեանըն հէր Թա-
 րաֆընտա ինսան Էըգընթըսը վար . Է-
 ճէլ հէր Էէրտէ տիր . ֆագաթ ինսանըն
 ֆիքրինտէ տէյիլ :

Եւրոպէն՝ սալթ ինսան տէյիլ, Եափտը-
 դը շէյլէր տէ Էօլիւր. սաղլըղընըն խայ-
 ալինի կէօսթէրէն Թասսիլը զայ օլտուգ-
 տա՝ քիշի պիը տաճա Էօլիւր. մէզարը
 զայս օլուր: Տէվլէթլէր պաթար, Հա-
 նի բօմա տէվլէթի. Հանի Եունանի տէվ-
 լէթի. ատլարը կալտը. վէ օգուտուղու-
 մուգ իլիմլէրին Եարըսը՝ ծնլարըն աճը-
 նաճագ մէզարընըն Թարիխլէրի տիր:
 Եւ Էճէլ, Էճէլ, տալարըղմ տիւշիւնճէ՝
 սէնին գարա տէվլէթինին գափուլարը-
 նը Էօնիւմէ աչայօր. ըլլգ վէրէճէք պիը
 Երլտըղ Էօգ: Մէնին գանլը գուլուլարը-
 նա տօղրու պագարըմ. վայ, նէ սայըսըղ
 Թաճլար Թախթլար. նէ քիւմէ քիւմէ
 Երգընթը Երղընլարը. նէ Էօլմէզ գըլաս
 օլունմուշ փատիշաճլար՝ Երգընթըլար
 ալթընա կէօմիւլմիւշ. նէ մէմուուճ մարի-
 Փէթլէր՝ շէօճրէթի պաթմըշ, շէրէֆի
 ունուտուլմուշ. նէ մէճուր տէվիլըլէր՝
 տէնիզ տաղասը կիպի, պօշ կէօլկէլէրի
 կէօղիւմ Էօնիւնտէ պիը պիլրին պաստը-
 ըրարդ Եուվարլանըփ կէճէյօր. պիլէլէ-
 ըրինճէ սիւրիւքլէտիլէրի սիլսիլէլէր՝ Իշ-
 լէրինտէ չալգանըփ տուրույօրլար: Եւր-
 միւշ մէճուր ստամլարըն կէօլկէլէրի՝
 Էօնիւմտէն կէճէյօր. վէ Էտինտիլիսիւշ
 շէօճրէթ նէ պօշ շէյ իսիշ տէյի, պիը պի-
 ըրի իլէ տէրտլէշէյօրլար սանըրսըն: Հէր
 կէճէն՝ տիւնեա ալիմլէրինէ, տիւնեա
 պիւլիւքլէրինէ, աճըլը կէօղ իլէ պիը

քերթի պագրի կէջէյօր :

Իլա՛հի , շու ահէսթէ ահէսթէ կէլէն՝
 նէ աճախ պէօլկէ տիր . պու հհօսինի
 պաստըրտը : Կիթտիք՛ի պիւյիւյօր էայը-
 ւլյօր . օ նէ աճախ պիցիմ տիր , օ նէ
 պիւյիւքիւքտիւր , պօշ եէրլէրի պիւթիւն
 թութտու : Գօրդոււմտան զիհնիմ շաշ-
 տը . դանըմ տօնտու , տամարլարըմ թու-
 թուլտու : Լ՛հ , թանըտըմ , թանըտըմ ,
 էօլմիւշ տիւնեանըն դօճա կէօլկէսի տիր .
 չիլէսինի չամուրլու չալը տօլանմը ,
 կէօնլի գըրըգ , գալպի մահգուն , չու-
 գուրունա տօղու էյիւմիշ պագար , պու
 թան տիվլէթլէրինի աճըր , սուտա պօ-
 դուլան սիտիլէլէրինի աղլար : () սու-
 տա պօղուլանըն եէրինի կէլէն տիւ-
 նեայէ , էագըն վագըթտա աթէշէ էա-
 նաճաղըն՝ աղլայարագ խապէր վէրիը :
 Լաքին վէրտիյի խապէր՝ նաֆիլէ տիր .
 գուլաղընա կիրմէյօր :

Գատըր ալլահ ինթիգամընա գուլ-
 ւանտըղը էնասիր՝ սույ ուլա աթէշ տիր :
 Իքիսինի տէ այրը վարթալարտա գափա-
 մը , իքիսի տէ օլտուգլարը եէրտէ պիր
 պիրինի տիշ պիլէր , մէյտան օգուր : Մէ-
 Ֆէր , գըլթըգ , վէպա , տիւնեայր կիւ-
 նահտան չիվիրէմէյինճէ , հագ թաալա
 պիրէր պիրէր պու իքիսինի կէօնտէրիը :
 Իքիսի տէ թանղընըն փայի թատթիւ
 տէն երլարըմ կիպի ֆըրլայրի , էագըրի
 երգըրի զարգ էթմէյէ սէյիրտիրէր : (Դ)

Պօրգունձ՝ հազ պէնի չաղըրըօր , սէսինի իշիտիօրում . գուզվէթի պէնի ճէլպ հտէյօր . մատտէ Փիբրիմի աչայօր . մատտէնին պիւյիւքիւյիւ պանա գլաղուզ օլտու :

(Ե) Կէճէնին եարըսընտա՝ ինսան կզլատը թաթը ույգույա տալմը , սէֆաւն ըիւյալէր կէօրիւփ , խօշ խայայաթ իլէ մէգէլէնիփ տուրնուրքէն , պու աճաիպ սէյրան՝ չաբմադ ճէլիլինտէն աթէշ Փրըլար կիպի , եախօտ կիւէրչիլէ թուլուշուր կիպի , աի անսըզ գարանլըլարտան տիշարը ուղըոյաճադ : Եարատան պիր իշարէթ էթտիքլէյն՝ աթէշին եաբըճը գըվըլճըմլարը եուվալարընտան տիշարը ուշար : Ղըյամէթ մաղարալարը աչըլըփ , շիմէքլէր , ելտըրըմլար փիւսքիւրմէ չըգար , գույրուգլու ելտըրզլար հավալարա աթէշ վէրիր : Եթէշտէն պիրըրմադ տըր՝ եուգարտան աշաղա ագար : Տաղարըն թէփէսի թուլուշուր , պիւթիւն տիւնեա աթէշ փիւսքիւրմէյի պաշլար : Տիւնեանըն եարատըլըշընտան պիրի՝ էֆլաքէ սէր ճէքմիշ գայալար երիր , աթէշտէն պիր սէլ օլուր ագար : Կէօթտէն ելտըրզլար տէօքիւլիւր . տիւնեանըն տէօրտ թարաֆընը աթէշ գապլար : Տիւնեայր երգմաղա թայէին օլան մէլաիք՝ տիւնեանըն իւզէրինտէ կէզինիր , ճէր թարաֆա աթէշ սալար եաթըր : Ենսան կզլատը գօրգուսունտան՝ ույա

նրը պագար քի պեր էպէտի կիւն պաշ-
 ւամբը, տիւնեայր վահէթ ալմը, գոր-
 գու վէ ճէլալթ քեմալէ երմիշ, պեր
 պիրինի սէչկին կէօսթէրիյօր: Տէրին կիր-
 տապլար կիւրիւլտէյերէք փաթլար աջը-
 ւըր, իջէրինատէն թուլթուշմուշ մատէն
 քիւքիւրտ աթէշ փիւսքիւրիւր. հէփ եա
 գըրի գաուրմաղա պագար. ինիլտէյէ
 ինիլտէյէ եայըւըր, եագաճագ շէյարար:
] օթէ եսնտա կէօք գուպպէնին պիր
 ուճուստան պիր փարլագ հալա աջըւըր,
 սահիպ գուտրէթին կէլէճէյի եերի կէօս
 թէրի: Պու թուլթուշան տիւնեանըն
 իւզէրինատէ՝ պիւթիւն ագամէթի իլէ քէն
 տի կէօրիւնիւր: Մէլաիքէնին պիրի էօ
 նիւնէ տիւշմիւշ, տաղըւան կիւնէշին փար-
 շալարընը սիւփիւրիւր: () ճան ալամէ
 թինտէ օլան թապիաթ՝ էճէլ կէչիտին
 տէ տահա ճէնքլէշիր տուրուր: Ե ու
 սօն ինիլթիլէրի տինլէ լօրէնցիոս. ահ,
 ներէտէյիզ պիզ: Ե ու իւզէրինատէ կէզ-
 տիյիմիզ տիւնեա՝ պու աթէշ թուփա
 նընտա երիյիփ պաթայօր: Պիզ նէրէյէ
 գաշալըմ, թանդըրըն հուզուրուստան
 ներէյէ սագլանալըմ:

Կէչէն կիւնլէրին կէլիփ կէչմէսի, թօփ-
 րաղըն հիջէրտէն չըգմասը, ինսանըն
 թօփրագտան եափըլմասը, հէփ պու
 կիւն իչին իմիշ: Բըզուլէրիմիզ պու կիւ-
 նիւ տիւշիւնտիւքճէ, նասըլ կէվէր,
 էլինի տիւնեատէն շէքէր կէօյլէրէ ու.

զատոր: Ա՛րթըզ զայրի շէյ տիւշիւնէ մէյօրում. քէնտիմի օ կիւնտէ սանըյօրում. Էթրաֆրմտա տիւնեա սալլանըյօր. տիւնեա սարսըլարգձա, ճանըմ տա պէրապէր սարսըլըյօր սանըրըմ: Մէլէքէր սիւրիւ սիւրիւ կէօքտէն աշաղա էնէյօր, եուգարտա եէրլէրի պօշ գալըէօր: Ալթէ հաքիմ՝ պիր նուրանի Թախթիւ զէրինտէ օթուրմուշ կէլիյօր. Էպէտիլիյին Թիւքէնմէղ միւտտէթի սէշիլիյօր. Էիւրէքէր չր չըպլաղ օլմուշ աշիքեար կէօրիւնիւյօր: Պիր նուր շաֆղը վուրտու, Ֆիքիւրլէր հէփ աչըլտը աշիքեար օլտու:

Սայ, շու չիրքին հէյպէթլի մէլէք քիմ տիր. պիր տէրին գույուտան չըգտը, քիւֆրիւ լանէթ օգույարադ, զէն ճիրլէրին սիւրիւքէյօր. մուրտար պաշընը տիքմիշ, Էըլտըրըմ չարգլարըլլա պուրուշմուշ սուրաթը՝ Էըլտըրըմըն աթէշինտէն գարարմըշ: Ալլահըն տիւշմէնի տիր, ինսանըն խասմի տիր, զաղապընըն իլամընը ալմաղա կէլիյօր. պիր պօրա պուրուտու իչինտէ Թութուշմուշ ալէվ կիպի, զալիմ կէօզլէրինի տէվլէրիփ, Էթրաֆա գըվըլձըմ սաչարադ իլամընը տինէյօր: Վօրգուսուն չէքտիլի Թանղըլլա պէտտուա օգույօր. կէօյա ճէհննէմէ սիֆտահ տիւշէյօր, տահա ազապը եէնի պաշլայօր կիպի տուրույօր: Մէֆիլ վազթ, Էօնիւնտէն կիտէն մէ.

շալէ . սէօնմիւշ . տիւնեայր եադանն եանն ,
 դընըն ըջղընլա իւերի կելիօր : Միւրիւ
 սիւրիւ էվլատարընը չաղըրըր . սեսինի
 իշիտինճէ՝ եէրէրինն իջի սարսըրըր , կէ-
 լիփ կէչէն սիւսիւէլէրի Տէփ տիշարը վէ-
 բիւր : Միւսիւէլէր գօրգուփ թիթրէյերէք
 չուգուրլարըն սրագըրփ չըգար : Ա ագըթ
 Տէփսինի թօփլայըրփ , սիւրիւյլէ կէօթիւ-
 բիւր , պէնպըրի սօլուփ , էլլէրի պյագ-
 լարը թիթիւրէյերէք , էպէտիւլյէ թէս ,
 լիմ էտէր : Աջթէ օ զամանն տիւնեայէ
 Տիւբմ էտէն վագթ՝ թախթտանն էնէր ,
 Տիւբիւմ ասասընը գըրար , տիւնեայլա
 պաշատըղը տէվէթի՝ տիւնեայլա թէ-
 մամ էտէր :

Տէվէթ էպէտիւլյէ գալըր : Անսանա
 պիւր զամանն էպէտիւլէք ըրւյայըտը , շիմ
 տի էպէտիւլէքտէն զայրիսի՝ Տէփ ըրւյա
 օլտու : Մէրհամէթ վագթի կէչտի ,
 պունտան սօնղրա Տէփ պիթմիշ տիւր , ան-
 թըգ տէօնմէք եօգ : Ապէտիւլյինն պայ-
 րագլարը՝ պօշ եէրլէրտէ՝ գույրուգլու
 երլտըզլար կիպի սալլանըրփ տուրուր :
 Ապէտի նէֆէս իլէ էօթէն պօրուլարը-
 նըն սէտասը՝ տիշ տէնիզին Փըրթընա ,
 սընտան զիյատէ էօթէր : Անսան էվլատ-
 լարը , կէչէն օյունլարըն սօն Փասըլ թէ-
 մամ օլաճադ եէրէ , սիւրիւ սիւրիւ ճէմ
 օլուր : () նէ մէյտան տըր , օ նէ ապէր
 տիւր մէյտանը տօլտուրույօր : Հէր տէվ-
 ըին սէյիւրճիսի՝ պու սըր օյունուուն սօնու .

նու պու մէտանտա սէյր հտեճեք: Հիփ սուս օլմուշար, սօնունա պագայօրլար . . . հպետի հաքիմ այաղա գալգար, հմբինի հիւքիմ հտեք, հհմքէնտի իզգէթիւնին ինթիգամընը ալըր, հհմ ֆագլիլթիւն:

Հաքիմ հիւքիմնիւ նութք կթտիլէյն, թիւքէնմէզ հպետիլք նէ աման պիլըր, նէ զաման վերըր, պիւր կէօզ եում մատա՝ տիւնեանըն ասքերինի իքլիէ պիօլէր . իքիսինէ տէ եէր կէօսթերըր, գափուլարըն աչար: () պիւքիլմէզ գօլմէլա՝ կիւնահքեարլարը գանլը գույույս աթար, իւզերլէրինէ չաթըր չաթըր պիւր պիւլիւք քիլիտ վուրուր: () սէֆիլ տերտիմէնտիլը պիւրի պիւրի իւթիւնէ թէքէրլէնէ թէքէրլէնէ, տէրինտէն տէրինէ տէօքիլիւփ կիտերլէր:

Եւքին կէօքտէ իշտիլէն սէսլէր՝ օնլար կիպի տէյիլ տիր: Աիօլէրի տօլտուրան՝ մէզարտան չըգմըլ պիւր սիւրիւ մէլաիք տիր . հէփիսինին սէսի պիւրլէքտէ գուպիլի ասումանի հօթտիւրիւր: Տիւնեա գուրուլտուղու զաման՝ հօյլէ լաթիֆ սէտալար իշտիլմիշ տէյիլ: Աարատան ալլահ աշիքեար կէօրիւնիւր, հօնիւնտէ նէ փէրտէ վար, նէ պուլուտ: () աղիզ բուհլար պիւրտէն պիւրի փարլամաղա պաշլայրի, եարատան ալլահ պաշլատըղը մասալահաթը թէքիլ կթտիլինէ թէքէքիւրլէր հտերլէր: Աիօրիւնէն

տիւնեա նուր ուլա տօլու. Ճէննէթին
 իզգէթի՝ էպէտի ահէնկինի պաշար...
 օ զաման պէն նէ՞ եափարըմ: () գութ.
 լու ըուհլար ըլա, Ճէննէթ իլահիսին օ.
 գումադ. աճապա պանա տա գըմէթ
 օլաճադ. մը:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Իթիպարըլարն էն պիւլիւք գապահաթի՝ է.
 Ճէլի խաթըրտան չըգարմադ տըր: Եաշայա եաշայա
 էօլմէզ օլտու՛մ զանն էտէրլէր: Պու թագսիրթ
 պէնտէն ուզադ օլտուն: Պու զիւիւմտէ օլանլար էօլ.
 միշ տիւր, էիւրէքլէրի կէօմիւլիւ տիւր. վէ մեզար
 լարը տիւնեա տըր: Իթիպարըլարն շէրէֆի՝ էճէլի
 սրզուլէմէք տիր: պու սրզու հէմ կէչէն էօրիւ.
 նիւն կլիլինի կէօմէրիւր, հէմ կէլէճէք տէվլէթինէ
 քէֆալէթ էտէր: կէլէճէք գըմէթիմիլի քէնտիմի.
 զէ քէնտիմիզ խապէր վէրմէլիլիզ: Եճէլին աճըսը՝
 պունոււնլա տէֆ օլա պիլեր: Եճէլտէն գօրգմամադ
 իչին, սրգճա սրգճա խաթըրմըզա կէթիւրմէլիլիզ:
 Պու մուպարէք ֆիլիթտէն թիթսիննէն առամ՝ կէ.
 Ճէննէն գարանլըզնտան պէթէր գարանլըզա տօլուր:
 Ղաֆլէթ էօգուշու պաշընտա՝ ույգուշա տալան ա.
 տամը՝ պիր ըիւզկէար էսաիքլէյն, թէքէրլէր չու.
 գուրա աթար, պիր տահա չըգամադ օլուր:

Լօրէնցիտս, սէն շիմոի սօրարսըն քի պու էճէլ
 լաֆլըլա՝ նիլին տուրմայլի գուլալըմը թաճիզ է.
 տէյօրտուն: Տինլէ պէնի. էճէլ թէֆէքքիւրիւ. ին
 սանն էէրտէն գալարըլի, տօզըու տուրտուրաճադ
 պիր տէսթէք տիր. ճէհէննէմին գօրգուճ կիրտա
 պլնա գափադ տըր. վէ պիլի մէզար չուգուրունա
 դահմէթսիզ էնտիրի՝ պիր մէրտէվէն տիր: Օ հէյ.
 պէթըլի էպէտիլիլի մաագարալըզա չէվրիլի, պիր
 զար աթըմլըլա օյնալըլի, թէհէլքէյէ գօյան առամ.
 վէ էպէտէլապաա թէպտիլ օլմադ լքի տիւրլիւ նէ.

Թիճէյէ պիգայտ օլան եւրեք, նասըլ էթմէն եւ
 փըւթը տըր : Պիւթիւն զաթինի պիւր տագիգանըն
 Թէհլիքէսինն գօյուփ, էպէտիլի գուժար օյնաւագ
 նէ՛ր ճէտարէթ տիւր : Էօսիւրիւմիւզլեն հէր կէլէն տեմի՛
 կէլէնին աչորը մէգարը գափար : Էճէլ գօրդուսու
 նու պիգ պանսըրտըրըմըլա, իղվալէր զալէպէ է
 տիւր : Ֆաղիլէթի հըֆը էտէն՝ անճագ կիւնահըն աը
 տը սըրա կէլէն պէլար տիւշիւնմէք տիւր :

Տիւնեատէ տէլիլէք էօք քի, էճէլ տիւշիւնճէսինտէ
 սախթէ շէքլի Թէպտիւլ օլմայա : Տիւնեա պիլիլիճիլի
 քէտիլի շաղըրը, գաւլպէրի ճէլպ էտէն գուվէ
 Թի՛ր քէսիլիւր, օ հէվալի պիլիլիճիլիլի վատի չօք սուր .
 կէլէճէք վագթէ սուրմայլիլի Թէրթիպլէր գուրար .
 լպքին հէփ զագէլ էպիւրագը կիպի Թէմէտիլ շէլէր
 տիւր, պիւր ըիւզիւար էստիւրէն, հավայա տաղըրը
 Թարուժար օլուր : Սահի՛ պիլիլիճիլէ պաշգա շէլ պիւր
 Տիւնեա պիլիլիճիլի՛ այրն էպիսինն պէնգէր, կիւն
 տէն կիւնն քիւշիւլիւր, ըլըը աղար աղար քէսիլիւր .
 սահի՛ պիլիլիճիլէք էէնի տօղան այ կիպի, կիթտիւ
 ճէ պիւշիւր վէ ըլըը արթար : Տիւնեա պիլիլիճիլի
 կէճ հասըլա կէլիւր, ջախուք Թէքիլ օլուր . վէ մու
 դարա օյունլարը ջափուճագ պիլիլէր . զիւր մէգարա
 կիրտիքտէն սօնըս, սէն տէ պիլիւրսին քի, իւլէմա՛
 ճէմիլիէթ էտիլի, իմթիհանէ սուրմալ : Էճէլ՝ օ
 պիլիլիճիլիլի եիւզիւնիւ աչար, վէ դապրթասըլըը
 նը Թանղըրըն էօնիւնն գօր : Լպքին սահի՛ պիլիլիճ
 լիք՝ պիղի մուգաֆֆէր ճէննթէթ կէթիւրիւր :

(Բ) Տօսթարըմըլըն էօլիւմիւ պուլուտ կիպի իւ
 զէրիմիզէ էնէր, նէմիլիլի իլէ սէվասարըմըլըն աթէ
 շինի սէօսիւրիւր, վէ քէաթիլիւրին պիլէ կէօղիւնիւ
 քէօրլէյէն պիւշիւքիւք Թիւթիւնիւնիւ պասարըր :
 Էօնիւմիւզտէ էօլէն սօսթար՝ օրտու լաղըմճըր կի
 պի, պիղէ էճէլ էօրունու աիւզէրլէր, Թապիսթին
 ընտտ էթտիլի՛ գօրգու իքրահ էնկէլէրինի գալար
 ըրփ, էօրու աչարար, վէ էօլիւմ կէլիտիլի՛ պիղէ
 Ֆըրթընստան դաջըփ սըղընաճագ լիման էտէրլէր :
 Տօսթարըմըլըն հէր պիլիլիլի էօլմէսի՛ քիպրիիլիլին
 պիլիէր գալէմի տիւր տիւշիւր . ծըլար տիւշտիւքճէ,
 աիլ աչարտան ուչարըլ . ծըլարըն տարօսու պիւր կիւն
 տէ պիղէ գըտէթ օլաճագ տէյի, պիւշիւքիւք իւր
 սըմըլը՝ ուչտուղու հավալարտան աչարա էտիլիլի .
 տիւնեատէն հիչ օլուփ, Թօփրաղըն ալթընա կիլիմ
 տէն, եիւզիւնիւ էալամագա մէճպուր օլուրուղ : Էօ

չին տօսթլարմըղ՝ պիղէ խայրը խապէր կէթերիւր սոյրար տըր : Խասթէլը զաիֆլէյինէ տիւշտիւքէ ըն՝ պիղմ՝ ֆայտեմից իչին տիր . տիւնեատեն կէօլ աիւքէրն՝ պիղմ իչին տիր : Օնլարըն չէքտկյէ ել ըրըլը , էօլիւմիւ , պիղ նաֆիլէյն կէչիքէլնն մի : Ելթրաֆըմըղը տօլալըփ . դալպիմիգի ֆաղիլէթէ տօսթանէ տալէթ էտեն ճանլարընը՝ պիղ նամքեօրլիւյ իւմիւղ իւլէ մահգընմու էտէլիմ : Մէզարլարընըն սէստիգ , լաքին մանէվի ըհճալէրինի ըհնո մի էտէլիմ :

Ալլահ տօսթլարմըղը էլիմիգան նիչին ալըր . պիղաէն ինթիգամ՝ ալմապ իչին մի . հաշա . պիղի ա ճըալըղ իչին : Ալլըմըղ եա հաճէթսիգ տիր , եա աղըն տըր , էճէլի ֆիքրինտէ թուլմաղա գայտ էթմէղ , հագ թաալա տա՝ խաթըմըգասն չըգմաւըն տէյի , տօսթլուգ դալէմի իլէ դալպիմիգէ եազար : Լաքին տիւնեա սիհրինտեն պիղի նէ աղլըմըղ ալըր : Լաքին տիւնեա սիհրինտեն պիղի նէ աղլըմըղ ալըր . Պալթիւն էօմրիւմիւգիւ , պոււ էլգէմ մասլահաթա տարֆ էտէճէլ իքէն , պիղ սալթ ֆիքրիմիգտեն չըգարմաղա դուլանըյօրուղ : Եճէլ սուրմայըփ գափումուգու չալար . էճէլ կիպի սահիհ շէյ էօգ , վէ ինսանա հէր շէյտէն էլգէմ իքէն , նէ զաման իսթէր սէ կէլսին աէյիփ , պիղպայտ օլաճաճ միսաֆիրմի տիր : Պէլի . քէնտի քէօր միւլահաղարպըղըմըղ էճէլի հէր կիւն իւղէրիմիգէ տալէթ էտիփ , զօր ուլա , չաղըրլըյօրքէն , սիւրիւ սիւրիւ գալուղալըր կէլիփ , կէլիյօր տէյի խապէր վէրլըյօրքէն , էինէ պիղն զաֆիլ պատայօր . պոււ աճաիպ զաֆիլէթին սէպէպի նէ՝ տիր : Մէլէքլէր ինսանըն էթտկյինէ պագարլար , թաաճճիւպ էտէրլէր : Տիւնեանըն սէֆալարը պոււ դուտար չօգմու տուր քի , գօրգու աիւշիւնէճէք պիղ տէմ , պիր տագիգա պուլուլնմայօր : Եօգսա ինսանըն տէրաի գայլըսը օլ գատար չօգ տուր քի , էճէլ գալըսը ճանընա թէ՛ սիր էթմէյօր : Եճէլ գայլըսը խաթըմըգտա գալմաղըլ՝ աճապա վագթին կէչալիլի սուլոլմատըղընտան մը տըր : Պահատըր սամսօնուէ կէօգլէրինի օյան՝ սէվտկյի խալին տալըլա կիպի , պիղմ տէ աղլըմըղ քէօրլէյէն՝ ալըգ օլտուղըմուղ սէվտալար մը տըր :

Ե՛յ շաղքըն ինթիլարլար , օթուրտուղընուղ էէր տէ տէօրթ էանընըգա էրըն ըլա քիթապլար տիղ .

մը, քնտրինիզ պիւր պօշ իլիմէ աւարորդըւրնը քի, թէմէլինի արարսան, պիւր թանթանալը ճահիլլե-տէն յայրի շէյ տէյիլ տիր: Միզ ալեմիլեք թաալայան, լարտան զիատէ ալիմ օլմադ իսթէրմիսինիզ: Միզէ պիլմէսի Ֆարզ օլմալ էօյրէնին: Ալէմին էօմբիւ սիզէ պիւր ազիմ մէտրէսէ սիր. սիզէ լազլմ' օլմա իլ-մի օնաա էօյրէնիրսինիզ. օ մէտրէսէյէ կիրմէսի մէք գօլայ ալը. էօլու իւսթիւնտէ պաղընըզա ուլալա շադ չալը էօգ: Թաալիսթին, թէճրիւսէնին հէր պար կէօղիւնիւզ էօնիւնէ գօտուլու հադ տէրսէլերի գուլազ արտընա ալթիման: Օ տէրսէլտէն ալա պիլ լէճէլինիզ մէյվէլէր էպէտի սիր: Ֆիքիրտէն խարըճ' պօշ իլիմէլեր տալմադտան վազ կէլին: Արընըզ սէօյլէթմէք սէվտաարէտա, քնտրինիզ պիւր քիւր իլ-լէ պէսլէյօրսոււնուզ քի, ատընըզ շէրէֆ պուլաճա զընա՝ խօրսանըյօր շանընըզ արթաղգճա, Ֆազլէթի նիզ էքսիլլիօր: Իլմիսիզին նուրու՝ մահիթապըն ըլը-զընա պէնդէր, հէմ սօլուդ տուր, հէմ սօլուդ տուր: Օ սօլուգ միւլահազալարընըզտա՝ գալպինիզ պուզ կի պի տօնա գալըր: Քէնտրինիզ լազլմ' օլմաաա զայ-րի՝ հէր շէյի պիլմէք, հէր շէյի էօյրէնմէք սէվտա-արնտա օլան զէքի առամլար, ուշանըն, կէլին պէ-նիմէլ պէրապէր, պիւր տէ էճէլին զարիպ հալինի միւլահազա էտէլիմ:

(4) Կէչէն սէնէ տիւնէս մէյտանընտա օյոււնա պալլայան մէշուր ատամլար՝ պու կիւն նէրէտէ տիր. օ էթտիլլէրի թաֆրալար նէրէտէ գալըր. արգալարընտաքի քիւրըլէր քէփէնէլէր նիճէ օլ-տու: Տիւնէանըն էն ազիմ պիւլիւքլիւքլէրի, պիզէ էճէլի տահա Փասիհ լիւան իլէ սէօյլէր: Օ առամ-լարըն արգասընտաքի գաթիթան՝ քէֆլին պէզլինն էօրնէյի տիր: Օլան զիյնէթլէրիմիզ մէգար իւզէրի նէ սաչլուրը չիէք կիպի, էճէլի խապէր վէրի: Եւէր ալթընտան տէֆինէ չըգարմազա չալըշան գօր, գուսուզ խրըսըլար կիպի, սիզ տէ մէգարլարըն ի շինտէ զէվգ էտէճէք շէյ արարըզ: Եօմբիւմիւլուտէ էթտիլլիմիզ սալթանաթ՝ էօլէնլէրին պրազտըզ մէ-րարն մէյվէսի տէյիլլիմի . . . ագըլըզ պէօճէք կի-պի, տահտ մէգարլարըն իւզէրիտէ սիւրթիւնիւպի, քէնտի զաթիմիլի, էազլայան գըսմէթիմիզի հիջ տիւլլիմիլէլիմ մի:

(7) Եյէր սուլուլա ալթէլ պաշպա պաշպա մաղա-րալարտա մահպուս օլմասա, պիւր պիրի իլէ էօյլէ

զայլմանն շէքըէնէճէքըէրտի քի, իբրտինն պրի մահվ օրմայրննա պիթմէզ խտի. շաքին հագ թաալա օնլարնն խըչմընը գուվլէթինն պաաչա նկրեթէ սագլամըռ տըր :

(Է) Եու ինասնա օլաճագ գըսմէթէ պագարմըռ սըն ըրէնցիոս : Թապիտթ մահվ օլաճագ, ինասն էվլաաը թէքրար տօղաճագ : Տիւնետտէ օլունա չը քան ատամլար՝ օլունլարնը պիգարար տիւնետլա պէրապէր թէպտիլ էտիփ, իշէտիքըէրի կիւնաչըն ալթընտա ալէմի ինլէտիքըէր. ահ, ահ, պիր էէնի թուֆանա տահա պօղուլուրսա, տիւնետ նաաըլ ին լէլէճէք. շաքին օ թուֆան՝ սու թուֆանը օլաճագ տէլիլ :

Տիւնետնըն իւզէրինէ պիր էէնի կէօք գուրուլա ճագ քի, ինասնըն կէօրտիւլիւ տիւշիւնտիւլիւ շէլ տէլիլ : Իւզէրինէ շիմաիքի ճանաղը էրլարղարը իտաւ րէ էտէն ճանըը էրլարղար տիլլէճէք. պանալաչա պիր կիւնէշի օլաճագ : Պու կիւնէշ՝ պէլթ-իւլ-լաճմ (1) շէքընտէ տօղան էվլատա պէնդէրմի : Հոյ հայ, օ թէն ալան ալլահ նէ գատար թէպտիլ օլ մուշ : Օ գաղուլթա (2) տաղընտա ինլէլէնէ պէնդէր մի. շաքին օ տուր, օ աղըըլար շէքէն տիր : Կանըլ տէլիլէմիշ ճէլպէթիլ ագամէթիննն էօնիւնտէն կէ լէն ալլայընա պագ. պիր թիւն ճէննէթ ըրքետալըն տա, մէլլայիքէ էթրաֆընը գուլաթմըռ, սալթանաթլա կէլիյօր : Լօրէնցիոս, տիւնետնըն միւտտէթինտէ կէօրիւլէճէք շէլլէրին՝ կէրէի պու սօնու տուր, շաքին քետմիլ ատամըն Ֆիքընտէ իլքի օլմալը : Քետ միլ ատամըն գալլպինի թահրիք էտէճէք պիր շէլ վար ըսա, պու տուր. պիր ատամ նէ գատար ուլուշուգ օլա, պուտու տիւշիւնտիւքտէ պլըլըր, տալլարը էճէլ ուլգուսանտան ուլանըր : Եիմտի վագթին վար էքէն, տիւնետտէն գալի՝ տայանաճագ պիր շէլ ա ըրա, էօգսա էպէտ-էլ-ապատ պաթար կիտերսին : Սալիհ ատամըն էիւզիւ գօրգուսուտան սարարըռ սա, գապահաթլը օլմն նէլէ կիւվէնիլ : Պու գըլ ամէթ կիւնիւ իշն տիր, գըլամէթլէրէ գարար վէ ըլլէճէք, վէ իւմիտլըր գաթ օլաճագ՝ ագիմ կիւն իշն տիր քի, էպէտիլիք ֆագաթ թանղընըն սէնէ :

(1) Բէլ-շէհէճ :
 (2) Գուգ-նետ :

լէրնի սայմադա թայելն իբէն, թողտան թօիրագ-
տան եախըլմը էանա ինսանըն իւղէրնիէ էնտի :
Պու մահէր կիւնիւ սասա ուղափմը . խայր . իշէ-
սէնտէ պաշտար : Ալա՛ թարաֆընտան սէնին շէ-
րիաթինի ֆասլ էթմէյէ կէլէն քէնտի զիմէթին՝
փասթուտա օթուրմուշ, քէնտի իլամընը սանա փի-
շին վէրեր : Գըսմէթլէրի գաթ էտիփ, ֆասլ էտէ-
ճէք պէջլէ պիր աղիմ՝ կիւնէ՛ եալընը ինսան մը պի-
գայտ սրբ . ինսանըն ագը վար րաս, հէր տիւշիւնճէ-
սի պուճա պինա օլմալը : Մէլէքլէրն վէ մէլէքլէր
փատիշահընըն պէջլէ տըգաթլա պագտըղը շէյի՛
ինսան էվատը կէօղիւնիւ եումար մը : Օ շէրիաթ
էճըլիսինն էթրաֆընտա, մէլաիքէ սաֆ սաֆ նու-
րանի շէմպէր կիպի, ճինսլէրնիէ կէօրէ՛ պիրի պիրի
իւսթիւնէ տիղլիփ, կէօղլէրի ինսանըն իւղէրնի-
տէ, թագտիր օլաճագ գըսմէթինէ պէլէյէճէքլէր :
Եարատան քէնտի շանընըն ինթիգամընը ալմալա,
պու կէօրաիւշիւ թէտարիք՝ ինսան իշին տիր : Ին-
սանըն հալինի ինսանլաթա պէյան էյէ, Ռապիսի Ռէճփու
էքիթ, ալմէ ալիթէար էյէ տէյի, ճէմիի մախլուգաթ
ընտ էտէճէք : Ինսանըն էպէտի գըսմէթի՝ օ սաա-
թա պագսըքէն, էջլէ պիր կիւնիւ խաթընտան
ջըգարմագ՝ սալթ ինսանա՛ մը մախտա սուր :

Օ կիւն՝ պէնիմ հէր պար խաթըրմա տըր . լա-
քին նէ դաման կէլէճէք : Մէլէքլէր պիրլէ խապէր
վէրէմէղ . օ մուսիպէթլի սասաթի ծղար պիրլէ պի-
լէմէղ, զիրա պիր գարանըգ պուլուա արդընտա
տըր . մախլուգաթա կէօրէն եօգ . անճագ էաղլաշ-
տըղը սահիհ տիր : Աագթինի պիրմէք օլամաղ, լա-
քին էէրնի պիրմէք կիւճ տէյիլ : Էյ՛ աղիմ կիւն,
ինսանըն հէմ իւսիսինի, հէմ գօրգուսուճու թա-
մամ էտէճէք կիւն, էիւրէքլէրնի հէփսինի ալըփ,
գըսմէթլէրի գարար վէրէճէք կիւն, հէր շէյի սէն
պիթիբիփ, հէր շէյի սէն պաշայաճագարն : Էյ՛ ա-
ղիմ կիւն, նէրէտէ սին, նէրէտէ . սէնի՛ նէ վա-
գըթտա պուլա պիլիթորում, նէ էպէտիլիթտէ : Պու
իքի տէվլէթ սահիպի՛ պիրի կէլէնէ հիւքմ էտէր,
պիրի կէլէճէյէ . կեօյա իքի տէվլէթի պիր էթմէյէ
գարար վէրմէք իշին, վէ թաճլարընը վէրէն թանղ-
ընըն աղամէթինի արթըրիփ, զաղապընը իճրա
էթմէք իշին կէլըր կիպի, իքիտի տէ հուտուտա-
ընըն պաշընա կէլըրլէր . օրատա կէլէճի վագթ՝
թասթտան էնմը փատիշահ կիպի, արթըր էաղա

մտոց իրթերէս էթմեց . քէնտի գրըճնննն իւզերի
նէ տիւշեր, լաքին քէնտի եալընըղ հօլմեց . օ հեր
մաստուունու հօլտիւրէն՝ սաշ տիւշմէնի էճէլ տէ
պիւէսննճէ ճան վէրեր :

Օ զաման էպէտիւնին տէվէթի պաշար . օ խաթ-
րընը երգարըմըղ վագարը սուլթաննն օ կիւնքի
ղազասը հագ տըր : Պէնի իէէրի ալըն տէյի՝ գալպի-
միզին գափուսունու աղ մը չալմըշ : Իչէրի ալընը օլ-
սայտըդ, երրամըմըզն ալթընամ մը գալըրտը . էճրի
նի էտէյէճէք մալի մի հօլ ուտու : Ալսահ էօլուլա
պիղի աղ մը չաղըրմըշ տըր . պիզ իսէ՝ պիր ֆէնա
տիւշ կիպի օնու կէրի աթար, տիւշմէնիւրենին էն
էանասընա երրամ էտէրտէք : Շիմտի օնուն կիւէր
էիւզիւնտէն զայրիտի՝ հէփ տիւշ օլտու : Շիմտի իւ-
թէ գափուսու աջըլար . պիր գափու քի, տիւնեա-
տէն էիւզ պին գաթ պիւշիւք : Հաքիմին աղընտան
հիւքիւմ չըգարդլայն՝ էպէտիւնք կէլիւր, քէօթիււկ-
րի պիր քիւքիւրա գույուսունա աթար, վէ էյիւէրի
պիր միւֆէրրիճ պաղըէյէ գօր : Օնտամն սօնդրա նէ՝
օլուր . օնտան սօնդրա օրաճապ հօգ . օ սօն Փասը
ալըր . ճէննէթի ճէննէթէ հտէր, ճէհէննէմի ճէհէն-
նէմ : Վէ էլիւտէքի հերմէթլի անտիթարը վուրուփ,
էպէտի քիլիտինի պօլու պօլունճա չէվիւրիփ, կէրէք
գութլուլարը, կէրէք գութսուլարը, էէրլի էէրի-
նէ գափար : Վէ գափանարդարը էէրտէն, նէ պիր
լէրին, նէ օպիրլէրին՝ էպէտիւնապատ չըգաճաղը
գալմալ .

ՆԵՏԻՆՆԱՐԻ ԿԵՂԵ

ԷՃԻԼԻՆ ՀԱԼԻ .

Ի՞ճէլ նէ օյնագ տըր , նէ զալիմ տիր ? (ա) պարի տերալիւէրի , իխթիյար լարը ալսա կէօթիւրսէ . . . Թապիաթին իլէրիսին ալաճաղնա , հիւքմիւնիւն իգ . Թիզասընա պաղանսա . սէնէլէրին տեվ ըինէ պէքլէս տէ , վիւճուտուճուզ իփ ըանըփ , քէնտիլլինտէն Թօփրապ քէսիւ տիքտէն սօնղրա , կէլէ սիւփիւրսէ մէ զարա աթսա , Ֆէպիհա : Խայր . օ մէր համէթսիզ կիւճիւմիւզ գուվլէթիմիզ փէք եէրինտէ իքէն ալըր կէօթիւրիւր : Խօմիւր՝ պաշըմըզա պէլայըսա , պիգէ պրագըր . եօգ էյէր էյլլիսէ , չէքէր ա լըր : Քազըրը պրագըրի՝ զէնկիւնի ալ մագ , տերտիմէնտի պրագըրի՝ տեվլէթ լլիլ ալմագ , օ զալիմին զեվգի տիր : Եւ չէ գուվլէթի եէրինտէ ատամլարըն քէ Ֆինիսի՝ պիւթիւն էօմիւրլէրի էօլիւմ տէն իպարէթ ալլլ ատամլար՝ սագաթ էլլէրլլէ տիքմիշ տիր : Կիլլ իքի գաթ օլմուշ՝ նիչէ իխթիյար պապալար , Թա զէ էվլատլարընըն մէգարը իւսթիւնէ կէօզ եաշը տէօքէր : Խլթէ պէն , իլթէ

պէն : Ա՛նհրկիզեմ, սէնին մեզարընը
 պէն դազըմատըմը . կիւնէրինին պա-
 Տարընտա՛ կլիմէ սէնի մեզարա պէն
 դօմատըմը . . . ա՛հ, սէնին եաշընը հի-
 սապ էթմէնին ասը՛նհ . աղ կիւնին
 զարժընտա չօդ եաշատըն , զիրա Փազի-
 լէթին չօղ ուտու : Վիշինին եաշը՛ կիւ-
 նէշին տէվրինտէն հիսապ օլմաղ , իլա
 քէնտի Փազիլէթինտէն : Վիշինին Փա-
 զիլէթի օլմատըգճա , եիւզ եաշընտա տու
 էօլտէ , եինէ կէնճ էօլուր : Վիշինին
 պօշ կէշիրտիյի սէնէլէրի , մեզարը թա-
 րիտինտէն իխրաճ էյլէ , օլ դատար էք-
 սիք եաշամըլ տըր :

Վիշինին դալպինտէ Փազիլէթ գալ ,
 մազսա , ալթուն կէօղիւնէ տաՏա փար-
 լադ կէօրիւնիւր : Վիշի ալթունտան իմ
 թիւա օլուր ամմա , գարնը տօյմաղ : Այա-
 զը՛գ քի կէօղիւմիւզ քէօր տիւր . իդպալ
 նէ օլտուղուն թանըմայօրուղ : () Եիւ-
 զիւ կիւլէր դալպի խաին ՓաՏիշինին զէվ-
 գի , շաշգըն աշըգլարընը զէվզէնիփ ,
 էզլյեթ էթմէք տիր : Այլէ ատամլա-
 րըն շէքտիյի՛ պիր աճաիպ Տալ տըր . էթ-
 տիքէրի սէֆալար աճընաճադ շէլէր
 տիր :

Պախթ տէտիյին պիր գուշ միտալի ,
 եալտըզլը գանատլարըն աչար հալատա
 տուրուր , վէ չըրփընտըգճա սաշտըղը
 քէրէմլէրի , սէն թագսիմ էյլէ տէյի ,
 գազայէ պրագըր : Պիր սիւրիւ ինսան

Եվլատը՝ դարիայում, Թուրթայում, Էլէ կէ-
 Թիրէյիմ տէյի, Տափայա սոզըու կէօզիւ-
 նիւ տիքմիշ, գօլլարըն ուզաթմիշ, աուճ
 լարըն աջմիշ պէքէր: Պախթըն քերէմ-
 լերի տէօքիւլաիւքճէ, պագ խալգ նէ
 խըրս ըլա պիր պիրինի շիյներ: Պագ,
 գօճա՝ գարըսընը նասըլ ունուտուր.
 սօսթ՝ սօսթուուն ունասըլ շիյներ, Էվ-
 լատ՝ պապասընը նասըլ Էզեր: Պուլուփ,
 Էլ ուզաթմաղա նէ գատար զէքի օլուր-
 լար. Էլէ կէթիրմէյի նէ գատար ճէսա-
 րէթլի օլուրլար. Էլլերինէ Փըրսաթ կէջ-
 տիքլէյն, Տիւ պիր շէյի Էլլէմէզլէր. Տագ-
 գը ստալէթի պիլէ պասարլար, Տիւ ին-
 սափ Էթմէզլէր: Տիւշէրլէր քեարըն փի-
 շինէ, մանսըպ, պիւյիւքլուք արամատա
 պէզլի վիւճուտ Էտիփ, Թափ ու Թու-
 վանլարը քէսիլիփ Էրգըլըրլար:

Տէփսինին խըրսը պիր տիր, լաքին
 դըսմէթլերի պաշգա տըր. պիրի Թիզ
 միզաճ տըր, արզուսուն Էլէ կէթիրմէյի
 աճէլէ Էթտիյինտին, մուրատընա վա-
 սըլ օլամազ. պիրի Էլէ կէթիրլիօղքէն
 տիւշէր, Էլինտին գաչըրըր. օ պիրի Թու-
 Թար, Էլէ կէթիրտիմ տէյի սէվինիը,
 սէֆասընը չըգարլիօրքէն աքսինէ տէօ-
 ներ, զաֆիլ պիր գայ չըգար, մալինի
 գալտըրըր Էյլէ պիր ստամա վէրիը քի,
 ներէտէն կէլտիյին օ տա պիլմէզ: Վայ
 Տալինէ օ ստամըն քի Էիւրէյի մալինէ
 Էափըլըզ օլուփ, այըլըրքէն Էիւրէյինին

փարջասը տա պէրապէր դօփար : Տէր
 տիմէնտ խասիս , իշինէ ետբամազ մալի-
 նին պաշը ուճունտա չիւրիւր եաթըր
 տա , պիր լօզման էքմէյէ ահ էտէր : Պիր
 պիրինին գանընը իշին ըագըպլար , նէ-
 ըէյէ սիյիրտիյօրսունուզ , ըահաթընըզը
 պօզման , էտինտիյինիզ մալին սէֆասըն
 սիւրմէյէ պագըն տինէյէն քիմ :
 Խըրսլարը՝ կէօզլէրինի քէօր էթմիշ ,
 գալպլէրինտէքի խուսուձէթ , զօր ուլա
 էվլէր եըգըմը տավալարա տիւշիւրիւր :
 Խուսուձէթ գարգասը պէօյլէլէրի կէօր
 տիւքլէյն , սէվինձինտէն գանատլարըն
 չըրիւրնրփ , կրփ , կրփ տէյերէք՝ լէշին
 պաշընա գօնար , քիմիքլէրինի սօյար : ()
 շաշգընլար պու հալ իլէ սարայլարտան
 չըգար , տիլէնէ տիլէնէ վարըր պիր տամ
 ալթընա գափանըր : Պաղըլարընը տա
 պախթ՝ տէօքտիլիւ քէրէմլէրին ալթըն
 տա էզէր : Եթիձէի քէլամ իգպալի
 գուլանա պիլէն փէք ազ տըր : Եքին
 էձէլ կէլիփ պու ֆարգլարը գալտըրտըզ-
 լայն , հէփիսինի պիր ֆաղըրըղա գօր :
 Հէփիսինին իամինի պիր կէօլիւ թօր
 պասընա տօլտուրուր . եաշլարը , փայէ-
 լէրի , լէյագաթլարը , հէփ պիր պլէրինէ
 գաթար էլի իլէ գարըշտըրըր , վէ հիշ
 այըրմազ , ըասթ կէլէնի չէքէր չըգարըր :
 Եօգ , էյէր պլէրինի այըրաձագ օլուրտա ,
 վայ հալինէ ծնուն : Եք այըրտըղ՝ էձէլի
 քէնատիտէն փէք ուզագ գըլաս էտէն տիր :

(Թ) անդրընդհանուր կէճէլէ պուլուրտուղու ,
 զաֆիլ օլանլարը վուր , սաղլարը զկյատե
 իւրքիւտեճէլերի վուր տէյի , թէմպիճ
 էթմիշ օլմագ կէրէք : Պագ շու գորգունճ
 թէնպիճէ՛ հճէլն էթտիյի իթաաթը :
 Պագ , ինսան էվլատընը նասըլ ալտատըր ,
 էմիլյեէթինի նասըլ զէվգէնի : (Թ) Թախ
 միւլերիմիզի տախմա եալան չըգարըր ,
 սայընթըլարըմըզը շաշըրըր : Ելէն ա
 տամլարըն էօլտիլիւնէ թաաճճիւպ է
 տերիզ : Լճըտըզըմըզտան զկյատե շա
 շար պագարըզ :

(Բ) Պախթ աչըզլըզը պիր մուսիպէթ
 կէօսթերիը : Պիր տէվէթ՝ պիր նէք
 պէթէ պէշարէթ տիր : Պախթ ըլա է
 ճէլ պիր գուլումքեարըզ շիրքէթի էթ
 միշ տանըրըն : Պախթ էճէլէ թէտա
 ըթ էթտիյի գուրպանլարը նէֆիս թաամ
 ըլա պէսէր , վէ կէրէյի կիպի սէմիրթ
 տիքտէն սօնըրա , չիէքլեր իլէ տօնատըր ,
 գուրպան եէրինէ կէօնտէրիը : Պաչ տէ
 Ֆա պախթը կէօրտիւմ , գարանըզ տամ
 ալթընտա , ատը պէլլիսիզ ատամլար ա
 ըայըփ պուլուփ , պիր համէտե մայ իչի
 նէ սօգար , տիւնէանըն մալինի տէվէ
 թինի էլինէ վէրիը , նագարընը իւթիւն
 տէն այրըմազ , պալալէրէ գալտըրըր ,
 կէօզ էօնիւնէ գօր , վէ խալզ պուլուն
 իզպալինէ պագըփ , հասէտ էթտիյի եէր
 տէ , օ տա պուլ եէնի տէվէթինէ քէն
 տիյի ալտըրմըլ՝ սէվինիփ տուրտուղու

եկրտէ , պախթ պունու պիրտէն պիրէ
 իգպալին տամընտան թէքէրլէյիփ , էճէ-
 լին գրլըճը ալթընա աթար : Վէօյլէ պէօյ-
 լէ նիչէլէր օլմուշ տուր քի , սապաճքի
 իգպալինէ հասէտ էթտիյիմիզ ատամըն՝
 ազշամ էօլիւսիւնիւ աղլամըշըզ :

Եֆլաքէ սէր չէքմիշ պիր մէշէ աղա-
 ճը , պաշընը սալլար տուրուր . օլտուղու
 օվանըն պիր էանընա կէօլկէ էտիփ , կիւ-
 նէշի քէսէր . կիւնէշին ըսըճաղընտան
 Կաչան գօյուն սիւրիւսիւ կէլիփ կէօլկէ-
 սինէ սըղընըր . գայլարա , պորալարա չօգ-
 սէնէ գարշը գօմուշ : Ե քին պիր քէր-
 րէ պալթանըն կէօղիւնէ իլիշտի , պիւյ-
 իւքիլիւնիւ կէօրտիւքլէյն քէօքիւնէ սա-
 թաշը : Վ ուրա վուրա ագըպէթ տէ-
 վիրտի : () օվայը կէօլկէսի իլէ էօրթէն
 աղաճ , ինլէյէ ինլէյէ էըգըլըր . կէօլկէ-
 սինին էէրլէրիսէ տալլարընը էաթըրըր .
 կիւրիւթիւսիւնտէն էանընտաքի օրման
 էօթէր , շամաթասը էթրաֆ տաղլարա
 աքս էտէր : Վի այնիհի էճէլ տէ խալ-
 գըն կէօղիւնիւ գօրգութմագ իչին ,
 էիւքսէք պաշարը , պիւյիւք քիմնէլէրի
 գուրպան էտէր . վէ գրլըճընը գընընտան
 չըգարան՝ օ կիւվէնտիլիմիզ իգպալ տըր :

Վիշինին էօմրիւ նէ գատար կէօզէ
 կէօրիւնիւր օլուրսա , միւտտէթի օ գա-
 տար գըսսա օլուր : Վըղըմ նէ կիւզէլ
 իտի . օ նէ կէօզէրէ մալիք իտի . էա-
 շայաճագ էվլատ տէյիլ իտի . իւսթիւնէ

պագտըգճան սէվինիր իտիմ. . . . ան՛, սէ
վինճիմ չօգ սիւրմէտի : Վէօյլէ պիր կիւ-
զէլ էվլատը՝ պէօյլէ չափուք իթիրէճէլի
մի հիչ ինանմազ ըտըմ : () Եիւզիւմէ
կիւլիւմնէյէն Եանագլար պէօյլէ չափուք
սօլաճաղընա ապըմ Եաթմազ ըտը : ()
պիւլպիւլ տիլի սէօյլէմէզ օլաճաղընա՝
քէնտիմի ինանտըրանմայօրտում : Եճէլ
պէօյլէ տիր . Էն կիւղէլ Եօմրիւն արտըն
տա սագլանրը : Են Թէնտիւրիւսթ վիւ-
ճուտուն ալթընտա կիլլէնիր՝ պիրի Եօ-
լէ ալտատըր : (աչքըն ատամ, ճան ա-
ճըսըլա տէօքէճէլի կէօլ Եաղընը՝ էյի
վաթիմտէ խաթըրնա պիլէ կէթիրմէզ :
Վէն կէօլ Եաչը տէօքէյօրում տա՝ Թէ-
սէլլի պուլլըյօրմույում . . . ան՛, զայրէ-
թիմ նաֆիլէ տիր , կէօնլում ալտան-
մայօր : Տէրտիմտէն ուզազ գաչմաղա՝
հէր նէ Եօլ Թութայօրսամ, Եինէ սօլա-
չըփ օրայա չըգայօրում : Եչթէ Եինէ պու-
լէթտիլիմ միւլահաղալար՝ գաչընտըղըմ
Ֆիքիրէրէ վարտը . . . մութլու պիր պի-
րինին աճըսընը կէօրմէյէնլէրէ . . . ան՛,
տիւնԵատէ Եա պիր օլմազ օլմասա , Եա
այրըմազ օլմասա : Բ՝ նէրկիղէմ, կէր-
չէք, սէնի տիւչիւնտիւքճէ Եիւրէյիմտէն
գան կիտէր : Եիւրչի սէն պէնիմ էվլա-
տըմ ըտըն , անճազ վիւճուտուն պէնտէն
այրըլտըր : Եաքին ժնունլա ¹ պէն , իքի-

¹ Եունկուն Էչլի լուսնա :

միզ պիր վիւճուտ ուտուգ պէլի . օ
 եաշամըչ օլապըտը , պէն պու տէրտէրի
 տույմազ ըտըմ : Ներկիզէ մի անասընտա
 պուլըրտուժ , Ֆիլանտրոսու ունուտուր
 տուժ : Մ՛Տ , ազիզ եօլտաշըմ , օ սէնի
 պանա , պէնի սանա պաղլայան պաղ նի՛
 ճէ օլտու : Պու սլապտէ իքի եիւրէք պիր
 օլմազ տէյիլ , պիր պիրինէ դարըշմազ
 տըր քի , պիւթիւն այըրմանըն գապիլի
 եօգ : Վ՛Ճէլ գըլըճը վուրտուղու զաման ,
 պիր եիւրէք տիր՝ իքիյէ պէօլիւնիւր .
 տիւնեանըն խայըր ուղուրու՝ օ եարաւ
 տան ագար կիտէր . օ իքի փարջանըն էն
 դութսուզու՝ էօլէնին իւթիւնէ եա-
 շայան տըր . օ գանը ագան փարջա եիւ-
 ըէք տիր քի , չըրփընտըգ ճա աճը տույար .
 օ փարջա տըր քի , էօլիւմիւնիւ՝ էզիյէէթ-
 լէր իչինտէ թամամ էտէր ա՛Տ եիւ-
 ըէյիմ , տուր , տուր օ եարայա տօ
 դանմա :

Հ Ա Ն Ի Յ Ե Կ

(ա) Սէն տէրսին քի հիւ օլմազա , պարի ինան
 էօլմէք իչին տօղմուշ ուսա , եաշամադ իչին տէ տօղ-
 մուշ օլտուղունու էճէլ թանըլքի , վուրտուղունու
 հագ իւղրէ , առալէթ իլէ վուրսուն տէրսին : Սէ-
 նին իսթէտիլին պօշ տուր . էճէլ կէնճ առամը կէօ-
 թիւրիւր . իգպալի քէմսլտէ օլանը կէօթիւրիւր :
 էճէլ զուլուքեար դապիթ կիպի , էօրֆ գուլանըր ,
 վէ քիպրինին իֆթիսարը , կէօզէ կէօրիւնիւր նու-
 ֆուսլար գուրպան էթմէք տիր :

(Բ) Թապալտածէ Կնասիրին պիր պիրինէ զբոս օրուսի, տախմա ճէնքէշտկի կրպի, Էճէլ տէ Էօմիւրէ զբա տիւշմէն ախր: Վիր ի պապլի տառամա բաաթ կէլիւր, գարըադ, տինճ, շաղ օրտուղուն կէօրիւրիւ, նէ ֆաինէ եհաիրիմէզ, քէնաի տէվէթինն դանու, նու՝ Թութուգլուզ, ուշուգլուզ տուր օ դէվզ սէֆա, պիւշիւքիւք սէվտաւը ծնտա եասադ արըօ Էօյլէ առամալըը կէօրիւրսէ, քէնաի տէվէթինէ պիր իրյանէթ առտ էտէր: Էճէլ Էօմիւրսէն իքրաճ Էթալյինտէն, պիր Էօմր նէ դատար շաղ օրուրա, օլ գատար զկյատէ տիւշմէն օրուր, Էօյլէ Էօմրիւ եէնիփ, քէնաի հիւքմիւնիւ արթըմայը՝ քէնալիէ շան ապար: Տէքք Էթմէքտէն խօշանիւր, զաֆիլ ավաւմազ իսթէր ֆօտուլանաճադ պիր շէքեար արար օ նէ դատար ումուլմնոզ վաղթաա պատարաա, եկիլթէլի օլ գատար զկյատէ օրուր: Գօրգույու Ֆիքրէմիզան չոգարմաղա՝ նէ աէքլէր գուլանըր: Էլ մէմ Էթէթինտէ Թէպալի կէզէր փաաիշաչըար կրպի, Էօմիւր շէքլինէ կիրիւր, աաընա Էօմիւր տէտիրիւր:

Թէպալիւրէրինէ Էարայաճադ գըյաֆէթէրին հէփաինէ կիրիւր: Տէվէթինն հուաուաու՝ բօմա գարթալընն (1) ուշուփ կէզալի եէրէրտէն պիւշիւք իքէն գանաաթի եօզ, աաչա պիւշիւթմէք իսթէր: Դէրօն չասար (2) կրպի, կեաճ քէօէք գըյաֆէթինտէ կէզէր, կեաճ արապաճը օրուր արապա սիւրէր: Գասա էտիփ եէրէ վուրտուղու առամը փարայամայընճա, ծնու Թանրմազ միւմբին տէլիւ քէնաինն պաթի դուրու քէմիւք շէքլինէ պէնզէմէյէմ ճէք գըյաֆէթէրի կիրմէյէ պապար: Էքսէրիւեա միւլաչհիմ վէ սէմիզ գըյաֆէթէ կիրիւր: Մութըու օ կէօրիւնէն քըյաֆէթինէ գափըմայանպարա: Վիր կէօղիւ Էճէրսէ, պիր կէօղիւ կէօյլէրտէ օրն ա տամ՝ հէմ Էօյլուր առամ արը, հէմ Էօլմէզ տիր: Չիւմբի պէն չօգտան պէրի Էճէլն աէքլէրին տիգ պաթլէ կէօղէյիփ տուրուրում, կէօրաիւմիւ, եօզաա տիւշիւմէմի կէօրաիւմքի, շիրին վէ կիւլէր կիւղիւ կէօրիւնէք իչին, օ հէյպէթլի շէքլին պրա, երփ, այնանըն Էօմիւրտէ քէնալիէ տիւզէն վէրիւր իսի: Հայ հայ. շու զարիպ սէյրանը իսթըրմանն

(1) Գարնալ գուրա՝ բօմա փէվէթինն տէփի իփի:

(2) Բօմա չասարը քէք:

ըզդարմայրմ: Տեւ պիւն օլաւ, երնէ կճէլին հալե-
նի անդալթմաղա եարար:

Պեր ահլը դանլը ճէվլեկթինտէ պուլունտում,
էճէլ մէճլիսէ կէլմէք իսթէտի, թապիւթ գափուլու
աջմար, լաքին էօնիւնէ պիր հէքիմ տիւշմիւշ, էլին
տէն թուլթմաղ իչերի սօգտու: Եչերի կիրթլքէն,
քիմ օլտուղում պէլլի օլմասըն տէյի, հէքիմէ եօլ
վէրտի: Վէ պիր շէրէմէթլի ինթլլար մուամլէճէլլեյ
վարրի, քէնտի իչն պիր սէֆիհ տէլլիպանը դուր-
պան սէմիրթմի իմի, օնա պէտէլ քէնտիւնին դու-
րու քէմիք գաֆասընը վիւճուտունու թէպիւմ էթ-
տի: Վէ օնուն էէրինէ պու միրասէէտինին խաֆիթ
թապլընը, զարիթ դըյաֆէթինի, դուրըն պապը-
շն թագընրի, արդասընա պիր ալըր քուրք ալըր,
իւղէրինտէքի քէֆին պէղլին էօրթտիւ: Էլինտէքի
կէրիլի եայ՝ սօղուլուր, պիր կիւղէլ չըպըգ օլու,
վէ դէհիրլի օլարընը՝ շիվէքեար մահպուպէնին կե-
զիւտտէ սագլար: Պու դըյաֆէթլէ օ դալիմ թէպ-
տիւ շիքեար արամաղա ըզդար: Եչերէյէ կիտեր տէյի
սօրաճնագըն: հէյ, նէրէյէ կիթմէյ, չօք կիթմայի
եէրի իսթէրտէն, սէֆանըն օլտուղու էէր պիր: էյ-
էր սէֆանըն թուլթուղու եօլ՝ ապըն խելաֆըրը-
սա, կէճէլէր կիւնտիւղիւ գօվալարընտան ղէյա-
սէ, էճէլ սէֆայը գօվալար:

Չէվք սէֆա աղը քէօրլէյի, վէ բապըթասըր
չալըրք քէամիլլիյին եէրինէ կէլտիլի դաման, էճէլ
տէ եէրինէ կէօրէ՝ սօֆրա պաշընա կէչէր, հօրա
պաշը օլուր, զարլարր եուվարլար: Վէ մուսիպէթլի
դատէհին սիլմէ սիլմէ սօլաուրուր, օ ճիւմպիւղլիւ
եարանլարըն աչքընա՝ ոլ դատէհ վէր գասէհ իչ-
տիլի եէրտէ, վէ էճէլ օնտա տէյիլ, քէնտիլէրտէն
ուզագ արը կիպի, օնլար էճէլի զէվլէնտիլէրի
եէրտէ, էճէլ տէ օնլարը զէվլէնտիլ: Վէ գաֆա-
լար տումանլանրի, դօրդուլար տէֆ օլուրի, եիւ-
րէքէր շէնլէնտիլի պիրլէ, տիւնեանըն սէֆալարը-
նը մէճլիսէ տալէթ էտէրլէր, ֆիլքիր տէ օ աչքըն,
էճէլին իւղէրինէ պիր պիւլիւք քիլիա վուրուր: օ
դաման էճէլ՝ օ էրլէթի դըյաֆէթինի գապ ղաֆիւ
պրազի, գալարընը չաթար: օօ ղանվալըլար, գօր-
դուլարընտան կէրի կէրի գաշարլար, վէ պիր պի-
րի իւթթիւնէ տէվրիլի, գաթի իւմիտ ճանլարընը
թէպիւմ էտէրլէր:

Ղաֆիլ պուլընտուղարը, վէ շէքտիլէրի գօր-

գու, հէման կիւերչիւնէյէ աթէչ սօգանտըգտա թու
 թուչոււփ, փաթլայըփ, փարլայըփ, կիւրիււտէյիփ,
 վուրտուչու գատար սիւրմէզ:

Էյ լօրէնցիոս, էճէլ նէ դաման կէլէճէյինի պիւ
 մէգսին տէյի, ճանընը թաթը էմիլյէէթտէ ույու
 տուրմուսուսն. օնուն թէհլէքէլն օլմասը՝ վագթի
 պէլլի օլմատըը տըր: Վատէսի մալոււմ տէյիւ տէյի,
 պիւթիւն էօսիւրլէրինի ֆէնա կէչիբէն ասամլար
 կիպի օլմա:

Ներկիղէնին էօլմէսի՝ կերչի վագըթաըզ ըտը, լա
 քին պիւլինմէզ շէյ տէյիւ խի: Ախնճիք շէնլիլի արա
 սընտա՝ էօլէճէյի խաթրընտան չըգմազ ըտը. կէօ
 զիւ տէ, ֆիբրի տէ, կէլէճէք թագաթիբինտէ խի:
 Վասթ՝ էճէլ իլէ իթթիֆագ էտիփ, գըզըմըն կէօ
 զիւնիւ պաղայըփ ալտաթմագ իչին, էօսիւնէ փա
 ըրթըը տիւրլիւ օյունճագլար տէօքէր, ալթուն
 կիւմիւչ կէօսթէրի խի. լաքին էվլատըմ էինէ կէօ
 զիւնիւ ինսան էվլատընըն սօն տէմինտէն ալըրմագ
 ըտը: Վէ էյէր տիւննէս էիւղիւնտէ իգպալ տէտիւր
 լէրի շէյ պուլունա պիւլիբէ, պասթ պիւր էանտան,
 թաղէլիք շազըզ պիւր էանտան, գըզըմըն իգպալինի
 թէմալ մէրթէպէյէ վարտըլըյօլլար ըտը: Էճէլն
 օգու՝ պէօյլէ պիւր փարլագ գալգանը վուրուփ տէ
 լէ պիւտի՝ մի. հայ հայ. հաթթա օ գալիմին օգունու
 մըրինստըզ կիպի շէքէն՝ օ փարլագլըզ տըր: Ահօյա
 պիւշիւքընէք՝ թէտպիւրլէրիմիցի ալթ իւսթ էտիփ,
 ինսան էվլատընըն միգատըրըն պիւտիբիւր կիպի, ճէ
 սարէթիմիցի զապթ էթմէք իչին, պէօյլէ միււէքքէտ
 ալլագ կէօսիւլլիւլիւք տէրալէրի վէրի:

Տիւննէս պիւշիւքընիւնիւն վագարընա՝ լօրէնցիոս
 տահա հայրան օլմըր մու. տահա օ էիւքսէք հավա
 լարոս, պիւր նիմ ըիւղիւտար ըլա գըրըլըփ տէվրիւն
 ճէք՝ ինճէճիք պիւր կէվրէք տալըն թէփէսինտէ, եու
 վասըն էափմաղա հէվէս էտիբի՝ մի: Տէյիլիմէի էճէլ
 էիւքսէքտէ օլանլարա, աշապքիլէր գատար էազըն
 օլմայա. լաքին տիւննէտտէ ըահաթըզ՝ թամարն
 պիւթտիլի էէրտէ պաշլատըզը էալան մը տըր: Ին
 սանը սէֆիլ էտէն՝ էօգլուգ տէյիւ տիւր, իլլա օլան
 տան պըզգըլըզ տըր:

Էյ թամաքեար տէրի գանլը. էյ իգպալէ ալըզ
 աստմ, կէլէճէք գըսմէթինէ պիւպայա ճահիլ, գալ
 պինէ Ֆաթիւլի գօրգու վէրմէք իչին, իլթէ պէն է
 ճէլն գօրգունճ հէլէթինի կէօղիւն էօսիւնէ գօ.

տում . շնորհ սէնին թէմէլսից իւսիտլերինն գաթ
էթմէք իշին , իգպալին կիւլէր երեզիւնն . գարշաւ-
նա ըհամ էտէյնմ :

Եյէր շու պէլթլերիմ հագգ ըսա , Ֆէլէք քիշկե
օգշատըգձա՝ էճէլինն եագլաշտըրըր : Սէն ալթոււնա
տահա թամա էաէրմիսին , քէնտի թէլէֆինն գարշը
վարմաղա տահա կէօնլինն չէքէրմի : Էճէլին զէվգի՝
նիշանըն փարաղընը վուրմագ տըր , վէ աթաղը
կիւրիւլթիւլիւ օլմալը , հէմ գօրգուսու՝ վուրուր-
քէն տուլուլմալը : Էճէլին սալթ պայաղը խալգտան
եուգարը օլան պաշարա աթաղը օգլարը թօփլա-
սամ , թէրքէշիմի տօլտուրուրում . օնտան սօնղա օ
թէրքէշի՝ կէգթէ օգ աթան պուրձուն եանընա ա-
օամ քի , ինսան էվլատընն կէօզիւնն կէօրիւնսէ :

Կէրչն պու պիր գօրգոււնձ էրլաղ կէօրիւնիւր-
տիւ , լաքին չօգ խալըրը օլուրտու . Ֆէլէլին թէհ-
լիքէլի վէրկիւլէրի ելէ իւլէրի կէլմիշ առամը , պու-
տիւնեա Ֆըրթընասընտան սէլամէթէ չըգարմաղա
էարարաը . օնուն ըըղլնլա էքսէրիյեա օթուրթտուգ-
լարը տէօքիւնթիւլէրի կէօրիւրլէր իտի . եանի , թէհ-
լիքէլէրի արթտըգձա , քէնտիլէր էմիլյէէթլերին
արթըրմագտան , վէ հալա օլան իգպալէրի ելէ
քէօրլէնիփ , կէլէճէք գըսմէթլերինն խաթըրտան
չըգարմագտան , կէրի տուրուրլար ըտը :

ՍԷՔԻՐՈՒՆՆԻ ԱՆՆԻ

ԻՕԼՄԻԶԼԻԳ.

Ահաք, ներկիզէ գատար կէնճ հօւ
մէտի. ՝ Ֆիլանտրոս կիպի ան սնորզ
հօլմէտի: Հայ հայ, թէսէլլամ պո՛ւ մո
տուր: Մ՛՛՛, հաթթա տերտիմին էն
պիւլիւլիւ պու տէյի՛րմի: () որատա կէ
էն վագըթլար տերտիմի կիթտիքճէ ա
ղըրլաթտը: Ա՛է գատար կէճ իթիրտիմ
իսէ, իթիրտիլիմին աճրսը օ գատար պիւ
իւք օլտու: Ա՛շատըգճա եիւրէքլէրիմի
զին պաղը սըքըլըփ, իքի եիւրէք պիւ
պիրինէ տահա գավի պաղլանտը: () պաղ
լար գըրըլմաղա պաշայընճա, եիւրէյիմ
տէ եարալանմաղա պաշատը, այրըլգ
աճրսը սարտը պէնի, վէ էջլէ պիւ աճը
քի, սէնէլէր սիւրէյօր: () նուն խաս
թէլիլի աղըրլաշտըգճա՝ պէն տէ պիւլէ
սինճէ տերէճէ տերէճէ հօլլէրտիւմ:
Պիւր ճէֆաքեար զապիթ էլինտէ՝ սասթ
տան սասթա էլիլիէթի արթար միւճ
րիմ կիպի օլտում. գուլվէթի ազար ա
զար քէսիլիփ, սօն նէֆէսին վէրիլքէն,
աման տէյի հայգըրարագ՝ աճրսընը պէ
լէ էթտիլինէ պէնզէտիմ:

1 Երանկուն էլի լուսնա:

Բիշի կիւնլերինն սօնունա պէօյլէ
 աթըմ աթըմ հղկեհեթ չէքերէք կիթ-
 մէք՝ պիր զալիմ շէյ տիր . պաշընա կէլէ-
 ճէքտէն պի խապէր , հօմրիւնին սօն
 կիւնլերինի վէսվէսէ վէ գօրգու արա-
 սընտա , սէնի մէզարա կէօթիւրէճէք՝
 պիր ուզուն գույթու եօլտա սիւրիւքլէ-
 նիփ կիթմէք՝ չօգ մուսիպէթլի շէյ տիր .
 իւմիտ թհսելլասը ազար ազար քէսիլիփ ,
 իւմիտ գաթ օլտուգճա , վէ իւմիտ էթ-
 տիլի շէյլեր հիփ կէօլկէ օլտուղուն վա-
 րա վարա անղլատըգճա , քիշինն գալպի
 նէ գարա եասա կիրիյօր . պէլլ , հօմրիւ-
 միւն սօն կիւնլերինտէ , գութսուգ թա-
 լիմ պէնի պու հալէ գօտու . պէնիմ պու
 մէյուս վէ մահզուն փիրլիլիմտէ , տերտ-
 լի կիւնլերիմի պէօյլէ սիւրիւքլէտիմ :
 Ա՛հ , օ քէնտի նէֆսիմէ օլան մուհապ .
 պէթին , օ ինսանըն վիւճուտունա եափը-
 շըգ արսըգ միւտահէնէճի պէնի ալտա-
 տամատը , տերալերիմի պանա իղմազ էթ-
 տիրէմէտի :

Չօգ տէֆ՝ա կէօլիւմիւ իւզերինէ տի-
 քէր պագարտըմ , Ֆիքրիմտէն կէչէն
 մուսիպէթլէր՝ պագըշըմտան անղլաշը-
 լըրտը : Գաչ տէֆ՝ա հօլմիւշ գըյաս էթ-
 տիլիմ եէրտէ՝ պագարտըմ քի , օ սօլմուշ
 ազարմըշ տուտագլարըլա եիւզիւմէ կիւ-
 լիւմնէյօր :

Եիւրէյիմին աճըսընը թհսելլա էթ-
 մէք իչին , քէնտիլէ զօր հտէր , եիւզիւ .

մէ կիւլէր եիւզ կէօսթէրիր, քէնտի ա.
 ճըսըն պասթըրըր, պանա պէլլի էթմէզ
 իտի: Մ՛Տ, պէնիմ աճըմ ըսա, օ պէնի
 թէսէլլա էթտիյի գաման՝ տահա զիյա.
 տէ արթար ըտը: Եճէլ իչէրիսինտէ
 կիզլէնմիշ, էօմրիւնիւն էթմէլլնի՝ կիզ-
 լի կիզլի տուրմայլփ գազըր ըտը: Պիր
 մամուր վիլայէթի տիւշմէն ասքէրի մու-
 Տասարա էթմիշ կիպի, զալիմ էճէլ տուր-
 մայլփ՝ խասիմանէ լաղըմլար գազըր, օ
 զաիֆ վիւճուտուն խարապընա գաստ է-
 տէր, թըպ իլմինին էտէ պիլէճէյի իմ
 տասը զէվզլէնիւր տուրուրտու: Մ՛Տ, կէ-
 ճէ երլտըզլարը, սիզ պէնի Ֆէլէքէտէ
 կէօրմէյի ալըըգ սընըզ, Ֆէրէատ ու
 Ֆիղանիմի տաիմա իշիտիրսինիզ, տէրտի-
 մին խայալլէրի՝ եաթըփ ույուգլատըղըմ
 եէրտէ, գաչ տէֆ՝ա եիւզ եասթըղըմը
 սարսըփ, պէնի թաթըլ ույգուլմոան ույ-
 անտըրմըշլար պիլիւրսինիզ: Կէօղիւմիւ
 աչտըգլայն, ճան ալամէթինտէ էՏլիմ՝
 կէօղիւմ էօնիւնէ կէլիր: () ուզուն կէ-
 ճէլէրտէ, պանա պու գալան էօմրիւմ-
 տէն ազիզ ճանըն՝ սասթտէն սասթէ
 սէօքիւլտիւյիւնէ պագտըգճա, իչիմտէն
 գանլար կիտէրտի: Մ՛Տ ալլահ, օ եանը-
 նըր պէքլէտիյիմ կէճէլէրտէ՝ էօմրիւ թիւ-
 քէնտիյիսի կէօրտիւքճէ, նէ աճըլար չէք-
 մէմիշիմ: Սասթտէն սասթէ ըհնկի սօ-
 լուփ, էօլիւ պէնզի պաղլարտը: Սէզա-
 ըրմըն պաշընա քէնտիմ վարըփ, գօր-

գունձ՝ էպէտիլիյի կէօրտիլիւմ կիւն , օ
 գատար եիւրէք աճըսը չէքմէտիմ : Տազ-
 տիրին զարը՝ պէնիմ հագգըմա՝ էճէլտէ-
 մի , էօմիւրտէմի տահա գարար էթմէ-
 տէն , կէօզիւմ էօնիւնտէ եուվարլանտը-
 ղըն կէօրտիլիւմ զաման , օ գատար կէօ-
 նիւլ ազապը՝ չէքմէտիմ : Օ արըմ էօմիւր-
 տէ տուրտու , լաքին եազը՝ գ , էլիմէ նէ՝
 կիրտի . աղըը աճը չէքմէյէ պիր ուզուն
 վագըթ գազանտըմ :

Ընձագ աճըսըղըմը գատամլար գայ
 օլմուշ տէյիլ , էօմրիւմիւզիւ կէօզ եա-
 ջըյլա կէչիւրմէնին ասը՝ նէ : Տիքրիմիզի
 մէզարլարընըն էթրաֆընտա կէզտիրիփ ,
 քէնտիմիզի պիհուտէ աճըլարա ալտըր-
 մաղա նէ մուճիպ : Հիչ քիչինին ճանը ,
 օ ճէննէթ նուրունուն փարչասը , մէզար-
 տա սէօնէրմի : Եօգ , եօգ . ծնուն (ճէն-
 նէթտէ ասը նէ օլտուղուն պիլմէմ քի
 ատընը վէրէմ) ծնուն էօլէճէք փարչա-
 սընտան ղայրի շէյի էօլմիւշ տէյիլ . էօ-
 լէն՝ Քագաթ եաշամասընա մանի օլան՝
 իւզէրինտէքի գապա փօսթ տուր . ծնուն
 հագգընա տէրտտէն պէլատէն ղայրի
 շէյի էօլմէտի : Եաշայան քէնտի տիր .
 էօլիւ սըրասընա պէն քէնտիմի գօմա-
 լըրմ : Տանղըրընըն մէրհամէթ ինէ պէն
 միւհթաճըմ : Հայ հայ , մէզարլարտա
 նէ չօգ ատամ վար : Մէզարիսթան նէ
 պէրէքէթլի եէր տիր : Ենսան եաշամա-
 ղա օրատա տօղար : Պու եաշատըղըմ

եկը՝ պիր Թէնհա շէօլիսթան տըր . կէօզ եաշըլա սուլանըր՝ պիր սագիլ սելվիլիք տիր . պէն կէօք գուպպէնին ալթընտա , սղլայըփ օրզլամաղա մախսուս՝ պիր դալսնըգ զընտանտա մահպոսուս՝ Եւջի մին օլտուղու եկըտէ հեփ վարըգ տըր . հեր շէյ սահիհ տիր , հեր շէյ պագի տիր : () րատա հիչ պիր շէյ Թէպտիլ օլմազ . հեփ պեր գարար , վէ պեր տէվամ տըր : (ա)

Եյլէ օլտուգտան սօնղըա , մէգարը իւզէրինէ պիր էպէտի փէրտէ շէքէլիմ . օ արթըգ մէգարտա տէյիլ : () կէչիտ հեր նէ գատար գօրգուլուլուսա , կէչտի , գօրգուլու սաուշտուրտու : Երտը սըրա պագայէ տօղրու պագայըմ : կէօզիւմէ եէնի նիգամլար կէօրիւնիլյօր , օնլար ըլա Թէսէլլա օլայըմ : Ե՛ աղիգ կէճէ , սէն Փիքրիմի աչ . ինսանա՝ ինսան լիյագաթընը կէօսթէրէյիմ . պուլայքի նէշամըն գաֆի ինսանըն լիյագաթընը կէօսթէրէյիմ տէր իքէն , պիւլիւք իւքըլիւն Թէնզիլ էթմէյէ : Սէյան էիւրէյիմ , ուլան , հագ աչգըլա Թութուշտա եան : Պուլայքի պու պէյթէրիմ ճան կիպի ալա օլա , ճան կիպի էօլմէզ օլա : Իլահի , նէ սէյլէյօրում : Պէյլէ Ֆանի մէտհէրի՝ հիչ ճան իրթիքէապ էտհըրմի : Իսյըր . պէնիմ իւմիտիմ՝ տահա ալա շէյտէ տիր . պէյթէրիմին իւճրէթինի էպէտիլիքտէն իսթէրիմ :

Սէլամ , եա էօլմէզ ինսան . սանա էօ .

Լիւր տէմէք՝ քիւֆը Եթմէք տիր: Եստան
 նուրանի գտիուլարտան՝ կէջիփ Կպէտի
 կէնճիլյէ վասըլ օլաճաք: Եստան կիւի
 պիր զաիֆ մախլուգու, վէ պէօյլէ խա
 պերսիզ զուհուր Կտէն միսաֆիրի, ճէն
 նէթ կէօրիւնճէ, Թաաճճիւպ Կտէճէք:
 Պին շիւքիւր սանա եա՛ գատըր ալլաս,
 եա՛ սահիպ քերեմ, շիւքիւրլէր օլուուն
 սանա քի, Թիւքէնմէզ Կպէտիլլի՛ Թօփ.
 րաղըն Փանի Կվլատընա վերմիշին: Ահ
 նին քերեմինի Տիքմէթինի կէօրմէքտէն՝
 Փիքրիմ Եօրուլաճազ օլուրսա, Եօրղուն
 լուղուն նէ՞ իլէ սաուշտուրուն: Ե՛՛՛՛՛ ալ
 լաս, ծնտան սօնղրա տահա՛ սէնի սէվ
 մէք, սանա սէճտի Եթմէք Փաղիլէթմի
 օլուր ումուշ, խայր ամէլմի օլուր ումուշ:
 Գալպիմիզէ Փերահ տէյիլմի, պօյնու
 մուզա պօրճ օլմն՛զ մը:

Տայ հայ, էյեր Եօլմէզ օլտուղում՝
 տերտ չէքմէք իչին իսէ, էյեր Կպէտիլլէք՝
 տերտլէրիմի Կպէտի Եթմէք իչին պէնի
 Կպէտէն Եաշատըյօրսա, պէնիմ քիպրիմ
 նէրէտի գալըր... լաբին ալլաս քերիմ
 տիր, աֆվ Կտեր: Օ իմմէթ՝ գալպիմի
 զի տիրթիւփ, պիզ Փաղիլէթ քիսպ
 Եթտիքճէ, օ տա կիւնահքեար իտիմլէրի
 միզի՝ ճէննէթ տէֆթիլինէ գայտ Կտեր:
 Պիլի, քերեմինտէն շիւպհեմ Եօզ, Կճէլ
 տէն Եիւզիւմիւ տէօնմէմ. գալպիմի Եի
 նէ շաղ Կտեր, խաքի փայինէ Եիւզլէր
 սիւրէրիմ:

Ղանջարըն ճիւղիսինէ՛ Եարատան
 պիւր բուհ ուլա հայաթ վերմիշ, հէփսի-
 նին բուհու՛ պիւր ազիզ փուննարտան չըգ-
 մըշ տըր : () բուհարա քէնտի գաթըլ-
 մըշ, լաքին հէփսինէ պիւր Թարզ տէյիլ .
 հէր պիրինէ՛ հիքմէթինին իգթ իզասընա
 կէօրէ, վէ գուրտուղու Թէտպիրին միւ-
 նասիպէթինէ կէօրէ գաթըլմըշ . վէ հէր
 պիրինէ՛ քէնտի պուրճունտա Թայէին
 էթտիյի՛ տիւրլիւ Թէճրիւպէլերի էթ-
 տիքտէն սօնղրա, էյիւր քէնտի ալա հալ-
 լերինտէ, վէ չըգտըգլարը փուննարըն
 փաքլէյինտէ գալմըշար ըսա, Թէքրար
 օ փուննարա տէօնիւփ, էպէտի բուհա
 գարըշաճագլար տըր :

Եւ ատամ, սէն գուրտ տէյիլ սին,
 պէօճէք տէյիլ սին . քէնտինի Թանը,
 պիւլիւքլիւլիւնէ պագ, քէնտի գըլմէ-
 թինի պիլ : Վէամիլլիլին գափուսու օ
 տուր : Պէն Փիքրիմի Թօփլայըփ, քէնտի
 գաթիմէ պագտըգճա, պիւր Եապանճը
 քիպար զատէ կէօրիւրիւմ, Թանղըրտան
 այրըլմըշ՝ Եէր Եիւզիւնտէ կէզէր պիւր
 գաթ սանըրըմ : Վէնտիմէ պագտըգճա
 կէօնիւմ պիւլիւր, աշգըմ արթար .
 տիւնեատէն իքրահ էտէր, Եիւզիւմիւ
 տէօնէր, Փիքրիմի էպէտիլիյէ գալտըրը-
 րըմ : Պու Փիքր իլէ Թապիաթ Թէպ-
 տիլ օլուր, կէօզիւմէ տահա Թէքմիլ
 կէօրիւնիւր : Տիւնեա պիւր գարըշըգ գա-
 ըանըգ Եէր կէօրիւնիւր . տիւնեա Թիւ-

քէնսիր, եհրինտէ ըշըզլար եանայօր սա
նըրըմ: Կէօզիւմէ հեր շէյ պիւյիւք, հեր
շէյ ալա կէօրիւնիւր: Պագարըմ, պէն
քէնստիմ իմ, լաքին պիր պաշգա զաթ իմ.
զաթիմ տիւրլիւ հալլէրտէն կէչեր, կիթ-
տիքճէ կիւզէլլէնիր, կիթտիքճէ ալա օ-
լուր: Կիլէճէք զաման կէօզիւմ էօնիւնէ
պիր ազ գըսմէթլեր գօր քի. վազթի
հալտէ գալըն փերտէ ալթընտա տըր,
թախմին իլէ պուլունմազ: Սանըրըմ քի
թապիաթ գօլլարըն աչմը՝ ճանըմը գու-
ճագլար, պէնի պիւմէտիյիմ եհրլերէ կէօ-
թիւրիւր: Ը՛հ, պիր կիւն պէնիմ էմա-
լիմ օլան՝ օլ մութլու զաթլերէ ըասթ
կէլէճէք օլուրսամ, նէ աչգ ըլա սարը-
լըփ, նէ սէվինճ իլէ գուճագլայաճաղըմ:
Պաշգանիզամտէ, պաշգա թապիաթտէ,
սիւրիւ սիւրիւ ճանլար կէօրէճէյիմ քի,
պանա կիւնէշի ունութտուրաճագլար:
Պու կիւնքի կէօրտիւյիւմ տիւնեատէն
այա՝ պիր տիւնեա կէօրէճէյիմ քի, էլ-
պէթտէ պունու եհրի իլէ խաթըրմտան
չըգարտաճագ:

Ը՛յ էօլմէզլիք, սէնին նէ օլտուղու-
նու քիմ թարիֆ էտիփ, խազլինէլլերինի
նագլ էտէ պիլիւր: Մէնի շու գատար պիւ-
լիւրիմ քի, սէն պիր թիւքէնմէզ էօմիւր-
սիւն, վագըթլար կէչտիքճէ՝ սէնին թի-
լին ուզանըր, վէ եոււմաղըն ասլա պօշան-
մազ: Մէնին թիլին՝ պու էօմիւրն միհ-
նէթ արղաճընըն չիւրիւք թիլինէ պէն:

զէմէզ : Եւ կիւնէշին ըջղընը կէօր , տիւյիւմիւզ փէք սազ զաման տըր : Պիր տերտ չէմսկերի իչինտէ՝ կեաճ պօզու-
 ւուր , կեաճ եափըլըր , տեօնէր եաթը-
 րըզ : Պու եաշատըզըմըզ հօմր՝ իլաճ՝
 գուվլէթի իլէ պասըլըր՝ պիր ուղուն
 խասթէլիք տիր : Ղանըմըզ տա թէնի-
 միզ կիպի ալիլ վէ զապուն տուր : Ին
 ալա ֆագիլէթիմիզտէ՝ տախմա սէվապը-
 նը թէնգիլ հտէճէք թադսիրաթ վար ,
 էն պիւյիւք սէվինճիմիզ՝ թէքմիլ օլմագ
 միւմքին տէյիլ . ֆագաթ տերտ չէք-
 մէյէ գուվլէթ վէրէճէք թէսէլլալար
 տըր : Օաթիմիզ ճէնուզ պաշամըլ պիր
 թասալազ վիւճուտ տուր : Վէ պիզ կիւ-
 նիւմիւզիւն տաճա չէֆագընտայըզ , տա-
 ճա չին սապաճընտայըզ : Տօղաճագ էվ-
 լատ պու քէմալսիզ հօմրէ նէ գատար
 եագըն ըսա , պիզ տէ սաճիճ հօմրէ օ
 դատար եագընըզ . վէ օ հօմրիւն գա ,
 փուլարընը աջաճագ՝ եալընըզ էճէլ տիր
 քի , պիզի պունտա մաճպուս թութան
 զէնճիրի գըրար : Ինսան էվլատը էճէլին
 էլինտէն գուրթուլուի , օ էպէտիլիք մէյ-
 տանընա չըգաճագ օլուրսա , շու նիմէթ-
 լեր ճէփ պէնիմ տիր տէյի , աճապա նէ
 սէվինճ հտէճէք : Ղան թօփրագտան
 այրըլփ , գարանըգտան չըգըփ , պէօյ-
 լէ պիր եէնի կիւն կէօրէճէք օլուրսա ,
 ափ անսըզ թէպտիլ օլուի , նէ սէվինճ
 տուլաճագ տըր : Կէճէնին իւրքիւնթիւ-

սիւ , էճէլին գօրգուսու , վէ չէքտիյի տերտլերին աճըսը , տահա իւղէրինտէ իքէն , ափ անսըզ օ տէվլէ թի կէօրտիւք-լէյն , սէվինճի նէ գատար թէսիւրլի օլա-ճադ : () նէ սէվինճ թիթիւրէմէսի տիր , օ նէ թաթլը սարսըմնա տըր : Վճէլէ նէ գատար տուա էտէճէյիզ ... էյլէն էա՝ քէրիմ ալլահ , էյլէն . սէն փէք ճէօմէրտ սին . ինսան էվլատը պու գատարա տայ-անամազ ... պու աղիմ տէվլէթի՝ պէն սալթ տիւշիւնմէյլէ քէնտիմի շաըրըյօ-րում . էիւրէյիմի գօրգու կիպի պիր թիւ թիւրէմէ ալըյօր . կէօրէճէյիմ տէվլէթ-տէն շիմտիտէն գօրգայօրում : Ահօղիւ-միւզ էօնիւնտէ նէ սայըսըզ Տիքմէթլէր տէօնէճէք . նէ պիւմէտիյիմիզ շէյլէրի կէօրէճէյիզ : Ինսան էվլատը Տիւր շէյի պիւմէք սէվտասընը՝ օրատա գանտըրտ-ճադ տըր : Պու տիւնէանըն գափալը սըր-լարընը՝ օրատա աշիքէար կէօրիւր : Շիմ տիքի Տալտէ թապիաթի էօրթիւփ , քի-շինին Ֆիքրինի էօրան պուլուտլար , վէ ալիմէրին կէօղիւնէ պիլէ տիւնէայը պաղսըզ նիզամնըզ կէօսթիւրիփ , տիւ-նէանըն նիզամ պաղլարընը դըրըզ տէօ-քիւք զէնճիր փարջալարը տըր դըյաս էթտիրէն փէրտէլէր՝ Տէփ էըրթլըփ , զէնճիրին Տալգալարը՝ պիր պիրինտէն այըր դըյաս օլունան էէրլէրտէ , Տէփ պիր պիրինէ կէչմիշ՝ թէքմիւլ զէնճիր օլ-տուղու , պիր պաշտան պիր պաշա աշի

քեար կեօրիւնէճէք տիր . հեր էօլչիւ եկ-
րինի պուլուփ , թէքմիլ օլաճադ : Այ
պու ազիմ եէքիւն՝ հեր քեօլչսի նուր
օլուփ , կէօզ էօնիւնէ տէս տէյիրմի կէ-
լէճէք : () մահալտէ պիր եիւքսէք եէր-
տէ տուրուփ , հավարարն իջինտէ օ չալ-
գանան սայըսը տիւնեալարա նազար էյ-
լէ , տօլաշտրգարը եէրտէ՝ չիզտիբլէրի
նուրանի իզլէրէ պադ : Պու քիւրէլէրին՝
էն խաֆիֆինին պիւյիւքլիւյիւնիւ խայ-
ալ էյլէ . ծնտան սօնդրա էն քիւչիւյիւ-
նիւն՝ էօլչիւսիւզ պիւյիւքլէր իլէ օլան
միւնասիպէթլէրինի հիսապ էյլէ : Ըտա
պալըղընն տիւ կիպի պիւյիւքլիւյիւնիւ ,
քիւմէսի իլէ փարլադ փարլադ եութուփ
տա , եութտուղընու տույմատըղ՝ ու
ֆաճըգ հայվանլարա բուպար էյլէ : Պէօյ-
լէ հէյպէթլի վիւճուտլար տա տամարը
մըգտա ճէվէլան էտէն դանըն զէրէլէ-
րի կիպի , օ կէզտիբլէրի էօլչիւսիւզ տէ-
րեալէրտէ զայպ օլուփ , կէօրիւնմէզ օ
լուր : Հայ հայ , պինա պէօյլէ պիւյիւք
տիր , միմարը պէօյլէ հիքմէթլի տիր :
Ըմտի պու հիքմէթլէրին հէփիսի՝ պիր
պագըտա կէօզիւն էօնիւնէ կէլիրսէ ,
տէն նէ օլուրսուն : Եյէր պիր շէյէ հայ-
րան օլմադ՝ քիչիլէ սէֆա վէրերտէ , օ
սաաթտէ գալպինտէ նէ ֆէրահ տույա
ճադսըն : Պու ազլըն էրմէտիլի տիւնեա-
լարը՝ գուտրէթինին օյունճաղը կիպի ,
էլինտէն տէօքէն գատըր ալլահըն աղա-

մէթինի կէօրտիւյին սաաթ , գալլին տէ նէ աչգ տօղաճագ : () փարլայան բուհար հասրլ օլտուգլարը փունարըն էօնիւնտէ , պիզիմ տպղարըմըգտա կիւ նէշէ գարշը աչըլան շիէքէր գատար կէօրիւնէճէք : Պու ճէննէթ կիւնէշի նէ տիր քի , եարաթտըղը գուլարա էօլ շիւսիւզ սայըսըղ տէվլէթ սաչայօր , վէ ասրլ տէվլէթ՝ քէնտի ճէմալին կէօրմէք տիր : Պու մատտէյի սալթ էճէլ հալլ էտէ պիլիր : Հայ հայ , պու սըրրա վա գըֆ օլմագ , պու գատար սէֆայէ մալիք օլմագ՝ փէք գօլայ շէյ տիր ... պիբ էօլմէյէ միւհթաճ տրր :

Հալա հէր պիրի պիրէր մէքեանտա տաղընըգ , հէր պիրի քէնտի ճինսինէ կէօրէ՝ տիւրլիւ գուտրէթլէրէ մալիք , սայըսըղ ճանլար , հէփ պիր եէրէ ճէմ օլուփ , հէփիսինին մասլահաթի պիր , էպէտ-էլ-սպատ պիր եիւրէյիլէ գօնուշմագ՝ նէ թաթլը էօմիւր տիւր : Ղէննէթին ազատ էհալիսինտէն օլուփ , իչին տէ օլան մալին՝ էօլմէղ սահիպի օլմագ , հէր պիրիմիզ գուտրէթիմիզէ կէօրէ՝ սէֆամըղ արթըփ , եարատանըն էսրարընա վագըֆ օլմագ , Ֆիքրիմիզ իլէ ալլահը զապթ էտիփ , եարաթտըղըն սէպէպինի տույուփ , նիյէէթինի անղլամագ , վէ եարաթտըղը շէյլէրի քէնտիյի բուպար էտիփ , կէօղիւմիւղիւ պիր հէմէթտէն պիր հիքմէթէ կէզտիրտիքճէ ,

գատրը ալաճըն Թերթիպլերինէ ազըւ
հրտիրմէք, չօք պիւյիւք տէվլէթ տիր :

Պէլի, հպետիլքտէն զայրիսի Տէփ
պօշ տուր : Պունտան սօնդրա տաճա ճա
նը հօլմէղ օլտուղունա ինանան ատամա՝
տիւնետատէ սաճիճ տէրտ հտէճէք շէյ
գալըրմը : Եարըն պիր տէվլէթէ փա
տիշաճ օլաճըղընը պիլէն հսիր՝ պու կիւն
քի շէքտիյինտէն շիքեայէթ հտէրմի :
Եւ յաղընտաքի փրանդայր շիմտիտէն ու
նուտուր, խայալինտէ Թախտա օԹուր
մուշ՝ Տիւքիումէթ հտէյօրում սանըր :
Եյլիք սասիպի ատամ՝ պիր չօճուգ փա
տիշաճ կիպի տիր, փատիշաճըղը զապթ
էթմէյէ՝ եաշընըն պալիղ օլմասընա պէք
լէր :

Վիշինին ճանընա գուվլէթ վերիփ
զալտըրմադա՝ պունտան զիատէ նէ Ֆի
քիր օլա պիլըր : Եամրիւմիւզիւն տէրտ
լէրինտէ պիղէ տայանըփ Թէսէլա հտէն՝
եալընըզ պու Ֆիքիր տիր . զամըմըզ գա
սալէթիմիզ խաֆիֆիլէնիր . տիւնետանըն
եալան կիւզէլլէյի կէօզիւմիւզէ կէօրիւն
մէզ օլուր . տիւնետայր՝ ԹուԹուլմուշ
կիւնէշ կիպի ուզադտան սէյր հտէրիզ :
() պիւյիւքլիւք քիւշիւքլիւք մասգարա
լըզլարը գալքար . Ֆէլէյին նէ միւսաա
տէսի գալըր, նէ Թերթիինէ տէօնմէսի :
Շէփիսի պիր, պիր ըիւթպէտէ կէօրիւ
նիւր . պիւյիւք, քիւշիւք, զէնկին, զիւյ
իւրա, Տէփիսի պիր խամուր օլուր, գա

րանըգտա պիր պիրինտէն սեչիմէզ :
 «Պունլարը սէյր էտէն ատամ» պուրճլա-
 րըն էն եիւքսէյի՝ զուհալ սէյեարէսին-
 տէ օթուրմուշ կիպի , տիւնեայը տէս
 տէյիրմի կէօրիւր , նէ տէրէլէրիմիդտէ
 չուգուրլուգ կէօրիւր , նէ թէփէլէրի-
 միգտէ եիւքսէքլիք :

Պանը գույու իչինտէ պիր Ֆադըր
 մահպուս՝ գույունուն նէմիլէյինտէն , ալ-
 չադ հավասընըն պօզուգլուղունտան պօ
 ղուլլոյօրքէն , պիր մէրհամէթ սահիպի
 վարըփ թօմրուղուն աչսա , գույուտան
 չըգարըփ , պիր խաֆիֆ հավալը , լաթիֆ
 բիւզկէարը , վէ միւճէսսէմ կիպի սէյ-
 րանկեահ նազարէթլի պիր տաղ թէփէ-
 սինէ չըգարսա , օ տէրտիմէնտին եիւրէյի՝
 սէվինճինտէն չըրփընըր , նէֆէս ալմա-
 ղա պաշար , եիւրէյինի պասան փաս չէօ-
 զիւլիւր , վիւճուտու թաղէլէնիւր , էօմ-
 բիւնիւ եաշատըղընը տույար , եէնիտէն
 տիւնեայէ կէլիւր : «Պի այնիհի պիր ճան՝
 ինսանը բէզիլ էտէն պաղլարը գըրըփ ,
 հատտէն աշըրը կէթտիյի պօշ սէֆալարը
 թէրք էտիփ , ալչադ նէֆսլէրի եէնիփ ,
 սէրպէսթ վէ խաֆիֆ՝ ագլըն գուլվի-
 թինէ ույարսա , տիւնեատէ օլտուղու-
 նու թանըր , էօլմէզ իւմիտէր իլէ քէն-
 տիյի պէսլէր , ալլահը պիլէ էլէ կէթիւ-
 մէյի թալիպ օլուր : Սէ ֆիքրինի հադ-
 դա գալտըրըր , թէսէլլա օլաճադ ազիմ
 ֆիքրիլէր գուրար . Ֆազիլէթ տէտիքլէ-

րի՝ զօր ուլա կելիւր գալպինտէ եերլեշիւր :
 Այլիք սահիպի առամ՝ ելի իլէ կեօյիւ
 թութար , պաստրլը եերէ՝ տհօն տէյի
 հմր հտէր , տիւնեա այաղը ալթրնտա
 քէնտի տույմատան տհօնէր : Կիլէճէք
 իգալինին իւմիտի իլէ քէնտիյի սէվին
 ճէ ալտրըրր տուրուր : Տիւնեատէն չը
 դար , էպէտիլիյէ կիրիւր : (Մտան սօնղ
 րա Փանի սէֆալարըն հիչ պիրի՝ արզու
 սունու էյլէնտիրեմէզ . նէ կեօղիւ՝ փար
 լայան կիւնէշի կեօրիւր , նէ գուլաղը՝
 կիրլէյէն կեօյիւ իշիտիր . Փըրթընա
 րիւզկեարլարը՝ էթրաֆընտա նէ գատար
 սերթ հասէ , քէնտի գըսմէթի՝ ըիւզ
 կեարլարա հիւքմ հտէնին էլինտէ օլտու
 դուն պիլիւր . ծնուն էթէյինէ էափըշըր ,
 եաջը երլարը կէչէր . քէնտի հիչ պիրին
 տույմազ : Աօլիւմ սաաթինտէ նէ աճը
 տույար , նէ՝ աղըր : Աճէլին կիրտապը
 նա՝ կեօղիւ աչըգ , էիւզիւ կիւլէր , սէ
 վինէրէք աթըլան՝ պէօյլէ առամ տըր :
 Պունա գարշըլըգ , էպէտիլիյի ինքեար
 հտէն առամ՝ ասուտէ վազիթտէ պիլէ
 եիւրէյի թիթիւրէր :

ԼՆ : Ղանըմըը շու միհնէթ տիւ
 նեաարնտա հապս էթմէյէլիւմ . չիւնքի
 շու չիյնէտիլիմիգ թօփրագ՝ պիր կիւն
 պիլի պասաճագ տէյի հէր տեմ գօրգու
 սուն չէքէյօրսագ , պարի հօնիւմիւզտէ
 աչըգ օլան՝ կիլէճէք վագթա սրզընա
 լըմ քի , քէնտիմիզի սէլամէթէ չըգարա .

լում: Տիւնեայլա պերապեր պիզի տէ պէտ
 վէ Փանի շէյլերէ տօղրու սիւրիւքլէյէն
 ագընթըյա գարջը գօյալում. տուրալում
 պիր քերրէ, կէլէճէք գըսմէթիմիզին ա
 լալըղընը տիւշիւնէլում, վէ Ֆիքրիմիզի
 պին սէնէ սօնղըայյա կէօթիւրիւփ, շիւմ
 տիքի ատամոտ օ զամանըն ատամընը կէօ
 ընէլում: () զաման կէօզիւմիւզիւ քէնտի
 իւզերիմիզէ չէվիւրիփ, էօլմէզ ատամ օլ
 տուղըմնուզա պագտըգճա, նէ գատար
 սէվինճ տույարըզ: Պիզի անըլ քէնտի
 հալիմիզէ գօյուփ, օլտուղըմնուզ հէյէթ
 տէ կէօթիւրէն օլ միւպարէք այնէյէ
 պագտըգճա, նէ գատար թէքէպպիւր է
 տերիզ: Վիշի կէլէճէք վագթիւնի պի
 լիփ, գըսմէթի օլաճադ սաստէթի Ֆիք
 ըրնտէ իշլէթմէք՝ չօգ թաթըլ շէյ տիր :
 Ալէլ պիր թէրթիպ էտէլում. պիր ատու
 մը իքի սայալում. պիրինի պագլէյէ գօյա
 լում, պիրինի Փանիյէ. պագիտէ օլան Փա
 նիտէքինի թէսէլա էթսին : Հէմ սէօյ
 լէշէնլէր պիզ օլալում, հէմ սէօյլէշտիլէ
 ըրի հիքմէթլի մաստէլէր պիզիւմ հագգը
 մըգա օլտուն, հէմ գայպիմիզտէ պիր պի
 ըրի իլէ սէօյլէշտիլէրինի տինլէյէն՝ ել
 նէ պիզ օլալում:

Երէնցիոս, (է) պունլարը տիւշիւն
 տիւքճէ, իչէրինտէ պիր մուպարէք զու
 բուր տույարմոսուն. օլմոյա քի պաւ
 տըրասըն, զիրա օ պիր հագգըրուր տուր :
 Վիպը էտէճէք եէրտէ՝ սագըն մահճուպ

կէօրիւրսեմ, պախթը՝ կեահ եիւզիւնէ
կիւլիւփ, կեահ գօրգու վէրտիքճէ, օ
սէֆիլ՝ սեվինճտէն գօրգույա, գօրգու-
տան սեվինճէ պիր գարար տէպէլէն-
տիյին կէօրիւրսեմ, տիշ տէնիզին Փրը-
թընասընտա պիր չէօի չալգանըյօր, եսւ
խօտ պիր պէօճէք պօղուլույօր սանըրըմ :

Եւ թէնէ թափընան ատամ, սէն քի
էօմրիւնիւ պու սէֆիլ տիւնեայէ միւն
հասըր էթմիշսին, շու թասպիր էթտիյիմ
գուլթու ատամըն հալինէ պագ տա, սէ-
նին թուլթուղուն եօլ՝ ագըլը՝ եօլու-
մու տուր, ծնտան Ֆէհմ էյլէ : Պիր սը-
գու՝ իսթէրսին կէլըր . ծնու պրագըր,
պիրինի տահա արարսըն, ծնտան տա չա-
փուճագ ուսանըր, ծնու տա պրագըրսըն :
Պէօյլէ պէօյլէ պիրի պիրի արտը սըրա
պին շէյէ հասեա էտէրէք էօմրիւնիւ կէ-
չիւրիւր, հիչ պիրինտէն կէօնիւնիւ գան-
տըրամագսըն : Եւ քին տէյէլիմ քի հէր
արզուն եհր պուլսուն . եինէ օ գարա
սաաթ՝ հէր նէ գատար կէճիքսէ, էլ-
պէթտէ պիր կիւն կէլըր, վէ խըշմ ըւա
կէլըր : Եւ լաճ, օ քէֆին պէզինի սօգու-
տուղուն մէքիք՝ նէ չափուք կիտէր կէ-
լըր : Հանի օ իլք սէնէլէրիմիզին ըիւյա-
լարը, նէրէտէ գալտը . վագըթլարա
պաթտըր կիթտի, վէ հիչ կէլմէմիշ կիպի՝
պիզտէն ուզագ գալտը : Պու կիւնիւ-
միւզ էլիմիզտէ պիր գուշ տուր, գանաթ-
լարըն չըրփընըյօր ուչաճագ : Հէր կիւ-

նիւմուզ կ'ըմիզէ կելըր կելմէզ, գանաթ-
լանըր ուչար կիտեր: Սպգըթ նէ գա-
տար չափուք ուչար՝ էն ուզուն էօմիւր
լերի, էն իգպալլի կիւնլերի թամամ է-
տերսէ, էճէլ տէ օ գատար չափուք սէյ-
իրտիր կելըր. էլտէ էպէտիլիքտէն ղայ-
րի շէյ գալմազ: Սպէտիլիք քիմի՞ն տիր.
տէվլէթի քիմի՞ վերիր: Վէնտի գալլի
նէ սօր. ճէվապընը օնտան ալ:

ՅԱՆՈՅԵԿ

(ա) Քեամիլ առամըն փէք ճանտան արզուլտիլի
գութլու էօմը մէմլէքէթի՝ նէրէտէ տիր: աֆիթա-
պըն ըըղը փէք զաֆի տիր, օրպյատէք վարամազ-
եըլըզարըն էն էիքսէյի՝ օրատան չօգ աչաղա տըր:
էճէլ էճէլ, օ գատըր էճէլ, պիզի սալթանսթլա
զալարըրփ, օ գութլու տկարլերէ՝ էալընըզ օ կէօ
թիւրէ պիլի:

Վագըա օ պիզէ հազըրլանան տէվլէթի տիւշլու-
տիքճէ, Փօտուլանտըրմըզա նէ գատար հագգը-
մըզ վար: Օ տէվլէթ՝ թամարմըզըն հավալարատ
գուրտուղու խայալի տէվլէթ տէյիլ: Օ պիր սահէհ
տէվլէթ տիր քի, ազլ ըլա պուլոււնուր, Փազիլէթ
իլէ էտիւիլիք, վէ պիզի մէլայիք իլէ պիր տերէ-
ճէյէ գօր: էջլէ օլտուգտան սօնղրա, նէ՞ կէճիլիջ
րուզ. այագ պալարմըզը նէյի՞ գըրմայօրուզ. քեա
խնաթին պիր պուճաղընա սօգուլու, հավալար պու-
լուտ պուլուտ պուղուլար ըլա աղու, կերջի հաս-
սէլեր հագգընա փէք ինճէ տիր, փէք թէմիզ տիր,
լաքին ճէնէթ ճանլարը հագգընա փէք աղըր, փէք
սօջուգ հավալը՝ պու տարաճըգ հիւճրէտէն չօգըրփ
տա, ճէնէթ գօգուղու՝ թէմիզ հավալարմալա, ճէն-
նէթ սուլարը իմլէյի, նիլին ղայրէթ էթմէյօրուզ:
Պու տիւնեանըն պիւլիքլերի՝ կիւնլերինի էօզլուզ.
տա սէֆիլիքտէ կէլըրիլիքէն, պիզ մուգաֆիլեր
վարըրփ, վագթ տերէասընըն սօն գըլըսընա պիր ու՞

էվէլ Լանաշագ, Փաղլէթին տէվլէթ Իւ Խպաշ
Լէ հիւքմ էթոխի եէրէ վարսագ, Խոջ օլմուզմը :
Ահ, օ գուրթուլտուլումուզ էշրէֆ Կիւնտէ, գա
տէր ուլլահ նանը աշիքեար օլաճագ, պու կիւն
Ֆիքրիդի շաշրան էյրի պիւյրիւ շաշրմա էօլարը
նը նանը աօրու կէօրէճէլի :

(Բ) Ահ, էօլմէզ օլուփ եաշամագ մը օ խաթրմա
կէլաիքճէ, ճանըմ գուարէթ Իլէ տօլար օ Խլիմ կիւ
ճիւմ պու մասլահաթ սըր : Պու Ֆիքրէ տալար
սամ, եիւզ սէնէ կէչէ տույմամ, վարսուգճա զիյ
ատէ տալարմ : Քիշինն գալլինէ պունտան զիյա
տէ նէ՞ շէջ աօգունա պիլիբ օ կէօք կիւրիլթիւսիւ
գուլարմը սարսաղը կիւսի, պու Ֆիքիր տէ ճանը
մը սարսար օ ագլմ շաշար գալըր օ շիւքր Իւլէ ահ
էթմէքաէն եիւրէլիմ Թիւքէնիբ : Պու Ֆիքիր վար
իքէն, ճան՝ մէգարն քէնարնտա ույուղլամագ օ ա
թըրը, վապար ըլա պաշալէրէ չըգար օ ազիմ Թա
մաընը պէսլէյէճէք վաթան հավասը ալըր, վէ եա
րասանըն ճանլարա Թագսիմ էթաիլի աթէշ Թու
Թուշուր ալէվլէնիբ : Օ զաման երլտըղարտան ա
շաղա հիշ պիր տիւշիւնճէսի օլմագ : Աշըմը հաա
տէն աշըրարմ, էօլլէմի օ Եօգ, Եօգ օ պու աշգա վա
րամայան ճան՝ կէվէք տիր օ պէօլլէ աշգը օլանլար
ջօգ օլմուշ տուր օ պէօլլէլը օլմասայար, պունճա
ճէհիւլէրին գանը տէգբիւլմէղտի օ վէ պիր գան տէօ
քէն օլմուշ ուսա, պիրինին էթաիլինի՝ հէր քէս տէ
էտէ պիլիբ : Տիւնեա Ֆըրթընասընտա չալգանտըր
էէրտէ, պէօլլէ պիր էօլշիւսիւզ էպէտի տէվլէթին
գըլմէթինի տիւշիւնիւփ տէ, աշգ աթէշի Իլէ Թու
Թուշմագ սոսամ օլա պիլիբի : Պազ պիղէ նէ
Թաիթ, նէ Թաճ հազըրլանմը տըր : Ճան՝ պու սա
պիլիք վագթիտէ, պու չօճուգլուգ ճէհալէթիտէ,
նաֆիլէ չալըշըր, նաֆիլէ էօրուլուր օ պու էպէտի
տէվլէթին ազիմ ֆաղլէթլէրինէ սգըլ էրաիբմէգ :

ՏՕԳՌՈՒՑՈՒՆԸՄԻ ԿԼԻՆԻ

ԷՕԼՄԷԶԼԻԲՎ

Թարգմանական Իսպանացի :

Ինչի տին տիր : () Ղեննէթ մէլէյի՝ սաղ էլինտէ արբէթ, սօլ էլինտէ տիւննեա, տէրտլէ ինտանլարը թէսէլլա էթմէք իչին, կէօքտէն տիւնեայէ էնմիչ : Ինսանա էլ թութուի, Տալինի ալա էտէր . Թապիաթինի պիւյիւտիւր . Փազիւլէթինի թաՏգիգ էտէր : ԻՂէլին Տիւքմիւ ալթընտա՝ միւշէվլէշ վէ Փանի տիւնեատէ, ինսանա պիր ճան վէրիր քի, թանղըր կիպի իճրալար էտէր : Պիզիմ տայանաճաղըժըզ գալի թէմէլլէր՝ գատէր իլէ էօլմէզլէք տիր . պագիսի պիր չալգանթըրը մուՏաննաթ տէրեա տըրքի, կէզտիլիմիզ էէրտէ էարըլըր, պիզի էութար :

Ինֆուէր զաթիմին էօլմէսինի իսթէր : Պօշ վէ ապէս տալա, ղուրուրտան իպարէթ քիւֆիւր տիւր : Ղանըմըն ալըզ օլտուղու էաշամազ տըր : Եաշամաղ ըլա էիւզիւմ ազ չըգաճազ : Տա

Հա եաշամագ , տախմա եաշամագ , պիր
 արզու տուր քի , եիւրեքտէն չըգմազ ...
 կիւզէլ ամմա , եաշայրփ տա նէ՛ օլա պիւ
 լրիմ : Լ՛՛՛ ըրէնցիոս , գալտըր կէօզիւ
 նիւ գալտըր , շու եպէտիլիյէ պագ :
 Սութլուլուղա պագ , փունարըն աչմըշ
 տէվէթ իգպալ սաչայօր . ինսան եվլա
 տը , օ՛ պիր սաաթ եաշայրփ կէչէն կէօլ
 կէ , օ՛ գուվլէթինի կիւնտիւզլէրտէ
 դայպ ետիփ , հէր ազշամ կէճէնին ույ
 գուսունտան գուվլէթ տիլէնէն զապուն
 զաթ , շիւքրիւնտէն սէվինճիւնտէն գալ
 պինի աշգա ալտըրմըշ , պինլէրճէ սէնէ
 լէրինէ եէնիտէն եէնիյէ սէնէլէր գա
 թըլան եպէտիտէ , կէօզիւնէ ույգու կիր
 մէզ , հայրան օլուր տուրուր , թիւքէն
 մէզ եպէտիլիյի սէյր ետէր , եպէտիլիյին
 էօլչիւսիւզ խազինէսինէ սահիպ օլուր ,
 վէ թանղըրյա իպատէթ եթմէք աշգըլ
 լա , քէնտիյի տէ պիր թանղըր սանըր :
 Սէն պու տիւնեատէ էօմրիւնին պիր
 տէմինէ մալիգ տէյիլ սին : Սէն պաղ
 չէնտէ աջըլան չիւէք կիպի նաղիք , վէ
 ըիւզկեար կիպի կէչիճի սին , ծնտա վա
 ըրփ եպէտիլիյի մալիք օլաճագ սըն . վէ
 հէր շէյէ գատըր պիր ալլահըն վէրէ պի
 լէճէյի էյլէքլէր՝ հէփ սէնին օլաճագ :
 Խայր . թանղըրըն ճէօմէրտլիյի ինսան
 աղլընա սըղար շէյ տէյիլ . վէ ինսան եվ
 լատը էյէր Փագիլէթ սահիպի խտ , նէ
 պիւիւք զաթ օլտուղու անղաշըլմագ :

Մլաճա կիւզէնէն խայր սահիպի՝ հէր
նէ իւմիտ հտէրսէ, չօգ աէյիւ տիր գօրգ-
մասըն :

Եւ ագըլ, Փաղիւթիւրին մուպարէք
փունարը, եիւրէյիմ սէնին տիր. պէնիմ
իգպալիմ՝ սանա իթաաթ էթմէք տիր.
հօմրիւմ օլմուգճա սէն պիլէմճէ եաշա,
վէ պանա հօմրիւմտէն աղիգ օլ : Պէնիմ՝
հօլմէգ օլտուղումա թէքէֆֆիւլ հտէն
սէն սին. պէնիմ իթիգատրմ՝ թէվէքքէ-
լի իթիգատ աէյիւ : Պանա տիսի կէօս.
թէրէն՝ նէ տօղտուղում եէրին իգթի.
զասը տըր, նէ տօղուղումուն թալիի :
Տահա Փիքրիմ աչըլմասան՝ կէօրտիւլիւ
մէ մէյլ հտիփ չճօճուգըուգտա օլան թէր.
պիյէմէ հտիր կիպի պաղլանմը՝ սըգը
թէրպիյէ չըրաղը տէյիւ իմ : Եաշում պա-
լիղ օլուփ, ագըմ Փասլէ գատըր օլտուգ-
լայն, հէր Փիքրիմի թէֆթիլէ գօտում :
Մգըն սահիճ վէզնէսի իլէ, հէր շէյին
սահիճինի խիլաֆընը վէզն էթտիմ : Մգ-
ըմըն պէյէնմէյիի այըրտըղը զիւիւմէ-
րի Փիքրիմտէն աթտըմ : Պէնիմ էվլէլ-
քի գըլասլարըմ րասթ կէլէ շէյէր իտի,
պիր աըլմայըտը. շիմտի իրատէթիմէ
գարար վէրտիյիմ՝ հէփ սէպէպլէրի իլէ
Փասլ էթտիյիմ մատտէլէր տիր : Եքրա-
մա լայըգ՝ հէր շէյտէն զիյատէ ագըլ
տըր : Սագըն, տին ագըլ զիւրիւտիւր
տէմէ : Միշինին ագըլ օլմատըգճա, տի-
նի սէվապ օլամազ : Ինսան էվլատընըն

ազլը՝ եարատան ալլահըն ազլընտան հա-
սըլ օլմուշ տուր : Հագ թաալա էյլէք
սահիպինէ սեվապ , վէ կիւնահ սահիպի-
նէ ազապ վերէճէք օլուրսա , կերէք սե-
վապը , կերէք ազապը քիշինին ազլընա
վերեր : Ազլըն ինսան ազլը օլտուղունու
կէօսթերմէք իսթերսէն , էօլմէզլիյէ ին-
ան : Ալօլմէզլիյէ ինան քի , մութլու օլա-
սըն , Էճէլտէն գօրգ մայասըն :

(*) Տաղըն տիպինտէ ճէվհեր մատէք
նի օլուփ տա , տաղ պի գայտ օլտուղու
կիպի , պազը ատամ տա իշերիսինտէ օլան
էօլմէզ ճանս պի գայտ օլուր . պիր տէ
գըյամէթ կիւնիւ մատէն աջըլըրսա , ճէվ-
հերի կէօրիւր ամմա , իթիրտիյինի կէօ-
րիւր . օլտուղու թէհլէքէյի անղար ամ-
մա , չուգուրա տիւշէրքէն անղար : Պա-
զը պունլարտան պէթերլէր տէ օլա պի-
լիւր քի , զիմմէթինի քէօրլէր , քէնտիյի
հայլան սըրասընս գօմաղա չալըջըր , քէն-
տի խըրսըլա քէնտիյի խըրփալար : Ալըր
եանտան կերէք ազլը , կերէք զիմմէթի
տուրմայլի գարջը կելիւր , ճանը խըրփա-
լաթմագ իսթէմէզ , հաթթա ալգըլա
մաղա պսգար , պին միհնէթ իլէ ճէնք-
լէշիւր , հիչերի գարջը գօր . օպիր եան-
տան քէնտիլէր հիչերի կէօմիւլմէք սեվ-
տասընտա օլուրլար . անլարընտան էօլ-
մէզլէք եազըսըն սիլիփ , օ իշերլէրինտէ
եաշայան ճանս , վէ եարատան թանղ-
ըլա քէտփիր օլուրլար :

Իբի հպետիւնին ազիմ սահիպի՝ եա՞
 ազիզ ալլահ, օ իբի հպետիւնին պիրի՝
 սէն բուհարը ինսանլարը եարաթմատան
 կեանիշ իտի, օպիրի սէն եաշատըգճա
 սիւրեճէք: Սէնին կեօզիւն հեր շէյի
 կեօրիւր, ելին հեր եերե երեր, նեֆի-
 սին պիւթիւն թապիաթէ ճան վերիը
 գըլտըրը: Սէն եա՞ գատըր ալլահ, սե-
 նին գուտրեթինին քերեմի, վէ քէնտլի
 պիւնին ինսանա հօմրիւնտէն ազիզ օլան
 ճանըն հօլմէզ օլտուղունու՝ պէն թա-
 րիֆ հթտլիւմ եերտէ, սէն պանա գուվ-
 վէթ վեր: Իսքին օ ճանըն գըլմէթինի
 պիւլմէյէ՝ քիշի սէնի սեվմէլի տիր:

Իօլմէզլիյէ ինանմայան՝ քէնտի քէն,
 տիյէ եալան սեօյլէր, սեօյլէտլի եալան
 օլտուղունա պիւթիւն թապիաթ շէհա-
 տէթ հտեր: Իերին վէ կեօյիւն հեք-
 մէթլերի հօլմէզլիքտէն իսպիւր վերիը:
 Ըգըմըզ սեօյլէր, կեօնլիւմիւզ արղու-
 լէր: հեր պիր շէյ՝ եա կեօսթերիը, եա
 արգու հթտիւրիը: Պու ելգէմ հագգըն
 իսպաթլարընը՝ գատեր ուլլահ նէ գա-
 տար չօղալթմը: Իյեր պու՝ հագ օլմա-
 սա, հեր շէյ պօշ օլմըտու: Պու պապ-
 տէ իսպաթլարըն չօղլուղու Ֆիքրիմէ
 սըղմայօր:

Եա՞ ատամ, անղլամագ իսթերսէն,
 կեւ պիւլմէմ ճէ քեաթնաթէ կիր: Աեւ շու-
 մէտրեսէտէ հեքմէթի իլահիլի տերս էյ-
 լէ. պագ քի հօլմէզ օլտուղունու իքրար

Էթմէտէն չըգա պիլըրմիսին : Թապիաթ
 տէտիլիմիզ՝ պէր գարար Էարատանըն պի
 գարար ԷԼ Էմէյի տիր քի , հիչ պիր շէյ
 զայ օլմատան , հէր շէյ տուրմայրփ թէպ
 տիԼ օլան տէվըին Էսէրի տիր : Արևսիւն
 պաթմասընտան կէճէ չըգար , կէճէսին
 գարանլըզընտան կիւն տօղար . Երտըղ-
 լար տօղար պաթար , Էինէ տօղար : Ահր
 կէօյէ պագար , օ տա օ նիգամտա տէօ
 նէր . կիւզէԼ Էազ՝ կիւէր Էիւզ իւԼէ կէ-
 լիր տաղարըմըգա Էայըլըր , հավայէ րաի .
 հա վէրէն չիէքէրիմիզի՝ ըսըճագ գա-
 տէմի իլէ գըրլարա սաչար . Էափճա Էափ-
 ճա ալ Էանագլարը սօլմաղա պաշար ,
 պէնզի սարարըր , կիւզ այլարըն սօլուգ
 րէնկիսէ Էիւզ թուԹար , կիւզ այլարը
 իսթիյար օլուր . գարտան տօնտան սաչ-
 լարը աղարմը՝ փիր իսթիյար գըշ կէ-
 լըր . Փըրթընալար իւզէրինէ օթուրմուշ ,
 պուզլար ըլա տօնանմըշ , կիւլը ճան չէ-
 քիշէն կիւզիւ գայըրըր , տիւնեանըն մահ-
 սուԼ մալինի սօյար : Ազար ազար օ նա
 գըս իսթիյար ագըպէթ Էըմշար . լաթիֆ
 րիւզկեարլար ըլա պի նազիր պահար տօ
 ղար , պահարըն կիւէր Էիւզիւ տիւնեայը
 կէնճէլտիր . պէօյլէ պէօյլէ սէնէսին պիր
 տէվըի թամամ օլուր . պիրին տահա պաշ-
 լամաղա , պահար տէօնէր թէքրար գըպ-
 լէսին ըսըճագ չէօլէրինտէն պէրի՝ Էազ
 այլարընը տավէթ Էտէր : Հէր շէյ գու-
 րուր , թէքրար չիլէնմէք իչին . թէքէր

Լէյին հէր փարմազը պիրի պիրի արտը
 սըրա հնէր, Թէքրար եուգարը չըգմագ
 իչին: Մախլուգաթըն հէր շէյի պիչի-
 մինտէն չըգար, պիր զայրի գալըպա իֆ-
 ըրաղ օլուր: Հէր Թարաֆտա էօլլումտէն
 հասըլ օլան էօմիւր՝ տուրմայըփ պու եէ-
 քիւնտէ ճէվէլան էտէր. վէ քեախնաթին
 էօլչիւսիւնիւ պիր գարարտա ԹուԹար,
 պիր զէրէ պիլէ զայ օլմագ: Ս է պիր
 մախլուգ էօգ քի, հագ Թաալա եարաթ-
 տըղընա փիւշման օլա, եախօտ պիր եա-
 րաթտըղընը էօղ էտիփ տէ, պիր վէր-
 տիչի գարարը՝ պիր տահա Թէպտիլ էտէ:
 Ինսանըն էօլմէզ օլտուղունա՝ պունլար
 հէփ աշիքեար ալամէթ տիր: Ինսան կէ-
 չէր, լաքին զայ օլմագ: Ղան ըլա Թա-
 պիաթին Փարգը շու տուր քի, Թապիաթ
 պիր չէմպէրին իչինտէ պիր գարար տէվը
 օլուր, ճան պիր ալէվ կիպի, Թիւքէն
 մէզ պիր չիղիտէ տուրմայըփ էիւքսէլիր,
 իլէրի կիտէր: Իմաի Թէն օլան շէյլէր
 էօլմէզ օլուրի, ճան էօլլուր օլտուղունա՝
 քիմին ագըլ եաթըր: Կարատըլմըշ շէյ-
 լէրին հէփսինտէն ալասը՝ հէփսինտէն
 խօր մու օլմալը: Հէր շէյ ինսան իչին
 էօլլուրի տօղայօրքէն, պիր տահա եաշա-
 մամագ իչին, սալթ ինսան մը էօլմէլի:
 Իօյլէ իսէ ինսան գըսմը եէտիչի պուղ-
 մայ գատար պիլէ էօգ: Ինսան եաշա-
 մանըն տէվլէթինի, էօլմէնին մուսիպէ-
 Թինի, պիլէն իքէն, զալիմ Թագտիր՝

եօղ օլմագ նեքպէթինի՝ եալընըզ ինսա
նա մը գըսմէթ էթմիշ :

Վեախնաթտէ պիր իքինձի գանուեն
վար քի , թապիաթ պիր վէճՅ ին պըը-
լամագ : Տերէճէ թարիգինտէ , թա-
պիաթ՝ մերտէվէնին հեր գատէմէսինէ
պասար , հիչ պիր շէյ Ֆէվթ էթմէյերէք ,
հիչ պիր շէյէ զօր էթմէյերէք , հեր տե-
րէճէսինի պիր տույուլմագ ուտուլ ին
կէչեր . արատա օլան՝ պիւյիւքլիւքտէ
քիւչիւքլիւքտէ պիր պիրլէրինէ զաւ շէյ-
լէր , իքի պաշտան պիր պիրինէ պիթի-
շիր : Անքիւնին հեր փարչասը պիր պի-
րինէ ույար , արատա նէ պօշ եեր գալըր ,
նէ ույըր արալըզ . փարչալար պիր պիրի-
նէ կէչեր , վէ կէչմէ օլտուղու պէլլ տէյ-
իւ . հեր թարաֆը պիր , վէ պիր պիրինէ
պաղը տըր : Պիր եանտա պաթթալ ա-
վարէ եաթան թէն՝ ճանլանրփ եաշա-
մագա պէքէր : ()պիրի ճանլանմըջ ամ-
մա՝ հասսէսի եօզ , եարը եաշար : Տա-
հա օպիրի հասսէսի տէ վար , պիւթին
եաշար : Հայվանտա տա պիր իլգա կէօ-
րինիւր : Մլգա տէտիքէրի ազլըն շէ-
ֆագը տըր , իպթիտասը տըր : Ազըլ
տէտիքէրի ինսանտա կէօրինիւր . լա-
քին ճնտա տա թէքմիլ տէյիլ : Պու տու-
րէթտէ ինսան գըսմընտան՝ թա էճէլէ
միւպթէլա օլմայան ալա ըուհըրա վա-
րընձա , զէնձիրին հալգալարընը պիր պի-
րինէ թագըրփ , նիճէ պիր էթմէլի : Այ-

լէ իսէ ինսանը՝ պիր եանը հօլիւր , պիր
 եանը հօլմէզ՝ պիր եէքիւն շէյ օլտուղու-
 նու իգրար էյլէ , եօգսա զէնճիր գրը-
 լըր , օնտա գալըր . մախլուգաթ մէրտէ-
 վէնինտէ պօշ եէր գալըր : Ահօրտիննմիւ
 մատտէնին նէթիճէսինի . հաթթա միւ
 նասիպէթ ալան տա պու տուր . վէ տօղ-
 րու եօլտա կիտէճէք ատամա՝ պունտան
 սահիհ տէլիլ օլամազ :

Ալօլմէզլիյէ ինանմայան ատամ՝ էճէլ
 իլէ՝ ահտ էթմիշ կիպի տիր : (Ը)ապիւա-
 թին շէհատէթինէ ինանմազ . եալան
 տըր , տէր : Տէվլէթինի թէփմէք իչին
 ագլընը ինքեար էտէր . ինսանըն պիւյ-
 իւքլիյիւնիւ ճէլալէթինի խօրլար : Ա ա-
 քին քեամիլ ատամ էօյլէ տէյիլ . ,, տիւ
 ,, նեա պիւթիւն քիւլ քէսիլսին , պաշըմ
 ,, իւզէրինտէ տէօնէն երլտըզլար հէփ
 ,, տէօքիւլսիւն տէյի՛ ալլահ էմր էթմիշ
 ,, օլսա , վէ պէն ալթընտա էգիլաէմ պիւ
 ,, լէ , եինէ ճանըմ սէլամէթտէ տիր :
 ,, Ղանըմ տիւնեանըն երգընթըսընը
 ,, պասար չըգար , վէ ալէմին եանըփ
 ,, քիւլ օլտուղու եէրտէ , ճանըմ ալէվ
 ,, կիպի հավայէ ուչար : Վնսան էվլատը
 ,, ճիհանըն խարապընա պագար կիւէր .
 ,, երլտըրըմ պիլէ քէնտիյի վուրտուգ-
 ,, տա , ճանը հօլմէզ օլտուղունու խա-
 ,, պէր վէրիր : Վնսան՝ սույու սէրթ տէ
 ,, միր տիր , էճէլին օգու կէչմէզ , պուր
 ,, նու գրըրըր տիւշէր , ինսանը եարա

„ լայամազ „ . քեամիլ առամ պէօյլէ տէօյլեր , պէօյլէ տիւշիւնիւր :

Ահլ լօրէնցիոս կէլ , (Բ) պագ ինսան էվլատը պայաղը պիր զաթ մը տըր , պիւթիւն էօլէճէք շէյ մի տիր . սէնիւնլէ պուլուտլարա տօղրու չըգալըմ տա , ինսան էվլատընըն գուտրէթիւնի սէյր էտէլիմ : Տիւնեանըն իւզէրիւնէ պիր կէօզ կէզտիր , հէր նէ եանա պազարսան , ինսանըն էօլմէզ օլտուղունուն իսպաթընը կէօրիւրսիւն : Պագ նէ թիւքէնմէզ հիքմէթլեր վար : Ահ ուճու տէօնմէզ օվալար , հէփ իշէնմիշ , մասսուլ վէրմիշ : Ահ սիւրիւ սիւրիւ գալիյօնլար՝ իշի տօլու մալ , տերեա եիւզիւնտէ ուչայօր : Տերեայլերի հիւքմիւնէ ալմըշ՝ իսթէր զէվգիւնէ գուլլանըր , իսթէր զազապընա : Տերեայը , ըիւզկէարը վէ երլտըզլարը քէնտի մէրամընա գուլլանըր : Անասիրէ սահիպ օլմուշ՝ իսթէտիյի կիպի իշէտիր : Սպալիաթ քէնտի մէմուրու օլմուշ քէնտի էմրի իլէ իշլեր . հէլէ թապիաթ ինսանա պիր գարշը գօսուն , եօլունու գափամաղա , քէնտի գատար էսքի տաղլար գայալար կէօսթէրէ կէօրսիւն . հիւքիւմ սահիպի ինսան տըր , ինսանըն էմրիւնէ՝ տաղ ըսա տէվրիլեր , տերի իսէ տօլար : Պագ շու տաղլարըն թէփէսիւնտէ մուալլագ տուրան շէն շէհրլերի : Պուլուտլարա չըգմըշ գուլլէրիւնէ պագ , հէր պիրի տիքիլի թաշլարա

պէնդեր, եթրա՞ք քեօյլերինսի եեր եեր
կէօրիւր, տիւնեանըն րէամինսի շէնլտիր :
Տահա հօթէքի հիքմէթէ պագ. տէնի-
զին օրթասընա եիւրիւմիւշ շէհրիւր,
տէնիզ չարչանտըգձա, վագարը կէօլկէ-
լերի սուլուն եիւզիւնտէ սալլանըր եա-
թըր : Պունլար նէ՞ օլաձագ. ինսան եվ-
լատը տէնիզին եիւզիւնտէ չօգ մէմէ-
քէթլերէ սահիպ օլմուշ. տէնիզին տալ-
ղալարը եթրա՞քընտա ինլեր եաթըր, օ
գավի տաղլարա չարփտըգձա՝ կերի ա-
թար, եթրա՞քը պօշ քէօփիւշ իւլէ աղա-
ըրը : Ինսան տա թանդըը կիպի տէրեայի
հմը հտեր, շարապա գուր, պո- եէնի սիւ-
րո- կէմէ տէշի ըսմարլար : Աօզիւնիւ
տահա հօյլէ թարա՞քընա տօղրու չէվիր,
պագ տիւնեանըն օ թարա՞քընտա նէ ա-
լա տէնաաթլեր, նէ կիւզէլ մարի՞քէթ-
լեր վար : Թանդըըյա իհտա օլունմուշ
սայըսըգ իպատէթիւննէլերէ պագ, գուպ-
պէլերի ե՞թլաքէ չըգմըշ : Նէ՞ վագարը
քէմէրլեր վար, տէվրի՞ կէօյիւն պիր գա-
թընա չըգմըշ : Պիր եանտա աղար սու-
լար՝ աղըրըգ հիւքմիւնիւ ունութմուշ,
հավալարա չըգըփ, թօզ կիպի սերփի-
լիյօր : () պիր եանտա շէտիտ ըրմագլար՝
վարըփ պիր չուգուրա հապս օլուփ, տուր-
ղուն սուլոյլա՝ օլալարը հօրթէյօր : Տա-
հա հօթէտէ, ինսան եվլատը տաղլարը
եարըփ, պիր պիրինտէն ուզագ տէրեա-
լերի պիր պիրինսի չէքիփ, սուլարընը՝ աջ

Ճրդը եօլարա պէնտ , վէ մէմէքէթի-
նին իչինտէ իքի տէնիզի պիր հտէյօր :
Պիր տէ քէնտի գալալինի եօգլա : Շու
սէֆէր շէյթանը պուրնունտան գան տամ
լար՝ գըրըճ կլինտէ , գուտրէթ վէ շէօհ
րէթ արտընտան ալայ պաղլամը՝ հէյ-
պէթլի թապուրլարը կէօրտիւքճէ , սէ-
նին ղայրէթլի կէօնլիւնէ պիր աշգ կէ-
լըյօր մու : Շու ինսան գանըլա սու-
լանմըջ օվալարա պագ : Տէրեալէրին օր-
թասընտա կէմիլէրտէն կիւրիւլտէյիփ
Փըրլայան երլտըրըմլարը կէօրիւյօրմու-
սուն : () կիւրիւլթիւ ինկիլթէրրանըն
սէսի տիր , ալէմէ՝ պարըջըն տէյի հմը
հտէյօր :

Խոյր , ինսանա պիր շէյ տայանմագ :
Եհր աշըրը , իչինտէքի խաղնէսինի ին-
սանա թէսլիմ հտէր : Ինսան կէօյիւն
էօյիւսիւն պիլի , օթիւքէնմէզ օվալար-
տա գաչան երլտըզը պուլուր : Վէաի-
նաթին տէվըինի պիւլիւտիւր , մէյտա-
նընր արթըրըր : Վէթիճէի քէլամ թա-
պիաթ ինսանա եէնիլը , հէր սըրընը
ինսանա վէրիբ : Ինսան՝ հիւնէրի իլէ հէր
թարաֆտա թապիաթի եէնէր , ղապթը-
նա ալըր : Պիւթիւն տիւնեա ինսան ագ-
լընըն , ինսան գուտրէթիւնին պիր աշի-
քեար հտէրի տիր : Ինսան քէնտի մէ-
քեանընտա նօգսան պուլտու , նօգսանը-
նը քէնտի թէքմիլ կթաթի : Պիր եէնի
եարատըճը , հպէտի եարատանա պիր

ազ վազըթ գարշը չըգար, ճիհանը թէք-
միլ հտեր պու հիքմէթլերի կէօր-
տիւքտէն սօնդրա, պու եերտէ Էօլմէզ
զաթլեր եաշամըշ, հայրան օլտուղու՝
օնլարըն Էլ Էմէյի տիր տէմէ՛զմիսին :

Ե՛յ ատամ, քիպրինի փէք ալգըշա-
տըմ, հիւնէրինէ փէք պէպիւրլէնիյօր-
սուռն : Պուռտան պիւյիւք պիր շէյ տահա
իսթէրմիսին . տինլէ քէնտիյի պիւ-
մէյէն սէֆիլէ պուռնլարըն հէփիսի պիր
նէֆէս տիր . (4) ասըլ պիւյիւքլիւք՝ մէշ-
րէպտէ տիր : Ե՛ճէ՛լ պուռնլարըն հէփ-
սինի մահվ հտեր, Փագաթ մէշրէպ պիւյ-
իւքլիւյիւնիւ հըֆզ հտեր, վէ շէրէֆ
վերիր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(*) Ըու աշքըմլա օգույուփ, գըյմէթէ շայէսթէ՛
պուռնճա հագ մաուտէլերի պէյան Էթտիյիմէ նիւ-
պէթ, տահա տիւնեայը պիր գալըն չար կիպի պիւ-
րիւնիւր քիմիէլէր պուռննա պիլլերմի . վէ տիւնեա-
տէն Էթէյէ՛լ՝ պուլուտտան դարանըգտան զայրի
շէյ կէօրմէզ, վէ սօնուռն սայմազ ատամ պուլու-
նուրմու քի, Փոտուլուգ գօլունա եամազ եազը-
լըփ, րագսա չըգա . վէ թա քիմ՝ սյաղընա պիր սա-
ման չէօփիւ րասթ կէլիփ թէքերլէնէ . վէ րագուլ-
ըն թիւքբիւլերին թամամ՝ օլտուղու գանլը գույ-
ույա՛ թէփէսի իւսթիւնէ Էնիփ կիտէ : Պուռնլա-
րան մամտ մէզարա կիրմէքտէն պէթէր՝ հիչ օլմագ
մուսիպէթինի, քէնտիլերինէ սըղընաճագ եէր ատտ
էտիփ, Էօլմէզլիգ իսպաթլարընա գարշը՝ պիր մուր
սոր զայրէթ իլէ սիւահ չէքէնլեր տէ պուլունա պէ

լնրոյի : Այնտեղ տեղէն արտաւար գուլանըքի ճէ-
հէնէմ աթէշի փիւքիւրէրէք, հագոլ եհնէլիմ
տէյի, ճէհէնէմտէ հիլէ գալմաղ, հէփ մէյոմնա
տէգիւրէր : տիւնեատէ պէյլէ ատամլար տահա
պուլունմագ միւմքինմի :

(Բ) Լաքին խիւլեալէր լըբէնցիոսուն գալպինն սո-
դանմայօր, տիւնեա պիւյիւքիւրիւնիւ՝ աշքեար
կէօրիւնէն հագոգ գարջը գալգան էթմիլ : Եպէտիւ-
լիք թաճլարը կէօղիւնէ կէօրիւնմայօր : երարդլար-
տան եուգարը կէօրէճէյի տէվլէթ՝ գալպինն թէսիւր
էթմէյօր : թամաընըն արատըլը՝ տահա կէօրիւնիւր
շէյլէր սիր : Գապիլ օլա, սէնին պու թամաընը
պէն քէօրլէրիմ, վէ պու սէնի պաշտան չըգարան
տիւնեանըն պօշ իղգէթինի, թէմէլիզ շէրէֆինի,
սանա գարջը շէվիւրիւրիմ : Պու տիւնեայը սանա սէվ-
տիւրէն շէյլէրին հէփիտի՝ ախրէթի խապէր վէրիւր,
սէն քեամիլ ատամ ըսան, մուալէճէնի եինէ իլէ-
թինին սէպէպինտէ պուլուրսուն :

(Գ) Պուստան պիւյիւք նէր օլուր : Ինանմայանլարա
պիր ահ : Հայ հայ, պու տիւնեատէ պիւյիւք շէյլէր
վար գըյաս էտէնլէր, նէ քիւլիւք ատամլար տըր :
Հէլէ շիմոիլիք պուստոս տուրալըմ : պիր ազտան սա-
նա տահա գապի իսպաթըմ վար սէյլէյէճէք : Հէմ
էճէլտէն պիւյիւք, հէմ մէղարոս կիւլտիւրիւր :

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Փ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

Պերեանի հեճէ :	7
Իսրեանի հեճէ :	Տօսըլո-գ :	. . . 32
Իւլեանի հեճէ :	Ս ա գ թ :	. . . 46
Տօրաբանի հեճէ :	Ներհեղէ :	. . . 68
Պերեանի հեճէ :	Լ յ ճ է Լ ԳօրԳոսոսո-	
. նա Գարշը Ելած :	82
Լ. լընճը հեճէ :	Լ յ ճ է Լ Ե ունոս-ԵմաԳ :	131
Երեանի հեճէ :	Լ յ ճ է Լ Ե հալի :	. . . 152
Սերեանի հեճէ :	Լ յօլեղլի :	. . . 164
Տօգոսանանի հեճէ :	Լ յօլեղլի : (Թա-	
.	պեանքէն Խապար :	184

1774

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԼԵՐԻ

սեկվիյաթը ըստհին պատընսս :

ՃՐԼՏԻ ԷՎՎԵԼ :

Եւ-ը.	Ստեղծ.	Սեկ.	Սահի.
5	դիպածէ. 24	եինի պիր	եինէ պիր
12		թէաաճճիւս	թաաճճիւս
14		իստէր	իսթէր
16		տէօրո էանը	տէօրթ էանը
39		սիւջիւք	սիւյիւք
65	հաշիւէ. 3	տէի	տէյի
69	21. 22	իւ լէրիմ	իւ միտլէրիմ
	27. 28	զէն ճիրինէ	զէն ճիրինէ
77		էօլքէլէնիբտիմ	էօլքէլէնիբտիմ
79		սագրնուգ	սագրնուգ
97	24. 25	թէֆ աիշ	թէֆ թիշ
104	հաշիւ. 12	նայիլ	նաիլ
105	հաշիւ. 5	կէզտիճէ	կէզտիճէ
142		սիֆտուհ	սիֆթաւ
151	հաշիւ. 1	իրթիքէս	իրթիքէս

1840

1841

1842

1843

1844

1845

1846

1847

1848

1849

1850

1851

1852

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԵՅՆԿՍՕՓՈՒՆ

ՖԻԴԱՆԵԼԵՐԻ

ԵԱԽՕՏ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԼԵՐԻ

Ինկիլիզ լիանինտէն Փրանսարզ լիանինէ՝ Լ.
Թուրնէօր նամ Փրանսարզներն էլէտէյի Թէրճիւմէ
տէն, հալա ըսթամպուլա Տանիմարգա սաշ Թէր-
ճումանը պարօն Յոհաննէս Էրէմեան Էլպու լիան-
նի Թիւրքէյի Թէրճիւմէ էլէմիշ տիր:

ՃԻԼՏԻ ՍԱՆԻ

ՎԵՆԵՏԻՔ ՇԻՅՐԻՆՏԻ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ՊԱՍՄԱ.

Սէնէ 1819.

1844

1844

1844

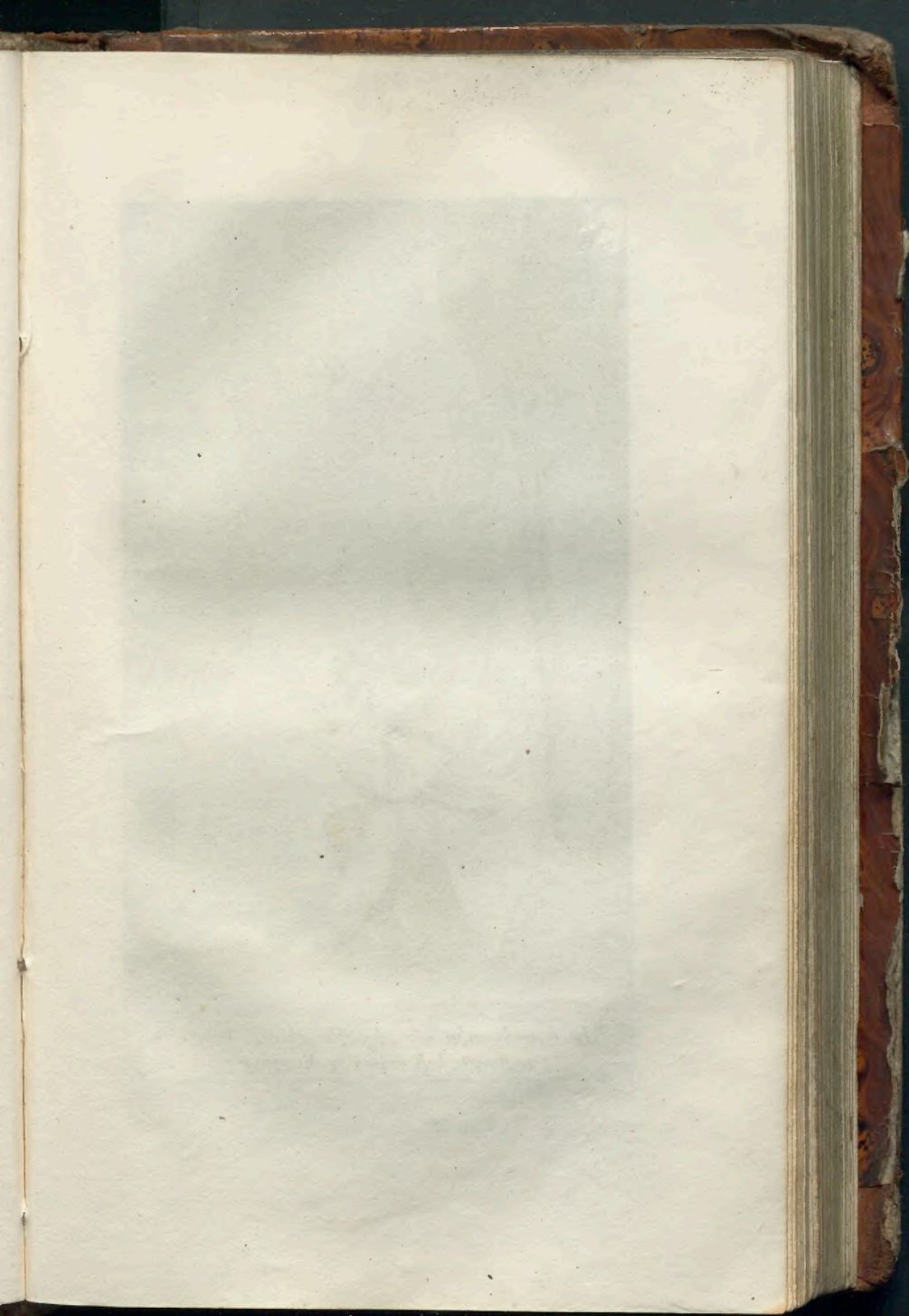
1844

1844

1844

1844

1844

Պէ՛ր ալլահ, պի՛ր տէ քիչնին քէտի ճանը, ծն
լարտան էլի ահպանդ մը օլուր :

ԵՌՈՒՆԿ ՖԻՅՈՒՆԱԿՈՒՆ

ՖԻՂԱՆԱԿԻ

ԵԱԽՕՏ

ԵՌՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԻԼԻԿԻ

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ԿԵՃԻ

ԷՕԼՄԵԶԼԻՔ.

Ենտանըն հալինդէն ալընըլ իսպախար :

Ենամտար փօփ. Էօլտիննմիւ սէն.
սէնին զիհնին Էօլմէզլիք գուտրէ.
Թինի իսպաթ Էթմիշ իքէն, սէն պիւթիւն
պիւթինէ զայմը օլտուն : Տաշա . հայա
Էաշայօրսուն . ուղը օլա , ուղը օլա . գար
ըլ գըլըպ կէչիտին մուպարէք օլա : Ե
ագլիզ , պէն սէնինլէ վիտալէշմէմ , զիբա
չօղա վարմազ՝ կէլիփ սէնի պուլաճաճըմ :
Պու կիւնէշին տիվըինի պրագըփ , պիբ
տահա այա կիւնտի , տահա գուլթուր իգ
լիմոն , կէլիփ սէնինլէ Թաթըլ Թաթըլ

գծուշաճաղղամ: Ինսան պիր քերրէ Կճէ-
լէ տալար, Կօլմէզ օլուր Կօյլէ չըգար:
Մէզար՝ քիշլի Եէր ալթընտան տէվէ-
թէ Կրտիրիր պիր Եօլ տուր: Ինսանըն
չէրէֆլի Թէվարիխի իքի պէօլլէք տիւր,
պիրի ուզուն, պիրի գըսսա: Պու գըս-
սա Կօմը՝ քիթապըն պաշը կիպի տիր:
Պուգատտէրիմիդին պիւթիւն Թարիխի
Կպէտիլք ճիւտինտէ տիր:

Եւրէթի ինքեար Կտէն ատամ տէր
քի ,, տիւնէստէ կէօրտիլիւմ՝ Տէփ
պիրի պիրի արտը սըրա կէօլլէլէր տիր
քի, պիր սաաթին իչինտէ տօղար, Կօ-
լիւր, Կօլէնին Եէրինէ պինի տաճա կէ-
լիւր: Տէփ պօշ խէյալլէր տիր քի, պիր
տէօնէք Թանդըրընըն նէֆէսինտէն Տա-
սըլ օլույօր: Մագթլէրին սէլի իլէ Եու-
վարանըփ Տիլլէրէ տէօքիւլիւր՝ պիր սիւ-
րիւ Ֆանի վիւճուտլարըն Կպէտի ճէվէ-
լանը տըր ,, տիր:

Երճէ, պու սիւրիւքլէնտիլիմիզ տէ-
րեատէ պիր գուրու գայա Եօգ մու քի,
ինսան Կվլատը պաթըփ կիթմէտէն, գօր-
գուսու արասընտա ծնտա պիր նէֆէս
ալըփ, Թարիխի վէզն Կտէ, վէ տօղ-
մուշ օլմազ պիր շէյ օլտուղունու տիւ-
շիւնէճէք՝ պիր գուրուր փէյտա Կտէ:
Պու գատար կիւղէլ վէ գըյմէթլի գաթ-
լէր՝ պիրի պիրի արտը սըրա պաթըփ
գայ օլտուղու Եէրտէ, քեաինաթէ տայ-
անըփ գուվլէթ վէրէճէք, վէ պիր ըըգ-

ը Ֆէհէր կիպի, էճէլին տաղըթտըը
էվլատլերի էթրաֆընա ճէմ, վէ տէվ-
լէթէ նախ կտիփ, գափուսուն շէնլէտէ-
ճէք՝ պիր հիւքիումէթ սասիպի եօգմու:
Նէր մէվճուտ օլանա մէրքէզ օլաճագ
պիր գուտրէթ եօգ մու տուր: Նիչլէ-
րէ էմր կտիփ, պունճա վիւճուտլար չը-
զարտան, պիր կիւն էլինի ուզատրփ տա
օ վիւճուտլարը էճէլին փէնչէսինտէն
ալմանգմր: Պիր կիւն տէօնիւփ մէզարլա-
րա՝ էթտիլինիզ ավլարը վէրին տէյի էմր
էթմէզլի. սուտա թօփրագտա պիր ազ
վագըթ իչին եաթան էմանէթլերի՝ կէ-
րի իաթէմէզլի:

Սէզհէսիսիզի՝ թապիաթ ինանտըրա
մազա, կէօրտիլիւնէ տէ քէօր օլուր-
սա, տույտուղունա՝ սէօզիւ նէ: Նարա
տանըն՝ մախլուգաթընտա սէօլէտիլի ազ
ըսա, քէնտի գալպինէ տանըչըն. քէն-
տիլի պագսըն, քէնտի զաթինտէ օգու-
սուն: Նօլմէզլիք նիշանէլերի քէնտի իւ-
զերինէ պասմա օլմուչ տուր. գապահա-
թինի եիւզիւնէ վուրան հաքիմ՝ քէնտի
իչերիսինտէ տիր: թապիաթ քէնտի էվ-
լատընը ալտաթմազ: թապիաթին գալ-
պիմիզէ եազտըը՝ մասալ տէյիլ տիր.
ինսանը ինսանա եալան կտիփ ալտաթ-
մազ:

Ղօյունլարընը գալաըր, օթու պօլ
պիր չայըրա կէօթիւր. սէսլերի չըգմազ,
քէյֆլերինճէ օթլանըրլար եաթըրլար:

Պայունուն պու սեֆասը՝ սահիպնէ վե-
րիւմիչ տէյիլ: Ինսան հիչ պիր շէյտէն
խօշնուտ տէյիլ, էօմրիւնիւ կէօնիւլ ա-
զապըլա կէչիրիր: Իսթէր փատիշահ,
իսթէր չօպան, իքիսի տէ հալինտէն շի-
քեայէթ էտէր. փատիշահ չօպանա հա-
սէտ էտէր, չօպան փատիշահ: Իքիսի
նին հալի պիր պիրինտէն նէ գատար ու-
զագ տըր: Պիրի՝ տէվէթինին իքի պէօ-
լիլիննին արասընտա տէրէալէրէ մա-
լիք. օ պիրի՝ տինէա էիւղիւնտէ պիր
էապանի էէրտէ, սազտան չամուրտան
աճէլէ չաթըլը պիր գուլիպէսի վար, օ
տա գըշտան էաղմուրտան պէլքի հըֆզ
էթմէզ: Պու պէօյլէ տիր տէյի, էարա-
տան ալլահ գօյունլարըմա պէնտէն զիյա-
տէ քէրէմ էտէրմի տէյիմ: Հաշա. օ
պէնտէքի խօշնութսուզըլոզ՝ ճանրմըն
էօլմէզ օլտուղունու անղատըր: Թա-
պիաթին իլգասը տըր քի, իգպալինտէ
օլան գուսուրու արար: Ինսան էվլատը
կէրէք թախթ իւսթիւնտէ, կէրէք տամ
ալթընտա, զաթինին պիւլիւքիւլիւ սէ-
պէպի իլէ կէօնիւլ ազապը չէքմէք՝ ան
նընըն էազըսը տըր: Վիլինին չէքտիյի
րահաթսըզըզ՝ զաթինին պիւլիւքիւլիւ-
նիւ խապէր վէրիր. օլան սէֆիլլիյի՝
գուլթուլ օլմագ իչին տօղմուլ օլտուղու-
նու պիլտիրիր: Պուրասը քէնտի վաթա-
նըմըզ տէյիլ. պու պիր զուրպէթ տիր,
թապիաթտէն կէչէրքէն չէրէզլէնիրիլ,

լաքին գարնըմըզ տօյմազ : ԱնՖալարը-
մըզը նէ գատար արթըրսադ , պու գա-
րըն տօյուրմազ պերէքէթլերին իչինտէ,
եինէ աճ գալըրըզ . էն ալա ղէվգիմիզ՝
գալլիմիզտէ եինէ պիր արղու պրագըր :
Լյիյի պուլամատըղըմըզ հալտէ , բահաթ-
տուրաճաղըմըզա , Ֆէնայը իրթիքեապ
էտէրիզ : Րօմա տէվլէթինին պաղը ,
տիննեանըն փատիչահը իքէն , տէվլէթի-
նի թէրք էտէր , գափրի ատասընա գա-
փանըր , քէնտիյի քէօթիւլիյէ վերիր :
Լյօյլէ պիր փատիչահը ըէզիւ էտիփ իա-
րապա վերէն՝ հէվանի նէֆս պէլասը տըր :

Պիր կիզի գուվլէթ իլէ , ալլահ ինսա
նըն եիւրէյինի կէլէճէք վաղթէ տօղըու
տիւրթէր , վէ պու պիր գուվլէթ տիր
քի եէնմէք միւմքին տէյիլ : Լյօրուլմազ
իւմիտիմիզ՝ գանատլարը տաիմա աչըզ ,
կէօղիւ հէր նէ կէօրսէ , իւսթիւնէ սէյ-
իրտիր . կէօղիւ տօյմադ պիլմէզ , չէք-
տիյի զահմէթին սէմէրէսինտէն ասլա
խօշնուտ տէյիլ , բահաթըմըզը խայալի
շէյլեր իլէ պէսլէտիր , սահիհ էյլքլերի՝
գազանըն մէճհուլ էյլքլերինէ Ֆիտա
էթմէյէ պիզի մէճպուր էտէր . էլտէ օ-
լան էյլքլերի այագ ալթընա ալտըրըր .
սէֆալերիմիզի՝ տօղա՛րքէն պօղար , մէ-
զարէ կիտինճէյէտէք պիզի գօվալար . վէ
իւմիտսիզլիք գատար կէօնիւլ աղասըր չէք-

տիրեր : Պիր շէյին արզուսու նիջին սե-
 Փասընտան թէսիրը օլուր : Պիր արզու-
 նէտէն տիր քի էլտէ օլան տէվէթտէն
 թաթը օլուր : Նէտէն տիր քի , պիր
 արզու իճրա օլտուգլայն , սեֆասը ու-
 նուտուլուր : Հայ հայ . ալլահ պիզէ պու
 տիւնեատէ իւմիտտէն զայրի էյլէք պրագ-
 մամը ըսա , էլլէթտէ օպիր տիւնեատէ
 տահա ալլարըն սագլամը տըր : Պիզ
 տէ , ալլահըն պիզի շէքտիյի՝ օ կէօրիւն .
 մէզ սեմթէ մէյիլլէյիզ :

Հէլէ տուր , սանա ճանընը տահա էյի
 անղլատայրմ : Պիզիմ գուտրէթլէրիմիզ
 պու տիւնեատէ չօճուգլուգտա կիպի տիր ,
 ամլլէրինտէ քեմալլէյէթ եօզ , հիչ պի-
 րի քէնտի հալլէրինէ կէօրէ տէյիլ տիր :
 Պագ ինսանըն ագլը հայվանըն իլգասըն
 տան նէ գատար Փարգը տըր : Պիրի
 քեմալլէյէթէ գատըր , աղար աղար սայը-
 սըզ տերէճէլէրտէն կէլէր , իլէրի կէլըր .
 օպիրի չափուճագ գուրուլուր , թէքմիլ
 օլուր : Լգըլ՝ մագսուտոււնա եալաշ եւ-
 վաշ չըգար . իլգա տէր ագապ էլէ կէ-
 թիրեր : Հայվանլարտա՝ հէր հայվան քէն-
 տի ճինսինէ մախսուս օլան գարարը՝ պիր
 գաչ կիւնտէ պուլուր , էտինէ պիլէճէյի
 էյլէքլէրին էօլլիւսիւ տօլար , վիւճուտու
 թէքմիլ օլուր , գարարընտա գալըր : Պին
 լըճէ սէնէլէր տահա եաշասա , պիր զէյ-
 ատէ շէյ էյրէնէմէզ , էտիփ իլլէտիյի՝
 թէքրար թէքրար օ հարէքէթլէր տիր .

նէ արդուլէրի արթար , նէ սեֆալէրի :
 Եւքին ինսան կվլատը կիւնէշ գատար
 Եամրիւ օլա , հէր տալիմ պիւրէր եէնի
 շէյ էօյրէնտիքտէն սօնղրա , տահա էօյ-
 րէնմէք արդուսուլլա էօլիւր :

Պիզիմ սեվտալարըմըզ տա գուտրէթ-
 Լէրիմիզ կիպի տիր . սեվտալարըմըզ վար
 օլան գուվլէթլէրինի պու տիւնեատէ իճ
 րա Կտէմէյէճէքլէրինի պիւրէրէր : Կեր-
 չի Կօնլէրինէ չըգան պօշ շէյլէրէ սարֆ
 էթտիքլէրի գուվլէթ ազ տէյիլ տիր . լա-
 քին օ խաֆիֆ օյուլնճագլար՝ օլան գուվ-
 վէթլէրինէ նէ տէնի օլա պիւր , նէ օլան
 գուվլէթլէրի՝ օ օյուլնճագլար ըլա րա-
 հաթընա գարար վէրէ պիւրի : Հէման
 քիշինին իչէրիսինտէ պիւր Փըրթընա փէյ-
 տա Կտիփ , քէնտիլէր տուրմայլի չալ-
 գանտըգճա , քիշինին էամրիւնիւ տէ պէ-
 րապէր չալգարլար :

Սէզար իմիերաթօր տիւնեանըն թախ-
 թընա : Ճիւլուս էթտիքտէ կէփս պր-
 ճո տէյի սօրտու : Ելթէ թամա պէջլէ
 տիր . հէմ քէարընա իթիպար էթմէզ ,
 հէմ քէնտի շէրէֆինտէն քէնտի իպա Կ-
 տէր : Ճանըմըզ գըզըփ տա օ աշգ ըլա
 քէնտիմիզէ պիւր չօգ գըյմէթ գուրար-
 սագ , Եիւզ Եըլ իթիպարէ գանաաթ էթ-
 մէյիզ , վագթիմիզտէ օլան ատամլարըն

մէտճի՛ ինտիմիզտէ պիր շէյ տէյիւ, էյէր
արտտան կէլէնլէր տէ մէտճ էթմէզսէ :
Երէրիմիզտէ պիր էօլմէզ իլգա վար, պիզ
իսթէսէք իսթէմէսէք, պիզէ կէլէճէք
վագթի տիւշիւնտիւրիւր . կէլէճէք վագ-
թին ատամլարը պիզի մէտճ էտէճէք
տէյի սէվինիւրիզ : ԵրէՖիմիզ՝ կէօլկէ-
միզի տօղաճագ սիլսիլէլէրին արասըն-
տան կէչիւրիւրէն , պիզ տէ արտը սրրա
կէզէր , օ սիլսիլէլէրտէն տէ էօթէյէ
կիթմէք իսթէրիզ : Իմտի էյէր պիզ էօ-
լիւր օյսագ , պէօլէ էօլմէզլիք ըիւյալէրի
կէօրիւրմիւյիւզ : Աէօզիւմիւզ քէօր, թէ-
նի արար . թէնին կէօլկէսինտէ տուրու-
րուզ . էօլմէզլիք տէյի՛ շէօճրէթի թութ-
մուշ տուրմուշուզ , օյուսա շէօճրէթ տէ-
տիլէրի , էօլմէզլիին սուրէթի տիր :
(Յուն իչին շէօճրէթի տէ էտինտիք-
լէյն , օնտա տա լէզլէթ պուլամայրզ .
օնուն տա խայալի վիւճուտու՝ թութա-
նըն էլինտէ գալըր :

Պու ճիւմլէ իլէ հէր արատրղամրզ շէյ-
տէ էլիմիզ պօշ չըզարքէն , վէ արդուլէ-
րիմիզի գանտըրմաղա իւմիտ էթտիյիմիզ
շէյլէրտէն տաիմա ուսանըրքէն , էինէ
պու էաշամագ արզուսունու Ֆիքրիմիզ-
տէն չըգարամայրզ : Պու արզույու՝ թա-
պիաթ Ֆիքրիմիզէ տաճա ալա շէյլէր ի-
չին գօմուշ , պիզ իսթէմէսէք պիլէ , թա-
պիաթ Ֆիքրիմիզտէ սագլար : Ըինէա
ալիմին փիրրոսա վէրտիյի ճէվապը փէք

չօզ մէթո՛հ էթմիշէր¹ : Աքին իճրասը
 միւմքին օլմայան նասիհամ շաշընլըգ
 տըր : () դահրաման պիւթիւն տիւնեայը
 Ֆէթո՛հ էթմիշ օլսա, էինէ թամար տօյ-
 մակոր : Անսան օլան տուրամազ, իւէրի
 կիթմէյէ պագար : Աշերիսինտէ պիր հա-
 մարաթլըգ վար, զապթ օլմազ. պիր իւ-
 գա վար, ճանընր տուրմայրփ տիւրթէր :
 Ֆէլէք քիշլէնէնէ գատար միւսաստէ էթ-
 սէ, ճանըն հարէքէթինի զապթ էտէ-
 մէզ. ճան էինէ հարէքէթտէն գալմազ,
 տահա զիյատէ զալէպէ էտէր : Վէյլըւ-
 նիւն էն Ֆազըրընըն, փատիշահ կիպի
 թամար վար. պիր զէնճիրպէնտ էտիր՝
 թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ փատիշա-
 հը գատար վագար սաթար : Աքուզո-
 դոնոտըր փատիշահ կիպի, գուր գուր-
 բէրիփէն հիւթիւթիւնէ պագ տէյի չաղըրը :
 Օիրա օ տա քէնտիյի՝ փատիշահ կիպի
 էօլմէզ սայար : Վիշլէյէ եսլան կէրչէք՝
 պիր պիւյիւքիւք լաղըմ. սահիհի էօղու-
 սա, պիր խայալիսին գուրար :

Վիպիր՝ ինսանըն իւք սէվտասը տըր :
 Ա իւճուտու սագլամազ, ճինսինի ար-
 թըրմազ, սէֆայէ վէրիւմիշ իտէ, ճա-
 նըն տա պիւյիւքիւյիւնիւ արթըրըփ սագ-

¹ Արնաուտուզ գրալը փերրոս, վէրիւն չինեա
 Ֆէյլէսօֆա, էտէճէյի Ֆիւթուհաթը նագլ էտիփ,
 օ դաման էիւզիւմիւզ կիւլէր, բահաթ էտէրիզ տէյ-
 ինճէ, չինեա տէօնիւփ, փատիշահըմ, շիմտ նիլէն
 կիւլիւփ, բահաթ էտէմէյէճէյիզ տէմիշ :

լամազ քիպրէ վերիւմիշ տիր : Տիւնեամբ
զը շէնլեանն քիպիր տիր . մարիֆէթէր
իճատ հտէր , Ֆիքիրէրի աչար , ամէլէ-
րի Թասհիհ հտէր , հեր Թարաֆտա րա .
համբըմըզը փաքլէյիփ , Թէքմիլ էթմէյի
չալըչըր : Տիւնեանտէ հեր նէ կիւզէլ շէյ
կէօրիւրսէք , հեր նէ գատար աղիմ վէ
հայրանն օլաճազ շէյ վար րա , հէփ քիպ-
րին հիւնէրի տիր : Իհթիյաճ վէ րա .
համթըզ սէվտասը՝ շէրէֆիմիզին պինա .
սըն գուրար . լաքին փաքլէյիփ , տօնա-
տըփ , Թէքմիլ հտէնն ուսթա միմար՝ քի-
պիր տիր : Պազելէթ պիւլէ քիպր իւլ օ-
լուր : Քիպրին պիր կիզլի իրգասը վար
քի , քիշէյէ ղայրէթ վերիր : Լաքի գա-
ման ալիմէրինն՝ ալիմ հտէնն քիպիր տիր :
Քիպիր քիշէյի Թէրպիյի հտէր , Թէր-
պիյիյէ շէնն վերիր : Ղանտա պու գա-
տար քիպիր օլմասս , տիւնեանտէ նէ Փա-
ղիլէթէր էքսիք օլուրտու : Լպին իթի-
պարը ագլըմըզա եարտըմ հտէր . զիրա
սալթ ագլըմըզա գալսա , ագլըմըզ պիր
միւտահէնէճի տիր քի , պիզի չօզ տէֆա
ալտատըր . քէնտիմիզի էլէ պէյէնտիրմէք
սէվտասը , զիւիւմէրիմիզի ալէմին հազ
վէզնէսինէ գօտուրուր : Լպլպըն հիճլի
գօրգուսու՝ ղայրէթիմիզի արթըրըր :
Սէ Ֆազիլէթիմիզ մէյտաննա չըգտըգտա
հէմ պիւյիւր , հէմ օլան գուլվէթինի
կէօսթէրիր :

Թապիաթին հեր կէօնիւլտէ պիւլէ .

տիցի՝ շէօՏրէթ իթիպար սեվտասընը պիզ նրճին իգրար էթմէյիզ. նէտէն գօրգարըզ : Պիր էյլէք սասհիպի ատամ սրրըմըզը անղլայըփ տա , քէնտիմիզի մէտճ էթտիրմէք սեվտասընտա օլտուղու մուզու տոնյտուգլայն , պիզ էն ալա Ֆիլիլէրիմիզտէն պիլէ ութանըրըզ : Օ աճիր , թէն պիր աճաիպ հիւնէր իլէ ճանը թէրպիլէ էթմէնին էօլունու պուլմուշ : Եարատան ալլաճ գանըմըզա ճէվէլան վէրմիշ : Վիլի քէնտիտէն խարըճ գաթէ քէնտիլի պէյէնտիրմէյէ թէնէզղիւ կտինճէ , թէն գանա էմը էտէր , շու ատամըն իրթիքէապընը եիւղիւնէ վուր , շաճիտլէր էօնիւնտէ եանագլարընը գըզարտ տէյի , գանը քիլնին եիւղիւնէ սէյիրթտիրիբ : Պունանէ՞ Տաճէթ. հէր ամէլիմիզէ լայըգ օլան մէտճի զէմմի թագսիմ էտէճէք՝ պունլարտան ազիմ վէ պունլարտան ատիլ Տաքիմ՝ գալպիմիզտէ օթուրմուշ տէյիլմի :

Պիզիմ էօլմէզ օլտուղումուզու Ֆիքրի միգտէ իլէտէն քիպիր , զէվգ սէֆա էթտիլիմիզ եէրտէ պիլէ , արտըմըզ սըրա կէլըր. կէլէճէք պիւյիւքլիւմիւզիւ տալմա խաթըմըզա պրագըր : Չիւնքի ինսան մութլու օլմագ իչին եարատըմըտըր , վէ ինսանըն էն պիւյիւք տէվլէթի սէֆա տըր , ութանաճագ օլտուգտան սօնըրա , սէֆասը թէքմիլ օլմաղ : ՊուՏալ իլէ քիպրիմիզ էն աղիմ սէֆալարը-

մըզտա պիլէ , պիղէ Եզկիեթ Էտեր . օ
նուն իջին իգպալին տէ՛ Քիզիլէթին օլ-
տուղու կիպի՛ միւրաիլէրի վար : () ւան
իգպալիմիզի Էօյիւնէ պիլմէք իսթէրիզ ,
լաքին ինսանա լայրգ շէյ օլմատըղըն-
տան , սէֆասընը չըգարմաղա Էիւզիւ-
միւզիւ սագլարըզ :

14
Եիւրէյիմիզին պինասընտա պու նա
զիբլիլին սէպէպի նէ՞ տիր . հասսէլէրի
միզտէ օլան ինճէ տույմագլըգ նիջին
տիր . վէ Փաղիլէթ շաշըրբի , գլաղու-
զու օլան ագըլտանն այրըլտըգտա , վիւ-
ճուտումուզտա Էէտէք օլան գուտրէթ-
լէր՝ տէր ագապ իմտատա կէլմէնին աւ-
լը՞ նէ . ճանըմըղըն պու վագարը պիր
մասգարալը գ մը տըր : ճանըմըզ տիւշ-
տիւբլէյն , գաթի տէրէճէսինտէն տիւ-
շիւրմէմէք իջին , Էարատանըն պու Թէտ
պիրլէրի պօ՞ շէյ մի տիր , Թէրթիպսիզ
շէյ մի տիր : Պու շէտիտ սէվտալար գուտ-
րէթլէրինէ միւնասիպ օլան իճրայը կ'թ-
մէսինլէրմի :

19
Եյ սոււգ խօճա , սէն Փասըլարընը
տօնմուշ Թապիաթինտէն պահս Էտեր ,
սէվտալարըն հարարէթինի զէմմ Էտեր .
սին , պիր Էօլմէզ ճանըն ալա հարէքէթ-
լէրինի՛ պուլանըգ փունարլարտան կէլիր՝
մէքրու՛ շէյլէր տիր տէյի , րէզիւ Էտեր .
սին : Կէրէք կիւնաս պուլարտան հա-
սըլ օլուր , լաքին Փէնա գուլանըլըրսա .
Էօզսա սսըլ տօլուշարընտա Էարատա .

նրն էլինտէն փաք վէ կենասարզ չք-
մը տըր . մուպարէք նուր փունարընաան
չքմըլ գըվըլըմլար տըր քի , հեր քէսի
ճանլաթմադ իչին վերիմիլ : Ավտալա-
րըմըլ պու տիւնեատէ սոգըու եօլար-
տան չքըլփ , եանըլտըլարը նէ գատար
Ֆէնա օլսա , եաղնըլարընտա պիլէ պէօյ-
իւք շէյ օլտուգլարըն անըլարըմ : Սախ-
թընտան էնմիլ փատիշահ կիպի , սէֆիլ-
լիքերինտէ պիլէ էվլէլքի վագարլարը
կէօրիւնիւր . վէ եաղնըլ եօլա սափտըլ-
լարընը՝ հեր նէ վագըլթ ագըլ խապեր
վերիփ , տիղկինլերին շէքերսէ , էինէ
սէօնիւփ էվլէլքի մերթպերին պու-
լուրլար :

Ավտալարըմըլ ապա պօշ տուրմագ
խսթէմէյիփ , տայմա հարէքէթտէ օլ-
տուգլարը Ֆէնա խույ տէյիլ տիր . զաթ-
լերինտէ քէօթիւլիւք օլմագ տէյիլ , հաթ-
թա պիւյիւքլիւյիւն կէօսթերիր . ան-
ճագ քէնտիլերին գանտըրաճագ նիհայ-
էթտիզ շէյլերէ մաիլ տիրլեր : Ղանըն
հալինի նէ գատար արաշտըրսագ , վէ
սէվտալարըն կերէք մէյիլլերինի , կերէք
գուտընթլերինի նէ գատար թէֆթիլ
էթտէք , ճանըն էօլմէլ օլտուղընու
նիշանիլերինի՝ օլ գատար աշիքեար կէօ-
րիւրիւլ :

Եարատան ալլահ քեաինաթին հեր
թարաֆընտա գուտընթ իլէ արգույու-
շէյինէ կէօրէ վերմիլ . հեր մախուլ

քննտի տեղերնի թեքմիլ տեճներ : Իմ տի պու նիզամըն պօզուլտուղունու՝ հիջ պիր շէյտե կեօրտիւյիւմիւզ եօգ տա , սալթ ինսան հագգընտա մը պուլույօրուզ : Ինսան հվլատը մէնգիլինի թեքմիլ էտե պիլիբէն , եարը եօլտա նիջին գալըն : Կիւնէշ եարըմ տեղերնի թամամ էթտիքտէն սօնղրա , տերեալերին ալթընա կիրիյօր : Եջլէ օլտուգտան սօնղրա , հէր մախլուգա անալըգ էտէն թապիաթ՝ պիզէ կելինճէ նիջին էջէլիք էթսին : Ին մէալսըզ շէյի թամամ վէ թեքմիլ էթմէյէ մուգայեէտ իքէն , էն ալա էլ էմէյինի եարը պուչուգ պրա գըրմը : Եօգ , էյեր ինսան հվլատը տօղմատան էօլիւփ , տահա պիր թասլապ սուրէթ իքէն պօզուլաճապսա , գօրգուլար իջինտէ տէ էօլմէք՝ զկյատէ շէյ տէյիլմի :

Նայ հայ , էջլէ օլաճապ օլսա , շու պիւյիւք ատամըն , շու ալ-իւլ-ալա ագլէ մալիք , ագըլ խազինէսի ալիմին , տիւնեա եիւզիւնտէ թանղըրնըն թասվիրի կիպի օլան զաթին՝ քիւլիւնաէն զայրի պիր շէյի գալմազ ըտը : Թանղըրնըն պու մուպարէք թասվիրի՝ սուրէթ պուլուփ , կեօգէ կեօրիւնէճէյի վագըթ , էճէլ կէլիըր ըհամինի պօզար , էպէտի կէճէլերնմի աթար : Եա պիր պիւյիւք ատամըն , եա պիր ալիմ , եա էյլիք սահպիւնին ճէնազէսինի մէզարա կէօթիւրիւբէն , տիւ-

նեատէ կթտիքլերի խայր ամէլէրի Ֆիւ-
 րիմիգէ կէթիւրիփ , կէօքտէն էնսիշ ճան-
 ւար տըր տէյի հայրան օլուրսադ , զասիւր
 տիւշիւնտիւքլերիմիգ հէփ տիւշ տիւր ,
 վէ ծնլարըն պու հայրան օլտուղումուզ
 պիւյիւքլիւքլերի՝ վարըր զիւրիւր հիւլէր .
 տէ զայ օլուր , էօյլէմի : (*)

19

Վ ար էյ ատամ վար , վար սէնտէն
 պիւյիւքլերինի քէնտի ախօրլարընտա ա-
 ըա . վար սէնին օ խայալի պիւյիւքլիւքլիւ-
 նիւ , օ մասգարա տէվլէթինի , ծնլարըն
 խաքի փայինէ թադտիմ էյլէ : Վէն ծն-
 լարըն էսիւրի սին , ծնլար սէնին փատի-
 շահըն : Հասսէլերի տաիր օլան շէյլեր-
 տէ՝ ծնլար սէնտէն իւսթիւն տիւր . նա-
 Փագալարը օլան չիմէն՝ պագլարը ալ-
 թընտա չիլէնիւր : () Նլար թօփրաղա թի-
 մար էթմէյէ միւհթաճ՝ տէյիլլէր , գա-
 ընլարը ծնտուզ տօյար : Իլէճէք սուլա-
 ընը՝ թապիաթ թէտարիք էտէր . տէ-
 րէլերին սուլարը տուրմայրփ ագար , սու-
 սուզուգլարըն գանտըրըր : Բուպլարը
 պիւլէլերինճէ տօղար , պիւլէլերինճէ պիւյ-
 իւր : Վ արըփ պին զահմէթ իլէ՝ էլ վի-
 լայէթինտէն գումաշ կէթիւրմէյէ հա-
 ճէթ տէյիլ : Վզադ մէմէքէթլերին մա-
 լինի գափմագ իչին , պի կիւնահ գան-
 լարը տէօքմէզլէր : Վէնտի մալլերինի
 թապիաթ սագլար , մալլերինէ սահիւզ
 օլմաղա՝ գարտաշլարընը թէլպիսլիք մէհ-
 քէմէսինէ շէքմէյէ միւհթաճ՝ տէյիլլէր :

Պիր օթու պօլ չայրը՝ քէնտիւրէ ճէն,
 նէթ պաղէսի տիր . իջնէ կիրտիքէյն ,
 չէնիսին ալարագ՝ թաթլը թաթլը կէ-
 վէնիրէր : Զի պիր արգուլէրնէ եօգ
 եօգ տուր : Սեֆալարը կիւնահարը, վէ
 հիչ պիր ճեֆասը եօգ . հէր սեֆալարը
 հէմ պիզիմքինտէն էյի , հէմ պիզիմքին-
 տէն էմին տիր : Ղաատիլք թէհլէքիլ
 շէյ տիր . ազատիլի սէչէ պիլէն՝ եանը-
 լա տա պիլի : Ղնճագ թապիաթ իլգա-
 սը եանըլմազ . զէհիրէ ասլա սունմազ .
 վէսվէսէ , գօրգու , պօշ իւմիտ , աճը ,
 վէ իւմիտ քէսիքիլի , կէլիփ ըահաթինի
 պօզմազ : (Ինլարըն սիւրտիլի սեֆայր՝
 պիզիմ ալիմլէրիմիզ նաֆիլէ արար : Պու-
 նէֆսէ թապի էօմրիւն սահիհ Ֆէյլէսօֆ-
 լուղու՝ եալընըզ Օնլարտա տըր : Սէն
 ազապլարընտան պիլիլէք՝ կէօնիւլ ազապ-
 լարընըն տէյրմէնի ազլըմըղտա տուր-
 մայրփ տէօնէր : Կէօզ եաշը սէօքմէք
 պէլասը՝ եալընըզ ինսանա վէրիլմիշ տիր .
 վէ սէօքէճէք սէպէպլէր սիւրիլիլէ սօ-
 ղար : Զայվանլար ինսանտան մութլու
 տուր , էօմրիւ օլտուգճա մէշագգաթ
 չէքմէզ : (Ինլարըն չէքտիլի ֆագաթ պիր
 աղըր տըր : Ղըրը քէսիլտիքէյն՝ շի-
 քէայէթ էտէճէլի գալմազ . կէչէն ա-
 ճըլը ունուտուր . կէլէճէլի տուլուփ
 գօրգմազ . էճէլ պիլէ գօրգուլթմատան
 կէլըր . կէլտիլի սաաթտա տուլարլար .
 վէ պիր համլէտէ աճըլարը հէմ պաշլար ,

հեմ պիթեր : Ինսան էվլատը՝ քիպրին-
տէն տիւնեայէ սըղմազ . կիւնէշի իտարէ
էտեր , երյտըզարը թարթար , գահրա-
ման մը , Ֆէյլէսօֆմու , հեփիսի պու բա-
հաթ էօրիւմէ հասէտ էտեր : Ինսան էվ-
լատը սաղ իքէն՝ պէջլէ մուսիպէթլի
հալէր իլէ , հայվանլարտան Փարզ օլույ-
օրքէն , էօլտիւքտէն սօնդրա վարըփ թօփ-
բագլարընա գարըշքփ , հեփիմիզ պիր
մի օլալմ :

Ինսան ըլա հայվան պէյնինտէ օլան
պու նահագ ույղունսուզուգլարը , պան-
րի կէլէճէք զաման իսլահ էթմէլի տէյիլ-
մի . պու պիղիմ կէօզ էաշլարըմըզը՝ էպէ-
տիլէք սիլմէլի տէյիլմի : Ելեր ինսան էվ-
լատընըն գըսմէթի պույուսա , նէ՞ թա-
լիսիզ պաշը վար ըմըշ : Բլլահա քիւֆը
տէ էթսէք զարարը եօգ , գօրգմայա
լմ : Ինսան պիր գօրգունճ ճիպիլէթ
օլույօր քի , էարատանընա՞ ըեզալէթ :
Տիւնեանըն սուլթանը ինսան՝ թապիա-
թին պի նաղիր թաալիրի օրթասընաա ,
պիր չիրքին լէքէ օլույօր : Օ էվգ սե-
ֆա , պերէքէթ , զանիմէթ , հեփ քէօ
թիւլէր իլին իմիշ , էյիլէրին գըսմէթի՝
աէրտ իլէ կէօզ էաշըլըմըշ : Տէրտէ աղ
մուսթահագ օլան՝ էքսէրիյեա հեփսին
տէն գուլթսուղ օլույօր : Ել առիլ ալ-
լահ , սէն կիւնահըն պէջլէ զաֆէրինի ,
Փազիլէթին հագարէթինի կէօրիւր տէ ,
պի գայտ տուրուըմուսուն :

Եւ Քաղիկէթ սահիպի, էյեր մեզա-
 րըն չուգուրու հիւերին գափուսույու-
 սա, սենին սըտգըն, սենին սեվինձին
 ներտե գալըր: () Ըքեսիզ գալպինի
 պիւթիւն կիւն գայըրըփ էսիրկէտիյին
 նէյէ՞ եարար: Սէն քենտինի քեամիւ-
 եերինէ գամուշտուն հա... շաչգըն սըն,
 շաչգըն: Շաչգըն սըն քի կէօլկէլեր ի-
 ւէ կիւլէշիօրսուն: Փաղիկէթ, քեամիւ-
 լիք, հագ. վահ, վահ. պէօլէ իսիմէ-
 րի՝ տիւնեանըն հէր տեվըինտե, ազիզ
 վէ մուպարէք սայարլարտը, իթիպար վէ
 մէտհ էտերլէրտի... չիւնքի ճանլարը-
 մըզ էօլէձէքսէ, պիզ իւզերլերինէ աղ-
 լայալըմ: Պունլար ճան էագըձը զիւիւմ
 լէր տիր. մուսիպէթտէն իպարէթ սըր
 շէլէր տիր, էէնի չըգմա ղազապլար
 տըր քի, պունլարը տա ինսանլարըն օպիր
 պէլալերինէ գաթմալը: Վեամիլիք պէ-
 նիմ նէմէ՞ լազըմ, էլէմիմի արթըրըյօր:
 Փաղիկէթ նէմէ եարար, ձէֆատէն ղայ-
 րի մարիֆէթի էօգ, սալթ տերտլերիմի
 գապարտըյօր:

Փաղիկէթ նիշին իշէյիմ. իւձրէթի
 նի ներտե ալաձաղըմ: Իւձրէթի օլմա-
 տըգտան սօնղրա՝ Փաղիկէթ նէ տիր.
 Փաղիկէթին էն այա սէպէպի՝ քենտի ի-
 թիպարը տըր: Պու իթիպար՝ քիշի
 էյէյէ սիւլիւք էթտիյինէ, գալպինին շէ-
 հատէթինտէն հասըլ օլուր: Եյիյէ սիւ-
 լուք էթմէք՝ անձագ սէվապա նաիլ օլ-

մագ իջին տիր : Եւջլէ իսէ՛ Փաղիլէթ ,
 խայր ամէլ իշէմէք՝ քէնտի սահի՛ճ մէն .
 Փաաթիմիդ իջին տիր , քէնտի էյլէլիմիդի
 արամագ տրր : Ղան էօլէճէք օլտուգ-
 տան սօնդրա , ինսանըն սահի՛ճ մէնՓաա-
 թի նէ՛ շէյ օլուր : () սուրէթտէ պիզ
 պու տիւնեատէ մէնՓաաթ օլաճագ շէյ-
 լերէ եափըշալում : Պազը քերրէ պու
 տիւնեատէ քէօթիւ ամէլին տօսթլու-
 դու օլուր . վէ փէք աղիմ տէվլէթիմիդ
 օլա պիլիր : Եւջլէ օլտուգտան սօնդրա ,
 պէտիսույու նըգը թուլթալում , էլտէն
 չըգարմայալում : Գապահաթ Փաղիլէթ-
 տէ տիր քի , ալը վերտէլի էյլէլին սէ-
 Փասընը չըգարթմագ : Պու մինվալ իւզ-
 րէ , ագըլ ախրէթի ունուլթտուգլայն ,
 հասսէլերէ էսիր օլուր : Սէ ինսանըն
 կիւվէնէճէք իքի շէյի գալըր . պիրի պեա-
 խուլ , պիրի պի գայտ թէմպէվիք :

Տուր էյ պահատըր էիլիտ , տուր :
 Ահօքսիւնիւ կերմիշ նէրէյէ կիտէյօր-
 սուն : Ի Սթանըմը տիւլմէնտէն գուր-
 թարմաղա . վաթանըմ ուզուրունա շէ-
 րէՓիմլէ էօլմէյէ կիտէյօրում : Ի Աիւ-
 զէլ , էյեր էօլմէզ օլտուգընա ինանըր-
 սան , էիլիտլէլին ագըլըրըգ տրր , սէօ
 դիւմ էօգ : Եւջլմէզ օլտուգընու պիւ-
 տիքտէն սօնդրա՛ գօրգմս , էճէլէ գար-
 շը կիթ : Եւքին հեր շէյին՝ էօմրիւնլէ
 զայ օլաճագսա , էաղըգ էիլիթլէլինսէ :
 Աէլ , կէլ , վարըփ շաշգըն կիպի էօլէ :

Ճէյինէ, կէլ ճէսարէթսիզ օլ տա եաշա Է
 Լխորէթի ինքեար էտէն եխիտ՝ եա քէն
 տի քիպրինտէն, եա էլին իպրէթ ինտէն,
 եա քեար թամարնտան, եա ինթիգամ
 սէվտասընտան, վիւճուտունու եա քէն
 տի թէլէֆ էտէր, եա էլէ թէլէֆ էթ
 տիրիրսէ, ծնտան պիւլիւք տէլիլէք օլա
 մազ: Ե՛յ սէֆիլ մնլի խիւլէա գուրպա
 նը, պրաք վաթանըն երգըլսըն, պաթ
 սըն, սէն քէնտինի ֆրրթընատան գուր
 թարմաղա պիր թախթա փարչասը պուլ
 Ի եօգ, վաթանըմա պորճուլյում. փա
 տիչաճըմըն էմրի տիր. էօլմէլիլիմ:
 Ի Ս թան, փատիչաճ նէնէ՞ լազըմ:
 Ջէր իւմտին գանընլա պերապեր ազըփ
 կիտէճէք օլտուգտան սծնդրա, սանա ալ
 լաճ պիլէ լազըմ տէյիլ: Ե՛մմա գանընը
 տէօքմէյէ ալլաճ էմր էտէր իմիշ. իւճրէ
 թինի վերմէտիքտէն սծնդրա, սէն օ միւ
 ըիւվլէթսիզ էմրինէ նիճին իթաաթ է
 տէճէքսին: Ս իւճուտունու սազլա տա
 իթաաթսըզ օլ, մանի տէյիլ:

Իթաաթսըզ օլմաք տէյիլ, հաթթա
 իւք էմրինէ իթաաթ էթմիշ օլուրսուն:
 Իւք էմրի նէ տիր. աբամ, քէնքինի սէվ:
 (բ) Պու պապտէ սերպէսթ օլաճաք զաթ
 լերտէ սերպէսթիլէէթ գալմայօր: Պի
 զիմ էօմրիւմիւզիւն պահասը՝ մութլու
 լուգ օլմալը տըր: Ե՛օգ, էյէր ֆագի
 լէթ՝ քէնտի թէլէֆիմիզ իլէ օլաճաքսա,
 ֆագիլէթ տէյիլ, գապահաթ տըր: Իյալգ

քէնտի քէնտիլէրին գուրպան էթ տիբլէ-
րինս՝ նէ գատար էօյիւնսէլէր , սէն եի-
նէ քէնտի դանընա կիրիր , քէնտի գան-
լըն օլուրսուն :

Ֆազիլէթին մուպարէք թասվիրինտէ՝
պիր կիւզէլլէք վար քի , պիզի ճէլպ է-
տէր . վէ պու տիւնեատէ պիլէ Ֆերաս
վէրիր սէֆալէրի վար : Աքին զաթին-
տէ օլան էյիլբլէրի փէք մուպալաղա սէօ-
լէմէյիլիմ : Պու տիւնեատէ ալտրղը իւճ-
րէթ՝ շէքտիյի սըզընթըյա պէտէլ տէյիլ
տիր : Այէր ընտան զիյատէ ումաճաղը
էօղուսա , Ֆազիլէթ տէն իսէ , պիր Ֆաի-
տէլի դապաշաթի , վէ քէնտի մէնֆա-
աթիմիզի տաշա էյի սայմալլըզ : Ալա-
շա ինանմաք նէյի՞ Եարար , էյէր վէրէ-
ճէյի սէվապը ազապը ինքեար Էտէրսէք .
ճա սէճտէ էթտիլիմիզ պօշ տէյիլմի :
Վիշինին գալպինի թաշրիք Էտէն՝ իւ-
միտ իլէ գօրգու տուր : Պու իքի շէյի՝
կէլէճէք վագըթտան գալտըրտըղընլա ,
շիմտիքի վագըթտա քէնտինի սէվմէք-
տէն դայրի շէյ գալմազ : Ար մէմլէքէ-
թինի աթէշէ վէր . պապան Էօլմէյօր ,
պուենճա զաման տըր սէնին եէյէճէլին
միրասըն իւթիւնէ օթուրմուշ Էաշայօր .
վնըր թէփիլէ , վիւճուտունու գալտըր :
Տիւնեանըն Էրգըլմասը պէնիմ տէվէ-
թիմի արթըրաճաք օլտուգտան սօնըրա ,
թաշ թաշ իւթիւնէ գալմասըն :

(4) Ղիւնքի Ֆազիլէթին էճրի Էօղու .

25

26

սա , օ նկ միւրիւլվէթսիզ թանդըը տըր
 քի , ինսան Փաղիլէթ ուղուրունա պէզ-
 լի վիւճուտ էթսին տեր : Վիչինին զիմ
 մէթի՝ կրնաստան իբրաս էտիփ , գալ-
 պինի էօրսէլէմէնին սսլը՞ նէ : () զատ
 տար զիմէթի իչերիմիգտէ նէյէ՞ պէս
 լէյօրուզ քի , պիղի տուրմայրի հէմ ալ-
 տատըր , հէմ սախթէ սէֆալար ըլա ազ
 տըրըր : Եյեր օ մուպարէք զիմէթ տէ-
 տիլիմիզ՝ թապիաթին ագըլըրզ իզասը-
 ըսա , ագըլմըզ նիչին ծնա ույուփ տա ,
 պիղի իտարէ հտէճէք եերտէ՝ խարապ
 էթմէյէ չալըչօր : Եօգ , էօգ , մատամ
 քի պու տիւնէատէ պաղը տէֆ՝ա Փաղի-
 լէթ պիղի խարապ էտէյօր , կերէք քի ին
 սանըն թէնի էօլտիւքտէն սօնղրա , պիր
 եաշայաճագ շէյի օլա : Ղիւնքի ինսան
 մէզարտա մասվ օլաճագսա , չիւնքի պու
 տիւնէատէն զայրի շէյի օլմայաճագսա ,
 արզուլերի էօյլէ թիւքէնմէզ իքէն , քէն
 տի նիչին պու գատար ազ եաշայօր : Պու
 զամանըմըզտա՝ կէչմիզ զաման , կէլէճէք
 զաման , պիղէ նիչին պու գատար թէ-
 լաշ վերիւր : Կէլէճէյի Փէհմ էթմէք՝ գօր
 գու չէքմէք իչին մի տիր : () լան իտրա
 քիմիզ՝ տերտիմիզի տույմնգ իչին մի տիր :
 Ե՛հ լուսեա , ներկիղէ , Փիւլանտրոս ,
 նէ՞ տիր պու չէքտիլիմ այրըլըզ աճըսը .
 տօսթլուգ պիր սասթ իչին իսէ , տօս
 թուն եաշայաճագը պէօյլէ ազ ըսա , պու
 էիւրէք աճըսը նէ՞ տիր : Տիւնէատէ տէվ

Լեթ իամի իլէ , պու պէլալերի չեքմէնին
 ասլը նէ : () պուլամատրղամը տէվէ-
 Թի տուրմայրփ արամանըն ասլը նէ :
 Պիզ Տիչ օլամազ օլտուգտան սօնղրա ,
 Տայվանլար րասաթլարըլա էթտիյի սէ-
 Փայը՝ պիզիմ Փիքրիմիզ նէ՞ տէյի պիզի
 Տարամէտեր : Լնսան էվլատը՝ պէլալէ-
 րին էն պաշլըլարընա պրազըլմը՝ քէնտի
 Փազիլէթինէ գուրպան մը կիթսին :
 Հաշա , էօյլէ օլտուգլայն ալէմին նիզա-
 մը պօզուլուր , մախլուգաթըն սըրասը
 պիր պիրինէ կէչէր , քեաինաթ զէնճիրի
 պին էերինտէն գըրըլըր . պիւթիւն տիւ-
 նեա պօզուլուր , մահվ օլուր : Աէ էանա
 տէճնտէն՝ Տէփ մուսիպէթտէն իպարէթ ,
 ազըլ տա չարէսիզ գալըր երգըլըր :

Լօզ , էօզ , քիշի Թապիաթինի ին-
 քեար էտիփ , գալպինտէ Փազիլէթի էօլ-
 տիրմէտիքճէ , Տիչ օլմազ սէվտասըն-
 տա օլամազ : Հիչ օլամազ օլտուգտան
 սօնղրա , Թանղըրընըն էլինտէն տէ խէ-
 լաս օլմալը : () զաման տիւնեատէ Թան-
 զըր նէյէ լազըմ . խալգա գօրգու վեր-
 մէք իչին մի :

Լս զաթինտէն այրըլմըլ , տերէճէ-
 սինտէն տիւշմիւլ , ազղըն ատամ . նէ ազ-
 լըն վար , նէ ումաճաղըն . սերպէսթիյ-
 էէթ Թասլար , էսիրլիքտէ էաշարսըն .
 տիւնեանըն Տէմ սահիպի , Տէմ րէզալէ-
 Թի , կիւթտիւյիւն գօյունլարտան պէ-
 Թէր՝ գօյուն ազըլը . ազըլ տէլիլիյէ

77

78

Թէպտիլ էտէր, էյլիք այաթլարըլա քէմ
 լիք էտէրսին. վէ էտրատանըն վէրտիյի
 քէրէմլէրի՝ քէնտի խարապընա գուլա
 նըրսըն. մէրամըն պույուսա ա՛ զավալը,
 նէ գութսուզ էրլտըզ ալթընտա տօզ
 մուշտուն. նէ ուղուրսուզ սաաթտա տիւ
 նեայէ կէլիշսին: Սէնին Ֆիքրինի խայ
 ալինի հանկի՝ ճին պուլանտըրմըշ քի,
 հէմ ինսանը, հէմ ինսանըն էյլիքլէրինի,
 պէօյլէ խարապ էտէճէք զիւլմիւ գուր
 մուշտուն: Պէլի, սէն աթթըզ էօլմիւշ
 սիւն, սէնտէ էաշայան սալթ հայվան
 տըր: Աքին ումտուղուն հիշիք սահիճ
 մի տիր, էյի պիլիւրմիսին: Ղանըն պու
 ղու կիպի հավայա տաղըլըփ, զայ օլաճա
 ղընա սահիճ իսպաթըն վաթ մը: Այ
 զավալը, ախրէթի ինքեար էթմէյէ՝ չօգ
 ճէսարէթի միւհթաճ սըն, քէնտինի ի
 նոնտըրընճայատէք, չօգ զահմէթլէր չէ
 քէրսին: Աքին հէր նէ գատար չալըշ
 սան, նէ էպէտիլիք խաթրընտան չըգար,
 նէ հիշիլի նաիլ օլա պիլիւրսին: Սէն քէն
 տի զաթինի շէքլինտէն չըգարա պիլիւր
 սին, լաքին խարապ էտէմէզսին: Թա
 պիաթ քիթապընտա սահիճլէրի փարէ
 քէնտէ օգուրսան, քէնտինի շաշըրըրսըն
 քիթապը պիւթիւն օգու քի, իլղամ օ
 լասըն, ճանընըն էօլմէզ օլտուղունու անդ
 լայասըն: () զաման հէր շէյ աշիքեար
 օլուր, վէ ալլահ անղլաշըլըր: Աօլմէզ
 լիք՝ տիւնեանըն նիզամընը վէ միւնասի.

պէթիսի պէյան էտէր : Տէր շէյ աշի.
 քեար օլուր անղաշըլըր , վէ պու եարա.
 տըլը՝ նէ պիւյեք շէյ օլտուղու կէօրիւ
 նիւր : Եարատըլընն անախթարը , վէ
 սէնէլէրին զէնճիրի օ տուր . Տէր վագ.
 թի պիր էէրէ կէթիրիր , միւտտէթլէ.
 րինի պիր նէթիճէյէ պաղլար . վէ պու
 նէթիճէ տէտիյիմիզ՝ մութլուլուզ օլ-
 տուղու տույուլուր : Կէրէք տիւնեայը ,
 կէրէք ինսանլարը , վէ կէրէք ատապը ,
 պաղլայան օ տուր . վէ տիւնեայլա ին-
 սանըն նէթիճէսի՝ պու ատապէ պաղլը
 օլտուղու կէօրիւնիւր : Պունլար Տէփ կէ-
 չէճէք տիր , վէ մուգատտէրլէրի եաշա
 մագ օլան րուՏլար ,, պու տիւնեալար
 նէրէտէ փարլամըլ ,, տէյի օ զաման սօ .
 րաճագլար :

Սէն էօլմէյիսի , տաիմա եաշայաճա.
 ղըն՝ սանա աճաիպ կէօրիւնիւյօր . եա պիր
 ստաթ պիլէ եաշաման՝ տաիմա եաշաման
 դատար աճաիպ տէյիլմի : Սիւճիգէթ
 եաշամագտա տէյիլ , եաշամաղա պաշա-
 մագտա տըր : ԲլլաՏը թապիաթ տէն
 այըր , Տէր կէօրտիւյիւն էսրար օլուր :
 ԲլլաՏը թապիաթէ տաիլի էթտիքտէն
 սօնղրա , թաաճճիւպ էտէճէք շէյ դա-
 մագ :

Սիւճուտլարըն պաՏասընը արթըրըփ ,
 միւթէպէր էտէն՝ սալթ եաշատըզըրը
 միւտտէթ տիր : Պիր ազիմ՝ րուՏ՝ սալթ
 պիր կիւն եաշայաճագ օլսա՝ նէ իշէ եա.

24

30

րար. մահ՛լ օլտուգտան սօնդրա, իսթէր
 պիւյիւք օլտուն, իսթէր քիւչիւք, իս
 թէր տիւշիւն, իսթէր գալգսրն, նէ՞
 օլուր: Եւքին պիր էօլմէզ զաթ՝ ալլա,
 հըն նաղարընտա օլմաղա լայըգ տըր:
 Եւյլէ զաթին հէր Ֆիքրինէ՝ ալլահ հէմ
 շահիտ, հէմ հաքիմ օլմագ, վէ մուգատ
 տերինի թէրթիպ էթմէք լայըգ տըր:
 Հագ թաալա ինսանըն մուգատտերինի՝
 կէօրիւնմէզ փէրտէ ալթընտա սագլա
 մըշ տէյիւ, փէրտէնին պիր ուճունու
 գալտըրմըշ, էպէտիլիքտէն պերի, տիւ
 նեանըն էիւզիւնտէ քէնտիյի պիգէ կէօս
 թէրմիշ տիր: Ղանըմըզըն էօլմէզ օլտու
 ղունա, վէ գըլմէթինէ պահա էէթիշ
 մէզ օլտուղունա, հէր թարաֆտա քէն
 տի վարլըղը իւզէրինէ էէմինէր էտեր:
 31
 Պու հագ մատտէլերի ինսանա իսպաթ
 էթմէք իչին, ալլահ նէլէր էթմէմիշ:
 Տիւնեայը պունուն իչին էարաթմըշ,
 պունուն իչին սուլա պօղմուշ, տիւնեա
 նըն էրգըզլարընը պունուն իչին թամիր
 էթմիշ Տիւնեանըն փատիշահլարընը եռ
 րատըփ էօլտիրտիւյիւ, տէվլէթլերի
 գօյուփ գալտըրտըղը, հէփ պունուն իչին
 տիր: Եւքի զամանտա ալիմ ատամլար
 կէօնտէրիփ, իլմի ատապլերի իլէ տիւ
 նեայը թէրպիյէ էթտիրտիյի, կէլէճէք
 զամանտան խապեր վէրմէյէ՝ փէյղամպեր
 լէր կէօնտէրտիյի, պու սէպէպ իչին ի
 տի: Տիւնեայէ սալիհ ճանլար կէլմիշ:

չէ հիտէր գանլարըն տէօքմիւշ . վէ տիււ
 նեատէ թապիւթին հիւքմիււնէ գարըք՝
 հէր նէ միւճիղաթ օլմնուշ ուսա , հէփ
 պու նիլէէթէ տիր : ԵճԷԼէ միւպթէլա
 ինսանլար՝ հօլմէտէն Կէօյլէրէ չըգմըշ
 ըսա , աղաս քէնտի պիլէ պու գարանլըգ
 տիււնեայէ կնմիշ ըշըգ վէրմիշ իսէ , սանա
 էօլմէզ ճանընըն գըլմէթ ինի պիւտիրմէք
 իչին տիր : Եօլմէզ ճանընըն գըլմէթ ինի
 սանա էօյրէթմէք իչին , ալլահ Կէօյտէն
 չըգըփ , քէնտի մուպարէք էմըինի՝ սա
 նա քէնտի կէթիրտի :

ԵՅ մէզհէպսիզ ատամ , օլ ազիզ էմըի՝
 մէքրուհ այաղընլա չիյնէմէտէն իսէ , եիւ
 ղիւն գօյու եէրէ գափան տա , գօրգ քի
 սանա էպէտի էօլիւմ կէօնտէրմէյէ : ()Լ
 միւպարէք էմըինի նէ սալթանաթլա պէյ-
 ան էթտի . կէօքլէրի կիւրիւտէտէրէք ,
 չիմէքլէր երլտըրըմլար փարըլտատարազ
 նիտա էթտիրտի : Պիւթիւն տիււնեա սէ-
 սինի իշիտիփ թիթիրէտի : Ե՛ սինա տա
 ղը , սէն քի թէմէլէրին սարսըլքի , ալ-
 լահ ազիմ-իւշան հազըէթլէրինին կէլ-
 տիլին տույտուն վէ իգրար էթտին . վէ
 տաղըն նուր ուլա գապլը թէփէսինէ է-
 նէն՝ ա էօրֆլիւ պուլուտ , պէն տէ սիզէ
 շահիտ իմ : Եսրայէլին էօլու իւզէրինտէ
 իքի եանա մուալլազ տիվար օլուփ , տիււ-
 մէնի պասըփ , ղարգ էտէն սուլար . վէ
 նաբուգողոնսորուն նաֆիլէ եագըփ՝
 ղազապընը իճրա էտէմէյէն ալէվ . վէ

39

իւզ նեֆէր մէքրուհ կիւնահքեարլարըն
այազը ալթընտա աջըլըփ , իւչիւնիւ տէ
եութուփ գափանան կիրտապ . վէ սիզ
տիւնեանըն ճիւմէ կնասիրի , ինսանըն
ճանը հօլմէզ օլտուղունա իսպաթ իչին ,
հագ թաալանըն էթտիլինի նագլ հտեր՝
ճիւմէսինէ շէհատէթ հտերսինիզ . պէն
տէ սիզին շէհատէթինիզի գապուլ է-
տեր , սիզի թաստիզ հտերիմ : Մէն ա՝
մէզհէպսիզ , տիւչիւն քի տիւնեա եարա
տրլալտան պէրի , վագըթլար տէվը օլ-
մաղա պաշլայալտան պէրի , թա պու սէ-
նին տինսիզիք սաաթինէ կէլինճէյէ-
տէք , հագ թաալա սէնի իլզամ էթմէյէ
չալըչըօր , տիւչիւն պիր քէրրէ տէ գօրգ :

33
Եթի Ֆէյլէսօֆլարըն քէօր վէ միւ-
թէքէպպիր չըրազը , սէն օ տինսիզ մէզ
հէպսիզ խօճալարընա ինանըրսըն . փութ-
լարըն եալան խապերլէրինի տինլըսին .
վէ օնլա՛րլա պերապեր՝ ճան հօլիւր տէյի
վազ հտերսին : Եթին եազտըվարը շէյ-
լէրի օգույուփ հայրան օլտուղուն եէր-
տէ , օլան իլիմլէրինի աճըմնզմըսըն :
Եազտըվարը խայալի իլիմլէրտէ նէ ալա
Ֆիքերլէր վար , նէ նասիհաթլէր վար .
շէյլէ քի շուարա գըսմը քէնտիլի նէ գա-
տար աշգա ալտըրսա , օ մաթուհլարըն
իլիմ ճիւնունիլէէթինէ վարամազ . սէյ-
լէտիքլէրի Ֆէթվալէրէ պագ . ,, քեամիլ
ատամըն հասսէլէրի ազըը տուլմազ . թէ-
նինի փարալայան պըչագ քէնտիլի պիր

զարար վերմէզ • իզկեկէթ , իշքէնճէ քէն •
տիյէ սէՓա տըր , խօշունա կէլըր • փուլթ
լա շիլթէտէ տէ եաթսա , գուրու թօփ
րագտա տա եաթսա , իքիսի տէ պիր
տիր , տերլէր : Պու սէօղլէր՝ հօլտիք •
տէն սօնղրա հիչ օլուրուզ տէյէն ատամ
լարն աղզնա եագըշըլմը : Պէլի , պուն
լարը քէնտիլէր փիշին խապէր վէրմիշլէր
իտի , լաքին նէ օլտուղուն պիլմէզլէրտի ,
իճրասըն կէօրտիւլէրսէ՝ թաաճճիւպէթ •
տիլէր : Վէնտի քիպիրլէրի իլէ հօյիւն •
տիւքլէրի ելիտլէյի՝ քրիսթ իեանլար հօյ
իւնմէյերէք իճրա էթտի : Վրիսթիյան
լար հզկեկէթ ալթընտա դայրէթ կէօս
թէրիփ , աթէշլէր իչինտէ Ֆէրահ էտէր
լէրտի : Պասիտ զիւիւմտի իզրար էտէն
Ֆէյլէսօֆլար կէօրիւփ , հէմ ծնլարա
թաաճճիւպ էթտիլէր , հէմ քէնտիլէրի
նէ : Վէնտի Ֆիքիրլէրինտէն իճատ էթ
տիլէրի եալանլարըն իճրա օլտուղուն
կէօրիւփ շաշտըլար • վէ հագդըն գուվ
վէթի քէնտի քիպիրլէրինին եալանլա
րընտան էքսիք տէյիւ իմիշ տէյի , իզրար
էթմէյէ մէճպուր օլտուլար :

Սէլ իմտի պագալըմ , պու ագըլտան
խարըճ Ֆիքիրլէր , վէ ինսանըն զաթի
թապիաթինտէն պաիտ զիւիւմլէր , նէ
րէտէն չըգայօր : Պունլար պիր հօլմէզ
ճանըն իլգասը տըր քի , քէնտի գուվլէ
թինտէն մերթէպէսինտէն շիւպհէ է
տիփ , օ վէսվէսէ իլէ խապէր վէրտիլի՝

ինսանըն ազլը եեթ իշլէյէ ճէք չադ մատ,
 նէլեր տիր : () Տէվանի նէֆս իլէ գա-
 րարմըլ ճանլարտան՝ արատա պիր չըգան
 դըվըլճըմլար տըր քի , համադաթ գա-
 րանըղընտա ճան պէ ճա փարլար ըտը :
 Գալպլերինտէ եաթան Ֆիքիր՝ ալա զիւ-
 իւմլեր իճատ էթ մէք սէ վտասընտա , քէն-
 տի ինանմատըգլարը շէյի ալէմէ վազ է-
 տերլէրտի : Պիր կիւն ինճիլ կիւնէշի կէ-
 լիփ , էճէլ կէօլկէսինի տաղըտըփ , ճանըն
 էօլմէղլիյինի աշիքեար էթ տիյի զաման
 իճրա օլաճադ մատտէյի , պուսլար փուլթ-
 իմամլարընըն էթ տիյի կիպի , օլաճադ
 շէյի փիշին խապեր վէրմէյէ ազլը եօ-
 ըուփ , իֆթ իխար էտերլէրտի : Մէօյլէ-
 տիքլերի շէյլեր՝ անճադ պիր էօլմէղ ճա-
 նըն տիւշիւնէ պիլէճէյի շէյլեր իտի . վէ
 մուպահէսէյէ գօտուգլարը հադ մատտէ՝
 պիր վազը իշ օլտու :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(*) Հադ թառա ինանա լաղըմ օլան խապերլէ-
 րի հէփ կէօտտէքիր , լաքին ինան գուլադ արարնա
 պրագըր : Գալպիմիղին գափուտուու չալմատըգ
 պիր կիւն , պիր սաաթ կէշալի վար մը : Էճէլ՝ հէր
 աթըմըմըգտա էօնիւմիւզէ չըգար , վէ հիզմէթինէ
 էօյլէ մուգուր տուր քի , պու էօլճուլուղումուղուն
 նիհայէթինի հէր տագիւա կէօղիւմիւզ էօնիւնէ գօր :

Հիշ ճէննէթ էվլատը օլան՝ իւմիտլերինի պու
 տիւնէայէ պաղլարմը . պու տիւնէանըն մալի սէֆս,
 սը չիքինտէ՝ ըահաթ էտէ պիլիմի : Հաշա . էիւ-
 րէքլէրիմիղին ըահաթաըղըղը՝ պէնիմ պու օղուտու :

ղում հպտիւղի խալած հատը, վէ անբեթի ինքեար կթմէք շեւզհեքարնն սալթ պաղնտա օլա պիւլըր. եօգսա դալպի՝ շեւզհեքսինն եալան օլտու, զուճու հէր սասթ եիւզիւնէ վուրուր:

Փանի օլան սեֆա՝ պագի ճանլարա լայլք շէյ տէյիւ սիր: Գուարեթըրիմիզ պու տիւնեատէ պիւրէր ազ ույանըր, լաքին մահսու լ վէրմէյե պու թօփ բագտան չըգըփ, տահա պէրեքեթըլ եերէ վարըփ տիքիւմէլի, ծնտա տահա այա նուրու կիւնէլին աթէշի իլէ շիւնիփ, շիւնքէնէճէք տիր: Ահա ալահ, պրագմա քի պէյլէ հօլչիւսիւզ տէվէթէ օլան ալ գըմ հօլչիւլիւ օլտուն: Ինսան փէք աչգ ըլա արայա ճալը խաղինէլէր, պիղմ գուարեթ վէ շէրէֆ թէտ պիւրէրիմիզին վարամայաճալը՝ անբեթ մատկիւլէրնատ տիր: Փաղլէթ սահալինն ճալզ օլան իւճրէթ սանալը՝ ծնտա տըր. ծնտա վէղնէ քէնտի թարաֆընա պագար. արթըզ ամէլի քէթիւ օլան լար թարաֆընա ագմազ: Եպի բամալըլար՝ օլաճագ շէյին խապէրինի գուշարըն ուշմասընտան սօրարար. սէն լօրէնցիտա, քէնտի մուգատտերինի՝ իւմիալէրիւնն ուշմասընա սօր, տահա էյի խապէր ալըրսին:

(Բ) Ըջք վէրմէք վէ գըգարմագ՝ կիւնէլին թապիւթինտէն օլտուղու կիպի, պիւլէյ իլէ սեվմէք տէ ճանըն թապիւթինտէն տիր. վէ էյէր ճանլար հիչ օլուրսա, տիւնեատէ սեվիւնէճէք փէք ալ շէյ գալըր. վէ իւմիմիզ, պիւլտիմիզ փէք ալ շէյ օլուր: Պիր հագ շէյ պուլմաղա էյնէ իլէ գույու դազըրըլ. անճագ ֆիքրիմիզ տօղու օլտա, փէք սեվտիմիզ շէյլէր՝ նէ իքրահ էտէճէք շէյ օլտուղուճու անլըլարըլ: Հայվանլար ըլա միւշթէրէք օլան շէհվէթըլէրիմիզ՝ տօյունճայատէք պէսէնէյօր տա, գուարեթըրիմիզին էն ալտար օլան՝ պիւլմէք վէ սեվմէք՝ աճըլք շէքտիլինն սալը՝ նէ տիր: Եիւզանն պու գաւտար կիւզէլ կէօրիւնիւի, միհնէթտէն զայրի մահսուրու օլմայան եերտէ՝ պիլզ պու իքի մուպարէք գուարեթ՝ սալթ ֆօտու սեֆիւլէյիմիզ մասգարա էթմէք իլէն մի վէրիւլիւ. պու օլամազ, զիրա ինսանտա պիւլմէք վէ սեվմէք հագընտա՝ պիր տօյմազ արզու վար, պու իքի գուարեթին տէ մերամը թիւթէնմէգ. եյլէ իսէ իքիսինն տէ արզու էտէճէք թիւքէնմէգ շէյի օլմալը: Ինսանտա պունճա քէրէմ, պունճա տէվէթ օլուփ տա, հեփսինտէն զիտտէ եաւամաղա լայլք իքէն, նիլին վարըլ տա հիւնէրտէ

զայ օրաճաղովը: Հաստէլէր հագգընտա հայվանտան
պէթէր օրան ինսան ըլա, հայվանըն պէնխնտե
օրան զարիպ ֆարգը՝ եալընըզ էօլմեզլիք թա-
րիֆ էան պիւր: Պու միւշքիւն՝ անձազ էպէտի-
լիքտէն չըգան նուր հալլ էտէ պիւր: Ե՛յ էօլ-
մեզլիք էյ. պու պիլմեճէլէրի եալընըզ օ պուլա
պիւր: Հայվանը հիշ էտէր, ինսանը քէնտի ալա
մէրթէպէսինէ գօր: Ե՛օլմեզլիք օլտուլու եէրտէ,
ֆազիլէթ պիւր պօշ մասալ ախիլը սիր. հէր ֆազիլէ-
թին պիւրէր աղըր ճէհիզի օլուր. եիւրէք իւմիա իլէ
չազ օլուր: Վէ պու ճիւմիլ իլէ եէնի էօմիւր շէրպէ-
թի աճը կէլըրտէ պիլէ, իլնտէ ճէննէթ սէֆասը
նըն լէզլէթի տահա չօզ օլմալա, սէվէ սէվէ իլէ-
րը: Սէ՛հ. ալլաս նի՛լնն պու գատար ճէօմէրա սիր.
էթախիլ քէրէմ ազլըսարտան խարիճ սիր. տիւնեա
էիւզիւնտէ ճէննէթ սէֆասը սիւրմիւշիւզ աէյի, պի-
զէ ճէննէթի միւքեաֆաթ վէրիլօր:

(4) Ե՛յ լօրեհցիտս, սէնին ինստճըր եիւրէյին տահա
տիրէնիթմի. զիրա պէննիմ սէօյլէտիլիմ հագ մատտէ-
լէրէ շիւպհէ էթտիրէն միւֆսիա՝ սէնին եիւրէյին
տէ կիզլէնմիշ սիր. ազըն գապահաթի եօզ. գա-
պահաթ ալլէ զօրպա կէօնիւլտէ սիր: Ըու մուան
նիտ գալպինտէ, սանա գարըր ումմասրըն չահիւ-
լէր պուլամ, աէյէճէյին գալըրմը: Պէա սէվտա-
լար տիւնեա էիւզիւնտէ ճանը հսիր էթմիշ իքէն,
օնլար պիլէ՝ ճան ճէննէթ վարիսի սիր աէրէրտէ,
իքէաթ օլմըմուսուն. վէ էօլմեզլիլի պիլէ շիւպ-
հէ էթտիրէնիլէր, անձազ իսպաթընըր էթալրէն շէյ-
լէր օլտուլունու կէօթէրիլտէմ, տահա շիւպհէն
գալըրմը: Իպթիտա պիւլիւքլիւք սէվտասընտան
պալա, օնու կէօզիւն էջիւնէ կէթիլ թէֆաիշ էյ-
լէ. էթտիլիտտէն ութանարըր, բապթմասըր եալա
մասը, ուսանճը, ալմազ թամաը հէփ պիւր եէրտէ
ճանըն էօլմէզ օլտուլունա շէհատէթ էտէր:

Փէք մէշուր ատամըր եալընտան պիւր թէֆաիշ
էյլէ տէ, պագ շէօհրէթիլի գըզանըրմըն. աբ
զուսուլա, արզու էթախիլ շէյին արասը նէ գա-
տար ուլլունտուզ օլտուլուն կէօրիւր ութանըր,
կէօրտիւլիւ իլէրտէն իպա էտէր, էտինալիլ շէրէֆ
կէօզիւնէ կէօրիւնմէզ. նիլնն. եա զիմմէթի քէնտիլի
տահա ալա շէրէֆ էտինմէյէ տալէթ էտէյօր գալ-
պինտէ տույար, օնուն իլնն: Կէրիլ զիմմէթին սէ-
սի փէք եալալ աղըր, լաքին փէք սաղըր գուլաղա-

րա տա քէնտիւի ինթտիրեր :

Թամար տերսէն, պագ նէ սէօլէր օ գուրմուշ քի մալ իլէ ագըրըրդ պիր շէյ տիր : Չօգ զաման սէն տէ պէօլէ սէօլէմէգլի իսին : Աէ մանի, էօլ լէ օլուռն : Թասպիաթիմիդոէ աէ տախմա հարէքէթ էաէր պիր իլցա վար քի, պիղի պու շէյէ տիրթէէր : Անձագ պու իլցայը իտարէ էաիփ, արայաձաղըրդ սահիհ մալ նէրէտէ օլտուղունու սալըգ վէրէճէք ագըր տրըր : Լաքին ագըլ պու հիզմէթինի էտա էթ մէգսէ, էասաոս օ սէօլէր տէ պիլ տինէմէգսէք, եռ լուճուգու շաըրըրդ : Քէօր մարիՖէթ՝ պիղէ ալ թուճտան գըմէթլի խաղինէ պիրիքտիրէճէք էօլտան չըգարըրփ, պու սասթլարըրդ պիր մէճհուլ իլ թիլարըրդ գայըրլարըլա էօրար, վէ պու տիւնեա աէ էպէտէն էաշայաձաղըրդ կիպի, պիղէ տիւնեա զպիրիէրի կէօրտիրեր :

Ագըրըրդն պիր թէմպիէն տիր „արգուլէմ ,, տիր : Լաքին պու թէնպիհ՝ կիւնէլ կէօրէն շէյլէրին հագգընա տրը : Աէն կէօրիւնիւ Ֆէլէրտէն էուգարըր գալըր, օրատա արգու էասագ օլմատըրընտան մա տա, թէնպիհ օլմուշ տուր : Օրատա թամա՝ պիր րասպանի Ֆաղիլէթ օլուր օ արթթ տէվլէթինի պլ զէ ալը վէրէն տին էօլուճու կէօրթէրի : Պու տիւ նեանըն սըրըրըր Ֆագաթ արթթ աջա պիլիլ : Ին սան գալպինտէքի սօյմազ քիտըր թամար նէտէն կէ լիյօր օ էօրիւնիւն թիւքէնմէղ օլտուղունա խապէր տէլիլի : Ինսան Ֆաղիլէթ գանատըլա կէօլէրէ տէք ուջմագ իչին էարատըրըր օլմասա, կիւնահ կիր տասպընա տիւլիյէ տէ պու գատար գուտրէթի օլ մազար : Աէրչէք, թամա ըլա պիւլիւքլիւք սէվտասըր փէք աճը մէյվէր վէրիր Ֆիտանըար տրը, Լաքին պու ճիւմիէ իլէ քէօքլէրի էօլմէղլիքտէ տիր : էօլ մէղլի իլէ պէսլէնիր, վէ տէրտ, պէլա, վէ զիմ մէթ իսթիրապըր կիպի էասպանի մէյվէր կէօրթէրիսէ, տին՝ օնլարըն գէհիրլի էօրիւնիւ քէսէր, պիր խօշ թամթըրըրդ աճըլարըն գարըրլար օ վէ օ այլըր ընմըր էօրլէրինի մութլուրուգ գատէհինտէ փարըր տատրըր :

Աէօլէյէճէլիմ շահիտլէրին իւչիւնճիւսիւ՝ կէլէ ճէք վապթին տէվլէթինի գէվգլէնիր, վէ սանա պու տիւնեատէ էալանտան պիր ճէննէթ վաթ էտէր : Անձագ էարանըր սէվտիլինէ նիսպէթ, ագըրլէթ պիր կիւն սօղըու սէօլէր օ պուճուճու սաը սէֆա տրը :

Սէն պու սէֆաննն սէսինէ, վէ օ խալգը պաշտան ջըգարան երգէ կիւլիւճիւնիւն տավէթինէ՝ եօզ սէ տիկին եօրուտու։ Պու կիւն տինլէ, սէնիւլի տու, թանէ սէջլէլէճէք։

Հասսէլերին էն պիւյիւք սէֆաղըր տույոււփ տա, ութանրփ խէճիլ օլմայան ասամ՝ ինսանլըգտան ջըգ մըլ աըր։ Կէրէի սէֆա պիր էլլէք ալր, վէ ինսան օնուն իջին եարատըլըլը, լաքին էթտիլի սէֆա ճա նընրն թիւթ պէսինէ լայրգ օլմալը, ութանաճաղ շէլի օլմամալը, վէ թիւքէնիփ սօնու կէլլէմէլի։

Իլթէ տութում, շահտըլը թագըրը էթալ, սէն սէ տավայր տինլէտին։ Խմաի պու սավա զիմէթ մահքէմէսի սիճիլլաթինաէ գայտ օլուու, գիրա պու՝ պիր տէվլէթին եարըւըըլ ֆէթհ էթմէքտէն պիւյիւք պէր մատաւսաթ աըր։ Հագ՝ միւհըրիւնիւ պոստը, վէ պագ նէ հիւքմ էտէյօր։

Հէփինիղէ մալում օլուու, վէ սիղ հագագ ինան մայան մէգհէպսիլլէր, պիլին քի, ինսանն թասպու թինին սըրընըր աշէքեար էտիփ, զաթինին միւշթիլլ նի հայլ էտէն՝ էօլմէզլէք տիր • էօլմէզլէք օլմատըգա ճա, ինսանն մէլլ օլան շէլլերին նըսֆընա մանա վէրլլմէզ • էօլմէզլէք օլմատըգաճա, ինսանն հէր ֆա, զիւթի թիւյա մագուլէտինտէն տիր։ Ինսանն կիւ նահը պիլէ զաթինին պիւյիւքլիւնիւն շէհատէթ է տէր։ Մալէ, սէֆայէ, շէրէֆէ՝ օլան գանմաղ սէվ տասը՝ թիւքէնմէզ էլլէքլէր իջին տօլմուշ օլուուղու նու խասէր վէրեր։ Վէ տիւնեա էլլէքլէրինին թահ իրէ էթտիլի սէվտալարը գանաըրաճագ՝ թիւքէն մէզ շէլլէր օլմասա, սէվտա տէտիլին՝ թանդըրըն պիր ապէս իճատը օլմուշ օլուր։ Օ սէօզ ազնամաղ սէվտալարըն խըրսընա՝ պու տիւնեանըն էլլէքլէրի մանասիպէթ ալմայօր • վէ էօլլիւսիւզ արգիւլէրի՝ պու տարաճըգ տիւնեատէ իճա օլմայօր։ Սէվտա լարըմըըն գարթալ գուշու կիպի եուվալարընտան եուգարը ուշմաղա պագտըղլարը, ճէննէթէ ջըգ մաղա հագգըմըզ օլուուղուա աշէքեար կէօսթէրիւր

ԷՅ սուուգ իւլէմա, սիղ պուղ կիպի տօնմուշու նուզ, հէր աթէշի ճէհէնէմտէն ջըգմըլ սանըրսը նըզ։ Սէվտալար՝ կէրէի տիւնեանըն պօղուգլուղու նա էսիր օլմուշ տուր, լաքին պօղուգլուգտան հա սըլ օլմուշ տէլլլէր։ Հագըլէթի ատէմ՝ ճէննէթտէն գօվնւլմասան, պու աթէշլէր օնտա տա եանսրտըր անճագ օրատաքի սէվտալար տահա քեամիլ շէլլէր

հագ գրնտայտը : Օնտան սօնդրս սէվտարըմը՝ Փօտուէ մէջըրդ փատիշահընըն խըջըր կիպի , գատէր ուլահըն խըջըրնա կէլիփ , ագըլըզըզա տիւշաւուլէր խօրընտըլար . զսթլէրինտէ օլան՝ ալա շէյլէր արգուսուսու սնուտուփ , չամուրըարտա չալգամնա զա պաշտարըլար , վէ տիւնէէվի պէս շէյլէրէ մէյլէտիփ , թապիտթլէրին խօրըտըլար : Անճագ էինէ ագըլա գուլագ վէրսէլէր , էվմէլէի մէրթէպէլէրի նէ չըգա պիլիլիլէր , վէ հավվանըն միւրահագասըզ սէվտասընա ույուփ , տիւնէայըր աթէշէ վէրմէտէն էվմէլ օլան մէրքէզլէրինի՝ էինէ պուլա պիլիլիլէր :

Պու սէվտարըլար հէր նէ գատար ագըրջ օլաա , ագ զընըզըլարը պիլէ , էարատան ալահ պու աթէշէ գուլվէրինտէ էագաըընտա , պիլ թէրթիպի օլտու զուլա էինէ պիլ խպաթ տըր : Էօլմէզլիլի ագըլ խապէր վէրմէտէ պիլէ , սէվտարըլարը՝ թիւքէնմէզ արգուլէրի իլէ , թիւքէնմէզ շէյլէր օլտուզընու կէօսթէրիլ , վէ ծնունլա պիլ էպէտիլիլէ միւթտէսի վէրիլիլէր : Էպէտիլիլէ պու տիւնտանըն հէր դարանըզ շէյնէ ըըզ վէրմիլ աիլ , օ շէյլէր ըըզըլաթ միւրա քէնալիլ կէօսթէրիլ : Էյէր ինտանը էօլմէզ նաղարըլա պագարսան , հէր շէյ անղալըլըր . ինտան գարանըգտան չըգար , ագըլ ըըզըլանըր , հէր թարսփը տիւրպին կիպի սէյր էաէր : Էօգ , էյէր էօլիլիլ հիլ օլուր նաղարըլա պագարսան , հէր էալ նըն գարանըզ օլուր . մուսիպէթտէն զայրի շէյ կէօրէմէզալին , վէ մէյուս ագընա տէրտան պէլտտէն զայրի շէյ կէլմէզ :

Պագ ալիմ՝ լօրէնցիոս նէ սէյլէր ,, Գօ ագըլ իւ թիրապ չէքսին : Շիմտիլի ագըլար զաիֆ տիլ . ագըլ ագըլ էպի գամանըն ագըլարըլարըլ . պէնիմ իթխարըմ՝ ծըլարըն ֆէթվասընա տըր : Ալթիտանըն քէմէր ալթըր մէտրէսէսի՝ թէրպիլիլէ կէթիլիլ ալըմ չըրագըլար ըլա մէշուր օլմուշ իքէն , ինտան հագգընա պու սէնին էյիլնաիլիլէն էօլմէզլիլիլ ինքէար էթմիլ ,, տէր : Պէլի . էօյլէ իմիլ . լաքին ինքէար էթ տիլլէրի էէրտէ , իսթէմէյէրէք խպաթ էթմիլլէր : Սէյլէտիլիլմ էալէ մի տիլ սանըլօրտուս . տիլիլ տէ պագ՝ սանա հագգըր նասըլ խպաթ էաէրիմ : Ինտանըն սայըզըլամըլըր , թագսիլթաթըլար , վէ պէա խուլարընա վարընճա , հէպի էօլմէզ օլտուզընա իսպաթ տըր :

Լօրէնցիոս , տահա զայրի խպաթըլար իսթէրմիսին :

փէք էլի . պարի ազընը պիւ սուրիւ սուսալքեր կէ
 եօրայրմ'քի , էլէր ինասնըն էօմբուհուն սօնու մէզար
 ըսա , հիչ պիւրինի հալլ էտէմէյեսին : Եա հիչ պիւր
 միւրստէ էրէմէյէն իւմիտ' թանդրնըն վատէրինէ
 էաւանտան քէֆալէթ էթմէնին աալլ'նէ : Առւ ըլա
 կէճիւլ նիշին սուրմայրի ճէնքէլէյօր , էլէր Օնւա
 ըրն նիգաինին իւճրէթինի պիղէ ալլ վէրէճէք պիւր
 ախրէթ եօրուսա : Արնահ գօրգուսու , զիմէթին
 կիւնահա օրան խուսումէթի , նէտէն կէլէյօր : Արւ
 նահտան գօրգուսուղումուղ , կիւնահրն ճէզասընա ,
 վէ կիւնահտան սագընմարս պիւր խապէր տէյիլ մի :
 Պիւր կէլէճէք էօմիւր վար տէյի հէր շէյ էա խապէր
 վէրիւր , էա վատ էտէր : Ահ պու տիւնեա' ախրէթի
 փիւրն խապէր վէրիւր պիւր փէյլամպէր տիւր :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՆԻ ԿԵՂԵ

ՀԻՉ ՕԼՄԱԳԼԸԳ:

Ի յօլմէսիք եալան ըսա պիւն, փեք սեվտիյիմ շէյ տիր: Պու իւմիտ վերէն եալան՝ դասավէթ էթտիրէն կերչեք-տէն էյի տիր: Պարի ծուռն վերտիյի իւմիտ՝ հիչ տէյիլ իսէ պու տիւնեանըն սէֆասընը չըգարտըր: Կէլէճէք վագ թին հօմրիւ՝ շիմտիքի հօմրիւմիւզէ ճան վերիր: Կէլէճէք հօմրիւ այրըրոսագ շիմտիքիստէ մէշագգաթտէն դայրի շէյ գալմազ: Լխրէթի ինքեար հտէն ա տամ՝ հպէտի միւտտէթինի իքիյէ պեօ լէր, վէ հօթէքի հօմիւրտէն այրըլմագ իչին, պու հօմրիւնիւ թէլէֆ հտէր: քէնտի գաթինի սագաթլայըփ, տերտի նի մէշագգաթինի արթըրըր: Վայ էյէր օ իքրահ էթտիյիմ հիչէ գուրպան կի տէճէքսէմ: Վայ պու նէ իւմիտ քէսիք-լիյի տիր, պու նէ գարա եաս տըր՝ գալ-պիմէ շէօքտիւ: Եայայլիմի նէ գօրգուռճ Փիքիրլէր պաստը եիւրէյիմի տաղատը. տերտուլէրիմ եինէ այագլանտը: Լ՝ մէյ-մէնէթսիզ տիւնեա, ա՛ մէրհամէթսիզ Փէլէք, ինսան էվլատընըն Փիղանընը տինլէյին:

Կեանք վագթին րահաթի իւմտի
 իլէ՛ պէն տերտլերիմէ թէսէլւս պու-
 լույորտում: () տա հիչ մի իմիչ: Եւյլէ
 իսէ պու սըգընթը չէքտիլիմտէն լղայրի
 իւմտ էտէճէք վագթիմ եօգ: Հայ
 վահ հայ, պու նէ տիւչիւշ տիւր. իւմի-
 տիմ պէնի նէ պալալերէ չըգարմըշ ըտը
 տա, ծնտան աշաղա նէ տերին վարթա-
 լարա տիւշտիւմ: () կէօրտիլիւմ՝ պիր
 տիւշիւտիլյսէ պիլէ, ա՛ զալիմ տօսթ,
 պէնի նիչին ույանտըրտըն: Մ՛հ, նէ Փէ-
 նա ույանտըրտըն պէնի: Պրագ, պրագ,
 պէն եինէ տիւշիւմիւ կէօրէյիմ: Մ՛հ.
 կիւնէշ թութուլույոր, կէօլլերիմ գա-
 րարլյոր. գարնըմ աճ, սըրթըմ չըպլագ՝
 գարանլոգտա գալտըմ: Հէր Փիքրիմէ
 կիլէն շէյ՝ եիւրէյիմէ պիր խըշտ վու-
 րույոր: Տահա էյի օյմագ իհթիմալինի
 տիւշ կէօրմէք՝ նէմէ՞ լազըմ ըտը քի,
 շիմտի տերտլերիմի տահա զիատէ աղըր-
 լատըյոր: Սէֆիլ եաշայըփ, թէքրար
 հիչ օլաճագ օլտուգտան սօնղրա, տօղ-
 մագ նէմէ՞ կերէյիտի: Եւյլէ իսէ եարա-
 տանըն քերէմի գըյաս էթտիլիմ՝ ու-
 գուպէթտէն զայրի շէյ տէյլիմի իմիչ:
 Պու իֆթիլիար էթտիլիմ ագըլ՝ պանա
 թէլաշ վերմէքտէն զայրի շէյէ եարա՝
 մայաճագմըլմըշ:

Եւյլ թամա էթտիլիմ պիլկիճիլք, սէն
 տէն սըտգըմ սըլըլտը, տէճն, եիւզիւ-
 նիւ կէօրմէյիմ: Սէյեր պիլմէք՝ կէօ.

նիւլ ազապը չեքմէյիմիշ : Անին այնէն տէ քէնտիմի կէօրիւրսէմ, Տիւ օլմուշ կէօրէճէյիմ : Պիր ալիճէնապ եարատա նա պագմաղա Տէվէսիմ վար ըտը, եիւք սէլիփ քէնտիյէ գատար վարմաղա ճէսա ըէթ էթմիշ իտիմ . վէ աղամէթինի էօր . թէն փէրտէնին պիր ուճունու գալտըր մը՝ պաղը Տիքմէթլէրինի կէօրէճէյի տիմ էյ վա՛հ, էյ վա՛հ . նէ՞ կէօր տիմ պիր զալիմ Տիւքիւմտար, էգմ ըիւ պէնիմ իւսթիւմէ պրաքմըշ, տէվէթի քէնտիյէ սագլամըշ, տէվէթ իգ պալ իչինտէ քէնտի զարգ օլույօր . պանա պարի պիր զէրրէսին օլտուն կէօսթէր մէզ քի, քէնտիյէ Ֆէնա սէօյլէմէյիմ : Ելինտէն Տիւր շէյ կէլըր տէ, կէօզիւ էօնիւնտէ պէն սէֆիլլէք չէքէրիմ, Տիւ աճըյրփ ըաճմ էթմէզ : Եյ գարանլըգ կէճէ, գարարթ, գարարթ գարանլըգնը, շու թանղըր կէօզիւմէ կէօրիւնմէ սին . կէլիփ եիւրէյիմի օյնաթմասըն : Պիր զաման թէսէլլամ ըտը, ծնունլա շազ օլուրտում . լաքին շիմտի իքրաճ էթտիմ . օ Տիւլէրին սաՏիպի, օ եալընըգ եաշայան խույտուզ զալիմ՝ վիրանէլէրտէն խօշանըր, տէվէթինի պիր չէօլտէ սիւրմէք իսթէր իմիշ :

Երափտըղը շէյլէրի կէօրմէյիմ . ազա մէթինի կէօրիւփ, եիւրէյիմ օյնամու սըն : Տիւնեանըն կիւզէլլէյի կիւճիւմէ կէլիյօր . պագտըգճա տէրտլէրիմ ար .

Թայօր : Պէն միհնէթ իչինտէ օլուուգ-
տան սօնղրա , տիւնեանըն կիւղէլլիի
նէմէ՛ եարար . տիւնեանըն տէվրիսի սօ-
լաշըփ կէօրմէք , իչինտէքի հիքմէթլէ-
րին էն պիւլիւլիւ՝ քէնտի սէֆիլլիլիմ օլ-
տուղունու , աղլայա աղլայա իգրար էթ-
մէք իչինմի տիր : Իչինտէքի մսխլուգաթ-
տէ , շէվրէսինի տօլաշան դաթտէն զայրի՝
ազլէ մալիք եօղ իքէն , ծնտան զայրի տէ
էլէմգէտէ օլմատրղըն անղլամագ իչին
մի տիր . եօգսա ըահաթ արար , աւլա
ըահաթ պուլամագ . պիր ուղուն էօմիւր
պէլասընա տիւլմիւշ , ագըպէթ իքրահ
էտիփ , էօմիւրտէն իպա էթմէք իչին
մի տիր :

Ը՛ Փազիլէթ , սէն տէլիլիք սին . ին-
սանա իլէնձ սին , ագլըմա գապահաթ-
սըն . սէնին ուղուրունա շէքիլէն զահմէ-
թին էձրի եօգ : Տին տէտիքլէրի պիր
մասալ տըր : Ը՛մնա ինսանըն պօրձու .
պօրձ՛նէ իմիշ : Վիշի պու եալան շէլլէ-
րի Ֆիքրինտէն չոգարմագտան զայրի նէ՞
պօրձու վար : Իչիւրէլիմի թահրիք էտիփ ,
պիր էշրէֆ զուրուր փէյտա էթտիրէն՝
օ եալանձը իւմիտլէրի , օ պէնի պաշտան
չոգարան արզուլէրի , կէրի աթմագտան
զայրի նէ՞ պօրձում վար : Պէն նէ՞ շաշ-
գընըմըլմ . քէնտիմի պիր էպէտիլիք վա-
րիսի սանըրտըմ : Վ՛ար էյ պօշ իսիւլեա
վար , տուրուփ պէնի թաձիգ էթմէ :
Պու գատար գափըլտըղըմ՝ իւմիտսիգ-

լեյէ տիւշմէք իչի՞ն մի իմիշ : Լ՛հտ օլ-
սուն , պու հօմրիւմտէն հօթէյի՛ ար-
թըգ պիր շէյ արզուլէմէյիմ , զիրա հէփ-
սի պօշ ումուշ : Լ՛գըլ , իլիմ , պէնտէն
ուզազ օլսուն , ճանրմը հասսէլէրիմ
խտարէ կթսին : Լ՛ տիւնեա սէվտալարը ,
պունտան սօնդրա պէնի գազայէ պրա-
գըն : Լ՛ համազաթ , թալիիմ իւզէրի-
նէ պիր Փախտէլի փերտէ չէք . պէնիմ
թանդըրլարըմ սիզ սինիզ , բահաթըմս
սիզ հիմնէթ հտին : Պիզ հայվան կիպի
եաշար , հայվան կիպի հօլիւր իւմիւշիւզ :
Լ՛յ ատամ , սէնին մուգատտերին՝ տիւ-
նեատէ պիր ազ օյնաշըփ , սօնդրա չիւ-
րիւմէք տիր : Տիւնեանըն եարամազը՝
սաղ իբէն , քեամիլ ատամըն երգընթը-
սընտան գալգընրփ տա , հօլտիւքտէն
սօնդրա եան եանա եաթըրի , քեամիլ ա-
տամըն բահաթը գատար բահաթ կթ-
մէք՝ նէ ըկզալէթ տիր , նէ կիւճէ կէլէ-
ճէք շէյ տիր :

Պու նէ՞ տէմէք տիր . ինսան՝ տահա
օլմատան՝ գապահաթ սահիպի մի օլ-
մուշ . ինսան գըսմընըն նէ՞ աֆլ օլուն
մազ կիւնահը վար քի , պիւթիւն ճինտի
իլէ եօղ օլմաղա մուսթահազ օլմուշ :
Լ՛արընըզ ինսանա ,, հէփինիզ հօլուն ,
հէփինիզ սէֆիլ օլուն ,, տէյի պէօյլէ
եաուզ հմրին ապը՞նէ : Լ՛օգսա տիւնեա
փատիշահարը կիպի , ալահըն տա տէվ-
լէթ մասլահաթլարը վար , բայասընտան

քեթմ կտէր, վէ կթտիլի զուլումտան շեքեայեթէ իզին մի վերմէզ: Այալլահ, սէն գատրը սըն, զերա պէն սէնին գուտրեթինտէն զայրի շէյ կէօրեմէյօրում: Ապին գապահաթ տէտիքլերի՝ էլի սէֆիլ կթմէք իսէ, տիւնեայը եարաթտը զըն, սանա գապահաթ տըր: Եօգսա պէն սանա՝ պէնի եարաթ տէտիմնի իտի:

Եա էպէտիլիլի պանա վէր, եա պէնտէն Ֆիքերի ալ: ()թ կիպի պիթիփ, օթ կիպի իթմէյէ պանա Ֆիքեր լաղըմ տէյիլ իտի: Ղանսա ագըլ զէյստէ շէյ տիր: Սէն պանա ագըլ վէրտիլին՝ տէրտլերիմի տույմագ իչին իսէ, վէ մէշագգաթըմը արթըրմագ, վէ հճէլտէն գօրգմագ իչին իսէ, կթտիլին էյլէք պունտուն նէրէսինտէ տիր: Պէնի Տիչէր րահաթընտան չըգարըփ տա, էօմիւր մէշագգաթըլլա էգիյէէթ չէքտիրէճէյինէ, եարատըլմամըլ զաթըլերին եանընտա նէյէ՞ պրագմատըն: Պէնի՝ ատամ եարատաճաղընա, պէնիմ՝ եէրիմէ պիր պէօճէք զէյստէ եարատայտըն: Պանա էյլէք եիւզինտէն զուլմ էտիփ, Ֆիքերիմի՝ պանա էգիյէէթ օլտուն տէյի վէրմիշին, էօմրիւմիւլ՝ էօլմէյէ գուտրէթիմ օլտուն տէյի վէրմիշին:

Պէնին թէրթիպինտէ՝ պիզէ տէրտ չէքտիրմէք իգթիգա էտէրսէ իտի, տէօնիւփ թէքրար սէֆիլլիլիմիգէ նիսպէթէթմէնին ասըլ՞ նէ: Պաղըմըզըն իւս.

Թիւնէ երլորզար ըլա տօնանմըշ գուպ-
պէ չէվերմէք լազը մմըլտը : Մ ուսիպէ-
Թի գօնտուրմաղա՝ պէջլէ պեր պի նա-
զեր սարայ իգթիզա էտէրմի իտի : Աէ-
րի շէնլէտիփ , Թօփրաղա պէրէքէԹ վէր-
տիյին , ինսան էվլատը եէշիլ չիմէն իւս-
Թիւնտէ՝ գօգուլու չիչէքլէր արասըն-
տա , կէրէք տէրտտէն մէշազգաԹտէն
սօլտուղունու , կէրէք էտէմէյէճէյի սէ-
Ֆալար խայալի իլէ , ա՛հ ու վա՛հ էԹտիյի-
նի , սէն սէյր էտէսին տէյի մի իտի :
Աէօք էիւղիւնտէ փարլայան քէվքէպի
նիզամա գօմուշ ուսան , ինսան էվլատը
չէքտիյի տէրտին միւտտէԹինի երլորզ-
լարրն տէվրինտէն Տիսապ էտիփ , վազ-
Թինի շաշըրմասըն , վէ կէօրտիւյիւ մի՛՛-
նէԹիյրին պեր տէմինի ղայպ էԹմէսին
տէյի՞ մի էմը էԹմիշսին : Ա՛՛հ , ա՛հ . պի-
զիմ պու գարա պախԹըմըզա՝ գարանըգ-
էէրլէր տա՛հա էյի եազըշըրտը : Պիզի
պեր գանլը գույույա աԹմալըլտըն , պեր
գարանըգ ինէ գօմալըլտըն . . . սէնտէն
ուզա՛գ , սէնտէն ուզա՛գ օլմալըլտըգ :
Այլէ պեր գարանըգ զընտանտա օլսայ-
տըգ , հալա էիւրէյիմիզէ ճէսարէԹ վէ-
րիփ , արզուլէրիմիզի Թահրէք էտէն , վէ
պիզի զօր ուլա գուլումքեար սահիպիմի-
զէ տօղու չէքէն , պու փարլազ գուպ-
պէնին ալԹը գատար տէրտ չէքմէզ ի-
տիք : Պու աշգլարըմըզըն , պու իւմիտ-
լէրիմիզին արասընտա , գուրտլար պիզի

Եկր ալթընա տավէթ հտեր, վէ մերհա.
 մէթսիզ ԿճԷԼ իւզերիմիզէ պիր հպետի
 փերտէ չէքեր: ԿԷԼ էյ ԿճԷԼ, ԿԷԼ, ին
 սանըն պիր տանէ տօսթու. եարատանըն
 պրնա ինամ Կթտկի պիրիճիք քերէմ.
 ԿԷԼ, մշազգաթըմը գաթ էյլէ, շու եա.
 պանի չէօլտէ եէթէր սիւրթիւնտիւմ,
 մատամ քի պիր ըահաթ Կէօրիւփ, թէ.
 նէֆֆիւս հտէճիք եկր եօգ, ԿԷԼ պէնի
 շուրատան գալարը: ԿճԷԼ, սէն տէ.
 մի թէպտիլ օլտուն: Պիր զաման սէն.
 տէն Կօթէյէ պիր Կօլմէզ Կիւնէշ Կէօ.
 ըիւրտիւմ քի, Կէլիփ շաֆգըլա մշգա.
 ընն գարանըղընա նուր վերիւրտի. շիմ
 տի մէզար Տիլէրին օրթա գափուսուլու.
 մուշ, սէնտէն Կօթէյէ նէ տերին գանը
 դուլուլար Կէօրիւյօրում: Ղէննէթ խիւ.
 լեասընտա Կէզէն ատամա՝ նէ Կօրֆիւ.
 ճէհէննէմ Կէօրիւնիւյօր: Տէլէ պագ,
 Տէլէ պագ, աղզընը նէ պիւյիւք ալմըշ,
 պէնի եութաճագ: Ը ու քէնտի քէն.
 տիյի թանըյան ճանը, պիր պագըլա
 տիւնեայը Կէօրիւփ, երլարզարը Կէզէն
 ճանը, ճէննէթին Կհալիսի իլէ գօնու.
 շուփ, ծնլարըն օլտուղու մէրթէպէյէ՝
 քէնտի տէ չըգմագ սէվտասընտա օլան
 ճանը, պիր նէֆէստէ եութաճագ. պու
 Տիքմէթլի ճան՝ հպետի ԿճԷԼ գուլուսու.
 նա պաթաճագ: () ԿճԷԼ Կէճէսի տիւ.
 նեանըն իւզերիմիէ Կնիփ, ասուամանըն
 գուպպիսի՝ ինսան գըսմընըն մէզարընը

Էօրթէճէք օլուրսա , օ պիր գափանըփ
պիր տահա չըգմայաճագ մէզարըն իւզէ,
ըինէ՛ պու պէյթլէր եագըլըր :

Սուրատընա էրմէյէն
տէվլէթինէ կիւլմէյէն
Փանի տիւնետ սուլթանը :

Պաչլար իքէն տէվլէթին
թէմամ էթտի միւտտէթին
խաին Փէլէք գուրպանը :

Ղիճանէ տօղտու սուլթան
էէր իլէ օլտու եէքսան
թէնի իլէ Տիմ ճանը :

Ղութսուզ ինսան էվլատը
կէլտի տէրտին աղլատը
Տիչտի գըլտը մէքեանը :

Շ ունտա պիր ազ տուրալըմ տա , էյէր
թէվլարիխիմիզ պուչուսա , իւզէրիմիզէ
աղլայալըմ : Այլէ իսէ պիզ պիր խայալ-
ըզ . կէօլկէ գատար պիլէ եօղուզ , Տիչ-
լէրին տիպինտէյիզ : Տապիւթ տէտիյի-
միզ՝ պիր չըպլազ սօֆրա տըր , իւզէրին-
տէ մուտիպէթիմիզտէն զայրի շէյ եօզ :
Պու նէ գօրգունձ շէյ տիր : Տիւնետ իւ-
լէր , թանղըր երգար . էէր եիւզիւ պիր
սալախանէ , եարատան սըղանմըլ պիզի
գըրար կէչիրիր . պինլէրձէ պին զաթ
եարաթմըլ , Փագաթ Տիչլէրէ կէչմէնին
աճըսըն տուլուրմագ իլին : Մ՛ճապա եա-
րատան պիր էօվքէ արասընտամը իլէ

գալամը քի, քենտիյի ըզգիլ հտեճէք՝
պէօլէ պիր տիւնեա եարաթմը:

Ս ազ կէլէլիմ շու քիւֆիւրլէրի, վազ
կէլէլիմ. ա մէզՏէպսիզ ատամ, շու գա-
տար սայըսըզ զաթի նասըլ թարումար
էպէյօրսուն: Ե ազը՛գ տըր. շու գատար
կիւզէլ վէ մուպարէք մախլուգաթըն գա-
նընա կիրմէ, եազը՛գ տըր: Ե արատան
օնլարը սէնտէն էյի իտարէ հտէյօր.
գուրտլանմըշ աղաճ քիւթիւյիւ կիպի,
չիլէնէն Ֆիլիսինի՝ չիչէքտէ իքէն գու-
րութմազ. պու քեախնաթտէ Տիչ պիր
չէյ զայ օլմազ: Մ ալա՛ճ Տիչէրին ալա՛ճը
տըր տէմէք՝ ալա՛ճը թախթընտան էն.
տիրմէք տիր, ալա՛ճը Տիչ էթմէք տիր:
Ս աճի՛ճ պիր ալա՛ճ Տիչ շէյի եարատըփ,
Տիչ շէյի սագլայան տըր: Մ ալա՛ճ քերէմ
սաճիպի տիր: Վ ալպինին խօշանտըղը՝
Տիչ քէսի մութլու էթմէք տիր: Ս ութ-
լուլարը արթըրմազ իչին՝ ինսանլարըն
սայըսընը արթըրըյօր: Վ էլի, ազիղիմ
Ֆիլանտրոս, սէնին էօլմէզ օլտուղունա
գալպիմ շէճատէթ հտէր, զիրա Փազի-
լէթլէ եաշատըն, սէֆիլիքտէ եաշատըն:
Թանդըր սէնին էօմրիւնիւն Փազիլէթի-
նին իւճրէթինի վերէճէք օլմասայտը,
սէնի եարաթմազ ըտը:

Ե պիր գաչ սաաթտան պրագաճա-
ղը՛մ տիւնեա, պէնիմ գըսմէթիմ սալթ
սէն օլայտըն, թանդըր պանա նէ՛ք քերէմ
էթմիշ օլուրտու: Ս էնին խազինէլէրին

պօշ տուր . օլան մալինտէն՝ տօսթու օ
 ւանտան զայրի զէնկին եօզ : () տա էլի
 միզտէն նասըլ գայար : | ուսեամ, նէր
 կիզէմ, Ֆիլանտրոսում, իւչիւ տէ գու
 ճաղըմտան մէզարա աթլատըլար : Մէ
 եանա պագսամ, տիւնեա էթրաֆըմտա
 փարչա փարչա երգըլլօր, պէն երգըն
 թը իչինտէ գալլօրում : Մ՛Տ, ա՛Տ, պուն
 տան սօնղրա կէօղիւմ տօսթլարըմըն օլ
 տուղու եէրտէ տիր . պու սէֆիլ տիւ
 նեատէ կէօղիւմ գալմատը : Տօսթլա
 րըմ կիտէլի, տիւնեա տաճա սէֆիլ օլ
 տու : Ք՛եամիլ ատամ՝ պու տիւնեանըն
 սէֆիլ Տիւքմիւնիւ թէնինէ պրագըր ,
 ճանընա՝ կէլէճէք էպէտիլիլին տէվէ
 թինի վէրի . պիւթիւն զաթինի ախրէթ
 ուղըրունա պէզլ էտէր , թէտպիրինի
 պասիրէթինի ծնա պինա էտէր, աջը
 ծնտա օլուր , վէ մութլու օլմաղա իւմիտ
 էտէր . Տէր իշինի ալլաճա Տավալէ էտէր,
 վէ նէ պախթտան , նէ ինսանտան Տիչ
 պիր շէյ մութլուպ էթմէզ :

Լօրենցիսս, պէն պիլըրիմ սէնտէ քիպիր վար․ պս՛
 ըր քիպրինտէն պիր մէյվէ չըգար: Քիպրին կէօզիւ
 էօլմէմէքտէ տիր․ հիչ օլմագտան գօրդար: Օլըւփ
 տա օլմագտան դալմագ, հիչ տօլմագտան պէթէր
 տիր: Սէնին զըրուրուն վար ըսա, պիր գուրուու
 սանա պէնդէթմէնին ալը^ր նէ: Սէն էյէր սէֆույէ
 մուլ իսէն, սէֆալարը մահվ էտէճէք թարիֆէ սիւ
 ըուք էթմէնին ալը նէ: Մալէ սէվտան վար ըսա,
 իւմիպէրինի մէղար թէհլիքէսինէ պազլայլփ տա,
 էպէտի ֆազըլըլը իրթիքեապ էթմէնին սէպէպի^ր
 նէ: Պիւյիւքըլըք սէվտասը, սէֆա արգուսու, մալ
 թամսը, վէլ-հասըլ սէվտալարինըն հէփիսի ճանը
 նըն էն պիւյիւք արգու էթտիյի շէյ՝ էօլմէմէք օլ
 տուղունա իսպաթ արը, վէ տիրէթտէ մալըք օլա
 ճաղըն սէֆայը, մալի, տէվլէթի խապէր վէրիւր:
 էյէր թապիաթտէն գալպինէ էազըլըլը օլան՝ պու
 իլք արգույու քէօրլէմիշ իսէն, էյէր էպէտէն էաչա
 մագա, վէ էպէտէն մութըլու էաչամագա իրթիքեապ
 էթմէգսէն, վէ էյէր էաչամայը վէ մութըլուղըլու
 պու պուլամայաճաղըն տիւնեատէ արարան, էա
 զըգ․ քէնտինի ինսանըգտան չըգարմըշըն: Սէն
 պէօլլէ, էարատանըն իգտամընա գարըլ գօյուփ,
 էօմիլուն օլտուգճա ալըս՝ ըլա ճէնրլէշէճէք գատար
 ազղընըլըն վարմը: Իպլիս պու գատար գալիւմ իքէն,
 սէնին գատար թաշ էիւրէքլի տէյիւ: Սէնին պիւ
 թիւն վարըլըն պիր աուճ թօփրագ օլմագա գալըլ
 մըսըն: Թապիաթ՝ սէնին հիչ օլմայը արգուլէտիլի
 նի կէօրաիւքճէ, թիթիքիլիպ սարսըլըյօր: Պու ար
 զը՝ կիւնահ էարալարըլըլա ճան շէքիշէն զիմէթին՝
 սն ինիլթիսի տիր: Պու նէ՛ գէհիլ տիր սէնին տա
 մարալընա իշլէմիշ: Թապիաթին իլք արգուսու
 թիւքէմէգ պիր տէվլէթ արար․ սէն հիչլէրի ար
 զուլէյօրսուն, պէս պէլլի թապիաթինի շիւրիւթ
 միւշ, քէնտինի ինսանըգտան ըէտա էթմիշսին:
 Սէնին էօլուն իթիգատըն պույուսա, թապիլըրինի
 ըսմ էթմէյէ սանա նէ՛ գարա պօյալար պօլըլայլմ՝
 հէր նէ գատար սիյահ էազամ՝ ալընա պէնդէտէ
 մէմ: Պէօլլէ իւմիպէրի գաթ էտիփ, գուտրէթլէ-

րիմիզի՝ Թէքմիւ օրմասան մահզ էտէն , վէ պաշաւն
մը յէլէքէքէրի՝ պիթմէտէն քիււ էտէն շէյթանի՝ Թա
րիքի՝ սէնին շէյթանլարա էար օլան խայալին՝ հան
կի՝ ճրնին էարարըլա իճաս էտիփ , ճէկէննէփ
շէնլէթմիւ :

Եօլմիւշ էօգ . ույումուշ էօգ . Թօփրաղը ճանրա
տան ճանրար՝ հալա ույանրգ տըրլար , հէփ հալա
տա կէզէյօրլար . լաքին նէրէտէ վարքի գարար է
տէճէքէր . . . գըլամէթ պօրուսու տիւնէայը էօթ
տիւրիւփ , պիզն ճէմ էտէճէք օլուրա , էարատա
նըն Թախթը էթրաֆընա պիբիքիփ , ամմէնին փէտէ
րի ալազըն նուրնըլա՝ հէփիմիզ նուր կիպի փարըւ
տայրի , էպէտ-էլ-ապատ գուճաղընա սարըլաճաղըգ .
Էյէր ճան՝ Ֆիքքիին կէօյէ գալտըրմաղա պու Թա
րիգի օրմասա , պու տիւնէտաէ չօգ էաշայմնաղը ,
իւմիտ քէսիքէյի իւէ չափուք Թէլէֆ օլուրաու :

Հիւ օրմագ գօրգուսու՝ քիշինին էօմիւնտէ հէր
Ֆիքքէ կիբեր : Պու տիւնէտանըն սէֆասը , (էյէր օ
սա վար քա) , հէմ ճէֆալարը Թաշրիք էտէր , հէմ
մուտաէթի ալ սիւրէր , հէմ պիբ քէրրէ կէչտիքտէմ
սօնղրա , պիբ տահա կէլմէղ : Պէօլէ պիբ խայալ
տիւնէտաէ տօլմագ իսթէյէն պուլուսնըրմու : Պիբ
տիւնէա քի , իչնտէ օրմագ պիբ կէօլիէ տիբ . տույ
մագ պիբ տիւշ տիւր , հէմ գօրգուլու տիւշ տիւր .
պիբ տիւնէա քի , իչնտէ տէրտիմէնա ինսան՝ պիբ
ուֆագ գըվըճըմ կիպի , Թանղըրնըն դագապը՝ հիւ
լէրտէն Փըրլսթմիւշ , հէման պիբ տէմ փարըլապըփ ,
չիւպհէլէրտէ միւշէվիշ ուչուշտուգտան սօնղրա ,
ագըպէթ էթրաֆընը դուշտան գարանըգտա գանի
դաֆիւ սէօնէր , վէ օ մուգատտէրի օլան էպէտի
մէգարա կիբեր : Էյ յօրէնցիտա , շու սէօլէքին գուվ
վէթինէ ագըն էրէյօրմու , էօգտա էինէ ագըն Ֆիք
քին հիւլէրտէ ինթիգամտու մը արը : Վէրէք սէնտէ ,
կէրէք սէնտէն տիւարը՝ սէնի հէր Թարաֆտան սը
գըլըրան խայալշարտան , իգթիլա էտէն նէթմիւշ
պու տուր քի , էյէր ինսան էօլմէղ իսէ , ճէննէթտէ
պիբ ալաճ վար :

Պու պիբ էպի մասալ տըր , տէր յօրէնցիտա . պէ
լի էպի տիբ . լաքին հագ տէտիքէրի՝ էրլանմնաղա
դուվէթտէն տիւշմէղ . վէ էյէր պու խայալըն հագ
օլտուլուսու կէթմէսէն , շիմաի էպի տիբ տէյի էէր
մէգ իտին : Հագ տէտիքէրի՝ սէնին ճանըն կիպի
էօլմէղ տիբ . վէ մասալ տէտիքէրի՝ սէնին պօշ սէ

Չարարն կրպի կէջնի տիր : Աղւնը պաշտնս կէ-
թիր, Թանդընըն քերեմէրնի քէնտի նէքպէթիւնէ
այլաթ էթմէ, յէ ճանընըն էօլմէլլիլնի՝ շանէթէ
Թէպտիլ էթմէ :

Պանս ինանս, քէնտի կէօզէրնէ ինան, ալլա-
հըն եարաթարը շէլէրէ ինան . ճանըն նէ դատար
Յիւհիմ շէյ օլտուլունու՝ օ սիւրիւ սիւրիւ շահիւ-
լէրէ սօր :

Ճանլարը էօլիւմուն գուրթարմագ իչն, ալիմ
տէվէթիլն շու քէօշսինտէ, հագ Թաալա նէլէր
էթմէտի . (համո ու սէնալէր օլտուն) : Ճանըն պա-
հա էէթիլմէզ գըլմէթի՝ ետրատըլըն անաթարը
տըր . ետրատըլըն սըրընը սէպէպիլնի պէյան է-
տէր : Տիւնէանըն հէր տէվի տէվլանը՝ օնուն իւզէ-
րնէ տէօնուլ շ տիր :

Պիղն պու հագիր հալիմիգտէն տէվէթէ էրաիր
մէք իչն, գարանըգտան այալըլըզա, էքսիլէքտէն
Թէքմիլլիլէ, իսթիրպպտէն ըսհաթէ գօնագ իչն
իտի քի, ալլահըն էվլաար ճէհէնէմին գարանըգ
գուպպէսի ալթընս էնտի . օ մէրուն իպլիս, պու-
էօրֆիւ սէյեսը՝ ափ անսըզ օրատա կէօրիւնձէ,
մէրէ գափանտը : Ա՛ լօրէնցիոս, իպլիս գատար էօր-
մեսուն : Շաշգըլարըն զէվգէ ալտըլը մուպաէք
Թէվլաթ դանուհու՝ պու նիյէթէ էպըլմըլ տըր :
Ա՛ խրէթի ինքեար էտէն մէզհէպսիլգէք, սիլ օ քի-
Թապա էլ վուրմատան, իպլիտա գըրգ կիւն օրուձ
էտին :

Գատըր ալլահըն մուրատընը իձրս էթմէյէ, ճէն
նէթիւն մէլաիքէսի նէ գատար իհթիմամ էտէյօրսա,
ճէհէնէմին տէ շէլթանլարը օ գատար զըտտընս ջա-
սալայօր : Ա՛յ . շու կէօզիւմէ կէօրիւնէն նէ տիր :
Ույան, լօրէնցիոս, ույան, Ֆիլիլնի աչ, յէ շու սու-
րէթէն կէօրիւնէն պիւյիւքիւքէրն հնէ էտէն ալիմ
Ֆիլիլ՝ ճանընս սըպար : Ա՛ տիր օ . կքի տիւնէս
Ճէլքիլէլլօր . էվրօպալա աֆրիգա տէյիլ . իսպր . է-
հալիսի էօլմէզ՝ էյլէ տիւնէալար տըր . հավալար
տա դանատլարըն աջմը, շու տարաձրգ տիւնէանըն
իւզէրնտէ, պագ նէ հարարէթլէ տէյիւշիւյօրլար :
Տէյիւշտիւքէրն քէնտիլէր իչնմի տիր . իսպր, սէ-
նին իչն տիր . ինսան իչն տէյիւշիւյօրլար : Պու-
կքի գօլ իսասմին պէյնիտէ օյան էպէտի սէֆէրէ սէ-
պէպ՝ ինսան էվլատընըն էնֆաի տիր : Գավատըն
էթտիլէրի՝ ինսանըն գըսմէթի տիր : Պագ նատըլ

խտ, շու հազ սէօզիւ տինլէ, խաթրընտա ԹուԹւ
 Շու իքիտէն խալի տէյիլ տիր. եա ճէննէթ պիր
 պահա եէթիլմէզ շէյ տիր, եախտ Թապիաթտէ
 կէօրտիլիւմիւզ շէյլքր հէիի խոյալ ար: Պու սու
 րէթտէ շու կիւնէշին ալթընտա օլան շէյլքրտէ, վէ
 կիւնէշին նուրուճտան եուգարը՝ կէօզիւմիւզիւն նա
 զարընըն եէթիլմէտիլի շէյլքրտէ նէ պազ վար, նէ
 Թէտուլր վար, վէ նէ պիր մերամ վար. վէ ճիհանըն
 եէքիւննտէ, ագըմըզա պիր գարանըզ կէճէտէն
 զայրի, պիր հիշտէն զայրի շէյ կէօրիւնմէզ: Պու
 տիւնեանըն մանասըզ պիւլիւքիւքիւքի՝ ճէննէթին
 միւրանա ըուպար օլուճուճմու: Մէնին պիր սագիւ
 դալըզ պիր պօշ սէֆան, քէնտինի էպէտի ճէֆալար
 Թէճլէքէսինէ գօտուղունա տէյիլմի: Պաշընա կէ
 լէճէք օլուրսա, խէլասինէ պիլիլքրճէ տիւնեալար
 զէրրսին. շիմոի քէնտինի օ էպէտի պէլատէն էսիր
 կէմէյէ, պիր օլուճապ շէյի վէրմէզմիտին:

Լօրէնցիտս, էյէր կէօզիւնտէ նուր վար ըսա, ալ
 լաճ պէնտէն եանա օլուղուճու կէօրաիւն: Թա
 պիաթ՝ կէրէք զաթի տէվրի իլէ, կէրէք նիղամըն
 տան խարըճ հիքմէթլքրի իլէ սանա պու հազ խա
 պէրի վէրտիլինի կէօրաիւն: Պաշըն իւթիւնտէ կէօյ
 լքր Իսան էօմէր քիւ տէյի չաղըրաղընը, վէ եէրէլք
 Իսան էօմէր քիւ տէյի ճէվապ վէրտիլինի իշիթտին:
 Պու տիւնեա՝ իլմի իլահինին Թէքմիլ Թարիգի տիր.
 օնա ագլ էրտիրմէյէ, մէտրէսէլքրին Թալիմինէ հա
 ճէթ տէյիլ: Քիլի Ֆազիլէթլի օլուղուտան սօնըզա,
 իլմի իլահիտէ Թէքմիլէն ալմ օլուր: Պիր ըէնճալէր
 ստամ սաիանը էլինտէն պրանգմատան, իլմի իլահի
 նին վիէք ալմ իւլէմասընտան օլուր. շիմոի նէ տէր
 սին. եա իթիգատ էթմէյէ, եա իթիգատ էթմէզ
 սէն՝ ագընը զիմնէթին ինքեար էթմէյէ՝ սէնի մէճ
 պուր էթտիմի: Վագըա ինանմագըզ նէ տիր. հէր
 շէյտէն զլյատէ ճէսարէթէ միւհթաճ պիր իշ տիր.
 Քիլի ալաղըզըն պու սօն տէրէճէսինէ վարմազա,
 ագընը տա ինքեար էթմէլի, արը նամուսու տա:
 Պու էտէպիլիլի էլէ կէթիլմէյէ, քիլի քէնտիլէ
 չօզ զօր էթմէլի, չօզ ճէնքլէշմէլի. վէ իւճրէթի նէ
 տիր տէրսէն, նէտամէթլէ ըէգալէթ:

Թանդընըն հազգընա հիքմէթ էօզ սուր, լաքին
 Թանդընը գալուրըրաղլայի, հէր շէյ հիքմէթ օլուր.
 վէ հէր օլան՝ օ սէնին քիպրինին ինանմասըզ հիք
 մէթտէն պիւլիւք հիքմէթ օլուր: Պու մէքեուք

Թարկի Թուժմաննն ասլը՝ նէ քի, օպիրինտէն չօգ
անդալըմազ արը: Հիբմեթ օլմաթգ՝ հիւ պիր շէյ
կէօրտիւշիւմիւզ եօգ. հէր կէօրտիւշիւմիւզ պիր սըր
արը: Պիղիմ ագլըմըզ օ գատար գըսա արը, վէ
ալլաճ օլ գատար պիւշիւք տիւր քի, քիթապլարտա
օգուտուղուժուղ էն հիբմեթլի շէյլերի՝ էն սահիճ
օլմանըս արը տէյի ինանմալըլըզ: Տին, իթիգատ ագ-
լըմըզը կօրսէլէմէյէ տէյիլ, էլլա բահաթլանտըրմա-
լա եարար: ագլը նէ՝ տիր. սահիճ Թարիֆինէ պա-
դարապ, ճաննն տօղրու հարէքէթի տիր: Ատամ
օլ, տտամ օլ, վէ ճէննեթ մէլէյի օլմաղա չարը:

Մարէթի ինքեար էթմէք՝ հէր պէտ ամէլին Փի-
տանը արը. պէտ սէվտալարըմըզ կէլըր օնու գըլըզ-
րըր շիլէնտիրեր: Քիշի Փաղիլէթ եօլուժտա տուր-
մաղա արթըզ կիւվէնէճէյի գալմաղ. քէնտի քէ-
թիւ իսթիտասինին էլինտէ գալըր, գապահաթտան
գապահաթա եուվարլանըր եաթըր:

Փաղիլէթ տէտիլլերի՝ Փագաթէ կպէտիլլէ Փի-
տաննտա շիլէնիփ շիլէքլէնէ պիլըր. վէ պիր աղաճ
շիւրիւտիւքլէյն, մէյվէսի տէ, պէրապէր շիւրիւ-
տիւշիւ կիպի, եախտ անաար էօլտիւքլէյն, բահմին
տէքի էվաո տա պիլլէսինձէ էօլտիւշիւ կիպի, էպէ-
տիլլէք իթիգատը տա էօլտիւքլէյն, Փաղիլէթ տէ
պիլլէսինձէ էօլըր: Ճանննն էօլմէղ օլտուղունու
պանա ինքեար էտէն ատամ՝ հէր նէ սէօլլերսէ սէօլ-
լէսին, եարամաղ ատամ օլտուղունու պանա իգրար
էթմիշ օլըր: Էջլէ ատամ քէնտի գավլինձէ, քէն-
տիտէն դայրլի սէվմէյէ պօրճլու տէյիլ. էլէ նէ օ-
լուրսա օլտուն, օ սալթ քէնտիյի պիլըր:

Պէօլլէ ատամլար պուլըւժումըմու. պէլի. ատամ
վար քի, էօլէճէք օլտուգլարընա գանասաթ էթմէլ-
լի, մահլ օլմաղա հասէտ էտէր. օլուսա ալլաճ
տաիմա վար օլմազ գուտրէթի իլէ ալլաճ արը: Պու
իթիգատլարընն ասլընը սէպէպինի սօրտան, սանա
սըր վէրմէղլէր, լաքին պիր սըր շէյ տէյիլ տիր. վայ
ագլը պիւշիւտիւ վայ: Պու մէզէպիսիլլէր ճաննա-
րընը իօրլարըր, Թանըրլյա սօղրու չըգմազ իլին
ուլարգլարը գանասար, իլք ատամը ալտատան երլան
կիպի գըրըփ, էէր եիւղիւնէ եափըքփ, Թօփըպգ
շիլնէմէյէ իրթիքեապ էաէրլէր, վէ օ մէքրուճ Թա-
րիգէ տալարգճա տալարըր:

Ատամըգտամ՝ ատամ շէքլնտէն դայրի շէյլերի եօգ.
քէնտիլլեր սօղրու եիւրիւր, սալալըր կէօյէ պա-

գար, լաթին մէլլէրի եէրէ տիր. երբեքէրի եէր. տէ սիրթիւնիւր: Սէֆայը մէտհ էտէրէր, ճէֆայէ գուլ օլմուշար. ագըլ թաւար, ագըն տուշ մէնլէրի, քէնտիլէրիսի մախըւգաթըն էն ուլաղը է տէրէր. վէ էյլէ էտէրէր քի, թապիտթլէրիսի աշա ըււթապսի՝ ըկալէթլէրիսի արթըրը:

Հիշ պիր սէյլէտիլէրի՝ օպիրնէ ույմազ. պիր մուխալիֆէթ մէճմասը տրըրը: Աէլ ըրէնցիոս, շու մէքրուհ էօլտաղըգտան ջըգ. սուրբ էվթէմն քի թապընը պրագ (1) տա, սուրբ պօղոս քիթապընը օգու, դերա օնուն ճանը հէմ աղ ըլա, հէմ քերա մէթլէ կէյլէրէ ջըգըփ, ջօգ դաման էլէնմիշ տիր: Ագընըն սէրպէսթիլէթիսի գուլամմագ՝ պիւթիւն շէյին պիր այրը փարչասընա իլշմէյլէ օլմազ, իլա Ֆիլիս կէգէ պիլէճէյի մէմլէքէթլէրէ՝ ճանընը սալըփ կէգաթրմէլի: Ինսան գըամընը գատըր օլ սուղուտ աէվրի ճէսարէթլէ տօլաղըփ, պու հատաի հուսուտու էօգ քէախնաթին շէվրէսիսի կէգմէլ. մէնդիլէրին, վագըմլարըն, հէր քէօէսինէ կիրփի, օլան հիքմէթլէրիսէ կէօզ ալըշտրմալը: Աէ պի ալնի քէնտի մէմլէքէթիսաէն ուղագ օլանը տույմագ՝ թամաընա մաւրահաթընա շաղըմ օլան փատիշահ կի պի, հէր սըրըրընը տույուփ անղաւմալը. էքիւնին նիզամընը պու թէքմիլ տաիրէտէ միւթաշաա էթմէլի: Օնտա հագ օլան մաստէլէր աշիքէար օլուր, վէ պիր պիրնի արգալար, պիր գավի թէմէլ, պիր միւհքէմ գուպաէ եափտըրը քի, հագըն պիւթիւն իսպսթը՝ օնաա թէքմիլ օլուր. պիղ օ գուպաէյէ պաստըգճա, այաղըմըղ ալթընտա դավիլէնիթ: Քիշէ թէֆաիշ էթաիքճէ, Ֆիլիս աջըլը, իլլամ օլուր: Իլթէ ինսանա էաքըյան՝ Ֆիլիս սէրպէսթիլէթի տէյի՝ պուենա տէրէր: Ագընը պէյլէ իլէտէն աւաամ՝ պիր զէրրէյէ գանաթ էթմէղ, կէօղիւնիւ պիր սաաթըգ մէնղի տօյուրմազ: Աէօղիւնիւ եու գարը գալտըր, կէճէնին շու կիւղէլլիլիսի սէր էլլէ: Պիր կիւն ճանընը վարըփ կէգէճէյի՝ շու փարըյան քիւրէլէրին էանընաա, պու տիւնէանըն փա տիշահըգըլարը նէ տիր: Եա ալլահըն սուրէթիսի էարատըլմը ինսանըն էանընաա՝ օ քիւրէլէր նէ տիր:

(1) Սանի-էլրէմն նամ պիր Քրանա պէյուպէսինն իւփ ինէ՝ քինէ գարը էաղընը պիր քիւսպ վար:

Օստու մանըն տարածըգ մէյտանընտա, պիբր պիբր
 րւսթիւնէ սըգըմըջ կիպի կէօրիւնէն սիւրիւ սիւ-
 րիւ երլուըզար՝ ճանըն լչինտէ կէնիշ կէնիշ կէգէ
 պիլաթիքէրինտէն մնտա, տաճա ընլարտան իրի քիւ-
 րէլէր, տաճա եարատըմաըգ եէնի տիւնեալար սը-
 ղա պիլէր :

Պու գէրրէ մագուլէսի տիւնեայէ պիղի պաղլայա,
 ճագ, պագարամ, սոսթլարտան ղոյրի եօգ : Լու-
 սեա, նէրկիլէ, Ֆիլանարոս, իւշիւ տէ տիւնեաաէն
 ուտոու : Ճէհէնէմ գափուճուսու կիպի (1) մէզար՝
 իւջ աղընը պիլտէն աջրի, օ իւջ էօլէնին սէսի իլէ
 ճանըմը տավէթ էթտի, յէ օդուսուըլւմ հագ պէյթ-
 լէրի էօթտիւրտիւ : Իշթէ էպէտիլէ տէրեալը Լ-
 րէնցիոս, սէնին աղիղ սոսթուն ընտա կէղէյօր :
 Սալըր ճանընը շու տիւնեատան, շու ճանլարըն շու
 թուի փարալանտըը դայատան քէս փալանարընը,
 տէմիբինի ալ, էէլքէնլէրինի ալ, ըլւգկէարըն էօ-
 նիւնէ տիւշ, կէօղիւնիւ երլուըգա տիք տէ սաճիճ
 էօմրէ սօղըու րէվան օլ :

Ինսանըն թապիաթի իքի օլտուղունտան, էօմրիւ
 տէ իքի տիւրլիւ տիւր, էօլիւմիւ տէ • սօն էօլիւմիւ
 փէք մուսիպէթլի տիւր : Թէնիմիղին էօմրիւնիւ կիւ-
 նէշ պէսլէր • կիւնէշին քէրէմի իլէ մէտարըլւ կէ-
 շինիրիլ : Ճանըմըըն էօմրիւ տաճա ալա նաֆա-
 գայա միւհթաճ ալըր : Օ սա կէշինէճէյինի կիւնէշի
 եարատանտան ալըր : Պիղ ճէննէթլին կիւնէշինտէն
 էիւգ շէվիբրտէք, տիւնեանըն կիւնէշի տէ պիլտէն
 էիւգ շէվիբրտիլի զաման, պիբ էպէտի գարտնըղա
 տիւշէր, իքի գաթ էօլիւրիւգ : Պու էօլիւմ՝ սօն նէ-
 Ֆէսինի կիւնաճ լչինտէ վէրէնլէրին գլամէթի տիւր :
 Պիղի երգմագա, թանդըր ղօր էթմէյէ հաճէթ տէյ-
 իլ, պիղ քէնտի քէնտիմիլի խարապ էտէրիլ : Պու
 պիբ սաճիճ թարիգ տիւր քի, աղըր շէյ էէրի էնմէք,
 թապիաթին հիւքիւ օլտուղու կիպի տիւր : Սլլաճ
 ըլա ինսան պիբ օլմագ իչին, իքիսինին պիբի թէպ-
 տիւ օլմագ իգթիլա էտէր • զիւրա ըլըը ըլա գարան-
 ըըգ պիբ էէրաէ աուրմագ միւմքին տէյիլ Էօլէ օլ-
 աուրտան սօնղրա, ալլաճ թէպիլ օլաճաղ տէյիլ ա :
 Էյիք պու իքի գաթ էօլիւմ սանա գլամէթ օլա

(1) Ճէհէնէմ գափուճուսու փէթի, իոմփէրիմէրի
 մասալարընտա, իւշ պալլը ամփէր փիք :

ճագ օլուրսա, սագըն ալլահ գալիմ տիր տեմե. ալլահ ինսանը գութուր էթմէք իսթէր, էյեր ինսան գալուր էտէրսէ: Ալլահ ինսանա վէ ագլը օլան մախլուգաթըն ճիւղէսինէ, քէնտի փուր մէրհամէթ մուրատընա գարըզ գօյաճագ պիր ազիմ, լաքին թէհ ըքէրէ զուարէթ վէրմիշ: Ահ պու գուարէթ փէք էլքէմ իտի: Չիրա ծնուրդ կէրէք ինսան, կէրէք մէլէք, ճանարը գուգլա կիտի, նէ մէտհէ շալէսթէ օլա պլիւրէր, նէ հիճվէ մուսթահագ: Քէնտի տէվ լէթինի տէ, նէքպէթինի տէ քէնտի իրատէսի իլէ եպիա պլիւքէ՝ ագլէ մալէք օլան զաթին թապուր թիւտէն տիր: Եյլէ օլմասա, ագլը նաֆիլէ օլուր սու: Քէթիլ օլմաղա գուարէթիմ օլմասըն տէմէք էյի օլմաղա դատըր օլմայըմ տէմէք տիր: Ալլահ պլիւքէ էյի օլմամըզը իսթէր, էյլէյի պիղէ սունար, ալըն տէյի տավէթէ կտէր, լաքին ճէպլի եօգ: Քէնտի էպէտի գըսմէթինի եպիան՝ քիշի քէնտի տիր. կիրտապատա տիւշէրսէ, քէնտի քէնտիլէ յաթըր. վէ ճանընըն էօլմէգ օլտուրուսու՝ էճէլտէն իսպէր ալմաղա պէքլէյին՝ էլպէթտէ տիւշմէլի տիր, գուր թուրուշու եօգ:

Օպիր տիւնտանըն էօրիւնտէն շիւպհէ էթմէնին տալը՝ նէ, էպէտէն եաշամագ թապիթին արզու էթտիլի շէյ տիր. կէժուիւն հէր արզու էթտիլի շէյէ՝ ագլը չախուճագ ինսանըր տա, պու արզուսուսնա նի՛ջին դարըզ կէլըր: Եյէր տինին շիւպհէտէ իսէ, պիլքի սէնտէ պու արզու էօլմիւշ տիր. վէ սէպէպի նէ տիր: Սէպէպինի պէն սէօյլէյիմ. ախրէթտէն գօրդուն ծլտուգլայն արզուն գալմագ. արզուն ծլմատըգլայն ինսանմամըն էօլուսու արտարըն: Պէօլէճէ իթիգատարըլըլըլը՝ դապահաթիմիլի մէյուսնա չըգարըր: Լօրենցիոս, լօրենցիոս, կիւնահընտան տա ութանմաղսան, պարի իլի եիւզլիւյիւնտէն ութան:

Ախրէթտէն գօրդուագ. նիլին. հէմ ինսանմամագ, հէմ գօրդուագ. մասմը մը տըր պու, ըիւյմ մը տըր. . . հայ հայ, սէնին գօրդուլարըն՝ պէնիմ սէօյլէ. ախրէթիմէ իսպաթ տըր: Ինսանագլըք քէնտի քէնտիլի եալան չըգարըր. պիր էպէտի էօմիւր վար տէյի, իսթէմէյէրէք իգրար էտէր: Չօգ աճախպ հիքպէթ տիր. տինիլըլէ՝ տինիմիլի պիր թէմէլ օլույօր, կիւնահընտան իգրարը օլույօր, վէ մուրթատ տաամլար՝ վէք տինտար իլի իլահի իւլէմաղ օլույօր:

Եօրենցիոս, քենաին քենտինէ զըտ, հէմ եգարբը
հէմ ինքեարը պիր եէրտէ կթմէյի վազ կէլ: Օ եիւ-
զիւնաւքի միւրախլիք իէրտէսինի երբթ, զերա նա-
ֆիլէ տիր, էօթէ եիւզիւ կէօրիւնիւյօր: Մէ՛ սանըը
սին. միւրախլիք սալթ տինտէ՛նի օլուր. պէտ խոշ-
ուն տա միւրախլիքի վար. վէ պիզիմ միւհիւտիւլէր՝
շէյթանըն միւրախլէրի տիր: Քէօթիւլիւլիւն սօն աւ-
րէճէսինէ երմէյէ եիւրէքտէն ահ էտէրլէր, ամմա
խոթէտիքլէրի գատար քէօթիւ օլամայօրլար: Աւ-
րէթ ֆիքրի՛ զիարէթէ կէլիփ, զօր ուլա գալպլէրէ-
նէ կիրտիյի զաման, շէյթան կիպի ճէսարէթտէն
գալըրլար, թիթիլիքլէր, իման կէթիլիլիլէր: Պուն,
տան մուրտար միւրախլիք օլա պիլիլիմի: Ինսան գը-
մրա պոււնտան մուղիլ միւրախլիք օլա պիլիլիմի:
պէօյլ մէքրուհ, պէօյլէ մէլուն միւրախլիք օլըրմու:

Մէօլէտիքլէրիմի գարըլլամագ իչին, ազըն միւլ-
հիւտիւլիւլէր պուլմաղա՝ ազընը եօրմատան ըսա,
մէշքէպինի թասհիհ կլլէ տէ, հադըն սէֆասընը
ջըդար: Անճագ պու մէշքէպինի թասհիհ էթմէտէն
նէ հապը օլուր սէօլլէսէմմի. կիւճէնմէյմիսին: Մէ-
նին մէշքէպին նէ գատար փաք օլուրսա, տինին օլ
գատար գավի օլուր: Ալլահտան զայրիսինի ինքեար
էտէն պիր տինսիզ՝ զաթինտէ կհլի ըրղ ստոմ՝ օլ-
տուգտան սօնպրա, ինճիլի շէրիֆին նուրնուլա ճան
կէօրիւ ազըր, վէ վարա վարա ազըպէթ քրիտթիլ-
ան օլուր: Պու թէպտիլաթ օլուրգլայն, պէնիմ
սէօհպէթլէրիմ հէփ նաֆիլէ օլուր. զիրա էօլմէզ-
լիք՝ իլլամ՝ օլան ճանա պյան աչիքեար կէօրիւնիւր:
Քրիսթիյան օլան կիւնէշին իւսթ թարաֆրնա կէ,
շէր: Քէնտի նուր իչինտէ եիւզէր, էօնիւնէ հիչ պիր
պուլուտ չըգմագ, վէ իւմիսինն զայրէթի՛ քէնտիյի
փիշին ճէննէթէ չըդարըր: Ալէ՛ Լօրենցիոս, կէ՛ Լու-
գիարլլայան կիւնէշին իւզէրինէ չըգ. հիչ պիր կիւճ-
լիւք եօգ. քէնտի տավէթ էտէյօր, սէնի շէքիփ,
քէնտի չըգարըը տարիլէ կէօթիւրմէյէ, քէնտի ա-
շալա էնէյօր: Մուպարէք թէվրաթը իպատէթլէ
օգու. էօլմէղլին իպաթլարը՝ ծոուն հէր սահիֆէ
սինտէ աչիքեար արը: Մուպարէք քիթապ, տիւնեա
պիր եէրէ կէլսէ եալամագ, վէ տիւնեա աթէշէ
եանսա, ծոա պիր շէյ օլմաղ: Բապպանի եաղըլարը,
մէլաիքէնին գալպլինէ պատմա օլմուշ՝ պօգըւլմագ
եաղըլար արը. ալէմ՝ խարապ օլսա, ծոուն պիր եա-
ղըր զայ օլմաղ:

Ճէննէթին սէճոտէ կթօսիյ շէյ՝ սէն նէ շէքել խըր
 փառայա պիւրսին, ա՛ կտէպօսիզ. սէնի պէքլէյն մէ-
 շէք, կթրաֆընտա կէօզ էաշը տէօքէյօր: Պէնիմ օ,
 գուտուղում հազ մատտէլէրէ, մէլէքլէր տէ ինան-
 լար տա աֆերին օգույօր: լաքին օ գէքի ագըլար
 կիւլեմսէյի ղէվգլէնիյօրլար, սաթարղում՝ կէճէ-
 երւյալէրի տիր տէյի գէվգէ ալլօյօր: Վայ օ պօղուգ
 երւրէքլէրտէն՝ նէ գարա պուղուլար չըգըլի, ագլէն
 մէքեանը օլան գաֆայը գարարալօյօր: Մարիֆէթ
 պիգի քիպրէ կէթիրիյօր, քիպիր տէ՛ օլմարդ քէօ
 թիւլիւքլէրէ: Օ արաը մէղէպսիղլիք՝ օ գէքի ագը-
 լարն ալամէթի տիր. մէղէպսիղլիյի՝ եկիտլէք չէ-
 լէնիկ կիպի ազըն պաշարընա թագընմըլար, թանդ
 լըյա մէյտան օգումայը մէշգ էաէրլէր: Օ մուհիշ
 էնիլէէթ ույգուսունու, քէնտիլէրին խարապա վէր
 մէյլէ պուլուլար:

Էրենցիոս, էյէր սէնին թութտուղուն թարիզ
 սաճի՛ իսէ, սէնին իպատթարըն պէնիմ սայըլլա
 տրղմ մատտէլէրի էալան չըգարըլօյօրա, վէ էյէր
 ինսանն Վասէսի պու տիւնէտտէ թէքմիլ օլուրաա,
 սէն պիր ալազ առամ օլմայը խաթրընտան չըգուր
 մա, օլմայա քի էանըլա տա ֆաղլիթ էօլունա տիւ-
 շէսին. ֆաղլիթլէ սէնին ղէյանն չօգ օլուր. հիւ
 օլմանըն քէարը՝ կիւնաս շոր: Մութլու պու թա-
 րիղէ քի, էօմիւրտէ թէսէլա պրադմազ, իւմիտի
 էօլտիւրիւր, վէ պէտ ամէլի քիլիսին պոյնունա պօրճ
 դօր: Էյ՝ մէղէպսիղլէր, էյէր թութտուղունուզ
 էօլ տօղրոյուսա, պիր ալայ ղայրէթսիզ չըրաղլար
 փէյտա էթմէյէ, քէնտիլիգի թէփէլէմէնին ասը՝ նէ:
 թասալարընը ֆաղլիթլէ աշգը, գարտաշ մուհապ
 պէթի, նէրէտէ գալըր: Չէլէ պու իքի շէյ սիզտէ
 օլմարընա, պէն եէմին էաէրիմ:

Միգէ նէ էապիրի տա թէօվպէյէ կէթիրմէլի. պու
 տէրին ֆէյլէթօֆլարը՝ պու պէյթլէրիմ էօլա կէթի
 բիր տէյիմի: Էյէր պուլարա թէօղէյէ կէմիշ րիւ-
 սիւ տէմիշ իսէմ, (1) պիլին քի օ իւնվանտա օլան իւ-
 միա քէօքսի՛ սիղին հազընըղա տըր, պէնիմ հազ-
 գըմա տէյիլ: Միզ պու սէրնամէմի էալան չըգարմա
 մազ շէրէֆնէ ղայրէթ էան, պէնիմ տէ շէրէֆիմ՝

(1) Ինիլիւզէպէ ալիւնճը եէպիճի կէճէլերին սէրնա
 մի, թէօվպէյէ կէլմիշ տիւնսիզ րիւ:

սիզին իւսթիւնսուղէ սէվինիմ, ալլահա շիւքիւրլէր
էթմէք օլտուն : Լաքին սիզին իլէթինիզ՝ երլանսըշ
պիր մուաննիա իլէթ սիր քի , սալլազ վերտոյիւմ
թէսրլի իլաճ՝ քէար էթմէյէճէք : Պու ճիւմլէ իլէ
տահա սիզի իւքեաթ էթալիլիմէ ազլամ եաթմազտա
տա , իւմիտիմի տէ քէսմէմ : Լաքին ինչա ալլահ չողա
վարմազ , պէնիմ կէճէ սալլազլաաղլարլամ , սիզին
էիւրէքլէրինիզի ույգուտան ույանաըրըր , վէ սիզին
քեամիլլէլինիզէ՝ քեամիլ օլմանըն էօլունու էօլրէտիր :
Չիրա էօլմէղ ճանլար , աէվլէթ վէ իւպաշ իշին եա
րաալլազ ճանլար , նաֆիլիէ եէրէ ճանընն էօլէ պիլ-
մէսինի իսթէմէնին սալլանէ : Պրազ ատամ , պրազ ,
պրազ քի էօլէմէյէն եաշաըն , վէ սէն թանղընըն
նիյեէթինի թէրթիպինի վէ եափաղընը թէքմիլ էյ-
լէ տէ , մէլաիքէնին սէվինձինի արթըր . վէ սէն աէ
պիր կիւն օ սէվինձէ Հիսսէտար օլմազա ըիզա վէր :
Պէննիլ պու պէլթիլիթմ պէյէնիլմէք շէրէֆինէ՝ պի
լին իլլահ պունուճիլա նալլ օլուր . վէ ճէննէթին
մէլաիքէսի սէվինէ սէվինէ իւււււ պի բիւսիլ
աէլի , սէնա էտերլէր :

Ինսան էվլաար՝ տինն Փազիլէթի նիլին պու գա
տար գարշը արը . պազ սէպէպի նէ տիր . պիզիմ
կէօղուսիւղէ կէօրիւննէ՝ վազթի հաշ արը . կէլէ-
ճէք վազթ՝ քիլինին գալպինէ կէվլէք տօգանըր : Եա
ինսան օլմանըն էօլու պու մու տուր . հաթթա ին
սանղա պունուն զըտոլլա օլուր :

Պէն սէնին սէօլլէյէճէլինի պիլիլիթմ . պու տիւն
եանըն սէֆալարընը հարամ էթմէնին սալլանէ նէ տիր
տէյէճէքսին : Խաշր պէնիմ մէրամլամ օ տէլիլ . հաթթ-
թա սէնին սէֆանա մէթանէթ վէրմէք սիր : Ըռ-
իւմիտին պիզէ էթալիլի էղիյեէթէ պապ : (Թամաըն
թութտուզու հաղըր շէքէարը գաշըրտըր , էլինաէքի
մէյլէ էիւքլիւ տալլ՝ դօյ վէրտիրլի , էլտէ թաճլար
պիլէ օլա պըրապաըրըր սա , ուզադտա օլան շէյէ
տօղըու ուշուրուր , վէ պին զահմէթլէ , պին թէն
լլէք իլէ արտաըր . նէլիլ . . . ըսհաթըր : Եա տիւն
եա էյլիքլէրինին իւմիտի՝ օ մանաղղ էօմիւրսիւղ էլ
լլէքլի էտինմէյլէ , շէքիլէն զահմէթի մէշադգաթմ
սէֆայէ թէպաիլ էտէ պիլիլօրտա , ճէննէթ իւմիտի
նէ եափաղ քի , ալլ վէրէճէլի էլլէքլէր . քէնտի ըլ
զամիզ օլմաղաճա՝ էլլիլիպէն գալմազ . պիր էօլ-
շիւսիւղ աէվլէթ իւմիտի , ինսանըն թարթիֆ էտէմէյ-
էճէլի , վէ վազլէրըն թիւքէմէյէճէլի աէվլէ :

Թին իւրտի նէ՛ր ետփմազ :

Պու իւրա՛ տիւնեանըն էն գըլմէթլի մաւլ տիր •
ինասն՝ ինասնտան տլա պիր շէյ օլունճայա գատար ,
տիւնեատէ պունտան զպրի խաղինէսի եօգ : Սէվ
տաւարըմըզն հէր նէ իւնվանը խոխէրի օլա , էի-
նէ իւրիտէն էվլէլ տօսթումուզ եօգ :

Եօյլէ օլտուգասն սօնորա , ինասնըն պիւթիւն
սէվլէթի՛ պիր իւրա , վէ պիր խալըլը ատրէթ տիր
տէյէլմ : Ինչա ալլահ պէնիմ պու իսթիյար էթ
տիյիմ մատտէ պօջ տուր , էսքեմլը շէյ տիր սէմէզ-
լէր : Եյ շիիր տիւշմէնլէրի՛ ագիլ առամլար • սիզ
շիիրն հիւանիւնէ նագմընա իրթիքեապընըզ եօգ •
շիիր սիզին թէլրսթ սէտիլինիզ քիթապըն պիր միգ
տարընը տօնսթմըլ օլտուղունու խաթրընըզա կէթի
րին : Մալումունուզ օլտուն քի , վիէք հադ մատտէ
լէր պէյթատէ տէ խօջ կէօրիւնիւր : Սիզ աղըր պաշ-
լըլըզը էյերսէնիզ , հագգընըզ վար • վէ էյէր էպէ
տիլիք մատտէսի՛ պիր պէճիա վէ աղըր մատտէ իսէ ,
աղըր պաշլը ատամ՝ օգուտուղում պէյթլէրի գու-
լադ վէրսին իմաի • վէ պունտան պէօյլէ , սահա
միւլահաղալը , սահա աղըր պաշլը օլտուն :

(ՕՆ ԻՎԻՆՆՈՒ ԿԼՆՈՒ)

ԿԻՃԻՆԻՆ ՎԵ ԹԻՆՏԱԼԸՂԸՆ ՓԱՏԵՏՍԻՒՐ

ԹԻՆՏԱՏԻՆ օՂՄԱԳ ԵՊԸՆՐԸՂ ԳՎԸՄՈՂ
տրր ԳՐԿԱՍ ԷՏԻՆ ատամ՝ նէ Փագլիլեթ
տիւշիւնէ պիւր , նէ զիհնինի իշէտէ
պիւր , վէ նէ գալպինտէ աչգ օլուր :
ԼՅՅԷ ատամ պունլարըն հիւ պիւրինի է-
տէմէգ : ԼՅՅԱՍ , պիւր ալլահ , պիւր տէ
քիշինին քէնտի ագլը , ծնլարտան էյի
ահպապ մը օլուր . նէ խօշ գօնուշմագ
տրր օ . օ նէ Թաթըլը սօհպէթ օլուր :
Վիշի տիւնեատէն ուղագ կիթտիքճէ ,
ծնլար Եագըն կէլիւր : Պիւր գաշ կիւն տա-
հա գալտը , ծնտան սօնղրա հէփսի պիւրի
Թէրք Էտէճէք . ինսանա ալլահ ըլա քէն-
տի զիմնէթինտէն ղայրի շէյ գալմայա-
ճագ : (Նլարը սէն իւք կէօրիւշիւնտէ՝
Եիւղ Եիւղէ կէլիփ , ծնլար սէնի Թանըլ-
մաւորգ պիւր Եապանճը նագարըլա պա-
գաճագլարը նէ գօրդունճ շէյ տիւր :
Պաւլգ գալգ , ծնլար ըլա տօսթլաշալըմ ,
Էպէտի պաղլար ըլա պիլէլէրինճէ պաղ-
լանալըմ : Մրգուլէրիմիղի գանտըրմաղա՝
տիւնեանըն պունտան ղայրի վէրէճէք
շէյի Եօգ : Պունտան պաշգա արղու է .

տէճէք՝ պիր շէյրմիզ տասն վար ըսա ,
պիր սասաղգ տօսթ տուր . լաքին նէյէ
եարար քի , տօսթլար տա Կճէլէ միւս .
Թէլա տըր : Ը՛՛՛՛ խաին արգու . տօս-
թոււմ վար տէմէք՝ Թաթլը շէյ տիր . լա-
քին վար ըտը տէմէք՝ նէ զալիմ էիւրէք
աճըսը տըր :

Ե՛յ Ֆէլէյէ գափըլմը՝ Թագսիրաթէ
մաիլ շաչքըն շուարա , պէնիմ սիզինլէ
իշիմ եօգ : Ը՛գըն գաչքըն ասկերի , տէ-
լիլիին պի գարար աչքլարը . սիզ տիւ-
նեա խիւլեալերի իլէ օյնաչըրսընըգ : Ը՛չ
գընըգ նէշալէնտիքճէ , կիւնիւն աֆի-
Թապընը իմտատէ չաղըրըրսընըգ . պէյթ-
լերինիզի կիւնէշին ըչըլընտա սէօլէր-
սինիզ . վէ սէսինիզ Թապուտուն իլին-
տէ պաթընճայա գատար , պու պօզուգ
տիւնեանըն սէֆալարընը օգուր տուրուր .
սունուգ : Պէն՝ կէճէտէն իմտատ ումա-
րըմ , մուպարէք գարանլըղընը արարըմ .
օգուտուղոււմ պէյթլեր՝ սուրուր կիւֆ-
Թէլերի տէյիլ . վէ աչքըմ՝ ագըլ տաի-
րէսինտէն չըգմագ շերէֆինտէ տէյիլ :

Ը՛չըգ շուարա աչքընը չօգ տէֆա բէ-
զիլ էթմիշ տիր . չօգ տէֆա հասսէլերէ
եան չըգըփ , խօր շէյլերի մէտճ էտիփ
չերէֆ վէրմիչէր : Ե իերին Թէսիրի կիւ-
զէլլիլի՝ պէտխույա սիփէր օլուփ , ա՛հ ,
չիբքինլիին էօրթմէք իլինմի տիր : (ա)

Պու քէօթիւ ատէտ նէրէտէն չըգայ-
օր . ինսանըն գայպի իքի շէյէ մէյլի տիր ,

Իբրևս պիւ պիւրինէ զլոտ : Ինսանտա պիւր
 զուրուր վար , երկքսեքլէրտե կէզմէք խ.
 Թէր . պիւր տե սէՓայէ խօշանմագ վար
 քի , քիշի հայվան կիպի եէրէ եափըշ-
 տըրըի , հայվանըն հասսէլէրինէ հիսսէ-
 տար օլմայը՝ տեվլէթ ատտ էտէր : Ին-
 սան գըսմը հէմ մաղըուր տուր , հէմ
 սէՓայէ մաիլ տիր . հէմ ալա օլայըմ ,
 հէմ սէՓա էտէյիմ տէր . Ճանրլա պա-
 լալէրէ չըգար , Թէնի իլէ եէրլէրտէ սիւր-
 Թիւնիւր : Լաքին Թէնին սէՓալէրի փէք
 գապա սըր . ագլըն նագիք տիմաղըը պօ-
 զար : Ինսանըն իշինէ պագ . պէտ ամէ-
 լին պէտլէյինի էօրթիւփ , կիւզէլ կէօս
 Թէրմէք իչին , խթիտատինի Փէնայէ
 սարֆ էտէր : Նիլէպագ ագըլ՝ Թէլպիս
 կիպի եէնի էօզիւրլէր պուլուր . էթտիլի
 սէՓա հէր նէ գատար եադըշմագ օլա ,
 իճրա էթտիրմէյէ պագար : () Տիլէ-
 պագ եալանճը՝ սիհիրի իլէ կէօզիւմիւ-
 զիւ պաղլար , էթրաֆըմըզը խայալաթ-
 լէ գուշատըր , վէ Թաթըլ Թաթըլ աղու-
 լար էութտուրուր : Ղան՝ վարա վարա
 ուլուշուր , կէվէր , հէմ գուլվէթտէն
 գալըր , հէմ պիւլիւքլիլիւնտէն : Լզար
 ազար պէտ խույա ալըշըր , գապահաթ-
 տան խօշանմագա պաշլար , սէՓա էտէ-
 յօրում գաննի իլէ քէնտիլի ունուտուր :
 Լվլէլքի քիպրի՝ գարըլ գօմագ օլուր . վէ
 պիւր զաման իքրահ էթտիլի շէյ՝ գարար-
 սըլ օլուր : Ինսան սէվինէ սէվինէ պէտ

խույս տալար, զիմէթինի տէ ունու-
տուր. վէ դապահաթի նէ գատար հատ-
տէն աչըրը օլսա, էօզիւր պուլուր, քէն-
տի քէնտիյէ աֆվ էտէր, հիչ էքրահ
տույմազ: Պագ ագլըն շու մէքրուհ հիւ-
նէրինէ, քիչինին հէմ մէշրէպինի պօ-
զար, հէմ էիւզիւնիւն փերտէսինի էըր-
թար, հէմ գալպինտէն հիճապը գալտը-
րըր: Վիչի խօրլանտըգճա խօշլանըր,
րէզալէթի՝ շան ատտ էտէր: Հարամ,
մէքրուհ քիթապ էազան՝ էտէպսիզլիյե-
նէ պէպիւրլէնիւր. ութանմազ պէտ ամէլ
խայր ամէլէ լայրգ օլան մէտհի, քէն-
տիյէ իւճրէթ մաթլուպ էտէր:

() շէհվէթ տէն իպարէթ իլիմ՝ տիւ-
նէայը նէ հարամ քիթապլար ըլա տօլ-
տուրմուշ: Թէնին մէտտահլարը՝ ագլըն
մէտտահլարընտան չօգ զիյատէ տիր: Վի-
չինին իսթիտատի՝ պէտ ամէլ լէքէլէրի-
նի տահմա պիրէր կիւղէլ չիչէյիլէ էօր-
թէր: Վէ հիւն ըրզ քիմնէլէր՝ հիճապ
գուշաղըն կէվէտիփ, սէֆա գատէհի-
նին պիրի պօշանտըգճա՝ օպիրին տօլ-
տուրմազա պագար: Վիչի քէնտի ագ-
լընը նիճէ պէօյլէ խօրլայա պիւր. ատը-
նը էօյլէ րէզալէթլէ նիճէ սէօյլէտէ
պիւր:

Վաքին էօյլէ միւֆսիտլէր՝ քէնտի քը-
մէթինի պիլէնլէրին տէ ատընը պօզմա-
սըն: Պէտ խույու պազը մէտհ էտէնլէր
վար ըսա, Փազիլէթի տէ մէտհ էտէն.

Ընր ազ տէյիլ : Պու տիւնեա անոր քէն տի հալինտէ , թապիաթին օրթասընտա պիր նօգթէ օլտուղուն՝ պիր ատամ կէօրիւփ , վագթին տար մէնզիլինէ իթիպար էթմէզ , քեաինաթտէ օլան տիւնեալարա պագար , վէ տերէճէ տերէճէ զաթլերին էպէտի փունարընատէք չըգարսա , կէրէք իթիպարէ լայրգ օլուր :

Քիշի Փիքը իլէ պու սօն տերէճէյ չըգընճա , պու տիւնեանըն պիւյիւքլիւյիւնէ , կիւղէլիլինէ նիսպէթէն անոր պիւյիւքլիւյիլ՝ մէշըկտէ արամագ իգթիզա էթտիլինի անզլար :

Եւ լօրենցիոս , պէնիմ պու սէօզլէրիմտէ՝ պօշ էյլէնճէլէր պուլուրում սանմա : Պու պէյթլէրիմտէ հարամ սէվտա փարալայաճագ շէյ պուլամազըն : Եւ պէտ խույու մէտհ էտերիմ , նէ ասըլ պիւյիւքլիւք տէտիքլէրի շէյի՝ ինքեար էտերիմ : Երիֆ զարիֆ մէնգըպէլէր աւրամ . չիէքլէր իլէ տօնանմըշ կիւղէլ միւճէսսէմ կիպի թագլիտլէր արամա : Պունտա ազիմ տերսլէր վար , սահիհ թասվիրլէր վար , վէ էճէլ գարանլըղը կիպի կէօղիւմիւ գարարտան փէրտէնին ալթընտան պերի , կէճէլէրտէ երլտըզլարըն տօլանտըղը հավալարտան պերի , ճանըմա տէյէն՝ էպէտի հագ սէօզլէր վար : Սէնին սօն սասթիտէ սէն արամատան , ճանընըն էօնիւնէ չըգաճագ՝ հագ շէյլէր վար : Եւ ազիզ կէճէ , կէլ

սէն տէ գարանըղընը պէնիմ չիզէճէք
միւճէսսեմիմէ գաթ քի, պէնիմ մէ-
րագի նագլիմ իլէ ընքըլընէ կէօլկէ
վերիփ, պոյալարընը տաճա գուլթու
կէօթէրսին: Ընճագ սիզ էյ սէվլըր
տիվանէլըր, սիզ տաիմա կիւմէյէ հե-
վիսի սինիզ, էյեր մասլահաթլարընը-
ղըն էն աղիմինէ պիր ազ մուգայեհտ ի-
սէնիզ, պու տէՓա ինչա ալլահ, պու մէ-
րագի պէթլըրիմ գուլաղընըզա կիրիր:
Եօք, էյեր սէօղիւմէ սիզ պէյէնմէգոհե-
նիզ, պիլըն քի քեամիլ օլանլար պու հագ
սէօղըրիմէ հեմ պէյէնիր, հեմ գըմէ-
թինի պիլըր, հեմ պանա հագ վերրըլըր
քի, պէնիմ ինտիմտէ ահմագլարըն մէտ-
հինտէն չօգ գըմէթլըր, վէ չօգ շերէՓ-
լըր տիր: Քէնտի շանընը արսյըրփ, եաղ-
տըղը քիթապըն մէյլէսինի՝ սալթ քէն-
տի շերէՓինէ պաղլայան միւէլլէՓ՝ շա-
նա շէօհրէթէ լայըգ տէյիլ: Եօյլէ ա-
տամլար՝ տէլը կիպի սալթ սէսէ մանլ տիր-
լըր, կէօլկէ արտընա կէզըլըր, շաչըն-
լարըն սայրսընը արթըրմատան զայրի մա-
րիՓէթլըրի եօգ:

Եյ ալիմ լիւճիլտ, ՝ ճիւմէտէն էվ-
վէլ՝ սէնին մէտհինտէն մահրուճ օլմայըմ,
պանա հէփսինտէն զիյատէ սէնին պէյէն՝
մէն լազըմ: Պու ճէսարէթի էթտիյիմ՝
քէնտի պաչըմա տէյիլ. թագէ նէրկի-

զէյի Թանըրսն , սէնին եապանճըն տէյ-
իւ . գան վէ Փաղիլէթ պաղարը՝ Իբնի-
զի պիր եերէ պաղլամըշ ըտը . պու պէյթ-
լէրիմի գապուլ Էթմէնի՝ օ տուր սանա
րէճա ետէն : Անի մէտհիմ իլէ մահ
ճուպ Էթմէմ գորգում . վէ սէնին մէտ-
հիսի սիւքեու.թ Էթտիյիմ՝ անճազ էպէ-
տի եարատանընքինի օգու մազ իչին տիր :

Պու մուպարէք փունարըն քէնարընա
պէնի կէթիրէն՝ սէնմիսին էյ եաշայան
լարըն փէտէրի . եաշայանլար տօղմա-
տան՝ Տէփիսինին մայէսի սէնտէ մէվ-
ճուտ ուտու , վէ կէլէճէքլէրին տէվրի՝
Տալա կէօղիւն էօնիւնտէ աշիքեար տըր :
Պէնի կէօրիւնմէզ էլինլէ պու փունա-
րըն քէնարընա գօյուփ , ճէննէթ շէրպէ-
թի իլէ պէնի մէճնուն էտէն՝ սէն մի
սին . եօգսա ինսանլարըն րահաթընա մէ-
մուր Էթտիյին , վէ ինսանըն ճանընտան՝
խօր վէ Տազիր տիւշիւնճէլէրի տէփ է-
տիփ , Փէքրինի պալալէրէ գալտորմաղա
Թայեին Էթտիյին մէլաիքէնին պիրի մի
տիր : Ինճազ Տազգա օլան սուսուզու-
ղում տահա գանմըշ տէյիլ տիր ամմա ,
սէնին լութֆուլնլա՝ ճանըմ չօգտան պէ-
րի երլորզարըն ըջղընտա , Թէրպիյէ
Եօլլարընը՝ Փէրահ ըլա տօլաշոփ Փաի-
տէսին կէօրիւյօր :

Պէլի , քիշինին Տիր շէյտէն զիյատէ
զիՏնինի աչան՝ երլորզարըն ըջղը տըր :
Վիշինին Փէքրի՝ կէճէ ույանըր : Ղա .

նրն կէօզիւ գարանլըգտա աչըլըր , բը-
ղը գարանլըգլարտա կէօրիւր : Կիւնտիւ-
զինն՝ տիւնեանրն հարեքեթի զալէպե
էտէր , շամաթասը քիչիյի սերսեմ էտէր :
Կիւնիւն բըղը չօգ տուր , կէօզլերի գա-
մաշտըրըր , գալապալըգ տիւրթէր գա-
գըշտըրըր , քիչի հասսէլերին սերխօշու-
ղունտա չալգանըր , սգըլտան ուղազ գա-
լըր . վէ ճանրն Փիիլի մէճՅուլ օլըր ,
կէօզէ կէօրիւնէն շէյլերի գափըլըր , քէն-
տիյի շաշըրըր , քեամիլ օլմատան էօլիւր :
Եաքին կէճէ՝ ճան ագատ տըր , քէնտի
քէնտիտէ օլըր : Կէճէնին սուս վազ-
թինտէ սէվտալար եաթըր , Փիքիւրլըր
թօփ օլըր , քիչինին գալպինէ զիյատէ
թէսիր էտէր : () զաման թէնին ճանա
հիւքմիւ օլմազ . ճան էսիր կիպի թէնին
հիւքմիւնէ պաղլանմազ , իլլա քէնտի ի-
րատէսի իլէ Փիքիւրլըր գուրուփ միւնա-
սիպ կէօրտիւյի թէրթիպէ գօր : Ֆիք-
րի սալթ տիւնեայէ գանաաթ էթմէզ .
կէօյլերի տէ չըգար , ծնտան թէքրար
էերէ կնէր : Պի այնի էօրղուն կէմիճի
կիպի , տէրեա օրթասընտա տէմիր ա-
թար ըահաթլանըր :

Կէճէնին գարանլըգ փէրտէսի կնտիք-
ճէ , թանղըրնրն էլինին կէօլկէսի տիր՝
տիւնեանրն պօշ շէյլերինի ինսանտան
սազլամազ իչին կնէր սանըրըմ : () զա-
ման տիւնեանրն պի գարար օյունլարը
կէօզիւմիւզ էօնիւնտէն գալգար զայ օ .

լուր . տիւնեայլա արամըզտա պիր թիւ .
 քէնմէզ պօշ մէյտան գալըր : Տիւնեա
 չալգանթ ըսընըն շամաթասը՝ տերինտէն
 պիր կիւրիւթիւ իշտիլըր , նէ իտլի
 պէլի տէյիլ , հալայըր էօթտիւրիւր , պիզ
 թէհիքէսինտէն էմին՝ ուզագտան չալ
 գանթըսըն տույարըզ , պու բահաթ էմ
 նիյեէթտէ ճէննէթ իլէ գօնուշուր , ալ
 լահ ըլա սէյլէշիրիզ : Տէրս էտէճէյ
 իմիզ քեաինաթ՝ քէնտի գալպիմիզտէ օ
 լուր : Ղանըմըզ զիմէթ սատրինէ էնիփ
 չըգտըզճա , տիվանտա օթուրմուշ պիր
 փատիշահ կիպի , կէչէնի վէզն էտէր ,
 կէլէճէյի թէրթիպ էտէր : Թազսիրա
 թըմըզը օզչամագ էօզ , պէտ ամէլ՝ հիյ
 լէպազըզ լարընտան ութանըր . կիւնտիւ
 զիւն՝ կէօզիւմիւզիւ ալտատան գաֆթան՝
 իւզէրինտէ էօզ , ճանըն հուզուրունա
 չըր չըպլագ չըգար : Կէճէնին գարանը
 զը հէր շէյի գարարթտըզը կիպի , պէտ
 Ֆիիլին տէ իւսթ գաֆթանըն գարար
 տըր : Պէլի , կիւնահարըզըզ կէճէնին
 կէօլկէլէրինտէ սըղընըր , օ գարանըզ
 լարտա ազլըմըզ կէլիր , էիւրէյիմիզէ օ
 լան հիւքմիւնիւ էլէ ալըր : Լլահըր ին
 քեար էտէն՝ կէճէ ալլահտան վէսվէսէ
 էտէր . լաքին ինանըփ իզրար էտէն՝ քէն
 տլի ալլահըն հուզուրունտա սանըր :
 Լան ազիզ կէճէ , ինսանա նասիհաթ վէ
 ըրր տօսթ՝ սէն սին , վէ Ֆազիլէթին
 էքսիյինի թամամլարսըն :

Ֆազիլէթ նէ գատար կիւզէլ խոն , օլ
 գատար տա նազիք տիր , գալապալըղա
 կիրտիյի պիրլէ զաիֆ Թապիաթի ինձին .
 մէմէք միւմքին տէյիլ : Տիւնեա Թագ սի-
 րաթլարընա եագըն վարըփ տա լէքէ-
 լէնմէմէք փէք նատիր տիր : Սապահըն
 փագլէյինի 'լէքէլէմէտէն' Ֆիլիլինի Փա-
 զիլէթինի ագշամն վարտըրան ատամ'
 փէք ազ տըր : Արենտիւզիւն' պազը Ֆի-
 քիրէր տաղըլըր , պազը նիյեէթլէր պօ-
 զուլուր , պազը գուրունթուլար' կերի
 աթարսըն' եինէ կէլըր , էլպէթտէ էօյլէ
 օլմամագ միւմքին տէյիլ : Տիւնեանըն
 շամաթասը , հարէքէթի , կիւնիւն այ-
 տընըզը , կէօրիւնէն շէյլէրին տիրլու-
 սիւ , խալգըն գալապալըզը , հէփ Ֆիք-
 րիսիյի տաղըտըր . ճան շաշըրըր , քէն
 տիյի ղայպ էտէր , քէնտի մասլահաթըն
 իհմալ էտէր , հիւքմիւնիւ պրագըր , վէ
 պիզի պէտ խույուն , Ֆէնա իպրէթին
 ղալէպէսինտէ , սիւահսըզ վէ եարտըմսըզ
 պրագըր :

Իպրէթ տէտիքլէրի պիր միւֆսիտ տիր
 քի , ազլըմըզը տէքք իլէ քէնտիյի չէվի-
 րըր : Ֆէնա իպրէթտէ պիր ճէլպ էտէր
 գուլվէթ վար քի , գարըզ գօմաղա ճէ-
 սարէթի օլան փէք ազ տըր : Թամն ա-
 թէշի' Թամն իպրէթինտէն Թուլու-
 շուր : Ահար սէվտասը' եումուրճագ
 մարազը կիպի , եիրէքտէն եիրէյէ Թէ-
 սիր էտէր : Այատասըլըզ վէ փերհիւ-

սիզլեք խուլարը՝ հավայը կօյլէ պօզար
քի, էթրաֆընտա նէֆէս ալանը պու-
լաշտորըր : Խնսան ինսանա խայընըզը՝
կիւլէր եիւզ իւլէ կօյրէտիր : Վէօթիւ
Ֆիլիւէր պիր պիրինէ գարըշըր , մայէլէ-
նիր , պիզի պօզար : Ահօզիւմիւղէ զաֆի-
լէն պիր շէյ իլիշսէ , չօգ տէֆա գալպտէ
եա պիր զաֆիւ աշգ , եա արզու , եա
հասետ փէյտա կտէր . Թէհլէքէսիզ նէ
կէօզիւմիւղ պադա պիլիր , նէ գուլաղը-
մըզ իշիտէ պիլիր , հեր հասեմիւղտէ Թէհ-
լէքէ վար : Պու գապահաթ մէտրէսէ-
սինտէ՝ եա քէօթիւլիւյէ չըրադ եազըլ-
մալը , եա էյիլիյէ խօճա օլմալը : Պէտ
ամէլէ եա շէրիք օլմալը , եա տիւշմէն :
Պիրինի էթսէք՝ գալպիմիզին փաքլիյինի
լէքէլէրիզ . օպիրինի էթսէք , ըահաթի-
նի իթիլիլիլիզ : Գալապալըդտա էմնիյ-
եէթ օլմանազ : (Նուն իչին քեամիլ օլան-
լարըն Թապիաթ իլգասը տըր , Թէնհա
եէր արար , եալընըզըղա հասրէթ է-
տէր , կէօլկէլի եէր արզուլէր :

Ղաճ ազիմ-իւշ-շան հաղրէթլէրի
կէճէյի եարատըփ , էրլաըզլարը ասու-
մանէ տիզտի իսէ , ճանլարը ույանտըրըփ ,
Ֆիքերլէրի աչըփ , ինսանա քեամիլլէք
աշգը վերմէք իչին տիր : Ե քէին արսըզ
ինսան՝ հեր շէյտէ եարատանըն հիքմէթ-
լը Թէտպիրլէրինէ գարը կիտէր , գօ-
տուղու նիզամը պօզար , Թապիաթին
էյլէքլէրինի ալթ իւսթ կտէր : Խնսանը

Փագիլէթ եօրունա դօյաճազ՝ թապիա-
 թին հիքմէթըն հարար փերտէսինի, ճէ-
 սարէթ հեթաիյի դապաճաթա սիփեր է-
 տէր : Երամազ գըսմը՝ կիւնտիւզին
 եիւղինիւ սագլար : Քէսիճի խըրսըզ՝
 կէճէ գարանըզը պարնճայա գատար,
 ինլերտէ եաթըր ուլուր . շիմտի հէփի-
 սի ույանըգ տըր, ալլայաճազլարը եօլ-
 ճունուն եօլունու պէքլերլէր . գարան-
 ըգտա պաշարընը գալտըրմըզ կէգէյօր-
 լար, կէճէնին իւրքիւնթիւսիւնիւ՝ եա-
 րամազըզլարըլա արթըրըյօրլար, երլ-
 տըզլար պիլէ կէօրիւփ գօրգայօր : Խա-
 սիս առամ թօփրաղը էշիփ, մալինի կէօմ-
 տիւլիւ եերտէ, խըրսըզ էօթէտէն կէօզ-
 լէր . քէնտի էօթէյէ կիթտիքլէյն, խը-
 սըզ գաղըր, մալի չըգարըր . Փագըր ա-
 տամ սապաճ դալգար քի, պիը փարասը
 եօգ : Պու սաաթտա զալիմ տիւշմէն-
 լէր ույանըր, կիզլի Ֆէսատլէրինի շիմ-
 տի թէրթիպ էտէր, պիը առամա գաստ
 էթմէյէ գարանըգ կիպի միւնասիպ վա-
 գըթ եօգ : Գանլար ագըտըփ, տէվ-
 լէթլէր եըգմաղա գաստ էտէն եարա-
 մազլար՝ թէրթիպլէրինի գարանըգտա
 դուրարլար : Պու սաաթտա . . . հէփիսի-
 նի սէօյլէյիմմի սէօյլէմէյիմմի : Երլտը-
 րմլար նէյէ պօշ տուրույօր : Պու սա-
 աթտա օլմատըգ էտէպսիզլէր եօգ : Տօսթ-
 տօսթա խըյանէթ էտէր . ինսան ինսա-
 նա, գուլ եարատանա խուսուլմէթ է

տէր : Ա՛հմադ Ինսանլար պէօյլէ պէօյլէ
հէմ ալլահա ասի , հէմ քէնտի քէնտիլէ-
րինէ խասմ օլուրլար : Ա՛ է Ինսան հու-
զուրունտա՝ իշլէմէյէ գօրգուփ ութան-
տըզլարը գապահաթի՝ ալլահըն հուզու-
րունտա գօրգուսուզ հիճապսըզ իշլէր-
լէր : Ա՛էօյիւն երլտըզլարը՝ էարամազլա-
րա հիզմէթ էթմէք իշլէմի էարատըլ-
մըշ : նուրլարընը կէճէնին գարանլըզ-
նա գարըշտըրըփ , էարը այտընլըգ էա-
րը գարանլըգ էթտիքէրի՝ վուրան էա-
րամազը սագլայըփ , պըչաղընը իշլէթ-
մէք իշլին մի տիր :

Ա՛հ , օ զէհիրլէ պէօճէքլէր՝ նէմիզէ
լազըմ . օնլար զէհիր իլէ պէսլէնիւր , գա-
րանլըգտա սիւրթիւնիւր , կէճէլէրի զէ-
հիրլէր : Տիւնէայէ պիր զաման ալա
զաթլէր կէլմիշ , ասուամանին զէվզինի
օնլար չըգարմըշլար , վէ էյի էօլա գու-
լանմըշլար : Ղանլարընտա գուվլէթ վար
ըմըշ . կէօյլէրի միւթայաա էտէրլէր ի-
միշ : Ինսան գըամընըն Ֆիքրինի աչան՝ օ
էսքի զաման իւլէմասը , ասուամանին քէվ-
քէպինտէն խապէր սօրարլար , նասիհաթ
իսթէրլէր , վէ ճիվապլէրինէ իթասաթ
էտէրլէր իմիշ : () ազիզ պղատոն , օ ա-
լիմ արիստոտէլ , օ մէշհուր չիչերօն , վէ
սէնէգա Ֆէյլէսօֆլար՝ տիւնէա տուր-
տուգճա աալարը սէօյլէնէճէք . ասուամ-
նըն թիւքէնմէզ օվալարընտա մէլտիք
կիպի կէղերլէր իտի : Տիւնէստէն իպա

հտիփ, Ֆիլիբերտին պալատից գալարը մայր՝ օնտա մէջք կեթմիշէր իտի: () մէշըն պ զաղիւնը՝ կէճէլէրտէ ալլահա զիյարէթ հտիփ, պիլէսինճէ գօնուշուրլար ըտը: Ալլահըն հուզուրունտա ճանլարը միւշերէֆ օլուր՝ էպէտի իւմիտէր իլէ պէսլէնիւր իտի: Գալարիւնը շազ վէ միւզէյեհէն՝ թանղընըն միւքեալէմէսինտէն չըգըփ, ինսանլար արասընա կիրիփ, կիւնլէրինին շերէֆլի տաիրէսինի տահա զիյատէ զայրէթ իլէ տեվը հտիբլէր, Փաղիլէթ թարիգինտէ տահա զիյատէ կմիլիլէթ իլէ կէգէրլէր իտի:

Մահիթապ՝ հեր տեվիրտէ կէճէլէրէ ըլըգ վէրիւրտի. հազ թաալա մահիթապը՝ կէճէ թէֆէքքիւրէ տուրան քեամիլլէրէ ըլըգ վէրսին տէյի եարաթմըշ. քեամիլլէր հազըլ այըն այաընըն տա արար պուլուր: Մլմի հիքմէթի կէօքտէն սիֆթազ էնտիրէն՝ աթինա ալիմինէ՝ պագ. ինսանլարըն Փաիտէսի իչին իլմի հիքմէթի եերէ էնտիրաի, վէ հիգմէթինէ մուզապէլէ՝ քէնտիլէ էօտ իչիւրէն նամքեօր ինսանլարըն մէնֆաաթիւնէ չալըշտը: Աէճէնին ելլտըղլարը՝ պու ալիմին Ֆիլբերտի տաղըթմայալըմ տէյի, պաշը իւսթիւնտէն սէսսիգճէ՝ տօլանբիփ, պու տա պիր կիւն պիղիմ պուրճու մուզա չըգաճազ տըր տէյի պագտըղլարը

եկրտէ , քէնտի Թէնհատէ օթուրմուջ՝
քէմալիյէթէ տուալար սուռուփ , նա
սիհաթէր ալըրտը . պիւթիւն կէճէ սու
պահարատէք գըմըլտանմաղ , զէնճիր ի
լէ պաղլանմը կիպի տալար տուրուր
տու : Կիւնիւն տօղտուղունա կիւճիւնէ
կէլիրտի : Լ՝ ֆիթապ մախմուր կիպի
մաշրիգտէն չըգտըղլայն , տիւնեա շա
մաթայլա , պօշ լագըրտըլարա տօլար .
ֆէյլէսօֆուն ճանընա ըջըգ վէրէն՝ փաք
վէ միւֆէրրիհ նուրա , աֆիթապըն պու
լանըգ շաֆգը խալէլ վէրիր պուլանտը
ըրտը . Ֆիքըիսի Թար ու մար էտեր ,
քէնտիյի տիւնեա կիւրիւթիւսիւնէ ալ
տըրըրտը :

Լ՝ Տիւտիսթան էհալիսի , պօշ շէյլէ
րէ հէվէս էտէն , կիւնէշէ Թափըլի , կիւ
նէշին շաֆգընտա տէպէլէնիփ էաթան
շաշգընլար , կէճէնին հալի՝ պէնիմ ին
տիմտէ տահա չօգ ալա տըր , տահա չօգ
մուպարէք տիր : Կիւնիւն Թէլէֆիստէն
արթա գալմըջ՝ ա՝ մուպարէք Թէնհա
վագըթ , խօշ կէլտին , սէֆա կէլտին :
Լ՝ լաթիֆ էարը կէճէ , գուտուամուն
մուպարէք օլտուն : Լ՝ հ , շու սաաթտա
գալպիմին սէվինճի՝ նէ գատար փաք ,
վէ սէֆալի տիր : Ղանըմըն Ֆէրահը՝
Թէքմիլ Ֆէրահ տըր : Պու կէօրիւնէն
գարանըգտա մահպուս տէյիլիմ , էօգ ,
էօգ : Պու գարանըգ՝ իւզէրիմէ պիր
միւֆէրրիֆ սայէպան օլմուշ , պէն ալ

Թընտա զեվզ Էտէյօրում: Ը՛ Թաթը
 գարանըզ, սէնին սայէնտէ Ֆիքրիմ ա.
 չըլլայօր, խայալիմտէ տիւրիւ Թէֆէք.
 քիւրէր տօղայօր: Կիւնիւն ըլլզը՝ պու
 Ֆիքրիւրէր կէվէտիւր պօզար: Ֆիքրին
 նուրու կիւնէշին շաֆգընտան չըզմազ.
 իլլա հէր օլանը Էարատան, վէ Թէնլէ.
 րէ հարէքէթ վէրէն նուրտան չըզար,
 ճէննէթ Թէֆէք քիւրիւնիւն Էնտիլի փու.
 նարտան չըզար: Պէնիմ պէյթիւրիմին
 փիւրի՝ օ Թէֆէք քիւր տիւր. կէճէլէրաւ
 կէլիփ պանսա զէյարէթ Էթմէյէ Թէնէզ.
 զիւլ Էտէր... անճազ Ֆիքրիմէ նէ շէ.
 տիտ շէյլէր կէթիւրիւր. շէտիտ, լաքին
 Էլզէմ շէյլէր տիր: Իշթէ Էինէ կէլտի,
 կէճէնին լաթիֆ սէֆասընը պօզտու:
 Ը՛՛՛՛՛, ա՛՛՛՛՛, Ֆիքրիմի պիւր Էէրէ կէօթիւ.
 րիւյօր քի, Էիւրէյիմին Թազըրթըսը
 Թէպտիւլ օլույօր... ա՛՛՛՛՛, նէրկիզէմին
 մէզարընա կէօթիւրիւյօր:

Ը՛՛՛՛՛, նէ գարա Էաս տըր՝ Էինէ ափ
 անսըզ Էիւրէյիմէ շէօքտիւ: Ը՛՛՛՛՛ ճապա
 Թապիւրթ զաիֆիլիմի տիր, Էօզսա Է.
 ճէլ րիւզկէարը՝ մը տըր. տամարլարըմա
 կիրիփ, գանլարըմը տօնտուրույօր: Պէ.
 նիմ կիպի պէօյլէ ափ անսըզ պիւր ուճ.
 տան պիւր ուճա տիւշմէք՝ հէր ինսանըն
 հալիմի տիր: Հայ հայ: Օ ահիւր...
 ինսանըն հիւ պիւր սասթի օպիւրինէ ույ.
 մազ. կեա՛՛՛՛՛ Էիւրէքէքէրտէ ուչուչուրուզ,
 կեա՛՛՛՛՛ տէօնէր չուգուրլարա տիւշէրիզ.

տախմա պիր գարարտա գալմագ՝ պիզիմ՝
 գուլվէթիմիզտէն աչըրը շէյ տիր : Շա-
 նըմըզ օթուրտուղու եէրէ նէ պահալը
 քիրա վէրիր : Ագլըմըզըն վէրտիյի նա-
 սիհաթլէր՝ նէ պօշ մասգարալըգ տրր :
 Ղուտրէթիմիզ օլմատըղընա պիզի գան-
 տըրըփ , տէրալէրիմիզի աղըրլաթմագ-
 տան զայրի իշի եօգ : Պու գարանլըգ
 վիլայէթատէ , պու Ֆըրթընալը տէրեա-
 տէ , պիր ճանտա նէ գատար զայրէթ
 օլսա , գատերէ գարը նաֆիլէ կիւլէ-
 շիր . օլտուղու զաիֆ հալտէ , պօշ եէրէ
 չալըչըր տէվիսիր , տէրալէրիսի պաստը-
 րամագ . եախօտ պիր միգտար պաստըր-
 սա պիլէ , չօգ տայանամագ , եինէ երգը-
 ըր : Պիզիմ իֆթիխարըմը՝ արգամըզը
 եէրէ կէթիրմէմէտէ տիր , տուրմայըփ
 գալգընըրըգ , լաքին գալգտըգճա տա
 տիւշէրիգ :

Ինսանտա ինսանտան զիյատէ շէյ ա-
 րամագ նաֆիլէ տիր . Ֆիքրիմիզէ պասի-
 րէթիմիզէ պու գատար ֆօտուլանտը-
 զըմըզա նիսպէթ , պարի թէճրիւպէմիզ
 պիզի հէր սաաթ եալսն չըգարմասա ,
 պիզ գուրուփ եաիտըգճա՝ օ պօզար :
 Պիր զաման ճանըմըն աճըսը՝ մէզարըն
 քէնարընտա Ֆիքրիմի էսիր էթմիշ իքէն
 գուրթուլտում , վէ հալալարա ուչուփ ,
 կէյիւ էլիմիլէ թուլթայօրում կիպի , վէ
 հէր տէրտի էլէմի պաստըրըփ , էպէտի-
 լիլէ նաիլ օլմուլում կիպի , ինսան էվ-

լատարնա իզդէթին էպետի գափուլա
րըն աջքի, ճէննէթին տէվէթինէ հեր
քէսի տավէթ էտէյօրտում. պու կիւն
գուվէթտէն գալմըլում, օ պալալէրտէն՝
անսրզըն պիր էլէմ տերեասընա տիւշ-
տիւմ... անձադ օրատա կէօմիւլիւփ գա-
լաճադ տէյիլիւմ ։ Եւմըիւնտէ ազլա-
մամըլ ատամըն հալի՝նէ սէֆիլ օլուր ։
Պէն կէօզ եաշըմտա խազինէլէր պու-
լույօրում ։ Պէն քէնտիմէ էլէմին սալթ
տերտինի ալքի, պահա եէթիլմէզ Փաի-
տէլէրինի թէփէր շաշգընլարտան տէյիլ
իւմ ։ Եւյլէ ատամըն չէքտիլի նաֆիլէ օ-
լուր ։ Եւյլէ ատամը՝ Փէլէք պօշ եէրի
թէքրար թէքրար վուրուր թէտիպ է-
տէր . նաֆիլէ տիր, էւյլէ ատամըն ագ-
լը պաշընա կէլէճէյի եօզ ։

ՀԱՆՈՅԵՆ

(*) Ազըլ՝ ասըլ վութփէրէսթ տիր քի, հայվանը
թանդըր էաէր, պիզ վարըր շամուր իշնտէ մուրտար
սէֆալար արարըզ ։ Ալադ կէօնլուփուզ, պայըր
գուշու կիպի եուվասըրըր եէրտէ եափար ։ Չէվզ իլէ
քիպիր՝ գաթի պիր պիլլէրինին պաշ տիւշմէնի իքէն,
վէ ինսանըն գալպիտտէ տուրմայրփ ճէնըլէշմէյէ
թայեին իքէն, ազլըն հիւնէրի իլէ պարըլքի, ու-
զուրտուզ պիր իթթիֆագ էտէրլէր . վէ էլ էլէ վէ-
րիպ, շէն թապիաթլի, վէ թապիաթ գահիպի, շէօհ-
րէթլէրի իլէ, ինսանը հէր էտէպսիզ վէ օրանսըզ
սէֆայէ տալարըրլար ։

ՕՆ ԻՎԻՆՆԱԻ ԱՆՆՆՆ

ԳԱՍԱՎԵԹ ՎԵ ՖԵԼԱՔԵԹ :

Ի օրենսցիոս , պիր աճ նէ տէյեր , պե-
լն րմիսին : Մէնին կէօզ եաշը իլմինի օ-
գուտուղուն վար մը : () պիր իլմ տիր
քի , մէտրէսէտէ էջրէնիլմէլ : Տիւնէա-
տէ քեամիլիք տէտիքէրի՝ պիլիճիք
տէյիլ տիր : Պին տիւրլիւ իլմէ հիզմէթ-
էտիի , էջրէնտիլինի ագլընա սինտիր-
մէյէն՝ օրանսրղ ալիմի տաքրլմ . (*) էլին
հիւնէրինի էէր եուլթար , պիրի պիրի
իւսթիւնէ Ֆիքրինի տօլտուրուր . էջրէն-
տիլի՝ ագլընա նաֆազա օլաճաղընա , իմ-
թիլա էտէր , էճէլինէ սէպէպ օլուր :
Պէրէքէթսիզ զանիմէթ իչինտէ ֆադըր-
լըզ չէքէր . քէնտի թարլասընը թիմար-
սըզ պրապմըչ , էլին մահսուլունու տէվ-
չիրմէյէ տիւլէր : Եյլէճէ օգումուչ ա-
տամըն ճանը աճ գալըր , ագլը փասլա-
նըր , վէ զայաթի արթտըղճա՝ քիպրի
տէ արթար . իլմ իլէ պիր քեամիլ ատամ՝
օլաճաղ իքէն , թէքմիլէն պիր աճմազ
օլուր :

Եյ գասավէթ էյ , չըրագլար սէնին
մէտրէսէնտէ քեամիլ օլուր : Եճէլ պիր

տօսթու Ելևիզտէն ալընճա, տէր ազապ
 գալանլար պիզի Թէսէլլա Էտէր . լաքին
 ազըլըզ տօսթուզ, կեօյա կեօզիւմիւ-
 զին Եալընը Էջլէ չափուք սիւմէյ իլէ,
 պիզէ պիր Տիզմէթ մի Էթմիշ օլուր: Ին-
 սան Էվլատը՝ քէնտիյի պիզէ՝ Էճէլի կեօն-
 տէրէնտէն զիատէ՝ մի տօսթ սանըր: Վա-
 սալէթի պիզէ կեօնտէրէն Թանղըր տըր,
 գալպիմիզտէն պէտ խուլուն սախթէ րա-
 Տաթիսի գալտըրըփ, Եէրինէ Փաղիլէթ
 Էմնիյեթի գօմագ իչիկ կեօնտէրի:

Ֆէլաքէթ տէտիքլէրի պիզէ տօսթ
 տուր: Կէճէնին գարանլըզ՝ կիւնտիւ-
 զին ըլըզընը սէօնտիւրիւփ, գուպպի
 ասումանտէ սայըսըզ Եըլտըզլար փարլա-
 տըզը կիպի, իգպալին նուրու կեօզիւ-
 միւզիւ գամաշտըրըփ, կէօրէմէտիյիմիզ
 Տագ շէլէր տէ՝ զէվալին գարանլըզն
 տա կէօրիւնիւր:

Փաղիլէթ մէվսիմի՝ մուսիպէթ վագ-
 Թի տիր: Վէսքին աճը կէլիփ ճանըմը-
 զը Եագաըգտան սօնղրա, քեամիլլէք կիւ-
 լէ կիւլէ կէլի, կէօզ Եալըլա Եըմշա-
 մըշ Եիւրէյիմիզտէ Թօխումուճու քէօք-
 լէտիր . վէ Էքինճինին Էլի՝ Եըլըն իւմիտ
 Թօխումուճու Էքմէտէն, տէրտըն: Փաի-
 տէլի սափան տէմիրի՝ նէմ Թօփրազը սիւ-
 ըրէր աչար: Ի՝ նէրկիզէմ, սէն խաթըր-
 մա կէլտիքճէ՝ Եիւրէյիմտէ տուլտուղըմ
 աճը մուպարէք օլտուն: Կէքտիյիմ Եիւ-
 ըրէք աճըրնտան պաճ՝ ալայըմ տա, սէլ

օլան կէօզ եաշըմլա մալիմի արթըրայըմ :
Ղանը գասավէթտէն գուրթարան՝ խա-
սիյէթլի Ֆիքիրէրի, վարայըմ շու տէրս
թարլասընտան տէվչերէյիմ : (Բ) իմու-
հաֆ չիչէք կիպի, տէմէտլէր պաղլայըփ,
սէնին մէզարընը տօնատայըմ : վէ իՏթի-
մալ քի վազըթլար կէչսէ պիլէ, օ չիչէք-
լէր սօլմայա : (Գ) Պիր քէրրէ տէ էօլ-
միւշլէրին մէզարընա ագան կէօզ եաշը-
նըն փունարընա վարալըմ : կէօզ եաշը-
նըն հէփիսի պիր փունարտան չըգմայօր :
Պազը աճը տույար ճանլար վար քի, աճը
պիրտէն պիրէ տօգանըր, պուլաշըգ մա-
րազ կիպի թէսիր էտէր, կէօզ եաշը եիւ-
րէյինէ տօլար, շիշրիբ, կէօզլէրին-
տէն տիշարը սէլ օլուր ագար, կէրչէք-
տէն աճը տույար : տիւնեատէ էն ազիզ
շէյինի իթիրտիյինի անղար : Եօյէ ա-
ճըսանըն եիւրէք աճըսը՝ էօլէն մօսթու-
նուն էն պիւլիւք մէտհի օլուր : Վ է էօյ-
լէ ատամլարըն աղլամասը՝ եիւրէքլէրի-
նին աթէշինի սէօնտիւրմէք իչին տիր :
Պազըլարըն աղլամասը սուրէթէն տիր :
Տիւնեատէ պիր շէյ սէվէ պիլտիքլէրինի՝
խալգա կէօսթէրմէք իչին, պազը քէրրէ
մահչուճն օլմալարը իզթիզա էտէր : Պա-
զը տա փէք եիւրէքլի ատամլար վար,
աճըլը տույմաղա վազթի միւհթաճ տըր-
լար : Կէօզլէրինտէն եաշ չըգարմաղա՝
քէնտիլէրի գօր էտէրլէր, վէ ատամ էօ-
նիւնտէ օլմալը սըրլար քի՝ աղլայա պի :

լելեր . հեթրաՖ պագայօր տէյի աճը
տույարլար . թաշ եիւրէքլերի՝ հեթրա-
Ֆըն նազարըլա երմշար , կեօզլերինտէն
տէր ագապ եաշ ագմաղա պաշար . վե
նասըլ աճը տույա պիւլյօրուլ տէյի քէն .
տիւեր տէ շաշար :

Վիարին տէ կեօզ եաշըսը վար : Պա-
զըլար՝ հօլէնին շերէֆինէ հիսսէտար օլ-
մագ իչին եասըլ գուրուլուրլար . ալլահ
բահմէն էյլէյէ . չօֆ սոսմ ըբը . իֆրաթ աս-
նոսմ ոսոսոս ,, տէյերէք , հօլէնին մէտհին
տէն քէնտիւերի հիսսէ չըգաճագ մատ-
տէլեր նագլինէ կիրիփ , հօլէնէ տօսթ-
լուգ եիւզիւնտէն՝ քէնտի մէտհլերինի
հտէրլեր , հիչ ութանմազլար : Պազը
կեօզլեր տէ վար , աղլատըղըն կեօրէնլե-
րի զէհրլեր . շէհրէնին կիւզէլլէյի՝ ա-
տամը կեօզ եաշըլա տա ճէլպ հեթմէյի
պիւլեր : Վիչէ տուլ գարըլար՝ եփեօսս
փութուրնա թագլիտ հտէր : Վալպլե-
րի ճէլպ հտէն եիւզլերինէ՝ եաս պիւ-
րիւնճիւլիւնիւ պիր ուսթալըղլա հօր-
թէրլեր քի , պագան կեօզ իլիշեր , տու-
զաղա թութուլուր : Վեօզլերինին եաշը՝
եանագլարընտան աշաղա՝ էլմաս տանէ-
սի կիպի , փուրչագ փուրչագ եուվար-
լանտըգճա , եիւզլերինին կիւլ ըհնկի
տաճա կիւզէլլէնիր : Վեվտա վէ սէֆա

1 Եփեսոստա Անահիտ տէտիլերի փութ : Էպի-
զամանտա փութփերէսթլեր՝ պուրնա փաքլիք փու-
թու տէյի թափարլար ըտը :

իջինտէ հօմիւր իփրանտըրմըլ պի նազիր կղէոպատրա 1 ալթուն Թաս ըլա միւ- ճէվէեր զէհիրի իջերքէն , պու աղայան տուլար գատար շիվէքեար տէյիլիտի :

Աղամաննն տա իքի եիւզիւլիւլիւ վար աճըգըլըղը Թագլիտ հտեր , եիւ- ըէյինտէքի սէվինձի կէօսթէրմէմէք ի- ջին , եալանձը եիւզիւնէ պիր եաս փէր- տէսի չէքէր : Պազըլար տա կէօզիւնիւ հօլիւնիւն Թապուտունա տիքէր , հօլէ- նին եէրինտէ քէնտիյի կէօրիւր , հօլէնի ունուտուր , քէնտիյի աղլար , վէ տահա հօլմէտէն՝ քէնտի հօլիւնիւնիւ գալ- տըրըր :

Աքին կճիլին ազըթտըղը՝ պու կէօզ եաշարըննն քեամիլլիյի նէ՞ Փաիտէսի վար : Պէտ խույլարըմըղը արթըրմատան ղայրի իշէ եարամազ : կէօզ եաշըմըզ նէ գատար եիւրէքտէն օլսա , եինէ Փազիւ- լէթէ Փաիտէսի եօզ : կէօզ եաշընը ի տարի իշէ ազըտըփ , իշէ եարատա պիւ- լէն քեամիլ՝ փէք նատիր տիր : Պու մու- պարէք կէօզ եաշընը՝ ինսան կվլատը տէլի կիպի նաֆիլէյի Թէլէֆ հտեր : Աազը՛գ , եազը՛գ , եիւրէք եըմշագըղը կիպի պիր կիւզէլ իհասան՝ ինսանա սալթ

1 Մըսըր սուլթանը կղէոպատրա՝ օղու անտիո- քուուլա պերապեր փատիշահլըզ հտէյօրքէն , տէվ- լէթի եաշընըզ պէն ղապթ հտէյիմ տէյի , օղոււնու զէհիրլէյէճէք օլտու . օղու պուսու տույտուգլայն , քէնտի իջին հազըրլատըրը ղէհրի անասընա իջերտի :

նափիւն եերէ վերելմի: Երևոք՝ աճը
տույտուղու եերտէ, ճան՝ կեօզիւնիւ
տիքեր, շաղքն շաղքն Թապուտա պա.
գար, կեօրտիւյիւ շէյի հիւ գայտ էթ.
մէզ. պիր մէյեիթին սուս տիլի՝ քէն.
տիլէ նէլէր սեօյլէտիլին անղլամագ:

(Դ) Պու քէսքին եիւրէք աճըսը՝ եազ
կիւնիւ Փըրթընասը կիպի կէլիր, ծնուն
կիպի տէ կէչէր: Իպթիտասը հեր նէ
գատար քէսքին կեօրիւնստ, չափուք երմ.
շար: Իպթիտասը ըզբըրա ըզբըրա աղ.
լարլար ըտը, սօնղրա արատա պիր՝ ահ
էթմէյէ պաշլատըլար, շիմտի մէրհու.
մուն չէքտիլինի՝ պօշ վագթտէ կյլէնձէ
տէյի նագլ էտէրլէր: Մէյեիթ չանը
գուլաղմըգտա էօթտիւքձէ, գարա խա.
պեր եարըչնա չըգարըզ: Չանըն սէսի
քէսիլտիքլէյն, պիղիմ տէ եիւրէյիմիզ.
տէն կէլէն սէս քէսիլիր, չանըն էօթմէ.
սի կիպի չափուձագ հալալարա տաղըլըր
կիտեր:

Երազը՝ քի Ֆէլէք ինսանա գալէ, Կօշ.
րու, Կէնիլէ գայան Կար տէտիլի եեր.
տէ, ինսանըն տայանտըղը Թաթըլը րա.
հաթի պօզար. ինսան Ֆէլաքէթին ալ.
թընտա գուվլէթլէնիփ գալգաձաղընա,
երգըլըր եերէ եափըլըր, Թօզա Թօփ.
րաղա պուլանըր, Թէքրար պիր տայա.
նաձագ եեր արար, օ տա երգըլըր. վէ
պիր սերվինին Թէփէսինտէն տիւշտէ,
եիւնէ էօնիւնէ կէլէն սաղ Թէլինէ գա.

նաաթ հտէր , ծնա սարրլըր , եհնի պաղ-
լար ըլա ծնա պաղլանըր : Պիր տուլ գա-
րը աղլայրփ Ֆիղան հտէր , սեվկիւլիւ-
հշիմի իթիրտիմ տէյի թհսէլլա գապուլ
էթմէգ . տիւնեատէ քէնտիյէ լայրգ պի-
րի տահա պուլունմազ օլուր : | աքին չօգ-
կէչմէգ , եաս ըուպալարընը զարիֆ պի-
չիմէ գօր , տիւնեա եիւղիւնտէ տահա
էօլէճէք պիր ղայրի էշ արամաղա չը-
գար : Հաթթա պիր թանըմատըղը ա-
տամա վարըր , էսքի վերտիյի սէօղիւ՝
իփրանմըշ մուհապպէթլէ եհնիլէր , վէ
պու սօնղրաքի գօճասըլլա քէնտի տէ կէն-
ճիւմէք իսթէր : Պիր էսքի ասմա քիւ-
թիյիւ՝ պուլտուղու թազէ գարա ա-
ղաճ Ֆիտանընա սարրլըր կիպի , եարը
գուրումուշ տալլարընտան եհնի չիչէք-
լէր տէօքէճէյիմ սանըր : Սահգուն աւ-
րելեա թհսէլլա օլաճադ պիր տէլի գան-
լը եար պուլունճայա գատար , էօլէն գօ-
ճասընը պիօյլէ աղլատը ¹ : Սէ տէլի
գանլըսը կէլտիքլէյն , հէմ կէօղիւնիւն
եաշընը սիլտի , հէմ աճըսընը սէվինճէ
թհպտիլ էթտի . վէ պիր քաչ կիւնիւն
զարֆընտա . գարա եասը՝ տիւլիւն ըու-
պալարընա թհպտիլ էթտի : | օրենցիոս
տա կիւզէլ գլարիցասընը պիօյլէ աղլա
տը . տիւնեայի կէթիրտիյի պիր սէվ-

¹ Աւրելեա , չիչրօնուն նապլի իւզրէ՝ եօմալըգ .
տա աար սէյլէնմիշ պիր գարը տըր :

կիւրիւ կ'վատր՝ անասընը տիւնեատէն չըգարընձա , լօրենցիոսուն կէօզ եաջը տինմէզ օլտու : Ե աքին ան պէնիմ նէվ ճիվան ներկիզէմ՝ պէն սէնի աղլատը զըմ էօյլէ տէյիլ տիր : Սէնին աճըն եիւրէյիմնէն չըգմատըղընա՝ Փէլէք շահիտ տիր : Սէնին աճըն հէր տիւշիւնտիւյիմ Ֆիքրէ գարըջըր : Սէնին էօլիւմիւն պանա պիր նասիհաթ խազինէսի տիր : Պէն ծնտան Փաիտէլբ չըգարաձաղըմ , վէ սէնին մուպարէք մէզարընը միհրապ էտիփ , քեամիլլէյէ իհտա էտէճէյիմ : Տիւնեատէ Ֆիքրի տիւշիւնճէսի օլմայան ճան՝ սահիպսիզ պօշ էվ կիպի չափուք երգըլըր :

Ինսան չէքտէյի Փէլաքէթին հիսապընը՝ պիր պիր վէրէճէք տիր . զիրա պիզիմ Փէլաքէթ տէտէյիմիզ՝ Փէլաքէթ տէյիլ տիր . իլլա պիզի Փազիլէթ էօլու նա գօմազ իչին , գազանըն մախսուս թէտարիք էթտէյի գամըլար տըր : Պէլի , Փէլէյին պանա ինայէթ էթտէյի քէրէմ լերին էն ալասը՝ պու եիւրէյիմի եարալլայան օգլար տըր : Փէլաքէթ պիզի իսլաճ էտէմէտիքտէն սօնըրա , ալլահըն քէրէմ գափուլարը գափանըր , չարէսիզ խասթա կիպի հէքիմսիզ գալըրըզ : Հագօլան աճըյը՝ տույմայան ատամ , եախօտ աճըյա տայանամայըփ , քէնտէյի գասա վէթէ ալտըրան ատամ , բահաթ կէօր . մէյէ լայըգ տէյիլ : Պիրինին եիւրէյի

փէք , օպիրինսն ճանը կէվէք . . . կեօզ
եաջընըն գըլմէթինի պիլ ատամ : Աէօզ
եաջընը ագլ ըլա գուլլանըրսան , հէր
տամլատը պիրէր Փազիլէթ տիր :

Ե՛ Տիքմէթ սասհիպի ալլահ . քէնտիյի
գանապէթէ ալտըրըփ , տէրտէրինէ սէ-
պէպ՝ Թանդըը տըր տէյի , շու Թօփրա-
ղըն իչինտէ ատիլ հաքիմինտէն շիքեայէթ
էտէն ատամ՝ էօզրէ լայըգ տէյիլ տիր :
Ե՛ վլատընը սէվէն փէտէր շէօյն էյն ,
շննպան սագըն տէյի Թէնպիհ էտէր . լա-
քին հէր զաման սէպէպինի սէօյլէմէզ :
Ե՛ վլատա տէվէթ օլան՝ փէտէրինին էմ
ընի իճրա էթմէք տիր : Հադ Թասայա
մուրատը ալիյէէսինէ Թէքմիլէն էթտիք-
լերի իթաաթըն տա իւճրէթինի վէրեր :
Աէնին հէր վէրտիյինէ Թէշէքքիւրիւմ
վար , էա՛ րապպի , էօրֆիւնէ պիլէ Թէ-
շէքքիւր էտէրիւմ : Աէվկիւլիւ լուցիամըն
էօլիւսիւնիւ աղլատըղըմ էէրտէ , էինէ
սանա Թէշէքքիւր էտէր , պէնիւմ տէ էօ-
լիւմիւմ էադաշտըղընա սէվինիւրիւմ : Աէ-
նին զազապըն կիւրիւլտիտիյի զաման ,
էըլտըրըմըն պիզէ տէ տօգուէնա պիլիւր
տէյի խապէր վէրեր . պիզի տէօյէն էլլն՝
տէօյէրքէն գուլվէթ վէրեր . սէնին զա-
զապըն տէտիյիմիզ պիլէ՛ պիւր էյլէք տիր :
Ե՛ ման ալլահ , տէրտէրիմէ աղլաշտը-
ղըմ՝ տէլիլէք տիր , գապահաթ տըր ,
Թէօվպէլէր օլտուն :

(է) Տէրտմի . է՛ քէրէմ սասհիպի ալ-

լահ, տէքտ սէնտէն օլամնազ: Ահն տէրտ
 եարաթմըլ տէյիլ սին: Տէրտի ինսան
 եափայօր. սիւրիւսփայլէ եարատըյօր:
 (2) Ահրտիյին սերպէսթիյէէթի՝ էլին-
 տէ ալթաթ էթմիլ, ծնունլա եափայօր:
 Ահն պու սերպէսթիյէէթի՝ ծնուն իլին
 վէրմիլ տէյիլ սին. սէն ճէհէննէմին գա-
 փուլարընը գափամըլ ըտըն, էթրաֆը-
 նա օլմատըզ գօրգուլար գօմուշուտուն,
 տէօրտ թարաֆընտա էմրինին էօրֆիւ-
 սէտասընը էօթտիւրիւր իւտիւն: Ատ-
 քին ազղըն սերպէսթիյէէթի՝ ծնլարըն
 հէփիսինի պաստըրըփ, ինսան էվլատընա
 ճէհէննէմին գափուլարընը աչտը: Տէր-
 տիմիզի եափան ուսթաքեար՝ քէնտիմիզ
 իզ: Չէքտիյիմիզ հէփ քէնտի պէտ խույ-
 լարըմըզ, քէնտի իսեանըմըզ, քէնտի
 տէլիլիյիմիզ տիր, ծնտան սօնղըա տէօ
 նէր թապիաթէ պիւհթան էտէրիզ: Աւ-
 լահըն հէր եափտըղը էյի տիր: Գօրգու-
 վէրտիյի՝ մէրհամէթինին նիշաննէսի տիր:
 Ահօնտէրտիյի տէրտ՝ պիզէ նիմէթ տիր,
 Փազիլէթէ տալէթ էտէր: Աճէլ՝ պիր
 էյլէք տիր, պիզի էօլմէզ էտէր. վէ է-
 ճէլ օլմասա, Փազիլէթիմիզ նաֆիլէ օ-
 լուրտու: Պիր էիւզտէն գահը օլան՝ օ
 պիր էիւզտէն ինայէթ տիր: Թէնճէ
 Փէնա օլան՝ ճանա խայըրը օլուր: Ահ-
 թէճէի քէլամ՝ տիւնեատէ նէ սահիհ
 տէրտ վար, նէ սահիհ տէրտիմէնտ:

Պու նիգամ տիւնեանըն հէր շէլինտէ

պէսյն տէրիւմի : Պիզ տիւնեանն կիւ-
զէլ շէյլերինտէն , կիւզէլ հավաւարըն
տան խօշանըրզ : Եւ քին զուհուր հտէն
Ֆէնա տէվըլերի , գօրգունձ՝ կիւնէրի
տէ սահիպինտէն պիւմէլիյիզ : Սագել
գըլ էյեամը՝ էվլէլ պահար գատար իգ-
թիզալը տըր : Պիզի սօլուգ փարըլթը-
սըլա գօրգուտան երլտըրըմ՝ կէօզիւ-
միւզէ նուր վէրէն կիւնէշ գատար լա-
զըմ տըր : Հավատա պիրիքէն տուրդուն
պուղուլար չիւրիւլիւփ , հավայը պօզար,
էօլէթ փէյտա հտէր , օ պուղուլու տա-
ղըտըրի , հավայը փաքլէյէն Փըրթընա
ըիւզկէարլարը՝ Փաիտէլի տիր , պատի
սապահ կիպի , Թաթլը օլուր : Եւր աւ-
թընտա մատէնէր ԹուԹուշուփ , աթէշ
փիւքիւրմէսի՝ պիզիմ խայըմըզ իչին
տիր . ալէվէրի էէր ալթընտա սըգըլսա
գալսա , տաղարըն տիպինտէ իշլէյիփ ,
տիւնեանն Թէմէլլերինի սարսա պիւլըր :
Եւ Թնա տաղը՝ աթէշինի փիւքիւրմէ-
տէ՝ ինսանա հիզմէթ հտէր : Եւ հմագ-
խալգըն կէօրիւփ տէ գօրգտուղու գույ-
րուգլու երլտըզա՝ ապընը պիւլէն միւ-
նէճճիմ կիւլէր : Սիւնէշ ԹուԹուլուղ-
տան սօնղրա , գարարտան փէրտէնին ալ-
թընտան չըգընձա , տահա փարլազ կէօ-
րիւնիւր :

Եւ Նափօլի մէմէքէթինտէ սիւլիւա առասընսա
պիր տաղ տըր՝ աթէշ փիւքիւրիւր :

Կիւնէ՛ Քաղիլէթի թէշպի՛ճ օլունուր :
 Սագթի իգպալտի փերտի ալթընտա
 կէօրկէլի օլուր . Ֆէլաքէթ կէլիրսէ փեր-
 տիսին ելըթար , պուլուտ ալթընտան
 չըգար , թէքմիլ շաֆգըլա կէօրիւնիւր :
 Սգպալ սերիսօչլուղըլա կէլէն սեվինձ՝
 պիզի ալտատըր . իգպալ կիպի պօշ տուր ,
 իգպալ իլէ կէլըր կէչէր : Սաքին Ֆէլա-
 քէթտէ կէլէն սեվինձ՝ քիշինին ճանընը
 եիւքսէլտիր գուվլէթ վէրիր : Պու ճէնք
 մէյտանընտա Քաղիլէթ ճէնքլէշիր եէ-
 նէր : Նիյերտար փէճիվանըն Ֆէլաքէթ
 իլէ ճէնկի՛ պիր սէյրան տըր քի , եէրլէ-
 րի տէ , կէօյլէրի տէ ճայրան էտէր : Սի-
 շի ինսանըգ պօրձունու՝ Ֆէլաքէթ ճէն
 կի իլէ իճրա էտէր . իզգէթի րաճաթի
 ծանունլա էտինիր : Պիր ելիտի ճէնքտէ
 կէօր , պիր ուսթատ գլաղուղու Փըրթը-
 նատա սէյր էյլէ . Քաղիլէթ սաճիպինի
 տէ Ֆէլաքէթ վազթինտէ կէօր :

Պիզ նէ տէլլիզ քի տէրտտէն շի-
 քէայէթ էտէրիզ . տիւնեատէ էն տէր
 տիմէնտ ատամ՝ կէօզ եաշընը կիւլլում
 սէյերէք տէօքմէլի (է) : Ղասապէթի վազ
 կէչէլլում պիրատէր , գասապէթի վազ կէ-
 չէլլում : Ղասապէթ էթմէք՝ եարատանըն
 աննըմըլա եազտըղը եազըյա քիւֆր էթ-
 մէք տիր : Եիւրէյիմիզի տաիմա Ֆէրաճ
 վէ րաճաթ թուլթալում , վէ Ֆէլաքէթ
 վազթինտէ շաղ օլալում : Ֆիլէք՝ տօս-
 թումու Ֆէլաքէթ մէտրէսէնինտէ թէր .

պիլյէ Էտիփ , Ֆէլաքէթի գուլլանմայր , վէ զէվզիսի չոգարմայր Էօյրէթմէտիք . տէն սօնղրա , իգպալ տէվլէթ կէօնտէր . մէյէ :

Խայր , պունտան սօնղրա ինսան օլմազ՝ պաշա պէլա տըր տէմէյիմ : Պունտան պէօյլէ ինսան Էօմրիւնէ գօնան ճիւզի՛ պաճը՝ շիքեայէթսիզ վէրէյիմ : Օլրա եա ինսանլըղը ըհտտ Էթմէլի , եա խօտ Էօմրիւնէ պաղը օլան տէրտէրի գապուլ Էթմէլի : Իգպալէ չոգաճազ իւք գատէմէ՝ տիւնեատէ չօգ Ֆէլաքէթ շէքմէք մուգթազի օլտուղունու պիլմէք տիր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Շու օղունուշ ասամա պապ . պաղը՝ այտղը քիթապխանէ տիր . վէ Կէր պուլաուղու կիւպրէյի թարլաւրնա քիթապխանէ , պէրէքէթիսի արթըրըրմամնըր . օյուսա թօփրաղը պօղայօր , թօխումու շիւրիւսիւյօր . հասըլ վազթի , թարլայը եապանի վէ զէհիրլի օթլար պասըփ , ինէ եարայաճազ մահունընէ՝ նէ Կէր պաղլօր , նէ գուվլէթ :

Չիհն նէ սէօյլէր . քեամիլ օլմազ ագըրըղարա մախուսա տուր տէր : Քէնտի սէօղէ կէլմէզ պիւր Ֆօտուլ տուր քի , ալա Ֆազիլէթ գանունունա պաշէյիւզ . վէ հաթթա էլինտէն կէլաէ , Ֆաղիլէթի պէտ ամէլ եէրիսն կէչիլիր : Պայաղը խալըր պիլէ ութանարաճազ շէյլէր իլէ Էօյիւնմէրտէն խօշընըր . պէն ապլէ պաղը տէյիլ իմ տէր : Սպը՝ տէվլէթ մասրահաթիսն գարըշըր զօրպա նազարլըլա պաղար . չօգլար ըլա պէրապէր օլաճազ խալըր իր թիքեապ Էթմէլ : Քեամիլ օլմապա պէն թէհնէզլուլ Էթաիլքտէն սօնղրա , օլա պիլմէք շէրէֆի պանա Էլ վէրիթ տէր : Վէ պու հալ իլէ քէնտիստէն խօշնութ :

քննույն զէվզէ սէֆայէ վէրեր: Պրի ույդուանն ույանմազ, սպիրի եւելիփ իւմէտէն վիճուտինի կիրանն սրբմըչ . . . քեամիլ ատամ՝ պու զհհին սահալէրն նի աեղիտէն պէթէր սայար . . . քիչի քեամիլլէրն պէսլէ էյրէնի: Քիչիյի ալա էտէն քեամիլլէր սիր . մէլէքէրին պիլէ պուճտան զայրի նէ՛ հիւնէրն վար:

(Բ) Պիր միգտար տիւշիւնճէլէր տէվչերէյիմ քի, պու պէրէքէթսիղ վէ պէտ աուալը թօփրագտա հա, պլ օլմուչ իքէն, ալընըփ ճէննէթ պաղէսինէ տի քիլիբսէ, սօլուփ սարարմոզ, հաթթա թաղէլէնիբ, տահա կիւզէլ օլուր: Օ տիւշիւնճէլէրն աչան կիւնէ՛ ազլ սրբ, ազլ վիր կիւնէլ տիր քի, տիւնէտտէ տէ փարլար, տիրէթտէ տէ . անճագ պու տիւնէտտէ՝ նուրու փարլազլըը տիրէթտէքիտտէն էքսիք օլուր:

(Գ) Մէն եիւրէյինին իչինի եօզլատըզն վար մը: Կէօզ եաշընըն փուճարընր կէօրմիլէլիւսին: Կէօր միւշ տէյիլ իսէն, կէլ պէրասէր վարալըմ կէօրէլիմ. եաշ փուճարընր թէֆտիշ էտէլիմ. օնլարըն հէր պիրի պիրէր տիւրլու տիւր . ճանտա տիւրլու աղլամագ օլտուզու կիպի, կէօզ եաշընըն տա պաշգա պաշգա հաուզլարը վար:

(Դ) Քէօր սէվտալարըմը՝ պօշ եերէ պիղէ օրան, սըղ կէօզ եաշարը տէօքտիւրիւր քի, օ կէօզ եաշլարը քէնտիլէր կէօզ եաշնա միւհթաճ տըր: Տէրտէլէրնիփ տսիմա պիղէ պիր բուհանի սէվինճ փուճարը օլաճագ շէյ իքէն, պիղ հիչ պիր խայրընը կէօրտիւրիւրէլ էօք: Տիւնէտտէն եարըսընր տօլաշ, կէօրիւր սիւն քի, կճէլին կէօզիւմիւզտէն տէօքտիւրտիւրիւրէա՛լ քիպրիմիղէ սուլայրփ, ազլալազլըըմըը տիւր թըրմագտան զայրի իչէ եարամագ:

(Ե) Տիւնէտար՝ եարատանը մէտ՛ էթտիլի եերտէ, պիր պէնի տտէմին շիքտայէթիւնիմի տինլէմէլի . շիւքիւրլէր իլահիսի օգույանլարըն ահէնկինի, պիր ինսան էվլաար թէշէքքիսինին փէրտէսիղ Ֆիղանըլա պօզամնմու: Պու թաղիր սէնին հագգընա օլա պիլիբ լօրէնցիտա . լաքին պէն իպթիտա քէնտիմէ էտէյիմ, զիրա փէք մուսթահագրմ: Թանղընըն հէր էմր էթտիլի, հէր եախարըը էյի տիր . պանա գըու մէթ էթտիլի տուսլարը էլիմտէն ալան՝ եինէ ալահ սէյիլի: Թանղըը պիղէ տուսթ վէրիրսէ, պու Փու նի տիւնէտտէ պիղէ աէվլէթ օլուճ տէյի տիր . տու

Թու. էլեմիզտէն ալըրա, պիղէ ախրեթէ Թէտարիք
 կէօրմէյէ՝ խապէր օլտուն տէյի տիր : Տէվէթիմիզէ
 մէթանէթ վէրմէք իչն պիղն Թէքտիր էտէր : Պիղէ
 կէօնաեթալիս պէլալէր՝ պիղն տահա պիւլիւք պէլա-
 լէրտէն սագլամագ իչն տիր : Էձէլ պիղն էօլիւմ-
 տէն դուրթարըր, քիպրիմիղն էնտիրըր, գալպիմիզէ
 պիր Փտիտէլն դօրգու վէրըր, վէ Ֆիքրիմիզէ Փա-
 ղէլէթ էօլունա չէվիքմէյէ մէճպուր էտէր : Ալա-
 հըն էլլէքէրիւն հէր եէրտէ պիլէլիւմ : Ալահ նն-
 սան իչն տիւնեատէ պիր ճէննէթ եափմըչ ըար,
 պիր տահա ալասըր սա ախրեթտէ հազըրլայօր քի-
 կիրէն ինսանըն պիր տահա չըգաճաղը էօգ :

(Գ) Ինսանըն սէրպէսթիլէէթի ճէննէթին պիլըր
 գըզը արըր լաքին ճէհէննէմ օնու պաշտան չըգարմըչ
 էյ ալլահ. միւճիգաթ արարըզ. սէնին մուհապպէ-
 թիւնտէն սօնղա, միւճիգաթ տէյէճէք չէյ գալըրմը՝
 սէնին էմրին՝ ալըր էօրմայարագ՝ էօլ կէօթէրէճէք
 գալըրըզ տուր. սէնին Թէմպիհէլէրին Թապիլաթ գա-
 նունունուն պաիտ, լաքին լաղըմ կէլէն մուգթէգա-
 սը արըր. սէն քէրէմ էաիփ, օնլարը պիղէ պէյան
 էթթիւն. վէ պէյան էթմիչ օլլուսան, էիւն հազըր
 հօգ, լաքին Թէհէլքէսի պիյատէ օլուրու : Մանա
 քիւլլէյէն Թէվէքքիւլ էթմէյէ, ալ սէպէպլէրիմիզ
 մի վար : Վէնին էթալիլին՝ Թէչէքքիյէ էէր գօմմըչ.
 Թէրթիպիւնտէ դուսուրուզուգտան ղայրի Թագալ-
 րաթ էօգ. եափարըն շէլէրտէ, էաէպսիզ կիւնու-
 հըն մըրըլտանաճագ, վէ սալ շէքէայէթին Ֆիքրեաա
 էտէճէք, պիր սէպէսի էօգ : Ճէննէթ՝ սուումանի
 մագաճէրիւնն ահէնիկ իլէ սէն մէտէ էթաիլի կէ-
 պի, ճէհէննէմ տէ Ֆիքրեատիւնն գօրգուճ ինիթի-
 սի իլէ մէտէ էտէր : Եա սէն, հէր էլլիլին փունա-
 ըրըն, հէր եէրտէ քէրէմ սահիլ սին, ինիթիգա-
 մըն պիլէ ինայէթ տիր. սէն պէնի ագապտան գուր-
 Թար, էօլիւմտէն խէլաա էյլէ, ճէհէննէմ աթէլին
 տէն սագլա :

(Ե) Բեաֆիր գասավէթի գալպիմիզտէն չըգարու-
 ըմ. էօրիւմիւզիւ շազ կէչիթիլիւ. խուուուա Ֆէ-
 լաքէթ վագթիւնտէ սէվինճիլ օլալըմ : Գայըր արա-
 սընտա պիր եհնիւմէզ ըհաթ սէվինճ՝ ղայրեթին
 չէլէնիկ տիր. օ պիր չիչէք սիր քի, Ֆէլլիլին գարա
 եէլէրինէ տայանըր, վէ Ֆէլաքէթ գըչընըն վէք շէ-
 տիա ղէմհէրիսիւնտէ պիլէ ալըրըր : Ինսան օլմագ պէ-
 լա տըր տէյէն քեաֆիր՝ մէլէք օլամագ :

ՕՆ ՏԼԵՕՐՏԻՆՆԱՒԻ ԱՆՈՒ

ՃԱՆԸՆ ՊԻՒՅԻՒՔԼԻՒՅԻՒ

Քիչի քէնտի իւզերինէ քէօր օլուփ ,
Ճանընըն պիւյիւքիւյիւնիւ քէնտի զա-
թինտէ կէօրէմէտիքտէն սօնդրա , տիւ-
նեանըն աղիմ թասվիրինէ կէօզիւնիւ
տիքիփ պագմանըն նէ Փախտէսի վար :
Պիր ալայ ագըլըզ մախլուգաթ՝ քէն-
տիլէրէ հայրան օլուփ պագան ագիլ զա-
թէ , պագ նէ սէօլէրլէր : Ագըն պիր
զէրրէսի՝ փարլայան երլտըզարըն սիւ-
րիւսիւնտէն չօգ փարլագ տըր . ինսան
էվլատը՝ պիւթիւն քեախնաթը , վէ եա-
րատան ալլահը պէրապէր՝ ագընա սըղ-
տըրա պիլիը . ինսանըն ճանը օ հիքմէթ-
լէրին հէփսինտէն պիւյիւք տիւր տէրլէր :
Այ լօրենցիոս , քէնտինի սըգմա , աը-
զուլէրինի արթըր , եիւրէյիւնի պիւյիւթ ,
վէ քէնտի պիւյիւքիւյիւն գատար գուա-
րէթ կէօսթէր : Ահնի եիւքսէլտէճէք
իլգայը , վէ ալա սէվտալարընը , պրագ-
քէնտի հիւքիւնէ . ծնլար սէնի ագըլ
տիւնեասընա գօմաղա չալըշըյօր . հագ-
ծնտա՝ սէնի պէքլէր , սանա՝ պիւյիւք-
իւյիւնէ լայըգ շէյլէր կէօսթէրէճէք :

Մենին պէօյլէ պիւլիւք ճաննն՝ պու տիւ
նեաննն հօյլիւսիւզ թարթըրըզ քիւչիւք
լիւլիւննէ գատար նի՞ ճէ քիւչիւլիւփ պիւ
զիւլէ պիւլիյօր : Տիւնեայլլա հիւլէր արա
սընտա օլան մէնգիլին պիւթիւնիւ՝ սէ
նին Ֆիքրինէ սրղա պիւլիւքէն , պիւր զէր
րէ մագուլէսի շէյ՝ սէնին Ֆիքրինի նա՞
սըլ տօլտուրա պիւլիյօր : Մէն հօլմէզ ին
սան սըն , պիւր տէմ հօմրէ՝ նի՞ ճէ գա
նաաթ հտէ պիւլիյօրսուն : Պու գըսսա
ճըգ հօմիւրտէ արզուլէրինի նի՞ ճէ գան
տորա պիւլիյօրսուն : Եօյլէ իսէ սէֆիւ
օլտուղունա թաաճճիւպ հթմէ : Ինսան
պիւր հպէտի տէվլէթ իչին եարատըլմը
լաքին օ տէվլէթ՝ արզուսու մէրամը պիւլ
իւք օլան ճանա մախսուս տուր : Ուֆագ
շէյլէր , իօր շէյլէր , պիւզի Ֆազիլէթտէն
ուզագ տիւչիւրմէյլէ , տէրտէ , սէֆիւ
լիյէ եագլաշտըրըր : Ֆազիլէթ տէտիք
լէրի տար՝ եիւրէյէ սըղմազ , հաթթա
պէտ ամէլ տէտիքլէրի՝ ճաննն տարըզը
տըր , Ֆիքրին գըսսալըզ տըր :

(ա) Եթէչին ալէվն եէրի եալամազ ,
եիւքսէքլէրտէ եաիւրչաճագ շէյ արար :
Վեզալիք ճաննն տա կէօզիւ եիւքսէք
լէրէ պագար : Մէ պիւզ ճաննմըզ տիւ
նեաննն Փանի շէյլէրինէ կնտիւրիփ , պիւր
կիւն պրագաճաղըմըզ շէյլէրէ պագմաղա
ճէպը հտէրսէք , ճանն քէնտի թապիւ
թիւնէ գարըզ զօրա կիւրիւր , պիւզ տէ ճէ
զսաըն շէքէրիզ : Պիւզ իզգէթէ նաիւ օլ

մաղա պագաճաղ իբէն, իղգէթին եկր
 եիւզիւնտէ սիւրթիւնէն կեօլկէսի ար-
 տընա սէյիրտիւսէք, էլպէթտէ քէնտի-
 միգի խօրլարըզ: Շու տերտիմէնտէ պագ,
 աղլընը թէրք էթմիշ, թէնինս ուլուփ,
 էօլունու շաշըմըշ, սուլուն իչինտէ փար-
 լայան այա հայրան օլմուշ, էլէ կէթիւրի-
 ըրիմ տէյի սուլա աթըլըր, չամուրա սափ-
 լանըր . պու շաշըն՝ պօշ կեօլկէլէրէ
 թամա էտէն ատամ տըր:

(Բ) Հայ թամա հայ. հէմ էյինին հէմ
 Ֆէնանըն թիւքէնմէզ փունարը . սէն
 ինսանա գուշուն գանատը կիպի սին,
 Ղուշ պիր քէրրէ եկրտէն գալգա պիւլ-
 տիքէյն, պիր քէրրէ հավայա չը'գտըզ-
 լայն, սէյիրտիր պուլուտլարատէք չը-
 գար: Եկր եիւզիւնտէ ուչարքէն, գա-
 նաթ քէնտիյէ աղըրըզ տըր, մէնգիլինէ
 էնկէլ օլուր: Թամա տա քէղալէք ալ-
 չաղլարտա խօր շէյլէրէ իլիշիսէ, ինսա-
 նը եիւքսէլթմէք տէյիլ, այաղընա քէօս-
 թէք օլուր, աղըրլատըր երգար:

Սէն թամանա գափըլմըշարն, պիւլ-
 իւքիլիլ փայտէ արարսըն: Պագայըմ
 շու եիւրէյինի փարալայան ագ պասլա-
 նըն փէնչէսինտէն սէնի գուրթարա պի-
 լիւմիլիմ: Եկր աղլըն սէնի պաղլայան
 զէնձիւրլէրի գըրա պիլիւրսէ, ազաս օլուր-
 սուն: Սէնին գափըլըփ տա հէվէս էթ-
 տիլին շան՝ պիլիւրմիսին քի սահիհ պաշ
 պէլասը տըր (Գ): Փատիշահ սարայլա.

ըրնտա նհ՞ վար , սէօյլէ պագայրմ : () .
 պիրըրտոհն եիւքսերէք հափիսխանէլէր ,
 աշաղաքի տերտիմէնտլէրէ հիւքմ հտէր՝
 սօյզատէ քէօլէլէր : () լտուգլարը սարայ-
 տա հսիր կիպի էզիյեէթ իչինտէ եա-
 շայրփ , սարայտան չըգտըգլարը կիւն՝
 գապահաթը կիպի էօլմէք իչին չըգար-
 լար (Դ) : Եիւքսէք եերլէրտէ իքէն էտէպ-
 սիզլէյիլէ խալգտան իթիպար տիլէնիր-
 լէր . լաքին չօգ տէՓ ա օ թամա էթտիք-
 լէրի իթիպարը՝ խալգ վերմէյէ իմթինա
 էտէր :

Փատիչա՛հլարըն օլտուն , ըիճալինին օլ-
 սուն , իսիմլէրի պիւյիւք տիւր : () Նլա-
 րըն պազը քէրրէ քէնտի լէյագաթլէրի ,
 պազը տին , վէ պազը նիզամի ալէմ , պի-
 զէ սուրէթէն իթաաթ էթտիլիլի : Ե
 խաքի փայինէ եիւզլէր սիւրմէյէ մէճ՝
 պուր օլտուղումուզ օ թաճը գուրպան-
 լար՝ խալգըն սալթաննաթլա տօնատրփ ,
 պաչնա թաճ կիյտիրտիրիփ , էն էտնա
 ըայասընըն հիզմէթինէ թայեին էթտիլի
 առամլար տրր : Ե աքին ծնլարըն տա պի-
 զիմ իթիպարըմըզա հաստի վար ըսա ,
 Փագիլէթ եօլունտա եաշասընլար . զիրա
 իթիպար տէտիքլէրի՝ լայրգ օլանա մախ-
 սուս սուր : () պիր խարաճ՝ տրր քի ա-
 տամա վերիլիլի , փատիչահա վերիմէզ :
 Եիւրէք՝ Փպիլէթին ըայասը տրր . Փա-
 զիլէթին հիւքմիւ ալթընտա տրր , Փա-
 զիլէթէ պիաթ էտէր : Ե տամը պրագըլի

տա փատիշահըն ըուպասընա իբրամ է-
տէր՝ շաղբընլարտան ղայրի եօգ տուր :
Վիշի սաթըն ալաճաղը աթը պագըփ
անղլամագ իջին , չուլունու հաշասընը
իւսթիւնտէն էնտիրիր էօյլէ պագար
տա , պիր փատիշահըն պիւյիւքիւյիւնիւ
անղլամագ իջին , արգասընտաքի ըուպա-
նըն սաթանաթընա պագմագ՝ շաղբըն-
լըգ տէյիլ մի : Պիր ալայ եապան ատամ-
լարընըն սերտարը , արգամտաքի քիւր-
քիւ նէ սաթըն ալմըլըմ , նէ էյրէթի
ալմըլըմ , էճտատըմտան միրաս տըր տէյի
Փօտուլլանըր : Պէն պէօյլէրէ պագար
կիւլէրիմ : Պէն սամմուր քիւրք կիյմի-
շիմ տէյի , ճանըմ՝ քէպէ կիյէնին ճա-
նընտան պիւյիւք տիւր տէմէք տէլիլք
տէյիլմի :

Պիր էօլմէզ ճան՝ տիւնեանըն պիր
փատիշահըլընա Փօտուլլանտըլըն կէօ-
րիւրսէմ , բոմա իմիէրաթօրու ներոն՝
տիւնեայէ հիւքմ էտէրքէն , տէվլէթիսի
պրագըփ տա պիր նէյգանըն շէրէֆիսէ
թալիպ օլմասընա պէնգէտիրիմ : Վիշի-
նին քիպրի՝ աճմագլըգտան կէլիր . Փօ-
տուլ ատամ՝ քէնտի քէնտիյի թանըմագ
քէօր տիւր : Աէօղիւ օյուլու գուշա պէն-
գէր . պուլուտլարա գպտար չըգար , վէ
գարանլըգտա օլտուղունտան՝ տաճա զիւ-
տէ ճէսարէթլէ ուշար :

Ե՛յ Փօտուլ ատամ , թամա էթտիյին
տէրէճէ նէրէսի տիր . Փէլէք միւսաստէ

էթտի , իշթէ մուրատընա էր : Շ իմտի
քէնտինէ պազ . պազ , տահա պիւլիւք
օլտոունմու : Ելեր պիւլիւք օլտում տեր-
սէն , օ քիւրինտէն՝ ալլազ օլտուղուն
անղաշըլըր : Ելլէ իսէ՝ սէն էլլերտէն
եիւքսէք օլմաղա՝ պիր տար աղաճընա
միւհթաճըմըշտըն : Ելաղըն նէրէյէ պա-
սարտա պաստըն , սէնին շու պիւլիւքլիւ-
լին նէտէ տիր , սանա իթիպար էթմէյէ՝
օնա պազմալը : Պիր ճիւճէյի ալաման
տաղլարըն թէփէսինէ չըգար , կերչի
եիւքսէլըր , լաքին պիւլիւմէզ : () նա
նիսպէթէն՝ տերէ իշինտէ պիր տիքիլը
թաճ՝ չուգուր եերտէ օլուր , լաքին պօ-
ու քիւլիւմէզ : Վէնտի պօյունու պիւլ-
իւքլիւլիւնիւ եափան՝ ինսան քէնտի տիր :
Վիշինին պիւլիւքլիւլիւ՝ քէնտի Փազի-
լէթի իլէ հօլլիւլիւր :

(Է) Պիր ազիմ լիյազաթ՝ քիշէյէ էն
ալա տերէճէ տիր : () զաման պիւլիւք-
լիւլիւ սէն արամաղա հաճէթ տէյիլը
պիւլիւքլիւք սէնի արար . փատիշահտան
պիւլիւք օլուրտուն . էյլիք սահիպի օլուր-
տուն : Օ կնկին օլմաղա՝ խազինէլէրէ
միւհթաճ՝ տէյիլ սին . շան շէօհրէթ է-
տինմէյէ՝ ինվանլարա միւհթաճ՝ տէյիլ
սին : Տիւլաքէթ վազթինտէ շէրէֆին
սէնտէն այրըլմազ . զիրա շէրէֆ՝ տէօ-
նէք Ֆէլէյին օյնազլըղընա պաղլը տէյիլ
տիր :

Տազրէթի հավվայը ալտատան ելլան

կիպի, էյրի պիւյրիւ եօլլարտան սիւզիւ-
լիւփ, մալ իչինէ կիրէնլէրի աճըրըմ :
Սիւրթիւնէ սիւրթիւնէ շէրէֆէ նաիւ
օլուրլար. օնտան սօնղրա տէօնէրլէր քի-
պիրլի պաշարընը պիզտէն եուզարը գալ-
տըրըփ, պիզի խըրփալամագ իսթէրլէր :
Ֆիլէքտէն էօտիւնճ ալըփ, էճէլին պիր
նէֆէսի իլէ քէօրլէնէճէք շէրէֆ՝ Փանի
տիր, իթիպարսըզ շէյ տիր : ,, () կէօզ-
լէրիմիզի գամաշտըրմագ իսթէտիքլէրի
փարլագ սօյունթուլարընը՝ պիր կիւն է-
ճէլին էլինէ թէսլիմ էտէճէքլէրինի՝ դա-
լիպա ունուտույօրլար : Պու Փանի տիւ-
նէանըն շէրէֆ նիշանէլէրի՝ պիզիմ գա-
թիմիզտէն տէյիլ տիր, հէփ իւզէրիմիզ-
տէ էյրէթի, ույտուրմա գապուգ տուր :
Պիւյիւք օլանլարա՝ ֆէլէյին վուրտուղու-
շու պագամ սօյայը սիլէլիմ. արգալա-
րընտան օ պօշ զիյնէթ գաֆթանընը
սըլըրալըմ տա, ճանլարընըն տէրունինէ
կիրիփ, ճան օլմայանլարը հէփ այըրա-
լըմ. օնտան սօնղրա սահիհ պիւյիւքլիւք-
լէրինի քիւչիւքլիւքլէրինի՝ գալանտան
պահսա էտէլիմ, : :

Գահրաման Փաթիհլէրին մէշուր դա
զալէրի՝ քեամիլ ատամըն ագլընը թաղ-
լիթ էթմէգ : () խալզըն ճանլըլա օյ-
նայան զալիմիլէր՝ աճմագ խալզըն արա-
սընտա թախթ իւզէրինէ չըգըփ, քէն
տիլէրին խալգա կէօսթէրտիյին կէօրիւր-
լիքին օ օյնատըգլարը մուսիպէթլի օյ-

ունլարը՝ կիւրիւթիւյն գուրուփ , միւ-
լէթլէրի քէնտի գանընա զարգ , վէ տէվ
լէթլէրի թնլան վէ թար ու մար էթ-
տիյինէ՝ քեամիլ ատամ պագար , հէմ ա-
ճըր , հէմ զէվգլէնիւր : Ը մէլլէրին Ֆասլ
էթմէյէ՝ մէղարլարընըն իւսթիւնէ վա-
րըր . օրատա փերտէյի գալտըրըփ պա-
գար քի , օ տիվ կիպի գահրաման ատամ՝
քիւրսիւսիւնտէն տէվրիլիշ , քէնտի գա-
թի պօյունու պուլմուշ , էյեր Ֆազիլէթ
քէնտիյի պիւյիւթմիւշ իսէ , պիւյիւք օլ-
մուշ . եօգ էյեր պէտ ամէլլէր քիւշիւթ-
միւշ իսէ , քիւշիւճէք պիր շէյ օլմուշ ,
անըլ միգտփրըն պուլմուշ : () Ինսան
գանըլլա պէսլէնէն ճէլլատլար , վէ Ֆիւ-
թուհանթլա պիւյիւք օլուրում գըլաս է-
տէն շաղընլար , Ինսանըն պիւյիւքիւլիւ՝
փատիշահըն քիպրինին պիթտիյի եերտէ
պաշատըղընը ունուտուրլար տա , իզգէ-
թէ տօղրու սէյիրտիր իքէն , ըէզալէթէ
գարը վարըրլար . թէքէրլէնիփ տիւշ-
տիւքլէրի եերտէ , եուգարը գալգայօր
ուգ տէյի տիւշ կէօրիւրլէր :

Փուլթիերէսթլէր՝ փուլթլարընըն միհ-
րապընը Ինսան գանըլլա մէքրուհ էթ-
միւլլէր տէյի , պունտան սօնղրա զէմմ
էթմէյէլիմ : Վրիսթիյան փատիշահըն
ընըն զուրուրլարը ուզուրունա Ֆիտա
էթտիքլէրի գուրպան սիւրիւսիւնիւ՝ օ
փուլթիերէսթլէր կէօրէճէք օլսա , իք-
րահ էտէճէքլէր տիր : Ը յ րահանթըն

տիւշմանի փատիշահար . Ելինիզտէն սի-
լահ տիւշտիւյիւ եօզ , ըայանըզն պաշը-
նա մուսիպէթ եաղտըրքի , Էճէլի իւ-
զէրէրինէ տալէթ հտէյօրսունուզ . պի-
լին քի , տիւնեատէ սէֆէրին ատընը
գալտըրանտան ղայրի Փաթիհ եօզ տուր :
Փաթիհ տէտիբէրի՝ սիլահ չեքմէյէ մէճ
պուր օլուփ , գըլըճը Էլինէ ալը՛րքէն աղ-
լայրփ , գընընա գօրքէն սէվինէն տիր .
փատիշահ եալընըզ օ տուր . վէ եօյլէ
փատիշահըն թախթը կէօյլէրէտէք ջը-
գար : Եւմրիւնիւզիւն սօն կիւնիւնիւ
խաթըրընըզտան չըգարման . կիւնիւրինի
զին էն ազիմի օ կիւն տիւր : Բայալարը-
նըզ մէզարըն Էթրաֆընտա սիղի պէք-
լէր , տալանըզը Փասլ էտիփ , գապա-
հաթըլը գապահաթսըզ՝ օրատան իլամ է-
տէճէք : Սագընըն պու հազ սէօզիւ սա-
րայլարընըզտան տիշարը գօլման , եա-
թագտան գալգա՛րքէն՝ հիզմէթճիլէրի-
նիզին գալսպալըզը նէ գատար չօղ ու-
սա տա , պիր փարչա եէր տէ Էճէլին
կէօլկէսինէ վէրին , վէ հէր կիւն հու-
զուրունուզա կէթիրտիփ , պիլէսինճէ
պիր միգտար հալլէթ հտին : Սիզին միւ-
տահանէճի տալգաուզլարըն քէթմէթ-
տիլի մատտէլէրի՝ պու սատըգ մոխսա
հիպ սիղէ խապէր վէրիր . պիւյիւքմիւ-
սիւնիւզ քիւչիւքմիւսիւնիւզ , օ սիղէ տօս-
թանէ սէօյլէր : ,, Սէն ըայանա էյլիք է-
տէճէք պիր տէմին վար , օնու տա խալ-

զը սէՖիլ էթմէյէ ԹէլէՖ Էտէյօրսուն :
Բայանըն տա փատիշահարըն տա հէմ
իպթիտալարը , հէմ սօնլարը միւշթէրէք
օլտուղունու տիւշիւն : Տօղարքէն Թա.
պիաթտէն իւք իսթէտիլին՝ իքի եու.
Թում սիւտ իւլէ պիր փարչա պէզ տիր .
վէ տիւնէատէն չըգարքէն սօն իսթէտիլ.
ին պիր եաթաճագ եեր իլէ իւսթիւնէ
պրազաճագ պիր փարչա Թաշ տըր : Պու
պիր պիրինէ եազըն՝ իքի ուճուն արա.
սընա սըգըշտըղըն եերտէ , տիւնէանըն
Ֆէթհէ՛ սէնին Թամարնա լայըգ շէյ
տէյիւ , տէյի՛ Էճէլին կէօլկէսի սիզէ նա .
սիհաթ էտէր :

Հագ միւթաալ հազրէթլերի Թախ.
Թի պալասինտէն նագար էտիփ , տիւն.
եատէ ալագ կէօնիւ կիպի , վէ փաք
տէրուն կիպի վագարը շէյ կէօրմէզ :
Գատըր ալահըն կէօզիւնէ՛ էյլէք սա.
հիպի ատամըն կիզլի ամէլլերի կիպի ,
վէ պիրինմէտիք Փազիլէթլերի կիպի ու.
զիզ շէյ օլամագ : Հայօ պիւյիւբիւք սէվ
տասընտա օլան ատամըն շէրէՖի հայ .
Թանըլմատըգ Փազիլէթ սահիպինտէն
նէ գատար աշաղա տըր . պունուն նէ
հասէտճիսի վար , նէ շահիտի վար . Փա.
զիլէթինին խազինէսինի քէնտի հիւճրէ.
սինտէ սագլամըշ տըր : Ենսան կէօզիւն
տէն սագլանըփ , Թանըլլա գալպտէն
գօնուշուր , կիւնլերինի րահաթ կէզրեր .
վէօ տիւնէա եկիտլերինին զայրէթտէն

13

գալըք, իւմիտլերի քեսիլտիյի տար կէ-
չիտէ կէլինճէ, Փագըլէթ սահիպի՝ եիւ-
րէյի տօլու իւմիտ իլէ վարըր: Վիչինին
պախթը շերիֆի նասըլ օլուրսա օլսուն,
եկիտճէ ճան վերէն՝ եկիտճէ եաշամըշ
տըր: Լաքին օ եկիտլեր՝ փատիշահ սա-
րայլարընը տօլտուրանլար տէյիլ տիր:

14
Պիւլիքըլէք սէվտասընտա կէզէն ա-
տամ՝ թէնհատէ օլան շերէֆէ պէյէն-
մէզ. զիրա թանդըրտան զայրի կէօրէն
եօզ: Խալզըն կէօզիւ իւզէրինտէ օլ-
տուզճա, տիւնեանըն եիւքիւնիւ գալ-
տըրա պիլըր: Ղօզ տէֆա օլ գատար
գուվլէթ վէ զայրէթ կէօսթէրիր քի,
հիչ աղըրըզ տույմազ, հաթթա եօր-
դունլուզ ալլօր սանըրսըն: Լաքին պիր
տէ պազմայա կէօր. պիր քերրէ խալզ-
պազմազ օլսուն, մէտհինի վազ կէչաին,
պազ նէ չափուք գուվլէթտէն գալըր,
եըզըլըր մահզուն օլուր. վէ նէֆէսի ել-
տէն ալըր ըմըշ կիպի, էօլիւմ տէրէճէ-
սինէ կէլըր: Իսթէր քի պիւթիւն տիւն-
եա եալընըզ պիր մատտէյէ թէմէլ օլ-
սուն, ինսանլարըն ճիւմլէսի՝ կէօզիւնիւ
օ մատտէյէ տիքսին, վէ օ մատտէ քէն-
տի օլսուն:

15
Հայ հայ. ինսանլարըն իթիպարընտ
հատետ եթմէք՝ չօզ թէհլէքէլ շէյ տիր:
Փտուլլուզ քէնտիյի կիզլէյէմէզ, պէտ
ամէլլէրին էն շաղընը օ տուր. մէրամը-
մա եագըն վարըյօրում տէտիքճէ, ու-

զագ տիւշեր : յ յին մէտհինի արանտը-
 ղընը պէլի էթմէք՝ մէտհինի արատը-
 ղըն ատամըն քիպրինի գապարթմագ տըր :
 Սիր ատամըն մէտհինի արանմագ՝ քէօ.
 Թիւլիւյիւնիւ իճրա էթմէյէ սէպէպ վէր-
 մէք տիր . զիրա էլի մէտհ էթմէքտէն իմ-
 Թինա էթմէք՝ հէր քէսին պիլէսինճէ
 տօլմուշ պիր իլլէթ տիր . սէն օնուն
 մէտհինի արանըի , օ իմթինա էթտիք-
 ճէ , քէստի մէզաղընը իճրա էտէր : Քօ
 տուլուգ էմնալ գապուլ էթմէզ , հէր
 քէստէն զիյատէ իթիպարը՝ էալընըզ քէն
 տիյէ իսթէր : Ս քէն հէր նէ էթսէ
 նաֆիլէ տիր . իթիպարը էլէ կէթիրտիմ
 տէտիյի էէրտէ , ատամա կէրի տուր տէր-
 լէր : Ս է էօյլէ ատամա գարըլ՝ ալէմ իթ-
 Թիֆագ էտէր , քիպրինի էստիրմէք՝ քէն
 տիւլէրէ պիր զէվգ օլուր . վէ էլլէք սա-
 հիպի ատամլարա վարընճա , Թահմազ
 գուլու խան կիպի , էարամազ քէսիճի օ-
 լուր , քիպրի սօյմազա տիւշեր :

Ինսան գըսմը էլի իսթէմէյէրէք մէտհ
 էտէր , վէ էթտիյի մէտհէ՝ գաթա պիլ-
 տիյի գատար զէմ գաթար . տիւնէատէ
 շէրէֆիմիղի էօթտիւրէճէք՝ տօղըու սէօյ-
 լէր պօրուլար վար ըսա , էալանճընըն
 տա տիւտիւյիւ վար , գուլագլարա Քի
 սիւտէր : Հագգըմըզա հէր սէօյլէնէնի
 իշտէ պիւտէք , օ քիպիր ույգուսունտա
 կէօրտիւյիւմիւզ տիւշէրտէն՝ փէք Քէնա
 ույանըրըզ : Տիւտէն տիւշ մէտհ օլուր :

16

կեզէն իսիմ՝ նիչէ ճեմիյեթեթլերտե կիզ
լի զէմմ օլուր . վէ օ սօլույա սօլույա
մէտճ հտէն ազգըն քէնարընտա՝ պիր
Ֆիթնելի կիւլիւշ օլուր քի, շերէֆիմիզի
զէհիրլեր հօլտիւրիւր : Միշինին քէն-
տիյէ օլան մուհապպեթի՝ գրզգանձ՝ ճոււմ
հուր էհալիսինէ պէնզէր, քէնտիտէն
պիւլիւք ատամը չէքէմէզ . քէնտիտէն
զիյատէ շերէֆի օլան ատամըն՝ պիր էլի
իլէ պաշընա թաձ կիյտիրիւր, օպիր էլի
իլէ եիւրէյինի արար քի թութուփ եա-
րալայա : Չէզարը հօլտիւրէն գանլը կի-
պի, հօլտիւրէձէյի գուրպանա խըյանէթ-
լէ պիւթ հտէր . վէ գանընը իլմէք ի-
չին, այագլարընա գափանըր :

Սալթ տիւլիւքիւյէ թամա հտէն շաշ
դըն տէյիւ, իւլէմատէն տէ պազը ատամ-
լար վար, շան շէօհրէթ հտինէլիմ տէյի
քէնտիւրէրին թէփէլէրլեր : Մարիֆէթ-
լի հօրիւմձէք՝ շաշգըն սինէյի ալլայա-
ձադ ազը, քէնտի վիւճուտուռնտան եա-
փար, քէնտի տէ հսիր կիպի իւզէրինտե
գալըրսա, պարի իհթիաձընըն իլգասընը
իձրա հտէր . զիրա թապիաթինին հիւք-
միւ տիւր, եհնիտէն եէյէձէք նաֆագա
պուլմադ իչին, օլան վիւճուտուռնու իփ-
րանտըրմալը տըր : Վաքին իլմէ հիզ-
մէթ հտէն ատամըն՝ չէքտիյի զահմէթին
ույգուսուկլուղուն վէճհի նէ՞ տիր : Ճա-
նընը թէփէլէյիփ, եհնիտէն եհնիյէ Ֆի-
քիրլեր իձատ էթմէյի, պու Ֆիքիրլերի

պիր պիրինէ պաղլայրի, պիր հիւնէրի
զէմին եւափմաղա եօրուլմաննն ասլըննէ
Հիւ. պիր կէչիճի շէօհրէթ կիւրիւլթիւ
սիւ: Վէ պու քէնտի կիպի եուֆ օլա
ճագ կիւրիւլթիւնիւն ատրնա՝ հօլմէզլէք
գօմուշ: Հիւ տիւշիւնմէզքի, հէր շէօհ
րէթ սահիպի՝ պիւյիւք ատամ օլամազ:

Վերէք ազլ, կերէք իսթիտատնէ գա
տար չօգ օլսա, ատամը ատամտան պիր
սահիհ շէրէֆ իլէ ֆարգ էտէմէզ: Վէ
լըն իսթիտատըն գանատըլա, իզգէթին
նէ գատար պալասընա չըգսագ, գալպի
միզտէ լիյագաթ օլմատըգտան սօնղրա,
թէքէրլէնիւր տիւշէրիզ. վէ շանըմըզըն
չըգտըզը թէփէլէր՝ ատըմըզըն ըէզալէթ
եաֆթասընը եափըշտըրաճագ տար ա
զաճը օլուր: Վու մէշնուր հէրիֆլէրի
կէօրիւրսէմ, օ գալպի ալչագ, մէշրէպի
պօզուգ, զէքի ագըլարը կէօրիւրսէմ,
պիր հօլմէզ ճանըն փարչասը՝ տէրէճի
սինտէն տիւշիւշ, թօփրաղա պուլան
մըշ, երգընթըլար արասընտա զայ օլ
մուշ սանըրըմ, հէմ աճըր, հէմ թաաճ
ճիւպ էտէրիմ: Վէ օ սէֆիլ շէրէֆինէ
հասէտ էթմէք ասլա իչէրիմտէն կէլմէզ,
Փազիլէթ օլմատըգճա, իսթիտատ տէ
տիքլէրի Փօտուլ ատամըն էլինտէ, պիր
կէօզէ կէօրիւնիւր ալաթ տըր, լաքին
կէօզէ կէօրիւնիւր գապահաթլար իչէ
մէյէ եարար. վէ իզգէթէ ըէզալէթ գաթ
մաղա եարար: Տիւնէանըն պիւյիւք պէ

18

լալարը էքսերիյեա պիւյիւք ագըլարտան
 չըգար : Պայազը պիր ագըլ՝ պիզի էօյլէ
 ազտըրմադ նատիր օլուր : Վիչինին Փա-
 զիլէթի օլմատըգձա, ագըլնըն չօգը-
 ղու նէ շէօհրէթ օլա պիլիր : Վալպտէ
 էյրիլիք օլտուգձա, ագըլն տօղրուլուղու
 նաֆիլէ տիր : Մէտհ օլաձապ շէյ՝ քիչի-
 նին գալպի տիր . գալպի լայըգ տէյիլ
 իսէ , էլին մէտհին տալա էթմէյէ՝ ղայ-
 րի հիչ պիր սայա հիյէթի գալմաղ : Մէտ-
 հէ լայըգ օլմանըն թարիգինի՝ ագըլմըզ
 կէօսթէրմէլի , վէ նէֆսէրիմիզ ղայրէթ
 վէ գուվվէթ վէրիփ , իճրասըն էթտիրմէ-
 լի . անձադ սարլ նիյէէթիմիզ Փազիլէթ
 օլմալը : Վիյէէթիմիզ Փասիտ օլուրսա ,
 թարիգինտէ լիյագաթ օլմաղ . վէ իճրա-
 սը գապահաթ օլուր : Վեամիլիք տէ-
 տիքլէրի նիյէէթին էյլիյինտէ , վէ թա-
 րիգլէրին ուղղունլուղունտա տըր : Փա-
 զիլէթ իչին ալտըզը իսթիտատի՝ պէտ
 ամէլէ գուլմանան ատամ՝ նէ պիւյիւք
 տիր , նէ քեամիլ . գուսուր թասալադ
 պիր մախլուգ տուր , ագըլը ղաթլէր
 պէխինտէ՝ պիր եապանի ճանալար տըր :
 Եա ինսանա լայըգ օլան իզգէթ հան-
 կիսի տիր : Եալընըզ քէնտիյէ մախսուս
 օլուփ , քէնտիտէն աշաղա մախլուգաթ-
 լա միւշթէրէք օլմայան տըր : Ֆիլթու-
 հաթլա , իսթիտատլա էտինիլէն իզգէթ՝
 էօյլէ մի տիր : Հայլանլար տա գուվվէթ-
 լէրինի հիւնէրլէրինի պիզիմ գատար էօյ-

իւնէմէզլէր մի (չ) : Տիւնեաննն պօշ շէյ-
լէրինէ , թէնիմիզին հաստէլէրինէ , գա
նաաթ էթմէլէն՝ պիւսիւք օլմադ միւմքին
իսէ , հալա տաղարըմըլտա օրմանլարը-
մըլտա քեամիլէր գահրամանլար տօլու
օլմալը : Աքին թապիւթ պիզի տօղու
եափմըշ , ճանըմըզը եէրէ էյմէյէ իզնի
եօզ . վէ պիզի հայվանտան Փարգ էտէն
սըֆաթ՝ եալընըզ պաշըմըզ եիւքսէքտէ
տուրուփ , կէօզիւմիւզ կէօյլէրէ պաշուր-
զը տէյիլ տիր : Ինսանտա տահա պաշգա
նիշանէլէր վար . պիրի՝ ինսանտա օլան
ազըլ տըր քի , վադթի հալի պրազըփ ,
կէլէճէք վազթին թիւքէնմէզ միրասը-
նը , տավա էտէր : () տավա էթտիյի
միրաս՝ Փագիլէթ տիր , էօլմէզլէք տիր :
Տիւնեատէ էօլմէզ ատամ՝ սալթ պիր
տանէ օլսայտը , օպիրլէր նիճէ գըզգա-
նաճագլար ըտը . փատիշահլար խաքի փայ-
ինէ եիւզ սիւրէճէքլէրտի : Ը իմտի պու
ազիզ քէրէմ ալէմէ վէրիւմիշ տէյի , ըէ-
զիլմի օլույօր : Այ Փօտուլ ատամ , գար-
տաշարընը թանըմազսըն . գուլլարընը
հիշ էսիրկէմէզ խօրլարսըն , ըրզլարընը
երգարսըն . պիլի ըմիսին քի էթտիյին միւ-
րիւվէթտիզլէք՝ հէփ սանա տըր : Ան
սէօյլէրսին . գուլլարըն մը . ծնլար հէփ
սէնին էմնալին տիր . ծնլար ինսան ըսա ,
սէն նէսին . սէն թանղըմըսըն : Աիր
ճինա զաթլէրին արասընա՝ Փէլէք պու
գատար հատտէն աշըրը ֆարգ մը գօ .

մուշ : Պու՛ ինսանը պիր աճախոյ սուրէ-
 թէ գօմադ տըր քի , եա ինսան կիյտիյի
 լիպասըն իչինտէ դայոյ օլույօր , եախօտ
 ճանը ունուտուլույօր : Ինսան պանա , քիպ-
 րինին հագ օլմասընը իսթերսէն , սե-
 նի՛ հիզմէթինտէ օլանլարա եագլաշտը-
 րան շէյլէրէ քիպը կյլէ , հմալինին ճիւմ-
 լէսի իլէ միւշթերէք օլան շէյլէրէ Ֆօ-
 տուլլան : Պագ սէնին պիւյիւքիւյիւն նէ-
 տէ տիր . սէնին պիր հօլմէզ ճանըն , գար-
 տաշարընըն եիւզիւնտէ հօլմէզ սօսթ-
 լարըն , պիր կիւն պիլէլէրինճէ պիր օլա-
 ճաղըն՛ (է) պաշգա թէրթիպտէ՛ բուհա-
 նի միւթթէֆիզլէրին , վէ ճիւմլէմիզին
 փէտէրի՛ ճիւմլէմիզի եարատան պիր ալ-
 լահ , իշթէ սէնին հագ իզզէթին , վէ
 սահիհ պիւյիւքիւյիւն պունլար տըր :

(Ե) Թապիաթին ալթուն եափտըղը
 թօփրազա՛ թանղըր կիպի թափան շաշ-
 գընլարըն տա եիւզիւնէ պադմա : ()
 հայվան մէշրէպլի ատամլար , քեար թա-
 մարլա թէփէլէնիփ , զէնկին օլալըմ տէյի
 պիւթիւն հօմիւրլէրինի միւճրիմ կիպի ,
 եղլիեթտէ կէչրիլէր , քէնտիլէրին
 խօրլարլար , ըզալէթի իրթիքեապ է-
 տէրլէր , այըպ օլտուղըն պիլէ պիլմէզ-
 լէր : () թամա հսիւրլէրի՛ արգալարընա
 լազըմնըզ պիր մատէն տէնկի եիւքլէն-
 միշ , թամա արտլարընա տիւշմիւշ , մէ-
 զարատէք գօվար : Տէլիլէրտէ՛ իքրահ օ-
 լունաճագ տէրտիմէնտլէր վար ըսա ,

պունյար տըր :

Եւ առամ, սէնին անը խաղինէն նէ
տիր : Եւ թուն պէն տէյիլմ տէր . եիւ
ղիւմիւն փարըլթըսը սէնի սլտասըյօր :
Երբ թօփրաղը զէնկինլէտիյօրում, լա-
քին սէնին հապզընա Փապըր ըմ տէր :
Մէնին խաղինէն հինտիսթան մաստէնլէ-
րինտէ սապլը տէյիլ . խաղինէնի սէն քէն
տի տէրունինտէ արա . սէնին մասլին սէն
տէ օլան զանի ճանտա տըր . կէյլէրտէ
տօղմուշ, պիր կիւն եինէ կէյլէրէ տէօ
նէճէք՝ ալա , ագիլ, վէ հօլմէզ ճանըն
տա տըր տէր :

27

Մէնին հաստէլէրինտէ նէ մալլար վար :
Երբ տէ , կէյլէր տէ քէնտի միլքին
տիր : Մէն օ հաստէլէր իլէ թապիաթին
հասըլա կէթիրտիյի պէրէքէթլէրին զէվ-
զինի չըգարըրսըն : Հաթթա օ պէրէ-
քէթլէրին գըյմէթինի վէրէն վէ պա-
հասընը պիչէն՝ սէնին հաստէլէրին տիր :
Տըմաղընա խօշ կէլէն մէյվէյէ լէզգէթ-
վէրէն՝ սէնին հաստէն տիր . տաղի աջ-
գըն սէտասընա ահէնք վէրէն՝ սէնին
հաստէն տիր . րէնկինէ մաիլ օլտուղուն
ալթունու փարլատան , վէ տիւնեայը նու-
րույլա տօլտուրան , ալթուն պապասը
կիւնիչէ ըլըղը վէրէն՝ սէնին հաստէն
տիր : Եթօղունիւն պէպէյի՝ օ աճաիպ զէր-
րէ , թապիաթին եէքիւն րէսիւնի կէօ-
րիւր , վէ սանա տիւնեանըն հիքմէթլէրի-
նի ետրատըր՝ պիր թանղըր տըր : Հաս-

23

սէլերին օլմատրգձա, ազալարընըն հիւ-
ների օլմատրգձա, տիւնեա սանա րէնք
սիզ պիչիմսիզ պիր գարըըզ շէյ կէօրիւ-
նիւր: Սաքին օլտուղումուզ եէր իլէ պա-
ըմըզ իւզերինտէքի գուպպէ՝ միւճէստէ-
մին զէմինի կիպի տիր: Ինսան Թասվիր
ճի տիր, հաստէլէր էլինտէ գալէմ տիր
քի, միւճէստէմի շիզէր, շէքիլէրի այը-
ըըր, վէ րէնքլէրին շէշտլէր: Հագ-
թաալա ինսանը՝ պու շէյլէրէ հօմիւր վէ-
րիր ճան կիպի եարատրփ, մախլուգա-
թըն օրթա եէրինէ գօմուշ տուր: Սիւ-
թօն շաիրին նագլի իւզրէ՝ հագրէթի
հավլա քէնտի գիսվէթինի՝ իլք տէՓա
սուլուն իչինտէ կէօրիւփ, հայրան օլ-
տուղու կիպի, ինսան քէնտի եափտըը
շէյլէրի կէօրիւփ, հայրան օլուր: Եա
պու քէնտիտէն տիշարը օլան հիքմէթլէ-
րի կէօսթէրէն ճանը՝ քիշի քէնտի իչէ-
րիսինտէ կէօրմէյէ իրթիքեապ էթմէ-
մէք օլուրմու:

24
Քիչինին խայալինտէ տէ նէ մալլէր
վար քի, հաստէլէրինի իչէթտիյի քեաի-
նաթ՝ տար կէլիր: Եայալ իչէր, ճօշար,
պու տիւնեատէն ալա տիւնեալար իճատ
էտէր: Եէրլէրի վագթլարը աշար, իս-
թէտիյի կիպի եիւքսէքլէրէ չըգար, կիր-
տապլարա էնէր, հավալարտա կէզէր,
պիր Փէքրի իլէ տիւնեանըն եարատըը-
ընը կէօրիւր: Պաղէն եարատանըն սէ-
սինի իչիտիր քի՝ տաճա եարատըլմամըը

մարտիոսգաթը չաղըրըյօր : Լարատան ը-
լա պերապեր հիւլերին գըյըսընա կիտեր
կէլըր , տիւնեալարըն աճէլէ գուրու-
տուղուն կէօրիւր : Պիր տէ տեօնէր կէ-
լէճէք վազթլարընը կէօրիւր . վարըր
ճիւմէսինի էպէտիլէք գափուսունտա
պէքլէր :

Գըյամէթ պօրուսունուն հէյպէթ-
լի սէսինի իշտիր : Սիւսիլէլէր պիրի
պիրի արտը սըրա ատիլ հաքիմին հու-
գուրունա չըգըփ , տափալարը Փասլ օ-
լունտուղուն կէօրիւր : () լմուշու , օլա-
նը կէօրմէյէ գանաաթ էթմէզ , կէօզիւ-
էօնիւնէ տահա հիչ օլմայաճազ շէյլէր
կէթիրիր : () գուտրէթլի խայալ՝ եէ-
նիտէն տիւնեալարա էմը էտէր եարա-
տըր . օնլար տա հիւլերտէն չըգըփ , Փիք-
րին այնէսինէ եազըլըրլար : Տահա զն-
ատէսինի տէ եափար , թանղըրըն եա-
րատամայաճաղը օլմազ շէյլէր ըհսմ է-
տէր , կէօզիւ էօնիւնէ կէթիրիր :

Հաֆըղատէ նէ խազինէլէր վար : Ալէ-
միշ կէլմիշ վազըթլարը հայա մէվճուտ
տուրլար կիպի մէյտանա կէթիրիր . կէչ-
միշ գաթլէրէ վիւճուտ վէրիր , կէօլկէ-
լէրինէ ճան վէրիր , կէլմիշ կէլմիշ շէյլէ-
րին էօմրիւնիւ , ըհնկինի խայալինէ կէ-
թիրիր : Աէլէնլէրին մուգատտէրինի չիմ-
տի թէքար սէօյլէր . տիւնեա պիւթիւն
մահվ օլուփ , ինսան պօշ էէրլէրինտէ
եալընըզ գալսա պիլէ , պու հիքմէթլի

— 25

26

գուտրեթի՝ տիւնեայը եինէ հիւլերտէն
ըգարըր :

74
Ինսանըն անղլայըը՝ նէ ազիմ գուտ
րէթ տիր : Խայալին վէ հասեւլերին
սուլթանը, հիւքմիւնտէ օլան պու գուտ
րէթլերի հուզուրունա կէթիրիբ, սօրար,
սօրուշտուրուր, քիմինի գապուլ էտէր,
քիմինի րէտտ էտէր : () Նլարըն թօփ-
լատըղը գախիրէյի թասհիհ էտէր, իլէր,
թէմիղլէր, հագ վէգնէսի իլէ խուլասա-
լարըն վէգն էտէր : () Նլարտան սէնաաթ-
լէր, իլիմլէր իճատ էտէր, տէվլէթլէր
եափար, գանուլլար գուրար : Իւնսիյ-
եթ պինասընա թէմէլ պրագըր, տօնա-
տըր, չարիլարընը ճանլատըր, վէ պու
ազիմ եէքիւնտէ՝ էօմիւր սէֆասընը իլ-
լէտիր : Եթիճէի քէլամ եարատանըն
հիքմէթլի թէրթիպինի՝ պիղէ պէյան է-
տէն՝ պու անղլայըը տըր : Եյլէ օլտուգ-
տան սօնղրա, ինսանըն մէշրէպ թէրպիյ
էսինի՝ նէ ուղուրսուլ սէպէսլ իլէ իհ-
մալ էտէր :

28
Ինսանըն գուտրեթլերինտէ նէ աճաիպ
գուվլէթ վար . քէնտիլերին թէքրար
թէքրար վիւճուտէ կէթիրիփ, եքսիք-
լերին թամամլամագ իչին, տուրմայըփ
չալըըրլար : Սէվտալարընտա ազիմ ար-
զուլերի, արզու էթտիքլերի շէյի կէ
կէթիրմէյէ՝ օլան գուտրեթլերի . ինսան
քէնտի սէրպէսթիյեթիւնտէ, քէնտի
գըսմէթինի քէնտի սէչիփ, քէնտի կլ

իլէ ետփտըղը : Իմտի պէօյլէ պիր զա-
թին նէսի՞ հքսիք . միւտտէթի՞ մի . օ տա
վար . վար , վէ պագը գըսմէթ լէրինին
հէփսինի թէքմիլ վէ էպէտի էտէր : Ին-
սան էօլմէզ տիր : Պու էօլմէզլէյին նէ
գուսուրու վար . մութլուլուգ . իսթէր-
սէ , օ տա էլինտէ տիր : Ի՛յ առամ , Փա
զիլէթի թանը՛մըսըն : Մութլուլուլու
շիմտի վէրէն , վէ սօնղըայա վատ էտէն՝
օ տուր : Աէօրտի՛նմիւ մալինին խագի
նէսինի . հէմ գաղայէ միւսլէթլա տէյիլ .
հէմ իսթէտիյին կիպի արթըրա պիւր-
սին . վէ իթիրիրիմ վէսվէսէսի էօգ , է-
մին սին : Պիւրմիսին Փագիլէթ իլէ նէ
սաթըն ալա պիւրսին . . . ալլահ :

Սէնտէ պու գատար մալ օլտուգտան
սօնղըա , ալթուն սէնին նէնէ՞ կէրէք :
Բլթուն՝ քիշինին գարնընը աճըգտըրրփ ,
իհթիյաճընը արթըրմագտան զայրի շէյի
էարամագ : Բ՛ զսվալլը , էլ իչին մալ
պիւրիքտիրմէյի՛ քէնտինի թէփէլէմէնին
ասլը՞ նէ : Միւճիգաթլա աթան՝ պու
զաիֆ նասլըն տուրտուգլայն , պու է-
սիր օլտուղուն մալ՝ էաղմայա կիտէճէք ,
թար ու մար օլաճագ . էլ էլինէ , տիւշ-
մէն գապընա կէչէճէք , վէ սօնղրատան
սահիպ օլանլար՝ քէնտի խաթըրլարը իչին
վիւճուտ իփրանտըրան շաչընը զէվգէ-
նէճէքէր :

Օ էնկինլէքտէ լրահաթ էտէրիմ սան .
մալ . մալին արթտըգճա՝ տահա արթըր .

մագ արզուսու տա պերպեր արթար .
 Այվտանըն տիւրթմէսինէ քիմ տայան .
 մըշ տըր : Խամ Թամա՝ մըհամէթսիզ
 մուպաշըր կիպի , տուրմայըփ եհնիտէն
 եհնիյէ սալեանէ պրագըր , իշին կերիսի
 ալընմազ . վէ ըահաթլանմաղա Թէրթիպ
 էթտիյին կիւնլէր՝ սէն եագլաշտը տե-
 տիքճէ , ծնլար ուզագլանըր : Փագըրըն՝
 պարի իհթիյաճընսան ղայրի սըգընթը .
 սը եօզ : Օ կնկինին տերտի իքի գաթ
 տըր . իհթիյաճըր կիւնտէն կիւնէ ար-
 Թաթ , արզուլէրի՝ պերէքէթ իշինտէ ի-
 քէն , տուրմազ չօղալըր , հէմ իհթիյա-
 ճընը տիւշիւնմէլի , հէմ արզուլէրինի
 գանտըրմալը :

31
 Հատտէն աշըրը զէնկինլիք պիր ազըր
 եիւք տիւր . քիշինին տէվլէթինի եա
 պաստըրըր , եա շաշըրըր : Բահաթլըգ
 օրթա գարարտա օլուր : Ինսանըն ասըլ
 սէֆասը՝ իհթիյաճտա տըր . իհթիյաճըր
 կէչտիքլէյն սէֆասը գալմազ . ծնտան
 սօնղրա ֆէլէք նէ գատար իհսան էթսէ ,
 հասսէլէր տօլմուշ տուր , զիյատէ շէյ
 գապուլ էթմէզ : Պերէքէթ՝ ինսանա
 պէնտ սույու կիպի , գափուսուն գըրըփ ,
 պիրտէն պիրէ տէօքիւլսէ , կերչի իպթի-
 տասը հասսէլէրիմիզէ պիրտէն հիւճում
 էտէր , լաքին շիտտէթի չօք սիւրմէզ կէ-
 չէր : Պիզ Թապիաթին գուվլէթինտէն
 զիյատէյէ չըգամայըզ , գուտրէթլէրիմիզ
 տէն էօթէյէ կէչէմէյիզ . իսթէր իսթէ .

մէզ ամմէյէ մախսուս օլան հասսէլէրին տարիէսինէ կիրիւիզ : Ա՛րը պիզէ պիր էօրնէք տիր . Էմտիյի չիչէքէրտէն՝ պալը գուվլէթի գատար ալըր , ինսանըն տա հասսէլէրինին էօլլիւսիւ Թէքմիլ օլտուգտան սօնդրա , օլան շէյտէ Թաթըլըզ գալմազ : (Յունն իչին աճ՝ կէօզլիւլիյինինն տախմա ճէզասըն չէքէր . սէֆասը օլաճազ շէյտէ՝ պէլատէն զայրի շէյ պուլմազ : Մէվինճ՝ չօղա վարըրսա , աճըյա սէպէպ օլուր . վէ սէֆանըն իֆրաթը՝ էօլլում կէթիրիր : Իչպու հալլիմիզին Թէհամմիւլ էտէճէյի րահաթըզ՝ Ֆազաթ վիւճուտուճուղուն սաղլըզ , ճանըմըզըն գուվլէթի , ինսաֆ իւզրէ խայրըլը սէֆա , վէ էազ կէճէսի կիպի փաք վէ Թաթըլը սէվինճ՝ տիր : Իգպալ գատէհի՝ մալիք օլանըն էլինտէ լէպալէպ տօլու տուր . ծնտան զիյատէ նէ տօլտուրսա սըղմազ . քէնտի հազգընա տէօքիւիւր , նաֆիլէ զայ օլուր :

Մաղրուր մայտար՝ քեամիլ ատամըն կէօզիւնէ մալինի չօգ կէօսթէրմէյլէ ալտատամազ . քեամիլ ատամ ծնուն սըրըընը պիլիր , քիպրին էալանընա դափըլմազ : Օ իյատէ ճէհալէթ՝ ինսանա չօգ իլիմ էօյրէտիր . զիյատէ զէնկինլիք տէ , զէնկին ատամա՝ սէֆասը ազ օլտուղուն էօյրէտիր : Մալ՝ էօյլէ ատամըն էլինտէ պիր պօշ օյունճազ տըր քի , տախմա չօճուգլուգ էթտիրիփ , մէզարա վա .

32

ըննչայտոէք էյլէնտիրի: Վիշի թա-
պիաթին տաիրէսինէ պաղլանտրդտան
սօնղրա, Փաղըր օլմազ. լաքին խայալա-
թէ պաղլանրփ, եօլունու շաղըրըսա,
էլպէթտէ սէֆիլ օլուր: () զաման քիշի
Ֆէլէյի քէնտիյէ սէօզ անղլամազ ալա-
ճաղըլ էտէր, քէնտի Ֆէլէյէ պօրճլու օ-
լուր, զաֆիլ կէլիփ պէնի սըգըլթըրմա-
սըն տէյի եիւրէյի թիթիւրէր: Օ էնկին
լիքտէ տէվլէթ արամազ, պիզի թագլիտ
էտէն մայմունուն շաղընլըղընը թագ-
լիտ էթմէք տիր. քէնտի սուրէթի այ-
նայա վուրուր, կէրչէքտէն մայմուն զանն
էտէր շաշար. կէօզիւնիւ տիքէր պիր էյի
պագար. թութայրմ տէր թութամազ,
էթրաֆընը տօլաղըր եաթըր, կէօրտիւյ-
իւ կէօլկէ էլէ կէլմէզ, տուրմայրփ գա-
շար, սէպէպի նէ օլտուղուն անղլայա-
մազ:

Ինսանըն խազինէսի ճան տըր: Ինսան
տիւնեայէ մալիք օլսա, խազինէսի արթ-
մազ. տիւնեա պիւթիւն երգըլսա, պիր
շէյի էքսիլմէզ: Ղըլընը գուլլանան քեա-
միլ պախթըր տա զէվզլէնիւր, էճէլի տէ:
Պիլըր քի տիւնեանըն շէրէֆի պիթտիք-
տէն սօնղրա, քէնտիսինքի տաճա սիւ-
րէճէք տիր: Վ ագըրա ինսանըն պիւլիւք-
լիւլիւնէ նիսպէթէն՝ փատիշաճ իւնվա-
նը պիլէ նէ տիր:

Շատսըզ հիսապսըզ սէնէլէր կէչիփ,
էօմըիւմիւզիւն պիր տէմիսի էքսիլթմէ-

մէք . պիր սապահ թի ստլա աղշամը օլ-
մամագ . պիր մէնգիւլ թի կիթտիքձէ կի-
տերսին , կիտէճէյին մէնգիւլ էքսիլմէզ :
Պիր Թիւքէնմէզ կէլէճէք վագթ . պուն-
լար ալլահա մահսուս գուտրէթլէր տէյ-
րլմի : Այ փատիշահլար , պու գուտրէթ-
լէր լայանըղըն էն էտնասընա տա վէ-
րիմիշ տիր . էօյլէ օլտուգտան սնողըա ,
րայանըզ ըլա պիր թիւթպէտէ օլտուգու-
նուզու թիպրինիզէ անղլատըն : ()նլար
տա սիգին կիպի էօլմէզ տիրլէր : Արզին
գարընտաշլարընըզ տըրլար , վէ ծնլարը
սէվմէյէ պօրճլուսուսուզ . վէ էյէր սա-
հիհ պիւյիւյիւսէնիզ , ծնլարը էթրաֆը-
նըգտա քէնտի էմնալինիզ նագարըլա
պաղմալըսընըզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(ա) Պէն ճէննէթ աթէլնին փարցասըլոմ տէյի
ճան էօյիւնիւր . էօյլէ իսէ աթէշ կիպի կէօյէ տօլ-
րու չըգմալը , էլիմիգտէն չըգմագ շէյէրէ , վէ է-
ճէլ պիզի այըրաճագ էյլլէրէրէ սարըլմամալը . վէ
ճանըն պիւթիւն ճահտի զայրէթի վէ հիւնէրի կէջ-
լէրէ չըգմագ իջին , քէնտիյէ գանատ վէրէն գաթէ
տօղրու ուշմագ օլմալը : Լաքին քէօր թամմ էօլու-
նու շաշըրարը , չամուրա տալըրըր . վէ ճէննէթտէն
դայրի եէրտէ պուլունմայան՝ իզգէթին իզպալին
ասըլ քէնտի տիր՝ էլէ կէթիրտիմ տէյի , պիր խայա-
լի իզգէթ իգպալ էլէ ալտատըր : Պու ճիւմէն իլէ
խալըրն աղըլըրգ տէտիյի պու տուր : Հէր շէյին
գաթինն թէպաիլ էտիփ , իլլաֆը հագ եէրինէ գօր .
վէ պիր եէնի թարգ աղըլըրգ փէյտա էտէր քի ,
կէօթէրիլի քիլիյի ալտատըր , վէ հաթթա աղըլը

սրբաբնուս օրան ատամնար պիլե իմիպար հոտի,
 մեթանեթ վերերէր: Մալթ պիր շէյտե ազւււ օւ-
 մագ եհքիւնե նիսպեթէն՝ տէլի օլմագ սըր. պու-
 նիգամ իւզրե էն ազւււ օրան՝ ազււււրդ սըր, էն
 զէնկին օրան՝ Փագըր սըր. պիւյիւքիւյէ իւրըսըմ
 վար տէյէն ատամնա՝ հիւ խըրս հօդ. վէլ-հասըլ
 պիր ատամ թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ պիլե օւ-
 սա, էինէ խօր, էինէ հագիր տիր տէյէ պիլերիդ:

(Բ) Պիւյիւքիւք սեվասար, զէվչ սեֆա, քիշկի
 սահիհ մութոււ էտէ պիլերէրմի: Մահիհ սեֆա՝
 փաքլեքտէն զայրի շէյ իլե օլմագ. վէ էիւրէք ըսհաւ-
 թի՝ ալչագ կէծիւլտէ օլուր: Շիմտիլեք պիւյիւք-
 լեք սեվասարչա սեֆա հագգրնտա սեջլէշէլմ:
 Աթիսանըն քէմեր ալթը մէտրէստիստէ, տէրսլէ-
 ընի պու իքի մատտէ իւզէրինէ վերերէր իտի.
 էոււնանի տէվլերէրնտէն սօնզրա տա պու մատտէ-
 լէրի շօդ սեջլէշտիլէր. լաքին մասլահաթ հալա
 Փասլ օլոււմուշ տէյիլ տիր. հալա մուպահէստէսի
 էլզէմ տիր: Ահ պիւթիւն ինսան գըսմընա տտիր
 պիր մատտէ տիր: Պէն սէնին տէյէճէյինի պիլերիմ.
 պու իքի սեվաստան ազլատ օրան ատամ հանի, պուււ-
 լարտան միւնէզլէհ օրան էվլէյա նէրէտէ տիր: Սօն
 տէյէճէյին պու տէյիլմի լօրէնցիտա. պոււնտան զայրի
 սեջլէյէճէյին վտր մը: Պոււնար տա սանա գարըջ
 տըր: Պիլգ հօմրիւմիւզ օլտուգճա պաթագըլարա կիրիմ
 չըգըլի, թէհլիքէլէր իթլայըլի, պօշ կէօլիէլէրին աը
 սըր սըրմ մը սէյիրտէճէյիլ: Պիր ճիւզի իւլիւֆէ
 իչին, դարանըն տէրեանըն գազալարընա մէյտան
 օղույուլի, իսամ թամարն պիր մուրտար քեարը իչին,
 ճէնեթին իւմիտիստէն, ինսանըդ ըլուպէսիստէն
 ըլոււնա էտէլիմ մի: Տիւնեանըն վաթթի՝ ախրէթին
 էպատիլիսին կէօրիւնմէլի էտէյօր: Գըլըրն պիր
 գոււմ սանէսի՝ տէնիլին էնկինլիսին էօրթէրմի:
 Թօօրազըն պիր քեսէյի՝ կիւնէլին քիւրէսինէ փէր
 տէ օլուրմու: Մալլին շէրէֆին պիլի պու տէրէճէ-
 տէ քէօրլէյէճէք գուվլէթիմի վար: Էյ լօրէնցիտա,
 մալ շէրէֆ քէնալիէր քէօր օլտուգըլարն իսպաթ է-
 տէրսէմ, տէյէճէյին դալըրմը: Վէջլէտիլիմէ թասաճ
 ճիւլպ միւ էտէյօրտու: Մանի տէյիլ, սէն էինէ
 թասաճիւլ էթմէտէ օլ: Պու իքի սեվաս ինսան
 գըսմընա ճին կիպի էզլիտէթ էտէր. էզ ճիւլմէ սէ-
 նին էիւրէյիսի դասթ էթմիլէր քի, կէօլէրինի կէօլ-
 լէրէ չէ լիւրէմէյօրտու: Սէն նէ պիրինի թասնըսըն,

նէ օպիրինի . օնպարը սէն պէնտէն էջրէն : Պէնիւմ
պու սօհպէթիւմ՝ մասլահաթըմըզասն խարըճ կէօ
րիւնիւր . լաքին սարլ պահաթիղէ միւթասալիւք տիր :

(Գ) Սէն պիւշիւքլիւք թամարնը թանրմազսն .
սէն օնուն սալթ տիշ էիւղիւնիւ կէօրիւրսիւն . զա
թի նէ օլտուղունու կէօրսէն , իբրահնտան թիւյէ
րին գալքար :

Սէնին պաշնա Ֆէլէյին թուգորը սօրղուճ սալ
լանրի , սէնի էլլէրտէն սէշէ կէօրսիւն . Ֆանտսիճ
նէ քի , սարլ շէրէֆ օ՝ տէյիւ :

(Դ) Պիր պալա փօսթուս օթուրան ատամ՝ պիր
ֆօտուլ տիւլէնճի տիր քի , սասագա տիւլէնտիյի էէր
տէ պիւշիւքլիւք սաթար :

(Ե) Քիւլէյի էպէտի շէրէֆէ նսիւ էտէն՝ Ֆաղիլէթ
տիր : Ֆարուուն թէփէլէրի երգըլտըգտան սօնղրա ,
օ շէրէֆ էինէ էալար . — պու հագ մատտէնին թէ
մէլն նէ տիր . ճանն էօլմէզ օլտուղու տուր :

(Զ) Ճան քէնտի ալա բիւթպէսինի թանրարի ,
սիւնէանըն հայվանի չամուրունտան այրըլըր , քէն
տի մերթէպէսինէ չըգարաս , օ զաման հազրէթի ա
տէմին էվլաալարը , գըրըլարըմըզաս օրմանլարըմըզաս
կէզէն ալիմլէրտէն , էիյիտլէրտէն Ֆարգ օլուրլար
տա , ինսանա էազըլան մագամա կիրիբլէր : Պիզ
պունն թամա էթմէլէյիզ . պիզի թահրիք էտէն սէվ
տա պու օլմալը :

(Է) Մէլաիբին թապիսթի պէլքի ինսանըն գըլաս
էթտիյի գատար ալա տէյիւ տիր : Չիրա տիւշէ պիւ
լէն՝ տիւշտիւքտէն սօնղրա , գալքա պիւլէնտէն ալա
նիլէն օլմալըլըմըլ : Մէլաիբտէն սօնղրա ինսան տըր ,
վէ մէլաիբտէն ուզագ տէյիւ տիր :

(Ը) Պիւշիւքլիւք թամարնտա էանղըլըլըն օլտու
ղունա սէնի իլլամ էթաիբտէն սօնղրա , մալ թու
մարնտա տա փէք ագիլ օլմատըղըն իսպաթ էտէյ
իւ՝ իրատընն տէֆթէրինի սանա թասհիհ էտէյիւմ
տէ , տօղրույա տահա մութպալըգ՝ պիր էէնիսին
կէօթէրէյիւ :

ՕՆ ՊԵՐԻՆՆԻ ԱԿՏԻ

Տ Ի Ն Ե Ա :

Պիզիմ տիւնեատէ եաշատըղըմըզն
իւճընթի նէ տիր . շամաթատան սեր-
սէմ ժըլյօրուզ , թօզտան թօփրագտան
պօղըլույօրուզ . իշտէն զահմէթտէն եօ-
րուլույօրուզ , վէ հօմը իւլէ էճէլին ա-
րասընտա օլան գալըն փերտէնին չիւ-
րիւքիւլիւնիւ Տիչ տիւչիւնմէյօրուզ : Փօ-
տուլ ատամա պագարըմ , էօթէ պերի
սերսեր կէզեր , խալգըն նազարընը տի-
լէնիր : Վ՛հլի սէֆա օլան՝ գէվգ ուղու-
րունա վիւճուտունու թէփէլեր : Պուն-
լարտան տէլիսի՝ մալ պիւլիւքիւք սէվ-
տասընա սուսայքփ քէօփիւրիւր : Հեր
պիրի պիրեր պօշ չօճուգ օյունճաղընա
ագըլ վերմիշ , ըիւզկեարըն չալգատըղը
զերերէլեր կիպի , հավալարտա չալգանրփ
եաթըրլար : Վաքին չօղա վարմաղ , օ
կէօղլէրինտէ փարլայան խայալաթ սա-
ուշուր , իւմիտսիչիք գարանլըղը պա-
սար . քէնտիլեր տէ նապէտիտ օլուրլար :
Հայ հայ . ինսան տա , հէվէս էթտիլի
շէլէր տէ հէփ պօշ տուր , հէփ Փանի
տիր : Պու տիւնեա սիր խայալ փերտէ-

սի տիր , իչինտէքի կէզէն ինսանլար պօշ
կէօլկէլէր տիր . արատըզլարը շէյ քէն-
տիրէրտէն տէ պօշ տուր : Ահրէք պօշ շէյ-
լէրէ սէվինէն ատամ , կէրէք կիւճ օյուն .
ճագլարա ճիտտէն եօրուլան ատամ , պիր
պիրինէ պէնզէր տէլիլէր տիր : Պիրի
գուրու շէօլլէրի կէզէր , օպիրի չիչէքիւ
տաղլարը . պիրի վագար սաթարագ , պի-
րի կիւլիւփ օյնայարագ մահվ օլմաղա
կիտէրլէր :

Եօրէնցիոս , մատամ քի էպէտի ալլահ
էաղլաշլար , վէ տիւնեանըն պօշ շէլլէ-
րի քէօփիւք շիշէսի կիպի սուլուն էիւ
զիւնտէն տաղըլաճագ տըր . պիզի խօր-
լայան տիւնեա իւնվանլարը , սօյ քիպար-
լըղը , ըիւթպէ պիւլիւքիւլիւ 'նէյ' լա-
զամ : Ան ըահաթը տիքէն իւզէրինտէ
արայօրսուն . սէնին ճանըն խայալաթէ
գափըլմըշ , վէ քէնտինի թէփէլէտիլին
սահիճ զահմէթլէր եօրզունլուզունտան
սօնզրա , ուլուշուր իգպալ ըիւյասը կէօ .
ըիւրսին :

Պարի սէնի տիւնեայէ պաղլայան սի-
ճիրի շէօզէլիմ : Այօլէյէճէլիմ ալէս-սէ-
վիլէ տիր . լաքին էյէր ալլահ տուամը
գապուլ էտէրսէ , պէլթլէրիմ ալէս-սէ-
վիլէ օլմաղ : Պիր քէրրէ քէնտինէ կէ-
լիփ , տահա սահիճ էլիլէլէր արզուլէմէյէ
պաշարսան , սէն տէ շաշարսըն : Ըճտ
օլտուն , սանա արզու էթտիլին շէլլէրի
իքրահ էթտիրէլիմ : Ահրչի պու պէնիմ

մերազի պէյթմէրիմէ՝ մէշրէպի պօզուգ-
ատամլար պէյէնմէյէճէք, լաքին տէլիէր
եիւզիւնիւ էքշտիր տէյի, հագ օլանը
սէյլէմէմէլի մի :

Տիւնեանըն թէվարիս քիթապընը՝
պիր քերրէ աչալմ. պապալմ նէ պու-
լուրուղ : Ֆէլէյին օյնագլղը, թապիա-
թին իհթիյաճը, դարըլարըն խայընը-
ղը, էրքէքլէրին գանսու զարագը. պու-
լարտան գանթի նագար, տիւնեա եիւ-
զիւնտէ էօթէն շէօհրէթ պօրուսու քի,
օ տա էքսէրիյեա պիր մուսիպէթ խա-
պերի տիր : Հէր սէյլէտիյի՝ սէյրինէ
տուրան խալգա, պէնի առէմին Ֆէլա-
քէթլէրինի նագլ էտէր : Տիւնեանըն
եարատըլընտան պերի, թէքրար թէք-
րար սէյլէտիյի՝ տիւնեանըն մուսիպէթ-
լէրի տիր քի սօնու կէլմէղ : () տուր-
մայըփ տէվը օլան սէնէլէր՝ տէրաիմի-
զի պէլամըղը էվլատտէն էվլատէ նագլ
էթմէյլէ եօրիունըուգ ալըր սանըրըն :
Սաաթարըմըղ Ֆէլէյին չարիւրլա տէօն-
տիւյիւ եերտէ, նիշէ ազիմ հօմիւրլէրին
թէլը գըրըլտըղըն հէր կիւն կէօրիւր-
լէր : Հէր սաաթարըղտա պիր մուսի-
պէթլի ագապէնին եանը սըրա, պիր տէ
կիւլէճէք Ֆըգրա վար : Սագ թի էօմիւր
թէվարիիինէ՝ պէյլէ պէյլէ պէնի առէ-
մին տէրտու պէլասընը տէրճ էտէրէք կէ-
չէր կիտէր :

Եւ թանղըր, սէն քի պիզէ խայըրը

կէօզ եաչը տէօքտիւրմէյ իչին , պաշըմը-
 զա միհնէթ թուֆանը եաղտըրըյօրսուն .
 սէն սէօյլէ , պու տիւնեա նէ տիր : Սէ-
 նին էմրին իլէ հիչէրտէն հալայա չըզ-
 մըշ պիր խաֆիֆ պուզու տուր քի , պիր
 անտէ տաղըլոփ հիչ օլաճազ : Կիւնլէրի
 սայըլը , միւտտէթի՝ իչինտէ պէսլէտիյի
 էվլատար կիպի Փանի , ծնլար կիպի էօ-
 լէճէք . վէ սօն կիւնիւ եաղլաչըյօր :
 Պու ճիւմլէ իլէ ինսան էվլատը , կերէք
 քէնտի , կերէք տիւնեա , մէթին տիր է-
 պէտի տիր կիպի , իւզէրինտէ օյնաչըր
 տուրուր : Սէ սէն , եա՛ էպէտի ալլահ ,
 սէն ծնլարա պիր ըիւյա կիպի սին :

Սէ տիր պու տիւնեա , նէ տիր . հիչ
 մանասը եօզ՝ պիր ալայ խայալի վիւճուտ-
 լար մէքէանը տըր : Պիր թարլա տըր քի
 աչըլան չիչէքլէրի՝ մէյվէ կէօսթէրիր ,
 լաքին վերմէզ . պիր գօրգուճ՝ շէօլիս-
 թան տըր քի , հէր եէրինի տիքէն պաս-
 մըշ , կէզէն սէֆիլին՝ հէր աթըմտա այա-
 ղըն գանա պուլար :

Սէ տիր , նէ . պիր Փըրթընալը տեր-
 եա . իւզէրինտէ յէզէնլէր՝ փերվասըզ
 գուրսանլար տըր . օլան մալլէրի՝ սույուն
 եիւզիւնտէ կէզեր : Ֆէլէք պիր իւֆիւ-
 ըրիւփ , տէնիզի չալգայաճազ օլուրսա ,
 պիր ումաճազլարը տահա գալմազ : Պին
 թէքնէտէ քիւրէք չալարլար , հէր պիրի-
 նին պայրաղը պիրէր ըէնք : հիչ պիրի-
 նին եիւրէյի ըահաթ տէյիւ , էն լիման .

ըզ վագրթտա գօրգույուլա իւմիտ արաւ սրնտա չալգանըրլար եւթըրլար : Հիփիսի եկլքէնլերին տօլտուրմուշ , իգպալէ տօղրու կիտէր : Եաքին իլմի հօնիւնէ փուսուլա էտէն , Փագիլէթի քէնտիլէ երլտըզ թուլթան , փէք ազ տըր : Հիք քէս՝ ազ չօգ՝ Փէլէլին օյնագլըղընտան շիքեայէթ էտէր . կեահ տալղալարըն թէփէսինէ չըգար , կեահ չուգուրունա էնէր , եօլլարընտան ուզագ գալըրլար : Տալղալարըն արասընտա սըգըլըփ , պիր պերլերինէ զըտ նէֆսլերինին հիւքմիւնէ կէօրէ՝ պիր պերինէ չաթըլըփ , Փէլէլին Փէլաքէթինտէն զկատէ՝ քէնտի ագըլըղըգլարընըն պէլասընը շէքերլեր :

Եյ էօրֆլիւ տիշ տէնիզ , սէն ինիլտէլէն տալղալարընլա վաթանըմը գուշաթմըշ սըն , նիչէ՛ ճանլար , նիչէ՛ նէֆէսլեր եուլթմուշտուն . ինսան էվլատընը եուլթմաղա՝ աղղը աչըգ պիր կիրտապ սըն , էճէլ՝ մուսիպէթլի գափուսուլա սէնտէ հիւքեուլէթ էտէր՝ պիր աղիմ մէզար սըն . պու տիւնէտանըն միհնէթիւնի , էօմիւրլերին մուսիպէթինի , այնէ կիպի կէօղիւմ էօնիւնէ գօյօրտուն :

Շաղըմըղըն էվլէլ պահարընտա , վիւճուտ սաղըղը եիւզիւմիւզտէ փարլարքէն , տամարըմըղտա գուլվէթ ճէվէլան էտէրքէն , շաղըգ եիւրէլիմիղտէ չըրփընըրքէն , վէ էօմիւրտէ թէճրիւպէ .

միզ եօզ՝ եաշամատա տաճա մուպթէտի
 իբէն, իւմիտլերէ գափըլըր, արզուլերին
 էօնիւնէ տիւշեր, սէվինէ սէվինէ փալա-
 մարը քէսեր, էնկինէ աթըլըրըզ : Շաշ
 գըն շաշգըն կէօրտիւյիւմիւզ ըրեյալէր-
 տէ, Տէր Տալա, Տէր երլտըզ պիզէ եար
 տըր : Տէր քէս աճէմի կէօնիւնիւն ար-
 զու էթտիյի մուրատէ էրէրիմ իթիգա-
 տի իլէ եօլա չըգար : Վաքին գատեր
 տէրեասընը իսգանտիլ էտէ պիլէն քիմ :
 Պու ագըլըրզ տէլի գանլըլարըն չօղու՝
 իմտատըրզ Տիւնէրսիզ եօլա չըգըփ, ա
 գըպէթ թէտպիրսիզ կէմիճիլիքլէրինէ
 գուրպան օլուփ, թաշա օթուրտուրլար :
 Պազըսը կէմիսին էյի գուլանըյօրքէն,
 ափ անսըզ պիր գասըրղա չարփար, եօ-
 լունու շաշըրտըր, տէօնէճէք իւմիտի
 գալմազ : Տիւզկեարլարա տալղալարա
 գարըջ ճէնքլէշմիշ ատամ՝ ճէսարէթ
 քէսպ էթմիշ տիր, էինէ եօլունու պու-
 լա պիլեր : () գատար զայրէթ, օ գա-
 տար զաճէթ լիմանը տէյեր : () սըգըն
 թըլար արասընտա լիմանը կէօրիւրլէր :
 Վաքին իշթէ լիմանը պուլտուգ տէյի
 սէվինտիքլէրի եէրտէ, էինէ կէօզլերին
 տէն զայպ օլուր : Տալղալարը նաֆիլէ
 տէօյերլէր եաթըրլար : Տէնտիլէրինի
 կիրտապա չէքէն Փէլէյին սուլարը՝ քէն-
 տի քիւրէքլէրինտէն զօրլու տուր, չէքեր
 պաթըրըր : Վիմանըգ Տալատա պիլէ
 նիլէլէր պաթմըշ տըր : Տալղալար աջը-

լըր . . . կեմիւրի տալար . . . տալզա կե-
 լըր իւզերլերինի էօրթէր , ատլարըլա
 սանլարըլա տիպինտէ գալըրլար : Իրթէ-
 սի կիւն՝ տիւնեայէ կեմիւր օլտուգլարը
 պիւէ պեւիսիզ օլուր : Երտլարընտա
 պրագտըգլարը պիր գաչ կիւնլիւք շէօճ-
 րէթ՝ էլլէրին նէսինէ՞ հարար : Պաթմըշ
 կեմինին պայրազը կիպի , սույուն էիւ-
 զիւնտէ պիր ազ տաճա սալլանըր , սօնդ-
 րա օ տա պաթար : Պիր շէզար՝ տիլլէր-
 տէ սէօյլէնլյօր , լաքին պինի ունուտուլ-
 մուշ : Իշթէ պէօյլէ միւլաճազասրզ տէ-
 լի գանլըլար՝ պունուն կիպի պին թա-
 րիգ իլէ զայ օլուր : Պիր մուվաճըգ էրլ-
 տըզ ալթընտա տօղմուշ , Ֆէլէյին սէվ-
 կիւլիւսիւ՝ էէլքէնլէրին տօլտուրուփ , ար-
 զու լիմանընա տօղրու կիտէնլէրտէ՝ մու-
 րատա էրմիշ գաճքիշի գալըր . վար ըսա
 տա՝ չօգ սիւրմէզ , օնլար տա շիքեայէթէ
 պաշար : Ինսան տըրլար , ինսան էմին
 օլամազ : Ֆէլաքէթտէն գուրթուլմուշ-
 լար ըսա , թապիաթին էլինտէն տէ գուր-
 թուլա պիլիըլէրմի : Սագըթլար՝ գուվ-
 վէթլէրինին թէմէլինի սէօքէր . սէնէ-
 լէր՝ էօմիւրլէրինին զաիֆ պինասընա
 տուրմաշըփ գազմա վուրուր : Պին գա
 զատէն գուրթուլալար , էլպէթտէ է-
 ճէլէ չարփարլար , ագըպէթ պիր Փըր-
 թընատա զարգ օլուփ կիթմէլի տիրլէր .
 () պէպիւրլէնալքլէրի էլկիւզարըզ՝ է-
 ճէլին աճըսընը արթըրմագտան զայրի

տրղը վազըթ պիւէ, սելամէթ լիմանը
նա կիրիր կիպի վարըր :

Եւ լորենցիոս, պէն տիւնեանըն պէ-
լալարընը սանա հեփ պիր եկրտէ գա-
րըըզ կէօսթէրտիմ : Եւեր հեր պիրինի
պաշգա պաշգա ըէսմ հտիփ, տահա սէչ
քին կէօսթէրտիմ, տահա մուսիպէթ լի
կէօրիւրտիւն : Ինսանը հեր պիր չաղըն-
տա պաշգա պաշգա կէօրտիւրքձէ, տահա
զիստէ ահ էտերսին : Սէնին օղլունու
սէօլէյիմ, օնա պազ : Սէնին օղլուն պա-
պալարըն էն էյիսինէ, անալարըն էն Փա-
ղիլէթ լիսինէ լայըզ պիր էվլատ տըր :
(Սնուն գըսմէթի՝ սանա նասիհաթ օլ-
տուն : Կերչի ինսանըն եիւրէյի թաշտան
եափըը տըր, լաքին պապանըն եիւրէյի
երմազ օլուր : Սէֆիլ հազ՝ քիչինին էվ-
լատընա տաիր օլտուղու հալտէ, պապա-
նըն գալպինէ զիյատէ թէսիր էթմէք կե-
րէք . օնուն իչին սէնին տէ գալպինէ տօ-
գանըփ, ինչա ալլահ Փաիտէսին կէօ-
րիւրտիւն :

Տահա չօզ օլմատը, սէնին էվլատըն
պիր զաիֆ վիւճուտ՝ հիլէրտէն տիւն-
եայէ կէլտի . պու կիւն պիր ճահիլ չօ-
ճուզ տուր : Տիւնեայէ կէլինճէյտէք
զահմէթի անասը չէքտի, օնտան սօնը-
րա սէն պաշլատըն չէքմէյէ : Եւ արին սէ-
նին օ մուհապպէթ իլէ գայըրման՝ տիւչ-
մէն կիպի զապթ էթմէք գատար տըր :
Պու սէվտիլին էվլատը՝ աճապա կիւնտէ

գաջ քերրէ՛ մնայուզ չէհրէ իլէ մահ-
զուն հտէրսին : Ընձագ սէն օնու պէօյ-
լէ սերթ թութման՝ լազըմ տըր , չօ-
ձուգուզ սէվտալարընը գըրար : Պիր
թաղէ Ֆիտանը թէհլիքէսիզ պիւյիւթ-
մէք իչին , էթրաֆընա պէօյլէ տիքէն
չալըսը չէքէրլէր : () նու տահա քէնտի
ագլընա պրագմագ օլմագ , իտարի հտէ-
ճէք պիր զապթլը գլաղուզա միւհթաճ՝
տըր : Գօրգույու պիլլօր . հաթ թա կիւն .
տէ պիր գաջ տէֆ՛ա կիւլ պէնզի սօլար ,
գօրգագ կէօղլէրինտէ եաչարը փազլար :

Օ ալալը չօձուգ , կիւնահարզ օլտուզու
նէյթ՝ եարար : Տօղան գուտրէթլէրի թէր-
պիլէ իլէ պաղլանըր . գապահաթ իչէ-
մէյէ տահա գատըր տէյիլ էքէն , աղա-
մագ մէչգ հտէր : Գապահաթլը օլմա-
տան , սէֆիլ օլուր : Հէմ կիւնահարզ
տըր , հէմ մահզուն : Ֆագըրըն չէքտիլի
նէ գուլում տուր : Լաքին իղմաղ էթ-
սէն , տահա պիւյիւք զուլմ օլուր : Լըթէ
պիղիմ հալիմիզ պու տուր : Կէլէճէք վա-
գըթ իգպալնին՝ շիպհէլի իւմիտինի ,
չիմտիքի վագթին տէրալէրի իլէ , էրլ-
լարձա չէքիլէճէք մէչագգաթ ըլա սա-
թըն ալմալլըզ : Պու աճըյը չէքմէյէ պա-
պա օլմագ լազըմ մը :

() ղուեն պիւյիւտիւ , արթըգ չօձուգ
տէյիլ . սէնին թէրպիլէն իլէ ֆաղլիլէթէ
մէյիլլէ պիր էլիտ օլտու : Ուսթա գապ-
թընտան չըգտը , քէնտի պաչընա օլտու .

13

զունս կիւմէնիփ, զապթըր ապթըր պրագ-
տը, տիւնեայէ աթըլտը: Հէլէ շու գա,
տար էօյտիւքէրի տիւնեայը էլէ կէթիւ
տի. օն սէնէ զահմէթ չէքտի ամմա, շիմ
տի պիւթիւն սէֆասը քէնտիւնին օլտու:
Վէ՞ Փաիտէ. էվլէլքի պրագտըղը ուս
թատան սէրթ՝ տիւնեայը պուլտու: Գիք
րինտէ՝ նէ թապիաթտէն պին մէշագ-
գաթլա էօյրէնտիլի մէշգ գալտը, նէ
գալլինին իլհամը. վէ քիթապլարտա
օգուտուղը՝ Փաղիլէթ տէրսլէրինի հէփ
ունութտու: Աքին չօգ սիւրմէզ, անդ
լար քի, Փաղիլէթին աղըրլըղը՝ պէտ-
խուլտան չօգ խաֆիֆ տիր:

14
Ավլատընը տիւնեայէ սօգանլար նա՞-
սըլ ատամ տըր: Հէփ տիւնեայէ ետիբը-
մըշ, տիւնեատէ սիւրթիւնիւր, պիւր սիւ-
րիւ տիւնեա ատամլարը տըր: Պու մահ
Քուպ միւսաֆիրի՝ չօգտան պէրի արղու
չէքտիլի միւֆէրրիհ ճիմիլէթլէրինի ա-
լըրլար, իքրամ էտէրլէր, օգշարլար, սէ-
վէրլէր, մուհապպէթ կէօսթէրիլէր.
լաքին օնլարըն նէ խաին օլտուղունու
չափուք անդլար. վէ տօսթլուգ տէտիք-
լէրի շէյի գէվգլէնիփ, եիւրէք երմշագ-
լըղընը թագսիրաթ սայտըգլարընը, վէ
քէնտի ագըլլարըլա՝ եիւրէքլէրինտէ ա-
ճըմագ հասսէսինի քէօրլէմիշ օլտուգ-
լարընը, քէնտիլէրէ շան ատտ էտէր՝ ալ-
չագ հէրիֆլէր օլտուղունու կէօրիւր:
Հագիգաթլը ատամ կէօրիւնմէյի՝ ու.

Թանրըլար . վէ իւզերերինտէ պիր էք . սիք պետխույ վար ըսա , օնու տա վար կիպի կէօսթերմէյի՝ քէնտիլերէ իՖթիխար սայարլար : Եւանը տօղրուտան զկատէ սէվերեր , տօղրույու տօղրու սէօյլէյէճէք եհրտէ պիլէ , թէք եալան սէօյլէմիշ օլալմ տէյի , տօղրու սէօյլէմէզէր . սանրըսըն քի , պետ ամէլ իշլէտիքերի եհրտէ եիւրէքերի խայր ամէլ Ֆերահը տույար :

15
Եւ լօրէնցիոս , սէն պունլարա թէհամ միւլէտէ պիլիւրմիսին : Եւանճըլըգ տա սաչ սազալ աղարթմըշ , ատամ ալտաթմատա մահիր օլմուշ , շէյթանլըգ տա թէֆէննին էթմիշ հօգգապազլարըն արասընտա՝ կվատընը կէօրիւսէն , էօվքէնի զապթէտէ պիլիւրմիսին : (Յլար թաշ եիւրէքերինէ պիր եալտըզ վուրուփ , խըրանէթլերինի կիզէրէր , խաին թէտ պիրէրինէ պիր գալըն փերտէ շէքերէր . վէ սէֆէր թէտարիքի կէօրտիւքերի եհրտէ պարըշըգ սօհպէթի էտերէր . տիլլերի Ֆիթնէտէն իպարէթ , գալպլերինտէ սատազաթ էօգ : Տիւնէտտէ կէզմէյէ պաղլայալտան պերի , պիր պիրինէ չաթըփ սիւրթիւնմէտէն՝ եիւրէքերի նասըր պաղլամըշ , տույմազ օլմուշլար : (Ղուճուն սատրգ տօսթլարըլըզ տէյօրլարմը : Եւանճը՝ հիլլէպազլար . . . պէլի . . . տօսթլարը տըրլար , իշլերինէ եալայընճայա գատար : Եւքին հիսսէտար

օլմատըզլարը հէր պիր էյլէյինէ՝ եիւրեք-
լերինտէ գըզգանձըզ վար, զարար վէ-
րէճէք պիր Ֆըրսաթ պուլտուզլայն, պաշ
տիւշմէնլերի օլուրլար: ()ղլունու աճը-
րըմքի, հէր քէսին պաշընա կէլէն՝ օնա
տա գըօմէթ օլույօր: Ահնին էվլատըն
գօնուշմատա թաթլը, տօղըուլուղու սէ-
վէր, տիլի եիւրէյինէ ույղուն, հէր քէ-
սէ կիւլէր եիւզ կէօսթէրիբ, պիր էլլ
կէօքսիւնտէ, պիր էլլ ճէպինտէ. քէն-
տիլի մէտճ էթտիրմէտէն չէքինիբ, տօս-
թունտան սըրըրնը էսիրկէմէզ, եիւրէյ-
ինի աչար: Ա՛նճ, վա՛նճ. աչըզ եիւրէյ
իլէ օ եարամաղլարըն արասընտա կէզէյ-
օր, հէր պիրի պիրէր օգ վուրույօր սա-
նըրըմ:

16
Տիւնեատէ եաշայրփ, եիւրեք օյնաթ-
մալարը չէքէ չէքէ՝ խալգտան էմնիյէէ.
թի գալտըրըփ, տիւնեանըն տօլաչըզ
եօլլարընտա, վէ գալպլէրին խըյանէթ
թարիգլէրինտէ, վէսվէսէ իլէ կէզմէյի
էօյրէնինձէյէ գատար, նէ ա՛ն ու վա՛հ-
լար չէքէճէք. մուլթըն, էյէր օնու տա
էօյրէնինձէյէտէք քէնտի Փազիլէթինի
իթիրմէզսէ: Օիրա տիւնեանըն պօ-
զուգլուղունտան սագընմագ իլմինի էօյ-
րէնմէյէ, պօզուգլուղա եագըն վարմա-
լը, վէ եագըն վարտըզլայն էքսէրիյէա
քիչիյէ սիրահէթ հտէր: Պու պապտէ քի-
չի քէնտիլի հըֆզ էթմէնին պիր թարի-
գի վար. ճանընը փէք թուլթուփ, քէն-

տելի գապութ Էթմէլի : Եօզսա պիր տէլի
 գանլը՝ վարա վարա պազը քէօթիլ Էլ
 Լէթէր փէյտա Էտէր քի , ճանընըն գա-
 թի այարը Թէնդիլ օլուփ , պի էյէի հա-
 լին պահասընտան տիւշէր : Բլէմն ույ-
 ուփ , հէր քէս Էլէ իւնսիյէթ Էտէ պիւ-
 մէք Էլին , մէշտէպինի պօզուփ , քէնտիլի
 ալազլամագ իգթիզա Էտէր : Ա է ըրդ-
 սըզլըզա շէօհրէթլի իւնվանլար ըլա շէ-
 րէֆ վէրիլէն տիւնէատէ , ինսան ստընա
 օլան ընդալէթէ՝ Էաշամանըն Էօլունու
 պիւմէք տէտիքլէրի տիւնէատէ , վէ փէք
 ղէքի ագըլ՝ փէք պիւյիւք գապահաթ-
 լարա Էարայան տիւնէատէ , քիշի պու-
 ընդալէթլէր պահասըլլա տըր քի , պիր
 Թէմէլի իթիպար սաթըն ալա պիլըր :
 Եօզ տէֆա մէլէք ագըլ կիպի ագլ շէյ-
 Թան կիպի պիր ճանտա Էաթըր . վէ
 տիւնէանըն սօն տէրէճէտէ պօզուզլու-
 ղու՝ պունտան պէլի տիր :

Պիր հելլէլի մուրտար փօլիթիզա Էօյ-
 րէթմէյէ՝ մաքեալէլ տէտիքլէրի ստամ՝²
 Փիքըրինի պու գատար Էօրմագ նաֆիլէ
 իտի : Ինսան Էվլատը քէօթիլ լիւլիլ ուս-
 Թասըզ Էօյրէնմիշ . մաքեալէլ քէնտի քի-
 Թապլարընը Էազմատան , նասիհաթլէ-
 ըրինի ինսանլար չօգ Էվլէլ ամլէլ գօմուշ
 լար ըտը : Տիւնէա քիթապընըն հէր Էիւ

1 Մաքեալէլ պիր ալմ՝ վէ ալիլ միւլէլիֆ տիր ,
 լաքին փօլիթիգա հագդընտա Էազըրը հէփ հլլէլ
 տէն իպարէթ տիր :

զինտե պիրեր Փազրիլեթ իսմի կեօրիւր սիւն, լաքին սալթ իսմի եազրլը տըր, գուսուրու պէյազ տըր : Ղեմիլեթլեր տե շէհրեղեր կեօրիւրսիւն, լաքին կեօնիւլեր եօզ, վար ըսա տա կեօրիւնմէգ : Կեօնիւնիւ աշիքեար կեօսթերէն շաշգըն՝ խալգա ղեվգ օլուր . զիրա սալթ եքսիքլիյինի կեօրիւրլեր, վե քէնտի սայղարզլըլը քէնտիյե քեար գալըր : Պէն պիր ատամ թանրտըմ, եիւզիւ տաիմա կիւլերտի, լաքին տամարընտա պիր սեյաճ ղեհր գայնարտը . սազ իքէն ըասթ կելտիյի շաշգընա փօճ փօճ կտէրտի . եօտիւյիւ զաման՝ եաշամասընա սեպեպ օլան տօսթա՝ լանեթ օգուտու : Եօրենցիոս, սէն պու եարամազլարըն եանընտա եվլիյա կիպի սին :

18
Սաիր տեվլեթ գափուլարընտա կեզէն ինկիլթերրալըյա պիր աճաիպ սեյրան տըր . պիր տեվլեթին պիր պիրինի գըզգանըր իքի խատէմէսի՝ պիր էլ չափուքլուղնյալ քէնտի եվլերինի եափարլար . պիր պիրինին եիւզիւնէ կիւլերէք, պիր պիրինին սըրըընը անղլամազ իչին, զարազլարընը թաթլը լազըրտըրար ըլա եալտըզլարլար . իքիսի պիր պիրինի ալտատըյօրում տէյի եօյիւնտիւքլերի եերտէ, իքիսի տե տէքքէ կելըր . պազը քերրէ . . . էյ ատիլ ալլաճ . . . իքիսի պիր պիրինէ գուրպան կիտեր : Հայ օ մուրտար սէնաաթլերիւնէ՝ քէնտի ըեզալեթլերի իւճրեթ օլ-

սուն : | աքին տիւնեայր իտարէ կթմէյէ
օթուրմուշ իքի կհչի ըրզ ատամ՝ պու
ալադարըր բուսվայ կտէն թարիգի իր
թիքեապ կտէրմի իմիշ : | յլիք կթաիբէ
րի ատամլարըն թէշէքքիւրիւնտէն՝ քէն
տիւէրին մահրոււմ կտէրլէրմի իմիշ : Օ ի
րա կլիք կտէնին գայպի կիզլիտէ օլուր
սա՝ թէշէքքիւրիւ նէրէսի իւէ տույար :

Վիշի եիւրէյինի էօյլէ իհթիյաթլա
կիզլէմէք՝ աշիքեարէ ըգարմադ տըր :
Մութլու սանա էյ գայպի սօզըու ա
ամ, եալանտան իքրահ, վէ սօզըույա
տաիմա ըիայէթ կտէրսին : | Սալզըն սա
նա թագսիրաթ տըր տէտիյի սատէ տի
լին՝ սանա իֆթիխար տըր : Վալպինի
կիզլէմէքտէն իպա կթմէք՝ պիւյիւքլուք
տիւր, ինսան օլանա լայըգ ամէլ տիր :
| Սուլուսի գայպ՝ ճանըն գուվլէթինէ ա
զամէթինէ պէշարէթ տիր : | Ինսան արա
սընսա մուտարա էտիփ, Ֆիքրինի անդ
լաթմամադ լազըմ տըր տէրլէր . լազըմ
ամնա, էօլլու շէյ մի տիր, սօրարըմ : | Ն
ճագ պու լազըմ տէտիբէրի լազըմտան
գուրթուլմաղա՝ պիր սաղ թարիգ վար .
պիր ալադ ատամա միւհթաճ՝ օլան իշ՝
սահիհէն լազըմ օլմատըզընը քիշի Ֆիք
րինէ գանտըրմալը : Փօփ ալիմ՝ պու սօն
սէնէլէրտէ տէվլէթին իտարէսինի հօգ
գապազար էլինտէ կէօրիւնճէ, պէօյլէ
սէօյլէր իտի : () նուն կիպի տիւշիւնէն
վաթ մը : Հագիգաթ օնուն կիպի տիւն .

Եանըն պօզուզ Եօլարընտա տօլաշրի տա,
 Զանընը լեքելմէ մէք՝ նատիրաթ տէն տիր:
 Տիւնեանըն գօնուշմասը՝ հեր նէ գա-
 տար Ֆէնայրսա, Եինէ Զանա շերեֆ վե-
 ըրի տերլէր: Տիւնեանըն Զանա օլան
 Փախտեսի պօշ տէյիլ տիր. կերչի Փազի-
 լէթի քէօրլէյէ պիլիւր, լաքին պէտ ա-
 մէլտէն տէ իքրաճ Եթտիրէ պիլիւր տեր-
 լէր. նէթիճէի քէլամ, տիւնեայը կյի
 կէօրիւփ, կյի անղլամագ՝ ինսանը թէր-
 պիլէ Ետեր տերլէր իսէ, պէն տէ տե-
 ըրիմ քի, պու իքի ուճուն օրթասը փէք
 թէհլէքիլ Եեր տիր: Վեամիլ տէտիլի-
 միզ ատամ՝ տիւնեա Եիւզիւնտէ թանղ-
 ըր տէյիլ տիր. Փազիլէթին տէ գաիֆ
 քէօշլէրի վար, տէօյիւշէճէք ճէնքլէրի
 վար, ինսանըն փիշինէ տիւշմիւշ գօվալար՝
 Եաուզ տիւշմէնլէրի վար: Փազիլէթի
 տօսթ օլանլարըն պու շէյլէրտէն թէշէք-
 քիսի՝ կերչի ազ տըր, վէ թէշէքքի Եթ-
 սիլէր տէ՝ փէք կէճ Ետերլէր. լաքին պու
 ճիւմլէ իլէ՝ կյեր Փազիլէթին տօսթու
 օլանլար աղլաշըրսա, աշնալըղը օլմայան-
 լար նիճէ կիւլիւմսէյէ պիլիւր: Վեա-
 միլլէյին աղլայաճագ շէյի վար ըսա, ճա-
 հիլլէք՝ ըաճաթը նիճէ տավա Ետէ պի-
 լիւր: Երա ճաճիլի տէ քեամիլի տէ սրգըն,
 թը շէքմէք իգթիզա Եթտիրտէն սօնղ-
 ըա, տիւնեատէ ըաճաթ Ետէն՝ շիքեայե-
 թի ազ օլան ըսա, վէ ըաճաթլըգ՝ սապր
 Եթմէտէ իսէ, վէ չօղ տէֆ՝ա Են Եազըն

տօսթլարըմըզ աֆվ վէ իղմագլխիղէ միւհ-
թաճ ըսա , պէօյլէ էօմրիւն , պէօյլէ տիւն-
եանըն նէսինէ՞ էօյիւնմէլի :

Մութլու տիւնեայը աղ թանըյան ա
տամա : Ը ու խաին տիւնեա , տօսթլարը-
նա սատաղաթ էթտիյի էօգ : Մ՛Տ , շու
խասիս տիւնեա , պու դատար ան վէրիփ ,
վերտիյինի տէ տէր ագապ կէրի ալըր :
Պու ճիւմէ իլէ թանըմասը ֆէնա տէյ-
իլ , եա ալտանըփ , եա ուղուրունա դուր-
պան կիթմէմէք իչին , թանըմասը էյի
տիր : Մքին կիւճիւք՝ թանըլփ տա
սէվմէմէքտէ տիր : Քիչի տիւնեայը նէ
դատար աղ սէվէրսէ , զէվգինի օ դատար
ղիյատէ չըգարըր : Քեամիլ ատամըն սըր-
ըր՝ իչթէ պու քէօչէտէ տիր : Մօրեն-
ցիոս , սագըն օլ տիւնեանըն սէսինէ գա-
փըլմա : Տիւնեանըն սէսի՝ տէնիզ մէլէյի-
նին սէսի կիպի թաթլը կէլըր , լաքին
օնուն կիպի տէնիղին օրթասընտա պին
ֆըրթընա գայաթըլա մէհնուր օլմուշ
պիր տէօբիւնթիւ իւղէրինտէ սէօյլէր :

ՀԱՐԻՅԵԵ

(ա) Նի՛ճէ, պիւթիւն թապիւթ պէնտէն թարա,
 Փամը օլմուչ: Երբի կէջիւ սանա դարը թագրիւր
 էթմէյէ պէ՛ն մի թահրիք էթմիւմ: Ճանըն էօլմէզ
 օլտուգտան սօնղրա նէ՛ն դալըր: Հէր շէյին, լօրէն
 ցիոս, հէր շէյին: Եջլէ օլտուգտան սօնղրա, պու
 էօլմէզ ճանը՝ մութլու էթմէլի: Եօգսա էօլմէզ ճանը
 լար գութսուղ մու: Քիշինին եիւրէյինի օյնաթա,
 ճագ պուստան պէթէր նէ՛ր օլա պիլըր: Պու ճիւմէլ
 իլէ լօրէնցիոս եինէ տիւնեայէ սարլմըշ տուրուր,
 Մալի միլքի տիւնեատէ տիր: ԻՓթիխար էթմէլի
 շանը շէօհրէթի՝ օնտան ալըր: Պանա տիւնեա ատա
 մը տէսինլէր տէր: Եջլէ պէա շէօհրէթէ՝ լօրէն
 ցիոս, նի՛ճէ Փօտուլանա պիլիբսին: Քէնտիլէ տիւն
 եա ատամը տէտիրմէք՝ էվմէլ զամանտա Քիշլէ շէօհ
 րէթ տէյիլ, րէզպէթ իմիշ: Ինսանլար ըիւթպէլէ
 ըրնաէն տահա տիւնիւշ տէյիլ իքէն, ճէննէթ լաՓ.
 զընտան ութամնազ իքէն, սէվտալարընը թահրիք
 էտիլ, գալլէրինի սէվինտիւրէն՝ քրեսթիյան իսմի
 իտի:

Պէնիմ էօնիւմէ տիւշիւփ, պէյթլէրիմի թէրթիպ
 էտէճէք՝ սէնին արգուլէրինի թահրիք էտէն ուլուր
 սուղ շէյլէր տիր: Ստամ, տիւնեայէ նէ փէք պէլ
 էնմիշսին: Պիւշիւքլիւք թամար՝ ճանընը նէ փէք
 սարմըշ. զէվգ սէՓա սէվտասը օնտան պէթէր: Ահօր
 տիւնմիւ գալլպինէ ագան զէ՛կրին փուհարըրընը:
 Իշթէ սէնին Փաղիլէթինի էօլաիւրէն օգլար, պու
 իւշիւ տիւր: Պէյթլէրիմի պու իւշ մաստէնին իւզէ
 րինէ պինա էտէրիմ, վէ տիւնեանըն ագլընը քեա
 միլլէյինի աէ խաթրըմտան չըրարմամ:

Ս լօրէնցիոս, սէն նէ՛ր ագլըա հիլմէթ էտէրսին.
 զէվգ, մալ վէ պիւշիւքլիւք արալարընտա պէօիւշ
 տիւքլէրի տիւնեայը, սէն ճէննէթտէն էյի սայայօր.
 սուն: Պու իւշ ճին նէվպէթէ էաթմըշ, քիշինին
 գալլպինի չալլայըրի, նէՓէս ալտըրմայարագ էզիւ
 եէթ էտէրլէր: Տալեա թօփու կիպի քիշլի էլտէն
 էլէ աթըփ, օլ գատար էօրարլար քի, տօլաշա տօլա
 շա՝ պաշը տօլանըփ սէրսէմ օլուր. րահաթլըզ ա
 րայըրի, իւմիտսիլիքատէ երղըա գալըր: Իշթէ լօ.

րենցիսուն՝ մէլաիքէ պիւլէ լայրդ կէօրիււրէիւփ , եալընըզ ինասնա վաս օլունան տէվլէթտէն ալա սայարըզ տիւնեա՝ պու տուր . սահիպի քէնտի կէօզ տէն էնիւփ կէթիլրտիլի տէվլէթէ , քէնտի առալէթի իլէ էմր կէթտիլի , վէ միւճիղաթլէրի իլէ պէյանէթ տիլի , վէ էօմրիւ վէ էօլիւմիւլլէ փիշքէշ էթտիլի տէվլէթէ , լօրենցիսս պու տիւնեա դատար իթիլար էթմէյօր : Ագլընըն պէյէնտիլի պու տիւնեա ալը : Տիքէնտէն էիւզ էաստըզ իւզէրինտէ ըահաթլըզ ալ ըայօր : Պի այնի , էյի թէրթիլ օլունամըշ հէքիմ շէրպէթի կիպի , քիշլէրի թէպէին էտէճէյինէ , տա հա ղիյատէ դապարտըր , խայալինէ գօրգունճ տիւլէր կէթիլիփ , ուչուզլանա ուչուզլանա՝ քիշլիլ ուչանըզ օրոուզունասն ղիյատէ ուչուսոււնտա էօրսէլէր : Պիլէրիմ , պունլար պին քէրրէ սէօլէնմիշ սէօզ պաշը ալը տէյէճէքսին : Էօյլէ տիւր , էօյլէ . լաքին մէֆհոււմունտա օլան հադ՝ անղաշըլընճույա գատար , հէր գաշքէրրէ սէօլէնտէ ալ ալը :

Տիւնեայր պիւր քէրրէ էյի թանըտրգտան սօնղրա , էլպէթտէ էա իսլահ օլուփ , գաշլպիմիլի ճէննէթէ սօղրուլթմալըլըզ , էախօտ տահա պու տիւնեատէ իքէն պիլէ , ասըլը ուսուլըու շէյթան օլմալըլըզ : Ահլ իմտի պապայըմ , շու գատար սէվտիլին տիւնէա , օ ըապըթասըզ մուհասպպէթինի աէյէրմի , ղէլա իսթէր քէսիշ , իսթէր հիւքմիտէ էսիր գալ հէր նէ կէթսէն , պէլասընտան գուրթուլամազըրն , Փա գաթ իքի սուրէթին պէլասը՝ պիւր պիլրինտէն Փարգը ալը : Ահօղունիւ գալարըրփ , սահիհ տէվլէթի , սահիհ առթուղու , պու էէրտէն էուգարը արամայան առամ՝ պու տիւնեատէ աօսթուն տէվլէթին կէօլէսինի պիլէ պուլամազ :

ՕՆ ԵՆԹՐՆԱՐՆ ԱՆՆԻ

ՍԵՓԵԱ ՎԵՔԵՆՏԻ ՔԵՆՏԻՅԻ ԷՕԼՏԻԻՐՄԻՔԻ:

Սէն տերսին քի (ա) ,, պիւյիւքլիւք սէվտասընտան վազ կէչտիւմ. օ պիր տէլիլիլիմիչ քի՝ մալի փէք չողա օլույօր : Ա քին օ կիւլէր եիւզլիւ սէֆայը նէ՞ Էա փայըմ : Ինսան գըսմընա՝ օնու հանկի՞ մուրապըթ խօճաւ Էասադ Էտէ պիլիմիչ : Ինսան սէֆայէ Էսիր տօղմուչ տուր : Ինսան Էվլատը՝ սէֆայէ մալիք օլմուգ իչին , Թաճը Թախթը Փիտա Էտէր , հիչ պիր Թէհլիքէյի սայմաչ , հեր պիւլայէ աթըլըր : Աա Էօլիւրիւմ Էա գալըրըմ տէյի՝ սէֆէրէ կիտէն ճէնքճի՝ եիւզ աղարտըր սամ , սէֆա Էտէրիմ իւմիտինտէ տիր : Պիւյիւքլիւք սէվտասընտա օլան ատամ՝ շերէֆէ նախլ օլուրսամ , սէֆա Էտէրիմ սանըր : Թախթ իւսթիւնտէ օթուրմուչ փատիշահար՝ սէֆանըն Փերմանընա իւթաաթ Էտէրլէր : Սէֆանըն ճէլպինէ քիմ տայանրփ , հիւքմիւնտէն քիմ չըգա պիլիւր ,, տերսին :

Սէֆա աչքը պիր սէվտա տըր քի ինսանտան այրըլմաղ . քիչինին Փապիլէթի նէ գատար ղալիպ օլսա , պու սէվտայը ան .

Ճառք թարիզա գոյա պիւրը . լաքին թէ-
մէլինտէն տէՖ հտէմէզ : ՄէՓա՛ ինսա
նըն էն պիւրիւք տէվլէթի տիր տէյի ,
թապիաթ պունտան զիյատէ սէօյլէյէ պի-
լի՛ր մի : (Բ)

Լա սանա քիմ տէր քի թապիաթին
սէսինի տինլէմէ , սէՓատէն իմթինա էյ-
լէ տէյի : ՄէՓա տէտլյին ճէննէթ մահ-
տուլու տուր . ճէննէթ տէքի բուհարը
ալլահըն մութուլուղունա հիստէտար է-
տէն՝ սէՓա տրր : Տիւնեատէ տէ սէՓա
վար : Պիւթիւն տիւնեա սէՓանըն իհ-
եասը տրր : ՄէՓա օլմասա , տիւնեանըն
եիւզիւ պիր սագիւլ շէյ օլուր : Իչինտէ-
քի վիւճուտլար քէչէլէնիփ , տօնուփ ,
ույուշա գալըրտը : ՄէՓա տէտիքլերի
տիւնեանըն բուհու տուր : Տիւնեա ո-
նունլա եաշար , տիւնեայր գըմըլտատան ,
էճէլէ գարշը տուրան , սէՓա տրր :

Տույմագլըգ հասսէսի օլան զաթլէր՝
հէփ սէՓանըն պէնտէլերի տօղար : Ին-
սանը՝ սէՓա օլմատըղը եէրտէ , սէՓա-
նըն կէօլկէսի էսիր էտէր : Լաքին սէ-
Փայը Փազիլէթտէ արայան՝ նէ գատար
նատիր տիր : Պէտ խույ սէՓասընըն տիւր-
լիւսիւ՝ գալպլերի չալգայան սէվտալար
կիպի չօգ տուր . ինսան գըսմը՝ եա ա-
սըլ սէՓա էտէճէք շէյի եանըլըր , եա
սէՓանըն հուտուտինի թէճաուզ էտէր :
Օիրա տիւնեատէ զապթսըզլըգ պիր
տիւրլիւ տէյիլ տիր . ագլըն պէյէնմէտլիլ

սէվտալարըն հիփսինէ զապթսըզըզ տէ-
նիր : Եվլատընը Թէրպիյէ հտէն պա-
պայա պազ . քէնտի պէլքի տահա մուր-
տար խոյլարա միւպթէլա տըր :

Պիրի մալին Թաթլըլըղընա գափը-
լըր , աաըլ սահիպինին էլինտէն գափար ,
հարամ ըլա կէչինիր : () պիրի քէնտիյի
ինթիգամա գուլ հտէր . քիմի աչգ ,
քիմի զարազ պաթագճըլարը՝ գան ըլա
սէֆա հտէրլէր : Նէթիճէի քէլամ սէ-
ֆա տէտիքլէրի՝ էյիլէրին տէ՝ քէօթիւ-
լէրին տէ նիշանկէահը տըր : Եարամաղ
քէսիճինին սիւահա տավրանտըղը՝ սէֆա
իչին տիր . մէմլէքէթ զապիթի՝ ույգու-
սունու ըահաթընը Փիտա էտիպի , կէճէ-
լէրտէ պիր քէօր Փէնէր իլէ մահալլէյի
տօլաշտըղը՝ սէֆա ուղուրունա տըր . . .
Խալգը տէրսէն . Թամաքէար ատամ՝ սէ-
ֆա իչին ույգուսուն սաթար , մալինին
եանը պաշընտա էօմրիւնիւ իփրանտը-
րըր :

Էգընա պէյէնմիշ մուրապըթ , սէֆայը՝
սէֆայա խօր պագմատա պուլուր : Պա-
ղը տէֆ՝ա տէրտտէ պէլատէ պիլէ սէ-
ֆա պուլուրուզ : () զաման տա սէֆայը՝
չէքտիյլմիզ միհնէթտէ , տէօքտիյիւմիւզ
կէօզ եաշընտա եա պուլուրուզ , եա պուլ-
մաղա իւմիտ էտէրիզ : Շ ու ապտալ գա-
լէնտէր՝ տիւնեայը Թէրք էթմիշ , չէօլ-
լէրէ չէքիլմիշ իսէ , սէպէպի նէ՞ տիր . օ
տա սէֆայէ պիր գուրպան : Մէֆա տէ-

տիյիմիզ՝ տիւնեատե սեվապըն տա , կիւ
նահըն տա աթասը տըր : Ռեզալէթի տե
իրթիքեապ էթտիրիր , ուգուպէթի տե .
էօլիւմիւ պիլէ կէօզիւմիւզե ալտըրըր :
Պու ալէմին սահիպի՝ պէնիմ տե էֆէն .
տիմ տիր . պէնիմ տե պու մէրագի պէյթ .
լէրիմտէն մէրամ՝ սեֆա տըր :

Պիլիրիմ , պիզիմ քեամիլիք թասլայ
ան նազիք միզաճ միւրաիլէրին կիւճիւնե
կէլիր . սեֆանըն մէտհինի էթտիյիմ՝
թէհլէքէլի շէյ տիր տէյի , ճէսարէթիմի
զէմմ էտիփ , եիւզլէրին էքշիտիյօրլար :
Ինսանըն թապիաթինտէ՝ սեֆայէ օլան
մէյլի եէթիլմէզմի քի , պու տա մէտհի
իլէ կէլմիշ , տահա զիյատե թահրիք է .
տէյօր . պու նէ միւլահազասըզլըզ տըր
տէրլէր : Ի՛յ զէմանէ քեամիլլէրի , (էյ
էր հատտէն զիյատե քէմալիյեէթ թաս
լայանլարա քեամիլ տէնիրսէ ,) պէնիմ
շու միւլաիմ ճէվապըմը տինլէյին : Ին
սան գըսմը հաստէլլէրինէ ինսամըշ տըր .
պիզ՝ օնլար եալան տըր տէյիփ խալգը
ալտատամնյըզ . ալտատա պիլսէք պիլէ ,
ատամ՝ ալտաթմադ Եօլլու շէյ մի տիր :
Հաշա . զիրա տօղրուսուն կէօրէճէյի ի
շի՝ եալան կէօրէմէզ : Ի՛յլէ իսէ տօղ
րուճա՝ իզրար էտին քի , պալ թաթլը
շէյ տիր , լաքին իչինէ զէհիր կիւրերսէ ,
ասամը Եօլտիւրիւր : Ի՛լիճէ . սալթ ֆա
զիլէթի մի մէտհ էթմէլի : Ինսանտա
ֆագիլէթտէն զայրի մէտհ էտէճէք շէյ

եօգ մու : Ելլէ իսէ նիշին սաղըզը
 խասթէլիքտէն՝ էյի սայարլար : Թապիա
 Թին սեվտիյի շէյ՝ էլպէթտէ էյի տիր ,
 պիզ սեջլէմէյէ հաճէթ տէյիլ : Ե
 քէնտինի սազըն տէյի՝ կէլէճէք վագըթ-
 տան պէրի՝ գուլաղընա սես կէլմէտիք-
 ճէ , կէօրտիւյիւն սեֆա՝ ֆագիլէթտէն
 կէլմիշ տէյիլ իսէ պիլէ , սէն էինէ կէրի
 գալմա :

7 — Եֆա տէտիքլէրի՝ հօմրիւն մուալէ-
 ճէսի տիր : Եարատանըն քերէմլէրինէ
 Թէշէքքիւր տիր : Եարատան՝ գալպի-
 միզէ պիր լաթիֆ հասսէ վերմիշ օլմա-
 սայտը , էթտիյի քերէմլէրէ Թէշէքքիւր
 էտէրմի իտիք : Եֆա տույմայան քիշի՝
 նամքէօր տիր : Ենսան՝ սեֆայը պէշիք-
 տէ իքէն պաշար տույմաղա . տօղտուգ-
 լայն սեֆանըն չէշնիսին տույար , վէ հօ-
 լիւնճէյէ գատար՝ աչքը գալպինտէն չըգ-
 մազ . քեամիլլիք սեֆայէ տիւշմէն տէյիլ ,
 սեֆայը չիւրիւթմէք իչին օլմուշ տէյիլ ,
 հաթթա սեֆայէ էար օլուսի , էօլ կէօս-
 Թէրմէք իչին տիր :

8 — Թապիաթ ինսանա էպէտէն սեֆա
 էլլէ տէյի չաղըրըր : Տէր Թարաֆտա
 հասսէլէրիմիզէ սեֆա էթտիրէճէք շէյ
 կէօսթէրիր : Տիւնեանըն պէրէքէթինի
 պիղիմ իչին էափար : Գատիմի պիր տիւ-
 իւն Թուլթմուշ , ինսան էվլատընա նե-
 ֆիս չէշնիլէր իլէ էպէտի զիաֆէթ է-
 տեր : Ղհօմէրա էլի իլէ սեֆա գատէ .

Հին տուրմայրքի տօլտուրուր , վէ հագ-
 թարաֆընտան ինսանա սունար : Տապէ-
 թինի գապուլ էթմէմէք նէ տիր պիլի՛ր-
 միսին . պիզէ սէֆա էթտիրմէք իչին ար-
 զուէրի , արզու հտէճէք շէյլէրի , վէ
 շէշնի տույաճագ հասսէլէրի պիր պիրինէ
 ույտուրան ալլահըն նիմէթինի ինքեար
 էթմէք տիր : Եօգ , եօգ . եարատանըն
 քերէմլէրինի գապուլ էտէլիմ , քէնաի
 կէօզիւ էօնիւնտէ սէֆասըն չըգարալմ ,
 վէ տույտուղումուղ սէֆա՝ քէնտի քերէ-
 մինէ թէշէքքիւր օլտուն : Ենճագ հաս-
 սէ գատէհինի օրանսըզ իշմէյէլիմ : Են-
 սանա լայրգ՝ տահա գուսուրսուղ սէֆա-
 լար վար : Եգլմը թէրպլէյէ էթմէք ,
 ճանընըն գուտրէթլէրինի իչէթմէք ,
 Ֆիքրինի ֆագիլէթէ ալըշտըրմագ , վէ
 էյլիք էթմէյէ պիր գարար աշգը օլմագ ,
 քիշի պունլար ըլա գալպինէ ֆերաս վէ-
 ըրիփ , տաիմս սէֆատէ օլուր :

Եօրէնցիոս , սէն պիր պէճիտ շէյ տիւ-
 շիւնտիւյիւն էօգ , ամմա էյեր սէֆա հագ-
 գընտա պիր տիւշ կէօրիւփ , սէֆանըն
 թապիաթինի պիր ճիւզի տիւշիւնէ պի-
 լիրսէն , պէյթլէրիմէ գուլագ վէր տէ ,
 սէն նէ փէրհիւքեար մուրապըթ ատամ
 օլտուղունա շաշարսըն : Սէֆա տէտիլին
 նէ տիր . պիր միւֆէրրի՛՛ համ իլէ անը-
 լըր ֆագիլէթ տիր : Տահա էյիսինի սէօյ-
 լէյիմմի . ֆագիլէթ պիր ֆիտան գալէ-
 մի տիր , սէֆա ուճունտաքի չիւէյի տիր .

վէ քեամիլ եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆուն խաւսիմէրինին պու պապտէ սէօյլէտիյի ԻՖթիրա տըր :

Ինսան գըսմընտա գութլու օլմանըն սըրըընը շիմտիյէտէք պուլմուշ եօգ : Գուրու արզնյլա գութլուլուգ պուլունմազ : Գութլուլուգ տէտիքլէրի՝ նէ պէտխույունն ալջագլըղընտա հասըլ օլուր , նէ ալ չազ ատամըն պօղուգ գալպինտէ : () պիր սէնաաթ տըր քի , մէշգ էթմէյի միւհթաձ . վէ մէշգտէ միւտալէմէթ էթմէյլէ օլուր : Օիրա պիր քէրրէ արասընը սօնութուգլայն , էվվէլքի չէքիլէն դահմէթին մահսուլու զայ օլուփ , մէշգտէ օլան գուսուրունն արտը սըրա տէրտ իլէ պէլա կէլիր : Պախթըմըզ՝ պիզ արամա տան՝ քէնտի կէլիփ պաշըմըզա շան շէրէֆ էաղտըրա պիլիր . մալ՝ այաղըլլա կէլէ պիլիր . լաքին քէմալիյէէթէ պիզ գարշը վարմալըլըզ : Բնձագ կէօզիւմիւզիւ գօրգութմայսլըմ . քէմալիյէէթի արամագ էլըէմ իսէ , զայրէթի օլան ատամա՝ էլէ կէթիրմէսի տէ շիւպհէսիզ տիր : Տիւնէանըն սաիր էյլէքլէրի կիպի , պազը՝ արայանտան գաչար մագուլէտէն տէյիլ

Ի Իթիրա տէյիլ , զերա եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆ՝ Փաղըլէթ տէյի զէվգէ սէֆայէ տէր . պիր ասամ նէ գատար զէվգ սէֆա էթսէ , օլ գատար չօգ Փաղըլէթ սահէպի օլուր տէմէք իսթէր : Լաքին պու պիր պահա տըր քի , եունկ Ֆէյլէսօֆ քէնտի տէ գապուլ էթմէյօր :

տիր . քէմալիյէէթի արայան ասլա սօշ չըգմաղ :

Սէֆանըն աթասը քէամիլլիք տիր .
 թայասը թէրպիյէ տիր , խօճասը սասլը
 տըր . սունլարտա միւտավէմէթ էթ մէյ .
 իլէ թէքմիլ սէֆա օլուր : Սէֆանըն թախ .
 թը՝ սալիճ ատամըն գալպի տիր . ծնտա
 վագարըլա օթուրուր , ճանըն Տէր գուու
 իթիսէ թաթըլ թաթըլ Տիւքմ հտէր :
 Ղափուսուստա օլան էթպաի՝ Փազիլէթ .
 լէր տիր , էթրաֆըն գուշատըփ , քէնտիլի
 մուհաֆագա հտէրլէր : Սէ պու իսիմլէ-
 ըրինտէն գօրգտուլումուղ Փազիլէթլէր՝
 Տէփ ինսանըն տօսթարը տըր : Լնսանըն
 էլլիլինէ չալըչըրլար . վէ հտէճէյի սէֆա
 նըն փէճի վէ փունարը տըրլար : () նլա
 ըն պիգէ էթտիլի թէնպիճ նէ տիր . պի
 զիմ քէնտի իսթէտիլիմիգ տիր : Սուլթ .
 լուլուղա լէյագաթ փէյտա հտին քի ,
 մութլու օլասընըղ տէրլէր : Լ՝ Տ թաթ .
 լը սէֆա , ս գուտրէթլի ազիգ գանուն
 սահպի . ինսանլարըն ագլը օլուփ , սէ-
 նի ագըլ աշգըլա սէվսէ , սէնին մուրա-
 տըն՝ ծնլարըն պէյէնտիլի շէյէ մութապըգ
 օլուրտու , վէ Տէր էմրին՝ ծնլարըն արգու
 էթտիլի շէյ օլուրտու : Տէվլէթ տէտիք-
 լէրի՝ սէնին էմրինէ իթաաթ էթմէք
 տիր : Տէրտ պէլա՝ սէնին էմրինէ իթա-
 աթ էթմէմէնին ճէգասը տըր :

Պիղ ագլըմըգճա՝ եարտանըն սէնի տիւնեատէ մէմուր էթտիլի թէտպիլլէ-

11

12

րինի պողաճաղը : Այն կեօքտէն էնտին
 իսէ, ինսանը հայվանա պէնզէթմէք իչին
 տէյիւ, իլլա ինսանը միւշէրրէֆ էտիփ ,
 եարատանընա եազլաշտրմագ իչին տիր :
 Ա՛ ճէննէթ մէլէյի, սէն կէլիփ արամըզա
 կիրտիյին՝ Ֆէրաճընլա ազլմըզա գուվ-
 վէթ վէրիփ, պիզէ եարտրմ էթմէք իչին
 տիր : Ալլըր իպթիտա Ֆազիլէթէ էլ
 թուլթարսըն , օ տա գարջըլըզնա սէնին
 հիւքմիւնիւ ալգըշար թագվիյէէթ վէ-
 ըրր : Ա՛ միւր, մէզհէսլ, վէ իւնտիյէէթ ,
 հէփ մէնին սայէնտէ եաշար : Տըմաղմը-
 զա լէզիզ կէլէն նաֆագանըն թաթլը
 չէշնիսի՝ վիւճուտումուզու պէսլէմէյէ պի-
 զի թաճըրէք էտէր . էլին պիզի մէտճ էթ-
 տիյի՝ խօշումուզա կէլտիյինտէն , քէնտի-
 միզի խալլա պէյէնտիրմէյէ ճաճտ էթտի-
 ըրր, վէ հէփիսիզի իթթիֆագտէ թու-
 թար . պու տէվլէթի՝ տալիֆ ատամ օպիր
 տիւնեատէ պէքլէր իքէն , պու Փանի
 տիւնեատէ պուլուփ , պուլտուրան քէ-
 ըմ սահիպինէ շիւքիւրլէր էթմէք պօր-
 ճու՝ քէնտիյէ սէֆա օլուր :

(4) Ա՛յ մուլուլուզ Ֆիտանընը սու-
 լայըպ շիլէնտիրէն մուպարէք սէֆա փու-
 նարը , ճանըմըզա տուրմա ագ : Ա քիին
 օ փունարը աչըփ ագըտան՝ անճագ Ֆա-
 զիլէթ տիր . գապաճաթ՝ պէրէքէթինի
 գուրուտուր : Ա՛ֆրաթ ըլա թագսիրաթ՝
 սէֆայը պէտ ամէլէ թէպտիլ էտէր , վէ
 ճէզասընը չէքտիրիր . օրանսըպլըգ պա-

շումըզը սերսէմ հտէր , աղըը աճը փէյ-
տա հտէր , հճէլէ սէպէպ օլուր : Պէնիմ
պիր տիւշմէնիմ օլսա , հօլչիւսիւզ օրան
սըզ սէֆատէ օլսուն տէմէքտէն Ֆէնա
տուա օգուլյամամ : Տօսթում , սէֆա գա
տէհինի թօրթուսունատէք տէվերերսէն ,
տիպինտէ աճըսըն պուլուրսուն . լաքին
հօլչիւսիւն շաշըմայրփ , թանղըրյա , ին
սանա , վէ սանա գարշը օլմատըգտան
սոնղրա , տօյա տօյա իչ . նէ գատար զիյ-
աստէ քէյֆ օլսան , ալլահա օլ գատար
եազըն օլուրսուն : Ալլահ պիլէ՝ սիւր-
տիւլիւ սէֆանըն նէտամէթի օլմամաղ-
լա ալլահ տըր :

Սագըն , պու հալի պէտ ամէլ սէֆա
լարընտա տա պուլուրում սանմա : Պէտ
ամէլ սէֆասընըն մէյվէսի՝ մութլադա
ազապ տըր , գուրթուլուշու միւմքին տէյ-
իլ : Ինսան հվլատը թանղըրընըն թէրթի-
պինի պօղուփ , գատերին էլինտէն գուր
թուլա պիլըրմի : Երի կէօյիւ եարա-
տանըն թէտպիրինէ գարշը սէֆա փէյ-
տա հտէրիմ տէմէք՝ տէլիլէք տիր : Պիր
սաղը եափան ուսթա՝ ահէնկինի ուլտուր-
մագ իչին փէրտէլէրին հօլէր , նիզամը-
նա գօր . սաղը չալան ատամ՝ էլպէթտէ
փարմագլարընը օ նիզամա ուլտուրմալը :
Բէզալիք ինսան հվլատը տա էթրաֆըն
տա օլան շէյլէրին սէֆասընը՝ եարատա-
նըն գօտուղու նիզամտա գուլլանըրսա
պուլուր : Ինսանըն եաշամասընը՝ եարա-

տան ալլահ ճան ըլա Թէնին իՅ Թիֆա-
գընա գումուշ, սէֆայը տա՛ ճան ըլա
Ֆազիլէթին իՅ Թիֆագընա: Ֆազիլէթ-
սիզ սէֆա՛ նէֆէս ալմատան եաշամուգ
կիպի, գապիլսիզ շէյ տիր: Ֆիլէթ՛ նէ
քէօթիւ ատամա տէվլէթ վերէ պիլիը,
նէ էյի ատամըն տէվլէթինի էլինտէն ա-
լա պիլիը: (Դ) Սէն Ֆազիլէթը օլ տա,
պագըսընը Թանզըրյա հավալէ էյլէ:

Ե ամաթատան խօշունան ատամլար,
Փիքիր տաղընրգըղընտա կէղէն ատամ-
լար, սիզ սէֆա էտէյօրուզ աէյի էօյիւ-
նիւրսիւնիւզ. սիզէ տիւնեանըն զէվգի-
նի չըգարըր ատամլար տերլէր, օյուսա
պէլասընը չէքէր ատամլար սընըզ: Ահօ-
զիւնիւզ տաիմա կէլէճէթ վագիտթէ տիր-
նիչին. շիմտիքինտէն խօշունտ տէյիլ սի-
նիզ, օնուն իչին: Վէնտիսիզտէն էօյլէ
ուսանմըչընըքի, չէքտիլինիզ տերտի
սըրըր էտէմէզ, հէր սաաթ աշիքէար է-
տերտիսիզ: Բահաթըլզ սիզէ պիր աղըր
եիւք տիր: Ճան սըգընթընըզ սիզի
էօրսէլէր եաթըր, իչէրինիզին սըգըն-
թըլարընը ույուշտուրմազ իչին ճանը-
նըզը ավընտըրըրսընըզ. նաֆիլէ շէյլէր-
տերտիսիզի աշիքէար էտէր, լաքին եա-
րանըզա մէլհէմ օլմազ: (Ե)

Ենսան գըսմը գուլու օլսա, կէճէ-
լէրին սուս վագթինի՛ չօճուգ օյունճա-
ղը էյլէնճէլէր իլէ կիւրիւթիլէ պօղ-
մազտը: Վէօյլէ օրսանսըզ քէյֆլէր՛ քէն.

տիյէ պէյէնմիշ խաֆիֆ միւրթէքիպ ճանւ
 արա մախսուս սուր : () քէյֆէր պիր
 խասթա սէսի տիր քի, պազիճէ սինիրլէ,
 ըի սարսըլմի, պիր աղ գուվլէթ սուրէ,
 թի կէօսթէրիր կէչէր : Պիր գըտըգլանւ
 մա տըր քի իպթիտասը կիւտիւրիւր ,
 սօնղըա կէօզիւնտէն էաշ չըգարտըր : (Ղ)
 () րանսըգ կիւլմէք՝ քիշինին ֆիքրինի տա
 ղըտըր , էլի թաճիզ էտէր , վէ չօգ տէֆ ա
 ֆօտուլմույուզ տէլիմիյիզ տէյի՝ քէնտիմի
 զի քէնտիմիզ գապահաթ լը էտէրիզ : Պազը
 քէրրէ էիւրէյի էանան ատամ՝ տէրտիմի
 տույմայըմ տէյի , քէնտիյի էօյլէ սէֆա
 արա վէրիր : Պէօյլէ պօշ շէյլէր՝ կէր
 չէք սէֆա տըր սանմայալըմ : () յար պէտ
 ամէլ քէյֆի տիր • պօշ պիր շէյլէ մահվ
 օլուր • օ քէյֆ կէչտիյի պիրլէ՝ ինսան
 կէվէր , վէ էվլէլքինտէն պէթէր մահ
 զուն օլուրի , տէրտինի տահա զիյատէ
 տույար : Պու րապըթասըգ քէյֆ՝ չա
 մուրլու սէլէ պէնգէր , սուլարը պիրտէն
 թաշըմի , տալգալանըր , էուվարլանըր ,
 շամաթայլա տաղըլըր , պիր պաշար , պիր
 տէ պիթէր • վէ օ պաստըղը օվարտա՝
 պիլէսինճէ սիւրիւքլէտիյի չամուրտան
 զարի շէյ գալմազ : Ֆէլաքէթէ գարըը
 գօյաճազ , ֆագըրըզա կիւլէր էիւզ իլէ
 ըիզա վէրէճէք , էճէլին գօրգունճ էիւ
 զիւնտէն իւրքմէյիփ , րահաթ էիւրէյիլէ
 գապուլ էտէճէք՝ պու քէյֆէր տէյիւ
 տիր :

17
 Գուժլուլուզ տեախըլերի՝ հասսէլե-
 րին տույտուղու կէչիճի քէյֆտէ տէյիւ
 տիր, իլլա ճաննն պէր գարար օլմասուն-
 տա տըր: Չալգանթը իչնտէ օլան ճան՝
 պէր գարար օլմազ: «Իր սէֆա տաի-
 մա պէր գարար օլմազ իչն, կէրէք քի
 թէմէլի գավի, վէ իպթիտասը թերթիպ-
 լի օլա: Եյլէ սէֆատա Փօտուլուզ,
 էտէպտիլլիք օլմազ. իլլա քիչնին թա-
 պիաթինտէ պիր թաթլուլուզ օլուր, եիւ-
 զիւ կիւլէր, եիւրէյի երմշազ օլուր, հեր
 քէսի աճըր. վէ էյլէ ատամըն հալինի՝
 քէնտիյի պիլմէյէն շաչքընլար՝ գասա.
 վէթ պէշարէթի տիր սանըրլար: Վէ-
 թիճէի քէլամ, քէնտի մահճուպ, աղըր
 պաշը, վէ եիւրէյի շազ օլուր: Ինսան
 գըսմընըն պունճա տէրտի արասընտա՝
 քիչի պիր զամսըզ սէվինճ կէօսթերմէք
 տէնքսիլլիք տիր: «Իր ատամ արսըզ ար-
 սըզ կիւլմէք՝ էլլերէ խօր կէօրիւնիւր.
 վէ տէրտլինին տէրտինի մասգարա էթ-
 մէք տիր: Եքին պիր ասըզ չէհրէ՝ տա.
 հա խօր տուր, քիմնէնին պէյէնիի իթի-
 պար էտէճէյի շէյ տէյիւ: Եարատան՝
 գուլունու գուժլու կտէճէք օլմասա եա-
 րաթմանղտը. էյլէ օլտուգտան սօնղրա
 պէյլէ պիր քերէմ սահիպինին էօնիւնտէ
 մէյուս չէհրէ իլէ կէզմէնին ասլը՝ նէ:
 ճանը մէթին օլան ատամ՝ պու իքի ու-
 ճուն օրթասընը պուլուր, վէզնինի շա-
 շըրմազ. գասավէթտէն սէվինճէ՝ գա.

րարըն պօզմայարագ վարըր . վէ պիր եօլ-
լու սէվինճտէն պիր խայըրըր գասսովէ-
թէ տիւշէճէք օլսա , թէտրիճի թէտրի-
ճի էնէր : Վեամիլ ատամ՝ ապլա նէ գա-
սավէթլի մէյուս ճէհրէ կէօսթէրիր , նէ
գայպինտէ օլան Ֆէրասը՝ օրանսըզ րա-
պըթասըզ սէվինճ իլէ տիշարը տէօքէր :
Իգպալի եերինտէ օլուր , գայպի Ֆէրաս ,
եիւզիւ կիւլէր , լաբին քէնտլի տէլիլիյէ
վէրմէզ :

18

Ի՛յ շաղգըն ատամ , տիւնեա ահպա-
պընը պրագ , օյունու էյլէճէյի թէրք էյ-
լէ : Սաղտան օյունտան թէսէլլա պուլա-
մազսըն . թէսէլլա պուլաճագ շէյի՝ կէլ
պէն սալըզ վէրէյիմ : Գայպինի մահզու-
նիյեէթ պասարմը . ճանընը գասսովէթ
սարաը մը : Ֆիքրինէ պիր հագ մատտէ
կէթիր , սէվտալարընըն պիրինի զապթ
էյլէ , պիր ալիճէնապըզ էյլէ , ճահիլէ
նասիհատ էյլէ , պիր տերտիմէնտլին եիւ-
զիւնիւ կիւլտիւր , տօսթուսու թէրսլիյէ
էյլէ , տիւշմէնինէ էյլէք էյլէ , եախօտ
տըգ ըլա Ֆիքրինի եարատանա գալտըր ,
եարատանը տիւշիւն . տէր ագապ գասսա
վէթին տէֆ օլուր , Ֆիքրին թագէլէ-
նիր , բուհլարըն ճանլանըր : Տէֆի զամ՝
էթմէյի լալի՛ ըհնք պատէյի , ահէնքլի սէ-
տալարա միւհթամճ օլմազսըն . վէ թամ-
պուրուսուն գըրըլտըղընա , պաղընըն գու-
րուսուղընա՝ աճըմազ թէսէլլա պու-
լուրսուն : (է)

Սէն քի կիւմէյէ Տէվէսին վար , պիր
 տէ քէնտի իւսթիւնէ կիւմէրմիսին : Սա
 նա պիր նասիհաթ վերէյիմ քի սէն տէ
 շաշասրն : Սար օտանա գափան , թէվ-
 րաթը : Կիւնէ ալ օգու . օնտա եիւրէյի
 նի թէսքին հտէճէք չօգ հագ մաստէ-
 լէր պուլուրսուն : (Յնարը հագ թաա-
 լա քէնտի եազարըմը օլմասա պիլէ , եի-
 նէ ինսան ագլըլա , սէնէլէրին տէվըի
 իլէ պուլունմուշ խազինէլէրին էն ալասը
 տըր . քէամիլ ատամ՝ օնլարը օգուտուգ-
 ճա հայրան օլուր : (Է) Սաքին սէն տէյ-
 էճէքսին քի , օ պիր սադիլ թարիգ իլէ
 Ֆերահարամադ տըր : Պէլի . լաքին կիւ-
 նէշին տէ իլք շավգը կէօզիւմիւզէ վու-
 բուրսա , խօշունուզա կիլմէզ . պիզի զկյ-
 ատէ խօշանտըրաճազ շէյլէրին իպթի-
 տասը Ֆէնա կէլիր : Պիր եօլճու թաթ-
 լը ույգույա տալըփ եաթըրսա , եօրցուն .
 լուգ սըգընթըրնտան տէյիլմի : Յէլէք
 պիզէ հէր էյլիյի փիշին ագճէ իլէ սա-
 թար . սէֆայը տա մուֆթ վերմէզ . ին-
 սանըն սէֆասը՝ գըլըճը էքմէյի տիր :
 Եարատանըն սէֆայէ թադտիր էթտիյի
 պահա՝ գահմէթ տիր . քիշինին սէֆասը
 գահմէթտէն սօնդրա օլուր : Վէք աճէ-
 լէ հտէն՝ (Բ) սէֆասընը պօզար . զիրա
 շէյ օլան սէֆա հիչ տիր : Օահմէթէ
 տայանըփ , րահաթըն կէլմէսինէ վագըթ
 վերմէլի :

20

Մտտի ինսանըն էտինէ պիլէճէյի էյ-
 լիքէրին էն ալաը՝ սէֆա օլտուղունա
 գարար վերէլիմ. լաքին սէֆանըն սաճի-
 Տի իէ սախթէտինի Փարգ էտէլիմ : Սա-
 Տիճ սէֆա տէնէճէք՝ ագիլանն օլան տըր .
 ագլ ըլա կերէյի կիպի թէֆթիչ էթմէ-
 տիքճէ գապուլ էթմէմէլի : Ֆազիլէթ-
 տէն հասըլ օլան սէֆա՝ գուլանըլմաղլա
 արթար , վաթթիլի էէնէր , վէ իթթիլ-
 արըն միւտտէթի էօմրիւ թէմամ օլուն .
 ճայա գատար էանընտան այըլմայըլի ,
 ախրէթի աչիքէար կէօսթէրէրէք՝ էճէլ
 գօրգուտունու տէֆ էտէր : Վպէտիլիք՝
 ագլամ կիւնէչի կիպի իթթիլարըն մէզա-
 րընա պիր փերթէվ սալըլի , թիւքէնմէզ
 պիր կիւնիւն իւք շէֆագը տըր տէյի՝ մէ-
 զարը միւֆերրիճ կէօսթէրի : Սախթէ
 սէֆա էպէտիլիքէտէն իքրաճ էթտիրի ,
 վէ հիչ օլաճաղըզ տէյի՝ պիր մուրտար սէ-
 վինճ վերի . քիչիլի օլտուղու հալտէ պիր
 կէչիճի ճիւղի՝ Ֆերաճ կէօսթէրիրաէ ,
 պիր տէ կիլէճէք վազթին փերտէտին
 գալըրըլի , իւրքէք կէօղլէրինէ՝ էպէտի
 մուսիպէթի կէօսթէրի :

Ղան , ճան . (շու միւկարէք իսմէ ին-
 սանլար սէճտէ էթտին .) ճան ճէննէթ-
 տէ տողմուլ տուր . տիւնէայէ վերէճէք ,
 էօգ պաճայա սաթաճազ մաթա՝ տէյիլ
 տիր : Ղանըն մուկատտէրի՝ քէնտի պիւյ-
 իւրլիւյիւն հըֆզ էտիի , զաթի ազատէ-
 լիլին սագլամաղ ըտը : Տիւնէատէն պիր

21

քիչի զատե եօջառ կիպի, աճելէ թէն կե-
չիփ, քիպարըղընա քիր կէ թիրմէյերէք՝
ազը Ֆիքրի քէնտի վաթանընտա օլմա-
լըյոր. տիւնեա սեֆալարընա պի գայտ,
վէ հօմիւր գատե Տինի գօրգարագ տա-
թըփ, սուսուզուզուն գանտըրմաղա՝ հ-
պէտի սեֆալարա պէքլէմէլի իտի:

29
 Աքին նէ տրմաղը պօզուգ ատամլար
վար քի, պու Փանի տիւնեանըն մաճսու-
լարընտան խօշանըր. Օնլարը Տեր շէյ-
տէն էյի սայար: () Ճէննէթտէն կէլ-
միշ միսաֆիրլէր՝ հպէտի միրասլարընը
պիր կէչիճի սեֆա իլէ տէյիշ հտէրլէր.
վէ կէչիսէճէք պուլմաղա՝ հսիր կիպի
աուճ աչըփ, սօգագ սօգագ տիլէնիրլէր
կէզերլէր: Սօնդրա եա պախթլարը, եա
չաղլարը օ եավան կէչիսէճէյի քէսեր,
եախօտ ույուշուգ տրմաղլարը լէզզէթ
ալմաղ օլուրսա, աճ գալըրլար. պիր տէ
ճանլարը օ գըսսա ույգուտան ույանըր,
իւմիտսիզլիք տէ պիլէսինճէ ույանըր,
ագըպէթ տայանամազ օլուփ երգըրլըրլար:
() նէ կիւճ, նէ զաճմէթլի հօմիւր տիւր:
Սու ճիւմլէ իլէ պազըլար խալգը ալ-
տաթմազ իչին, եինէ սախթէ վագարը
էլտէն գօմաղլար, օյուսս քէնտիլէրին
ալտատըրլար: Աքին օյոււնուն սօնուհա-
տէք սապը հտիփ, օ եալանտան կիւլէր
եիւզ իւլէ, խայալ փէրտէսինին գալգ-
մասընա պէքլէյէնլէր ազ արը. չօղու
հօվքէսին զապլթ հտէմէյիփ, փէրտէյի

քէնտի ելլել եւրթար : Ա է էօյլէ թէհ
 լեքելի կէչտտէն քէնտիլէրինի սագըն
 տըրաճագ՝ կերէք թասիաթին , կերէք
 քէնտի զիմէթլէրինին վերտիյի խասկ
 ըի գուլագ արտընա գօրլար , վէ քէնտի
 լէրին հըֆզ էթմէք իչին , զազապը պաշ
 լարը իւզերինտէ օլան ալահ էմըի , վէ
 տինէա գանունու տինլէմէյիփ , պիր կին
 լա իլաճ տիւշէճէքլէրի գօրգունճ կիր
 տապ՝ հեր թարաֆտան կէօզլէրի էօնիւն
 տէ կէօրիւնիւփ տուրնըքէն , հէփիսինի
 պասըփ , խըշմ ըլա քէնտիլէրինի էօթէ
 տինէայէ աթարլար :

Եւսհի , նէ տիր օ սէս . օ նէ գօրգունճ
 ինիլթի տիր : Հէլէ շու ատամս պագ ...
 թիւլլէրի աիքիլմիշ , կէօքսիւ եարալը ,
 գանլարը սէլ օլմուշ ... էօլքէսի տահա
 կէօզիւնտէն ագայօր . իւմիտսիզլէք խըշ
 մը տահա լէշի իւսթիւնտէ կէօրիւնիւյօր
 ... լօրէնցիոս , սէնին տօսթուէ տէյիլ
 մի շու . աթալմօն տէյիլմի . օ խօշ թա
 պիաթ վէ էհլի սէֆա եիյիտ՝ գանթի
 իւմիտ օլմուշ , քէնտիյի թէփէլէմիշ :

Եւթթ իւսթիւնիւ էօրթ , շու գօրգունճ
 շէյի կէօրմէյիլմի : Երչին . սագլամանըն
 ասլը՝ նէ : Եէօզիւնիւ գալտըր , պիր քեր
 ըէ տէօրթ էանընա պագ : Ե ու գանլը
 պըչագլարա պագ , շու զէհեր շիշէլէրինէ
 պագ , շու քէմէնտ իփլէրինէ պագ , շու
 շիշմիշ կէօյիլմիշ եիւզլէրի պագ : Ե.էն
 տի քէնտիլէրինի ահէսթէ ահէսթէ էօլ

23

տիւրէն՝ է՛հը հե՛վա զապթ սըղզարա պազ .
տահա սաղ իբէն չիւրիւմէյէ պաշլամը՝
մէզար գաշգընլարը , մուրտար թէնլերի-
նին պագիյէսինի տահա քիպը իլէ սիւ-
րիւքլիյի , քեսիք իւմիտլերինի՝ ազըն-
լըգ տէրեասընտա պօղմաղա կէօթիւ-
րիւյօրլար : () նէ գօրգուճ սուրէթլեր
տիր . պազ պիր քէրրէ , Փաղիլէթէ նէ
քէօթիւ իբրամլար էտէրլեր :

24
Կլէին ճինլեր փերիլեր , շու քէնտի
գանընա սուսամըլ գանլընըն վիւճիւ-
տունու գալտըրըն : () սիզտէն պէթէր
ճիպիլլէթ , օ կէօղիւ տէօնիւք , Փիքրի
սիյահ , է՛ճէլին մէքրուհ տօսթու՝ խըլմ
ըլա ուչտուղու եէրտէ , կէլիլ քէնտիյի
ինկիլթէրրա ատասընա չարփմըլ : Ե՛հ
վաթանըմ ահ , օ գանլը՝ սէնին ատընը
պօզայօր . ահ սէնին ատան գարատան
ուզագ օլտուղու կիպի , մէշրէպին տէ
ազըլտան մը ուզագ օլմալըլտը : Կեր-
չէք է՛ճէլտէն գօրգմագ զայրէթսիգլիք
տիր , լաքին էօմիւրէ տայանամամագ տա-
հա զիյատէ զայրէթսիգլիք տիր : Ե՛յ վա-
թանըմ է՛յ , շէրէֆինէ լէքէ օլան՝ շու քի-
րի իւղէրինտէն գալտըր , վէ պու մուսի-
պէթլի մէճնունիյէէթլերին նագլիյաթի
իլէ էվրօփայը իւրքիւթմէտէն վաղ կէլ :
Պու ճիպիլլէթ՝ իգլիմին իգթիզասը տըր
տէյի պիւհթան էթմէ : Սէնին եարա-
մագլըղընա նէ կիւնէչին մէտիալի վար ,
նէ արզըն տէրէճէսինին : Սէն՝ կիւնէ .

չին կէճէսի կիւնտիւզիւ պերապեր օլանն
էերտէն ուզագ օլմանղա, ագընըն գուվ
վէթի էքսիլմէզ, վէ էարատան ալլահ
տիւնէատէ Փաղիլէթ գապուլ էթմէզ
էեր էարաթմը տէյիլ : Անին պէտ խույ-
ունու էափան՝ Թօփրաղըն տէյիլ տիր,
քէնտի չըղընլըղըն սըր :

Վէլէ, քէնտի քէնտիլի էօլտիւրմէք՝
տէլիլիլին պիր նէվի տիր . լաքին Թէմէ-
լի էիւրէյին Ֆէնալըղընտա սըր, էարա
մաղըղըն սօն գաստը տըր : Վէ սէնէլէ-
րինի միւլահաղասըզ կէչիւրիփ, էօմրիւ-
նիւ Թէնինէ էտիր, վէ պիր պէտ խույ-
տան պիր պէտ խույա տալըփ չըզըփ,
հէր էարամաղըղըն իֆրաթընը Թէքմիլ
էտէն տէլինին՝ սօն գուտուրմասը տըր :
Եօգսա էճէլի ճիտտէն տիւշիւնէն ա-
տամ՝ քէնտի քէնտիլի Թէփէլէմէզ : Վի-
ղիմ պօրճումուզ շէրէֆիմիզ՝ էճէլի կէօ-
ղիւմիւզտէն այրմայարագ, էօնիւ սըրա
գաչմագ սըր :

Ենասն էօլմէյի տիւշիւնտիւքճէ, քէն-
տիլի Թիթիրէմէ ալըր . վէ Ֆիբրինի է-
ճէլ կիրտապընա տօղրու կէզտիրիփ, չու-
գուրունու կէօրէճէք օլուրսա, գօրգուփ
կէրի շէփիլըր : Եարատան ալլահ էա-
րաթտըղը մախլուգու պիլըր . ինսան էվ-
յատը էօմրիւնիւ հըֆզ էթմէյէ՝ չօգ տէ-
ֆա էաշամագ սէվտասը քիֆայէթ էթ-
մէյէճէյինի փիշինճէ կէօրիւփ, էճէլ կիր-
տապընըն քէնարընա պիր գօրգու գօ-

մուշ, պիր տալ գրլը՝ ճաար կիպի՝ կէ-
 լէն ինսանը իւրքիւտիւր կերի գաջըրը :
 Սալիճ ատամը պէօյլէ զապթ Կթմէսէ ,
 Կպէտիլլիյէ պիր ան Կվլէլ վարայըմ տէյի ,
 Տիւ պիր շէյ իլէ զապթ օլմնգտը : Տիւն
 Եանըն Կն Թաթլը սէֆասընտա՝ ուսանձ-
 տան զայրի զէվգ պուլամայըփ , Եաշա-
 մագ Եիւքիւնիւ Եարը Եօլտա պրրագըր-
 տը : Սալիճլէր պէօյլէ օլտուգտան սօնդ-
 րա , քէօթիւլէրի՞ նասըլ զապթ Կտիփ ,
 Թագտիր օլան վագթինէ պէքլէթմէլլի
 իտի : Գապահատըն գասապլէթի՝ կիւ-
 նահքեարըն ճանընը սարըփ , գալպինի
 զիմլէթ Կօրսէլէմէյէ պաշարսա , ծնու-
 քիմ զապթ Կտէ պիլլիտի : () գօրգու՝
 Եաշամնղա մէճպուր Կթմէսէ , գահըրն-
 տան տէմիր զէնճիրլէրի գըրըփ , Կճէլ
 գուլուսունա աթըլըրտը :

29
 Եօրէնցիոս , Էյէր սէն տէ իւմիտսիզ-
 լլիյէ տիւշմէյիմ տէյի , գալպինտէ տահա
 գօրգու վար ըսա , Էյէր մէզարա հայվան
 կիպի կիրիբիմ տէմէզսէն , սէֆանը ին-
 Թիխապ Կտէճէլին գաման՝ քէնտի զա-
 Թինէ պագ , զաթինին Եիքիւնինի տիւ-
 շիւն , ծնա կէօրէ հարէքէթ Էյլէ : Սա-
 լինի Թէնինին սաղըղընա գուլան , (Թ)
 Թէնինի ճանընըն հիզմէթինէ գուլան ,
 վէ ճանընը ալլահըն հիզմէթինէ : Եա-
 րատըրըշտա օլան պու տէրէճէլէրի կէօ-
 զէտիրսէն , քէնտինէ պիր Երգըլմագ տէվ-
 լէթ Եափարսըն . Եօգսա պու Էլըէմ նի .

զամբ պօզմագ , պիր սիվրի թաշը թեփէ
իւսթիւնէ տիքիփ , գապի տուրտուրու-
րում տեմէք տիր :

Պիր հօլմէզ ճան՝ տեվլէթի նէ պետ.
խույտա պուլա պիլիր , նէ թէն հասսէ-
լերինտէ , վէ նէ գուրտուղու խիւլեալեր-
տէ : Ղիւզի վագըթ սիւրեր՝ կէչիճի
պօշ սեֆալար՝ կէօնլիւնիւն պիւլիքլէյ-
իւնիւ գանտըրամագ : Ենսանըն գալպինէ
Ֆերաս վերիր փաք սեֆայը՝ Փաղիլթ-
տէ արայալում . օ սեֆանըն պիթէճէյի
եօզ , Ֆերասը՝ պիր եանտան վերիր ,
պիր եանտան արթըրմաղա վատ էտեր :
Պու հօմրիւմիւզիւ՝ րահաթլա կէչիրմէյէ
եարարմ էտիփ , տեվլէթի՝ հօմրիւն սօ-
նունտա կէօսթերիր : Պու ճէննէթ սե-
ֆասը՝ նէ Ֆելաքէթէ միւպթիւա տըր ,
նէ վագթին տեվրինէ , վէ նէ զալիմ էճէ-
լէ . հաթթա էճէլ ծնու արթըրըր պիլէ ,
էպէտիլիք ուզանտըգճա՝ օ տա ուզանըր :
Պու սեֆա իւմիտ իլէ պերապեր տիր .
վէ ինսանըն թօփրաղընա՝ ճէօմէրտ էլ
իլէ , պունճա րապպանի հալ վէ հիքմէթ-
լեր գաթան մէվլայէ եաղլաշտըրմագ ի-
չին , պիզի գասապէթտէն ուզագ թու-
թար : Եյ ազիղիմ լուսեա , սէնին ճէմա-
լին պիլէ՝ տեվլէթիմի արթըրամայաճագ .
օ սեֆալի մէքեանտէ , աճապա սէնի կէօ-
րէ պիլէճէքմիլիմ :

28

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ե

(ա) Տիւնեայէ մէճճանէն թարաֆ թուլթան՝ փա-
րասըզ մտտահը լորենցիոս, պագ պէնի զէվզլէնէ-
րէք նէ ճէվապ վերկյօր • ,, ֆագիլէթին տէրալէրի
օլտուղունա ինքեարըմ եօգ, սէնին սէօզիւն հագ
սըր, լաքին պէտ խոյուն տա սէֆասը օլտուղունու
նիլին սէօյլէմէղսին. էյէր թապիաթէ ույմագ, թա-
պիաթին մէյլինէ կիթմէք պէտխոյ ուսա, էյքի
զաման ֆէյլէսօֆլարընըն՝ հագ օլարագ՝ պու գա-
տար մէտհ էթտիլէրի թաթըլ սէֆայա, սէն տէլի
լէք տէմէյէ՝ աղըն նասըլ իլէրի վարըր: Պէն օ մէշ
հուր ալիմլէրին եօլունա կիթմէք՝ էֆթիտարըմ տըր •
պէն տէ օնլար կիպի, թապիաթէ թապի օլուրում •
— Մէն քէնտի թապիաթինէ կիթ: թապիաթի-
նին էն աղիզ փարջասը՝ կէօնլիւն տէյիլ մի • ինսա-
նա հիւքմ էտէն՝ կէօնլիւ տէյիլ մի: Մէն օնու պէտ
ամէլ իլէ էօլտիւրմիւշիւն, պարի խայր ամէլ իլէ
տիլըլթ իմաի: թապիաթէ ույմագ պունա տէրլէր,
էարատանըն սէն մուպարէք սուրէթի օլտուղունու
պուսունիւր կէօսթէրմէլիսին • — պիր փաք կէօնլիւ
հա • տիւնեա տտամը՝ ատընը իլիթսէ գաշար, էա-
զըլը կէօրսէ ճանը սրգըլըր, լորենցիոս տա զէվզլէ-
նիլը կիւլէր: Պու ճիւմլէ իլէ թէմիզ կէօնլիւն տէ
կիւզէլլիլէրի վար քի, սէնէլէրին տէվլի՝ պօզմա
տըղընտան մատա, տիլպէրլիլին արթըրըր: Մէն գաւ-
պինի խօշանտըրմագ իլին, փէք կիւզէլլէրինտէն պէլ-
էնտիլինի պըր ,, :

(Բ) Լօրենցիոս, սէն սէֆա միւսահպլէրինտէն
սին • տիւնեա իլմիտէ թէքմիլ մէհարէթին վար •
քէնտիլի պիր Տէմօսթէնէս (1) սանըրըն, պէնիմ
կէվէք թէքէլլիւմիւմէ պէյէնիմէգսին, սէֆանըն մէտ
հինի պէնտէն էյի էտէ պիլիլըմիսին: Չաթինի, աւ
լընը, նէպլինի թանըրմընըն: Պէնիմ պէլթէրիմի
տիլլէ քի թանըրյասին:

(Գ) Սէֆա տէտիլին՝ ֆիրաթ սույունուն, ատին (2)

(1) Ի՛լի Կէլամ ըլա մէզուր՝ ալիքն ճոմհարունտն րէ-
ճալիպիէն պիր:

(2) Դրախոյ 3

արալէսի օրմասրնտան ագաբըը կիսի ագար . սէ-
Փանն չայը՝ կէշալի եերտէ եհնիտէն ճէննէթ պաղ,
չէլէրի եախար . լաքին օ պաղչէլէր ինսանըն տիւշմէ-
սի իւէ զայ օլուր : Պուհատ ինսանըն տիւշմէսի սէ-
տիլիմ նէ օլուրդուն՝ սանա սէՓանըն թապիւսթինի
թարիֆ էթալիլիմ զաման սնողարօրն :

(Դ) Փաղիւթիւն տինտարլըգ պիր մի տիր . տէլիւ
տիր : Տինտարլըգ Փաղիւթտէն պիւշիւք տիր . Փա-
ղիւթիւն փունարը տինտարլըգ տըր , վէ հէր սէվա-
պըն , հէր Փէրահըն աթասը տըր : լաքին տիւնեա
ատամլարը պու տէրստէն չէշնի ալմազ . տինտար-
լըգ լաֆղըն կիւլէր : Տինտարլըգ՝ տիւնեատէ հէր
էլիլիլին թէմէլի տիր . ագլլ գուարէթինին իւք մէյ-
վէսի տիր : Պիզիմ՝ Փէրիմիզտէ ալլահ օլմասըգձա ,
հիչ պիր շէյի սահիհ մուհասպիւթ իլէ սէվէմէյիդ :
Տինտարլըգ՝ ատամլըըն թէմէլի տիր . ատամլըգ՝
քիշիլին իգպալիլին պիր միգասըըն սէպէպ տիր :
Վէ տինտարլըգտա տահա պիւշիւք պիր տէվէթ վար .
ալլահա ինանմազ , մութլուլուղա տօղու կիթմէք
տիր : Ալլահան գօրգմազ , ալլահա իպատէթ էթ-
մէք , մութլուլուղա տահա եպղըն վարմազ տըր .
ալլահը սէվմէք , թէքմիլ մութլու օլմազ տըր : Տին-
տարլըըն պու իւչ էօլու , սէՓանըն իւչ փունարը
տըր :

(Ե) Էյ լօրիսցիոս , վարըփ շազըը պիլիմ քիլիսէ-
լէրիմիզտէ կէօրմէք , տահա սէնին խաթըընա կէլ-
միշ շէյ տէլիւ տիր : Քիլիսէտէ իճրա օլուրնան իպա-
տէթլէր՝ սանա ուզուն կէօրիւնիւօյր , ճանըն սը-
բըրը , լաքին ալլահա վաճիպ օլան իպատէթի իճրա
էթմէք՝ հազ տէլիլի : Հազ օլուրն օլմասըն , սէն
օնու արամազըն , Փագաթ ճանըն սըգըլըր : Տիւն
եէվի եերլէրտէ տահա էյի էլիլիլիսին . պէթլէրի-
մի սանա տինլէթմէք իլին պէն պու գատար զինիլէ-
լի շէյլէր սէյլէմէմէլիլիմ . փէք էյի , խաթըըն իլին,
օնու տա էտէլիմ :

(Զ) Կիւլմէք՝ հիչ պիր թարիտէ կիւնահ սայըլ-
տըր էօգ . մազուր օլուրն , պէլլքի սէօղիմ փէք
սէրթ կէօրիւնէ : լաքին կիւլմէք՝ պիր էհիլ էտէպ՝
աղըր ատամըն թապիւսթինէ զըտ տըր : Օ պիր քի-
պիլըլ՝ պօջ ատամա մախուս տուր քի , պիր սաման
չէօփիլլիլ գըրագըլանըփ , գահգահայլա կիւլէր . օ
պիր կիւլիւշ տիր քի , ալլամազ խապէրի վէրիր :
Կիւլէն էվ՝ տէրա էվի տիր :

(է) Պու պիզիմ տիւնեամբզ կիպի տիւնեատէ՝ օլան սէֆանըն թէմէլէրի պունըտր տըր . սանձագ պունըար պիր փաք, նազիք, էպէտի, վէ րապպանի սէֆանըն փունարարը տըր . ինսանըն ասըլ թապիտ թիլէ կազըրը, ինսանը մէլաիքի պէնզէտիր սէֆա փունարարը տըր . էմին վէ պէճիտ, մէթին վէ թէք, միլ պիր սէֆա թէմէլէ տիր քի . Ֆէլէք՝ չարխընը թէրս չէվիմէյլէ խալէլ վէրէմէգ : Գազալէրտին էմին պիր տէվլէթ տիր, օ գըյմէթլի ինձի՝ օ տուր հէփսինի սաթ, օնու սաթըն ալ : Պին զահմէթ իլէ էտինտլին, էտինիփ զէվգինի չըգարամայաճաղըն, վէ էլինտէ գալաճաղընս էմին օրմատըղըն միւշէվլէլ էյլիքէրի՝ աուճ աջըփ տիլէնմէնին սաը՝ նէ : Ասըլ էյլէք, ասըլ սէֆա, պիր զապթըլ ագըն մահաուու տուր : Պու խուսուսաս պէնիմ թէրպիլէմ փէք սըգը տըր զանն էթմէ . պէնիմ մէրամըմ՝ սանս սէֆանըն սահիճինի էթտիրմէք տիր, վէ ասըլ էօրուու կէտթէրմէք տիր :

(ը) Պէլէքի սէն սանըրըն քի, պու պապտէ սէնին սալթ ճանընըն սէլամէթի վար : Եյէր պու Ֆէքիւտէ իսէն, օլան ագընս նիսպէթ՝ ագըլըզ տիլանէ սին : Պիր սատամ սէնին շանընը նէ գատար սէյանէթ էթսէ, զիճնէ, ագըս վէ հագգա պիր ճիւզի իթի պարը օլուգտան սօնորս, սանս էլպէթստէ տիվս նէ սին տէր : Ինսան պանս տօսթուճ, մուպարէք թէվրսթ՝ հէմ ճանը խօշանտըրըր, հէմ կէօնլիւ . օ նու Ֆասլ կէօղիւյլէ տիգգաթլի օգույան ստամ՝ սէր ագապ քրիսթիյան օլուր :

(բ) Պիզ պիր էիւրէք Ֆէրուհընս գանսաթ էթմէյլ . թամարըզ օնս իթիպար էթմէզ, գափույու էիւզինէ գափար : Պիզիմ արատըղըմըզ՝ ճիւմպիւշ տիր, գալպի թահրէք էտէճէք, ճանը սարսաճագ օրըու հարէքէթլէր տիր : Պիզիմ էճէլէ միւպթէլս հալիմիզ՝ նէյէ գատորը օլտուգունու պիլմիտլիմիզ տէն, սէֆասը՝ օրանը օլան չէլի՝ օլ գատար օրան սըզ էթմէյէ չալըրըզ քի ագըպէթ հիւ էտէրիզ : Չիրս հէր զէվգինի իֆրսթը՝ րահաթիմիզի պօզար : Տիւնեատէ իսէ, ինսանըն արզու էտէճէլի էյլէք՝ րահաթըզ տըր :

(ձ) Գուլպէսինտէ սաքին գալպի փաք ստամ՝ տիւնեանըն ալիմէրինտէն ալիմ տիր, կէրէք տիւնեա հագգընս, կէրէք ախրէթ հագգընս : Պու էքի սուրէթտէ տիւնեա ստամըարը էքի գաթ տէլի տիր :

Էջլէ տիր ամնա, ինանորրամադսրն : Տիւնեա ա-
տամլարը արնին թէմէլէրինէ տէ պու գատար Է
նանմագ իսթէր : Օյուսա արնիմիզին թէմէլէրի
կիպի սահիհ շէյ օլմամաղ : վէ սահիհ օլմամագ միւմ
քին տէյիւ : նիճէ քի պէնիմ տէ օգուսուղում պէյթ-
լէր մասալ տէյիւ : Պիր էպէտի հօմիւր իւմիաինտէն
հասըլ օլանտան զայրի՝ նէ իգպալտէ մանա վար, նէ
Ֆրաիլէթտէ գուվվէթ : հէփսի պու տիւնեա սըր :
Եաիսա պու տիւնեատէն հօթէյէ շէյ եօգ տուր գըլ-
աա էտէն ասամ՝ էլպէթտէ քէնտի մալինէ Էֆրսթ
Էթիպարը օլմալը, ահմագլըզնա խօշանմալը, վէ
քիւրինէ կիւվէնմիշ օլմալը տըր : Եօգսա տիւնեանրն
հէջ օլուղունա իրզամ օլմուշ ասամ՝ տիւնեանրն
շէյլէրինտէ զէվգ պուլմամաղ :

ՕՆ ԵԷՏԻՆՆՆՆՆ ԿԷՂՆՆ

ԶԻ ՀՆՆ

Ի՛յ պիր պօղուգ տիւնեանրն տէլի ա-
շըգը, (ա) պու տիւնեանրն մանասըզ
պիւյիւքիւքլէրինի, ուղուրսուզ սէֆա-
լէրինի տահա էօյիւնիւրմիւսիւն : () սէ-
նին պուհուր վէրտիյին փութու՝ իշթէ
պէն կէօզիւն էօնիւնտէ սօյտում, հազ-
մուսուսու Էանրնա Էագըն կէթիրտիմ,
հալինի՝ սանա օլուուճաղը կիպի կէօս-
թէրտիմ : Տահա նէ սէօյլէյիփ տէ Էան
շըգա պիլիւրսին (Բ) ... սէօյլէմէյօրսուն
ա : Պու սիւքէուլթինի ագլընրն գանտը-
ղընա վէրէյիմիի : Խայր . զիրա սէնի ու-
թանտըրմագ գօլայ տըր, լաքին իրզամ

Էտիփ , տօղրուսունու իգրար էթտիր .
մէք՝ փէք կիւճ շէյ տիր : Սէն զիհնինս
կիւվէնմիշտին , ագլըն գանսա , զիհնին
գանմազ :

Ընճագ քիշի զիհնինի ագլընա ալաթ
էտէրսէ , պիր խօշ գուտրէթ տիր , իլլա
ագըլ էերինս գուլլանըրսա , իլլէթ օլուր :
Սանասը եօգ Ֆիքիրէր իլէ օյալանրփ ,
ագլըն եօլունու շաշըմագ , հէյլէ իլէ
տօղրույա գարըր գօմագ , տօղրույու էէ
նէմէտիյի սուրէթտէ՝ գաչաճագ պիր
եօլ թէտարիք էթմէք , զիհնին մարիֆէ
թի պունլար տըր : Ը աշգըն խալփ պու
Փասիտ հիւնէրէ պագար , պիր շէյ զանն
էտէր , պէյէնիր հայրան օլուր : Սանըր
քի զիհն պիր պուլունմագ շէյ տիր : Իյ
լօրէնցիոս , պուլունմագ շէյ՝ քեալիլլէք
տիր . զիհն փէք չօգ պուլունուր : Պիր
ատամըն զիհնի օլմաղա՝ իսթիտատի էէ
թիշիր : Պու զիհն ճօշգուլուգլարը՝ պա
զը քերրէ շարապ քէյֆի իլէ չօգ իշ կէօ
րիւր : Օ իհնտէ պիր ագ տէլիլլէք օլմայ
ընճա օլմագ : Ինսանըն րուհլարընը սար
սան շէյլէր՝ հէփ զիհնի ույանտըրըր .
շէյլէ քի չօգ տէֆ՝ա պէյլէ զիհնիլի ա
տամլարըր գըզգանանլար պիլէ պուլու
նուր : Ի աքին սէնին իքրաս հաէճէյին
շէյ տիր . զիրա սէյլէտիյին կիւզէլ սօհ
պէթլէրի՝ էանղլըշ անղլար պիր տիվա
նէյէ րասթ կէլտիյինս աճըրսըն :

Ի աքին (4) օ հեր շէյին թէմէլինի ա ,

րայան քեամիլլեք՝ հեր շէյի վեզն վե բու-
պար էտէն , վե հագգը պուլուփ թու-
թան քեամիլլեք՝ պիր պուլունմազ շէյ
տիր : Վ է օ քեամիլլի սէն դալապա-
լըգտա արանմա , օ պիր դաչ քիշիյէ միւյ-
եսսեր օլմուշ պիր դըսմէթ տիր : Օ իհն
նէ գատար թէհլեքէլը իսէ , օլ գատար
տա չօգ տուր , վե չօգլուղա վեբիլմիշ տիր :

Եսսան պէյնինտէ ատամը ատամ է
տէն՝ ագըլ տըր . զիհնին մարիֆէթի՝
միւֆսիտլէր մընաֆըզլար փէյտա էթ-
մէք տիր : Պիւյիւք թանըմազ , իխթի-
լալ իսթէր , վե քէնտիյի Ֆըրթընա չը-
գարան շիմէյին եհրինէ գօր : Հեմ տէվ-
լէթլըրէ մազարըթը վար , հեմ մէզհե-
պէ տիւլմէն տիր : Ղըրընըղը պիւէ եր-
թիքեապ էտէր . ագլըմըզ պունա դարըը
պիր դալգան տըր : Օ իհն եհլ պայրա-
ղընա պէնգէր , տէօնտիւքճէ կէօղէ կէօ-
րիւնիւր : Եւքին ագլ պիր աղըր ճիվ-
հեր տիր , զաթինտէ պիր տէյեր պահա
վար : Վ է էյեր զիհն իւէ իշէնմիշ իսէ ,
տահա զիյատէ փարլար . լաքին իշէնմիշ
պիւէ օլմասա , եինէ պահասընտան տիւլ-
մէզ : Եգըլըզ զիհն՝ էյիլէ տէյիւ , մա-
զարըթ տըր : Աէմիյէ պիր զիյատէ եհլ
քէն տիր քի , տահա չափուք գարայա ա-
թար : Պիր ատամ շէսթէրֆիլտին՝ եա-

1 Եէսթէրֆիլա ինկիլթէրրա բիճալէրինտէն պիր
պլիմ ատամ տըր . լաքին պիր ագըլաս տուրմազ ,
հէյէտէն գաչմազ , պիր օյնագ ատամ ըմըշ :

ըրտը գատար օլա, պիր Թէքմիլ տէլի
օլնւրտաւ քի, տէլլեր պիրէ եիւզ չէվլ-
րիփ, քէնտի տէլլերէրինէ շիւքը էտէր-
լերտի :

ՀԱՆԻՅԵԻ

(ա) Կէլ իմտի տիւնեա աշքը, կէջլերէ հայրան
օլան սէֆիլի խօրլայան ասամ, շիմտի նէվպէթ սէ-
նին տիր, պիր աղ տա սէն խօրլան տա ութան : Մէն
նէճի սին . սէն քիմ սին քի էօյիւնիւյօրտուն : Մէնին
տիւնեէվի լյապաթըն, մասպարա պիւյիւքլիւյիւն ,
պիր Թիւթիւն տիւր քի հավայա չըգար, գարարթը-
սը՝ ուզազաման պիզէ պիր շէյ կէօրիւնիւր ; եագընա
կէլտիբէլէն, տաղըրը կէօզ էօնիւնտէ պիր շէյ գալ-
մազ : Փաղիլէթ սահիպինին լյապաթը՝ եիւքսէք
տաղարա պէնզէր, կէչէն էօլճու՝ եագըն վարարգ-
ճա պիւյիւր, Թէփիսի պուլուտարա կիրկյօր կիպի
կէօրիւնիւր : Ճէննէթ էօյլէ ատամն վատ օլուն,
մուշ տուր . Ճէննէթին իւմիտի իլէ, սէֆասընը պու-
տիւնեատէ իքէն տույար, վէ չօգ սիւրմէկ էպէտ-
էլ ապատ մալիք օլաճագ տըր : Ա՛հ, էօյլէ ատամն՝
օ սատթ նէ ուզագ կէօրիւնիւր :

(Բ) Իլթէ րեզիլ օլտուն . մուսթահագընը պուլ-
տուն : Օ սէնին կէօղիւնիւ պաղայան տիւնեա՝ սէ-
նին ճէվապընա պէքլեր : Մէնին կիպի մէտտահընա
չէլէնք հագըրլայօր, աֆերինլէր օգույաճագ : Մէն
տիրիզ կիպի սմու մու տուրաճագսըն : Գօ կէօն
ընէիւ ըսհաթ էթսին . սէնին հիւնէրին զիհինտէ
տիր, վէ զիհն՝ անճագ պիր Թէմլլի սէօյլէյէճէք
շէյլ օլմատըղը դաման չօգ սէջլեր : Ագըլ՝ կէլիփ
աթէշլինի գապթ հաիփ, սու կիպի սոքան լագըրտը
լարընը քէսէմէղ : Չիհն՝ լագըրտընըն ալթընտագալ-
մազ, հիչ պիր շէյ պուլմասա, պուղու տաղարտան
եիւքսէք չըգար տէյերէք, մասպարալըլա քէնտիլի
գուրթարըր :

(Գ) Պիլիբիմ, տիւնեատէ հայլանի բուհարտա
քէնտի քէնտիլէ գըմըրտանըր՝ պիր Թիզ հարէքէթ
վօր, պիր աճաիպ շէրէմէթ վար քի, էթտիլի հա-

րէքէթտէն՝ Ֆիելրոսէ պիր սուրբ ի ի հասըլ օլմազ .
Փաղաթ խաֆիֆաէ պիր հէվայն սէվինձ տօղար ,
պիր աղ զաման գանատլարըն չըրփընըր տուրուր ,
քելեյն սէրսէմ էսէր պրաղըր : Ինձէ սննիրէրոսէ
պիր տիրն օնայըլ օլուր . Լաքին ճու թասրէք էսէն
ագըլ սէյիւ , Փաղաթ եօլարընտա ձէվէլան էսէն
սուլար ըրւթուպէթէր պիր : Էօյլէլէրն վիւճու-
տու իֆրսթ նաղէք օլուր , վէ վարէլէրն էքսէրլյեա
պիր պիրննէ ույուն օլմազ . պիր քէրրէ պօղու-
տու գըլայն , շաղըգ տա թամամ օլուր : Մէլէք կե-
պէ կէօրիւնէն ատամ՝ եարըմ ատամ օլուր , եա պիր
մուրտար գասավէթէ տիւլէր , եա պիր զալիմ իւ-
միտսիղլէն :

(Դ) Ճէննէթին սէվլէթի տիւնեա աղըլըլարը-
նըն գալլիննէ հիւ թէսիր էթմէյէձէքմի . Ճանլըլը-
նա տօղունան՝ հէման էալան ըլա ահմաղլըր գմը օլա
ճաղ : Էպէտիլէք՝ պիր տէմոսէ էտինիլըր Ֆիքրի՝ քե-
չիյն պէճիա տիւլիւնձէլէրէ գօր . Ճանըր պէսլէր .
քիլիննէ գէվգի տէ շէրէֆի տէ պու հադ մատտէյն
տիւլիւննէտէ օլուր : Մ տիւնեա ատամլարը , ճէն
նէթի տիւլիւննէյն ութանման : Էպէտի սէվլէթ
գաղանմազ թէտպիրի՝ ութանաճաղ մատտէլէրոսէն
տէյիւ տիր : Միզ իսէ սալթ պունտան ութանըրօր
սունուղ . չօգ աճաիպ ըսալթթասըլ շէյ տիր : Միզ
քի քէնտիլիղի աղըլը էէրննէ գօմուշտունուղ , պէ-
նիմ չու սէօյլէտիյիմ հադ մատտէյն գուլաղ վէրն
քի , սիղն գուրտուղունուղ՝ հիապըլ թէտպիրլէ-
րէ կիրտիլի եօգ . վէ աղընըգա կէլտիքձէ կէրն ա-
թարսընըլ : Մաղըլըր ահմագամ Փարգ էտն
սալթ պու մատտէ տիր : Պիրն պու Փաննի տիւնեա
իւղէրննէ թէտպիրլէր գուրար , օպիրն էպէտի տի-
րէթ իւղէրննէ : Քեամիլ ատամլարըն սիղն թարթ-
տըլը վէրննէ՝ պու սուր . վէ կէր սիղն թարթըտու
խաֆիֆ վէ նաղըս կէթիլըրլէրսէ , թասաճալա կէթ-
մէն : Շայ հայ . սիզ սալթ ճուլարըն իթիպարըն
հաձէթսիղ սննիղ . էօյլէ տէյիլի : Կէլն , կէլն ,
չու պէյթլէրիմոսէ օգուտուղունու՝ գօլալ վէ աղլէ
եաղըն թէրթիպէ ույուն . շանընըլը շէօհրէթիլիլիլ
սէլամէթէ չըգարըն . վէ պու տիւնեանըն գէվգիլի
չըգարմաղա , տիրէթիլիլիլի վէհէլիլի :

Տիւնեանըն թէմէլիլի պիր ձէվապըր եօգ վէրէձէք .
Լաքին կէօրիւնէն իղամ օլմամազ իչն վաղըմ կէ-
չիլըր . վէ մահէր կիւնիւնիւ եալան չըգարմաղ ե

չին, դաշնաճադ եօլար արար: Լաքին գալպէ-
 րին օ թէ՛Քթիչի կիւնիւ, քէնտի թագրերէրի քէն
 տիւրէ գարը օլաճադ տըր: Էյ լօրէնցիոս, քեա
 միւ օլմանը էրթէյէ պրագմագասն վալ կէլ: Պիր
 ան էվկէլ ադընը պաշնա կէթիրմէյէ չալըշ, զերա
 սասթին կէլէճէյինէ կիւվէնիմէզ: Քեամիլլէյին սա
 նա իլք նասիհաթի պիր սասրլ սասթ պուլնագ
 տըր. օ սասթ ուսա՝ ճէննէթտէն զպրի եերտէ պու
 լունմազ:

Սիդ, ա թօփրագ էվլատլարը, թօփրագտուն զայ
 րի շէյ օլմագ խթէմէզլինիդ. շիւնքի սիվէ պէյթլէր
 իլէ վազ էաէն բուհպանա գուլագ վէրիյօրսուուուղ,
 վէ շիւնքի շիւր՝ պէնիմ մէմուր օլտուլում հիզմէ
 թէ շէրէՖ վէրիյօր քըյասընսա սընըզ, պէն տէ սի
 զին մէշրէպինիզէ մէլլ էթտիմ. չըգըփ ինճիլ քիւր
 սիսինտէն սիզէ վազ էտէճէյիմ հագ մատտէլէրի էպ
 եաթ իլէ սէյլէմէյէ ճիսարէթ էթտիմ: Վէյթլէ
 րլիմ ունուտուն, լաքին մէՖհումունտա օլան հագ
 սէօղէրի խաթրընըդա թութուն. պէն սիզին մեա
 հինիզի խթէմէմ, էլլէյինիզի խթէրիմ: Լաքին պէ
 նի գասալլէթէ գոյան սիզին մէտիսիլզ տէյիլ. պա
 շմա կէլէճէյի պիլըրիմ, պէն տէ վարըփ կուր
 ցիոս (1) կիպի էլլիտաճէ չուգուրա աթըլըփ, ասըմը
 պաթըրայըմ: Վիւնաէ պին ճէսլմ շէյ պաթըփ զայ
 օլույօր, քիմսէ աճըմայօր: Վաբ խմոի սէն տէ՝ էյ
 եալըն գաթ թապուգա, տիւլմէնըրիինն արասընսա
 տիւշ տէ, գըամէթինի ալ: Հագգա գուրպան կիթ
 ալլիյինէ պէպիւրլէն: Ինսան գըսմը՝ զազապընտան
 սէնի չօգ էաշաթմազ, վէ էօլտիւքաէն սօնըրա տս
 րահաթ պրագմազ: Ճէհէննէմ գուպպէսի ալթըն
 տա, սէնի շէյթանըն տիվանընսա չըգարըրլար. շէյ
 թան՝ սէնի քէնտի տէվլէթիինն խաինի, վէ սասթու
 օլան տիւնեայէ՝ քիւՖը էտիճի տէյի, վէ եօգ պա

(1) Պիւ Ռաբիայի բօմ շէհրիպէ պիւ Ռչպան էեր Եա
 բըմըշ, գաթամանըն Եօլանտա պաուամամըլար: Փառէփէրէմ
 լերին ապէիի Իուրէ՛ իուլարպան նասիհաթ սօբաբար. իուլ
 ար ճիվազ վէրիբ փի, Ռէմէթէմին էն ապիզ շէյինի Իլիին
 ախընար, լուգուր փէնպի փէնպիէ գաթանըր: Վարցիոս
 բօմանըն փէթ մէշուար էիյիպի Իպի, կէման սիլահամըփ, լու
 գուրա սիւլմըշ, փէր սօբազ լուգուր գաթամըշ փէյն՝ նա՛տ
 կրէրէր:

հայտ սիւրիւ սիւրիւ ապէր գալորբով, պայրազնա սոյրսւղ կէծնիւլիւ ապէր եազարղը՝ տիւնեանն տիւլմէնի տէյի, վէլ-հասըլ փրուսիանն Ֆրանչայա տուծլուղու կիպի, ագըպէթ-էնտիլ տիւնեանն թիւլմէնի տէյի իլամ էտէր ճէզանը վէրիբ :

Լօրենցիոսա պագ նէ սէջլէր : Էջլէ իսէ հէփտի տէլի տիր տէր : Պէլի, հէփտի տէլի տիր • սանա ա ճաիպ կէօրիւնէն՝ օգուտուղում նասիհաթլէրէ ուլ անլարտան մատասը, հէփ տէլի տիր : Քեամիւլիին աթասը կէծնիւլ տիւր, վէ քեամիւլէ օյմստըգձա, էն նասիր զիհն տէլիւլ տիր : Տիւնեանն ագըլըլը՝ իլիմտէ մարիֆէթտէ, ճէկքտէ պարըտա, չօգ շէյ էթմիլ տիր, վէ տահա չօգ շէյլէր էտէճէք : լա քին կէրէք իլիմ, կէրէք մարիֆէթ, վէ կէրէք սէ նին մալին, էճէլ կէլինձէ հէփ սէնի թէրք էտիփ, սէֆիւլիքտէ պրագաձագլար : Ագըմին փէք էաթ աըղը շու տուր քի, սէնին ագըլըլըլըն հէր շէյի է տէ պլիւր, լաքին սէնի քեամիլ էտէմէգ : Պէն սալթ սէնին հագգընա՝ պիր սէրթ զէմքէսրըմ զանն էթ մէ, օ էֆէնտին օլաձագ շէյթանն պիլէ՝ տէլի տիր տէրիմ :

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

() նոսնածոն հեճէ :	Եւրեղէնք :	17
.	Նանըն հալէնարէն	
.	ալընճըշ Եսպարե-	
.	լար :	3
() ն պիրիւնճի հեճէ :	Հեղ օլմագլըգ :	39
() ն Իսիւնճի հեճէ :	Կլեճէնին վէ ըէն	
.	հալըշըն Քարե-	
.	արտի :	63
() ն Իւլիւնճի հեճէ :	Գասսավէն վէ Քէ	
.	լարէն :	81
() ն արօրարիւնճի հե-	Նանըն պիւյիւր-	
ճէ :	լիւյիւ :	96
() ն պեշիւնճի հեճէ :	Տիւնեա :	124
() ն ալընճը հեճէ :	ՍեՔա , վէ Կէնարի	
.	Կէնարի Էօլ-	
.	արօրէք :	144
() ն Էկարիւնճի հեճէ :	Օլիւն :	169

ԵՌՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԱՎԻ

սէհմէյաւը ըստհիհ պատշնդա :

ՃՒՂՏԻ ՍԱՆԻ

Երաւ.	Սաւեր.	Սեհմ.	Սահիհ.
4	15	խէյալէր	խալյալէր
6	11	օ պիրի	օպիրի
12	15	քելէյէ	քելէյէ
14	2	Ֆիգիւէթին	Ֆազիւէթին
18	3. 4	կէ զէնրէր	կէ զէնրէր
34	հաւիյէէ. 31	կէօզիւն էօյիւնէ կէթիր թէֆ. սիւ	կէօզիւն էօնիւ. նէ կէթիր թէֆթիւ
47	2	չըգմայաճադ	չըգըմայաճադ
49	22	մութլուսլ	մսթլուսլ
50	հաւ'. 7	թարիֆէ	թարիգէ
56	հաւ'. 30	թէֆսիւ	թէֆթիւ
65	4	քելէի	քելէի
90	10	սէօրա	սէօրթ
99	21	կէյտիրտիրիփ	կէյտիրիփ
104	25. 26	միւ. սահանէճի	միւ. սահանէճի
106	4	չէրիֆի	չէրիֆի
149	18	պիր դարար	պէր դարար
152	19	սալիֆ	սալիհ
154	16	վադիսթի	վադիթսի

INDEX

OF THE

PROCEEDINGS

OF THE

LEGISLATIVE

ASSEMBLY

OF THE

STATE OF

NEW YORK

FOR THE

SESSION

1887-88

AND

1888-89

AND

1889-90

AND

1890-91

AND

1891-92

AND

1892-93

AND

1893-94

AND

1894-95

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԻՅԼԵՍՕՖՈՒՆ

ՖԻԳՂԵՆԼԵՐԻ

ԵԱԽՕՏ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԼՂԵԼԵՐԻ

Ինկիլզ լիսանխտէն Փրանգսըզ լիսանխտէ՝ լը
Թուրնէօր նամ Փրանչալընըն էլէտէյի Թէրճիւմէ
տէն, հաշա ըսթամպօլտա Տանիմարգա պաշ Թէր-
ճումանը պարօն Յոհաննէս Էրէմեան իշպու լիսան
նի Թիւրքէյի Թէրճիւմէ էլէմիշ տիր:

ՃԻՆՏԻ ՍԱԼԻՍ

ՎԵՆԵՏԻՔ ՇԻՅՐԻՆՏԻ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԸՐԸՆՏԱ ԳԱՍՄԱ.

Սկսէ 1819.

B. B. B. B.

1818

B. B. B. B. B.

1818

B. B. B. B. B.

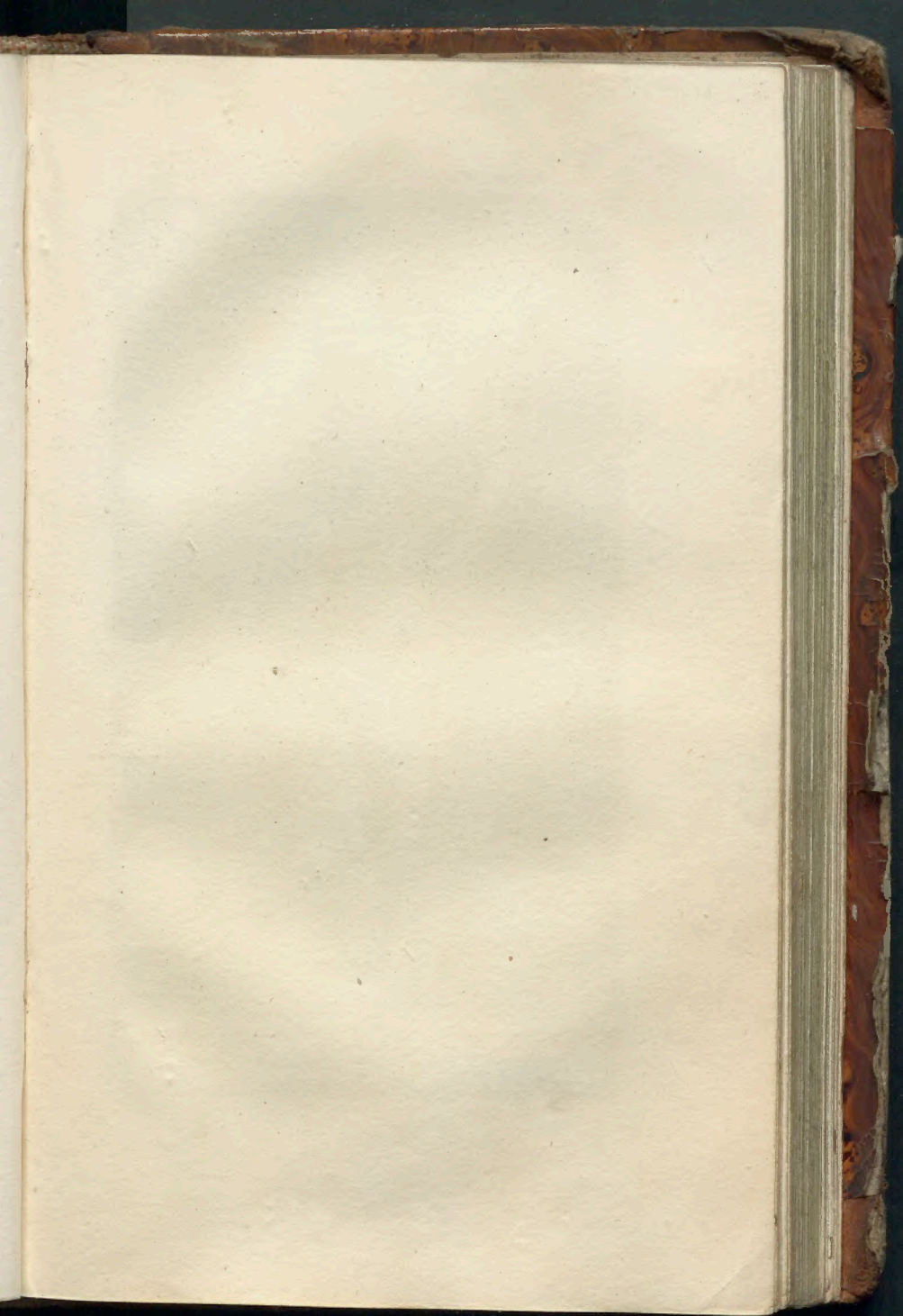
1818

1818

1818

1818

1818

Կէօք երգիւնոտէ տիգրիս պունձա շահտիւրի՝
պիր սէն եալան՝ յը ջրգարաձաք սրն :

ԵՌՄԻԱՅԻ ԳՆԱԿԱՆՈՒՄԻՆ

ՖԻԳՆԱԿԱՆՈՒՄԻՆ

ԵԱԽՈՏ

ԵՌՄԻԱՅԻ ԳՆԱԿԱՆՈՒՄԻՆ

ՕՆ ՍԵՔՐԵՏԻՆՃԻ ԿԵՃԵ

ՉԻՄՄԵԹԻ ԶԱՄԻՐԵԻ 1

Թիկն խասթա օլտուգտա՝ ինսան
Տէքիմարար. լաքին ճանըն խաս.
Թալըղընտա պիր ուլուշուգլուգ օլուր
քի, քիշի օլտուղու թէ՛ Տիքէյի տույմաղ :
Լալիւմ տէրէ՛ճէսինէ կէլմիշ, եինէ պէն
սաղ ըմ գըյաս էտէր : Վիշի քէնտի իւ-
լէթինի թանըլփ տույմաղ՝ եարը սա.
ղալմըշ օլմաղ տըր : Ինսան պէտ խուլու
ատէթ էտիփ, եիւզիւնիւն փէրտէսի եըր.
Թըլըրսա, թէ՛ Տիքէսի սօն տէրէ՛ճէտէ
տիր : Մուրաար կիւնա՛ճ թ յիւզուլն վու.

րա վուրա զիմէ թին պաշնը եզէր, տիւն
սէօյլէմէզ օլուր: Ղան՝ վարա վարա գա-
պահաթինի տույմազ. վէ եափճա եափճա
պէտ խույլար ատէթ օլուր, թապիաթ
օլուր. վէ քէնտիմիզի խարապ էթ տիյլ-
միզ եէրտէ, էօյիւնիւր իՖթիխար էատէ-
րիզ:

Օ իմէ թիմիզ պէօյլէճէ պէտ խույ
սէրխօշուղունտա ույուշուր, մէքրուհ սէ-
Ֆանըն գուճաղընա տիւշէր, սէվտալա-
ըն տիզկինինի կէվէք էլինտէն գայտը-
րըր, պիզի հէվաի նէֆսիմիզէ պրագըր.
վէ էօլտան չըգտըղըմըզ կէօրմէմիշ կի-
պի, տէօնիւփ՝ պիր կէրի տէօն պիլէ տէ-
մէզ: Փուփլա շիլթէ իւզէրինտէ տէրին
ույգույա տալմըշ կիպի օլուր: Մ՛նճագ
սէն ծնուն օ սախթէ ույգուսունա գաւ-
փըլմա, չափուք ույանըր: Մէֆանըն ար-
տընա կիզէնմիշ՝ օ հիլէքեար դամնազ,
հէր ամէլիմիզի տէֆթէրինէ գայտ է-
տէր, տէֆթէրին հէր եիւզիւնիւ գա-
պահաթլարըմըզլա տօլտուրուր: () էօ-
րուլմանգ չաշուտ, կէօղիւնիւ գուլաղընը
պիզտէն այրըմազ: Մէօղիւմիւղէ կէօրիւն
մէյէրէք էթրաֆըմըզլա տօլաշըր, գալպի-
միզին էն կիզի սէօյլէտիյինի իշտիր տույ-
ար: Մն քիւչիւք էքսիլէլիմիզի իշարէթ
էտէր: էն խաֆիֆ խիւլեպլէրիմիզ՝ նէ
գատար չօգ սլսա, քէսքին կէօղիւնտէն
գուրթուլուշու էօգ, հէփսինի կէօրիւր:
«Սիր արզու՝ ֆիքրիմիզտէ տօղար տօղ»

մաղ՝ օ տույար . պիր պէտ ամէլիմիզ՝ տա-
 Տա իճրա օլմատան էն կէօրիւնմէզ եե-
 րինտէն գալրար : () զալիմն էթտիյի
 էօզր պիլէ , թամաքեար մուամէլէճինին
 տօսթլուղունա պէնզէր , գան գույուսու
 տէֆթէրինի ճաճիլ միրասէէտիտէն սազ-
 լար , թա էվինի երգաճաղը կիւնէտէք
 պէքլէր , օ կիւն կէօսթէրի : Վիզի պօշ
 պրապրր , օ պահա եէթիլմէզ վազթի-
 միզի թէլէֆ էտերիզ . լաքին կերէք պօ-
 շա կէչիրտիյիմիզ , կերէք պէտ ամէլ իլէ
 մէքրուճ էթտիյիմիզ վազթին ճէր տէ-
 մինի՝ կէօզիւմիւզտէն ուզագ էէրտէ տու-
 րուր գայտ էտէր : () էվարիտիմիզի էազ-
 տրղը քեաղիտլէր՝ թուճտան տայանըզ-
 ը տրր : () թէվարիտի՝ էճէլ կէլիփ գա-
 պահաթլընըն գուլլաղընա օգույաճագ ,
 վէ էպէտի Տաքիմ՝ տիւնէալարըն ճէմ
 օլտուղու զաման , ալէմէ աշիքեար էտէ-
 ճէք : (ա)

Վիչինին գալպինէ սէօլէյէն սէս՝ պօշ
 խիւլէա տէյիլ տիր : () ապիաթ օնու ի-
 ճէրիմիզտէ էափայօրսա , էալան սէօլէ-
 մէք իչին տէյիլ : Վ է քիչի քէստի Տագ-
 գընա Փասլ էտթիյի սիճիլ՝ կէրի տէօն-
 մէզ : Վնսան պու տիւնէատէ իքէն , է-
 պէտի Տաքիմին վէքիլ՝ գալպինին զիմ-
 մէթի տիր . օ ատիլ Տաքիմին փօսթուն-
 տա օթուրմուշ , ինսանըն շէրիաթինի օ
 քէսէր : Վ է սօնղրա օնուն քէստիյինի՝
 ալէմին Տաքիմի մաւգարրէր էտէճէք տիյ :

Մութլու օնա քի սրգճա սրգճա ճա նրնրն տիվանրնա վարըփ, եիւրէյինի զիմ մէթէ աչմադա ճէսարէթ հտէր. զիմմէ թին թազիրլէրինէ տայանրփ, հիւքմիւ նէ իթաաթ հտէր. վէ պիր տաճա շիք եայթէթ էթտիրմէմէյէ վատ հտէր : () պիր ճէսարէթ տիր քի, տիւնեա պաճա տորլարընա միւյէստէր տէյիւ. վէ վիք նատիր շէյ տիր : Ինսան գըսմը մուճան նաթ տըր գաչընըր, վէ քէնտի հալինի կէօրմէմէք իչին, խարապընա քէնտի սէ պէպ օլուր : Սազը քէրրէ քէնտի քէնտի թէֆթիշ էթմէք խաթըրնա կէլտէ պիլէ, նիյեթի էօյլէ կէվէք օլուր քի, տէր ագապ ունուտուր : Հալինի գալպինէ սօրար, լաքին պիղատուս կիպի գօր գարագ՝ հագ նէ րի տէյի եարըմ ա զըզ սօրար տա, ճէվապընա պէքլէմէտէն գալգար ագըն թազիրինտէն գուրթուլ մագ իչին, աճէլէ վարըր եինէ գալըպս լըղա կիրիր :

Ի օրենցիոս, Ֆէլէք միւսաատէսի իլէ կէլէն էյլէյէ պիրտէն սարըլմա. պիր ազ կերի շէքիւ, իպթիտա վէսվէսէ իլէ պիր վէգն էյլէ, էյեր էլինտէ գալաճագ շէյ իսէ, գուլան : Ի աքին չիւնքի սէնին էտինէ պիլէճէյին էյլիք՝ քէնտի եափաճա զըն տըր, վէ չիւնքի ինսանըն եափտը զընտա Փազիրլէթտէն դայրի էօլմէզ շէյ էօգ տուր, էպէտէն էլտէ գալաճագ՝ Փազիրլէթին վէրտիյի սէֆալար տըր : Ըն

օնլարը հտինմէյի պագ քի , Փաղիւնթին
քէնտի կիպի էօլմէզ օլսուն : | Ն , էյեր
սէն ագլընըն հիւքմիւնտէ օլուփ , Փաղի-
լէթին թաթլը սէֆալարընըն լէգգէթի-
նի պիւտէն , տիւնեանըն պօշ սէֆալարը-
նա թիթիւրէյերէք էագլաշըրտըն . վէ
հեր պիրինի կերէյի կիպի թէֆտիշ է-
տիփ , գիւմէթինտէն իզին ալմատըգճա ,
հիշ պիրինի գալպինէ գօմադտըն : | ա-
քին սէն ագլընա իթաաթ էթմէտիյին-
տէն , գալպին պիր զապիթսիզ վիւայէթ
կիպի տիր : Տասիտ արգուլէր սիւրիւ-
սիւ զօրպայէ չըգըփ , տէօյիւշիւփ գըր-
լըշըրլար , ասլա րահաթին օլամազ . վէ
գալպինին օ էյրէթի Ֆերահը՝ հեր տա-
գիգա պօզուլուր : | է Ֆիքերլէրին աը-
զուլէրին սէնտէն ուզագ՝ էօլլարընը շա-
շըրփ , Ֆըրթընա չալգանթըլարընտա ,
տէօքիւնթիւ արալարընտա սէֆա արա-
մաղա տօլաշըրլար : | օյլէ սէֆանըն մա-
լի՝ փէք պահալը օլուր . վէ պուլմասան՝
սանա տահա քեարլը տըր : Պին պէլայ-
լա էլէ կէթիւրտիքտէն սօնդրա , պին պէ-
լայլա տա կիւնահընը հօտէմէլի սին : | է-
մինի պուլաշըգ մալ իլէ էիւքլէտիր , եու-
մուրճաղը պիլէնճէ կէթիւրիւրսիւն :
Սուսուզուղուն գանաճաղընա՝ տահա
ղիյատէ արթար . վէ հասսէլէրին կէվ-
շէյիփ , գուվկէթ տէն տիւշտիւքտէն սօնը-
րա պիլէ , էինէ տօյմազ Ֆիքրին՝ տահա
իսթէր :

Օ իմէթին ըհտտ էթտիյի սէֆար՝
 Թապիաթին խիլաֆը տըր . էօյլէ սէֆա-
 նըն էսերի՝ տէրտ իլէ ուսանձ օլուր : Հագ-
 Թաալա տիւնէսյը տա , Փաղիլէթի տէ ,
 պիր Թէմէլ իւզէրինէ գուրուփ , պիզիմ
 զաթիմիզէ ույտուրմուշ տուր : Տէրունի
 միւնասիպէթէր իլէ ինսանըն Թապիա-
 Թինէ պաղլամը . պէյնլէրինտէ միւշթէ-
 րէք օլան ումուրլէրի՝ պիր նիզամա ըպթ-
 էթմիշ տիր : Պէն ծնլարը այըրըրմ տէ-
 կն շաչըն՝ հէմ սըգընթըրն չէքէր ,
 հէմ քէնտի զաթինի խարապ էտէր :

Պու մինվալ իւզրէ ճան ըլա Թէն՝
 տուրմայրփ ճէնքլէշտիքլէրի եերտէ , էլ
 պէթտէ եա պիրի եարալանըր , եա օպի-
 րի : Երեսինին պիրի սըգընթը չէքէճէք
 օլտուգտան սծնղոա , էլպէթտէ ըիւթ-
 պէտէ էտնա , վէ հասսէսի նօգսան օլան
 չէքէր : Երեսի Թէնին տույտուղու՝ շիմ
 տիրի հալտէ օլան տըր , սըգընթըր Թէն
 չէքէր : Ղան կէչէն վագըթտա , կէլէ-
 ճէք վագըթտա կէզէր , ծնլարտան պաճ՝
 ալըր . արտընա պագըրի , կէչմիշ սէնէլէ-
 րին գարանըգ կիրտուպընա կիրմէք , վէ
 կէլէճէքլէրի փիշին կէօղիւ էծնիւնէ կէ-
 Թիրմէք , ճանա մախտուս տուր : Ղանըն
 սէֆարըր՝ վագըթլար կիպի , վէ Թա-
 պիաթին քէնտի կիպի , գաթը չօգ տուր .
 վէ զէվգի՝ Թէնին զէվգի նտէն չօգ Փի-
 ըաչը տըր . լաքին աճըսը տա Թէնին .
 քինտէն չօգ քէսքին օլուր : Աիւնասըն

աճըսը նէ շէքիլ օլտուղունու՝ նիգրիսին
աղըլարընտան պահս էյլէ : Պէլն , էյէր
ճան էլէ կէլսէ , վէ ինսան շէրիաթի՝ եա-
րամազըն ճէղասընը ճանընա շէքտիրէ
պիլսէ , տիւնեատէն սիյասէթ գալգար-
տը , տար աղաճլարընը տէՖ էտէրլէր-
տի : Եօյլէ իսէ սէն ճանընը սագլա տա ,
պագընընը գըսմէթէ հավալէ էյլէ :

Ս ագթինին տէմլէրի՝ նապզըն աթմա-
սըլլա սայլլան էօմը՝ էօլիւ տիւր : Վէն-
տի քէնտիմիզ իլէ տաիմա ճէնքտէ օլմա-
մագ իչին , վէ քէնտիմիզի սէվէ պիլմէք
իչին , քէնտիմիզի թանըմալլըզ : Եստան
իքի շէյտէն եափըլմը տըր , իքիսինին
մէյլ պիր պիրինսէ պէնզէմէզ : Ղան Փա-
զիլէթէ մէյիլլ տիր , Փազիլէթին կիւ-
զէլլիյինի կէօրտիւքճէ՝ աչգը արթար .
թէնին սէվտասը պէտխույա տըր . Փա-
զիլէթէ տիւշմէն նազարըլլա պագար :
Թէն էտէպլի օլսա , խօրլանըրըմ սանըր .
հագգընա գաիլ օլսա , սօյուլուրոււմ սա-
նըր . տօղըուլուգ էթսէ , Փագըր օլու-
րոււմ սանըր . պիր մէրտիք էթսէ , երգը-
լըրըմ տէյի գօրգար : Պու սուրէթտէ
թէնին ճանա խասոմ օլտուղունու կէօր-
տիւյիւնլէ , խօրլայա պիլտիյին գատար
խօրլա . եօզ , էյէր զըտ տէյիլ իսէ , իք-
րամ էյլէ , պէսլէ , սիյանէթ էյլէ : Եա-
քին Փազիլէթ էմը էթտիքտէն սօնղըա ,
հիչ պագմա աթէշէ եագ , երթըճը
գուշարա աթ : Օ իրա օ գանլը գուր .

պանը էմը էտէն՝ քիշնին քէնտիյէ օլան աչգը տըր . Թէնի գուրթարմագ իչին , Փազիլէթէ իթաաթ էթմէմէք՝ քէնտի քէնտիյէ տիւլմէն օլմագ տըր :

Փիւ-վագը պէտ խոյ տէտիքլէրի նէ՞ տիր . քիշի քէնտի քէնտիյէ օլան մուհապ պէթտէ եանըլմագ տըր քի , եալան սէ-Փայը՝ սահիհ տէյի պահալը պահալը եութտուրուր : Փազիլէթ տէտիքլէրի եինէ օ մուհապպէթ տիր , լաքին քէնտի մէնֆաաթինի պիլիր , քեարը օլմատըգ-ճա պագարլըղա կիրմէգ : Պու մուհապ պէթ՝ եարատանըն քէնտի աչգը տըր . կերէք պու աչգ , կերէք ինսանըն կէօրէ պիլէճէյի էյլէքլէր , հէփ եարատանտան սատըր օլմուշ տուր : Խէնիմիզի սէվ-մէք՝ քէնտիմիզէ կիզլի տիւլմէն օլմագ տըր , վէ էլին զարագընտան Թէհլէքէլի տիւլմէնլիք տիր : Իչէրիմիզտէ սագլը խանէկիր տիւլմէն տիր : Պիզ ընուն նէ օլտուղունու գըյամէթ կիւնիւ Թանըյա ճաղըգ . կիւնահքեար ատամ՝ ընու՝ տօղ-տուղունա լանէթ օգույուփ , հիլէրի ա-րայաճաղը կիւն Թանըյաճագ տըր :

Ըլլահ հագգը ինսանըն սօն սաաթի-նէ գօմուշ : Ինսան սաղ իքէն պիր սիւ-րիւ Թագսիրաթլար , պէտ ամէլէր ա-րասընտա՝ ճանը ույուշմուշ օլուր , հագ-գըն սէս չըգարաճագ հալի օլմագ : Ը-քին ալլահ տիւնեալարը եարաթտըղը զաման , օ ճէննէթ մահսուլու հագ՝ քէն-

տի ըէյի վէ թերթիպի օլտուղու կիպի ,
չէրիաթլէրինի կէօրտիւլիւ զաման տա
եխնէ ալլահըն ըէյի թերթիպի՝ օ օլաճագ
տըր : Հագ օ զաման ույանաճագ , սագ-
լանտըղը ճանըն իչինտէն չըգըփ , կիւ-
նահքեարըն գուլաղընը՝ էօրֆիլու սէտա-
սըլլա էօթտիւրէճէք տիր : Ըթէշ օլուփ ,
իւզէրինէ եափըչաճագ : Աիւնահքեարա
ազապ օլմաղա՝ հագգըն էօրֆիլու պագը-
չը եէթիչիր . գարչըսընա կէլտիքլէյն՝ ի-
չէրիսինէ թէսիր էտէր , գալպինի ալթ
իւսթ էտէր , վէ ճանընը եագար (Բ) :
Լ օրէնցիոս , տօսթուժ , զիմմէթին սա-
նա նիսպէթ՝ տիլէ չըգմասընա պէքլէմէ :
Աու կիւն սէսի թաթըլը իքէն , վէ սանա
Փաիտէսի օլա պիլիքիքէն , նասիհատլէ-
րինէ գուլագ վէր : Ա էշու տէրսի խաթ-
ըրնտա թուլթ քի , ինսանլար հէր նէ գա-
տար տէլի եաշասա , իսթէր իսթէմէզ
ուսլու էօլիւր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ե

(ա) Օ դաման թիւքէնմեզ ինիլթիլէր պաշարօք շի գալպինի ուշուլթումնն սօնու պու տուր, լօրեն ցիոս: Վէրսիլի նասիհաթլէրէ գուլազ վէրմէմնին ճէզասը պու տուր: Սանա կէլէճէք վագըլթաա վատ էթաիլի ըահաթըզ պէջլէ օլուր: Էյ լօրենցիոս, քեամիլլէնմէյէ սասհա վագըթ վար տէյի տուրօւր մուսուհ:

(բ) Ճիւնէ շէյթանա նէ հաճէթօ հագգըն նուրու վար, ճէհէննէմօ տուր: Վէրջի պու տէրսի մէտրէ սէլէրտէ էջրէթմէզլէր, լաքին ճէհէննէմին սարլ թարիֆի պու տուր: Սէն քի հագգըն սէսի գուլս զընա կիրմեզ, շու սահիֆէյի օգու օգու սա, պիր փէյլամուկերին սէջլէյիփ, պիր ըուհսլանըն սանա թէքրարլատըր ինասուր պէյի ագուսը էաւայ պիլի, լուի ագուսը էօլէնը ֆէհվասընա, պիր քէրրէ իման կէթիր:

ՕՆ ՏՕԳՌՈՒ ԳՌՈՒՆԱՂՈՒ

ԿԷՂԻ

Փ Ա Ձ Ի Լ Է Թ :

Ինսան էվլատընըն պետ խուլարընը
ըէամ էթմէքտէն եօրուլտուամ. պիր տէ
Փազիլէթ սասիպինի նազլ էտիփ, եօր-
ղունլուգ ալայըմ (*): Պու չիրքին տիւն-
եանըն ըէսմինին եանընտա, Փազիլէթ
սասիպինին թասսլըրի՝ նէխօշ կէօրիւնէ-
ճէք: Սիզ քի իշիտիփ հայրան օլաճագ-
սընըզ, ճահտ էտին օնլարա պէնզէյե-
սինիզ:

Ի՛ ճէննէթ մէլէքլէրի, կէլին պանստ
սիզ եօլ կէօսթէրին, եէրտէ կէզիփ կէօյ-
տէ եաշայան հօլմէզ ինսանը, վէ տիւնեա
եիւզիւնտէ գալիյօն միօսլի տալդալար ի-
չինէ տալլի չըգըփ, տաիմա եիւզտէ տու-
րան Փազիլէթ սասիպինի մէտճ էթմէյե՝
սիզ պանսա եարտըմ էտին:

Ֆիքրինի թէն հասսէլէրինտէն հօ-
թէյէ գալարը, շու քեամիլ ատամա պագ-
եիւրէյի տաիմա ըահսաթ, գալլիւնտէ սէվ-
տա չալգանթըլարը եօգ, քէնտիյի գա-
սապլէթէ ալարըմազ. քէնտի իւմիտինէ

սըղընմը, կէլէճէք զամանը գորգուսուզ
կէօրիւր. աւլանէ գորգու քէնտիյի իւր-
քիւտիւր, նէ գայըլը՝ տէրտ էտէր, նէ
ճէֆա՝ իւմիտինի քէսէր (ք): Տիւնեա-
նըն իւզէրինտէ կէզէն մուսիպէթլէր քէն-
տիտէն ուզագ տըր, աթէշլէրի քէնտիյի
տէյմէզ, այաղը ալթընտա սէօնէր գա-
լըր: Տիւնեանըն պու պօշ կիւրիւթիւ-
սիւնէ պագար աճըր, քէնտի ըահաթի-
նի պօզմազ:

Եւրէյինին ըահաթի եիւզիւնտէն պէլ-
լի. պագըլընտա վագար վար: Ֆիքիւրի-
րի մէլէք կիպի տուրմայըփ կէօյլէրէ ջը-
գար էնէր. եարատանըն սէճտէ էթ-
տիքճէ՝ գայլլինտէ պիր թաթլը սէֆա
տույար: () աշգ ըլա տուալար սուճուփ,
եարատանըն քէրէմլէրի՝ իւզէրինէ եաղ-
տըգճա, եիւրէյի մուհապէթլէ տօլար:
Վէնտի պաշընա թէնհայէ չէքիլմիշ, եա-
լընըգճա պիր ալլահ ըլա գօնուշուփ, կէօ-
զիւ քէնտի ճանընտա, սալթ ճանընըն
մասլահաթինի տիւշիւնիւր: Ֆիքիւրին
պու աշգ աթէշի իլէ թութուշուր եա-
նար. պիւթիւն զաթինէ պիր ըուհանի
ֆիքահ եայըլըր ճէվէլան էտէր. պու
պալա մէսնէտինտէն կէօղիւնիւ էնտի-
րիփ՝ տիւնեայէ պագաճագ օլտա, փատի-
շահլարըն թաճլը պաշընը՝ կիւճ իլէ կէօ-
րիւր. կէօրիւր ամմա՝ փատիշահը տա,
Տիւքիւնտէ օլտան էսիրլէրի տէ գօյուճ
սիւրիւսիւ կիպի, պիր գոլթու տէրէ

իջնուտէ գարընդ կէօրիւր: Ս է քէնտի-
նին ծնլարա պէնդէր եէրի օլմատորղընա
սէվինիր իՖթիխար էտէր: Սէլի, ծնլա-
րա պագտորգձա, քէնտի Փագիլէթինէ ի-
նանըր, Փագիլէթ էյի շէյ օլտուղունու
թանըր, իգրար էտէր:

Սահիճ Փագիլէթէ եալընըզ քէնտի
մալիք, ալլահըն սուրէթինի թէքմիլ է-
տէր, վէ թապիաթին պաշատորղը աղիմ
իլէր՝ քէնտի Ֆիլիլ իլէ թէքմիլ օլուր:
Տիւնեանըն քէամիլ տէտիլի ատամլարըն
Փագիլէթի՝ սախթէ սուրէթ տիր, պիր
պօյալը պէտխույ տուր. օ իւթիւնէ պա-
գըլմազ ալազ եիւրէքլէրինէ, եիւզէ-
րինի փերտէ էթմիլէր: Մլիք սահիպի
ատամ՝ եիւրէյինի ալար կէօսթէրիւր.
(4) ութանաձագ շէյի էօզ. տօղրուլուգ-
տան էսիրկէյէձէք՝ էյրի պիւրիւ գաթ-
մէրլէրի էօզ: Պագաթ սէվապընը կէօս-
թէրմէզ, ձանընըն խաղինէսինտէ սագ-
լար. վէ օլան սէվապը՝ Տիձապ փերտէսի
իլէ էօրթիւլիւ օլտուղունտան, լայրգ օլ-
տուղու մէտճին նըսֆընտան մահըրու՝ օ-
լուր: Ինսանլարըն մէտճինէ զէմինէ պի
գայտ, քէնտի իթիպարինէ գանաաթ է-
տէր, վէ քէնտի զիմմէթինէ կիւվէնիր:
Ս է իզգէթ իքրամ կէօրտիլիւ Տալտէ,
ինսանըն ինսանլըղընը էօրթէն զիլփօշ-
լարըն աղըրլըղընա Փօտուլլանմազ: ()
էյրէթի զիյնէթի իւզէրինտէն աթըփ,
քէնտի լիյագաթընը ձանընտա արար:

վէ ինսանտա՝ ինսանտան ալա շէյ կէօր-
մէզ : Վէնտի զաթ ինէ օլ գատար իբրա-
մը իթիպարը օլուր քի , քիպրէ իրթիբ-
եապ էթմէզ :

Տիւնեա ատամընա պիր կիւնլիւք շէ-
րէֆ եէթիշիր : () Նլարըն ճանը՝ շիմտի-
քի օլանտա տըր . քեամիլ ատամ հէր
ֆիբրի արար , հէր շէյի սօրար . պիր շէյ
պունտան պին սէնէտէն սօնդրա նասըլ
կէօրիւնէճէք , պահասը նէ տէյիճէք , օն-
լարը թասհիհ հտէր : Կիլէճէք զաման
լարը կէօզիւ էօնիւնէ կէթիբիր , վէ հէր
շէյին շիմտիքի պահասընը՝ օ զամանտան
պահա հտէր : Հայ հայ . տիւնեայը նէ
պի գայտ կէօզ իւլէ պագար : Կէօրտիւլիւ
եիւքսէք տաղլար՝ ինտիւտէ պիրէր զէր-
րէ տիր : Պիր փատիշահլըղը վէզնէյի գօր
թարթար , եերտէքի թօղուն պիր տա-
նէսի գատար չէքէր : Տիւնեանըն էն կիւ-
զէլ շէյի պիր պէտ պուղու տուր , կէօ-
զիւնիւն նազարընը քէսէր՝ զանն հտէր .
վէ ճահտ ու զայրէթի կէօզիւնիւ ուզա-
զա սալըփ , էօլմէզ շէյլէր կէօրմէք օլ-
տուղունտան , հէման պիր նէֆէս հտէր ,
էօնիւնտէքի պուղույու տաղլարը : Եւ-
լէր կիւնէշին փարլագ թապլասընա պա-
գըփ , պինասընա հայրան օլուփ գալտըգ-
լարը եերտէ , օ իլէրի կէշէր , եարատա-
նա վարըր , եարատանը կէօրիւր . . . եէ-
րէ գափանըր , սէճտէ հտէր : Եարատա-
նընը սալթ էօյլէ ատամ սէվէր . ինսան

Էվլատընը սալթ Էօյլէ ատամ սէվէր :

Տիւնեա ատամլարը՝ գարտաշըմըզը սէ-
վէրիզ սէյի Էօյիւնիւրէր : Վիտի մէն
Փաթալարը իչին Էթտիքլէրինի՝ վաթան
ուղուրունա տըր սէյի միննէթ Էիւքլէ-
տիֆ , շէօհէթլէրի իլէ՝ տիւնեայի թէ-
վաթուր Էտէրէր : Պագ շու Էալանձը-
լարա , տօսթ ումուզ տէտիքլէրի ատամը
պիլէ սէվմէզլէր : Պիր կիւն զա՛ֆիլ Փըր-
սաթըմըզ Էլինն կէչէր տէ , տէվլէթ տէ-
տիքլէրի օյունձադ մալլէրի՝ Էլիմիգտին
ալըրլար տէյի , Տէֆտիննէ տիւշմէն նազա
ըլլա պագարլար : Պիր քիւչիւք վէսվէ-
սէ իլէ , պիր Ճիւչի գըզգանձըզ ըլա ,
տօսթ լուգլարը զարազա թէպտիլ օլուր .
վէ օլան թամալարը՝ աձըգմըշ ասլան կի-
պի , Էլտէն գափաղգլարը հարամ ըլա
պէսլէնիւր : Խայր , ինսանիյեթ տէտիք-
լէրի Փազիլէթսիզ օլմազ , վէ Փազիլէթէ
տիւշմէն օլան՝ հիչ պիր թարիխտէ ին-
սանա տօսթ օլամամըշ : Սիւրիւվլէթ
իամի իլէ կէօսթէրտիքլէրի ամէլլէր՝ ալ-
չադ գալպլէր մահսուլու տուր . Էօյլէ ա-
տամլարըն միննէթինտէն գօրգ : Վիչի՝
հէր գաւչա օլուրսա օլունն , պէն գուլթ-
լու օլայլմ տէր , վէ տիւնեատէ քէնտի-
տէն գուլթլու ատամ օլմատըղընը սահիհ
անղլամայընձա՝ քէնտիյի գուլթլու սայ-
մազ . օ զաման հասրէթի Էօյիւր . գըզ-
գանձըզ ըրահաթինի պօզմազ , գարտաշ
լարընա զարազ Էտէձէք սէպէպի գալ

մաղ : Պօրգաճազ հնկել եօգ , հեր քէս
 տօսթ օլուր . եիւրէյի ըահաթ՝ սեվմեք
 սեվտասընա տիւշեր , գալլի մուհապ-
 պէթ իլէ տօլար : Այ էյլեք սահիպի ա-
 տամ , էյլեք հտէր՝ եալընըզ սէն սին :
 Վհնտի իշինի էյի պիլիբսին , քէնտի ի-
 շինէ մուգայեհտ սին . էլինքինի գափմա-
 դա պագմաղսըն , վէ գարտաշընըն իգպա-
 լինի գըզգանմաղսըն : Ալէր նահազ կէօր-
 տիւքլէրի իշէ քէօփիւրիւփ գուտուբուր-
 լար , սէն սապը հտէր շէքերսին . կէօզ-
 լէրինի գալտըրըփ , ատիլ ալլահա պա-
 գարսըն , ալլա աշաղա հնտիբիփ , խաթ-
 րընը երգանա տիւշմէն տէյի պաղմաղ-
 օրն : Վարազ հտէն ատամը՝ տիւշմէն-
 տէն զիյատէ քէնտի դարազը հօրսէլէր :
 Վէլ-հասըլ Ֆաղիլէթինէ քէտէր էթմէյ-
 կն շէյ՝ ըահաթինի տէ պօզմազ : Հայ
 հայ . ինսանլարըն դատրի , Ֆէլէյին Փըր-
 թընասը , Ֆէլաքէթին սարսմասը արա-
 սընտա , քիշի էպէտի ալլահըն մէրհամէ-
 թինէ սըլընըփ ըահաթ էթմէք՝ նէ խօշ
 շէյ տիր :

Աքին օ հագգը՝ մասալա թէպտիլ
 հտէն պէտխույ ատամլար , վէ քէնտի ի-
 շէրլէրինտէ տույմատըզլարը , վէ ագըլ-
 լարընըն էրմէտիյի Ֆաղիլէթի՝ օլմազ շէյ
 տիր տէյէնլէր , շու հիքմէթի պիղէ տէ
 կէօսթէրսէնիզ նէ տէրլէր . (Դ) Թա-
 պիւթին մէյլինէ գարշը գօյան քիմ տիք .
 պու ագըն օլուփ , ագան սեվտալարըմը

զը՝ ետրատան քէնտի թերթիպ հտիփ , գուզվեթ վերմիշ տէյիլ մի . ինսան հվ լատընըն թէմէլսիզ թէտպիրլէրինի՝ պիւ լէճէ սիւրիւքլէյիփ , ադլըն պիհուտէ զաճմէթլէրինի թօփրագ ալթընա կէօմէն՝ սեվտալարըմըզըն շիտտէթի տէյիլ մի տէրլէր :

Այ մուհաննէթ կէվէք ճանլար , օ սիզին խայալի զանն էթտիյինիզ ադիմ ատամ , օ տա թապիաթին արտը սրբա կիտէր , ետրատանըն թէտպիրի իւզրէ եիւրիւր . շաքին օնուն թութտուզու եօլ՝ սիզինքինտէն այրը տըր : () Նուն կիթտիյի եօլ՝ նէֆուլէրին սեվտալարըն ինսանը չէքիփ չէքիշտիրիփ , ազտըրտըզը եօլ տէյիլ տիր : () ատամ՝ ազլընա միւթիւ , ազլընըն նասիհաթինէ գուլագ վէրիւր (Է) , սէօղիւնէ գարըզ կէլմէզ , վէ ազլընա : Իթաաթ էթմէտէ Փէրահ տույար : Կալպինտէ թամն՝ ըլա հասէտ՝ թաշ ըլա չագմագ կիպի , պիր պիրիննէ չարփրի թութուչմագ՝ նէ օլտուղուն պիւմէզ : Բզլը տաիմա տուրղուն տուր , շաշըրաճագ շէյի եօզ , ազլընա հէր կէլէն՝ փաք վէ սէչկին տիր : Հէր պիրինի պիւա դարազ թէֆթիշ հտիփ , հագգ իւզրէ Փասլ հտէր : Հիչ պիր էթտիյի շէյտէ փիւշմանըզ պիւսար չէքմէզ : Փէրի տաիմա րահաթ , տաիմա պիր դարարտա , րահաթ նէֆիս ալըր : Հէր գուտրէթի պիր պիրիննէ ույղուն , պիւթիւն հօմրիւ

պիր այսպիսի սասթ կիպի գուրուլու իշ-
 ւեր : Փազիլէթէ զահմէթ չէքմէզ . գալ-
 պի ալըջըզ , նէֆսլէրինի զահմէթսիզ եե-
 ներ (Կ) : Փազիլէթ ճանրնա ետիրըջըզ ,
 իգթիզա հիւքմիւլէ կէօնլիւնէ հմր է-
 տեր , կէօնլիւ տէ թապիաթին մշլիւնի
 իճրա էտէյօրոււմ տէյի , Փազիլէթէ իթ-
 աաթ էտեր :

Ղան սրգընթըսը նէ օլտուղուն պիւ-
 մէզ : () ինսանը ահէսթէ էօլտիւրէն զէ-
 հիր , րահաթ էօմրիւնիւ թաճիզ էթմէզ :
 Վէնտի տաիմա պիր շէքիւտէ , տիւրլիւ-
 նիւն սէֆասըն չըգարըր : Ըրզու էթ-
 տիյի շէյի՝ սէնէլէր գօճատամազ . պիր
 եէնի շէյ կէօրիւփ , պիր եէնի սէֆա
 տույմատըզը կիւն ազ օլուր : Տիւնեա-
 նըն քիւրէսի տէօնտիւքճէ , պիրի պիրի
 արտը սըրա՝ պիր պիրինտէն կիւզէլ , պիր
 պիրինտէն սէֆալի շէյլէր կէօրիւր : Աեր-
 չէք սէֆա էտէն՝ էօյլէ ատամ տըր (է) :
 Ելլէ ատամըն իգպալի՝ պիր ալթուն
 թէլ տիր , կիւնլէրինին զէնճիրինի փար-
 լազ կէօսթերիր : Ելլէ ատամ՝ նէ կէվ
 շէք օլուր , նէ տէօնէք : Եգպալի՝ մէթին
 Փազիլէթ իւզերինէ պինա օլմուշ , պա-
 դի վէ փայիտար օլուր : () թէմէլէ տայ-
 անըփ , տաիմա տօղրու , տաիմա րահաթ
 տուրուփ , գուլվէթինի կէօսթերիր :
 Վէնտիտէն խօշնուտ , տերունտէն քէն-
 տիյէ պէյէնիւր , ճանրլա սէվիւնիւր : Աեր-
 մայէտէ զէնկին , քէնտիյի իտարէ էտեր ,

վէ զէվզինի չըգարաճագ՝ քէնտիտէ Թիւ-
 քէնմէզ սէՓալար պուլուր : Մասալար-
 տա նագլ օլան նէրկիզ կիպի , քէնտի
 կիւզէլիլինէ ալըզ , սէՓասը՝ քէնտի քէն-
 տիլի կէօրմէքտէ տիր : Ֆէբրինի տաղը-
 տաճագ շէյլէրտէն գօրգար , պիր ըաճաթ-
 սէՓայէ տալմըշ , պագտըգճա քէնտիտէն
 խօշլանըր (շ) : Ալալընըզ էօյլէ ատամ
 զնր ըճ տէյէ պիւր , վարլըղընը էօյիւնէ
 պիւր : Տիւնքի կիւն իզզէթլի էօմրիւ-
 Թամամ՝ ըտը , կիւնէրինին սայըսը Թէք-
 միւ օլմուշ ուտու : Աճէլ կէլսէ՝ Տափա
 Տաղըր ըտը : Ե իմտի պիր կիւն տաճա
 իլամէ օլտու ... ծնու տա էվլէլքիլէրին
 Ֆերաճըլըլա կէչիւր :

Ղահիլին պօշ վէ զարուր կէչիւրտիլի
 էօմիւր՝ քէամիլ ատամա մալ տըր : Տէր
 տէմինէ Թիւքէնմէզ գըյմէթ վէրիր .
 քէամիլին կիւնլէրի պիր նատիր շէյ տիր ,
 սայըսը էքսիլտիքճէ՝ պահասը արթար .
 Տիլէ սօն սաաթինէ Տիլ պահա օլմազ :

Այ փատիշաճար , սիզ ծնու սաթըն ալ
 մաղա՝ Թաճլար Թախթլար վէրերսինիզ ,
 լաքին տիւնէայը վէրսէնիզ , պահասը
 տէյիլ տիր :

Ալիլտիլքտէ՝ քէամիլ ատամ գատար
 էօյիւնէ պիլէն վար մը (թ) : () պիրլէր
 էճէլ իլէ կիւլէչիւր , լաքին պէտ խույլա-
 ըա էհնիլիր : () նլարըն էիլտիլի սալթ
 ճէնք մէյտանընտա տըր . ծնլարը զայ-
 րէթէ կէթիրէն՝ շան շերէՓ խիւլէասը

տըր : () Խիւլեա կէջիփ տե քէնտիլե-
 րինի Թահրիք էտէճէք շէյ գալմատը-
 ւայն , օ եխիտլեր տե գալմազ . Խնսան
 զախֆիլի մէյտանա չըգար : Ե քին Ֆա-
 զիլեթ սահիպի ատամ՝ ասլա զայրեթ .
 տէն գալմազ , գարարընը շաշըրմազ , նե
 սեֆայե եէնիլըր , նե ճէֆայե ալթ օլուր :
 Տին՝ քէնտի Տագգընա , էճէլ գուլու-
 սունուն աղգընա պիր քէօփրիւ պինա է-
 տեր . էճէլին գօրգունճ կիրտապընը էօր-
 Թէր , վէ պու տիւնեայլա ախրեթ գըլը-
 սընը պիր պիրինէ պիթիշտիրիր : Ե օյլե
 ատամ՝ էճէլին իւղէրինէ , Թանղըր կի-
 պի պիր Տիւքմ էտինմիշ սանըրսըն . էլին
 տե Թանղըր գուտրեթի վար , Տէր իս-
 Թէտիյինի էափար . Տէր շէյ տայանըր ,
 Տէր շէյ կիրիշիր , վէ արգասը եերէ կե-
 լինճէյէ գատար ճէնքլէշիր ծնտան
 սօնղրա գօլունտաքի գալգանըն իւղէրի
 նե էէնաթ տէյի էաղըլըր : Ե օյլե փէճիլե-
 վանըն էօտիւլիւ ալլահ տըր . վէ էճէլ
 զայրիլերի էօլտիւրիւրքէն , պունու էօլ-
 մէզ էտեր : Ե պալգ՝ պէն տե ծնուն կիպի
 էօլէյտիմ տէյի , քէնտիյէ տարօս օգուր :
 (Յուն կիպի էօլմէք իսթէրսէն , ծնուն
 կիպի էաշա . . . պու քէօշէյէ կէլինճէ ,
 Տէր քէս տուրուր տիւշիւնճէյէ վարըր :
 Ե պօշ ատամ , շու նագլիմտե՝ քէն-
 տի Թասվիրինի կէօրտիւնմիւ : Ե քին
 միւշէվվէշ կէօնլուն Տիջ պիր շէյտե գա-
 րար էտէմէզ : Պիր շէյտէն պիր շէյէ ,

պիր արգուտէն պիր արգույէ տէօնէր եա.
 թըր , նաֆիլէ զահմէթ չէքեր , հիւ պի-
 րինտէ զէվզ պուլամազսըն : Վըսմէթի
 նէ տիւշէն՝ ճան սըզընթըսը տըր : Րա-
 հսթըզ սէնի սօգար , վէ ճանընըն սը-
 գընթըսընա՝ հէր նէ էթսէն նաֆիլէ
 տիր : Փէք թէսիրլի սէֆալարա միւհ-
 թաճ սըն : Հասսէլէրին էոյլէ ույուշ-
 մուշ տուր քի , տէլիլէքտէն զայրի շէյ-
 տէն չէնի ալմազսըն , վէ պէտ խույ զօ-
 րու օլմատըգճա՝ հիւ պիր շէյ տույմազ-
 սըն : () սախթէ տէմին տէվլէթին սէ-
 նին տէյիլ , հէփ էյրէթի տիր : Մէն օ-
 մուհայէէր տէմի տէվլէթի՝ աալա րա-
 հսթ գուլլանամազսըն : () սէնին տէմ-
 տէվլէթ տէալլին էյրէթի շէյ՝ օրթա-
 տան գալգտըգլայն , սէնին տէ տէվլէ-
 թին էլինտէն կիտէր : () պիր թաղէ
 պալըզ տըր՝ էլինտէն գայար . պիր պիրի
 նէ ույմազ , պիր պիրինէ էափըշմազ , պին
 փարչատան պիր շէյ տիր քի , արալարը
 պօշ օլուր : Մէն սէֆիլլէլինէ էօրթիւ
 էթմէք իսթէտլլին շէյ՝ տէլիլէք մէքէլի
 իլէ սօգուենմուշ պիր մասդարա փէրտէ
 տիր . Ֆէլլլին ըիւզկէարը էստիքճէ՝ թէլ-
 լէրինի տաղտըր , պիր պիր ալըր կիտէր ,
 սէնի չըր չըպազ՝ տէօնէք Ֆէլլլին էլի-
 նէ պրաբըր : Մէնի գապիլ՝ կիպի , տիւ-
 նէա էիւզիւնտէ սէֆիլ վէ տէրտիմէնտ՝

1 կայէն :

սերսերի կեցտիբր , քէնտինտէն քէն-
տին իբրա՛՛՛՛ հտեր , գաչար եաթըրոն :
Սանա տեվէթ՝ տերտին պիրինտէն գուր-
թուլուփ , օպիրինէ ուղրամագ օլուր :

Լնճագ ինսան էվլատընըն գըսմէթի-
նի աճըլըփ , իգրար էտէլիմ քի , պու
սիրկիւն եերինտէ՛ իւմիտտէն ղայրի
կիւվէնէ՛ճէյիսիզ եօգ , վէ ճէնքլէշմէյէ
միւհթաճ՝ օլտուղումուզ միհնէթ կիւ-
նիւնտէ , Փագիլէթ սահիպի՛ պազը քեր-
րէ պուլուտու հավա կէօրիւր . լաքին օն-
լար կէչիճի պուլուտ տուր , արատա պիր
կիւնիւնիւ պուլանտըրսա պիլէ , կէճէ
կիպի գարարտամագ , Տիւնեատէ րահաթ
էթմէնին սըրըր՝ տիւնեանըն էյլէքլէրի-
նէ կէօնիւլ վէրմէտէն՝ զէվգինի չոգար-
մագ տըր , պօշ սէֆալարընա պի գայա
օլմագ տըր , Ֆէլաքէթէ սապը էթմէք ,
վէ տերտ պելա արասընտա պիլէ՛ եիւ-
զիւ կիւլմէք տիր : Փագիլէթ սահիպի
ատամը՛ պու տերսին իճրասը եափար : (Ժ)

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Գալպիմ կէօյլէրէ մէյիլի , թէքմիլէն օլ թա-
րաֆա մօղըուլուփ , քէնտիմի եըտըղարա մօղըու-
տիւրթէն իլգայէ պրագըրըմ :

(բ) Չիրա օնուն ինսանս օլան մուհապէթինի՛
հագ վէղնէ իլէ իտարէ էտէն՝ քեամիլէք տիր . վէ
տիւնեատէ տիւլիւմէտիլի պաղարըն՝ ասրէթէ մու-
թապլիգ օլանլարը սալա կէվշմէգ :

(գ) Էօրթիւնտիւլիւ իրի եափրագլար՝ քէնտինին

տիւշիւշ օլտուղունու խապէր վերտկն եկրոն, ել
նէ փարկն չըրըպլազ կէօրկննիւր :

(Գ) Վու էօլմէղ ատամը հասըլա կէթիրէն՝ նասըլ
աղաճ տըր : Օ պու տիւնեանըն թարըլարընտա
պիթմէզ : Սէն օ աղաճը տօղսա թէշրի՛հ էլէ, պագ
չկէյինէ թասաճճիւպ էակճէյին դալըրմը :

(Ե) Գանասալարըն կերմիշ՝ դարթալ գուշու կիպի,
հէր սէվտասը էպէտիլըրտէն ղայրի թարաֆա ուջմազ :

(Զ) Տօսթլարը մէլաիքէ՝ կէօքտէն էնիփ, մուպա-
րէք աթէշէ դալպինտէ պէսլէրէր :

(Է) Քէմալկեթիթին էն ալասը տէվէթին էն ազի-
մի տիր : Ֆաղիէթտէ նէ խօր, նէ ճիւղի՛, վէ նէ
լէպղէթսիղ շէլ վար : Սալըն հիւքմ կէթալի՛ թանը-
րընըն էմրի տիր տէյի միւլաճաղա օլունտուգասո,
գատորը ալլահըն էմրի՛ էն ճիւղի՛ իթասթըմըր նէ
գատար պիւյիւտիր :

(Ը) Տիւնեանըն էն ազիմ սէֆասը՝ մութըլու-
ղուն իւք տէրէճէսինէ պիլէ վարամազ : Օնլարըն
րապըթասըլ սէվինճինին պահասը՝ կէլէճէք վագ-
թին իգպալինի իթիրտիլէրի տիր • լաքին պունտոն
սէվինճի՛ օ իգպալինի փէհի տիր • — պէնիմ սահի՛հ
էօմրիւմ տահա պաշլանմըլ տէյիլ տիր տէյի, սալթ
պու սէվինէ պիլէր :

(Թ) Էյէր լօրենցիոս պիր ճէսուր վէ եէնիլմէղ
ղայրէթ սահիպինտէն ղայրիպինէ պէյէնմէզսէ, ֆա-
ղիէթի օլան ատամըն ղայրէթի՛ հիշ գօրգու պիլմէզ :
Ֆաղիէթ սահիպինին ղայրէթի՛ նաղարը գըսաս
խալգըն կէօղիւնիւ գամաշարրոն՝ տիւնեա պիւյիւք
լիւյիւնտէն ալա իւճրէթէր իւմիտինտէն հասըլ
օլուր :

(Ժ) Բահաթըն թէմէլէրի պունլար տըր • լաքին
պու մէրալէք տէրալէրինի՛ սէն ամէլէ գօմաղա ալը-
շըգ տէյիլ իսէն, պու թէմէլէր սէնտէն չօգ ու-
զագ տըր :

ԵՒՐՄԻՆՃԻ ԿԵՂԷ

ԿԻՕՅԼԷՐ .

ԸՆԼԱԿՆՆ ՎԵ ԶՆԱԿԱՐՆՆ ՎԱՐ ՕՂՏՈՒՂՈՒ :

Պիր եօլճու ատամ՝ պիր ուզուն վէ
զահմէթլի կիւնիւնտէ արատըղը գօնա .
ղը պուլամայրփ , ագչամ օլտուգտա , իլք
րասթ կէլտիյի գուլիպէյէ գանաաթ է-
տէր : Մահզուն վէ միւքէտտէր՝ իլէրի
կիրիբ . իպթիտա օ նաֆիլէ չէքտիյի զահ
մէթի , Ֆիքրինտէ կէզտիրիբ . սօնղրա
րասթ կէլտիյի թէսէլլա օլաճագ շէյլէ-
րէ գանաաթ էտէր . օ տիւշիւնճէլէր ի-
լէ պօշունա չէքտիյի զահմէթլէրի ու-
նութմաղա պագար : Սլլգուսու պատրփ ,
կէօլլէրին գափայրնճայա գատար՝ տէ-
ֆի զամ էթմէք իլին թիւրքիլէր օգուր :
Պէն տէ օնուն կիպի հօմրիւն թագսի-
րասթլարընտան , տիւնեանըն տէլիլիլէ-
րինտէն եօրուլուփ , միւտտէթիմ նիճայ
էթինտէ՝ իւմիտլէրիմին պիհուտէ օլտու-
ղունա իլլամ օլուփ , ագըպէթ քէնտի
էտնա տամըմ ալթընա չէքիլտիմ : Ը իմ
տիյէտէք պէնի տէրտլի էտէն արզուլէ-
րի թէրք էտիփ , պու սըղընտըղըմ էէր .

տէն չըզմայլմ տէյի նկյեեթ էթտիմ :
 Սէ արզու էթտիյիմ հպէտի րահաթ
 ույգուսու՝ կէլիփ կէօզլէրիմի գափայըն
 ճայա գատար , հօմրիւմիւն ագշամընը
 շաղ եիւրէյիւէ կէչիւմէք իչն , պէճիտ
 վէ Փաիտէլի թիւրքիլէր օգույայլմ : Սի
 թիյարըզըն զալիմ տէրտլէրի վար , լաքին
 պէնիմ աչգըմըն թիւրքիլէրի՝ օ տէրտ
 լէրի խաֆիֆէտի :

(ա) Տիւնեայը կէօզտէն կէչիւրտիմ :
 Լալան , դաֆլէթ , վէ տէրտ պէլա ին
 սանըն փիչնէ տիւշմիւշ , պու էզկյեեթ
 լի հօմրիւնիւն հէր տէմնտէ՝ իւսթիւնէ
 եիւրիւյիւշ էտիփ պասարլար , գուրթուլ
 մաղա նէճաթ եօգ : Տօսթլարըմըն էօլ
 մէսինէ՝ եիւրէքտէն կէօզ եաշը տէօք
 տիւմ : Մճըյա պիր հալալ էօլլիւ գօ
 տում , հագ սէվինճին թարիգինի կէօու
 թէրտիմ : Լարատանըն մուհապպէթ
 հէքմէթլէրինի պէյան էթտիմ : Մտիլ
 հաքիմ՝ ինսանլարըն շէրիաթին կէօր
 մէյէ , ատալէթ փօսթուենտա օթուրմուշ
 կէօսթէրտիմ : Մնսանա՝ էօլմէզ օլտու
 դունու իսպաթ էթտիմ : Պու սիւրկիւն
 եերինտէ րահաթ եաշայլի , պիր կիւն
 իւմիտտէն տէվլէթէ կէչմէք իչն , իման
 կէթիրէճէյիմիզ հաղ մատտէլէրի , վէ
 իճրատընա մէճպուր օլտուդումուզ Փա
 զիլէթլէրի , մուսթասարճա՝ պէյան էթ
 տիմ : Լօմրիւմիւն պու մէնգիլինտէ աշ
 գըմ պիր միգտար էյլէնիփ , չալըշա չա

լըջա վասըլ օլտուղում տերեճէտէ տու-
րուր, կէջտիյիմ սարփ եօլլարա կէօզ
կէզտիրիր, վէ ախրէթէ կէօզմէյէ թէ-
տարիք կէօրէճէք վագըթ տըր տէյի,
պասիրէթիմ խապէր վէրիր: Ախրէ մէն-
զիլիմ օլ գատար ուզուն տուր քի, աշ-
գըմըն գաիֆլիյինէ կէօրէճ տաճա կիտէ-
ճէք չօգ եօլում վար. լաքին մէշագա
թըմըն նիճայէթինէ եագըն վարըյօրում
տէյի թէսէլլա պուլուր, սէվինճ տույա-
րում. օրաճաթ լանաճաղըմ սաաթի տիւ-
շինտիւքճէ՝ Ֆերաճ էտերիմ: Սի այնի-
ճի պիր զայրի եօլճու, եօլ եօրղունլու-
ղունլա սօլույարագ պիր թէփէճիյէ չը-
գար, տուրուր էթրաֆընա կէօզ կէզ-
տիրիր, աշտըղը տաղլարա տերեւրէ պա-
գար, կէջտիյի չայլարա օվալարա օրման-
լարա պագար. եօլճուլուգտան ուսան-
մըշ, վաթանընր տիւշինիւր. աղըլ ֆիք-
րի էվինտէ, տաճա կիտէճէյի մէնզիլի
տիւշինտիւքճէ՝ սապըլ թիւքէնիր, աշ-
գը արղուսու արթար: Ը՛՛՛՛՛ վաթանըմ-
տան պիր տաճա չըգմայըմ, ալլաճ ճա-
նըմը օնտա ալըն տէյի, քէնտի քէնտիյէ
շարթ էտեր:

Սէն գասալէթտէ փէք իզրար էթ-
տիմ: Այաճագ շիքէայէթլէրիմլէ թանղ-
ըլըլ փէք չօգ թաճիղ էթտիմ: Ապին
ագըլէթ էիւրէյիմ թէպտիլ օլտու. գա-
զայէ ըիգա վէրիփ, տերտ իջինտէ կիւ-
լիւմսէմէյէ ալըշտըմ: Այ գալպիմին նէ-

չասը, մազամընը թէպտիլ էյլէ. շիմոյլ էտէք տէրտլը պէյթլէրիմէ իշէտիյիմ գապահաթի՝ պունտան սոնդրա թէսէլլա կիւֆթէլէրի իլէ էօտէյէճէյիմ: Ա. քին շիմտէն սոնդրա իրթիյարլըգ՝ գուվ վէթիմի քէսմիշ, սէվտալարըմ հէփ գալ մըշ, եիւրէյիմ սօումուշ՝ տիւնեատէն շէնի ալմազ օլմուշում. գուտրէթլէրիմ հէփ իփրանմըշ, տօսթլուղա վարըն. ճա կէվէմիշ. էճէլ՝ տօսթլարըմը պիր պիր գուճաղըմտան ալըփ, շիմտի պանա տա էլ ուզատաճաղը զաման, ա՛հ ազիզ կէճէ, շու գալպիմտէ քիւլ օլուփ, ա. րատա պիր ուֆաճըգ գըվըլճըմ աթան աշգ աթէշինի՝ սէն եէնիտէն թութուշ տուրա պիլիւրմիսին: Վ) ու պէյթլէրիմէ ֆիքրիմէ կէլիփ սէօյլէտիյիմ կիւֆթէլէր՝ հէփ սէնին իլճամլարըն տըր: () Թէնհա սաաթլարտա ինսանլար թաթլը ույգուտա իքէն, պէն սէնինլէ ույս. նըգ տուրո՛ւրտում: Վ) է պու սնէ գատար՝ սէն հիւրմէթլի հուզուրո՛ւնլա պէյթլէրիմէ միւին օլմուշ, պանա եարտըմ էթմիշ իքէն, պէն տահա սէնի մէտ՛հ էթմիշ տէյիլիմ: Ր՛հ, պու ազիմ պօրճու. մու էտա էթմէյէ, աշգըմա պիր հիմմէթ տահա էյլէ: Վ) է սիզ ֆէլէյին չարիլարը, սուլթանընըգա վաճիպ օլան իքրամը՝ լայ. ըգ իւզրէ էթմէյէ, ահէնկինիզ իլէ պանա սիզ եարտըմ էտին: () նտան սոնդրա շարգիմի ասար, թա մէլաիքէնին ա.

Տէնկի ինչ մէջարտան ուշանրփ, պէն տէ
պէյթըրիմի օնլարըն իրահիսնէ գաթ-
մայընճա, էլիմէ ալմամ: Իխթիյարըն օ-
րահաթ հտէճէյի՝ տէրտ միհնէթ կեր-
մէզ եէրտէ, կիւնահըն էճէլին կիրէմէյ-
էճէի՝ կէճէ պիլմէզ գութլու եէրտէ,
շիմտիքի սօլուզ գըվըլճըմ կիպի կէօ-
րիւնէն երլտըզլար՝ օրատա տըր քի, գը-
աստէն աշըրը՝ պիլէր կիւնէշ օլուփ,
կէօզ ալըր նուրլարընը հէփ պէրապէր՝
իսսան էվլատընըն կէօզիւնէ սաչաճադ-
լար:

Մէն, տէն, էյ վազարլը կէճէ, ալէ-
մին ուլու աթասը, կիւնիւն կիւնէշին-
տէն էվլէլ սօղմուշ, կիւնիւն կիւնէշին-
տէն սօնդրա տահա եաշայաճազսըն, մախ-
լուգաթըն հէփիսի, կէրէք էօլէճէք-
լէր, կէրէք էօլմէյէճէքլէր, հէփ սանա
իհթիրազ ըլա պադար: Մէն սէնին մէտ-
հինի նէրէտէն պաշլայըմ, նէրէտէ պի-
թիլէյիմ: Մէնին գարանլըզ եիւզիւն՝
փարլազ երլտըզլար ըլա տօնանմըշ, կէօլ-
կէլի պուլուտլար գաթ մէր գաթ մէր գա-
պարըփ, սանա իշլէմէ գաթթան օլմուշ,
կէշտիյին եէրտէ էթէքլէրին մէվճ մէվճ՝
տալղալանըփ, կէօք գուպպէնին եիւ-
զիւնէ էայըլըր: Եյ կէճէթապիաթտէ
սէնին գույթու աղամէթին կիպի հէյ-
պէթլի վէթէսիրլի շէյ էօզ տուր: Մին
նէթտար աշգըմըն՝ սանա պէյթլէր պօր-
ճու վար: Ե իմտիյէ գատար եազտըլըմ՝

շէյլէր՝ սէնին մէտհին իլէ Թէքմիլ օլա-
 ճադ : Ը իմտիլէտէք ըհամ էթտիլիմ
 մատտէլէրին իւզէրինէ, փիւքիւրմէ երւ
 տրզ իշէնմիշ՝ պիր գօյու ըհնք փէրտէ
 չէքիփ, կիւֆթէմի Թամամ Էտէճէյիմ :

Հայ Հայ . ինսանըն մէտհինէ շայէս-
 Թէ՝ պունտան զիյատէ նէ՞ վար : Ղէն
 նէթտէ մէլէքլէր տիւնեանըն Էարատը-
 լընը օգուր . պիզ տէ պիր կիւն ծնլը
 ըլա պերապէր օգույաճաղմըզ աղիմ ի-
 լաշիլի՝ տիւնեատէ իքէն պաշայալմ :
 Ղէննէթին տէվլէթինէ նաիլ օլտուգ-
 տա , սէֆատընա տայանա պիլմէյէ՝ Հաս
 սէլէրիմիզի պունտան զայրի նէ՞ իլէ Հա-
 ղըրլայա պիլլրիզ : Հագ Թաալա քէնտի
 ազամէթինի ինսան էվլատընա կէօսթէ-
 ըհճէք օլմնղլա , նազարընա գուվլէթ-
 վէրմէք իչին , իպթիտա պու տիւնեա-
 տէ օլան Տիքմէթլէրինի կէօզիւ էօնիւնէ
 գօր , պիւյիւք շէյլէր կէօրմէյէ՝ կէօզիւ-
 նիւ ալըշտըրըր . վէ պիր կիւն ափ ան-
 սըզ կէօրէճէյի տէվլէթին սէվինճինտէն
 քէնտիլի շաշըրմամագ իչին , Փիքրինի
 շիմտիտէն պալալէրէ գալտըրըփ , իգթի-
 զա էտէն գուվլէթի քէսպ էթսին տէյի ,
 ճանընը Թասաճճիւպ էտէճէք շէյլէրէ
 ալըշտըրըր : Իսթէր քի ինսան կէօյէ պագ-
 տրգճա , քէնտի Հուզուրունտա էպէտէն
 միւթէհայեիր օլուփ , էտէճէյի իպատէ-
 Թէ ալըշմըշ օլտուն : Ղանըմըզ տիւնեա-
 տէ նէ գատար ալա օլուրսա , ճէննէթ տէ

օլ գատար տեղէնէն հտինիր, օլ գատար սեփա կեօրիւր :

Ը՛ կեօյլերին փատիշահը, ինսանա տեղէնէն սենի կեօրէ պիւմէք տիր, ինսանըն գալպինտէ՝ ճիհանըն պօշ պրագտըրը էօլչիւսիւզ եերի՝ եալընըզ սէն տօլտուրուրսուն : Յեսսէնին էվլատը կէճէնին պու աթէշլերինէ պագըփ, քէնտիյի թաթը աշգա ալտըրտըրը զաման, տիլինի սէն աչտըն, էլինտէքի սանթուրա՝ սէն ահէնկ վերիփ, ճէննէթին մազամընա ուլտուրտուն : Պէն տէ պու կիւն եարաթտըրըն շէլլերին էն ալասընը թարիֆ էտէճէլիմ . ճէսարէթիմէ սէն եարտըմ էլլէ . ճանըմը տիւնեանըն հուտուտունտան էթէլլէ կէօթիւր . աֆիթապըն հիւքմ էթտիյի թէնք տաիրէտէն տիշարը չըգար . վէ գալպիմի տիւնեանըն պու քէօշսինտէն գալտըրըփ, ինսան էվլատընըն վարամատըրը ֆիքիւրլէրէ կէօթիւր : Մէվճուտ օլան զաթլէրին հէր տերէճէսինի տէվը էթմէնին էօլունու պանա թալիմ էլլէ քի, սէնին օլ թախթըն թէմէլինտէն պաշլայըփ, տերէճէ տերէճէ սանատէք չըգա պիլէլիմ : Թապիթին եէքիւնինէ՝ սահիպինին նագարըլա պագմայը պանա էօլրէթ, վէ պու զայիֆ զիհնիմի՝ կէճէնին պիր երլտըրը կիպի փարլաթ : Իւհի :

Ճանրմտա տույտուղում՝ սէնին թէսի-
րի՞ն մի տիր : Տիրի մին տիւշիւն ճէլերի՞
պու գարանը գ եհրտէն տիշարը , եպէ-
տի նո՞ւրմու սաչաճաղ :

Եւ լորենցիոս , կէճէ սէն տէ ույա-
նըդ տուրույորսուն , ամմա Փազիլէթ
իշէմէք իչին տէյիլ : Եւ վիլէլքի պէյթիլ-
րիմտէ սէնին խայրըն իչին եհրիփ զէմմ
էթտիլիմ թամա , վէ տիւնեա սէֆասը ,
էօյլէ զալիմ հիւքիւմտարլար որը քի ,
գուվիլէթինի քէստիքիլերի եօրղուն գու-
լարընա՝ պիր ըաճաթ ույգու ույուլթ-
մաղլար : Անն ծնլարըն ազլընա ույմուշ ,
կէճէնին վէ կիւնտիւղիւն նիզամընը՝
խաթըրլարը իչին ալթ իւսթ էտէյօր-
սուն . սէնի՞ տիւնեանըն օպիր եիւղիւն-
տէքի ատամլարըն սըրասընա գօմալը .
սէն մէքրուճ էթտիլին կիւնիւ՝ կէճէ-
նին եարըսընտան պաշլայօրսուն , վէ կիւ-
նէշ տօղա՞րքէն՝ սէնի էտէպսիլլիլինին
պիթմիլինտէ պուլույօր . կիւն տօղտուգ-
տան սօնղրա ույգույա տալարսըն , էօյ-
լէնին ըսըճաղ աթէշի՞ սանա կիւնէշին
ստպաճ շէֆաղը տըր : () հալ իլէ պիր
կիւնաճտան պիր կիւնաճա սէյիրտիփ
կիթտիլին զաման , պիր տէ էյլէն նէֆէս
ալ . վէ էյէր պազմաղա ճէսարէթին վար
ըսա , կէօզլէրինի պիր քէրրէ գալըրը ,
օ խաթըրընը երգտըղըն կէօյլէրէ նազար
էյլէ : Պաշըն իւզէրինաէ միւնազգաշ շէօ-
քէրթմէ թավան իսթէրսէն , վէ պին .

Երճէ պին գանտիլ՝ զէր նիշան նագըշ-
լարա գաթըմը՝ պիր միւզէյեհն գուպ-
պէ իսթերսէն, վէ շու սէֆիլ հալինտոէ
զէվգ սէֆա արայըփ, կէճէնին գարան-
լըղընտա օլան սէֆայա հէվէսին վար Ը-
սա, կէլ, շու ալլահ էափուսու գուպ-
պէնին ալթընա կիր, կէլ: (Յուռն կի-
պի հայրան օլաճագ սէֆալարըն չօզլու-
գունու նէրէտէ պուլաճագօրն. սէն սաղ-
լըղընա քէտէր էթմէտէն, մալինի թէ-
լէֆ էթմէտէն, շանընա քիր կէթիլմէ-
տէն, օնլարըն զէվգինի չըգարա պիլերսին:

Բ. Ֆիթապըն շիրին գըզգարընտաշընա՝
պագ. գարընտաշըմըն շէֆագըլլա գա-
մըշմըշ կէօզլէրինի՝ պէնիմ հազիմ նու-
րումա չէվիր տէյօր: Պուռուռն նուրու՝
աֆիթապըն շաֆգընտան թաթլը տըր,
փարլար, լաքին կէօզլէրինի ինճիթմէզ:
Սէնի՝ քէնտի ֆաիտէն իչին, քէնտի ֆէ-
րահըն իչին, քէամիլլիյէ տապէթ էտէր:
Կէօզլէրինի գամաշտըրըփ, նազարընը
քէսմէզ, իլա Ըըզ վէրիփ, կէօյլէրին
տահա իչէրիսինէ պագտըրըր. օ թիւ-
քէնմէզ նուրանի օվալարա՝ սէնի սահիպ
էտէր. օլ հիքմէթլէրին փերտէսին գալ-
տըրըփ, կիւզէլլիյինի կէօլկէ ալթընտան
տահա թէսիրը կէօսթէրիր: (Յուռն
նուրու՝ անճագ կէճէ վագթինի պէլլի
էտիփ, կէճէնին վագարընը կէօսթէր-
մէք իչին, հավալարա պիր տօնուգ փեր-
թէվ սալար:

Հայ հայ. տերեալերին աղըր սուլու-
նու թերթիպ իւզրէ կեաճ եիւքսէլտիփ,
կեաճ հնտիրէն քէվքէպ, վէ կեաճ դա-
րայը պաստըրըփ, կեաճ տերեալէ չէքէ-
րէք տէվրի տաիմ իլէ սուլարընը փաք
սագլայան քէվքէպ, պիր ճանը տիւն-
եատէն եուգարը գալտըրըփ, կէօլէրէ
տօղըու չէքէմէյէճէք մի : (բ)

Կէլ լօրէնցիսս, կէլ գալպինի գըղ-
տըր : Կէլ, թաման սէնի զէնճիրլէյիփ,
եպլէեթէ գօտուղու շու տար եէրտէն
կէօնլինիւ գալտըր : Կէլ, տիւնեա սիճ
ընտէն քէնտինի խէլաս էյլէ. վէ պիւյ-
իւքլիւք սէվտասընը պաստըրաճագ պիր
դայրէթը ճան կէօսթէր : Ըթուն տէ-
տիլին շէյի պիւյիւքլէրէ խաքի փայ օլուփ
տիլէնէն միւրթէքիպ ճանլարա պրագ :
Սէն կէլ, մալի ճէննէթին աչտըղը էպէ-
տի մատէնլէրտէ արա : Ը՛լ տէմիրինի,
տիւնեա գըլըսընտան այրըլ, սանա գլա
ղուզ պէն օլայըմ. շու գըլըսըր եօգ, տէօ-
քիւնթիւսիւ եօգ, կէօք տէրեաւընտա,
արտըմ սըրա կէլ : () տէրեատէ սէնի
եօլունտան ալը գօյաճագ՝ նէ տիւշմէն
րասթ կէլիւսին, նէ Փըրթընա : Պիր
տասա տիւնեատէ կէզտիլին ուզուն եօլ-
լարըր էօյիւնմէ, զիրա սէն տիւնեատէ
տասա աճէմի սին : Պաշն իւսթիւնտէ
թապիւսթին քէնտի էլլէլէ չիղիւմիշ՝ եօլ-
չիւսիւզ խարթայէ պագ : ճանըն կէչէ-
ճէյի եէրլէր ծնլար տըր : Կէլ, պու եա.

րատըլմըլ քեաինաթին չէվրէսինի պի-
լէմ՝ ահ տօլաշմաղա պաշլա տա, սօնղրա
թէքրար տիւնեայէ տէօնէրսէն, շլմախլէ-
տէք հարեմտէն տիշարը չըգմըլ օլմա-
տըղընը՝ օ զաման իգրար էտէրսին : Վի-
շի քեաինաթին եէքիւնինի կէօրմէտիք-
ճէ, հիչ պիր շէյ կէօրմիւշ տէլիլ :

Ահլ իմտի պագայըմ ազատ օլտունմու,
էյ թամարն սէֆիլ գուրպանը, զէնճիր-
լէրին գըրըլտըմը : Ահլ զէմանէ պրօմէ-
տէօուու ¹, կէլ սէնինլէ վարալմ, կէօյ-

1 Փութփէրէսթիլք մասալարընտա նագլ օլու-
նուր քի, պրօմէտէօս տէտիքլէրի առամ՝ քէնտի էլի
իլէ պիր ինսան եափաճագ օլտու : Տէօրա էնասիր
տէն պիրէր միգտար ալմի, պիր պիրինէ գարըլտը-
րօփ, պիրէր միգտար տա ճան գուարէթլէրի, ճան
սէվատալարը գաթտը . հաթթա շուարա գալլինճէ՝
եիւրէյինի պիր գաշ հայվանըն եիւրէյինտէն եօղու-
տու . թավանըն գօրգալըղընը, թիւքինին հլլէ-
քեարըղընը, թաուտուն քիպրինի, գափլանըն եըր
թըրըղընը, ապանըն գուվլէթինի եաուղուղու-
նու պիր եէրէ կէթիրտի : Աէ պու եափտըլը աու-
մը, իլիմ վէ մարիֆէթ փութու տէյի թափընտը-
լարը աթենաս նամ փութուն հուղուրունա կէօ-
թիւրաիւ : Փութ պագըփ իֆրաթ պէյէնտի . վէ
պուճու թէքմիլ ինսան էթմէյէ՝ փութլարտա հէր
նէ վար ըսա ալը վէրերիմ տէտի : Լաքին պրօմէտէօս
փութլարտա օլանը պէն կէօրմէյինճէ, եափտըլմ
առամս միւնասիպ օլանը պիլէմէմ տէտիքտէ, աթէ-
նաօ փութ՝ պուճու կէօյէ գալալարը : Պրօմէտէօս
պագտըր քի կէօրտէքի վիւճուտարըն հէփսինտէ պիր
ըուհանի աթէշ վար, հէփիտի օնունլա ճանլանմըլ
եաշայօր . պու աթէշ պէնիմ եափտըլմ առամը տա
ճանլատըր տէյերէք, կիւնէլին պիր թէքլէլէյինէ՝
ուսուլ ուլա պիր տէմիր չըպըգ ուղատըփ թութուշ
աուրսու . վէ եէրէ էնիփ, օ չալարը աթէշ իլէ
եափտըլը առամս ճան վէրտի տէյի նագլ էտէրլէր :

Երին ամէշինի՝ կիւնասարգճան չալալամ,
վարալամ Ֆէլէյին մէշալէլէրինտէն Փա.
զիլէթ ալէվի ալալամ :

Տիբերինի պու հապալարտան էօթէյէ՝
էնասիբին պիր պիրի իլէ ճէնքլէշալէյի
էէրտէն եուգարը գալտըր : Եաղմու-
րուն խազինէլէրինտէն , տօլունուն մա-
ղազէլէրինտէն , վէ փիւսքիւլ փիւսքիւլ
էնէն գարըն՝ սօուգ օվալարընտան եու-
գարը գալտըր : Եիմէլին թուլթուշու-
ղու ամէշլէյի , ելլտըրըմըն էյրի պիւյ-
րիւ օգլարընըն տէօյիւլտիւյիւ օճաղը՝
կէրիտէ պրագ . Փըրթընալար ուՖագ-
իբէն՝ պէշիքլէրտէ սալլանըփ , սէսսիգճէ
պիւյիւյիւփ , գանաթարընա գուվիլթ-
վէրէճէք վագթէ պէքլէտիքլէրի՝ րիւգ-
կէար ինլէրինտէն էօթէյէ , օ կէօք կիւ-
րիւլթիւսիւ , վէ պէլքի չօղա վարմազ ,
կիւնասքեար տիւնէանըն ալթընը իւս-
թիւնէ կէթիրէճէք՝ ազիմ շիտէթին
մէքեանընտան իլէրի կէչ : Մէ տիւն-
էանըն ճասիլիք տէվիլէրինտէն , մուսի-
պէթլէրին ուղուրսուղ խապէրճիսի տիր
գըսաս էթտիքլէրի ելլտըրըն՝ էօլչիւլիւ
տէվիլինի էօթէյէ կէչ տէ , ինսանտան
պիւյիւք շէյլէր սէյը էյլէ (4) : Մէնին
ճանըն՝ եէրլէրին գալըն պուղուսսէլա
շիմտիլէտէք պուրուշմուշ սօլմուշ տու-
րույօր , շիմտի պոււնտա աչըլըր . օ պիրի
պիրի իւսթիւնէ տուրան քիւրէլէրին ը-
շըղըլա կէօղլէրի կէօրիւր : Մէ սէնին

գուտրեթէրին հարեթեթ հտիփ, աջը -
լըփ, իճըայէ պաշայաճագլար. զաթին
տէ սանա պիր եհնի գուվվեթ զուհուր
հտիփ, պիրի պիրի իւսթիւնէ ալա Ֆի.
թիրլէր տօղտուղուն կէօրեճէքսին:

Երաւտան ալլահ տիւնեայր եարաթ-
տըղը զաման, օ երլտըղարա վարն Իսան
էվլարնա ըլլէ վերն տէյի հմր հթտի:
Մէր սանըրսըն. օնլար սանա ըլլգ վերի
եօրսա, եարամագլղընը իճըա հտեճէյին
մէքրուհ եերլէրին եօլունու կէօսթէր-
մէք իչին մի տիր. եօգսա սէնին հտեպ-
սիգլիյինէ հեմփա օլմնգ իչին մի տիր:
(Մլար տիւնեանըն եօլարընը կէօսթէ-
րեճէթլէրի գատար, մէչրեպին տէ եօլ-
լարընը կէօսթէրմէյի թայեին տիրլէր:
Եւ եօլունու շաղըմըլ ատամ, Փագիլէթ
եօլունտան ուզագ՝ գարսնըգ եօլարա
նէ տիւշէյօրսուն: Մէլ ա՛ զավալը, կէլ,
շու երլտըղար սէնի շաղըրըյօր, շուն.
լարն ըլլղը արտընա՛ կիթ: Մէնի Փա-
գիլէթէ կէօթիւրելիմ տէյի սանա հիղ-
մէթ թագտիմ հտէյօրլար:

Մէօյէ տօղըու պնգտըգլայն, ճանա
պիր հիճապ կէլըր, պիր թէսիր տույար.
թէսիր քիչինին իչերիսինէ իլըր, եիւ-
րէյի երմշար: Պու հիքմէթլէրի հայրան
օլուր, կէլէն քեամիլլիյէ գարըլ գօմնգ.
հայրան օլտուղունտան սէֆա տույար,
վէ տույտուղու սէֆա՛ գուտրեթէրինի
պաղլար Փագիլէթին հլինէ վերեր:

Պէ՛լի . տիւ իլէ սէօյլէ տիբլէրիմի Տէփ
 դալալիմոտէ տույայօրում : Ղանըմ Տէ-
 ման շաշըփ , պիր սէֆա տույար քի , նէ
 օլտուղուն պէն տէ պիլմէմ . պիր տէ պիր
 դաֆիլ աշգ տիւրթիւփ , քէնտիմէ կէլի-
 ըրիմ : Պիր էանտան թաաճճիւպ , պիր
 էանտան մուհապպէթ էիւրէյիմի թահ-
 ըրիք էտիփ , թութուշտուրուրար , էիւ-
 ըյէյիմոտէ պիր աթէշ տույարում : ԻլանՏի .
 օ նէ սէֆահաթ աըր . օ նէ Տիբմէթլէր
 տիր քի , էարատան թէլէֆ էտէր : Եա-
 րատանըն օնտա էթտիյի՝ նէ տարաթ
 աըր , նէ սալթանաթ աըր , կէօրմէյէ
 կէօզլէր կէրէք : Ղանը հայրան էտիփ ,
 պիր թիւքէնմէզ աշգ ըլա պու սէյրանէ
 պաղլայան , վէ տուրմայըփ պիր դարար
 սէճտէ էթտիրէն , նէ կիզլի Տիւնէր տիր :
 Կիւնտիւզիւն պիր կիւնէշի վար , կէճէ-
 նին պինլէրճէ պին . պագանըն կէօզիւ-
 նիւ աըր , վէ քիշիյի՝ էարատանըն գուտ-
 ըթիւնի կէօթէրէն էօլլարտան՝ փաի
 թաիթի էպէտիսինէտէք կէօթիւրիւր-
 լէր : Կէօքտէն աշաղա սայըսըզ նուր փու-
 նարընտան՝ ըլըգ սէլ օլմուշ , կէլիփ Տէփ
 կէօզիւմիւն պէպէյինէ ագայօր . . . լա-
 քին օնտա տուրմաաըր , էնիփ էիւրէյիմ .
 տէ էանայօր տույարում : Ըշգըմ թու-
 թուշմուշ , գիհնիմ փէրուշան , պիր պի-
 ըրինէ զըտ՝ իքի հարէքէթ արասընտա
 քէնտիմի Տէմ էէրտէ թօզարա պուլան-
 մըշ , Տէմ կէօյէ տօզրու հալալանմըշ սա .

նըյօրում: Հայ հայ. կեօյլերէ պագըփ տա, կիզգէլլիյինտէն աշգ տույմայան վար մը. հէյպէթինտէն գօրգու տույմայան պուլունուրմու: Պագըփ տա, կէօրտիյի իւնէ գանաթ էտէն քիմ: () ալէմէ ճան վերէն՝ ճանսըզ քիւրէլերի եափան գուտրէթ սահիպինէ տօղրու՝ Ֆիքրինի գալաըրմամագ միւմքի՞ն մի: Վճ Ֆիքրիւրէրէ սըզմագ պինա, սէն՝ կէրէք սէնի եափան թանղըրյա լայըզ շէյ սին. սէնի լայըզըն գատար մէտհ էթմէյէ՝ ինսան տիլի ազ տըր. ինսան ըսա՝ նէ գատար էյլիք պիւմէզ քի, շու սաաթտա ույգույյա տալմըշ, իպատէթինի ալլահտան քէթմ էտէյօր: Վաքին ույանըզ օլան եալընըզ պէն տէյիլ իմ. պէնիմէ պերապէր կէօրիւնմէզ ճանլար սիւրիւսիւ վար. օլ ազիմ միմարըն իզգէթինի՝ ինսանլարըն իշիտէմէյէճէյի մագամտա օզույօրլար: Պիւթիւն քեաինաթ ծնլարըն իպատէթ խանէսի տիր, ծնլար ծնտա ալլահա սէճտէ էտէրլեր: Վուպպէսինէ պագ, նէ պինլերճէ ալիզէլեր եանայօր: Պագ, ճանլարա նէ տին, նէ զայրէթ աթէշի վերիյօր: Պէլի, պու իպատէթխանէ՝ ի շէրիսինտէ կիզէտիյի թանղըրը վազ էտէր: Վճ, կէճէնին լիսանի՝ գալպիմէ նէ Փասիհ քէլամ ըլա սէօյլէյօր:

Տին տէտիքլերի՝ իլմի հէյէթին՝ էվ-

լատը տըր . տինի օլմայան է հըն հէյէթ¹ տիվանէ տիր : Հէր վար օլան վիւճոււտ՝ պիղէ թանգըրը խապէր վէրեր . վէ տըգ-գաթ էտէն կէօզ՝ ուֆագ շէյլէրտէ խապաթըն կէօրիւրսէ, պիւյիւբ շէյլէրտէ՝ ճան քէնտիյի քիւլլիյէն ալլահա վէրեր , տէր ագապ ալլահ տա ծնու զապթ էտէր : Ընի վահիտտէ քիշինին ճան կէօզիւ աջըլը , հայրան օլուր , գալալի տօյար , հէվէսի արթար , հէր շէյի անղլամագ իսթէր : Աէօզիւնէ գաթլէր չօղալը . քեաինաթտէ եէնի վիւճուտար կէօրիւր , վէ ախէր թապիաթտէ եարատըլմը՝ թաիֆէ թաիֆէ բուհլար կէօրիւր : Աիզ էյ երլտըղլար վէ սէյեարէլէր , վէ էջլէրինտէ եաշայանլար , պու նէ շէյ տիր . պունճա հիքմէթլէրտէն՝ մէրամ նէ տիր : Պու երլտըղլար սիւրիւսիւնիւ գապլայան՝ ա՝ վագարը գուպպէ , սէնին հէր թարաֆըն էօլջիւսիւզ , հէր թարաֆըն նիհայէթսիզ , ա՝ ալիւլալա աղիմ գուպպէ , էպէտի ալլահ սէնտէ գօնագ էթսին տէյլ՝ մի եափըլմըշըն : Պէն նէ սէօլլէյօրում . . . ալլահըն իսմինի վէրտիքճէ , ծնուն էանընտա՝ սէնին զիյնէթին հիջ օլույօր . էիւքսէքլիյին թէնզիլ օլույօր . չուգուրլուղուն տիւզէնիյօր . նիհայէթսիզ տէվրին պիւզիւլիւփ , պիւթիւն քեաինաթ պիր նօգթէ օլույօր :

1 Աստղաբաշխ :

վէ տիպ կիպի Թապիաթ՝ կեօզիւմէ ճիւ-
ճէ գատար կեօրինիւյօր :

Աքին ալլահը պրագըպ, ինսանա պա-
գարսամ, էյ Թապիաթ, ինսանը սանա
րուպար էտերսեմ, սէն նէ չափուք պիւյ-
իւրսին. կեօզիւմէ նէ պիւյիւք շէյ կեօ-
րինիւրսին : Տէր ագապ տեվրին եայը-
լըր, քէնարըն՝ օրթատան օլ գատար ու-
զագ կիտեր քի, պէն պիր Թիւքէնմէզ
օվանըն օրթասընտա, իչինէ պիր ճիհան
տահա սըղաճագ գատար կէնիշ մէյտան.
տա գալըրըմ :

Քեզալիք Փրթընա խազինէլերի հեփ
պիրտէն Թութուշուփ փաթլատըգլայն,
հավա սարսըլըփ տալղալանարագ պիր
կիրտապ աջըլըր, պուլուտլար պիրի պի-
րի իւթիւնէ եուվարլանարագ կերի շէ-
քիլըր, վէ հավանըն տալղալարը պիր պի-
րին տիւրթերէք՝ չըգըփ գուպպէի ասու-
մանի տեօյերլէր : Ալլահը տիւշիւնիւր-
սեմ, օ երլտըզլար սէճնէր, նէ նուրու
գալըր, նէ պիւյիւքիւյիւ : Աքին ինսա-
նը տիւշիւնիւրսեմ, երլտըզլարըն տեվրի
պիւյիւր, նուրլարը ալեվլէնիւր, էօյլէ փա-
րըլտար քի, հէր պիրի ճիհանըն Թանղ-
ըըսը արը սանըրըմ :

Տիւնեանըն ճէհալէթ վագթիւտէ,
խալգ Թէնին հասսէլերինտէն զիյատէսի-
նի պիւմէզ իքէն, պէօյլէ նուր վէ իգզէթ-
իլէ միւգէյեհէն աճաիպ շէյլերէ Թափըն-
տըզլարը՝ Թաաճճիւպ էտէճէք շէյ մի

տիր : Խայր , զիրա օ երլաղղար հասսե-
լէրիմիգէ պերէր թանղըը կիպի կէօրիւ
նիւր : Սէ տիգգաթ իլէ պագան ատամ՝
փուլթիերէսթիլիին նըսըֆ կիւնասընը
աֆվ էտէր : Սէ հաթթա պէնի ատեմ-
տէ պագը գալան՝ թապիաթ գուվլէթի-
նի ամէլէ գօյուփ , եերտէն գալգընըփ ,
կէօյլէրէ պագմագ՝ օ զամանըն ալլամէ-
րինտէ պիր ֆագիլէթ իտի : Աքին գուվ-
լէթլէրի զաիֆ օլուփ , երլաղղարտա
իլիլիփ , փարըլթըլարընտան էօթէյէ կի-
տէմէտիքլէրինտէն , օնլարը քէնտի թանղ-
ըլարը տըր սանմըչար :

Սօրէնցիոս , սէն սէնաաթտէն խօչա-
նըր ատամ ըսան , կէլ շու կէօյիւն պինա-
սընա պագ , պագ նէ աճաիպ հիւնէր
վար , պագ նէ հէնտէսէ իլէ եափըլմըչ
աըր . սայըսը , թարթըսը , էօլչիւսիւ ,
հէփ նիզամը , հէփ միւքէմմէլ տիր : Պիր
ատամ քէնտի զաֆինէ նիսպէթէն՝ պիր
եիւքսէք պինա եափմաղա պաչարոսա ,
չօգ տէֆա պինանըն թէքմիլ օլմասընը՝
գազայէ գըսմէթէ հավալէ էտէր : Պու
պինատա՝ ագըն վէ հիւնէրին քէմալիյ-
եթթի աչիքեար կէօրիւնիւր . պինանըն
հէր թարաֆընտա՝ սէնաաթ վար . գուվ-
լէթ իլէ մարիֆէթ պիր եերէ կէլմիշ .
հիչ պիր փարլայսոն շէյ նաֆիլէ տէյիլ .
հէր պիրինին պիրէր հիզմէթի վար : ()
իտարէ սահիպի՝ հիչ պիր թարաֆա նա
ֆիլէ մալ թէլէֆ էթմէմիշ . սարֆ օլու-

նան մալ հեփ եերինտե տիր: () նէ մալ
 իլէ եափըլմը, նէ իտարէ իլէ տօնանմը
 կէօսթերիշ տիր: Պագան կէօղէրին կօ
 նիւնտե՝ նէ տիւրլիւերէ թէպտիլ օլուր,
 տուրմայըփ պիւյիւր . . . շու կէօյ եօլ-
 ճուլարընա պագ, նէ չափուք մէնգիլ ա-
 լըրլար: () նլարըն եանընտա եըլաբըր-
 մըն չափուքուղու՝ թօսպաղա կիպի սիւր-
 թիւնմէք տիր: Արտլարը սըրա՝ անճագ-
 Ֆիբեր եէթիշ պիւր: Սայըսը չարիւ-
 լարըն իւղէրինտե թագըմ թագըմ չարիւ-
 լար, տուրմայըփ եուգարը չըգար. սայը-
 սըգ չէմպէրլէրին իչինտե՝ հիսապսըգ
 չէմպերլէր, պին եերինտեն պիւ պիրիննէ
 կէչմէ թեքերլէքէր տուրմայըփ տէօ-
 ներ: Շէօյլէ քի ագլ ըլա կէօրիւննէն
 շէյն՝ քիչինին խայալի փերուչան օլուր,
 շիւպհէ ետէճէյի կելիր: Հատսըգ հի-
 սապսըգ տիւնեալար քի, պիզիմ տիւնեա-
 մըզ՝ արալարընտա պիր կէօրիւննէղ նօգ-
 թէ տիր. վէ հեր պիրինին օպիրինտեն
 ուղաղըզը՝ թիւքէնմէղ մէսաֆիլէր տիր:
 Պունճա քիւրիլէրին սըղըփ տէվը օլաու-
 ղու եէր՝ նէ ագլա սըղմաղ մէյտան տըր:
 Պիր տիպսիզ կիրտապ տըր քի, ինսանըն
 Ֆիբեր՝ իչինտե պաթար, դայպ օլուր
 գալըր:

Պունլարը կէօրիւփ տէ, պիր նիղամ-
 սըգ շէյ տիր սանմա: Աէօյլէր սէնին կէօ-
 ղիւննէ՝ պիր գարըչըգ փարըլթը կէօրիւ-
 նիւր: Հեր պիր շէյինտե օլան նագիք

պաղլարը , վէ գավի նիգամլարը սէն կէօ
 րէմէլտին : () նէ զիյնէթ տիր , օ նէ
 կիւզէլլիք տիր . օ դօձա պինա՝ նէ գուլ-
 վէթ ինէ դմրլտանըր . օ պիր պիրինէ
 գարըլդ քիւրէլէրտէ՝ նէ իթ թիֆադ ,
 նէ նիգամ վար . թէրթիպինտէ նէ ա-
 ճախպ զէմին վար , թարիգլէրինտէ նէ
 խօշ միւնասիպէթ վար . մէրամտա նէ
 ազիմ մագսատ վար . եէքիւնի նասըլ
 ալէմին խայրէնա իլէր : Եարատանըն
 էմրինէ՝ ինսան էվլատընտան սատըգ տըր .
 թայեին էթտիյի թարիգտէն աւլա չըգ-
 մայըփ , Տէփիտի էմրինի իճրա էտէր :
 Հէր պիրինին տէվըլի՝ պիրէր թարաֆա ,
 տուրմայըփ պիր պիրին գարըլլարըր .
 լաքին պիր պիրինին էօլունու աւլա քես-
 մէզէր : Պիր պիրինէ քինէթլէնիփ , եի-
 նէ տէր ագապ չէօղիւլիւրէր : Պիր եէ-
 րէ կէլիփ , պիր պիրինին իչինէ կիրիւր
 գըլաս էթտիյիմիզ էըլտըլլար՝ էինէ ու-
 սուլ ինէ պիր պիրինտէն չափուճագ այ-
 րըլըրար : Ե նիգամլա պիր պիրինէ
 էապլաչըրսա , օ նիգամ ըլա տա պիր սի-
 րինտէն այրըլըր : Պունլարըն պու պօ-
 զուլմազ նիգամնըլըլընը՝ թարթըփ ,
 էօլունտա թութան՝ պիր գավի նիգամ
 տըր : Լ աքին նէ աճախպ տիր . Տէփ կի-
 տիփ կէլմէտէ , Տէր շէյ Տարէքէթտէ ,
 պու ագըլ էրմէզ քիւրէլէր էնէր չըգար ,
 օ կէճէ կիւնտիւզ տէվըր օլան Փիլէյին
 չարիւլարը Տէփ պիրտէն տէօնէր իքէն ,

տիւնեատէ օլան սուսլուղա պաղ, սէս սէտա եօգ, պիր իզսիզ շէօլէ պէնզէր, նէ պիր մըրըլթը վար, նէ պիր Փիսիւթի: () սայըսըզ քիւրէլէր՝ եարատանըն էօնիւնտէ, պիր սէսսիզ իպատէթ իւն՝ սիւրիւ սիւրիւ կէզէրլէր. եարատանըն թէնպի՛հի իւզրէ՛ քէնտիլէր ըահաթլըզ պիլմէզ, ինսանըն ըահաթընը պօզմազ, պաշը իւզէրինտէն շամաթասըզ սըյըլըփ, Փագաթ ույզույա եոււմմուշ կէօզլէրինէ պիր սօլուզ ըըզ վէրերլէր:

Ե՛հ, պրանգ իմտի կէօրէյիմ... պրանգ Փիքրիմի կէզտիրէյիմ... լաքին կէօզիւմ նէթիճէսինէ եէթիշմէյօր. Փիքրիմ փէրուշան օլույօր: () Ը հավալարա սօղըու՝ խայպլիմլէ ուշայօրքէն, եարը եօլտա գալըյօրում: Երինէ ղայրէթ էտէր հավալանըրում. նէ տիպէրլէյինէ տայանըփ, կէրի տուրա պիլերիմ, նէ իլէրի վարըփ, գաշան նիհայէթինէ երէ պիլիւրիմ: Պագ տույտուղում Փէրահ՝ նէ գատար պիւյիւք տիւր. կէզտիլիմ էէրլէր՝ նէ թիւքէնմէզ էնկին տիր: Հայ հայ, ինսան ըլա մէլաիքէնին պիր պիրինէ ըասթ կէլտիյի էէր, վէ հէփիսի պիր աշգ ըլա թուլուշտուղարը եէր, վէ տիւնեանըն ատամը՝ ճէննէթին էհալիւսինէ գաուշտուղու էէր, իշթէ պուրասը տըր: () կէճէ աֆիթապլարընըն պազըլարը՝ նէ ուզագըզտա տըր քի, ըըզըն օ գատար չափուք եայըլմասընա

նիսպէթէն՝ անապա տիւնեա գուրուլաւ-
տան պերի, պունլարըն նուրու՝ տիւնեայէ
եթիւմի՞ն մի տէյի, իւմէ հիգմէթ էթ-
միշ ատամ՝ հալա շիւպհէտէ տիր
անհ, պրագ շու գամաշմըշ կէօզլէրիմի՝
իհթիրագ ըլա պիր ազ տահա կէգտիրէյ-
իմ : Հատտի հուտուտու էօլչիւյէ կէլ-
մէզ՝ ենկին վէ տէրին, վէ նիհայէթի
կէօրիւնմէզ՝ հիգմէթ տերեասընը սէյր
էթմէտէն՝ հաշա քի կէօզիւմ տօյա : ()
նուր օլասընա պիրի պիրի իւսթիւնէ տիգ-
տիյի երլտըզլարը՝ անապ տիգէն սայա
պիւրի : Այ թամն, սէն վար պունտան
սօնդրա պու կիզլէնտիյիմիզ գէրրէնին ի-
չինտէ՝ էթտիյին Ֆիւթուհաթլարը էօյ-
իւնէ կէօր :

Ֆիբրիմէ պիր զարիպ շէյ տահա կէլ-
տի : Այ պու կէօյլէրի թութան տիրէք-
լէր նէրէտէ տիր : Տիւնեանըն պու աղըր
եիւքիւնիւ՝ էյիւմէտէն գալտըրան միլ՝
նէրէտէ տիր : () էօլչիւսիւզ վիւճուա-
լարը՝ հալանըն տալգալարընտա չալգայ-
ան՝ նէ ազիմ գուլվէթ տիր, նէ հիգ-
մէթի հիւնէր տիր : Անապա եարատան
ալլահ պունլարը ալթուն զէնճիրլէր իլէ
մի ասմըշ : Հանա, պիր մուրատըլա՝ հէր
պիրինի քէնտի մէրքէզինէ գօյուփ, պիր
գարար չալգանան հալանըն օրթասըն-
տա՝ էլմաս կիպի փէք, վէ էյիւմէզ էթ-
մէլէր իւզերինէ օթուրթմուշ : Արաւ-
տան ալլահ՝ էլմասը տա երմշատա պի-

լիր, խաֆիֆ սուր կիպի երիտիփ, հավա
կիպի չարգայա պիլիր: Պու օ ալլահ տըր
քի, հիջի պիւթիւն շէյ եափար, վէ իս-
թեալիյի գաման պիր պիւթիւն տիւնեայը
պօզուփ հիջ էտէր: Հայ հայ, ալլահըն
վար օլտուղու՝ շու կէօք գուպպէտէ նէ
աշիքեար եազըլը տըր: Քէնտի իսմի շէ-
րիֆինի կէօյիւն եիւզիւնէ՝ նուրտան եա-
զըյլա եազմըլ:

Վազթլարըն իպթիտասընտան պէրի
եազըլմըլ՝ օ փարլազ եազըլար (ք) հէմ
սահիհ տիր, հէմ պօզուլմազ: Ինսանըն
մէքրուհ էլի եէթիլիփ պօզամազ: Պու
եըլտըզարը՝ զարիպ սէյրանա թէպաիլ
էտիփ, իւզէրլէրինէ պօշ խիւլէալէր գու-
րաճաղըմըզա, պազըփ տա կէօսթէր-
տիքլէրի հազ մնատէլէրի օգույալըմ:
Կէճէնին սուս վազթիւտէ պազըփ միւ-
թալաա էտէն կէօզէ՝ թապիաթ պու
հիքմէթլի սէյրան ըլա, պէր ալլահըն վար
օլտուղունու իսպաթ էտէր:

Պունտան սօնըրա ինսան տահա միւ-
ճիզաթ իսթէր հա՛. միւճիզաթ նէսի
նէ՛ լազըմ. թապիաթտէն իւսթիւն, վէ
թապիաթի եարատան, վէ տէվըրինի թան-
զիմ էտիփ, թապիաթին ազըպէթի օլան՝
պիր զաթ վար օլտուղունու անղլամա-
զա, պունլարտան զիյատէ իսպաթմը իս-
թէր: Կէճէնին փէրտէսի արտընտան
տիւնեայը սէյր էտիփ, ,, շու փէրտէնին
արտընտաս սագըլ էլ քիւլին տիր ,, տէյի

սօրմազ ատամ վար մը : ,,Շ ու տիւնեա-
 ւարա հարեքեթ եթտիրբի , պէօլէ պիր
 ազիմ սօլապըն պիր պիրինէ կէչմէ զեմ
 պերեքէրինի եափան կէօրիւնմէզ գուտ-
 րեթլի ել քիմի^ն ելի տիր . պու էօլչիւ-
 սիւզ քիւրէլերի եուվալայրի թութուշ-
 տուրուփ , սապահ չիհինին տամլա տա
 նիլերի գատար մը տեսեմ , եանդըն թու
 թուշմուշ պիր շէհրին ալեվինտէն չըգան՝
 փիւքիւրմէ գըվըլճըմլար գատար մը տե-
 սեմ , եագըփ եագըփ տա հալալարա ա-
 թան՝ հանկի^ն ել տիր ,,տէյի , քէնտի քէն-
 տիյէ սօրմայան՝ նասըլ ատամ տըր : Եսքի
 կէճէնին չօլէրի՝ անի վահիտտէ ըշգլա-
 նրփ , խալգ ըլա սօլտու . իչի աթէչլէն
 տի . գալըն փերտէսի եըրթըտը , վէ
 սայըսըզ եըլտըզլար ըլա տօնանտը : Պու
 իթաաթլը եըլտըզ օրտուսուհու չէքէն
 սերասքէր քիմ տիր . հէփսինին ատընը
 պիր պիր եագար , եէրլէրինի թայէին է-
 տէր , էօլլարընը թէրթիպ էտէր , վէ
 տէօնիւփ կէլէճէքէրի նէվպէթէ՝ գա-
 րար վերիր : Պու հիքմէթլի ֆերման սա
 հիպի քիմ տիր : Եօգլար մէմլէքէթինէ՝
 պիր հիպէթլի սէս էտիփ , գարանլըզ-
 տա ույգույա տալմըշ՝ պու եըլտըզլարը՝
 պիր էմրի իլէ ույանտըրըփ , հէփիսինէ
 ընք վէրիփ , փարլատըփ , թէրպիյէ է-
 տէն տէյիլմի . հէր պիրինէ աթէշ գու-

1 Տիւնեա Էարատըլմասան օղան հիլէր :

շանտրրի, սէնին պէտխուլարընա գար-
 շը, մէզհէպսիզլիինէ գարշը՝ ճէնքէշ-
 մէք իչին, հապաի ասումանէ սաֆ սաֆ
 տիզի տուրտուրան տէյիլմի: Պունլա-
 րա հիւքմ հտէն՝ Թապիաթ տըր տէյե
 պիլիւրմիսին: Թապիաթին հիւքմիւ տէ-
 տիլին՝ ալլահըն հիքմէթինտէն զայրի նէ՞
 տիր: Թապիաթ տէտիլին՝ քէնտի քէն-
 տիլէ Թէպտիլ օլուփ, սուրէթ տէյիշէ
 պիլիւրմի:

Միւճիզաթ հա՛: Ե՛յ քէօր ատամ,
 միւճիզաթլարըն էն պիւյիւյիւ կէօղիւն
 էօնիւնտէ տուրույօր: Թապիաթին հիւք-
 միւ՛ պիր ալլահը խապէր վէրիւր, էն գըւ-
 սա ագըլարա աշիքէար կէօսթէրիւր: Մէն
 իլմի իլահիտէ միւպթէտի տէյիլ սին .
 սէնին պունտան զայրի միւճիզաթ տէ-
 տիլին՝ տալղըն ինսանլարը սարսըփ, ույ-
 շուգլուգտան ույանտըրմագ իչին, գա-
 տըր ալլահըն պիր գօրգու վէրմէսի տիր .
 քէնտիլի ինսանլարա անղլաթմաղա, կէր-
 չի էէնիտէն իսպաթ տըր, լաքին էվլէլ-
 քէնտէն զիյատէ իլղամ հտէճէք գուվ-
 վէթի էօգ: Պունլարտան զայրի միւճի-
 զաթ ինսանըն խաթըրընը խօշ էթտիլի
 էէրտէ, գապահաթինի էիւզիւնէ վու-
 րուր: Ե՛յ մէզհէպսիզ ատամ, պու թա-
 պիաթի՛ պօղուլմագ նիզամը տտիրէսին-
 տէ Թուլթան էլին գուվլէթի, Թապիա-
 թին հիւքմիւնէ գարշը գօյուփ, նիզա-
 մընտան չըգարըփ, իալէլ վէրէն գատար

Եօզմու տուր : Պիր կիւնեշ Եափմագ ,
 կիւնեշի պաթըտա ալը գոյուփ , աթեշ
 փիւսքիւրէրէք պաթըրմագտան աղ գուս-
 րէթէմի միւհթաճ : Եօզսա Եօրղուն մա-
 հիթապը՝ միւզէյեէն գուպպէնին օրթաւ
 սընտա մուալլագ տուրտուրմագ , Եա-
 րաթմագտան զիյատէ մի տիր : Պու հիք-
 մէթլէր պիւյիւք տիր . լաքին Եարաթ-
 մագ տահա պիւյիւք տիր : Ելք պապա-
 մըզըն տօղտուղու կիւնտէն՝ պու պիզիմ՝
 գութսուզ կիւնէրիմիզէ կէլինճէյէ գա-
 տար , միւճիզաթլարըն կերիսի քէսիլմիշ
 տէյիլ տիր . վէ օ միւճիզաթ զէնճիրին
 տէ , հեր կիւն պու կէօզիւմիւզ Էօնիւն
 տէ Թագէլէնէն հիքմէթլէրտէն զարի-
 պինի պուլամագսըն : Պիզ պունլարա՝ ա-
 տէթ օլան պայաղը շէյլէր տէրիզ . պայ-
 աղը տըր ամմա , կէօրիւփ տէ Թէֆթիշ
 Էթմէյէնէ պայաղը տըր . հայլան կիպի
 կէօյէ պագըփ տա , սալթ Եըլտըզըն փա-
 րըլթըսընը կէօրէն՝ շաչըն կէօզէրէ՝ ա-
 տէթ տիր :

Վիշի տիւնեատէ ալլահա ագըլ Էրտի-
 րէմէյիփ , ագըլէն Էէթիշէրիշ շէյէ Էնան-
 հագ Էէլիւի Էր . հիշ Էլէ Էօրիւնէյէն արա-
 սընպա Քարգ Էօփ Էրտէր՝ զաիֆ ագըլ-
 լար պուլունտուղու , աճապա սահիհ մի
 տիր : Եա օ գատըր միմար՝ րէսմ կէթ-
 տիյի պինայը հատըզ հուտուտսուզ պիւյ-
 իւտիւփ , իչինէ հիսապսըզ վիւճուտլար
 սաղըփ , Եէքիւնինի հիքմէթ իլէ տօլտուր-

տուգտան սօնդրա, տիւնեանն չուգու-
րունա՝ ինսան տէտիքէրի աղըր պէօճէյի՝
էլինտէն տիւշիւրտիւ իւսէ, հիման եէր
եիւզիւնտէ սիւրթիւնիւփ, պու հիքմէթ-
լէրէ կէօզիւ սուսուն տուրսուն տէյի
մի իտի: Ահօզէրիմիզի կէօյէ գալաը-
րըփ, օ գուպպէյէ ճան վէրիւր՝ հիսապ-
օրզ երլաըզլարը կէօրիւրսէք, պունլա-
րը եարատանն գուտրէթինի տիւշիւ-
նիւփ, նի՛չին քէնտիմիզի ալաըրըփ գա-
լաըրզ: Աիւկիճիք իտտիասը էտէն ա-
տամ՝ ագլննն եէթիւմէտիյի շէյի՝ ալ-
լահտա եօգ տուր տէմէսին տէյի, թաւ
պիաթին պիւր թալիմի տէյի՛լ մի պու:
Եարատան ալլահ՝ եարաթաըղը շէյէր-
տէն աշաղա՝ հիքմէթ մի տիր: Եարիան
ուսթա՝ եափաըղը շէյտէն աշաղամը օ-
լուր: Հիքմէթին փէք սլասը՝ փէք պիւ-
տիյիմիզ շէյ տիր իտտիասըլա, եարա-
տըլմը շէյէրտէն զիյատէ՝ եարատըլմա-
մըշա՛մը ագըլ էրտիրէճէյիզ: Ալլահա
ագըլ էրտիրմէյէ՝ կէրէք քի, եա ալլահ՝
ալլահ օլմայա, եա պիւզ ինսան օլմայա-
լամ: Ալլահը՝ քէնտիտէն զայրիսի անդ-
լայամազ: Ալլահ նէրէտէ, ինսան նէրէ-
տէ: Ահօյլէ պիւր մատտէտէ՝ թասաճիւպ
էթմէքտէն զայրի սահիհ շէյ եօգ, ին-
սանն ագլննը՝ շաըրտաճապ շէյտէն զայ-
րիսի գանտըրմազ: Շ ու երլաըզլար վար
օլտուղունա՝ սատէճէ՝ պիւր նագլ իլէ ի-
նանա պիւրի մի իտին: Աու հիքմէթլէր

մասալ օլմատըղընա՝ քէնտի կէօզիւն շէ-
 հատէթ հտէյօր : Թապիաթէ եազըլմըլ՝
 պու ազամէթ նիշանէլէրի, գատըր ալ-
 լահըն եէմինի կիպի տիր, քէնտի վար
 օլտուղունու՝ իսանըն ազընա, տիւնեա-
 նըն հիքմէթլէրի իլէ եէմին հտէր : Ալլա
 հը թապիաթտէն գալտըրտըղընա, հիչ
 թաաճճիւպ ետէճէք շէյ գալմազ . ինսան
 պիր կիրտապա տիւշէր քի, հիչ պիր շէյ
 կէօրմէզ օլուր :

Ալլահա ինանմայան ատամ՝ քէնտի ի-
 րատէթի իլէ տիւշէր, տիւշտիւիւ խօր-
 լուգտան խօշանըր : Այ գալալը, դայ-
 րէթ էյլէ, կէօզիւնիւ պիր քէրրէ կէօյէ
 գալտըր տա թուլտուղուն եօլուն չըգ-
 մազ օլտուղունու անղա, իւմիտինի քէս :
 Շու սըգըշտըղըն տարաճըգ եէրէ պագ-
 սէնին շիւպհէքեար քիպրինի եէնմէք ի-
 չին, պագ թապիաթ էթրաֆընը նէ շէ-
 քիւ մուհասարա էթմիշ : Աշիքեարէլէք
 նուրոէյա փարլայան սայըսըգ տիւնեա-
 լար՝ էթրաֆընը գուշաթմըշ, սէնի ալ-
 լահա պաղլայան՝ օ տօլանտըղըն նուրա-
 նի զէնճիրի կէօր քի, էլինտէն գուր-
 թուլուշուն եօգ : Ա՛ գուլթուլ հսիր,
 պէօյէ քիւֆր էթմէյլէ, վէլէ նիմէթի-
 նին էլինտէն՝ նէ՞ միւլհիւտիւ թարիգի
 իլէ գուրթուլմաղա սալաշըրսըն : Անի
 մուլթուլուղա չէքէն՝ եէնիլմէզ գուլվէ-
 թինէ գարը կիւլէշէ պիլըրմիտին : Անի
 եարատանա տօղրու չէքիփ չէքիշտիրէն

Տիբմէթլերին չօգուղունա տայանա պի-
լըմիսին: ՏիւնեանընէթրաՓընտա փա-
րըլտայըփ, սէնի օրթալարընտա հասս
էտէն քիւրէլէր՝ պիր ալլահը իգըար էյ-
լէ տէյի, սէնի մէճպուր էտէյօր: Կէլ
ալլահա տէօն, Կէլ: Տահա նասըլ շիւպ-
հէ էտէ պիլլիյօրսուն. եարատանլարընա
շէհատէթ էտիփ, սէնի ութանտըրան՝
Կէօք էիւղիւնտէ տիղիլի պունճա շահիտ-
լէրի՝ պիր սէն եալանմը չըգարաճագ-
սըն: () նէ կիւղէլիք տիր, օ նէ զօրլու
հարէքէթ տիր, օ նէ ույղունլուգ տուր.
պիր պիրինէ կէլմիշ՝ օ քիւրէլէր ճէմիլէէ-
թինտէ օլան նիզամ, թէրթիպինտէ օ-
լան ըէսիմ, թարիգլէրինտէ օլան ույ-
ղունլուգ, նէթիճէսինտէ օլան պիլիլիք-
լիք, նէ աճաիպ կիւղէլիք տիր: Լի-
քիւնի պիրտէն՝ ամմէնին էլլիլինէ չալ-
լըր:

Ինսան՝ տիւնեայէ կէօրմէք իչին կէլ-
միշ: Ղանընըն բահաթինէ իգթիզա է-
տէնի կէօղիլլիլ պուլուր: Թալիմէ միւհ-
թաճ տէյիլ. հէփ քէնտի քէնտիլի կէլլըր:
Պունլարը էլէ կէթիւրմէք իչին, իլմի քէ-
լամ, իլմի մանթըգ օգուլմաղա, թէվա-
րիլլէր տէվը էթմէյի, թապիաթ պիղի
մէճպուր էթմէզ: Թապիաթին վէրտիլի
տէրս գօլայ տըր. կէյլէրէ տօղրու պիր
տիւզ եօլ կէօսթէրիր, կէօղիւմիւզ տէ,
Փիքրիմիզ տէ թապիաթի իլէ՝ օ թարա-
Փա տօղրուլուր, վէ օնտա պիղէ պօրճուան

օյանը պահանջս օգուտէր :

Ե՛հ, շու երկարզարա պագտըգձա՛
կեօնլիւմ նասըլ աչըլըր, նուրլարը ձա-
նըմա թէսիր էտէր, Ֆիքրիմի հագ շէյ-
լէր իլէ տօլտուրուր : Երեզլէրինէ պագ-
տըգձա՛ փատիշահըմըզ պիգտէն եուգա-
րը՝ կէօրիւնմէզ իզզէթ մէքեանընտա օ-
թուրմուշ տուր տէյի, խապէր վէրեր
իլլիլէր տիր սանըրըմ : Կեօնտէրէն փա-
տիշահտան խապէր կէթիրիփ, ինասնըն
մէնֆասաթինէ էլզէմ տէրսլէր վէրմէք Ե-
չին, կէօզէ կէօրիւնէճէք գատար աշա-
ղա էնէն՝ պէօյլէ սալթանաթլը իլլիլէրէ,
տիւնեանըն ֆօտուլ ատամը պիր պար
գուլպ պէրմէզ մի : Ֆիքրինի ույանտըր
էյ լօրէնցիոս, վէ պիր պագըշտա, մէշ-
րիգտէն մաղըիպէ, վէ պիր գոթուպ-
տէն օպիրինէ կէզտիր : Տէ՛ իմտի պա-
գայըմ, պիւթիւն քեախնաթի սէյր էթ-
տիքտէն սօնղրա, խէճիլ օլմնգմըսըն, իւ-
զամ օլմնգմըսըն : Եա ագըլտան վազ
կէչ ատամ, եա եերէ գափան ալլահա
սէճտէ էյլէ :

Կէօյէ պագմնտան ուսանտըն ըսա,
եախօտ սէրսէմ սին, պագըփ տա անղ-
լայամնյօրսան, վէ ալլահըն վար օլտու-
ղունա տահա գօլայ խսպաթ իսթեր-
սէն, իշթէ պու հէփսինէ թէմէլ տիր :
Ֆիքրինլէ թապիաթին պօզուլմնգ վէ
էէքփարէ զէնճիրինէ եափըլ : Եաքին
պոււնու տա տըգգաթ էտէն անղար :

Տիւնեա գալապալղընտան քէնտինի չէք,
զերա ծնտա Փեքորէր տաղըլըր, պիր պի-
րինէ պաղլանամազ: Ղանընըն գափու-
լարընըր գափա, տիւշիւնճէլերինի հիփ
Թօփլա, տէօնէք խայալինի զապթ էյլէ,
հասսէլերինին իւզէրինէ պիր փէրտէ չէք,
տէվտալարընըն սէսինի քէս, սալթ ագ-
լըն ույանըգ օլտուն, հիւքիւմ ագլընտա
օլտուն: () զաման հէմ Թապիաթին,
հէմ կէճէնին սուս վազթինտէ, րահա-
թընլա տուր տա, պէնիմ էթտիլիմ կի-
պի, սէն տէ քէնտին քէնտինէ սօր արաշ-
տըր. պագ շիւպհէլերին նասըլ տէֆ
օլուր:

Պէն քիմ իմ, վէ նէտէն օլմուշում
պիլմէմ. Փաղաթ վար ըմ, ծնու պիլի-
րիմ: Եյլէ իսէ պիր իպթիտասըզ զաթ
օլմագ կէրէք. զերա հիչ պիր շէյ պու-
լունմատըգ՝ պիր տէմ օլմուշ օլսա, հիչ
պիր վար շէյ ասլա պուլունմամալընտը:
Սէ չիւնքի պիր իպթիտասըզ շէյ վար ը-
սա, նէ տիր, ինսան մը տըր: Եյլէ ի-
սէ ճէտտիմիզ էպէտի օլմագ կէրէք:
Պունա տա նասըլ ագըլ էաթսըն քի,
պիզիմ զաթլերիմիզ պու գատար զաիֆ
տիր, վէ պիզ պէյլէ չափուք կէչէրիզ.
զաթլերին հէր պիրի պիր պիրինէ պաղ-
լը օլուփ տա, էէքիւնի պաղսըզ գալմագ՝
ագլէ սըղար շէյ տէլիլ տիր: Տէլիլիմ քի
էյլէ օլտուն. լաքին ծնտան տա տահա
պաշգա շիւպհէլեր զուհուր էտէյօր. պու

պասպտէ պիր կնկին տերեա օրթասընտա
 գալլօրում, եանաշաճագ պիր գըյը պու
 լամայօրում: Շ ու տիւնեա օլտուն, շու
 փարլայան երլտըզլար օլտուն. նէրէտէն
 չըգայօր. պունլար տա էպէտի մի տիր:
 Այլ պու շէյլերի տէ էպէտի տէյելիմ.
 պու երլտըզլարըն իպթիտասը եօգ մու:
 Ա քին օնլարըն կերէք տէվըինտէն, կե
 րէք շէքինտէն՝ ալա թէտպիրլեր, ազիմ
 մէրամլար անղլաշլըր. մէրամտան Տիւ
 նէր վէ ագըլ անղլաշլըր. պու Տիւնէր
 լեր քէնտի քէնտիյէ օլմագ ա. օնլարը
 եափան ինսան մը տըր տէյելիմ: Աա
 պիթմիշինի կէօրիւփ տէ, մէրամ նէ օլ
 տուղունա հալաագըլ էրտիրէմէտիյի Տիւ
 նէրի՝ ինսան քէնտի նանըլ եափմըլ օլա
 պիլիբ: Պիզ իսէ շիմտիյէտէք պիւլիւք շէյ
 սայտըղըմըզ՝ սալթ ինսան տըր: Աա օ
 հատտէն աշըր աղըր չամուր երղընթը
 լարընը՝ հավայա չըգարըփ, հարէքէթլէ
 րինի վերէն քիմ: Աա պու պիշիմսիզ
 թօփրագ երղընընա՝ գըմըլտանըփ, տուր
 տուղու եէրտէն գալգմագ, վէ պին
 տիրլիւյէ պէօլիւնմէք գուտրէթինի վէ
 րէն քիմ: Պունլարա՝ հավալարտա ուչ
 մաղա քիմ գանաթ վերմիշ: Աօգսա գը
 մըլտանմագ քէնտի զաթլերինէ մի մախ
 սուս տուր: Աօյլէ օլտուղու սուրէթտէ,
 հէր զէրրէտէ գուտրէթ օլուփ, գըմըլ
 տանտըգճա՝ թօզունտան պիր տիւնեա
 եափա պիլմէլի: Աօգ, էյեր թօփրաղըն

քէնտի Թապիաթինտէ գըմըլտանմագ
 Էօղ ուսա , վէ քէնտի քէնտիյի հարէ քէթ
 վէրէ մէզսէ , օ հիւնսիւնէ գարար օլմագ
 գանաթըլ քիւրէլէր , օ փարլագ վիւճուտ
 լար , գըմըլտանմագ Թօփրագ Էրղընըն
 տան քէնտի քէնտիլէրինէ նի՛ճէ չըգա
 պիւմիչլէր : Թօփրագտա գըմըլտանմագ
 գուտրէթինտէն մատա , Ֆիքը , զիհն ,
 Ֆիրասէթ գուտրէթլէրի՛ տէ մի վար :
 Ի՛վի հէնտէսէտէ տէ մէհնգէթի՛ մի վար .
 Էրլարզարըն էօլլիւլէրինի , նիգամլարը
 նը , նէվթօն¹ կիպի պիր ատամ՝ սատէ .
 Ճէ Թախմին էտէ պիւմիչ տէյի , աուը էօլ
 մէզ օլմուչ տա , էօյլէ նիգամլարը գօյուփ
 ույտուրան՝ օ ճանսըզ Թօփրագ մը տըր :
 Եյեր էօյլէ իսէ , քէնտիյի Թօփրագտան
 ագըլը գըլաս էտէն ինսան էվլատընըն
 իւսթիւնէ , աճապա օ ագիլ զէրրէլէր
 նէ գատար կիւլէր : Իմտի էյեր պու քիւ
 ըլէրի Էափըփ նիգամա գօմաղա՝ ինսան
 ագընտան իւսթիւն հիւնէրէ միւհթաճ
 ըսա , վէ պու գուտրէթ՝ հէր շէյին իա .
 մուրունտա օլմագ միւմքին տէյիլ իսէ ,
 տիւնէանըն իւղէրինէ հիւքմ էտէր՝ պիր
 ալլահ վար տըր : Եօյլէ օլտուգտան սօնղ
 րա պու ալլահ՝ ընէմուտուր , կէօրիւն
 մէզ մի տիր , էպէտի մի տիր , հէր միւշ
 քիլ պուլնտա հալլ օլուր : Եպքին պու
 մաստէ պէնի տահա գարանլըղա տիւ .

1 Մէհնուր սաուլաքաշի :

շիրմէ՞զ մի : Ա՛գլըմըն եէթիշմէտկի շէյի՛
 նասըլ Թախմին էտէյիմ . պիր զաթ քի
 իպթիտասը օլմամըշ, վէ սօնու օլաճագ-
 տէյիլ : Ահվին՛, սէվին՛, ա՛ մէզՏէպսիզ,
 ազատ սըն . սէվին՛ . ալլահ էօգ տուր . . .
 սէնին պու միւշքիլին ալլահըն վար օլ-
 տուղու հազգընա օլմատան ըսա , ինսան
 սիլսիլէսինին էպէտի օլմասը հազգընա
 նիշին օլմայօր քի , տահա եիւզ պին՛ հայլ
 օլմազ միւշքիլէրէ միւպթէլա տըր : Աօյ-
 լէ օլտուգտան սօնղրա , կէլ շու պիր
 միւշքիլ օլան Թարաֆը ԹուԹարլմ քի,
 ծնուն էանընտա օպիրլէր Տէփ տէֆ օ-
 լուր , վէ ագլըմըզ եէթիշտկի եերէ-
 տէք՝ շուպՏէ պուլուտու գալմազ : Ա՛գ-
 լըն նասիհաթի՛ վէգնէնին պիր պուղասայ
 զիյատէ չէքէն Թարաֆընը ԹուԹ տէր :
 Պու խուսուստայսա պիր Թարաֆը օպի-
 րինտէն նէ գատար աղըր չէքէր : Ա՛գլը-
 սանա՛ պիր ալլահա իման կէթիր տէյի՛
 պունտան զիյատէ սէօյլէյէ պիլըրմի :
 Պունտան զայրի խուսուսա զահիպ օլ-
 մազա՛ եիւզ պին րասըլԹասըզ միւշքիլ-
 լէր հայլ կէթմէք իղթիզա էտէր : Պու-
 պիր Թարիգ տիր քի , շաշըն կիպի Տէր
 շէյէ ինանարագ տինսիլլիյէ տիւշմէք տիր :
 Ա՛հ՛ , վահ՛ , սէնին պու խարապընա սէ-
 պէպ օլան Թարիգ՝ նէ կիւճ Թարիգ տիր ,
 նէ՛ զահմէթ լի էօլ տուր : Միւշիւտիւ-
 լէրին էն գէքիսի , էն մուաննիտի , էօմ-
 բիւ պիւԹիւն պէտ խույ ուլա կիւնահտան

Իսպրէթ իսէ տէ, մէյտանա չըգսրն կէօ-
րէյիմ, օլան էտէպսիզլիյի իլէ, օլան տիւն-
եա իլմի իլէ, պագայրմ շիւպհէտէն էօ-
թէյէ կէչէ պիլըր մի: Ալլահ օլմասըն
տէյի արզուսու օլա պիլըր, իշինէ էօյլէ
եարայա պիլըր. լաքին թութտուղու եօլ
տօզրու օլտուղունա՝ գալպինի ասլա ի-
նանտըրամազ: Ալլահըն վար օլտուղու-
նա՝ պիզիմ ագլմըզըն եէթիշէմէտիյի
սըրլար օլտուղու՝ թաաճիւպ էտէճէք
շէյ տէյիլ. զիրա թէնիմիզին ազալըրի՝
պիլըր ըուհա եէթիշէմէզ. լաքին ինսան՝
ալլահը կէօրէ պիլէճէյի գատար՝ եա-
րաթտըզը շէյլերտէ կէօրիւր: Ալլահըն
ազիմ գուտրէթի հէր թարաֆտա կէօ-
րիւնիւր, կէրէք ինսանտա, կէրէք թօփ-
րագտա, կէրէք կէօյիւն հիքմէթլէրին-
տէ. վէ տիւնեանըն հէր քէօշէսինտէն
նուրանի օգլար աթար քի, տինսիզլիյի
եարալար: Ը ու կէօքտէքի երլտըզլար՝
նիչէ զաման ինսանլարա սէճտէ էթտի-
րէն եափմա թանղըրլար, պիզիմ ազըն
ագլմըզը իթաաթա կէթիլըրի, ճանը-
մըզը քիւլլիյէն ալլահըն հիւքմիւ ալթը-
նա գօր:

Ալլահ կէօյտէ՝ խալլէթտէ օթուր-
մուշ փատիշահ տէյիլ տիր: Վափուսուն-
տա չօգ գալապալըգ կէօրիւրիւմ: Թախ-
թընըն էթրաֆընտա սայըսըզ ճանլար,
հէփիսինին հիզմէթիճինալերի կիպի պէօ
լիւք պէօլիւք. տիւրլիւ գիսվէթլէրինին

ալ վէ մայի ըհնքլէրի, ալթունու ինճիսի,
 իւզերլէրինտէ փարլայրփ, զիյնէթլի բու-
 պալարընըն սօլմազ ըհնքլէրինի աչար :
 Նէփ գանաթլարըն եայմըչար, էֆէնտի-
 լէրինին էմրինէ պազարլար . վէ իշարէթ-
 էթտիքլէյն, պիր տէմ կէչմէտէն՝ պիւ-
 թիւն քեախնաթի տէվը հտէրլէր : Սայը-
 լարընըն չօգլուղունու ինսան սայամազ :
 Նէր պէօլիւքտէ պիր մէլէք վար՝ պէօ-
 լիւյիւ չէքէր, դայրէթ վէրեր, աչգընը
 արթըրըր, եախօտ ինսան էվլատընըն
 պիր պիլմէտիյի իշի կէօրիւր : Սու քիւ-
 ըլէրին տիշարտան կէօրիւնէնի՝ չօգ-
 պիւյիւք թէտպիրլէր կէօսթէրեր քի պի-
 զէ մայլում տէյիլ : Ի՛՛՛՛՛թիմալ քի, ծնլա-
 րըն հէր պիրի՝ էպէտի փատիշահըն պիր
 ըիճալինին սալթանաթլա օթուրտուղու
 մագամ օլա . ծնտա օթուրմուչար տա,
 տիւնեանըն իւզերինէ՝ թանղընըն եա
 մուհապպէթ, եա ինթիգամ էմրլէրինի
 իճրա հտէրլէր օլա : Օ իրա ալլահ թէն-
 տէն իպարէթ օլանլարը՝ պու գատար
 իսրաֆ ըլա եարատըփ տա, ճանլարը եա-
 րաթմաղա կէլինճէ, հէմ քէնտի գուտ-
 ըթինին ալա էվլատլարը իքէն, հէմ
 ալլահըղընըն էն թէքմիլ սուրէթի իքէն,
 վէ սաիր մախլուգաթ հէփ ծնլար իչին
 եարատըլմըչ կիպի իքէն, ծնլարը՝ նիչին
 պու գատար իտարէ իլէ եարաթմալլը-
 մը : Շ ու երլտըղլարըն՝ տիւնեայա նիւ-
 պէթէն օլան պիւյիւքլիւյիւ գատար, ին-

սաննն Թապիաթինտէն ալա՛ սայրսրզ
 զաթէր օլտուղունու, կեօյէր պեօյէ
 խապէր վերեր: Պու բուհար՝ պաշմըզ
 իզերինտէ տալլալանըր պուլուտ կիպի՛
 սիւրիւ սիւրիւ շահտէր տիր. ինսան
 էվլատը՝ հեր Փիլիլնի օնլարըն էօնիւնտէ,
 պիր սէյր մէյտանընտա կիպի իշէր. հեր
 էթտիլինի կէօրմէյէ տուրան սէյրճիլէր՝
 օմուզ օմուզա չիթիշմիշ: Ահօզիւմիւզէ
 վուրան ըշղըն հեր պիր շաֆղլլա, պին
 լէրճէ մէլէքլէր էնիփ, կէօզէ կէօրիւն
 մէտէն՝ ինսանլար արասընա գաթըլմա
 տըղընը նէ՞ պիւլերիզ: Պու Փիլիլ՝ հէջ
 տէյիւ իսէ՛ քիշէյէ հիճապ կէթիլեր, վէ
 եիւրէյիսի հեր Թարաֆտան կէօրիւյօր
 լար տէյի, կէօնլիւնտէքի կիւնասը պաս
 տըրըր:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Լօրէնցիոս, պէն տիւնեէվի պօշ սէֆալէրի
 սանա եասագ էթտիմ իսէ, եերինէ ուիրեվի վաք
 սէֆալէր կէօսթէրտիմ: Շու սէօյէտիլիմ նասիհաթ
 լէրի պիր էյի վէզն էյէ տէ, պագայրմ օնտան օնդ
 րա տահա թութուղուն եօլա էօյիւնէ պիլլիմիսին,
 պէտ խուլլարընա իֆթիխար էտէ պիլլիմիսին: Ին
 շա ալլահ սէնին էտէպսիզլլին օտէրէճէյէ վարմազ
 էօզ, էյէր եինէ եօլուտան տէօնմէզ, օլտուղուն
 թէհլիքէյի զէվլէնիւր, տէլիլլինտէն ճիտ օլարագ
 խօշանըրան, ինան քի պէնիմ տէ սէնի աճըտըրմ
 ճիտ օլարագ տըր:

(բ) Պու տիւնեանըն պօզուգ դըրսընըն ջամու
 րուլա սղըրլաշմը ճանընը՝ շէքիփ ջըգարըփ, պէտ
 սէվտալար վէ քէօթիւ խուլլար ըլա պօզուլունը գաւ:

պինի փաքէյէ մէյեճէքի : Օնուն չէքիճի գուվէթի՝ կեջլէրէ չըգմայրնա քեսիլթոմի : Ես սէնին պու գաստար կէճնիւ վէրախին ախնես սէֆալարը՝ նէյէ միւնձէր օլուր : Պիր միւքէմնէլ էօմիւր վէ ալ-իւլ ալա սէվէթ էախնէք, վէ չիչիլի ալա սօլմոզ վիւ ճուտա նախ օլմագ թէքմիլ գուտրէթի՝ էալընըզ հասսէ Թօրթուլարնասն պրըլքի, կէօրիւնմէզ շէլ լէրէ արգու չէքէն՝ ալա ճանլարա մախտու սուր :

(Գ) Եպէտիւք իջն սօղմուշ օլտուղունու պիլէն ստամբն Ֆիքրի, աչք, արգուսու նէ՝ չէքիլ օլուր օ աֆիթապըն տէվրինաէն եուգարը ուչար, կէլէճէք մութըլըլուղունու կէօրիւր, օլաճագ գըմէթինի թախմն էաէր օ վէ քէտիլի էյլէ ալարարըզ էէր տէ, նէ Ֆէրաս սուչար : Մէլաիքտէ պիլէ թալաի բաթ պուլան թանղը՝ պէնի կէօրիւյօր տէյի, իաթ բնա կէլաիքճէ, Ֆիքրիլէրինի նէ չէքիլ զապթ է սէր : Հագ թաալա ինսանըն գալպինէ կէօրիւնիւ տլքէր, հէր Ֆիքրինին սօլուփ իլէմէսինի ճէննէթ սէֆէրինի գայա էաէր օ տէֆթէր գըլամէթ կիւ նիւ աջըլքի, պիղմո՝ նէ օլտուղունուլ ինսան սա մէլաիքէ տէ մալուլ օլաճագ արը :

(Խ) Ըու կեզ գուպպէնին էիւղիւնտէ սայըրը քիւրէլէր տուրմայրքի սօլանըր, էարատանըն մէասի իլէ կլահիլէր օգուրըր : Լաքին սէսլէրի գուլալը մըզ վասըլ օլմաղաս պիլէ, գարըչք սէվրէրի՝ մա նէվի էազը կիպի, կէօղիւմիւզէ էարատանըն գուտրէթինի կէօթէրիփ, պիր պիրինէ կէլաիլէրի իլէ, գասր ալլահըն աղիմ իսմին ըեսմ էտէրլէր : Հայ օ էազըլար, էաղընտա օլան մէլաիքէ՝ նէ իրի կէօրիւ նիւր, ուգագաս օլան ինսան պիլէ օգուլա պիլէր :

Տիւնեանըն էն էիւքաէք տաղարընը կէօղիւն էօ նիւնէ կէթիլ քի թէմէլլէրինտէն գօպմուշ, տէնիզէ աթըլմը, սուլուն էիւղիւնտէ պիրէր քէօիւլք շիչէ սի կիպի, էախտ պիրէր թիւյ կիպի : Ուսուլ իւզրէ չալպանըփ աուրույօր օ պոււնլարըն գըմըլտանըչը, Ֆէլ լէյին չարիլարը նիգամընա գըտտ օլան՝ հավա իւլզ կէարլարընըն շիտոէթի իլէ օլուլյօր իքէն, օ սաղալարըն գըմըլտանըչընա նէ գաստար թաաճիւլա էաէր սին : Ես օ սուտան խաֆիֆ ունսուրուն իլինաէ, օ տաղըրտան զիլատէ ուսուլ իւզրէ, օնլարտան չօլ չափուք վէ օնլարտան ալա սէպէպ իլին չալքանան քիւրէլլէրի կէօրիւրաէն, տաճա զիլատէ թաաճիւլա կէմէլլիպին :

Լերեսցիոս, կէճէ Թեֆեքբիւրլերինին աղիմ Ֆիւրիսթի իւէ, կէջլէր քիթապընսա էջրէնիւէն տիւրլեւ տերսլէրի կէլ սանն օգուտայլմ: Պաղը տէրս վար քի, կէճէնին կէջլէր սըրրընա վագըՖ օլմայան շաշար. պէլքի մէտրէսէսինտէ պէջլէ տէրս օլաճաղընը պիւէ ումմազ. քէվքէպինտէ երլորզընսա էջլէ տէրսլէր պուլունաճաղը պէլքի խաթրընա պիւէ կէլ միւ տէյիւ: Վէ պիւր կիւն պիւքիւլեւ խարթըր կիպի եաղըլը տէրսլէրի իւէ աթէշէ խթըլըքի, կէօղիւ միւզտէն զայ օլաճագ օլուրսա, օգույաճագ վագըթ դալմազ:

Կէջլէրտէ նէ օգունուր. ալլահըն, վէ ինսանտան ալա հավալար էհալիսի գաթլէրին վար օլտուղու օգունուր: Վէ պիւլ քի, կէջլէրտէ էպէտիլքե եաղըլը սըր. անղա տա տահա զիյատէ Թասաճիւպ էլլէ: Էպէտիլքե. քիմին էպէտիլքի. սէնին լըրենցիոս, սէնին, վէ պիւթիւն ինսան ճիւսիլին. վէ պու մէտրէսէտէ սալթ աինէ եարտըմ տէյիւ: Փաղիլթ տէ գուվէթինի պուլնոս սիուլուր: Պուլնոս հէր պէս ամէլէ գարըլ, պա խուսուս ինթիգամա, քիպըն, Թամաս, վէ Թէն կիւնաչինէ գարըլ Թէսիլլի ելաճար հասըլ օլուր:

ՆԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԼՈՒԿ

ԿԻՕՅԼԻՐ .

ՏԻՆԵՎԱՐԸՆ ԿՕԿՆՆԵՐՈՒ :

Սուսաննայի անունով . շուրջ կիսօր տեղի քիչ
ընկերին գարանը գերզնյալընտանը
չոք չոքարով , թապիաթին պինասընը
գուրուկ , պիւթիւն քեանաթի պիր
գըյմէթի էլմաս կիպի , թախթի փային
տէն աշաղա ասա գոյան զաթ՝ նէ գուտ
ընթ սահիպի օլմուլը : Պու քեանաթ
նէ պիւիւքիւքտէ շէյ տիր : Պիր եերլի
երլտըզտան աշաղա՝ պիր աղըր շէյ պրագ ,
կելիփ եերէ եթիլինճէյի գատար , գաջ
պին սէնէյի միւհթաճ՝ տըր : Պու էօլ
չիւսիւզ պինա՝ նէրէտէ պաշար , նէրէ
տէ պիւթիւր : Աշաղայանլարըն օլտուղու
եերի գափայլով , հիւլերի քէսէն տիվար՝
նէրէյէտէք չոքմըր տըր : Աշարտան
պօշ եերլերին նէրէսինէտէք կելիփ , պի
նասընա գարար վերմիշ՝ արչընընը կըն
տէն պրագմըր : Տինեւարը թարթմա
տանն , նիհայէթսիղլիյի էօլմէտէն տու
րուկ , քեանաթին սօն թէմէլինի տիք
տիլի՝ եարատըրըն տիշարը թարափը՝

նէրէսի տիր: Ա է գափուսունտա հիզմէթ
էտէն ճանլարա ,, եափտըզմա շունտա
հուտուտ քէսէր տուրուրում, պունտա ի-
շիմ թամամ տըր, եարատըլը թէքմիլ օլ-
տու ,, տէյի հուտուտ կէօսթէրիփ: ,, վէ
սիզ ազլէ մալիք բուհլար, նէֆէս ալըր
զաթլէր, վէ քիմինիզէ գարար, քիմինի-
զէ հարէքէթ վէրտիյիմ ճիւմլէ հաստէ-
սիզ մախլուգաթ, եարատանընըզ մէտհ
էտին ,, տէտիյի սինօր պաշը նէրէսի տիր:

Այ կէճէ, սէն տիւնեանըն իւզէրինէ՝
կէօլկէլի պիր ըլըզ վէրերսին. կիւմիւշ
անախթարընլա նըքֆ տիւնեամըզըն
խազինէլէրին աշարսըն քի, էօնիւմիւզէ
պիր պաշգա տիւնեա եարատրփ, էօյլէ-
նին գըզգանձ քէվքէպինին արարնտա
սագըլ օլան սայըսըզ երլտըզլարը՝ կէօ-
զիւմիւզ էօնիւնէ գօր: Ե ու հիքմէթլէ-
րի՝ թախթը հուզուրունա տիզէն գուտ-
րէթ սահպինի տէ՝ պանա տերինտէն
կէօսթէրէմէզմիսին: Կէօզիւմիւ կէզտի-
րիփ, օ գուտրէթ սահպինի՝ շէնին էն
տէրին քէօշէլէրինտէ արարըմ (*): Ե՛հ,
օ սէճտէ էթտիյիմ ազիզ ալլահըն պիր
շաֆգընը կէօրէ պիլսէմ: Ե՛ ուզուրու-
մէլէյիմ կէճէ, օ փատիշահլար փատիշա-
հընըն փաի թախթը նէրէտէ տիր, նու-
րանի թախթը նէրէտէ փարլար, սէօյլէ-
սէնէ: Աէն ծնա եագըն սըն, պիլերսին:
Մուպարէք քիթապլարտսն խապէրիմ
վար, սէն գօյու ըէնք փէրտէնի՝ ծնուն

Թուրմուշ սէյր հտէր մի :

Օ աթլէրին սօն տերէճէսինէ կրմէյէ՝
 ճանըմա պիր արզու կէլէյօր : Ֆէլէյին
 պիր չարխընտան պիր չարխընա , մէրու-
 վէն կիպի գատէմէ գատէմէ չըգարըմ :
 Մէրտէվէնին ալթ պաշը ինսանա գա-
 տար էնէյօր . ինսան ԹուԹուփ չըգսըն
 տէյի տիր : Ը՛րթըգ տիւշիւնմէմ . Ֆէք-
 ըին աչգ գանատընա պինէր , Տափիստէն
 չըգար կիպի , եերտէն եուգարը Ֆըրլար
 կիտէրիմ : Տիւնեա կէօղիւմտէն նասըլ
 ուղագլանըյօր , կիթտիքճէ քիւչիւք կէօ-
 ըիւնիւյօր : Պէն նէ չափուք չըգայօրում :
 Իշթէ մաՏիթապը աշտըմ . ասումանըն
 կէօք փէրտէսինէ վարտըմ . ծնու տա կէչ-
 տիմ . կէրիտէքի պօշ եէրլէրէ կէլտիմ :
 Ի՛Տիւ Տէյէթին կէօղիւ պուրայա գա-
 տար եէթիշիր . Տիքմէթլի տիւրպինինին
 վարաճաղը պուրայատէք տիր : Եօլում
 իւսթիւնտէ Տէր րաստ կէլտիյիմ երլտը-
 զա՝ տուրուր նուրունու վէրէնի , տաի-
 ըսինտէ քէնտիյի տէվը կէթտիրէնի սօ-
 րարըմ : Պիզիմ տիւնեամըգ կիպի պին-
 լէրճէ տիւնեանըն զայպ օլաճաղը՝ զու-
 Տալ երլտըղընըն էօլչիւսիւզ չէմպէրին-
 տէն չըգար , գույրուգլու երլտըզըն ար-
 տը սըրա ճիւսարէթ հտէր սէյիրտիրիմ :
 () նունլա պերապէր կիտէր , քէնտի ը-
 չըգլարըլլա փարլայան՝ տիւնեալարըն ճա-
 նը , վէ Տէր շէյ ծնլար ըլա եաշայան՝ ա-
 զիմ կիւնէշլէրին արասընա վարըրըմ :

Պուրաւը նէ տիր : Հատտի հուտուտու
 եօգ պիր կնկին , հեր եանտա աթէշ
 փիւսքիւրիւր փունարլար : Պու տինեա-
 մըզտան պիւյիւք տինեալար , տինեա-
 մըզտան եիւքսէք չարխլարտա տէօնէր :
 Հիւէ տահա իլէրի վարալըմ . պէն եօլու
 տահա հէնուգ պաշլամըշ ըմ : Փատիշահ-
 լար փատիշահընըն սարայ գափուսու տուր
 պու էլպէթտէ : Պագ շու շաշգընըզա .
 փատիշահլար փատիշահը տահա նէրէ-
 տէ . տահա չօգ եիւքսէքտէ տիր : Երինէ
 թըրմանըրըմ . պէն չըգտըգձա՝ օ կերի
 կիտէր : Հայ հայ . շու ինսան կիպի պիր
 պիօճէյի դօնտուրմագ իչին , պու հէյ-
 պէթլի պինայը եափան միմար՝ նէրէտէ
 օլուր :

Հիւէ շունտա էյլէնէլըմ , պիր ազ թէ-
 նէֆֆիւս էտէլըմ . պէն նէրէտէ իմ-
 եեր նէրէտէ գալար : Ը՛ կիւնէշ , սէն
 նէրէտէսին . սէնին տէվը էթտիյին տաի-
 րէ նէ քիւչիւք շէյ իմիշ : Պէն պունտա
 թապիաթին էն եիւքսէք թէփէսինէ չըգ-
 մըշ , պիւթիւն շէվրէսինի կէօրիւյօրում :
 Ը՛ յաղըմ տիպինտէ պինլէրձէ կէօյլէր ,
 պինլէրձէ տինեալար՝ փարլագ գում
 տանէլէրի կիպի եուվալանըփ տուրույօր :
 Պէն պու գատար ուզագ կէլաիքտէն
 սօնղրա , պու գատար էէնի մէմլէքէթ-
 լէր կէօրաիւքտէն սօնղրա , պու պէնիմ՝
 իգլմիմէ պէնպէմէզ էէրլէրին էհալիսի՝
 քիմ օլուուգլարըն անղլամուղա ձահտ

Էթմէզմիյիմ: Պուրալարա հիւ պիր սաղ
ատամ եագլաշամամը:

Պիղիմ կիւնէշին էն Թիզ շաֆզը՝ պէ-
նիմ սէֆիլ մէքեանըմտան պուրայա կէ-
լինձէ, եիւզլէրձէ սէնէլէրէ միւ Տթաձ.
պէն վաթանըմտան պէօյլէ ուղագ՝ զուր-
պէթ չէքէյօրում: Ենսանա Թաաձիւպ
էտէձէք՝ եէնի հիքմէթլէր արայօրում:
Հէր շէյին իթաաթ էթտիյի աղիմ տէվ-
լէթ սահիպինին՝ պու այալէթինէ նէ՞
տէրլէր: Ե՛ ճէննէթ գօնշուլարը, սիզ
էձէլէ միւպթէլա՞ մըսընըզ, եօգսա պի-
րէր Թանղըր մըսընըզ, եօգսա ճէննէթ-
տէն կէլմէ Թաիֆէմի սինիզ: Թապիա
Թինիզ հէր նասըլ օլուրսա օլուն, եա
շատըղընըզ պիր պաշգա էօմը օլմագ կէ-
րէք, սէօյլէշտիյինիզ պիր պաշգա լիսան
օլմագ կէրէք, օլան Ֆիքիրլէրինիզ ին-
սան Ֆիքրինէ պէնզէմէմէք կէրէք
Եարատանըմըզն եափտըղը շէյլէրտէ՞
նէ չօգ տիւրլիւլէր վար . . . սիզին տիւ-
շիւնձէլէրինիզ նէ՞ Թարզ տըր: Ե՞գլէ՞
պունտա իթիպար վար մը. ագըլ՝ հաս-
սէլէրէ հիւքմ էտէրմի: Հասսէլէր՝ ագ-
լըն հիւքմիւնտէն չըգտըղը օլմըմու .
ագլըն մումու սէօնէրտէ, եօլունուզու
կէօսթէրէձէք պիր զայրի ըջըղընըզ վար
մը: Եութուլ տէվլէթլէրինիզ հայա ալ
Թուն տէվիրտէ՞ մի տիրլէր: Ելք աթա.

Է Էպի զաման շտիրլէրի՞ տիւնեանըն պիր բահաթ

լարենրդ (Բ) կիւնասորդ հալէրինտե
 գալմը՛ մը : Փազելէթ սիղէ գօլայ կե-
 լիւր մի , թապիաթ ինիղէ մու.թապըգ մը
 տըր : Եաշայաճազ եէրինիզ սալթ պու-
 րալմը մը տըր , եօգսա եէր տէյիշիւրմի-
 սինիզ : Եէր տէյիշտիյինիզ հալտե , եօ-
 լիւր տե մի կէչէրսինիզ , եօգսա՛ սաղ
 մը կիտերսինիզ : Եօլմէնիզ նե՛ թարզ
 տըր . աղըր սըզը խասթէլիք չէքէրմիսի-
 նիզ : Սէֆէր մուսիպեթի կէօրտիւլի-
 նիզ վա՛ր մը : () ուղուրսուզ սէֆէր՝
 շու սաաթտաէ վրօփայը խարապ էտէյօր .
 պիր ալայ չըլղըն փատիշահլարըն ալթ
 իւսթ էթտիյի տիւնեանըն պիր քիւչիւք
 քէօչէսինե՛ պիզ էվրօփա տէրիզ : () պե-
 նիմ տօղտուղում տիւնեատե եաշըն չօգ-
 լուղուլա էճէլին կէլմէսինե պէքէմէզ-
 լէր : Իսթիյարըղըն եափաճաղը շէյի՛
 վազթինտէն էվլէլ փերհիզսիզլիյե եափ-
 ուրըրլար : Եճէլ պագտը՛ պիզի գըրմու-
 ղա քէնտի եէթիշէմէյօր , թէրքէշինի
 պրագտը , թըրփանընը տիվարէ աստը ,
 եէրինե փատիշահլարը՛ ինսան սալահա-
 նաճըսը նասպ էթտի : Փատիշահլարըն
 թամար՛ քէնտի գըրըճընտան զիյատե ի-
 շինե եարայօր : Վէնտի սիւրիւլէրինի
 կէրէյի կիպի սօյտուգտան սօնղըտ , պը-
 չադտան կէչիրէն , վէ պիր գիյաֆէթտե

վազթի օլմուշ տէյի գուրմուշար , վէ օ խայալի
 վազթին իսմինե՛ ալիւան քէվիբ տէմիշէր :

պիտեւրձե բայասընըն գանընը իչէն փա-
տիշահար կեօրտիւք տեսմ, ինանըմը-
սընըզ :

Ե՛հ, ա՛հ. պիւմքլեք նի՛շին կելմիշ
կեօզիւմիւզիւ աչմըշքի, տերտլերիմիզին
սէպէպինի Թանըյօրուզ . դապահաթի՛
երլտրզլարըն պետ Թէսիրինէ վերմէլի
տէյի՛ւ մի իտիք : Ենսան էվլատընըն իւզէ-
րինէ՛ քեօթիւլիւք՝ մուգատտերտէն եաղ-
սա, տահա էյի օլմըտու : Հիչ օլմազ-
սա՛ խալգըն գըրղընընա՛ փատիշահարըն
սիւննիւ օլմազտը : Աթանըմըն տիւշ-
մէնի փատիշահար, պէնիմ կիպի պիր
ալիճէնապ տիւշմէնին նասիհաթինի տին-
լէյին : Տիւնեատէ պիւլիւք օլմազ իսթէր-
միսինիզ, Ֆէլէյին չարիւլարընտա տէվը
օլան երլտրզլար կիպի, ատընըզը էօլ-
տիւրմէյիփ, էվլատտէն էվլատէ տիւլեր-
տէ սէօյլէթմէք իսթէրմիսինիզ . պիր
զէրրէնին իւզէրինէ պիր պիրինիլլէ չէ-
քիւմէյի վազ կէշին . վէ միլլէթի ախերէ
հազըրլատրղընըզ գէնճիրլէրի՛ սիզէ սէ-
Ֆէրի սէվգ էտէն զալիմ ըիճալինիզին
պօյնուենա Թագըն :

Ե՛յ շու ուզագ տիւնեալարըն էհալիւ-
սի՛, սիզի տէ էօլմէյէ կէօնտերէնլէր՛
Թախթլարտա՛ մը օթուրուր : Միլտէ տէ
եագըփ երգմագ խըշմը՝ քիչյի Թանըզը
սըրասընա գօր՝ մու : Գահրաման օլան-
լար՝ շէօհրէթլերինի ինսան գանը տէօք-
մէյլէ մի էտինիր : Եօզսա պէլքի սիզ

Էճէլտէն Էմին սինիզ, աղըը աճը կէօր-
մէզսինիզ . պէլքի սիզին միւսէլլէմ զա-
թինիզ՝ պիր փաք վէ խաֆիֆ հավատան
Էսփըլմը, նէ աղըըըըըըըը վար, նէ պօ-
ղուլմաղա միւպթէլասընըզ . էլպէթտէ
հավալարա չըդար, իսթէտիյինիզ կիպի
մուալլագտա տուրուրուլուզ : Հայ հայ,
սիզին գըսմէթինիզ՝ ինսանընքինտէն նէ
գատար ֆարգըլ տըր . պիզիմ Էէքիւն զա-
թիմիզ իքի շէյտէն մախլութ օլմուշ,
պիրի ճան, պիրի ճանը Էօլտիւրիւր՝ պիր
գապա մուրտար չամուր, պիր պիրի իլէ
իմթիզաճ՝ Էտէմէյիփ, կէճէ կիւնտիւզ
ճէնքիլէշրիւէր : Պիզ պէյլէ գուլթուզ
Էսիրլէր իզ (4) :

Սիզ նէ ինսանը անղլամըշընըզ, նէ
տիւնէասընը պիլիւրսինիզ : Տիւնէա տէ-
տիլիմիզ՝ քէաինաթին տէլիլէրինին պաղ-
լանտըըլթիմարիանէնին աւը տըր : (Կու
տա աղըլ պիլէ տէլի տիր, չօգ տէֆ՝ա
տիվանէ թագլիտի Էտէր : Ե իմտի պէ-
նիմ պու նագլիմ՝ սիզէ նէ գատար ա-
ճաիպ կէօրիւնէճէք տիր : Եարատըըը-
տա պիր ինսան ճինսի օլտուղու հապըը-
նա՝ հիջ պիր շէյ իշիթտիյինիզ Էօզ մու .
Էտրիսին իըտըրըն՝ ալէվիլ արապասը՝
պու սէմթլէրտէն կէչմէտիմի : Ճէհէն
նէմին շէյթանը՝ ճէննէթտէն տիւշէր-
քէն, սիզին հավանըն փաքլիյինի հիջ

այժմատը մը. ճուռն օ էօլջիւսիւզ կէօլ-
կէսի կէչէրքէն, սիզին քիւրէնիզի պիւր
իքի տագիզա օլտուն՝ դարանլըգ Կթմէ-
տիմի: (Դ)

Եյեր տիւնեալարը չօղալթմատա խի-
լաֆըմ վար ըսա տա, պարի պիւր միւշէր-
րէֆ խիլաֆ տըր ա. պիւր հագ շէյէ մէպ-
նի տիր, Թէմէլի՝ ալլահըն ազամէթի
տիր: Ե աքին խիլաֆ օլտուղունու պանա
քիմ խոպաթ էտէր: Ելլահըն գուարէ-
թինէ քիմ էօլջիւ գոյա պիւլիւր: Ենսան
էվլատը՝ ալլահըն էտէ պիւրտիլինտէն զեյ-
ատէսինի տէ խայալինէ կէթիթէ պիւլիւր-
մի: Ելլահըն գուարէթինէ պիւր տիւն-
եա եարաթմագ՝ պիւր զէրրէ եարաթմագ
գատար տըր: Պիւր քէրէ օլտան ախին,
պիւրէրճէ տիւնեալար տօղար: Եյ սուռգ
հիճիվքեար, աչգըմա նէ հիճվ էտէր-
սին. պրագ, շու գալպիմի պէլիւտիւփ,
աչգըլա տօլտուրան Փիքիլէրի՝ քէնտիմ
քէնտիմէ գուրայըմ: Եայալիմ՝ հիչէ-
րին իզսիզ սէսսիզ շէօլլէրինէ տիւշէրսէ,
գալպիմէ գօրգու կիրիւր. օլ սէպէպտէն
հիչէրին հուտուտունու կէրի շէքտիւ-
մէք իչին, վարըր օլանլարը չօղալտըր,
սանըրըմ՝ եարատանըն իզգէթինի ար-
թըրըրըմ:

Պէնիմ պու Թախմինիմի Թէճրիւպէ-
միզ տէ խոպաթ էտէր: Եուրտէպին պիւր
լուրիւլա նէ ուֆաճըգ վիւճուտլար կէօր-
տիւք շաշայօրուզ քի, խաթըրմըզա կէլ-

միշտ շէյլեր տէյիւ իտի . վէ ազլմըզըն պու
 կէօրիւփ կէօսթէրտիյի շէյլերէ՝ հալա
 խայալիմիզ էրմէզ : Եարատըզըն իբի
 ուճու պիր պիրիսէ պէնզէր , իբիսի պիր
 վէզինտէ տիր : Պու պապտէ քիշինին տիւ
 շիւնտիւյի՝ նէ փէք պիւյիւք օլուր տէյի
 վէսվէսէ կէօթիւրիւր , նէ փէք քիւշիւք
 օլուր տէյի : Պու պապտէ իֆրաթ տախի
 լաֆ օլմազ , իլլա նօզսանտա օլուր : Մէ
 պէպինի տիւշիւնիւնճէ , էսէրի իֆրաթ
 կէօրիւնմէզ : Ե՛զ գատըր միմար , սէնին
 պիւյիւքլիւյիւնտէ՝ ճանըմ իսթէտիյի կի
 պի էնէր չըգար , տաիրէ՛ն մէրքէզին
 տէն ապա չըգմազ : Մէնին իսմին՝ պէն է՛մ
 տիր . վար օլան՝ հէփ սէնին տիր : Մէ
 նին ինտինտէ պու էարատըջ պիւէ հիւ
 տիր : Պիւթիւն քեաինաթ՝ սէնին հու
 զուրունտա , կիւնէշին էօնիւնտէ ճէվէ
 լան էտէն խաֆիֆ հալա կիպի տիր :

Մէնին գուտրէթին պիւյիւքլիւյիւնտէ՝
 խայալիմ չալգանտըզ ճա ալէվէնիր : Ե՛-
 ճապա պու տիւնէա՝ պիւթիւն թապիա
 թին խարթասընտա , ինկիլթէրրա առա
 սը՝ տիւնէանըն պիր քէօշէսինտէ օլտու
 զու կիպի , պիր փարլազ նօթէ , լաքին
 քեաինաթին իշինտէ կէօղէ կէօրիւնմէզ՝
 հիւ մագուլէսի օլտուղու կիպի մի տիր :
 Պու տիւնէա՝ քէնտիաէն չօգ պիւյիւք
 գարալարտան այրը՝ պիր առա տէյիլ մի
 քի , ծնլարըն էհալիսի թանղըրըն շաֆ
 զընա տահա էազըն , վէ միւսէլլէմ ճան

լարա մալիք, վէ ինսան կիպի Ֆազուէ-
 Թէ եէթիլմէյէ՝ եաշն քէօՏնէ (է) պա-
 Տարընա պէքլէմէյէ միւհթաճ տէյիլէր .
 Իգլիմլէրինին խայրըր վէ պէրէքէթլի
 օլմասընտան, պիր անտէ քէմալլիյեէթէ
 էրէրլէր . պու տիւնէա՝ ազըլ եէթիլ-
 մէզ իզսիզ մէնզիլէր իլէ օ գարալար-
 տան այրը՝ պիր ատա տէյիլմի : Պու նէ՞
 օլսուն . սօրտուղում մախլուգաթըն Տիւ
 պիրինտէն պիր Ճէվապ էօգմու : Սա
 պիւթին պիր քէօշէսինտէն պիր սէս չը-
 դրի, շու սօրտուղում սուալլէրէ պիր
 Ճէվապ վէրէն օլմայաճագ մը : Այա պէ-
 նիմ Ֆիքրիմ պիր պիւթին տիւնէանըն
 Ճէվապընա գանաաթ էթմէյօր, տաՏա
 նասըլ մախլուգ Ճէվապ վէրսին :

Աքին պու կիրտապլարա տալմանըն
 ասը՝ նէ : Արի տէօն էյ Փօտուլ Ֆիքրի,
 կերի տէօն . ինսանա վէրիլէն էօլչիլիւ-
 Թանը տա, ազ վէրմիշ տէյի՝ եարատանա
 պիւհթան էթմէ : Աէօղիւմիւղին կէօր-
 տիլիւ՝ պիր Թէքմիլ եէքիւն տէյիլ մի .
 կիւնէշին Տիւքմ էթտիլի էերլէր՝ պիզէ
 եէթիլմէյօր մու : Շու իզգէթ Թաճը-
 նա պապ, նասըլ փարլազ տըր : () Տա-
 վալարըն փատիշաՏը՝ նուրանի Թախթըն-
 տան նէրէլէրէ շաֆգ սաչայօր, շաֆգը-
 նը Ֆիքրին եէթիլէ պիլլէճէյի գատար
 չափուք վէ ուզագ սալըփ, իթաաթըլ
 էըլտըղարընը՝ էպէտի աթէշի իլէ պէս-
 լէյօր : Պու կիւնէշին վիլայէթի՝ մուսա-

ըէք նիլին զալիմ հիւքիւմտարընըն՝ եափ-
տըզը շէհիրտէն չոգ եիւքսէք տիր . վէ
օ վիւլայէթի երգա պիւլէճէք՝ եինէ եա-
լընըզ եափան էլ տիր : Ենսան էվլատը
կիւնէշին ըջըզ վէրտիյի եերլէրտէն էօ .
թէյէ կէչիփ , Ֆիքրինի շաջըմանըն աս-
լընէ : Քէնտի զաիֆ թապիաթինէ՝
սէյր էտէճէք պիր հիքմէթ , տօլաշաճաֆ
պիր էպէտիլէք , տէրս էտէճէք պիր ա-
սուման էէթիշմէյօրմու :

Ը՛ տիւնեա ալիմլէրի , թապիաթի միւ-
թաշաա էտէն զէքի ագըլլար . ա՛նէվթօ .
նուն չըրագլարը , պանա պիր տիւրպին
վէրին , թախթի էպէտիյէ էէթիշսին .
պագայրմ , ճէհէննէմ սուլթանընը զէն .
ճիրէ վուրուփ , ասումանէ թէմէլ օլան
գարանըզ գուպպէյէ պաղլայան քիմ տիր ,
կէօրէ պիւլըմիյիմ : Պիր կիրտապըն օր-
թասընտա եարատըլմըջ քեաինաթին թէ-
փէսինի կէօրէնի՝ սիզ կէօրէ պիւտինի զ-
մի : () ազիմ զաթին , օ հէր զաթի քէն .
տիյէ չէքէր ումումի կիւնէշին՝ տէվրինի
պուլա պիւտինի զմի : Եթրաֆընտաքի ու-
ֆազ երլտըզլարը սէչէ պիւլմիշմիսինիզ :
Պատիուսուենտա հիզմէթ էտէն՝ սապահ
եըլտըզլարընը կէօրտիլիւնիւզ վար մը :
Ենսան էճիլէ միւպթէլա օլտուգճա ,
թանդըրյը ֆազաթ արայա պիլըր , լա-
քին պուլամազ : Պանա թանդըրմը պուլ-
տուրաճաֆ՝ իլիմ տէյիլ , տինիմ տիր :
Թանդըրյը պուլաճաֆ ալիմ՝ գալպի փաք ,

Իպատէթքեար ատամ տըր . եօլունու
կէօսթէրմէյէ նէ երլտըզա միւհթաճ
տըր , նէ մէլէյէ : Բլադ կէօնլին մու-
հապպէթի՝ Փօտուլ ագլըն վարամայա-
ճաղը եերէ եէթիշըր , վէ սօղըու վարըր
ճէննէթ գափուսունու չալար : Թապիա,
թին էսրարընը , եախօտ օնտան զիյատէ
ագըլ էրմէզ թանղըրըն էսրարընը՝ անդ-
լամագ իսթէյէն ագըլը ատամ տէլի
օլուր :

Ճէննէթին Ֆէյլէսօֆլուղու էլպէթ-
տէ տիւնեանընքինտէն զիյատէ տիր : Մէ-
լէքլէրին իլմի՝ ինսանընքինտէն չօգ տուր .
պու ճիւմլէ իլէ օնլարըն տախմա էօյրէ-
նէճէք պիր եէնի շէյի օլույօր : Ինսան
չօգ էօյրէնիփ , չօգ պիւմէք իչին սօղ-
մուլ տէյիլ . իլա կէօրիւփ , սէճտէ կթ-
մէք իչին սօղմուլ : Պէլի , պու երլտըզ-
լարըն հէր պիրի պիրէր իպատէթխանէ
տիր , եարատան ալլահ քէնտիյէ վաճիպ
օլան իւպուտիյէթի՝ հէր քէստէն օնտա
ալըր : Պէլի , օնլարըն միհրապընտա պու
հուրլար թիւթէր , եարատանըն թախ-
թընա սօղըու չըգարտը կէօրտիւմ . չարի-
լարընըն ահէնկի՝ հէփ պիրլքտէ մէտհի-
նի օգուրտու իշիթտիւմ : Բեախաթտէ
տիւնեէվի շէյ եօգ , պիւթիւն թապիաթ՝
եարատանա մախուսու պիր մուպարէք եէր
տիր : (Դ)

Իշթէ պէն ճանըմըն հէր գուտրէթի-
նի ամէլէ գօտոււմ : Իլմի շիիրին խաղի-

նկերին աչտում, Տիչ Կսիրկէմէլիփ կէօյ-
 ւերէ սաչտում : Գալարիմ նէյէ՝ Տայրան
 օլտուն, խայալիմտէ գուրտուղում մը,
 եօգսա Ֆիլ-վագը կէօզիւմլէ կէօրտիւյ-
 իւմէմի, քէնտի տէ պիւմէզ : Շիմտի
 պիր տէ կերի տէօնէլիմ, կէճէնին սնաթ-
 լարընտա կէչտիլիմ շէյլերի՝ պիր տաճա
 կէօզտէն կէչիւրէլիմ : Պունլարըն Տէփի-
 սինի ճէմ էտիփ, Ֆիքրինտէն կէչիւրէն
 ատամ ,, պու կէօրտիւյիւմ նէ պիրի պի-
 րի իւսթիւնէ երղըլ տիւնեալար տըր .
 իչի տօլու զաթլեր, ըջգըլ քիւրէլեր
 տիր . պու նէ խանէտան տըր . պու նէ
 խանէ սահիպի տիր ,, տէյի շաշըրըփ, եէ-
 ընասըլ գափանաճաղըն պիւմէզ :

Եւ ալէմին փէտերի, պէնիմ կիպի
 էճէլէ միւպթէլա պի թապ գուլուն, սէ-
 նին աղիմ գուտրէթինի՝ նօզսան վէ գու-
 սուր թապիր էթմէյէ, ճէսարէթ էթ-
 տիլիմի աֆլ էյլէ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(ա) Պիր ուիւյիւք օվտատա ավճը կլինտէն գաշան կէլիք, պիր սու փունարը արդուլէտիյի կիպի, պէ նիմ տէ ճանլմ պու տիւնեանըն իզտիզ չէօլէրինստէ, եարատանըն արդուլէր:

(բ) Սիզին հազրէթի հավվանըզ պօղաղընա փեր հիղքեան մըյար: Պիզիմ իւք անամրզըն գըզարը՝ ճինսլէրինի եալան չըգարմազ. ,, հէր շէլի պիւլէք ար դուսու՝ Թապիւթտէն կէլմէրզի, պու արդու քիշիյէ հօզօ օլամաղմը ,, տէլի ատէմէրինէ սօրարըլար: Եօգ սա սիզին տէ անանըզ կիւնահա տիւշտիւ իսէ, սիզ Թէքրար սաթըն արընտընը մը: Սաթըն արընմըլ ըսանըզ, սիզ տէ պիզիմ կիպի, դուրթարընընըզ կըրամնըզ մըսընըզ:

(գ) Սիզին Թէճրիւպէ վագթինիզ, ճէնք կիւնէլ ըինիզ կէշմիշ մի սիր, եօգսա հալա մէշգ արթընտա՝ մուպթէտի չըրագլար մըսընըզ: Սիզին տէ արանըլ սա, ինսանըրտա օլտուղը կիպի, պապա միրասին տէն իււճու էտիի սաթանըլար վար մը:

(դ) Ա՛հ, օ ինսան գըսմընըն տիւշմէնի, քէշքի եօ լու իւսթիւնտէ ըսաթ կէլտիյի քիւրէլէրին պիրին տէ գան գաթը գալայտը տա, պու տիւնեայէ կէլ մէյէ եէթիւմէյէյի քի, շիմտի քէնտիյէ միւք էտին միշ, մուրտար գատէմի իլէ տիւնեայը գարարթմըլ մէքրուհ կթմիշ:

(ե) Եըլաղզար՝ եարատանըն կլինտէն չըգարըլ տա, կըրամէն կէրի չէքիւի, օ Թիւքէնմէզ օվալա ըա սօլրու ուզանարըլար. պիր եանտան կըրամէն ու զազ կիթտիքլէրի եէրտէ, օպիր եանտան պիր Թաթ լը վէ զօրու գուվվէթ եագընա ճէլպ էտէր, եարա տանըն նուրույլա փարըլտայըլի, էթրաֆընաա սօլա չըրըլար: Պիր եանտան եագըլաշմազու ճահտ էտէրլէր, պիր եանտան օլան ուպուտիյէէթլէրի՝ քէնտիլէրին կէրի սիւրէր: Եօգսա հէր պիրի՝ սօլրուլուղընտա օլան միլէթլէրին պիրինէ, իւիւլէլ իլէ կիթմէյէմի Թայէնի տիրլէր: Իլանի, կիթտիքլէրի նէ՞ արը տըր. տիւնեա Ֆիքրի աֆագընտան՝ չօգ էօթէյէ տիր: Կէճոտէրիւպէրլինին սէպէպի նէ՞ տիր. — Իլթէ պուլնտա ինսան Ֆիքրլինին ճահտը Թամամ օլուր, ի

լէրի վարամաղ. պէն սէ երնէ կվկէլէի կիպի, եւ
րասանըն թախթը նէրէտէ օլտուղունտան խապէր
ասար օլամասարմ :

Նէ թամաճճիււ պտէյորում. եօլումու շաջըմը
ըմ : Պէն պիր ասիրտէ տօղմուշում քի, խալը խպ
տէթտէն զկյատէ՝ շէյ էօյրէնմէք սէվտասընտան աըր :
Ճէհէննէմտէն սագընըփ, ճէննէթիւ էտինմէյէ ճասա
էտէճէյիփիզտէն զկյատէ, ճէննէթիւն ճէհէննէմիւն օլ
տուղու էէրլէր նէրէտէ օլտուղունա գարար վէրմէք
իտախասընտայըգ :

Պու կէճէ սէյեանջըմըդտա, պու կէօրախիւլումու
տէն զկյատէ թամաճճիււ պտէճէք շէյ գալտը մը :
Պէլի, լօրէնցիտա, պուտան շօգ զկյատէ թամաճ
ճիււտէ միւհթամաճ, շօգ զկյատէ խպտէթէ լայըգ շէյ
գալտը : Պէն օ օվալարտա էթտիլիմ սէյեանտան պիր
էէնի շէյ պուլուփ կէթիւրմէտիմ մի սանըրսըն : Պազ
պէն տասա նէ էօյրէնտիմ : Պու էէրլէրին սանիպի՝
թապիաթիւն օվալարընտա հիւ պօշ էէր գօմամըշ
մաստուլտու շէօլէր պրագմամըշ : Պու քիւրէլէրին
հէփտի՝ մէլաիք օլաճագ գըյմէթի զաթլէր իլէ օս
լու տուր : Քէնտի քերամէթի նուրուլա հէփտինին
ագընը պէսլէր, Ֆաղիլէթլէրին արթըրըր : Վէ
էյէր սէվտալարըն պուլաջըգ հալտարնտան քէնտի
լէրին սագլայա պիլըրլէրտէ, վագթի կէլտիքտէ՝ հէփ
սինի ճէննէթէ ճէմ էտէճէք տիր : Պէյլէլա զաթ
լէր՝ էարատանլարը խաքի փայինէ գափանըփ, սէճ
տէլէր էթմէյի՝ քէնտիլէրէ շան վէ Ֆէրասա տա էթ
տիքտէն սօնղոս, ինսան էվլասը փէք խպտէթէքար
օլտուրում տէյի՝ մի գօրգար : Հալալարտա սէյեան
էթմէնին ասը՝ նէ. էարատանա պին թարզ ըլա սէճ
տէ վէ խպտէթէ էտէն՝ սայըսըգ էրլաըզլարը տիւն
էարտի լօրէնցիտայըրնտան մատա, պիւթիւն թս
պիւթ՝ էարատանընա պուհուրլար թիւթաթիւրմէյ
օր մու :

(ւ) Մէնին քերամէթի էլինտէն աշաղա, (էամրապ
պի), պիր պէրէքէթիւ ասմա սալինտէն ասըլ՝ իւ
ղում սալըմը կիպի, հէր պիրինէ գըյմէթի էօլմէգ
լիք սուլունու թագսիմ էթտիլիւն՝ ախըլու զաթլէր
լիէ տօլու էրլաըզլար, նէ պիր պիրինէ շիթիւթիւ
տիւնէալար տըր. նէ սայըսըգ հիսապսըգ քիւրէլէր
տիր. պիւլէրճէ պին էլմտա կիպի փարըլալար : Ի
լահի, օ նէ պիւլիւքիւք տիր, օ նէ ալըրլէգ տըր :

հէփիոս՝ եարատանըն սալ էլնտէ վարըյան միւհ-
 ւարտէ չիգիւի, վէ հոյլէ սէհին, վէ տէրին, վէ ու-
 զուլմազ գալէմ՝ իւէ գազըը աըր քի, թիւքէնմէդ
 գուարէթինին աղիմ սըֆաթընը, վէ գուարէթին
 սէն զիյատէ կէօսթէրտլի աղիմ մուհասպէթինի՝
 հէր եարաթարըը բուհաս պաման հտէր: Վէ պէնիմ՝
 պու գատարասա տուրտուղում՝ ալլահն պուհտան
 էօթէյէ գուարէթի օլմատըղընտան տէյիլ, իլլա ին-
 սան ալը պուհտան էօթէյէ վարամատըղընտան աըր:
 Վէ ալըմըղըն եէթիւտտլինէ պու էթատլիմիդ իդ-
 րար՝ պարի գուարէթինին էօլլիւսիւնիւ թատլին էթ-
 տիրէ պիւսէ: Իսպր. քիչի աւըլ օլանը անղլաման
 արդաւ, նիհայէթսիղլէյէ ալըլ եէթիւտիրէմէզ:

Ալլահն պու էօլլիւսիւ գուարէթինին թէֆէք
 քիւրիւ ինսանըն Ֆիքրինի նէ շէքիլ աչար: Սալթ
 ինսանըն Ֆիքրինի տէյիլ, մէլաիլին պիւէ Ֆիքրինի
 աչար. զիրա ալլահն քէմալլէյէթինէ ծըլարըն տա
 ալըլ էրմէզ: Տիւշիւն իմտի, մէլաիլէնին սէճսէ
 էթտլի թանղընըն հուգուրուհտա՝ ինսան էվլաաը
 քէնտլի նէ գատար թահգիր էթմէք իլլիղա է-
 տէր, էմիրիւն օլուդաւ խաթրընտան չըգարման:
 Պազ իմտի լօրէնցիոս, էըլարըլարա չըգալըմ, իպա-
 տէթ աթէլինի ծնտա թուլթուշուրալըմ տէյի, սա-
 նա ճէսարէթ էթտիլիմ վատի՝ նիճէ իճրա էթտիմ:

Պաշա չըգարամատըմը. էթտիլիմ վատ՝ նաֆիլէ՝
 մի օլուու: Սէն էլմաստան տա մը փէք սին: Կէօ
 զիւնէ սօգտուղում պուհնաւ սահիհ իսպաթարը՝ եի
 նէ զէվգլէնէրէք բէտտ էտէ պիլլիմի խին: Եազըգ
 լօրէնցիոս, եալլէգ, օրալըթատըլ սէվինճին՝ փէք
 աղլոյաճազ շէյ տիր: Կէլ, պուհտան պիւոյլէ գալ-
 պինի պու էըլարըլար կիպի փապ թուլթուշու, էըլ-
 աըլարըն հապընա, էըլարըլարը ետրատանըն ա-
 րնա եէմին էլլէ: Եօյլէ էտէրսէն, սէն տէ էըլարը
 կիպի փարըլարըն. թապիւթըն պօզուլմազ գանու-
 նու իւզըն՝ տէրէճէ տէրէճէ էանա իքէն ալա օլուը
 սուն, գարանըգտան բըղա չըգարըն:

Պու էըլարըլար նէրէտէն չըգալը՝ հիլլէրէ սօր:
 Փուլթիկէթսթիլին թափընարըլ՝ պու փարըլազ վիւ-
 ճուալար, հիլ պիր պիլլիմէրի իսպուպէրի եօզ ի-
 քէն, գարանըգլարտան պիւոյլէ չըգալը տըր տէյի,
 հիլլէր սանա իապէր վէրէ պիլլի: Իպթիտաաը պուհ-
 լար վարթալար եօսուհուհտան պիրիթիլ՝ թասըլադ
 եըղընլար ըսը, էուվարընըփ պիրէր նուրուդ. քիւ-

րէ օլտուլար . սօնդրա ազար ազար պիր տունուգ
 րջդգ կէօսթերիփ , վարա վարա փարլամարս պաւ-
 րաուլար . նիհայէթ հէր թարաֆտան կէօզէրի գաւ-
 մաւորրրր նուր սաջմաղա պաւլատրլար : Թապիսթ
 քեմալյեէթ տէրէճէսինէ պէօյլէ պէօյլէ վարրր :
 Լաքին ճանըն հալի թէն կիպի տէյիլ . ճանըն իլէրի
 կիթմէսի , պիր ազ տա պիզտէն օլմալը : Ճան զալ-
 րէթ էտէրսէ , ալլահ տա էարտրմ էտէր : Չաթի
 պիւյիւք օլան ճան տահա պիւյիւք . իրատէթի իլէ
 քիւչիւք գալան ճան տահա քիւչիւլիւք : Սէն ին
 սան օլմաղա ճահա էյլէ քի մէլէք օլասրն : Սէնին
 զաթինին էարրսը , քէնաթի էլինին էմէյի օլա պիլր :
 Սէնի հէվէսէ կէթիրմէյէ պունտան ալա նէ թամա
 օլա պիլր : Քէնաթի նէքպէթինտէն րէզալէթինտէն
 զալրի շէյէ թամա էթմէյէն ատամ հէր քիմ իսէն ,
 պէն սէնի երլորղարա չըրապ էտիփ , կէօյլբաէն
 սանա պէօյլէ ալիմ տէրսլէր ալը վէրաիքտէն սօնդ-
 րա , էիւրէյինտէ տահա գէրրէ գատար նէտամէթ
 տոլլամամագ միւմքի՛ն մի : Ա տիւնեանըն մուհան
 նաթ գուլու , րապրթարգ ագլընըն էսերի , թանդ-
 րընա սէճտէ էթմէյէ տահա ութանըրմրսն : Պապ-
 շու ճէհէննէմին ախպինտէն թիւթէն մէլուն քիս-
 րին թիւթիւնիւնէ : Քիւլիյի մետահ լալրգ էտէն ,
 տինէ մեղհէպէ Փասուլամամագ ալը : Քիւլի երլորղ-
 արըն վէրտիյի տէրսէ գուլագ վէրիբսէ , պալալէ-
 րէ չափուք չըգար , վէ մէլէք կիպի գանաթլանըփ ,
 շիմտի տահա ագլընըն էէթիլէմէտիլի էէրլէրէ չը-
 գար , վէ պու փարլագ երլորղար՝ ալաղը ալթըն
 տան ուղագ գալարղըն կէօրիւք :

ԵՒՐՄԻ ԻՒՐԻՆՃԻ ԿԵՂԻ

ԿԻՕՅԼԵՐԻՆ ԱՏԱՊ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՕԼԱՆ ՍԻՅՐԻ:

Պէլը, կէջներին սէյրի՝ (ա) պիղի կիւնահտան չէվերիը, Փաղիլէթէ եարտըմ հտէր. տիգգաթլըճէ կէօզ տիքիփ պապաճապ օլսապ, ճանըմըզա պիր կիղլի գուվլէթ թէսիր հտէր տույարըզ. պիր գուվլէթ հտինիրիզ քի, նէ օլտուզուն պիլմէյիզ. վէ պիզ թալիպ օլմայարապ, ճանըմըզա անսըզըն պիր զայրէթ կէլըր: Պիր կնկին տէնիզ կէօրսէք, պիր կէնիշ չայ կէօրսէք, պիր գուլթու օրման, պիր պիւլիւք չէօլ կէօրսէք, շաշարըզ. ԷՓ. Լաքէ չըգմըշ պիր Էիւքսէք տաղ կէօրսէք, ուզապ օվալարա պազար, Եախօտ տէրեալըրի տէօյեր Էիւքսէք գայալար կէօրսէք, Տայրան օլուր գալըրըզ. Էէր ալթընտա գուտրէթտէն քէմէրլըր չէվըրիմիշ՝ գարանլըզ մաղարալար, Եախօտ սէնէլըրին տէվըրի իլէ գազընմըշ չուգուր կիրտապլար կէօրսէք, պազար թաաճ, Ճիւպ Էտէրիզ. վէլ-Տասըլ ատէթտէն խարըճ պիւլիւք չէյլըր կէօրիւրսէք, պիզիմ տէ ճանըմըզ պիւլիւր, ճէսարէթլէ-

նիր , պիւյիւք շէյլէր տիւշիւնմէյն պաշա-
րըզ : Վիշի պէօյլէ քէնտիյն պտըրտը-
ղը սաաթտա՝ սանըրսըն քի , թապիաթ
տէ ինսանա եարտըմ հտէր , գուրտուղու
շէյին եարըսընը եափմըշ կիպի օլուր :

Մնազ կէօյլէրի տիւշիւնիւրսէք , պու
շէյլէրտէ նհ՞ պիւյիւքլիւք գալըր • իլա
քի եերտէքի շէյլէրին կիւզէլլիյն իլէ ,
կէօյլէրին կիւզէլլիյնի բուպար հտէ-
ճէք օլսագ , եերտէքիլէրտէ հիչ կիւ-
ղէլլիք գալմագ : Եյ ինսան հիւնէրի ,
ինսանըն քիպրի՝ սանա՝ պիւյիւք շէյ տէր
հա՛ . սէն տէ գապարըր , քէնտիւնի պիր
շէյ եերինէ գօմագ իսթերսին : Թաւ
պիաթին եանընտա սէն նհ՞ սին : Թաւ
պիաթին եափտըղը շէյլէրին եանընտա՝
սէնին հափայա չըգարտըղըն սուտան տի
րէքլէր նհ՞ տիր • չայարը հապս եթ-
տիյն գալի պէնտլէր նհ՞ օլաճագ • տաղ
կիպի օյմա սուրէթլէր , եիւզէր գա-
փուլու շէհրլէր , քի սէյրինի հտէճէք
ատամ՝ իւչ կիւնտէ տօլաշամաղ , սէնին
աղիմ պինալարըն , եիւքսէք քէմէրլէրին ,
հափտտա ասըլը պաղէլլէրին , թապիա-
թին եանընտա պիր իշտէն մի տիր • հէփ
չօճուգ օյոււնճաղը շէյլէր տիր : Պու ճիւմ
լէ իլէ կէօրտիւքլէյն իրքիլըր հայրան օ-
լուրուզ : Պիր քէպիր իպատէթիսանէյն
կիրէճէք օլսագ , գալպիմիղէ տօղոււնուր •
եա կէօյլէրի՞ պագաճագ օլսագ՝ նիճէ օ-
լուր : Վէնտիւնի՝ եարստան ալլահըն

պինս կ'Թտիյի ազիմ խպատեթխանէնին
 դուպպէսի ալթընտա կէօրիւրսէն, գալ-
 պինս նէ մուպարէք վաճէթ սոգունուր :
 Պիր քեամիլ ատամըն եիւզիւ՝ քիշիյի Փա-
 զիլէթէ տավէթ կտէրսէ, սեօյլէմէյիի
 սուս տուրտուղու պիլէ Փազիլէթ անդ-
 լատըրսա, ծնու կէօրէն ատամ հայրան
 օլուփ, քեմալիյեթէ ահ կտէրսէ, պիզ
 կեօյլէրէ պագըփ, Թանդըրնըն քէնտի
 էլի իլէ եափտըղը՝ օ մուպարէք այնէյի
 կէօրիւփ, քէնտի պիւյիւքիւյիւնիւն է-
 սերինի՝ պիզէ տէ աքս էթտիրէն այնայէ
 պագտըգճա, գալպիմիզ հիւզ գըմըլտան-
 մամագ, Փազիլէթ եօլունա տահա զիյա-
 տէ ղայրէթ էթմէմէք միւմքի՞ն մի տիր :
 Վիշի գաթի իւմիտ օլուփ, ղայրէթտէն
 գալըրսա, Թէքրար ղայրէթէ կէթիրմէյէ
 պիր քէրրէ ,, կեօյլէրի կէօրտիւնմիւ ,,
 տէմէք՝ նիշին քիֆայէթ էթմէյօր :

Եւ նուրանի հալգալը՝ երլտըզ զէնճի-
 րի, ինսանըն գալպինի քէնտիյէ չէքիփ,
 Թախթընըն այաղընա պաղլամագ իչին,
 եարատան սէնի տիւնեանըն իւզէրինէ
 սարգըթմըշ . սէն պէնիմ ազլման նէ
 տէրսէր վէրիյօրսուն : Երլտըզլարըն հէր
 պիրինին տէվրինտէ իւնսիյեթէ նիզամըլ-
 լա գուրուլու պիր իթթիֆագ կէօրիւ-
 րիւմ : Պիր պիրլէրինս պիր ումումի տօսթ-
 լուղ ուլա պաղլը տըրլար . պիր պիրլէ-
 րինտէն նուր ալըրլար, նուր վէրիլէր,
 շաֆգ ալըրլար, շաֆգ վէրիլէր : Հիփի-

սի օպիրէրէ բըգ վերի , հեր պերի օ .
 պիրէրտէն բըգ ալըր . հեր պերի հեմ
 քէնտիյէ չէքեր , հեմ օպիրինէ չէքիւր :
 Հեփիսի պիր կէօյիւն էհալիսի տիր , վա-
 թանլարընըն դանունունա տաիմս միւ-
 թիւ , հիւ պերի՝ օլան թերթիպտէն : այ-
 րըլմազ . ամմէնին մէնֆաաթինէ գարըլ՝
 հիւ պերի հարէքէթ էթմէզ : Պունլա-
 րըն պիր գարար պիր պիրինտէն նուր ա-
 լըփ վերմէք հիզմէթի՝ ինսան էվաառ
 գարընտաշարընը տաիմս սէվիփ , ամմէ-
 նին խայրընտա՝ թօզ կէօզլիւ օլուփ , հ՛ր
 քէսէ էյլէք իսթէմէք հազզընտա՝ կէօզէ
 կէօրիւնիւր պիր էօրնէք տէյի՛լ մի : Մախ-
 լուգաթ պէյնինտէ՝ հասսէսի օլմայան-
 լարտա պիլէ , էալընըզ քէնտի իչին էա-
 րատըլմըլ էօզ տուր : Հեփիսինին կէօս-
 թերտիյի՝ ինսանըն իլք պօրճու օլան՝ պիր
 պիրինէ էյլէք էթմէք էօրնէյի տիր :

Սէն , ա՛ էապան ատամը , սէնին կէօ-
 զիւն՝ գարտաշընտան ինթիգամ ալմազ-
 տա տըր . նէ քիւչիւք շէյէ ինճինսէն ,
 գուտուրմուշ պէօճէք կիպի , զէհերլի պի-
 զինլէ սօգարսըն . անճազ պիլ քի ինսա-
 նըն էիւրէյի տէ՝ օ կէօրտիւյիւն քիւրէ-
 լէր կիպի նիղամըլ տըր , վէ սէվմէք իչին
 էարատըլմըլ տըր : Աքին ծուռ պօզան՝
 սէնին միւֆսիտ մուրատըն տըր . ծուռն
 զաթի օլան մէյլինի աղտըրըփ , քին վէ
 ատամէթ էթտիրէն՝ սէնին ազըն նէֆս-
 լէրին տիր : Այ ատամ , թապիաթ սէնի

ամենին խայրենա տավթեմ հտեյօր, սէն
 օ թաթը իւգասընա հիչ ույմայաճագմը-
 սըն : Մ' զալիմ, կեօզիւնիւ Ֆիքրինի
 կեօթէն աշաղա էնտիրտիլին անտէ, հե-
 ման գարրնտաշընըն գանընա կիրմէյե'
 էլին նիճէ իլէրի վարըր : () նտան սօնդ-
 րա սէպէպի' նէ... պիր փարմագ չամուր :
 Շու երլարզլարըն սէսինի տինլէ' էյլէն,
 գըյա, սէն Կէ պիլիմ' հիպէ էյլէ' էյլէ տէյօր-
 լար : Պէլի . ծնլարըն նուրունուն իքի
 տիրըլիւ Փաիտէսի վար . հեմ կեօզիւմիւ-
 շէ ըջգ վէրիր, հեմ ճանըմըգա :

Մ' Տ, (Բ) շու կեօյլէրէ պագտըգճա,
 փութ փէրէսթ Ֆէյլէսօֆլարա օլտուգու-
 գատար օլտուն, սանա տա Փագիլէթ աշ-
 գը կէլմէ' գ մի : () կէճէ երլարզլարը-
 նըն ըջղըլլա' սոկրատ կիպի, պղատոն
 կիպի, սենէգա կիպի ալիմլէր, կէճէնին
 սուս վագթինտէ թէֆէքիւրէ տուրուր-
 լար ըտը : () նլար պիզէ պրագտըգլարը
 մէշուր քիթապլարտա եագտըգլարը հագ-
 մատտէլէրի' օ երլարզլարըն արասընտա
 տէվլիրմիլէր :

Պու երլարզլարըն սալթ մէտհինի եթ-
 մէյէ տուրմա . վերտիքլէրի տերսլէրի տէ
 իման կէթիր : () ինսան խօճալարը, չը-
 րագլարընը ալտաթմագ իչին այլըգ երլ-
 ըգ ալմըշ տէյիլէր . ծնլարըն սանա էօյ-
 րէթտիլի նասիհաթլէրէ պագ, ինսան
 էվլատընըն ագը չօգ էրմէտիլի իչին տիր
 քի, քէնտիլի գութսուգ սանըր տերլէր :

Տիւնեատէ իլիմ՝ եւքիւնիւ թէՖթիւ
 էտիփ , Տագգը եւքիւնտէ կէօրմէք տիր .
 թապիաթէ էյի պագտըգտա , թապիաթ
 քիշինին գալպինէ փէք ալա Փագղիւթ
 վէրիր , վէ Փագղիւթի գալի թէմէլ իւ
 զէրինէ պինա էտէր . կէրէք ալլա՛ , կէ
 րէք պիւթիւն տիւնեա տըգգաթիմիզի
 իսթէր : Եիւղիւնէ պագամատըղմըզ
 կիւնէշ սույա արք էտինճէ , սույուն ի
 չինտէ կէօրտիւլիւմիւզ կիպի , էարատա
 նըն տա ագլմըզըն էրմէտիյի գուտրէ
 թիւն՝ էարաթտըղ տիւնեատէ կէօրիւ
 րիւզ : Պիր էօլմէզ ճան՝ էօլմէզ թէր
 թիպէր գուրար . պիր էօլչիւսիւզ րու՛՛
 էօլչիւսիւզ մէյտան իսթէր : Ղան՝ ալա
 շէյէր կէօրտիւքճէ ալա օլուր : () ա
 լիմ ատամարա կէճէնին մէշգ էթտիյի
 տէրսէր՝ պոււնլար ըտը : Ինտան էվլա
 տընըն ագլընա՝ կէօլէրտէն իլճամ օլան
 Տագ տէրս փոււնարը՝ պոււնլար տըր :

Ղան՝ կէօլէրտէ կէզմէք իչին էարա
 տըլմըշ . տիւնեա զէնճիրլէրինտէն գուր
 թուլուփ , Տափիսխանէտէն չըգըփ , ըա
 Տաթ նէՖէս ալաճազը եէր՝ կէօլէրտիր .
 խիւլէայէ գափըլմայարազ՝ ասըլ պիւյ
 իւքիւլիւ ծնտա պուլուր : Վ՛ էօ երլտըգ
 լար ըլա տօնանմըզ պաղչէտէ ինսան էա
 պանճը օլմազ : () Տիքմէթլէրին արա
 սընտա , քէնտիյի շաչըրմըշ պիր Տիքմէթ
 տէ քէնտի օլուր : (Իլարըն պիւլիւքիւյ
 իւ քէնտի պիւլիւքիւլիւնիւ խապէր վէ .

րիր : Պու քիւրէլէրին նէ Թերթիս իլէ
տիգիլմիշ օլտուղու Տիւնէրին սըրըրնը
պուլուր : Ե՛հ ի մարիֆէթ ուսթա կիւ
պի , տիւրլիւ Տարէքէթլէրինին Թարիւ
գիւնի անղլար : Քէնտիյէ պէյէնիփ , քէն
տի գաթինէ՝ Տազգը օլարագ Փօտուլա
նըր : () երլտըզլարըն արասընտա՝ քէն
տիյի քէնտի մէքեանընտա կէօրիւր . քէն
տիյի տաՏա գուվլէթլի , տաՏա զինտի
պուլուր . վէ պու սիւրկիւն օլտուղու
եկըլէրէ՝ ազիմ վաթանընա լայրգ նազար
ըլա պագար (Գ) : ՍահիՏ միւնէճճիմիգ
պու ատապ նիւճումի տիր : Պու նէվ
ղուՏուր մանա իլէ տիր քի , երլտըզլա
ըրն Տիւքմիւ ինսանըն Թալիինէ Թէսիր
էտիփ , աօրլ պիւյիւքլիւյիւնէ եարտըմ
էտէր : Պիւյիւքլիւք եալընըզ ճանտա
տըր , ճան տա պիւյիւքլիւյիւ՝ պիւյիւք
շէյլէրէ պագմնղլա պուլուր . պագտըղը
շէյլէր նէ գատար պիւյիւք , նէ գատար
րապպանի օլուրսա , քէնտի տէ օ գատար
րապպանիլիք սուրէթի քէսպ էտէր :

Շ ու երլտըզլարըն արասընտա նէ
Թաթլը մախմուրլուղ ուլա կէզինիյօ
րում . եօրղունլուգ պէնիմ իշին տէյիլ :
Հիւր պիրինտէ եարատանըմը րասթ կէ
լիփ , էօնիւնէ շէօյլէ չըպլագ չըգտըղըմ
գօրգայօշում : Ե՛հ կէօյլէրին փարլագ
էՏալիսի , պու նէ նուր տուր ճանըմա
Թէսիր էթտիրիյօրսունուգ : Եյլիլիսիգի
պիլէն կէօնիւլ՝ նէ գատար Թէշէքիւր

Եթ սէ՛ եհրի տիր : Ահօզիւմիւ սիզէ սօղ-
րու զալտրրարգճա, պիր եհնի սահի՛՛
մատտէ կէօրիւրիւմ : Աօրենցիոս, սէն
տէ պէնիմ կիպի, զալպինտէ վագթին
հօլչիւսիւնիւ պօլար՝ պիր կիզլէ հարե-
քէթ տոլյմայօրմուսուն : Ա պգթին հօլ
չիւսիւնիւ պէյան հտէն չարխլար, պա-
նա հօլմէզլիք իւմիտի կէօսթերիյօր : Աու-
հօրոււմազ քիւրէլէրին տէվը Եթ ալի նի-
հայէթսիզ օվալար, պիր նիհայէթսիզ
հօմիւր Ֆիքրի կէթիւրիյօր : Այօլէճէ
թապիաթին պիր եհնի քերեմի իլէ հպե-
տիլիք թասվերի՛ կհօզիւմտէն իչերի ճա-
նրմա թհսիր հտիփ, ճանրմ հպէտիլիլի
զահմէթսիզճէ անղլայօր : Ապէտիլիք պի-
զիմ օլաճագ օլմասա, կէճէնին եարը-
սընտա երլտրզլար պիզէ հպէտիլիլի խա-
պեր վերի՛ր մի իտի : Թապիաթ պիզտէ՛
արզուլէրին պու էն շէտիտինի ալէվէն-
տիրիփ, պիզի ալտատրր սանմագ՝ քիւֆր
Եթմէք տիր (7) : Անսան՝ տինինին իքին-
ճի մատտէսինէ իսպաթը՝ իշտէ պէյլէ
պուլուր . պու պիր մատտէ տիր քի, պիր
ալլահ վար օլտուղունու ինանմագ գա-
տար, վէ ալլահըն վարլըղընը աջամագ՝
խաթրմըղա կէլմէյէն շէյերտէ պիլէ ի-
թիգատ Եթմէք գատար հլղէմ տիր : Ա է
ճանընըն հօլմէզ օլտուղունու սէն պուն-
տա օգուլյա պիլիւսին :

Այ կէլէ միւպթէլա ատամլար, հագ-
զը՝ պու երլտրզլարտա սըգճա սըգճա

տերս էտին : Ֆիբրինիզէ ճնլարա իթ-
թիֆագ էտին : Պունտան տերին պիր
կեճէտէ , պու երլտըզլարտան ալէվի վէ
Տէյպէթլի աթէչէր՝ հավալարը եալայ-
արագ՝ կէլտիլինի կէօրմէյէ , վէ պիր
թանղըրնըն պու գուտրէթ նիշանէլէրի
գարարրի տէօբիլիլի , կէօբ եիւղիւնիւ
էպէտիլիք զարը գապլայաճաղը սաաթի
կէօրմէյէ , ճէսարէթլի եիւրէքլէր թէ-
տարիք էտին :

Պու Ֆիբրին գօրգուսոնլա , օլ գօր-
գունճ սաաթտա ույանըր կիպի , երլտը-
րըմ աթէչինէ պէնգէր պիր ըըգ՝ ափ
անսըզ փարլայրի , կէօղիւմ աջըրը , հայ-
գըրըրըմ . ,, սիզ էյ կիւնլէրիմին երլա-
րըմըն երլտըզլարը , սիզին նուրանի տէվ-
րինիզ էօմրիւմիւն միւտտէթինի էօլէր ,
սիզ սաաթլար ըլա պէրապէր տէճնիւի ,
ինսանըն ահէսթէ եիւրիւղիւնիւ կէ-
չէրսինիզ : Աիւնլէրիմի սայմայը՝ սիզ պա-
նա էօյրէտին , վէ եիւրէլիմի պունտան
պէօյլէ Փաղիլէթէ վէրմէյի՝ պանա թա-
լիւմ էտին ,, տէյի չաղըրըրըմ : Պու տէ-
լիճէ թագսիրաթլարըմը տահա արթըր-
մաղա՝ արթըգ վէսիլէմ գալմատը : Աիւ-
տալար կէնճ եաչըմա տուզագ գուրտու-
ղու կիւնլէր , օ տէլի գանլըրըգ հարա-
րէթի պէնի խարապա վէրտիլի վագըթ-
լար արթըգ կէչտի : Իթթիյարըգ պէնի
օ էօլլարտան ուզագ տիւշիւրտիւ . վարա
վարա սէնէլէր պանա քեամիլլիլին էօլու .

նու աչար : Այ շու ագ սաչումս , էյեր
գանըմ տուրուլտուգտան սօնդրա , տե-
լիլի տասա սիւրիւփ , իխթ խարըղըն
եափտըղը սելամէթ եօլու՝ եինէ պօ-
զարսա :

Այ երլտըզլար , սիզ պանա իմտատ
էտին : Եօգ , եօգ . շու տիւնեալարը եա-
րատան խարիգ , գուտրէթ ինլէ շու ազիմ
սաաթի գուրան ալլաս , սանա՛ նիյազ է-
տերիմ : Եան գատըր ալլաս , շու եափ-
տըղըն սաաթին սայըսըղ չարիւլարը՝ նէ
էպէտի նիգամ ըլա հէփ պերապէր տէօ-
նէր : Եյան աշիքեար եիւրիւլիւշիւ՝ կիւն
լէրիմիզին կիտիփ տէօնմէյէճէյինի պէյ-
ան էտէր : Եյէ կէօզլէրիմի աչ , ա՛ հէյ-
պէթլի հաքիմիմ . էճէլ կէլիփ գափամա-
տան՝ կէօզլէրիմի սէն աչ . եարաթտըղըն
մախլուգաթտա՝ կէօսթէրտիլին տիլսիզ
տէրսի օգումաղա , սէն պանա եարտըմ
էյլէ . հէր պիրինի՝ տիւնեանըն եալան
ալնէսինտէ՝ թէպտիլ սուրէթտէ կէօրէ-
ճէյիմէ , կէօզլէրիմի աչ քի , ա՛սըլ օլ-
տուգլարը հալտէ կէօրէյիմ : Ապթ իլէ
էպէտիլիլի՝ կէօզիւմ էօնիւնէ գօ : Եքի-
սինին տէ հիսապընտա եանըլմազ՝ չօգ
թէհլէքէլի շէյ տիր , խարապըմըզա սէ-
պէպ օլուր : Ան լութֆուսու վէր քի ,
իքիսինի տէ պիր սահիհ վէզնէ իլէ վէզն
էտիփ , թարթըլարընըն Փարգընը անդ-
լայլմ : Ապըլթ՝ կէօզիւմէ զաթինտէ օլ
տուղու կիպի , պիր ուչար տէմ կէօրիւն .

տիւն , վէ կպտիւրիւն թիւքնմէզ տաի-
րէսի՝ ճանրմ էօնիւնտէ տեղը օլուփ , պէ-
նի կեջլէրէ տօղըու շէքսին : Ը՛հ , ա՛հ ,
շու կեօրտիւրիւմ տիւնեատէն կիւզէլ
պիր տիւնեա տահա՛ նէ՞ զաման կեօրե-
ճէյիմ : Սէնին խաքի փայինտէ՛ եարատը-
լըշն զաթիսինի՛ նէ՞ զաման կեօրիւփ
տէ , պուրատաքի թագլիտ սուրէթի պէյ-
կնմէտէն վազ կէչէճէյիմ : Ը ու պէն-
տէն խարրճ թօփրաղը իւզէրիմտէն նէ՞
վադըթ սիւքէճէյիմ : Ը ու էթտէն ըու-
պայը՝ ճանրմ նէ՞ զաման իւթիւնտէն
աթըփ տա , փէտէրիսին գուճաղընա վա-
րըփ , տէվլէթինն նաիլ օլաճագ :

Հ Ա Ր Ի Յ Ե Ի

(ա) Կեջլէրին սէյրի՛ քիշկէ կեօնիւլ աղսագըղը
կէթիւրիւր , եիւրէք փաքլիսի վէրիւր , վէ կպտի շէյ-
լէրէ աչք կէթիւրիւր : Պուշուր իւշ ֆալիլէթ սիր-
քի , եէր եիւղիւնտէ էօլմիւշ կիպի սիր , լաքին ճէն-
նէթտէ փէք մագպուշ շէյլէր տիր : Պուշուրա հէր
նէ գատար հայրան օլսան , եէրի տիր :

(բ) Քէշքի քրիսթիանլարըն տա , հիշ օլմագսա՛
փութփէրէսթ գատար տին զայրէթի օլայար : Պու-
տուա կէրջի սսիրիմիլէ ըկզալէթ սիր , լաքին փէք
հապ սուա տըր : Իլմիմիլ արթաըգճա , տինիմիլ էք
սիլլօր : Մէշէպ հապգընտա՛ պու պիր զարիպ շէյ
տիր քի , հէրմէթ հապգընտա , կիւնէշ՝ ըսրճագլը-
ղընա նիսպէթ՝ պիղի տօնտուրսա , եախօտ պիր եէր
լի երլտըզ պիզի գըզտըրսա , պուշտան զարիպ օ-
լամագ :

(գ) Կօրէնցիոս , կէօք գուպպէյէ պիղ նէր խիմ
վէրէլիմ : Չիւնքի եէր՝ թէնի պէսլէտիյի կիպի ,
կեջլէր սէ ճանը պէսլէր , էօրիկ էօմիւրէնն նաֆու

գա վերեր, ճաննն նէֆիս թասամբ տէյելիմ. զիրա ճանն օնտա կէզէր, օնտա գուզիլեթ պուուուր, օնտա սէվինիր, քէնտիյի օնտա Ֆիքեր աչգընա վերիր : Եւ խոս թանդորնն պապէսի տէյելիմ, զիրա օնտա ա գըրա նաֆագա օրաճագ՝ ճէննէթ մէյվէլէրի հասըրա կէլեր : Խայր, շէյիլին (1) սինէպէնտի տէյելիմ. զիւրա իւզէրինաէ ճէվաչիրէր ըջըտար . ինսանլարա փէք էլզէմ օլան սուալէքէ, եանըլմազ ճէվապէր խապեր վերիր : Վէ էյեր րահաթիմիղի տէվլէթիմիղի խաթերսէք, սէօղունէ ույմաաղըմըզա փէք Ֆէնա է տէրիզ :

Օ՛ պիր առին (2) տիր, պիր ճէննէթ տիր քի, պիղիմ հագգըմըզա զայս օլմուշ տէյիլ (3) : Ահ, շու էօմուր աղաճընա նի՛ճէ եէթիլէմէյորում. օ ա շու ճ պուուտա պիթէր, վէ մէյվէսինի աաթմագ՝ ին սանա եասագ տէյիլ. պու պապէնին գափուսուու՝ աթէշաէն զատաարէ իլէ մէլաիք պէքէմէզ. վէ մէլ վէսինի տէվլէրէն աամա՝ էպէտէն եաշար :

Շիմաի սէն՝ սէօհպէթի սափըթաթմ սանըրսըն : Խայր . հաթթա սսըլ նիշան աղաղըմ էէրէ վուր աոււմ : Պէնիմ մէրամըմ՝ սէնին իպատէթիւնի տիր իլթմէյիտի : Վէճէնին գարանըլընա նէ գատար շուքըր էթմէլլիմ քի, տիւնեայը պիր սզիմ իպատէթիւնա հառէր, վէ պիղէ ալա վէ բուհանի Ֆիքերէր իլհամ էափի, էէրին պուլաշըք հավասընա գարշը իրաճլար ըրա պիղի իհեա էաէր : Հէր նէ թէհլէքէտէ օլագ, էափոտ պաշըմըզա հէր նէ պէլա կէլաէ, տուա կիպի թէսէլլի օլամազ . տուա էթմէյէ սահա նասըլ իպա սէթիկէահ օլուուն : Պէօլէ պիր իպատէթիւնահաս ալընահան զայրի քիմ օլուուն : Հայ հայ, շու կէօլ նէ ճանլար եափար . պու մուպարէք աթէշէրին արա սընտա, լօրենցիոսուն ճանը՝ տահա պուզ կիպի սու ուղ սուրմըմու : Մ՛ կէճէ գըվըճըմլարը, ս կէօլ էր օճաղընտան եանան քէօզ, խուսաի լէմէէղէլին պիր նէֆէսի իլէ եանար, պիր նէֆէսի իլէ սէօնէր՝

(1) Քահանայապէփին :

(2) Պարսիք :

(3) Միլլօն նամ ինիլիւ զաիւր, զայս օլան ճէննէթ շէօհրէիլի իլէ, հաղըիլի սաթիմի բրախպան գօլուսպուղաա Քասը՝ պիր գառիպէ էնփշ քիւր, պու սէօլէնէն օնա նիս պէիլէն քիւր :

քիւլ ամէլի, կէլն պանա եարարմ էտին. պիւ-
 թիւն թէսիրինգի լորենցիտուն եիւրէյինէ տեօ-
 քիւն: Չօգտան պէրի տիր օնուն եիւրէյինի շէյթան
 լար զապթ էթմիշ. կէլն շէյթանը գարնընտան չը-
 գարնն, քէնտիլի ստամ շէլինէ գոյուն: Լորենցիտ
 սահա ինատ էտէրմի. ստամ, պիւրիճիլք քիպրի՝ հադ-
 գա գարչը գօմպղա մը մէճպուր էտէյօր սէնի: Պագ-
 տանա քի պու ինատ ըլա, պիւրիճիլքինի խօրլայօր
 սուն, վէ ագլընըն քէօրլիւյիւնտէն զլյատէ գալպի-
 նին ալապլըզընը աշքեար էտէյօրսուն: Տինի օլմայ-
 ան եիւրէք՝ նէ խօր շէյ օլուր, նէ ալապ շէյ օլուր:
 Օ նէ տար եէր տիր քի, իշինէ պիւյիւք շէյ սըզմադ,
 հէման պիր գէրրէ իլէ սօլար: Սալթ քէնտիլէ պէյ-
 էնմէյլէ շէյմիշ, էօլմէյ ճանընըն մապահաթլարընը՝
 սալթ թէնէ մէշուլ քիպրինէ Ֆիտա էտէր: Ագլըն
 եարարմընա միւհթամճ օլմայարագ, տանա ազիմ իւ-
 միալէր վէրէճէք իլալարը սէվտալարը քէօրլէր՝ վէ
 եարատանըն մուհապպէթինին թիւքէնմէյ ինայէթ-
 լէրինի կէօսթէրէն՝ գաստէր, վէ հիքմէթ, վէ քէ-
 ըմ, վէ նիզամտան իպարէթ օլան՝ ագլլ տիւնեա
 սընըն գափուսունու, սէնին հայրան օլմուշ ագլընա
 աջքի, արգու էթմէյէ լայըգ՝ էպէտի շէյլէր վատ է-
 տէր: Ճան՝ պիւյիւք շէյլէր կէօրտիւքտէ, աջըրը,
 փասը շէօղիւլիւր, փաքլէնիւր, վէ երլալըլարտան
 պիւյիւք շէյլէրէ սարլմաղա հազըրլանըր: Պիր ա-
 տանըն ճանը պիւյիւք օլուրտա, էլպէթտէ լիադաթ
 սահիպի օլուր: Բապպանի շէյլէրէ պագարագ, քէն-
 տի տէ բապպանի օլուր:

(Դ) Ա՛հ, չու կէօք գուպպէ, կէօղիւմիւզ էօնիւ-
 նէ, նէ թագըմ թագըմ հագ շէյլէր եայօր: Քիւն
 պաշը պօրճարընը թանըլլի, քեամիլ օլա պլտիք
 տէն սնկրա, կէօյիւն ինտանա վերտիլի տէրսլէրտէ
 քեամիլլիլին նէ՞ էքիլք շէյի օլուր: Կէօյիւն Փարտէ
 սի սալթ էջրէթմէք տէյիլ, կէօյիւն սէյրինտէ եիւ-
 րէյէ տօգունուր պիր վազար վար քի, եիւրէրէրի
 միլի զապթ էտէր, գըլալըրը, հէօքմիւ ալթընա ա-
 լըր: Օ եանան գութպուն փարըթըրնտա չօգ գօվ-
 վէթ վար. չօգ շէյ սէօյլէր: Օ տիւսիզ վաիզ, նէ
 թէսիր իլէ վազ էտէր. օ սէօյլէմէյէն տիլի՝ հէմ
 տիւնեատէ անկալըրը, հէմ երլալըլարըն իւսթ թա-
 րաֆընտա, հէմ ճէհէննէմին տիպինտէ: Ճէհէննէ
 միւ քիպրի՝ մէտհ էթմէք պիւրմէյ իքէն, կէօյիւն կիւ-
 ղէլլիլինէ հայրան օլմաղա մէճպուր տուր: Հէման

տիւնեամբ ճէհննէման պէթէր ճէհննէմ՝ օլունն ։
 Կէօյլէրէ հայրան օլմազ, կէօյլէրի մէահ կթմէր ա-
 սամլար՝ տիւնեա երգիւնտէ պուրունսոննմու :

Ստիբ շէյլէրէ հայրան օլան լօրեհցիոս, մահիթա,
 պա սալա պիր շէյ սօրտուպու եօգ : շու երլարզա-
 րնն պիրի իլէ սալա պիր միւնասիպէթ փէյտա եթ-
 միշ տէյիլ : օ նուր իջնտէ կէգէն փութլար սուլ-
 թանրնա՝ պիր միհրապ գուրուփ, տէվէթինէ սալա
 պիր ուպուտիյէթ կթտիյի եօգ : Չօգտան պէրի
 տիր պիւթիւն ուպուտիյէթի՝ մահիթասպլըգ իո-
 տիասընտս օլան՝ էէր մահիթասպլարնա տըր : օ ու-
 ղուրտուզ երլարզար՝ միւնէճճիմէրինին պաշընը սօ-
 լանտըրի, ագըլարընը պըրլար, գալպէրինի սօ-
 զարլար, րահաթլէրինի տէ շէրէֆլէրինի տէ՝ սէֆա
 տէտիքլէրի տէլլէյէ Փիտա կթտիրիլլէր : Պու պիր
 փութիքէսթլիք տիր քի, էլլէրինի մահիթասպա
 սօզըն գալարըրի, էօփուփ անլարընա գօյանլար
 տան պէթէր, վէ հիւրմիւզտ տէտիքլէրի պաշ փու-
 թուն միհրասպընա գանլար տէգքէնլէրէն պէթէր
 տիր : Էյ պարի խուտա, սահիհ հիւրմիւզտ սէն սին,
 ինսան գըսմընա՝ իլի սէն էօյրէտիրսին, օգութտու-
 ղուն էն ապիմ քիթասպ՝ պու կէօյլէր տիր : Եթըզ-
 արը սիւլիւս գալէմի իլէ եազըլը տըր : Կէօղիւմիւզ
 սէչսին տէյի՝ օ կէօյիւն ալթուն հարֆլարընտա՝ այ-
 րար երլարզար փարլար, պիր պագըլլա օգունուր,
 վէ օգսրքէն անղաշըլըր : Եարընը Էահուտի վի-
 լայէթինտէ, Էաստ Էարընը քրիսթիյան մէմլէքէ-
 թինտէ օգունսուն տէյի Էազըլըլը տէյիլ : պիր ու-
 մուլի լիսանտէ Էազըլըլը տըր քի, ալէմ անղայա պի-
 լիր : Ալիմ օլանըն հագգընա՝ Փասիհ Էազըլըլը : վէ
 գօյունու կիւտէն, չէֆաի սիւրէն, հարմանը տէօյ-
 էն ընճպէր հագգընա, պոյալը տիրտէն Էազըլըլը
 տըր : ինսան գըսմընա սէօյլէյէն էքպէր զաթէ լայլըգ
 պիր լիսան տըր : Կէօյլէր՝ մուպարէք թէվըաթըն
 տիպաճէսի թէֆտիրի տիր քի, օգույան ատամա՝ քի-
 թասպըն իլք տէրսի կիպի, տաիմա կէօյլէրէ պագ
 տէյի խասէր վէրիր : Վէ քիթասպըն պու տիպաճէսի
 օգունմասըգճա, պիւթիւն թէվըաթ՝ անղաշըլըմազ
 խուրտէլէր տիր : Ալէմէ իլմ էօյրէտիր հիքթէթլի
 քիթասպ : վէ պու քիթասպը կէօղիւմիւզ էծնէնէ ա-
 ջան, էյ աղիզ կէճէ, ոհնին մուպարէք էլըն տիր :

ՆԻՐՄԻ ԻՉԻՆՆԻՆԻ ԿԵՂԻ

ՀԱԳ ԹԱԱԼԱՅԻ ԻԱՏԻ:

Սէտ՝ տէտիքէրի շէյի՝ տաճա տէվ-
լէթ գափուլարընտա սիւրթիւնտիւյիւն
կէօրէյիմ մի: Սիւտաճհնէ մագամըլա
պիւյիւքէրին գուլաղընը օգշայրփ, քէն-
տիյի ալթուն ուլա սաթտըղընա տաճա
սապը էտէյիմ մի: Պիր մէրճամէթսիզ
զէնկինտէն րէզալէթլէ պիր լօգմա էք-
մէք տիլէնտիյինի, վէ Փազիլէթ հագ-
քընտա էօլմիւշ պիր ալչագ էիւրէյէ պու-
հուր վէրիփ, թաթլը գօգուսունու պիր
էօլմիւշ լէշին էթրաֆընա սաշտըղընը
կէօրիւփ տէ թէհամիւլ էտէյիմմի:

Եւ աղիզ մէտճ, չըգ սէն օ տէվլէթ
գափուլարընտան, օրալարըն սանա զիւլ-
լիւ վար: Սէտ ամէլ փատիչաճլարա միւ-
տաճհնէ էթմէքտէն վազ կէլ, սանա րէ-
զալէթ տիր: Սէլ, սէն քէնտի փունա-
րընա չըգ, աղըղլարա տիլ գօյան, Ֆի-
քիրլէրէ գուլվլէթ վէրէն, ճանլարա հայ-
աթ վէրէն՝ աղիմ գուտրէթ սաճիպիլնէ
տօղըու չըգ: Եարատան ալլահըն հու-
զուրունտա՝ ինսան ինսանա խաքի փայ
օլուր, չամուր չամուրա, կիւնաճ կիւ-

նահա պուհուր վերիւր : Ա Է սէն եա՛ աղիւզ
ալլահ , սէն ինսանլարը եարատան , վէ
ինսանլարըն նէթիճէսի իբէն , ինսանլա-
րա գանուն վերիւր , պիւր կիւն ամէլլերի-
նի Փասլ էտէճէք հաբիմ իբէն , իպա-
տէթլերինտէն սէն մահրում սուն : Արա
հէր շէյին սահիպ մութլադը սէն տէյիլ-
միսին . ալէմ սէնին տէյիլմի : Պէլի ,
կիւն սէնին կիւլիւշիւն տիւր , վէ պու-
փարլադ տիւնեալար ըլա տօնանմը վա-
գարը գարանլըգ՝ գաշարընը չաթտը-
ղընտան օլուր :

Ա՛Տ , եարատանըմըն մէտհինի քէս-
տէյիմ կիւն , պէնիմ տէ նէֆէսիմ քէսիլ-
սին . էյլիյի ունուտան նամքէօրլէրտէն՝
պէն թէշէքքիւրիւմլէ ինթիգամ ալա պիւ-
սէմ : Ա՛Տ , սէնին մէտհինի նէրէտէն
պաշասամ քի ալա պիթմէսէ . կէօզլէ-
րիմի հէր նէ եանա ճէվիւրսէմ , պիւթիւն
թապիաթ՝ եարատանը մէտհ էյլէ տէր :
Կէճէնին գարանլըղընը նէ հէքմէթլէր
իլէ տօնաթմըշ : Աիլէ պին նուրանի
տիւնեալարլա տօնանմը գութպուն՝ պի-
րինտէն օպիրինէ աթըլան հէյպէթլի
քէմէր , նէ սալթանաթլը շէյ տիր : Պի-
զիմ հադգըմըգա օ նէ սէֆահաթլը սալ-
թանաթ տըր : Աքին էյ գատըր ալլահ ,
սէնին ինտինտէ հէփիսի հիւ տիր :

Ա՛ն ալլահ , կէլմիշի , կէլէճէյի , վէ
շիմտիքի զամանը կէօզիւն էօնիւնտէ կէօ-
րիւրսիւն , ինսանլարըն պու իւլէ պէօլ-

տիւղիւ՝ սէնին հօնիւնտէ պիր տէմ տիր :
 Հեր շէյի Թանըր վէ քէնտի հիւ Թա-
 նըլմազ՝ եալընըզ սէն սին : Աերջի սէն
 կէօրիւնմէղսին , լաքին հեր շէյտէ քէն-
 տինի պէյան հտէրսին . կերէք էն ու-
 Փագ. եարաթտըղն շէյլէրտէ , կերէք
 էն իրիւլէրտէ քէնտինի պիւտիւրիւսին :
 Աափրագլարըն չիչէքլէրին հեր պիրի՝
 տիւնեա գատար վիւճուտլար ըլա տօլու
 տուր , հէփիսինի պէսլէրլէր . վէ պուն.
 Ճա հօլջիւսիւզ քիւրէլէր՝ սայըսըզ խա
 նէտանլար ըլա տօլու , հէփիսի սէնին
 գուտրէթինի պէյան հտէր : Հեր պիրի-
 նէ Փիքը իլէ սօրտուգլայն , հէփիսի պիր
 փէտէրլէրինին ատընը վէրի :

Ան ու ամմէնին փունարը սըն քի ,
 հեր զաթին հօմրիւ , հեր զաթին տէվ-
 լէթի սէնտէն աօղար , սէնտէն Թագ-
 սիմ օլուր : Ան ինսանա քէլամ գուվլէ-
 թի վէրմիշսին , լաքին քէլամ սէնին խ-
 մինի Թապիր հտէմէյօր : Ան սէօյլէ իմ
 տի սէն սէօյլէ , իսմին նէ տիր : Հաղրէ-
 թի մուսա ԹուԹուշմուշ չալը իչինտէ
 կէօրտիւղիւ կիպի , պէն տէ սայըսըզ կիւ-
 նիչէրտէ փարլատըղն կէօրտիւղիւմ զա-
 թէ նէ իսիմ վիւրէյիմ : Ղանըմա սէն
 գուվլէթ վէր , սէնի տիւշիւնէ պիւլէյիմ .
 զիրա պէնի քէնտի հալիմէ գօրսան , սէ-
 նին իզզ իւ ճիւլալէթինէ տայանաճագ
 գուվլէթիմ եօզ :

Վէմալիյեթլէրին ճէմի՝ աղիմ եէ .

քիւն . սէպէպլէրին սէպէպլի , սէպէպ-
սիզ սէպէպ . Տէր անղլայանըն վէ անղ-
լաշըլանըն , Տէր կէօրէնին վէ կէօրիւնէ-
նին , Տէր օլանըն վէ օլաճաղըն եարատա-
նը . Թապիաթին տալլարընըն կպէտի
քէօքիւ . շէյլէրին , վէ Թիւքէնմէզ մախ-
լուգաթ զէնճիրինին իլք միւճիտի . աճա-
պա պու զէնճիրին սօն հալգասը նէրէ-
տէ տուրմուշ , պիլէն վար մը : Մինլէր-
ճէ պին սուրէթտէ շէյ իլէ իշէնմիշ ,
քիմի սըգ , քիմի սէյրէք , քիմի գարան-
լըգ , քիմի այտընլըգ , քիմի պիւր կէօրիւն-
մէզ զէրրէտէ , քիմի էօլչիւսիւզ եերլէր-
տէ եայրլը տուրուր : Մու հիսապա կէլ-
մէզ եէքիւնիւն եարատանը , սէն եա-
րաթտըղըն էն իրի շէյլէրտէ՝ ինսան կվ-
լատընա նասըլ անղլաշըլմազ սրըր ըսան ,
էօլէ տէ ուՓագ շէյլէրտէ անղլաշըլմուզ
սըն : Աէճէնին շու քիւրէլէրի ճիփ սէ-
նին էլինտէն չըգ մըշ , սէնին աղամէ Թի-
նի կէօսթէրմէյէ՝ ծնլարըն էն քիւլչիւյիւ
եէթիշիւր իտի : Մէ ինսան էվլատընը
ծնլարըն արատընա պրագմըշ ըսան , պա-
գըփ հայրան օլուփ , սանա սէճտէ էթ-
սին տէյի տիր : Մէն ըու հլարըն փէտէրի
սին , օ Փանի Թէն փատիշահլարը , օ սէ-
նին ճէլալէթինին էօրնէքլէրի , վէ գուտ-
րէթինին միւլէրրէՓ էվլատլարը , ծնլա-
րա վէրտիյին գուլթլու գուտրէթ՝ սէնին
էմրինի Թանըմայարագ՝ սատէճէ պիւր
իթաաթ էթմէք իչին տէյիւ , իլլա քէն .

տիկերինի սանա պէյէնտիրմէք իջին տիր :
 Պու ագլէ մալիք զաթլերին սիւրիսիւ՝
 թա սանա էն եագըն օլանլարա վարըն .
 ճա՛ հէփ պիր պիրինտէն ալա տըր . գու-
 բուլա թէնլերին գուբու թօփրաղընա
 թէսիր հտիփ , սէնին ճան վէրէն նու-
 բունուն՝ քիմի ազ , քիմի չօք փարազլը-
 զը՝ հէր պիրինին էօլջիւսիւնէ կէօրէ ,
 քիմինէ իլգա վերմիշ , քիմինէ ագըլ վէ
 իտրաք : (Կնլարըն սիւրիւ սիւրիւ է՛՛՛՛՛
 իւ այալէրի՝ սէնին մուպարէք էլինլէ
 պինա էթտիլին տիւնեա սարայընը տօլ-
 տուրմուշ : Հէր ճինս՝ քէնտիլէ թայեին
 էթտիլին տաիրէտէ օթուրուր . հէր իգ-
 լիմ թապիաթինին թարղընա ույմուշ .
 հէր հանկիսի եերինի թէպտիլ էթսէ ,
 էլպէթտէ զայ օլուր :

Եւ էպէտի փատիշահ , սէն նէրէտէ
 օլուրսուն . ա՛հ , պէնիմ վէլի նիմէթի-
 մին գօնաղընը նէրէտէ պուլա պիլիբիմ :
 Սէնին օլտուղուն եերի պուլմապ իջին
 կիրտապլարամը էնսէմ . սէնի կիւնէշէ՞
 մի սօրսամ : Շ ու ինլէյին ըիւզկեարլար՝
 եարատանլարը նէրէտէ օլտուղուն՝ խա-
 պէր վերիբլէրմի օլա : Աէօքտէ իշիթտիլ-
 իմ կիւրիւլթիւ՝ աճապա օնուն սէսի մի
 տիր : Դայլարըն իւզերինէ պինմիշ , ա-
 լէվլի արապասընը՝ Փըրթընալարըն շիտ-
 տէթինէ՞ մի չէքտիրիլյօր :

Եւ հի , նէ սէօլէյօրում . ալլահ պէն-
 տէն պու գատար ուզապ մը տըր : Հա՛

շա , քիւֆը Էթտիմ : Ա՛տամլար , եերէ
 գափանըն , ալլահս պունտա տըր : Ալէն
 ալլահտա իգամէթ Էթմիշ , մէտհինի օն-
 տա օգույօրում : Ալի Կեօզ զըփմատա՝
 պիւթիւն թապիաթի եարստան զասֆ
 օլունմազ զաթիւն , պու քեախնաթ՝ թախ
 թընըն պիւր նօգթէսի տիր : Վեախնա
 թի թութան՝ Էլիսին Կեօզէսի տիր :
 Վիւէր եիւզիւնիւ պիւր քերրէ չէվիբսէ ,
 աէր ագապ պիւթիւն քեախնաթ Էրիւր
 մահլ օլուր : Տիւնեատէ Էն եիւքսէք օ-
 լան շէյ օնուն ինտինտէ փէք տերին
 Կիրտապտա սիւրթիւնիւր : Տատսըզ հու-
 տուտուզ մէքեանլար պիւր աուճունա
 սըզմը տըր :

Ի աքին պէն նէյիմ Էճէլէ միւսթէլա
 պիւր՝ ատամըն աչգը՝ ազամէթ սահիպի
 ալլահըն խաթըրըն ինճիթ մէզմի : Ինսան
 Էյիատը՝ թանդըրըն եարաթտըղը շէյ-
 լէրէ պագըփ , հայրան օլմագ քերէմինէ
 նաիլ օլմուշ տէյի , զէրրէ գատար տիւն
 եանըն իչինտէ , պիւր զէրրէ տէ քէնտի
 օլտուղուն ունուտուփ տա , թօփրաղըն
 ալթընտան Էպէտի ալլահըն մէտհինի մը-
 ըրլտանմադ՝ քէնտիյէ չօզ տէյիլլի : Ալէ
 լահս լայըգ օլաճագ Ֆիքիրլէրի՝ պէն նէ-
 ըտէ պուլայըմ : Տիքրիմի նէ եէր ալ-
 թընա Էնտիրսէմ , նէ ասումանին գուպ
 պէսինէ գալտըրսամ , թապիաթին հիջ
 պիւր թարսֆընտա ազամէթինի ըէսմ Է-
 տէճէք պիւր սուրէթ պուլամում : Վեա

ինստի մալինտէ նուրունտա , սեֆիլ-
լիքտէն գարանլըգտան զայրի շէյ կէօրէ-
մէմ : Ե ու երլտըզլարըն իլհամ էթտիլի
էն ալա ֆիքերլէր՝ պիր շէյ տէյիւ , վեր-
տիքլէրի գուվլէթ՝ սալթ գաիֆիլք տիր .
թութուշտուրտուգլարը էն թէսիրլի աչգ
եինէ տօնմուշ պուզ տուր :

Եւ մէտհինի օգուտուղում գաարը
ալլահ , գալպիմէ իլհամ էտէն քերիմ ալ-
լահ , իիթիյարլըգտա գուվլէթիմ , ճա-
նըմըն մալի վէ թամար , ինսան էվլատը-
նա էօլմէզլիլի վերէն ալլահ , շու թէշէք-
քիւրիւմտէ սէնի նէ՞ իսմ իլէ եատ է-
տէյիմ : Ե՛հ , սանա լայըգ պիր իսիմ պու-
լամայօրում , պարի իղին վէր , գալպիմէ
էն աղիզ օլանը սէօյլէյիմ . . . սանա ին-
սան տօսթու տէյիմ : Իշթէ աչգըմ սօն
համլէսին իճրա էթտի , վէ պէյթլէրիմ
գալպիմին թէսէլլասըլլա թէքմիլ օլտու :
Պունտան սօնղրա անթըգ կիւնահտան
զայրի շէյտէն գօրգմամ , վէ էճէլ գօր-
գուսունու՝ պու սէնին մէտհինէ իհտա
էթտիլիմ պերկիւզարըն ալթընա կէօմ-
տիւմ :

Պէյթլէրիմ հագգընա սիզի շէրիաթ-
ճը գապուլ էթմէմ , ա՛ սօուգ ճանլար ,
սիզ էօյլէ կէվշէք սինիլ քի , ճանընըչա
պիր շէյ տօգունսա , եօրուլուրսունուգ .
աչգընըգ հարէքէթ էթսէ գօրգարսընըգ .
իպատէթինիգտէ տաիմա պիր գարար ,
պիր աչգ հարարէթի , պիր ճան հարէքէ-

Թի՛ զա՛ֆիլ րահաթինիզի պօզար տէյի
 դօրդարսընը ; Եյլէ կէվէք իւլէմա՛
 պէնտէն ուզադ օլտուն . պիր ճանսըզ
 սէյլէյիլ իլէ Փազիլէթ վազ էտերլեր ,
 վէ ճանլարընըն ույուշտուղու Ֆիւթուր-
 տէն ասլա չըգտըղլարը եօգ : Կի՛ճԷ .
 պէյլէ պիր մատտէտէ քիշինին աշգը
 Թութուշմագ էասագ մլըմըլ : Եարա-
 տանա սէնա էթմէք՝ սալթ ադլէ՛ մի մաիւ-
 սուս տուր . զիհնին աշգը կիւնա՛ճ մլը-
 մըլ : Պու պապտէ կիւնա՛ճ հարէքէթ
 էթմէյիփ , սօուգ տուրմագ տըր : Պու
 պապտէ ադըլ տէտիքլերի՛ էալընըզ սէվ-
 տա տըր , քեամիլլէք տէտիքլերի՛ աշգ-
 Թաշընլըղը տըր . պիր պուհուր էան-
 մայընճա , Թաթլը դօգուսուն սաչա՛ր մը :
 Լ՛՛՛՛՛ , շու իխթիյարլըգ՝ աշգըմը նի՛ճԷ
 սէօնտիւրտիւ , զիհնիմի նի՛ճԷ ույուշտուր-
 տու : Եազը՛գ քի էիւրէյիմ տահա փաք
 տէյիլ , տիլիմոէ զիյատէ Թէսիր եօգ :
 Սօուգ օլան իպատէթ՝ իպատէթ օլմագ ,
 քիւֆը օլուր : Պիր ճան աշգա կէլիփ ,
 աշգըն աթէշի գանատընա պինտիյի զա-
 ման տըր քի , ճէննէթին բուհլարը տա
 սէտասընա ճէվապ վէրիփ , ահէնքլի սազ-
 լարըն՝ ինսանըն մագամընա ույտուրուր-
 լար :

Եուլաղըմա ուզադ տան ահէնքլի սէ-
 տալարը կէլիյօր . կերէք իշտիյօրմույ-
 ում , եօգսա ըիւյա՛ մը տըր : Սագամլա-
 ըընըն ահէնիփ կէյլերտէն աշաղա էնիփ ,

գուլաղամբ խօշանտըրտըգլարը սաճի՛ճ մի տիր . եիւրէյիմի շէնլէտէն՝ նէ խօշ սէՓա տըր : Ը՛Յ, կճէլ նէ զաման էօ նիւմէ տիւշիւփ տէ , պէնի օ մէճիսէ կէօթիւրէճէք : Պէնի ծնլարըն ահպապլըղընտան եատ հաէն Թօփրաղը՝ կճէլ նէ՞ զաման կէլիփ տաղըտաճագ : Հէփ պիր Թապիաթտէ զաթլերի՝ նէ՞ զաման պիր եէրէ կէթիւրէճէք : Ենսան հվլատընըն հապս օլտուղու՝ պու այրը ատատա , պէն տահա չօգ մէնՖի գալաճագ մլըրմ : Սութլու շու պաթտըղըմըգ գարանլըղը փարալայաճագ կիւնէ . մութլու շու գէն ճիրլէրիմիգի գըրըփ , ըուհլարըն ճիւմլէսինի՝ փէտէրլէրինին եանընա կէօթիւրիւփ , կէօգիւ էօնիւնէ տիգէճէյի կիւնէ : Ը՛ սալիհ ատամ , պոյնուն պուրուգ տուրմա . սէնին մահգուն օլմանա՝ եարատանըն կիւճէնիր : Պաշընը եուգարը գալտըր , ինսան ըլա էօլմէգլիյին արասընտաքի փէրտէնին երգըլմասընա պագ : Եճէլին հլինտէն գուրթուլուփ , օթուրճաղըն Թախթ՝ մէգարըն մուսիպէթլի երգընթըսընտան չըգտըղընը կէօր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

Սէն, սէն էպէտի ալլահնն իքինձի զաթը, էպէտի ալ-
 րահնն միսի. էօլմէզլիք քերէմինն սէնտէն պիլիբիդ .
 սէն էօլմէզլիք պիլ թիւքէնմէզ պահայա սաթըն ալ-
 արն : Սէն պուռնա տիւնեալար էարաթտըն , լաքին
 սալթ պիլիբին սաթըն ալտըն : Իլահիյէթին էպէտի
 սուտուրի . վագըթլարսա էօլլիւլիւ , լաքին զաթին
 տէ էօլլիւսիւզ հիւքմիւն , ճէվահիլտէն դավի թէ .
 մէլ իւզէրինէ պինա օլմուշ , վէ էպէտ-էլ-ապատ ճէ-
 վահիլլէրտէն թախթլարսան ալա շէլլէրէ հիւքմ է-
 աէր . սէնին հուլուրունտա մէլէքէր հիճապլարըն
 տան գօրգուլարնտան թիթիլրէրէր : Վէ սէն իլա-
 հիյէթին իւշիւնձիւ զաթի իքիսինտէն նէշէթ էտէն
 շաֆդ , իքիսինտէն ոյրըմայարագ՝ իքիսինտէն Ֆարդ-
 օլուփ , իքիսի իլէ պէրապէր պիլ ալլահ : Սէն, սէն .
 ագըլարա սըղմազ շէյ . ինտան թօփրաղընա գարըշ-
 արն . քէնտի պիւշիւքլիւշիւնիւ քիւշիւլթմէյէրէք՝ ին-
 սանըղը իրթիքէապ էթտին . ինտանըն գալպինէ գօն-
 մագ՝ սէնին Ֆէրահնն սըր , էյէր գալպի փաք իտէ .
 տիւնեայր ճէննէթէ պաղլայան տիւլիւմ սէն սին :
 Ումարըմ պու տուամա կիւճէնմէզսին . պու տուամ
 սանա , օպիլ իքի զաթէ . . . քիմէր , քիմէր . էն հիք-
 մէթ . անղաշըլմազ իւշիւք , պէյան օլմուշտուն , լա-
 քին ագլէ սըղմագսըն . ըըգտա գարանըգ , պիլլիք-
 տէ սալը , պու նէ՝ սըր սըր : Հէմ սէվինձիլիլին սէ-
 պէպի , հէմ գօրգուամուղուն , քէօթիւ օլանը հաշը
 էաէր՝ իւշ աղըլլէ զըլըճ . էյի օլանը իհեա էաէր՝
 իւշ գաթ կիւննէ : Պաթըսը եօգ՝ ճան կիւննէլի . ու-
 լու թանղըր , իւշ զաթտէ պիլ ալլահ . աղիզ իսմին
 նէ տիլ իլէ սէօլլէնիլ , նէ Ֆիքը իլէ անղաշըլըր :
 Ազամէթին՝ հէր ազամէթտէն իւսթիւն տիւր , քէ-
 րէմին՝ հէր քէրէմտէն աղիւմ տիլ , վէ մէրհամէթին
 կիպի մէրհամէթ օլամազ :

ԵՒՐՄԻ ՏԼՕՐՏԻՒՆՈՒ ԿԼՈՒ

Թ Ե Ս Ե Լ Լ Ի :

Շ ու գարանը գլարտա ճանրմ ըզգ պուլուփ, կեճէնին իպատէթ կեթիրիք սուսլուղու իլհամըլա, հագ մատտէլք թէֆէքքիւր հտէրէք թէսէլլե օլուփ, վարա վարա գասավէթիմ ըահաթա թէսէ տիլ օլտու: Ըգըմ՝ կեճէ կեղէն մէյմէնէթսիզ գուշարըն ուշտուղու հավալարտան եիւքսէք չըգտը: Ուճու կելմէյ աֆագէ եեթիշմէք սէվտասըլա, երլաղլարտան եուգարը վարտը: Լաքին եիւրէք՝ եեըլերտէ սիւրթիւնտիւքտէն սօնըրա, Ֆիքիւր՝ պալալէրէ չըգմանըն Փաիտէսի՞նէ: Ֆազիլէթին նէ գատար տօսթու վար ըսա, օ գատար տա տիւշմէնի վար: Ֆազիլէթի մէտճ էթմէք գօլայտըր, լաքին իճրասընը էթմէք կիւճտիւր: Պազ տօսթու՛մ, պօշ լագըրտըյա իլիշիփ տուրմա, Ֆազիլէթի ամէլէրին լէ մէտճ էյլէ:

Իյասպիաթին քիթապընը պէն սէնին էօնիւնէ աշտրմ. էն կեօրիւնիւր սահի-

Ֆէլերինի կեօղուն էօսիւնտէ կէչտիմ .
 վէ հազ օլանը սէնին դալախնէ դօմագ
 իչն , հաստէլերինի հէվտէ կէթերիփ ,
 գուլաղընը պանա շէվերթմէյէ չալըշորմ :
 Պու պէնտէն տինլտիյին տերսլեր՝ պէ-
 նիմ տիր զանն էթմէ : Պէնիմ պէյթլէ-
 րիմ՝ թապիաթին սէսինին պիր զաիֆ
 րէտտի տիր աքս էտէր : թապիաթ սա-
 նա տուրմայրփ . ,,պէնտէն պիւլիւք պիթ
 ալլահ օլտուղունա իման կէթիր ,, տեր .
 ,,պէնտէ օլան մախլուգաթըն ճիւմլէսի՝
 ալլահըն նազարը ալթընտա տըր , հիմայ-
 էթի սայէսինտէ տիր . քէնտի էմրինի մախ-
 լուգաթա պիլտիրմէյէ , պէնի մէմուր էթ-
 միշ , րահմէթինի ճիւմլէյէ քէնտի սա-
 չար : Ինսանլարըն էն կիւնահքեարը՝ քէն-
 տիյէ թէվէքքիւլ էտիփ գուճաղընա վա-
 րա պիլիւր . իմտատընը տիլէյէն աճիզի՝
 ասլա մահրուլմ էթմէզ . վէ քէնտի գու-
 ճաղընտա րահաթ արայան սէֆիլէ՝ էլ-
 պէթտէ պիր սըղընաճագ էէր կէօսթէ-
 րիւր : Շու թէսարրուֆուլմտա օլան տիւն .
 էալարըն էհալիսի՝ հէր նէ ճինս օլա ,
 հէր նէ տիւրլիւ գուտրէթէ մալիք օլա-
 լար , հէր թարաֆտա տէվլէթին թէ-
 մէլի ֆազիլէթ տիր . վէ սիւրկիւնլերի-
 նին վազթի թամամ օլտուգտա , ֆազի-
 լէթ հէր պիրինի էարատանը հուզուրու-
 նա կէօթիւրիւր . էարատան տախի հէր
 պիրինէ՝ շէքտիյի զահմէթին զանի զանի
 էճրինի վէրիւր : Ահէն զահմէթլերի էա .

Թըրլարընա կելտիքճէ, նաիլ օլտուգլա-
 րը տեվլէթին սեփասը արթար. վէ պաշ-
 լայան իգպալէրինին՝ մինպատ սօնու կէ-
 մէզ, տէյի Թապիաթ խապեր վէրիւր :
 Պէօյլէ իւմիտ քիշինին գալպինէ նէ Ֆե-
 րաճ վէրմէզ : Նագիգաթ, իւմիտ՝ գալ-
 պին (ա) զաթինէ միւնասիպ շէյ տիր .
 արզուլէրիմիզի գանտըրնաճագ, սեվտա-
 լարըմըզը խօշուտ էտէճէք, վէ ազլմը-
 զը իրզա էտէճէք, անճագ իւմիտ տիր :
 Կէլ պագալըմ սէնին Փանի մալինէ . օն-
 լարտան սանա նէ խայր օլույօր : Ղանը-
 նը քեօրլէյի, բաճաթինի պօզայօր .
 արտլարը սըրա սիւրիւյիւի կէթիրտիք-
 լերի՝ տերտ իլէ պէլա տըր : Տերտսէն
 տերտէ, պէլատէն պէլայէ, պիր դաչ սե-
 նէ Ֆէլէյին էյլէնճէսի օլտուգտան սօնը-
 րա, չըրչըպագ՝ եիւզիւն իւթիւնէ գա-
 լըսըն . նէ Թէսէլլան վար, նէ եարտը-
 մըն, սօն սաաթինտէ իւմիտ քէսիքլէյի-
 նէ գուրպան կիտերսին : Տիւնեա՝ եիւ-
 զիւնիւ կիւնէշտէն շէվիրինճէ, իչինտէ
 օլանլարը գարանլըզա պրագըր : Կէօք
 եիւզիւնտէ փարլայան նմըլար՝ կէօկէ-
 լիքտէն կէօրիւնմէզ օլուի, Թէնճա կէ-
 ճէ՝ էվի երգըմըշ տուլ խաթուն կիպի,
 գարա եասա կիրիւր, աճըսընըն շիտտէ-
 Թինտէն սէսի նէֆէսի չըգմազ օլուր :
 Տիւնեանըն շէվրէսինէ պիր սիյաճ զար
 շէքիւր . պիւթիւն Թապիաթ մաճուրն
 օլուր : Իշթէ ալլաճտան եիւզիւնիւ շէ-

վերէն ճան տա պուճուճն կիպի , վէ պուճն տան պէթեր գարանլըղա տիւչէր . գարանլըգ եերտէ նէ եանա կիտէճէլին պիլմէզ , թիթիեր տուրուր . տէվէթ տէլի խայալէրէ սարլըր , տէրտտէն պէլատէն զայրի շէյ րասթ կէթիրէմէզ , չէր պիր համլէսինտէ տէրտի թարագ զի գօր , գօրգուսու արթար : Չալինի քէնտի տէ շէքէմէզ օլուր , իւմիտի քէսիլիւր , էճէլտէն իմտաա արար , մահվ օլմագ իսթէր :

Պէտխույ ատամըն թասլատըղը սախ թէ քիպիր՝ նաֆիլէ տիր . պիզի ալտաթմագ իչին սուրէթէն կէօսթէրտիլի եիւրէք րահաթը պօշ տուր : () եիւրէլինի տօլատըղը փէրտէլի պէն եըրթտըմ . իչինի կէօրտիւմ . էթտիլինտէն քէնտի ութանըյօր , վէ կիզլի կիզլի քէնտի քէնտիլի խօրլայօր : Օ իրա պէտխույ ատէթի՝ գալպին սէսինի պաստըրըյօր , լաքին քիւլիյէն քէսէմէյօր :

Տիւնեատէ ինսան եաշամամըջ քի , էճէլի կէլինճէ , օ արթըգ եալան կէօթիւրմէզ գօրգուճճ սասթտէ , եաշատըղը վագըթ խօշանտըղը շէյլէր հէփ պօշ ումուշ , հէփ տէրտ իլէ պէլայըմըջ տէլի իգրար էթմէլէ : Սէն օ սասթտէնէ հագ կէօրէ պիլէճէքսին , նէ իւմիտ . նէ րահաթ պուլա պիլէճէքսին , վէ նէ տօսթ : Վ այ , օ նէ գօրգուճճ գարանլըգ տըր . օ նէ իւրքէճէք ինիլթիլէր տիր .

օ նէ եագրճը ալէվլեր տիր: Արդուէ-
 տիյին պո՛ւ մուլուտու . շան շէօհրէթ-
 սայտըզըն, իլմին մարիֆէթին պո՛ւ մու-
 տուր: Աէլ, կէլ, սէն տէ հօլիւմ սաս-
 թինտէ օլան կիպի տիւշիւն. տիւնեանըն
 մանասրգ օյունճագլարընը, վէ հպետի
 աճրլարտա գարար հտէն սէֆալարընը,
 տիւնեատէ պախթ արար ալարէլերէ
 պրագ . քօ Օնլար՝ մալ, նուֆուզ, վէ շէ-
 ըէֆ թամալլա ինէսին եաթսըն . վէ
 սահիճ մալ արայան քեսմիլի՝ տէլի տիր
 տէյի զէվգլէնէ կէօրսիւն: Անճագ ֆի-
 լանարօս կիպի, նէրկիզէ կիպի, լուցիա
 կիպի Տէնուզ թապութտան չըգան ճա-
 նըն, հագ՝ կէօղիւ հօնիւնէ կէլտիքլէյն,
 նէ գատար շոշաճագ արը: (Յտան ին-
 սան հվլատը իւլերինէ պիր նագար է-
 տիփ, հօլմէք իգթիգա էթտիյի խուսու-
 տա, պիւթիւն հօմիւրլերինի քէնտիլէ-
 ըին ալտաթմաղա պէզլ էթտիքլերինէ՝
 նասըլ թաաճճիւպ հտէճէքլեր տիր:
 Աօմրիւմիւզիւն գըսա վատէսի թէմամ
 օլունճա, վէ ինթիգամ ալըճը զիմմէթի-
 միզ՝ կէլիփ Ֆէնա կէչիթալիմիզ կիւնէլ-
 ըին ճէզասընը պիզէ շէքտիրէճէք օլուն-
 ճա, օ շաչգընլըգ Տէփիմիզին պաշընա
 կէլէճէք: () Լ մուպարէք հագ՝ մէյտա-
 նա չըգըփ, պիզէ տիւշմէն օլտուղուն
 պէյան էտէճէք օլուրսա, ինսանտան ին-
 թիգամ ալմաղա էպէտիլլի տավէթ է-
 տէճէք օլուրսա, պիզ Օնու պունճա զա-

ման թանրմագ իսթէմէյիփ, կերի աթ-
տըղըմըզա՝ նէ աղապար չէքէճէյիզ :
Փիքրիմիզ օ զաման սիզէ՝ չէքէճէյիմիզ
աղապ օլաճագ . լաքին շիմտի պիզի ա-
զապտան գուրթարա պիլըր : Վեամիլ-
լիք պիզի թութուփ , պիզէ աղապ օլմա-
տան , պիզ տավրանըփ քեամիլլիյի թու-
թալըմ : Սախուգաթըն հէմ էն աղիփի,
հէմ էն պօշու ատամ , գուտրէթըն նէ
գատար պիւյիք տիւր , լաքին մուրատըն
նէ գատար կէվէք տիր : Ղօրգունճ է-
պետիլիք՝ սէնին տէվէթինին վէ նէքպէ-
թինին թօխումունու գալպինէ էքմիշ ի-
քէն , վէ իսթէտիյինի սէչմէյէ՝ մուրա-
տընր սէնին էլինէ վէրմիշ իքէն , կէօզիւն
էօնիւնտէն տըղայարագ պիր պէօճէք
կէչսէ , տեր ագապ Փիքրին տաղըլըր ,
վէ պու աղիմ մասլահաթընր ունուտուր-
սուն : Միլէ մալիք զաթ պէօլէ՞ մի օլուր-
ագըլ օլանըն փէք պէնզէր սուրէթի՝ պու
պէտ թասվիր մի տիր :

Եօգ լօրէնցիոս , եօգ , էյեր ինսանլա-
րա՝ ագըն պիր ճիւզ՛ի հիւքմիւ վար ըսա ,
վէ կէճէնին շու տիլսիզ էրլտըզլարը նու-
րունտա , խալգ տուտագ գըմըլտաթ մայա-
րագ՝ րապըթասըզ ըիւյալէրէ տալմըշ ի-
քէն , պէնիմ օգուտուղում պէյթըրտէ
պիր միգտար թէսիր վար ըսա , սէն պուն-
լարը խաթրընտան չըգարմազսըն : Կէ-
ճէնին ախըր քերամէթի պաշայօր , տիգ-
գաթ էյլէ , շու անտ վէրտիլիմ եէմինլի

րէճամը տինլէ :

Եւրիւմ սըֆաթը օլան շու սուսլուգ՝
 Կիւնասըն էպէտի գըսմէթի օլան շու
 գարանլըգ , էճէլին սուրէթի օլան՝ ալէ
 մին ուլգուլյա տալլընլըղը , վէ կէճէլէր-
 տէ քիշինին Ֆիքրինէ վէ հասսէլէրինէ
 սօգունան հէյպէթլի շէյլէր , վէ գա-
 րանլըգտա ըջըտայան պու էօլմէղ նուր-
 լար , հէփ էարատան ալլասը խապէր վէ-
 րիր , վէ սէճտէ էյլէ տէյի սանա ճէպը
 էտէր : () էըգըլան մամուր տէվլէթ-
 լէր , վէ հալա հայաթտէ օլան՝ կէօզիւ
 սօյմազ փատիշահարա էօրնէք օլաճագ՝
 Փանի շէօհրէթլէրի պալասընտան տիւ-
 շէն՝ մէշուր փատիշահար , հէփ խապէր
 տէյիլմի : Մ՝Ն , լօրենցիոս , շու իլք ա-
 տամտան պու անէ կէլինճէյէտէք էօլէն
 փնսանլարըն խաթրը իշին օլսուն . հալա
 գուլաղըմտա էօթիւփ , պու սասթտա
 սօն նէֆէսինի վէրմէք իւզրէ օլան՝ սայը-
 սըղ փնսանլարըն ախրէթէ կէօչտիւլիւ-
 նիւ խապէր վէրէն չանըն հագգը իշին
 օլսուն . վէ սէն տէ արտըմըղ սըրա կէ-
 լիօրսուն տէյի՝ սանա օ ճանլարըն վէր-
 տիլի խապէր իշին օլսուն (էյէր սէնտէ
 տէ սէսլէրինէ գուլագ վէրէճէք գատար
 ագըլ վար ըսա) լօրենցիոս , քեամիլ օլ :
 Մէզարլարըն իշինտէ , էճէլին գարա
 պայրագլարը ալթընտա , պիրի պիրի իւս-
 թիւնէ չիթիշմիշ՝ խայալիմէ կէլէն աս-
 քէրին սօլմուշ սարարմըշ էիւզլէրի իշին

օլսուն . եէնի մէզարար գաղըմնագ իչին ,
 Եօրուլմնագ մէզարճընըն քիւրէքլէյիփ աի
 շարը աթարղը , փատիշահը գօրգուտան ,
 մէզարճըը պէսլէյէն՝ ինսան թօփրաղը-
 նըն խաթրը իչին օլսուն , ագլընը պա-
 շընա կէթիր : Աիւնիւն ըշղընտան գա-
 չար՝ եասը ճէնագէ ալայլարը հագգը
 իչին . օ գարա եասլար , օ սիյահ մու-
 լար , վէ եաշամագտան գալմըշ ինսան
 թօզունա՝ քիպրիմիղին էթաիյի զիյնէթ-
 լէր իչին օլսուն . վէֆաթ էթմիշ փատի-
 շահարըն թիւրպէսի , վէ իչէրինտէ պիր
 գուլթու ըշղը ըլա՝ քէնտի պաշնսա եա-
 նան գանտիլի իչին օլսուն . մէզարարըն
 տիպինտէն կէօզիւնէ կէօրիւնիւյօր գը-
 սա էթաիյին , վէ ինիլթիլէրի գուլաղը-
 նա կէլիյօր սանտըղըն՝ գուրու քէմիք՝
 գօրգունճ լէշէրին հագգը իչին օլսուն .
 իւմիտէրի գաթ օլտուղու եէրտէ , Եօլ-
 մէյի՝ չէքտիքլէրի սէֆիլիքտէն վէ կէօ-
 նիւլ աղասլընտան թաթը սայրփ , Եճէ-
 լի սալթէթ հտէն՝ գութսուլ գուրպան-
 լարըն ֆիղանը իչին օլսուն . հասըլը քէ-
 լամշու մահիթապըն գանա պօղուլաճա-
 ղը կիւն , վէ կէօյլէր երգըլըփ , երլարգ-
 լարըն պաթաճաղը կիւն հագգը իչին .
 կէօյիւն սօն կիւրիւլթիւսիւ՝ ալէմին մահլ
 օլտուղունու խապէր վէրտիյի կիւն իչին
 օլսուն . վէ կիւնահքարլարըն ճէմ օ-
 լուփ , իլամլարըն ալաճագլարը՝ գաղա
 կիւնիւ հագգը իչին օլսուն . ալէմ եինէ

գարըլ պուրուլ պիր պիրինն կէջիփ ,
 օլաճագ էպէտի կէճէնին հագգը իչին
 օլունն , լօրենցիոս , Փազիլէթ էտինմէյէ
 պագ : (է)

Պէնիմ անթըղ նէ սանա պորճում
 գալտը , նէ Փիլանտրոսա . իքինիզէ տէ
 պորճումնու էտա էթտիմ : Սաղ օլան տօս
 թումնա , տօսթլուղումնու էտա էթտիմ ,
 էօլմիւլ օլանըն տա մէրամընը իճրա էթ-
 տիմ : Օիրա պիլ քի պէն օնուն վասի
 սիյիմ . օ էօլլըքէն՝ սանա միրաս օլա
 բագ՝ պու հագ մատտէլէրի պանա էմա
 նէթ պրագտը : Պէն քէնտի պորճումնու
 էտա էթտիմ , շիմտի սէնինքի պաշար :
 Փիլանտրոսուն նասիհատլէրինի տինլէ ,
 թանղընըն սէսինն գուլագ վէր : Տօսթ-
 լուգ սանա Փազիլէթ զայրէթի վէրսին ,
 ագլընա էարտըմ էթսին : Տիւնէա սէն
 տէն՝ տօսթունուն ատընը պօզմայաճագ
 աթվարէ պէքլէր : Պէնին պիր օղուն
 վար լօրենցիոս . տէվլէթի սէնին էլին
 տէ տիր : Իպրէթին՝ ինսանլարա չօգ թէ-
 սիրի վար , էզ ճիւմլէ պիր պապանըն՝
 էվլատընա : Պէտ խույուն իպրէթի՝ Փա-
 զիլէթինքինտէն թէսիրլի տիր . վէ պիր
 պապա պէտխույ օլունճա , էվլատընտան
 խայր օլմայաճաղը հէման մուհագգագ
 տըր : Իյէր սէնին՝ էվլատընա մուհագ-
 սիթին վար ըսա , սէն աթվարընա գա-
 ըար վէրինճէյէ գատար , էվլատըն գօր-
 գոււփ թիթիթիթիթ կիպի կէօղուն էօնիւ

նէ կէթիր: Սէն օնուն սէպէպի հայա-
թի սին, պագ քի հօմրիւնէ սէպէպ օլա-
նա լանէթ օգուճաղա մէճպուր կէթմէյէ-
սին. վէ կվլատըն քէնտի նէքպէթինի՝
քէնտի կլի իլէ գուրմասըն: Վէնտինի
կվլատըն իչին սէվ. կվլատըն պասպսը-
նը, վէ Ֆիլանտրոսուն տօսթունու սէլա-
մէթէ չըգար. քէնտինի մութլու օլմագ
թէհլիքէսինէ գօ:

Սանա րէճա էտէն՝ սէնին տօսթուն
տուր. շու ախըր կիւնլէրինտէ, պայղըն
սէս իլէ սէնտէն իսթէտիյի սօն քէրէմ՝
սէնին քէնտի տէվլէթին տիր (4): Իմտի
պէն պու պալալէրէ ուչտուգտան սօնղ-
րա, չէքտիյիմ եօրղունլուղա թաաճճիւպ
էտէյիմ մի: Պէնի զայրէթէ կէթիրէն՝
եարատանըմըն իղգէթի իտի: Եինէ օ
արղու տուր պէնի թասրիք էտէն: Վէչ-
քի աչգըմը թէքրար գըգտըրա պիլսէմ,
Ֆիլանտրոսուն մէգարը իւղէրինտէն՝ սա-
նա պիր միգտար տասա հագ մատտէլէր
տէվլիւրիւթիմ: Ե քին եազրգ, Ֆիլթուր
կէլտի, կէվէտիմ. Ֆիքրիմ թութուգ,
գուվլէթիմ քէսիք, րուչլարըմ սէօնիւք
տիւր: Ույգու պաստը, կէօղլէրիմ գա-
փանըյօր: Ույգունուն արտը սըրա վա-
րան րահաթլըգ տըր. չէքտիյիմ պունճա
մէշագգաթըն թէտախիւլ օլան իւճրէ-
թինի՝ ինչա ալլահ ալաճանղըմ: Ե՝ թաթ-
լը ույգու, չօգտան պէրի տիր սէմթի-
մէ ուղրատըղըն եօգ. կէլ իմտի կէլ.

սէն չիֆթաճիյի գուլիպէսինտէ , կէմիճիյի սալընճաղընտա , ճէնքճիյի չատըրը ալթընտա ույուտուրուն , ծնլարըն էօյլէ սագիլ եհրլէրինտէն գաչընմատըգտան սօնղրա , կէլ պիր տէ պէնիմ կէօղլէրիմէ էն : Աքին պէնի պունճա զաման թաճիղ էտէն գօրգունճ խիւլէալէրի պիլէնճէ կէթիրմէ . կէթիրերսէն , թաթլը ույգու բիւյալէրի կէթիր . ինսանա ֆէրաս վէրէճէք , վիւճուտունա գուվիլթ վէ զինտէլիք վէրէճէք ըասաթլըգ փէլէսէնինի՝ կէլ հասսէլէրիմէ սիւր : Արատա պիր սէն կէլիփ իմտատ էթմէտիքճէ , ինսանըն էօմրիւ տահա չափուք պիթէր : Ինսան պիր կիւնիւն գահմէթինտէն էօրուլուփ , սէն կէլըր թէքրար թամիր էտէր , իրթէսի կիւնիւնքինէ հազըրլարսըն : Անին թէգայեիւտիւնլէ էօմրիւմիւզ տուրմայլփ եէնիլէնիր , վէ թա խասթէլիք կէլիփ , վիւճուտուն չարիւլարընը պօզունճայա գատար , էախօտ էճէլ կէլիփ թէլինի գըրըփ , տէվրի տուրունճայա գատար , կիւնլէրիմիգին թէլը՝ էուամաղընտան չէօղլիւլըր կիպի ուզանըր տուրուր ... աճապա պէնիմ չարիւլարըմըն տէվրի նէ զաման տուրաճազ :

(Կնու էալընըզ սէն պիլիրսին էաւ լիմ ալլահ . տիւնեանըն հէր թարաֆընա տաղըարփ , գարարսըզ գըսմէթլէրինէ տիւրլիւ շէքիլէր վէրտիյին՝ թէնլէ .

րին վէ բուհարըն կելիփ կէլմսինի ,
 եայընը սէն կեօրիւրսին : Եթէր վագ .
 Թին կէլիճի ըրմաղընտա , իսթէր էպէ .
 տիւլին գըլըրը տերեասընտա , սէնին
 մուպարէք նէֆէսինին գալըրըրփ էն .
 տիրտիյի կիպի , կեահ Փըրթընատա , կեահ
 լիմանըգտա , տիւնեալար ըլա պերապէր՝
 հէփիսի այաղըն ալթընտա չալգանտը .
 զըն կեօրիւրսին : () Թուրտուզուն է .
 պէտի Թախթտան՝ մէրհամէթ լի կեօզիւ .
 նիւ չէվիր . շու Թիւքէնմէզ էնկինլէր .
 տէն պերի , շու աալընը պիլմտիյիմիզ
 Թարիզէրտէն աշաղա , սէնին պիր էմ .
 րինլէ մահվ ոլան՝ հիքմէթ լի զաթէրին
 պի շիւմնը սիւրիւսիւնտէն պերի , գում
 կիպի կիւնէշէր սաչտըղըն ովալարտան
 աշաղա , պիր քերրէ նազարընը չէվիր .
 շու կիրտապտա նէֆէս ալըրտըրըն պիր
 աուճ Թօփրազա՝ պիր Թանզըր նազարըլ .
 լա պագ , Թադսիրաթընա գալմա , Փա .
 զիլէթ լէրինի պիլէ աֆվ էյլէ . զերա պիգ .
 տէ Փազիլէթ տախի Թագսիրաթ տըր ,
 լաքին տահա խաֆիֆ տիր : Երբէ կէ .
 ճէ կէչէյօր , կիւնլէրէ ըլըգ վէրէն կիւ .
 նէշին շէֆագը ալըլըօր . լաքին չօղա
 վարմազ , հալա պու աչա պիլտիյիմ կեօզ .
 լէր՝ օ կիւնէշի կեօրմէզ ոլաճագ . պիր
 մէրհամէթ նազարընլա՝ սէնին լութֆու .
 նա լայըգ ոլուփ , տէվէթէ նախ ոլա .
 ճաղըմը՝ պանա խապէր վէրմէտիքճէ ,
 կեօզլէրիմի գափաթմա : Եւ քերէմ սու :

տրը վէ ալլահ ինսանըն տութու
տուը (Դ) : Ալլահըն ինսանա օլան մու-
հապպէթի՝ հճէլին հօլիւմիւ տիւը , իւ-
միտսիլիլին իլաճը տըր , վէ հպէտի սու-
րուը իլահիլէրինին սէպէպի տիր :

Իլթէ աշգըմ սօն համլէսին իճրա էթ-
տի . հմէլինի թէսէլլայլա թէքմիլ էթ-
տի . պուլայ քի թէսէլլա՝ պէնիմ պու-
պէլթ լէրիմտէն , օգույանլարըն գալպինէ
թէսիը հտէ : Խօջան գալ ազիզ կէճէ ,
խօջան գալ : Լ'ըթըգ սէնին գարանլըգ
կէօլկէնտէ տէլիլիմ . պիր հպէտի կիւն
պաշատը . ճանըմը սէվինճ ալտը : Պիր
ճիւզի մէշագգաթ տէն նիճէ շիքեայէթ
հտէլիմ քի , հիլտէն տօղմուշ իքէն , չէք-
տիլիմ մէշագգաթըն հճրի՛ հպէտի տէվ-
լէթ իլէ հօտէնէճէք : Լ' ճանըմ , պիր
ազ աահա վագթիմ վար իքէն , հճէլի
տիւշիւնիւփ , հօմրիւն չէշիսինի տահա
ալալըմ : Տիւնեատէ րահաթ հաշայրփ ,
րահաթ հօլմէնին եօլու պու տուը : Իւ-
միտ՝ սէվինճիմի պէսլէսին . Փաղիլէթ՝
իլիմ օլուուն . պէն իւճրէթիմի՝ կէօք էիւ-
զիւնտէ շու փարըլտայան էրլտըզլարը՝
պաշընըն թահընտան տէօքէն՝ ճէօմէրտ
ալլահտան պէքլէրիմ :

Սէն տէ լօրէնցիտա , ույան . շու կէճէ
վագթիւնտէ , սէվտիլին Փիլանտրոս սէնի
չաղըրլօր : Ինսան հվլատը ճէննէթ իլէ
տէրուէնէն գօնուշմաղա միւնասիպ՝ իլթէ
պու սաաթ տըր . հագգըն նուրու գալպ-

Լերի Թէսիր էտէճէք ստաթ՝ պու սաաթ-
տորր : Ույան իմտի ույան քի, տախմա ույ-
անըգ գալասըն : Ըլճմ ույգույա տալըն-
ճա, վէ շու փարլայան երլտըզլար մուճ
կիպի սէօնիւնճէ, վէ վնփթի զէման՝ զոր-
լու սամսօն կիպի, զազապը արասընտա
տիւնեա տիրէքլերինի տէվիրիփ, եր-
գընթըսը ալթընտա քէնտի կէօմիւլիւն-
ճէ, վէ տիւնեանըն պօշ գալան եէրինի՝
պիր էպէտի կէճէ պասընճա, սէն եինէ
ույանըգ գալասըն :

Հ Ա Ր Ի Յ Ե Կ

(ա) Մէն քիմ օլտուզունու պիլերմիսին : Պիր էօլ-
մէզ ճանըն գըյմէթի նէ տիր պիլերմիսին : Կէճէնին
շու եանան նուրլարընա պագ . շու սիւրիւ սիւրիւ
քիւրէլերի տիւնեալարը կէօրիւրմիւսին . կէջիւն
շու սալթանսթընա պագարմըսըն : Պու կէօրաիւ-
իւն երլտըզլարս՝ տահա պինլերճէ երլտըզլար գաթ,
հէփտինի պէրապէր ճան ըլա թարթ, եինէ ճան ա-
ղըր կէլիւ . եալընըզ պիր ճան՝ պու փարլայան ճան
սըզ շէլերին հէփսինտէն գըյմէթլի տիր :

(բ) Լէրենցիտա, տին նէ տիր, պիլերմիսին . ազըն
իսպաթը տորր : Մէնին ազընա քիպրինէ նիսպէթ՝
սէն պու տիւնեատէ էն գըսաա ազըլը ատամտան
աշաղա սըն : Պէն պու իսպաթլար ըլա, սանա ա-
գըլսըզ տէմէյէ մէճպուր օլույօրտոմ, գապահաթիմ
վան մը . պէն սանա եագըլմայաճագ լագըրտըլը տա-
լա ազըլմտան չըգարմամ : Իլա՛հի . սէնին դալպինէ
եա հիճապ, եա գօրգու Թէսիր էթմէյէճէքփի : Տա-
հա պիր մուրտար պէօճէք կիպի չամուրտա տօլա-
նըր սուրըրմուտուն : Իլթէ պէն՝ սէնի մուհափա-
զա էտէն մէլէք կիպի գանապլանըփ, սէնի եէրտէն

այլըրտըմ, երլարղարն օրոուսունա չըգարտըմ. մէ-
 լէք կիսի սէնի էն իրի երլարղարն արասընտա
 կէզտիրտիմ, իքի եանըմըղ սըրա սըրա երլարղար .
 պուսուտար սյաղըն ալթընասա, սէնի էպէտի ալա .
 հըն սարայընը կէզտիրտիմ, Թախթընա եագընատէք
 կէօթիւրաիւմ : Մէն տահա օ սէֆա տէտիլին զէհիր
 տէն վազ կէչմէղմիսին . օ սէֆա տէտիլին պիր գայ-
 նար քէօփիւք տիւր, գայնամասան տուրտուգլայի,
 տիպիստէ պիր աճը էօտ գալըր : Սօնու կէլէն սէ-
 ֆա՝ պիր էօլմէղ զաթէ լայըգ շէյ տէյիլ տիր : Տօ-
 զնրքէն էօլէն սէֆայէ՝ սէֆա տէնմէղ : Պիր տէմնէ
 կէլիփ կէչիփ, գալըպտէ հիճասպ նէտամէթ սրագան
 սէֆայէ՝ սէֆա տէնմէղ : Մէն շէրէֆի պու գատար
 սէվէյօրքէն, օ սօֆու տէտիլին ատամլարը իըրփու-
 լայարագ, հաթթա քէնաի նէֆսինի իըրփալայա-
 րագ, էպէտի շէրէֆինէ տահա պէօյլէ գատտ էանը
 միսին :

(4) Պու րէճա՝ գապուլ զըղնմայաճագ րէճա տէլ
 իլ սանըրըմ. լաքին հայ ինսան գըսմընըն համագա-
 Թի հայ . պու պիր րէճա աըր քի, քիշէյէ հիշ պիր
 շէյ Թէսիր էթմէյիճէ, ինսան ինսան պու րէճայը
 էտէր : Մանա եէնիտէն իպատէլար կէթիրմէյէ՝ տա-
 հա հարարէթլէնէյիճի : Ֆիլանարոս էօլաիքտէն
 սօնըրա, սանա էթտիլի նասիհաթլէրի ԹուԹտուր-
 մաղա, պէն վարայըմ սանա եէնի մաստէլէրմի ա-
 լայըմ :

(7) Պէն արթըգ մէտոլէրիմի քէսէր, սուս օլու-
 րում : Պէօյլէ կէվէք մէտոլէրէ սէն կիւճէնմէղմի-
 սին, ա՝ քէրիմ ալաճ, սէն հէմ ալաճ սըն, հէմ ին-
 սան սըն, հէմ ինսան իչին ալաճ սըն : Ինսանըն
 տիւշիւնիւփ իպատէթ էտէճէյի՝ անճագ սէն սին :
 Մէն փէտէրինին գուճաղընսան էնիփ, կէօյլէրին
 կէօյիւնիւ՝ եէր իլէ ուղարարտըն : Ճան շէքիշէ-
 րէք պի կիւնտոճ ճանընը Թէսլիմ էթտին : Էճէլիմ
 հիւքիւմ ատասընը՝ հաչընըն աղաճընա վուրուփ գըր-
 տըն : Էճէլ ինսան գըսմընա տիշ կէչիրմիշ իքէն, սէն
 շէքիփ աղընտան ալարն : Ճէննէթ գափուլարընը
 քէնտի տիւշմէնլէրինէ աչտըն, վէ եղլիէթտէ օլան
 գարտալարընը՝ պու Թիւքէնմէղ պօրճա պէտէլ օլան
 իւճրէթլէրին ալմաղա կէօնտէրտին : Ինսանըն գա-
 պահաթի օլ գատար պիւշիւք քի, էօտէմէի միւմ-
 քին տէյիլ իքէն, սէն՝ իւմիտ քէսիքլայինի ետագ-
 էտիփ, իւմիտուիլլի սահա պիւշիւք գատպահաթ ոպը

այօրսուն , վէ սէվինձի պօրճ գօյօրսուն • հասըլը քէ
 ւամօ վասֆօ օլունմազ մուհապպէթիստէն , պէնի ա
 տէմ արասընտա օլմագտան իօշլանըրսըն : Պու նէ
 լիսան տըր • Ճէննէթտէն մի էնմիշ • ինտան էվլատը
 նա , կիւնուհքեար ինսանա , պէջլէ շէյ սէջլէնմիշ
 մի տիր : Պու սէնին մուհապպէթիսէ նիսպէթէն
 տիւնէանըն հիքմէթլերի հիքմէթ մի տիր : Պու մու
 հապպէթէ կճէլին էօլիւմիւ տիւր , իւմիտսիղլիյին ի
 ւաճը տըր , վէ էպէտիլլիքտէ շալլըզ իլահլէրինին
 սէպէպի տիր : Պու սէօզլէր մէլաիքէնին ահէնքլի
 մագամընտան թաթլը տըր • քիշինին Կալպինէ տէվա
 օլուր , վէ կէճէնին գարանլըզը կիպի գարա տիւշիւն
 ճէլերէ տալըշ պիլէ օլսա , էինէ սէվինտիրիր շազ
 էտէր • Թէքմիլ մութլուլուլուն՝ պիզէ փիշինձէ շէշ
 նիսին ալտըրըր , վէ ճանըմըլ թէնտէն այրըմատան ,
 պիզի մութլուլուլա նաիլ էտէր :

ԿԻՃԵԼԷՐԻՆ ՍՕՆՈՒ :

ՄԱՏՇԻՐ ԿԻՒՆԻՒ

ԳԱՍԻՏԻՑ

ԳԻՐԻՆՃԻ ՖԱՍԼ

Իւեր՛ պիւյիւքէրին պախթընը, ֆա-
թի՛նէրին շանընը մէտօ՛ հեթտիյի եէր-
տէ, տեւէթէրին թալիինի, վէ ինսան
գուտրէթինին օ սալթանաթ իւնվանլա-
րընը օգուտուղու եէրտէ, պէն վագըթ-
լարըն ախրընատէք վարըփ, ինսան էվ
լատընըն կէօյիւ էօնիւնէ, կէլէճէք զա-
մանտա օլաճագ՝ տաճա աճաիպ ֆասըլ-
լար աջըփ, պիզիմ ճէնք մէյտանլարըն-
տան գորգունճ սէյրանլար կէօսթհրէյ-
իմ: Միլէթլէրի ճէմ էթտիրէճէք պօ-
րունուն հիքմէթլի սէսինի գուլագլարը-
նա էօթտիւրէյիմ: Ղան չէքիչէն թա-
պիաթին սօն ինիլթիլէրինի իշիթտիրէյ-
իմ՝ տիննեանըն գարղաշալըղընը, եէրին
կէօյիւն երգըլտըղընը կէօսթհրէյիմ:
Իճէլին հիւքիւմ ասասը գըրըլտըղըն
կէօրսիւնլէր . էօլիւլէրի տիշարը աթ-
մագ իչին, մէզար տիպլէրինին չալգան-
տըղըն կէօրսիւնլէր . էպէտի հաքիմ կէ-

լիւի, ճիւղէսինին շերիաթինի Փաօլ,
վէ էպետի գըսմէթէրինի հիւքմ էթ-
տիլին իշիթսինէր:

Գօրգոնյա սէվինճ՝ արասընտա մուսլ-
լադ տուրուփ, ճէսարէթիմէ պագար,
պու թէտպիրի պէն մի գուրտում տէլի,
քէնտիմ քէնտիմէ թիթիրէյերէք պօ-
րարըմ: Օիրա կիւնտիւզիւն կիւնէշի,
կէճէնին երլտըզլարը, հէր նէ քի կէօր-
միւշ իւսէ, պէնիմ պու թէտպիրիմտէն
չօգ աշաղա տըր: Պէն պու թէտպիրի
գուրալտան պերի, ինկիթէրրանըն թախ-
թընտա գուտրէթինտէ՝ նէ պիւլիւքլիւք
կէօրիւյօրում, նէ սալթանաթ. պէնիմ՝
թէրթիպ էթտիլիմ պէյթէր՝ պու օլ-
տուղում աիւնէայա սըղար շէյ տէլիլ:
Տարի քէաինաթտէ տաղընըգ տիւնէա-
լար, էթրաֆըմը սիզ գուշատըն. վէ սիզ
մէլէքէր, զաթընըզ ըիւթպէնիզ հէր
նասըլ ըսա, օլտուղունուզ մէքեան հէր
նէ գատար ուզաղ ըսա, կէլին, պէն կի-
պի պիր աճիզ ինսանա եարտըմ էտին:
Մէտհինի օգույաճաղըմ՝ էպետի էֆէն-
տինիղին իզգէթի տիր:

Եւ զաթէրին սահիպ մութլագը,
մէլէքլէրին գափանըփ սէճտէ էթտիլի
թանղըր. սէնին մուրատընըն պիր իշա-
րէթի իլէ, շու կէօրիւփ հայրան օլտու-
ղումուզ շէյլէր, շու կէօք եիւզիւնտէ ը-
շըլտայան տիւնէալար, կէճէ գարանլը-
ղընտան, հիչէր կիրտապընտան սիւրիւյ-

լէ տիշարը ուղղայրփ , պօշ եհրլէրէ տի-
զիւմիւնէր իսէ , օ գուտրէթիսին էսէրի-
նի պաննա տա տույուր . հասսէլէրիմին
չալգանթըսընը , ճանըմըն գարանլըզը-
նը տէՖ էյլէ . ճանըմա իլհամ , իգտամը-
մա եարտըմ , վէ զիհնիմէ պիր գուվլէթ-
վէր քի , սէյլէյիճէյիմ մատտէնին պիւյ-
իւքիւյիւնէ ույղունն օլսունն :

Մտամ , կէօզիւնիւ գալտըր , ճիհանըն
կիւզէլլէյինի սէյր էյլէ : Շ ու եհր եիւ-
զիւնէ պագ . օվալարընըն շէնլլէյինէ պագ .
էվվէլ պահարըն չիմէն իլէ չիչէյիլէ տէօ-
չէտիյի հալըյա պագ . կիւզ այլարըն տօ-
նաթտըզը պիշքին մահսուլարընա պագ :
Տէրեալէրին ինիլթիսինի տինլէ . լիման-
լըգտա գըմըլտանմայան կէմիլէրի՝ սիւ-
րիւքէյիփ եիւրիւտէն տաղ կիպի տալ-
ղալարընա պագ : Տաղլարըն թէփէլէ-
րինտէ էՖլաքէ սէր չէքմիշ օրմանլարա
պագ . տէվլէթլէրէ սինօր քէսիփ , իգ-
լիմէրի այըրան՝ սէլ կիպի ագար չայլա-
րա պագ . տէվլէթլէրին խազինէսի՝ ալ-
թուն կիւմիւլ մատէնի՝ չուգուր տէրի-
լէրէ պագ . էթրաֆընա կէօլկէ սալմըշ՝
հէյպէթլի թէփէլէրէ պագ : Շ ու ազիմ
չէհնրլէրէ , եհր կէօթիւրմէզ օրտուլար
ասքերինէ , սայըյա կէլմէզ տօնանմա սէ-
ֆինէլէրինէ պագ . վէ ալպիյօն՝ պօղազ-
լարընտա եաթըփ էվրօփայա հիւքմ է-

տէն՝ ազիմ տօնանմայր կէօր : յէր պիւ-
թիւն տիւնեայր կէօրմէյէ կէօղիւնիւն
նազարը եէթիշմէզսէ, սալթ ինկիլթէր-
րա ատասընտա՝ տիւնեանըն մուխթասար
րէսմիւնի կէօր :

(Յտան սօնդրա կէօղիւնիւ կէօյլէրին
Տիքմէթլէրինէ գալտըր . կիւն տօղուսուն
տան կիւն պաթըսընա պագ : () կէօք
գուպպէնին չէվրէսինի՝ կէօզլէր կիւճ՝
իւլէ կէօրէ պիւր . Փըրթընալար՝ խըշ-
մընը իճրա էտէճէք , վէ թանդըր՝ զա-
ղապընը կէօսթէրէճէք՝ թիւքէնմէզ օ-
վալար : Վութպու փարլատան մէշալէ-
լէրէ պագ , Տէր պիւրի մէվսիմլէրէ եօլ
կէօսթէրիփ , սէնէլէրի տէվը էտէր .
տիւնեա գուրուլալտան պէրի՝ պէօյլէ Ը-
շըլտայրփ , նուրլարը գաթ՝ ա թէնգիլ օլ
մուշ տէյիլ : Տէվրլէրինին պիւթիփ պաշ-
լատըղընա պագ . տէվը էթտիքլէրի տաի-
րէ՝ նէ թիւքէնմէզ մէնգիլ տիր : Պու
պինլէրճէ երլտըղարըն պիւրի պիւրի իւս-
թիւնէ տօլանրփ կէզտիյի՝ նէ էօլչիւսիւզ
էերլէր տիր : Պու պինալարըն պիւյիւք-
լիւյիւնէ , թէմէլլէրինին մէթանէթիւնէ ,
պագըփ Տայրան օլմա՛ղ մը սըն : Պուլար
էպէտի էաշամաղա լայրգ շէյլէրէ պէն-
ղէմէ՛ղ մի : Հայ Հայ . օյուսա Տէփ մաճվ
օլաճագ , Տէփ պիշքին թօխում տանէլէ-
րի կիպի տէօքիւլէճէք . շէօյլէ քի տիւն-
եանըն օլտուղու մէքեանը , կէօք գուպ-
պէնին դասլատըրը եէրի , արայրփ պու .

լամայաճապար : Այ կեջլէրտէ պու երւտըզ սիւրիւսիւնիւն պիր իզի գալաճագ , նէ եէրտէ Սթուար ¹ սոյունուն հիւքմէթ տիյի եերլէրին պիր էսերի : Սագըթլար հիչ օլաճագ . պիւթիւն տիւնեա սիլինիփ , եէրինտէ պիր զէրրէ պիլէ գալմայաճագ :

Այլէճէք վագթին պիր տէվրինտէ , վագթի՝ թէզ մի կէճմի , գատէր տէՖ . թէրինտէ սըր տըր . պէլքի թօփրազըն եիւզ պին տէՖ ա տաճա մաճսուլու ալընտըգտան սօնդրա , պէլքի տիւնեա Փասըլարը պին տիւրլիյէ տաճա թէպտիլ օլտուգտան սօնդրա , էսքի տէվլէթլէրին երգընթըսընտան եէնիլէր զուճը էտիփ , սաիր պուրպօնլար ² , վէ էյեր ինսանլար լայըզ օլուրսա , սաիր աննալար ³ կէլիփ , սաիր մէմլէքէթլէրտէ հիւքեուլմէթ էթ տիքտէն սօնդրա , ազըն ինսան գըսմը՝ իքի պին երւ մուգատտէմ օլան թարիգտէ չալգանըփ , պիր պիրլէրինի եէտիքլէրի կիպի , շիմաիքի ինսանլար տա տիւնեանըն երգըլաճաղընը , կիւնէշին սէօնէճէլինի , խաթըրլարընա կէթիլմէտիքլէրի անտէ , օլ մուսիպէթլի կիւն կէլէճէք տիր . . . ույանըն տիւնեալար , ույանըն . միլէթլէր սահիպլէրի , իշիտին տէ թիթիլէյին . . .

1 Ինկիլթերրա գրալընըն սոյ ատը տըր :

2 Պուրպօն Փրանչա գրալընըն սոյ ատը տըր .

3 Աննա՝ օ վագթին ինկիլէզ գրալիցաաը տըր :

Պիր գալըն պուլուտ գալգըփ կիւնէ-
 շի գափար , տիւնեանըն մէմէքէթլէ-
 րինի պիր ղաֆիլ կէճէ պասար : Տիւզ
 կեարլար գալգըփ , օրմանլարը երգար
 տար տաղըն էտէր . օ մէթին տաղլար
 գըմըլտանըփ , թէփէլէրինտէքի սերվի-
 լէր կիպի , հավատա սալլանմաղա պաշ-
 լար . տէրէլէր եարըլըփ , կիրտապլար ա-
 չըլըր . տէնիզ՝ թա տիպինտէն չալգա-
 նըր , տալղալարը՝ ինլէյերէք աթըլըփ ,
 էօնիւնէ սէտտ օլան գըլըլարը պասար :
 Այըն պէյազ չէհրէսինի՝ գանլը լէքէ-
 լէր էօրթիւփ գըգարտըր . կիւնէշին նու-
 րանի քիւրէսի՝ գարանլըղա պաթար :
 Աէօք տուրմայըփ տէրինտէն կիւրիւլտէր ,
 կիւրիւլթիւսիւ տիւնեանըն պիր ուճուն
 տան պիր ուճունա թէքէրլէնիր կիտէր :

Պիր տէ գազա պօրուսու՝ եարըսը
 պուլուտ իչինտէ , եարըսը աչըգտա գօր-
 գունճ սէտասըն էօթտիւրմէյէ պաշլար .
 կիւրիւլթիւսիւ եէր ալթընա իշլէյիփ ,
 տիւնեանըն թէմէլլէրին սարսաճագ . . .
 գօրգուլարընտան՝ սաղլար էօլիւփ , էօ-
 լիւլէր տիրիլէճէք : (Ը)ապիաթի գօրգու-
 տաճագ՝ էօյլէ պիր հէյպէթլի սէս իշի-
 տիլմիշ տէյիլ տիր : Շ էյթան հավալար-
 տա տուրուփ , եարատանըլան ճէնքլէշ-
 տիլի ղաման , ՚նէ չալընան պօրուլարըն

1 Միլթօն շաիրին ղայո օլան ճէնէի ֆասընտան
 պահա էտէր :

սէտասը , նէ շէյթանլարըն պաշընա չա-
թըրտայան եըլտըրըմլարըն շամաթասը ,
նէ ճէհէննէմէ տէօքիւլիւրքէն օ զօրպա
ասքերին չըղըըմասը , էօյլէ գօրգունձ'
տէյիլ իտի :

Մէլէքլէր օ գօրգոյլա տէօքիւլտիւ-
լէր իսէ , թօփրագ էվլատարը նիձէ է-
մին օլուփ թիթիրէմէյէճէքլէր : Ֆազի-
լէթ տէտիքլէրի՝ թէմպէլլէյ իլէ օլմաղ ,
ղայրէթ իլէ սաթըն ալընըր : Ֆազիլէ-
թի էտինիփ սագլամաղա՝ զահմէթ մէ-
շաղգաթ չէքմէլի , զայրէթի էլտէն գօ-
մամալը : Մէղարըն պերիսինտէ՝ կիւ-
նահարզ վէ րահաթ տէվլէթ օլամաղ .
գազալար պիր պիրինի գօվալար : Տիւն-
էատէ պիղիմ արայաձաղըմըլ՝ պարըըգ-
լըղըն րահաթ սէֆասը տէյիլ , իլլա ճէնք
իչինտէ զաղանըն րահաթսըզ սէֆասըը
արամալըըզ :

Քիչի մուգատտերինէ ըիգա վէրսէ ,
թապիաթի տաիրէսինի թէճաուղ էթ-
մէսէ , զէվգ սէֆա՝ քէնտիյի պաշտան չը-
գարաձաղը զաման , վէ կիւզէլլէք՝ էիւ-
զիւնէ կիւլտիյիւ զաման , վէ մուրտար
թամա՝ գուտրէթի նուֆուզու թաթլը
կէօսթէրտիյի զաման , քիչի պու կէլէ-
ճէք վաղթի տիւշիւնսէ , վէ օ գօրգունձ'
կիւնիւն չէյպէթլի թէթիւմմաթիւնի կէօ-
զիւ էօնիւնէ կէթիրսէ , իշթէ պօրունուն
սէսի գուլաղըմա կէլլյօր , իշթէ էօլիւլէր
մէզարլարըն տիպինտէն թիթրէյէրէք չը-

գայոր տէյի, խայալինստէ գուրսա գալպի-
նէ հօյլէ տէրին թէսիր էտէրտի քի, տիւն-
եատէ նիյեէթինի սօղտուրաճագ շէյ սօւ-
լունմաղ ըար . վէ ճէննէթ ճանլարընա
րէֆագաթ էթտիմ գըյաս էտիփ, տիւն-
եայէ իքրահէն պագարտը : Եօյլէ ա-
տամա էճէլ նաֆիլէ գօրգու վէրիւր, էօյ-
լէ ատամ՝ էէնէճէյինի սահիճ պիլիփ,
էճէլէ քէնտի մէյտան օգուր, վէ կէօրէ-
ճէյի սէֆանըն իւմիտինի՝ շէքտիյի պէլա-
լէրտէն պահս էտէր :

Պու գըլամէթ կիւնիւնիւ պու գատար
գօրգուլու էտէն՝ կիւնահ տըր : Մէն կիւ-
նահտան սագըն տա, պէն օ էօրֆիլու
կիւնիւ սանա թարիֆ էթտիյիմտէ գօր-
գու տույմագսըն :

Ելըան պիզէ զարար վէրէճէք օլտուգ-
ճա, հէր կիւզէլլիյի գօրգունճ կէօրիւ-
նիւր . պիւր սըգ չիմէնէ պիլէ էագլաշմա-
ղա գօրգարըզ . լաքին տիշէրի տէօքիւ-
լիւփ զարար վէրէճէք շէյի գալմայընճա,
կէօղիւմիւզէ կիւզէլ կէօրիւնիւր . կէօ-
ղիւնիւն շէրէմէթինէ հայրան օլուրուզ,
տէրիսինին տիւզլիւյիւնէ ալաճասընա,
փուլարընըն մինէ կիպի փարլամասընա
պէյէնիւրիզ . պաշընը տիքէր, գուլրու-
ղունու գանղալար, վէլ-հասըլ էփվէլքի
գօրգտուղումուզ շէյլէրինէ՝ սօնղրա խօշ-
լանըրըզ, իքրահ էթտիյիմիզ շէյլէրինի
սէվմէյէ պաշարըզ :

Կէլ իմտի կէլ, ա՛ պէնիմ նէշամ, սէ-

նին մերազի մշտնապես գասավեթի սե-
վեր , գորգունճ շէլերտէն խօշանբը .
սէն հքսերիյեա մեզարլար արասընտա ,
գարանլըգ եերլերտե , սերսերի կեզեր-
սին : Ալէ օ գորգուլու սաաթի պանս
րեամ էլէ . գորգուլու իւմիտսիզլիյին
օ սօն տերէճէսինի , տիւնեա գուրուլա
լը կեօրիւլմէտիք՝ օ էօրֆիւ տեմի սէն
թարիֆ էլէ . օ կիւն տիւնեա եիւզիւն
տե նէ թէպտիլաթ օլաճագ , ինսանըն
գալպինի նէ զարիպ հալէր չալգայա .
ճագ , անղլաթ պագայլմ անղլաթ :

Լ՛Տ . տիւնեա նասըլ թէպտիլ օլտու .
ջօգ աճըյաճագ շէյ տիր : Պիր գաման
քէնտի միհվերինէ եաթմըլ , ազիմ վա-
գար ըլա տեվերինի տօլանըփ տուրուր-
տու : Սայըսըգ երլարզլար էթրաֆընտա
տեօնիւփ , ալայ կեօսթերիլերտի . քի-
մի սէնէ մեվսիմէրինին հիւքմիւնիւ իճ-
րա էթտիրի , էվվէլ պահարըն վէ կիւզ
այլարըն պիրի պիրի արտը սըրա թաթ-
լը թէպտիլաթինի կեթերի , քիմի տե-
րեա էնկինլերինտե սեֆինէլերին կեզ-
տիրի . պիրի տերեալերին սուլունու
կեահ գալարըրի կեահ էնտիրմէյէ թայ-
եին . օպիրի շաֆգըլա տիւնեայէ ըլըգ
վերիփ , տիւնեանըն իքի եիւզիւնէ նեվ-
պեթ իլէ նուրունու կեզտիրմէյէ մէմուր :
Թանղըրըն պեօյլէ նազարընտա օլան
տիւնեա , եարատանըն պու գատար րահ-
մէթ եաղտըրտըլը եեր , զեվգ սեֆա

մէքեանը , շիմտի եիւզտէն տիւշմիւշ ,
 գարանլըգլարա պաթմըշ , իւմիտսիզ մու-
 սիպէթէ տիւշար օլմուշ : Բըգ վերէ-
 ճէք պիր կիւնէշի եօգ , հավատա ու-
 չուշան երլտըրըմլարըն փարըլթըսընտան
 դայրի բըգ կէօրմէյօր . տաղլարը տէվ-
 րիւմիշ , էն մէշնուր չայլարընա վարընճա
 գուրոււմուշ . պիւթիւն եիւզիւ պօզուլ-
 մուշ գարըշ մուրուշ պիր երգընթը , հիւ
 պիր շէյէ պէնգէմէշ՝ վիրանէ օլմուշ :
 Թանղըրընըն Թախթը ալթընտա՝ գօր-
 գուսուղ օլաճագ հիւ պիր շէյ եօգ :

Եւ տիւնեա էյ . իշթէ սէնին սօն գըս-
 մէթին : Սանա հիւքմ էտէն կիւնահ-
 քեար սահիպինէ՝ օ զաման նէ՞ Թէսէլ-
 լան վար էտէճէք , օ հալինտէ՝ սըղընա
 ճագ պիր էմին եերին վար մը կէօսլթէ
 րէճէք : () ատամ , օ սէնին փատիշահ
 լըգլարընա Փօտուլանան ատամ , հատ-
 տինի պիլիփ , քիպրի նէրէլէրէ էնէճէք
 տիր : Երէրտէ սիւրթիւնէն պէօճէք
 տէն քէնտիյի Փարգ էտէն՝ ալա էնտա-
 մընա , վագարըլ Թավըրընա , լանէթ օ
 գույաճագ տըր : Երին գուրտու տա
 քէնտի էմալի օլտուղունու , օ տա քէն-
 տի եափըլտըղը չամուրտան եափըլմըշ
 օլտուղունու , շիմտի անղար : Թիթի-
 րէյէն եիւրէյի նէ գօրգուլար չէքէճէք :
 Եւ գատըր ալլահ , էլինին էմէյինի նի-
 չին պէօյլէ եիւզտէն պրագըյօրսուն : Սէն
 ա՛ պէնիմ գուրթարըճըմ , սէն քի սաաթ

սասթ ճան չեքիչիփ , էճէլ ազըլլարը՝
սէնինն ոլ թիթիրէյէն տամարլարընըն
հէփիսինէ իլէտի , սանճըլարը սըզըլարը
հէր հապսէնէ մըխ կիպի սանչտը . զալլմ՝
էճէլ՝ սէնի գարանլըգ մէմէքէթլէրինէ
պիլէ կէօթիւրտիւ . վէ էճէլէ միւպթէ-
լա ինսանըն չէքտիյի՝ նէ մուսիպէթլի
սըրր ոլտուղուն անղլատըն . պէնիմ օ
տար սասթիմտէ՝ պէնի սէն հըֆգ էյլէ :

Փատիշահընա խըլանէթ էթմիշ պիր
սէֆիլ՝ զազապընտան գօրգար , փատի-
շահըն հուզուրունա չըգամայաճաղընը
ազլը քէսէր , գօրգուսունտան՝ եիւրէյի
տուրմա գաչ տէյի էօյիւթ վէրիր . վա-
թանընը թէրք էտիփ , տիյարի ախէրտէ
վարըփ սէլամէթին արայաճագ ամմա ,
փատիշահ Ֆէրմանը էօնիւնիւ քէստիր-
միշ , շէտիտ էմիրլէր լիմանլարը գափա-
մըշ . լա իլաճ վաթանընտա հապս ոլուր
գալըր . վէ օ սէլասէթինի ումտուղու
լիման քէնտիյի ճէլլատ էլինէ վէրիր :

Եւյլէ տէ օ կիւնտէ , ինսանլար մէշ-
րիգտէն մաղրիպէ , զիւհուրտէն գու-
թուպէ սէյիրտիփ , ալլահըն զազապըն-
տան գուրթուլաճագ եէր արայաճագ-
լար : Եթէլէր՝ պիգի էօրթիւն . տէր-
եալէր՝ պիգի եութուն , տաղլար գայա-
լար՝ պիգի տիպինիղտէ սագլայըն տէյի
հայգըրաճագլար : Եթէն կիւնահքեար-
լարը տէնիզլէր տիշարը աթըրփ , մու-
գատտէրլէրինէ կէօնտէրէճէք . տաղլար

տա սագլարսա, հասս Էտիփ, ազապ վագ.
Թի իչին սագլայաճագ :

Կէլ իմտի ա Թամա, օլան պիւլիւբ.
լիւբէրինի մէյտանա տեօբ : Մ' զէնկին.
լիբ, հինտիսթանըն մալինի Էօնիւմէ տեօբ :
Վագըլ կիպի տօնանմըլ ասմալար պաղը,
կէլ շերպէթինին Թաթլըլըղնը մէտհ
էլլէ : Չէհրէ կիւզէլլիլի, կէլ օլան շիրին.
լիլինի կէօսթէր : Հայ հայ, Էպիտի էյ.
լիբէր արղուսու խաթրըմա կէլտիբճէ,
վէ ճանըմ աշգ ըլա ԹուԹուշուփ, հաղ.
րէթի կէլէզին Էանար արապասը կիպի,
կէօլէրէ տօղըու չըգտըգճա, հէփիսին.
տէն իպա Էտէրիմ : Վճէլ գօրգուսու.
նու կիւլիւմնէյիբէբ կէօրմէբ, Թէնիմ
չիւրիւսին տէյի ահ Էթմէբ, Թէնի խա.
րապա Էիւղ ԹուԹտուղունա սէվինմէբ,
մէզարըն Էագլաշտըղընա խօշլանմագ,
էյ ազիզ տին, պուսլար հէփ սէնինլէ օ.
լուր . տիւնեա Էիւգիւնտէ հէփ սէն սին,
գուսուրու հիչ տիր . վէ պէն պու տիւն.
Էատէ՝ ճանըմլա ալլահըմտան ղայրի շէյ
կէօրէմէյօրում :

Մ' ճանըմ, շու ճանսըղ մախլուգլա.
րըն իԹաաթ Էթտիլի Թանղըլլա՝ սէն տէ
տուրմայրփ սէճտէ գըլ : (Խլար Թանղ.
րընըն Թայեին Էթտիլի նիզամտա կիթ.
սէլէր տէ, նիզամտան չըգսալար տա,
Էինէ օ Թանղըրընըն Էմրինի իճրա Էատը.
լէր : Մ' Թէշէր՝ Էագըճըլըղն Թէիսիր
Էթմիշ իսէ, սուլար՝ փէքիշմիշ տուրմուշ

ուսա, թանդըրնն էմրի իլէ տիր: Վան լարա սուսամը՝ տերեա ճանաւարլարը, թանդըրնն մուրատընն պիր իշարէթի իլէ զապթ օլուր, վէ եապանի թապիա. թինի թէպտիլ էտիփ, ինսանա տօսթ օլուր: Մէն անազիզ, ատա պալըղըն գարնընտա, կէճէ գարանըղը կիպի գօրգունճ եէրտէ, տիշ տէնիզին տալզալարը՝ պաշընտան եուգարը կիւրիւլտէյիփ չալգանտըղը եէրտէ, սէն իւչ կիւն կէօմիւլիւ գալտըղընա՝ շէհատէթ էտէրիմ:

Կէօք կիւրլէր, շիմէք չագար, գայ չըգմը՝ տէնիզին եիւզիւնտէ ըիւզկեարլար ճէնքլէշիր, տաղ կիպի տալզալար քէօփիւրմիւչ, հապայա չըգտըգճա հէն տէքլէր աչար, էճէլ սէյիրտիր, քէնտիյի շաշըմը կէմիճիլէրին էօնիւնէ չըգար: Փագըրլար թիթիրէյերէք կէչմիշ ամէլէրինի պիր քէրրէ կէօզլէրի էօնիւնէ կէթիրիրլէր, գօրգուլարընտան ղայրէթլէրի քէսիւր, էլլէրի այագլարը պաղլանըր, տիլլէրի թութուլուր, գաթի իւմիտ գալըրլար: Փըրթընայը էնտիրմէյի նէ աղլամանըն Փաիտէսի վար, նէ եալվարմանըն: Կէմիյի մալ իլէ եիւքլէթմիշլէր, օնու տա գուտուրմուչ տէնիզէ վէրիրլէր: Պարի պունոնլա օլսուն՝ ճանլարըն գուրթարա պիլսէլէր: Խոյյը, Փըրթընանըն տինէճէյի էօգ. կէմի պաթայօր ղայրի չարէ էօգ. քէնտիլէրին գուրթարմագ իչին, Փագըր փէյղամպէ.

րի թուութարլար տէնիզէ աթարլար : Փէյ-
ղամպէր տիպէ չեօքէր , սուլար իւսթիւ-
նիւ հօրթէր կէչէր հօլմիւշէր սըրասընա :

Աքին փէյղամպէր հօլմէտի . սահի-
պի մէրհամէթ էթտի գուտրէթլի էլինի
ուզատրփ , գուլունու գուրթարտը : Ամր
էթտի , Ֆըրթընայը հնտիրտի . տալղա-
լարա թէմպիհ էթտի , գուլունա պիր
րահամ եաթագ պուլտուրուփ , հօրսէ-
լէմէյէրէք սագլաթար . տէրեա ճանա-
վարլարընը զապթ էթտի . ճանավարլար
իքրամէն կէրի չէքիլիփ , շիքեարը կէօր-
միւշ իքէն , երթթըճը օլտուգլարըն ու-
նութտուլար . պու եէնի կէլէն միւսա-
Փիրէրինէ՝ պիւր դարազ պագըփ , էթ-
րաֆընտա օյնաշմաղա պաշլատըլար :

Աշթէ պիր հիքմէթ տահա . սահիպի
սէսինի տէնիզին տիպինէտէք էշիթտիր-
տի . ա՛ գօճա ատա պալըղը , թանղըր սե-
նի չաղըրըօր , իշիտիյօրմուսուն : Ալիլ .
սուս օլուփ , սէսինէ գուլագ վէրիր . սա-
հիպինին էմրինի իշիթտիքլէյն , սէվին .
ճինտէն աթըլըր , տալղալարըն արասըն-
տա օյնաշըր , սուլարը Ֆըրթընա կիպի
չալպար . կէզտիլի եէրտէ տէնիզլին գու-
մունու սուլունա գաթըփ պուլանտըրըր .
տալղալարընը սալլայըփ սալլայըփ գըլըա
չարփար :

Աիր տէ չէնէլէրին այըրըփ պօղաղըն
աչար քի , իչէրիսի զէլգէլէ զօրունտան
փաթլամըշ կիրտտպա պէնպէր . փէյղամ .

պէր իչերիյէ տօղրու պագըփ , էթրաֆը-
նա կեօզ կեզտիրիը , զալիմ տիչլերինին
գըլազըսընտան զօրգար . հէլէ իչերի կի-
րիը , օ ճանլը գալիյօն ուլա՝ տերեալերին
կեա՛ճ եիւզիւնտէ , կեա՛ճ տիպինտէ կեզ-
մէյէ պաշար :

Վարա եէլ Ֆըրթընասը կիւրիւլտէ-
տիյի եերտէ , կեա՛ճ տալըալարըն թէփէ-
սինէ չըգըփ , կեա՛ճ Ֆըրթընանըն չալ-
գայամատըղը՝ տէնիզին տիպ սուլարընա
գօրգուսուս էնիփ չըգմագ , պէնի աուէմ
պէյնինտէ՝ եալընըզ պու փէյղամպերէ
գըսմէթ օլմուշ տուր : Տերեալերին տայ-
անտըղը տիպ թէմէլլերէ , տիպին կիր-
տապ գույուլարընա , եալընըզ օ էնմիշ :
Պու փէյղամպեր՝ իսգանտիլին էնմէտիյի
եերլերտէ եաշատը , վէ էճէլին թէնճա
մէմլէքէթլերինտէ սաղ սէլիմ կեզտի :

Պու հիքմէթտէ իքի կիւն իքի կէճէ
եաշայրփ , մերճան օրմանլարընտա , գուժ
օվալարընտա , քիմնէնին կէօրմէտիյի թէ-
փէլերտէ վարթալարտա կեզտի եաթտը :
Իւչիւնճիւ կիւնիւն շէֆագը՝ գըլըլարը
սէչտիրիփ , սուլարըն եիւզիւնիւ ըշըւ-
տաթմաղա պաշայրընճա , տերեալերին
փատիշա՛ճը՝ սույուն եիւզիւնէ չըգըփ ,
եարատանըն էմանէթ էթտիյի , օ նա-
զիք վէ մուպարէք միւսաֆիրի՝ ուսուլ-
իլէ գարայէ թէսլիմ էթտի :

ՄԸՆՇԵՐ ԿԻՒՆԻՒ

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ:

Իշթէ պէնի ատէմ շիմոի ույանըր .
պինլէրճէ սէնէտէն պերի եաթտըղը եա.
թագտան շիմոի դալգար . օն պին սէ-
նէտէն պերի տալտըղը ույգուտան շիմ-
տի այըլըր տա , պիր եէնի տիւնեա գըյ-
ըսընա տօղրու ուզանըր : Պէնիմ աշգըմ՝
քիմի չօպանլարը , քիմի փատիշաչլարը
մէտճ հտէնլէրին աշգը կիպի տէյիլ : Իւ-
լա քէնտի նէշաթինէ ույուփ , թիւքէն-
մէզ կպէտիլլէյէ չըգար . սէօյլէտիյիմ
մատտէ՝ ալէմէ տաիր տիր , վէ օգուտու-
ղում պէյթլէր՝ ինսան գըսմընա էլզէմ
տիր :

Պօրու պիր տաճա չալընըր : Պու տա՝
տիւնեատէ եաշայանլարըն ճիւմլէսի ճէմ
օլմնղան խապեր տիր : Ըլէմին ճէմ օլա-
ճաղը օվայը աչըփ ճազըրլայան շէտիտ
գայլար գասըրղալար՝ հօնլէրինէ կէլէն
շէհրլէրի օրմանլարը , տաղլարը թէփէ-
լէրի եըգըփ տէվրիփ պիր տիւզ մէյտան
աչարլար :

Իշթէ մէզարլար աչըլըփ , էմանէթլէ-
րին տիշարը վէրիյօր : Իշթէ թօփրապ .

ճանլանըօր • գուրու քէմիքլէր , տաղը-
նրգ ազալար գըմըլտանըօր , պիր պիրին
արայըփ , պուլուշուփ , պիր օլուփ , հօլ-
մէզ թէնլէր օլուօր :

Րօմա ճումճուրու ալէմէ հիւքմ էթ-
տիյի եէրտէ , քէնտի՝ պօմպէյոսուն՝¹ հիւք-
միւ ալթընտայրտը : Պօմպէյոս կիպի տիւն-
եանըն սահիպի ստամ , պիր կիւն ղայպ
էթմէյլէ² քէնտի տէ ղայպ օլուփ , ալէ-
մէ ըուսվայ օլտու • պիր աճընաճագ հալէ
տիւշտիւ քի , տիւշմէնի պիլէ աճըտը :
Պիր խահն էլի իլէ գուրպան օլտու • պիր
գանճըգ գանընըն գըլըճընը՝ գանըլա
պօյատը , գանընը մուֆթա տէօքտիւ :
Պարի օ ճէսուր ճանընը ճէնք իչինտէ
վէրմիշ օլայտը : () պիր հօլէնլէրին ինիւ
թիսի , ճէնք պօրուլարընըն սէտասը , պու-
եիյիտին սօն նէֆէսի իլէ պերապեր չը-
գըփ , հօլիւսիւնէ պիր իքրամ օլայտը :
Խայր • հէմ իքրամսըզ , հէմ ինթիգամ-
սըզ հօլտիւ կիթտի :] յօթէ եանտա չէ-
զար խասմինին պաշըլա՝ տիւնեանըն հիւք-

1 Րօմա ճումճուրունուն գօնսօլօսու :

2 Րօմա հիւքեումէթինէ թալիպ օլան չէզար պիր
թագթիլ թամըլը ճէրպ էտիսի , պիր միգտար աքէր
իլէ թոմա իւսթիւնէ կէլտիքտէ , պօմպէյոսուն յա-
ւէրի խըյանէթէն էիւզ չէվերիփ , պօզզուն վէրեր :
Պօմպէյոս ճանընը գուրթարմագ իչին , պիր կէմի
իլէ մըսըրա գաշար • մըսըր փատիշահը տօլօմէոս պու-
նու գարըլամաղա իքի քիշի կէօնտէրիր • վէ կէմի-
տէն սանտալա գօլուփ , գարսյա կէօթիւրիւքէն ,
հօլտա թէփէլէրլէր :

եռմէթինի քէնտիյէ հէտիյէէ հտէն գան-
լը հլլէրէ՝ թիթսինսերէք պագտըղը եէր-
տէ , պունուն պաշարզ կէօվտէսինի՝ եա-
լը քէնարնտա տալլալար տէօյէր եա-
թըրտը : () պաշ լլա օ կէօվտէ , հէր
նէ գատար տէնիլլէր աշըրը մէմլէքէթ-
լէրտէ օլսա , եինս պիր եէրէ կէլլէճէք :
() Լ աղիմ իշարէթ վէրիլտիլլէյն կէրէք
հավատա , կէրէք տիւնէա եիւզիւնտէ ,
տիրիլիի գըմըլտանմազ՝ պիր զէրրէ պի-
լէ գալաճագ տէյիլ :

Եազըն կիւզէլ կիւնիւնտէ պիր սիւ-
րիւ արը պիր պիրինս պաղը կիպի , հա-
վատա տիզիլտէր եաթըր , պիր գօնա-
ճագ եէր պէյէնմէզ . լաքին պիր պագըր
դապ չալընսա , սէսինէ մսիլ օլուփ , թա-
գըմ թագըմ էնէր , եագընտա պուլտու-
ղու աղաճըն տալինտէն սաղալ՝ պիր խօշ
ասըրըր տուրուր :

Եօյլէ տէ թէնլէր կէնճէլտիլի զաման ,
ճանը պէլլէի գուլթպէ եագըն տօլաշըր
տուրուրտու , պէլլէի աթէշ կիպի եանան
եըլտըզլարըն արասընտա շաշմըշ կէզէր-
տի . պէլլէի թէնիսինս եաթտըղը եէրտէ
գարար էթմիշ տուրուրտու . եախօտ հէմ
գօրգու հէմ արղու չէքէրէք՝ կպէտի մէ-
քէանընըն էթրաֆընտա տօլաշըփ , գըս-
մէթինս պէքլէրտի . օ զաման թէնի իլէ
պիրլէշմէյէ պէքլէյէն ճան՝ կէլիփ էօլ-
մէզ օլմուշ թէնի իլէ , պիր տահա այ-
րըլմամագ իչին պիր օլուր : Եվլէլլէի կի

պի հօմրիւնիւ իթիրմէք գօրգուսու եօզ .
 Թէնի արթըզ պիր իիրանըր հօմիւրսիւզ
 շէյ տէյիւ . օնտան սօնդրա վիւճուտու
 նու հպէտ-էլ-ապատ գըմըլտատաճազ ա-
 զալարընը՝ երլար իւզիւփ իիրանտըրա-
 մազ :

Պի այնի պիր միմար՝ Ֆիքրինտէ գուր-
 տուզու պինայը՝ մէշէ Թէմէլէր , մէր-
 մէր տիրէքլէր իւզէրինն օթուրթմատանն,
 տէմիր քինէտլէր իլէ , փիրինձ՝ գուշազ-
 ար ըլա պաղլայրփ , սէնէլէրին շիտտէ-
 Թինն գարըզ գօյաճազ՝ պիր մամուր պի-
 նա էթմէտէն , իպթիտա Թէմէլսիզ պիր
 էյրէթի հօրնէյինի եափտըզ կիպի տիր :

Պու մուպարէք հսքի քէմէրին ալթը
 նէլէր կէօրէճէք . տէվլէթլէր դափու
 սունտան , եախօտ օրտուլար իչինտէն չը-
 գան ինկիլթէրրա ելիտլէրի՝ հէր նէ
 ըիւթպէտէ օլսալար , իլիմլէրի Փազի-
 լէթլէրի հէր նէ տէրէճէտէ օլսա , վա-
 ըրփ պիր կիւն գուրտլարը պէսլէմէյէ ,
 տաղըլըփ Թօփրազ քէսիլմէյէ կիտէճէք-
 լէրի՝ մէշուր գուպպէնին ալթընտան ,
 վէ տիպինտէ եաթան փատիշասլարընը՝
 ըայասը այսպ ալթընտա չիյնէր՝ պաշը
 Թաճըլ հօլիւլէր մէքեանը տիւնեա ալ-
 Թընտան , պիր սիւրիւ սուլթանլար , վէ
 սահիպ գրանլար չըգըփ , իւսթիւնիւ սօլ-
 տուրտուգլարըն կէօրէճէք : (Յտա քի-
 շիյէ Թաճ վէրէն զազա գըլըճը տէյիւ ,
 իլլա Փազիլէթ տիր : Վիշի հօմրիւնտէ

նէ գատար էյի եաշամը ըսա , տիրելտիյի
զաման տա օ գատար ազամէ թլի գալ-
զար :

Սէ ինսանլարըն սիւրիւսիւ սալթ մէ-
զար իչէրինտէն , մէզարիսթան թարլա-
լարընտան չըգաճագ տէյիլ , իլլա էվլատ-
լարընըն սէֆաճաթ եերլէրինէ թէմէլ
օլմուշ սիւրիւ սիւրիւ աթալարըմըզըն
քէմիքլէրի՝ պիղիմ սալթանաթլը սարայ-
լարըմըզըն , սէֆամըզա վագֆ էթտիյի-
միզ՝ սէյր վէ էյլէնճէ եերլէրիմիղին տի-
պինտէն տէ չըգար : Այեր եիւզիւնտէ
էօլիւ կէօմիւլմէտիք արսա էօզ . տէնի-
ղին տիպինտէքի գոււմ պիլէ , ինսան լէ-
շի իլէ գարընզ տրր : Տիւնեանըն հեր
թարաֆը՝ ինսան գըրընթըսըլա տօլու-
տուր : Սէ օ գըլամէթ կիւնիւնտէ , ին-
սան գըամը սլայ ալայ՝ օ թութոշան
մէզաբլարտան տիրիլիփ տիշարը ուղըայ-
աճագ :

Աքին հէփիսի պիրտէն տիրիլմէզ ,
հէփ պիր Ֆիքիրտէ ույանմազ . քիմի կէօ-
ղիւնիւ զօր ուլա աշաճագ , կիւնիւն ըը-
ղընտան իւրքիւփ , մէզարտան չըգտըղը-
նը աճըլըփ , կէճէնին գարանլըղընը ա-
րայաճագ : Վիմի տէ չօզ զաման թէճ-
րիւպէ չէքիփ , Փագիլէթի էլտէն գօմա-
մըշ , նէֆսինի եէնմիշ , պէտխուլարա
գարըն գօմուշ , գալի մուրատը՝ զէվգին
սէֆանըն թաթլըլըզընա մէյլ էթմէմիշ ,
զալիմին զուլմունտան գօրգուփ , քէօ-

Թիւլիւյէ ըրզա վերմէմիշ . պու գըյամէթ
կիւնիւնիւ գօրգուսուզ կէօրիւփ , Տէր
պիրի եարալանմազ մէլէք կիպի , եաղան
երլտըրըմլարըն արասընտան սելամէթ
կէչէճէք : Բաճաթ եիւրէքլէրինի՝ նէ
տէօբիւլէն երլտըզլար գըմըլտնտա պի
լէճէք , նէ սարսըլան եէր : Երին տա
զըլտըզընա , կէօիւն երգըլտըզընա , կիր
տապլար աչըլտըզընա , վէ տիւնեայը երգ
մաղա սիւաճլանմըլ թապիւթէ՝ ըաճաթ
եիւրէյիլէ պագաճադլար : Պու ճանլար
օ կիւնիւն սապաճընա տուա էտէճէքլէր ,
վէ էտինէճէքլէրի տէվլէթ կէճիքտիյի
նէ կիւճլէրինէ կէլէճէք :

(Մտա պիւյիւքլիւք քիւչիւլիւր . զօր
տա գուվլէթ գալմազ , Փուգարա սէվիւ
նիր . կիւզէլիք խօրլանըր , եիւզիւնիւ
սագլար : Վրիսթիյան , եաճուտի , միւս
լիման վէ փութփէրէսթ , Տէփ գաճըմա
գարըլ պիր սիւրիւ՝ էֆէնտիլէրինին Տու
զուրունա վարըրլար :

Ընճագ իւմիտ իլէ սէվինճ՝ ճիւմլէ
տէն զիյատէ՝ ինսանա էյլիք էտէնլէրին
տիր : Եա պէն քի չօգ սէնէ տէյիլ տիր ,
պիր գուրտ գատար եօղ ուտում , պիր
զէրրէ , պիր կէօլկէ իտիմ . պու երլտըզ
լար սէօնտիւքտէն սօնըրա , կէրչէք պէն
եաշայաճաճմըլըմ : Տիւնեատէն սօնըրա
պէն տաճա եաշայըփ , մէլէքլէր կիպի
կէզէճէքլիյիմ : Եարատանըն Տուզուրուն
տա տիվան տուրուփ , պէլքի պիր կիւն

ինսան գրամընըն սերենձամընը նագլ է.
տեճէք՝ եհնի տիւնեալար եարաթաղըն
կէօրէճէքմիլիմ:

Մաքին պու տեվէթ պաշլամատան ,
վէ ձանլար տաճա պու էպէտի մէքեանա
վարմատան , կէօլէր կիւրիւտէյերէք ,
Տաքիմ տիր էնէր , ինսանլարըն ձիւմէսի
Տուգուրունտա տիգիլիւր տուրուր :

Պու ազիմ մասլաճաթը Տէլէ պիր գա.
պաճա րէամ էտէյիմ : Մյ պէնտէսի օլ.
տուղում սուլթան , սէօլէյէճէյիմէ իպա.
տէթէլէ գուլագ վէր : Պալօլէրէ տօգա.
նըփ , աղգգաթ էթտիրմէյի՝ մարիֆէթ
եարտըմընա միւճթաճ տէյիլ իմ : Մյալ.
գըն Ֆիքրինի Տայրէթէ գօմաղա՝ նէ տիւզ
մէ նագիլէր լագըմ , նէ եափմա Տիքմէթ.
լէր :

Պագ շու կէլէն ալլաճ էալան փու.
թա պէնգէրմի . Տաշա . սահիճ ալլաճ
տըր . ալլաճ կէլէյօր տէյի եարաթաղը
սայրսըգ տիւնեալար սուս տուրուփ պէք.
լէյօրլար :

Ինսանլար վարըփ գըսմէթլէրինի ա.
լաճագ մէյտանա պագ . էթրաֆընը գօլ
գօլ էօլմէգ րուճլար գուլաթմըշ : Տագ
րէթի ատէմ էվլատլարը՝ տէնիգ տալլա.
սը կիպի պէօլիւք պէօլիւք կէլիփ , օ նի.
Տայէթսիգ օվայա եայլլայօրլար : Տէր
տեվըին , Տէր տեվէթին խալգը կէլիփ
օրայա պիրիկայօր . փատիշաճ վէլատէթի
Թարիլիլէրինի՝ այըրան տեվըրլէր , Տէփ

պիր պիրիննէ գարըշմըշ: ¹ Եմրատ ² ուլա պուրպօն ³ գալապալըղա գաթըլմըշ. հազըրէթի առէմ են քիւչիւք էվլատըլա սէլամլաշըյօր:

Իլիմ, մարիֆէթ, Ֆազըլէթէ եարա. մատըգտան սօնդրա, պօշ շէյ տիր: Պիր մէշհուր առամըն տօղտօղու կիւնիւ պուլ մաղա, էճտատընըն թէվարիխինի եազմաղա, նէ վազըթլար զայպ օլմուշ. ալիմէր գալէմի իլէ նէ ճիլտ ճիլտ քիթապլար եազըլմըշ: Տիւնեանըն էվլէլ վազըթլարընտա տօղան օ մէշհուր քիմսէլերի՝ պու կիւն ալիմէր կէօղլերի իլէ կէօրիւնճէ, նէ գատար սէվինէճէքլեր տիր: Լաքին էյ վաճ էյ վաճ. օ ալիմէր պու կիւն տաճա չօգ էլըլմ մասլաճաթա մէշղուլ տուրլար. չէզար ³ պիլէ էօնլերինատէն կէչսէ, պագաճագ վագիթլերի եօգ:

() նէ գալապալըգ տըր. նէ եալը քէնարընտա փարալանան տալըալարա պէնզէր, նէ օրմանլարտա թիթիթէյէն եափրազլարա պէնզէր. կէօք գուպպէտէ ըշըլտայան գանտիլէր սայըլըր, պունլար սայըլա կէլմէզ: Պիր տէվլէթի երզըփ պիրինի եափան՝ հէյպէթլի օրտուլար, ասքերինին էօնիւ՝ չին սասպաճ ճէնք մէյ:

1 Տիւնեատէ փատիւնչըղը իճաա էաէն պաղտատ փատիւնչը:

2 Ֆրանչա գրալը:

3 Բօմանըն իւք իմիէրաթօրաւ:

տանընա եկեթիւմիշ իքէն, կերիսի սաՀա
գարանլըգտա եիւրիւյէն Թապուրլար .
սէրսէնին ¹ սիւրիւքլէտիյի՝ եէր կէօ.
Թիւրմէզ սսքէր . Թունուս մէմլէքէթին .
տէրումա ճուճուրու՝ մաղըրպ տէվլէթի .
նի սոզարքէն, քէնտի պիր սոզուլուփ,
էօյլէ պիր սոզողուն քի, պիր տաՀա սօ-
զուլսա, բումնըն վատէսի Թամամ օ-
լուփ, տիւնէայը տէօրտիւնճիւ փատի-
շահլըգտան մահրում էտէճէք՝ կաննա
օվլարընտա տէօյիւլէն սսքէրին ճիւմ-
լէսի . սլէնհայմ վէրամիլլի ² օվլարընը
տօլտուրան օրտուլար . հէփիսի պունտա
տրր ամմա, խալպըն գալսալըղընտան՝
օնլարըն չօղլուղու կէօրիւնմէյօր . սույ-
ուն տալղասը կիպի, տիշ տէնիղտէ հէ-
փիսի ղայպ օլույօր :

Ինսան էվլատլարը, շէրիաթա հաղըր
օլուն տէյի, հավատա պիր ետուզ սէս
էօթէր : Եէր եինէ պաշար սարսըմն-
ղա . խալգտա պիր գօրգունճ ինիլթի ի-
շիտիյօրում, ճէհէննէմին մաղարալարը
էօթէյօր :

Մէն էյ ատամ, հէր քիմ իսէն, երլ-
տըզլարըն էն էշրէփի ալթընտա տօղ-
մուշ՝ փատիշահլարըն էն գուտրէթլիսի

1 Աճէմ շահը :

2 Պիրի պավէէրա մէմլէքէթինտէ պիր գասապս,
օպիրի ֆլէմէք սէմթիւտէ պիր քէօյ տիւր քի . է
քիսինտէ տէ մէհուր ճէնքլէր օլուփ, ինիլթիլէր
ֆրանգօրզլարը եէնմիլլէր տիր :

խոն . պախթը զըլըճընը՝ գընընտան
 Տիչ նափիլէ եերէ շէքմիշ տէյիլ խոն .
 նիչէ տէվէթլէրի Տիւքմիւն ալթընա ալ
 մըշ ըտըն . սէն քի Փիւթուհաթ կիւնլէ-
 րինտէ ,, Թանգըլ իսթէրտէ Տիւքմիւնիւ
 կէօյլէրտէ իշէթսին , պու ճիհան պե-
 նիմ միլքիմ տիր ,, տէր խոն , գօրգ իմ
 տի գօրգ , պու սաաթտա . սագըն կէօզ-
 լէրինի գալտըրմա ... Էյ աչգըմ , սանն
 ն-օլույօր . սայրսըն մը պուլաճագսըն ,
 էօյլիւսիւնմիւ պուլաճագսըն :

Պիր տէ անսըզըն գըրմըզը պուլուտ-
 լար տըր կէօք էիւզիւնիւ գապլար . ա-
 ըսսը պիր աղ կէչէր , օ աթէշտէն փէր
 տէ եարըլըր , օ քէնտիյի կէօսթէրմէյէ-
 րէք տիւնեալարը իտարէ էտէն ալլահ
 կէրիտէն կէօրիւնմէյէ պաշլար : () Թու-
 ըուփ Թապիաթի իտարէ էթտիյի եէր՝
 օրասը տըր . օրատան պիր նագար էտիփ ,
 եարաթտըղը շէյլէրի հէփ կէօրիւր . օ
 ըատան եարատըր , օրատան պէսլէր , օ
 ըատան էրգար պօզար . օրատան պիզի
 սէյր էտէր , վէ հավատա մուալլագ սսը-
 լը տիւնեանըն էիւզիւնտէ՝ գարընճա կի-
 պի սիւրիւ սիւրիւ ավարէ կէգտիյիմիզի
 կէօրիւր :

Մլլահըն էվլատը օ մուպարէք միհ-
 ըապտան չըգայօր : Մլլահ . պու կէօզ-
 լէրիմի գամաշտըրան նէ՛ նուր տուր . պիր
 Թախթի ըէվան իւզէրինէ օթուրմուշ ,
 էիւզիւնտէ՝ տիւնեայը եարսթտըղը կիւն

կիպի վագար վար, վէ մէլսիբէյի ճէ-
 հէննէմէ աթտըղը կիւն կիպի էօրֆ վէ
 հէյպէթ վար: Պէլինէ երլտըզտան գու-
 շագ գուշանմը. կիւնիւն նուրու Յէհրէ-
 սինտէ, կէճէնին դարանլըղը գաշարընը
 չաթմասընտա, էյէր ինսան էվլատընա
 պիր խօշ քէրէմ նազարըլա պագմադա
 իրթիքեապ էտէրսէ, ինսանա տէվլէթ
 տիր, էա մութլու օլուր, էա մութլու
 օլմադա պէքլէր: Աքին մադ-ալլահ էօվ-
 քէլի կէօղլէրին ճէվլիբի, զազապ աթէ-
 շի իլէ պագաճագ օլուրսա, վայ հայիմի
 զէ, մուսիպէթ պիզի պասար: Սօլ էլին
 տէ գատէր քիթապը, սաղ էլինտէ զա-
 զապ գըլըճը փարըլտայարագ կէլի:

Իլթէ պու ալայ ըլա տըր քի, էօմրին
 վէ էճէլին սահիպի, շիմէքլէր երլաը-
 ըրմար արասընտա, կէօլէրտէն աշադա
 էնէր: Մէլէքլէր սիւրիւսիւ էօնիւնտէն
 սաֆ սաֆ ալայ կէօսթէրիփ, թաթը
 մագամար ըլա իզլէթին օգույարագ կէ-
 լիլէր: Նըլտըզար էիւքսէքլիյինէ գա-
 ղտար կէլինճէ, օրատա տուրուր. օրատա
 պուլուտար պիր էէրէ կէլիփ, իքի գօլ
 օլուր. վէ քիմի ալ, քիմի սարը մէվճ
 մէվճ տալղալանըփ, պիր գօլու գարսյէ
 տայանըր, պիր գօլու տէրեայէ: Տէնի
 զին տալղալարը թութուշուփ, սուլարը
 գայնամադա պաշար, վէ տիպինէ գա-
 տար ադ փաք քէօփիւք քէսիլիր: Պու
 իքի գօլ պուլուտուն իւզէրինէ, հաքիմ

Թախթընը գուրար . կեօյլերին փէք Թէ միգ մաի բէնկինտէն էթրաֆա պիր զար չէքիլըր , վէ օ պիլլուր կիպի գուպպէտէն աշաղա , պուլուտլարըն էթրաֆըն տա տաղղալանըր տուրուր : Թախթըն այաղը տիպինտէ , էճէլ զէնճիրպէնտ , գըրըգ գըլըճընըն փարչալարը իւզերին տէ պաղըր էաթըր :

Եւպտի հաքիմ պէօյլէ Թախթտա օ Թուրմուշ , բապպանի ճէղալէթինի օնտա կէօսթէրիր . գաֆթանը փիւր րլտըզ՝ հիքմէթլի պիր իշէմէ նազըլ . այաղը ալթընտա պիր նուրանի կիւնէշ փարլար :

() զաման մէլաիքէնին պերի տին պայրաղըն աշար քի , սալլանրփ տաղղալանտըգճա , կեօյիւն կեաս պիր Թարաֆըն էօրթէր , օպիրին աշար , կեաս օ Թարաֆըն էօրթէր , պերիտին աշար :

Սայ հէյպէթլի սալթանաթ վայ . կիւ նահքէարըն կեօգիւնէ աղապ սըն : Տուր էյ միւլահաղասըզ աշգ , օ արատա գապահաթլընըն խայալինէ կէլէն գօրգունճ ֆիքիլլէրի՝ աշքէար էթմէ : ,, Ը ու կէօրտիլիւմ՝ տիւշ օլոյտը , ճանըմ տա Թէնիմէ հիչ օլայտը , էախօտ ալէմէ հիւքմ էթմէք՝ ալլահըն էլինտէն չըգայտը ,, տէտիքլէրինի սաղըն սէօյլէմէ :

() նուն էերինէ , պու զարիպ սէյրանըր կէօրտիւքտէ , քիչի պիր Թաթլը աշգ սուլաճաղընը՝ նէ վէճէ իլէ ումա պիլըր ,

էյեր պիլիբսէն , օնու սեօյլէ : Ը՛նապա սատրգ թեօլպէտէն զայրի եօլու վար մը . պետխոյլարընը իղմազ էթմէզ՝ սըգը զիմմէթտէն զայրի վար մը . փիւշմանլըգ կէօզ եաշըսը , զապթ , փերհիզ , վէ տուա գուվվէթինտէն զայրի վար մը : Ը ու սաաթտա պու միւլահազայը հտէրքէն , ճանըմ պիր պիւմէտիք աչգ ըլա զայրէթէ կէլտի . եիւրէյիմի եարատանըմըն խաբի փայինէ թագտիմ հտէրիմ . վէ ու կէօք գուպպէնին գապլատըը եէր , կէրչի սահիպինին պիւյիւքիւյիւնէ նիսպէթէն , փէք տար տըր . լաքին պէնիմ հագգըմա փէք ազիմ իպատէթ . կեահ տըր , օնտա եիւրէյիմի ալլահըմա փիշքէշ սունուփ , քէնտի ալազամը քիւլլիէն գաթ՝ հտէրիմ :

Եւ սէն . էլինտէքի վէզնէն իլէ տաղլարը թարթարսըն , նէֆէօթնլէ սու տէրեասընը աթէշ տէրեասը հտէ պիլիբսին , սույունուն տալզալարընը աթէշ տալզալարընա թեպտիլ հտէ պիլիբսին . իլթէ թօփրագ էվլատլարընընէն աճիզի , թիթիւրէյիփ աղլայարագ , մուպարէք այագլարընա գափանըփ , մերհամէթինի նիյազ հտէրիմ : Ը՛հ , քէրէմ էտիփ , ըիւզկեարըրա հմը էյլէ , կիւնահլարըմը վէ կէչմիշ կիւնլէրիմի , ալըփ եօզլարա կէօթիւրիւփ ունութտուրսունլար : Պէն կէրէք սէնին գուտրէթինի , կէրէք քէնտի զաիֆլիյիմի մինպատ խաթըրտան

ըզարմայրմ, վէ ճանըմ քիւլլիյէն սէնին
օլտուն . մուրատըմ սէն հիւքմ էյլէ .
սեվտալարըմը սէնին մուրատըն իւզըէ՝
իսթէրսէն թահրիք էյլէ , իսթէրսէն
զապթ էյլէ : Աօվքէմ գապարաճադ օ
լուրսա , զազապըմ պէտխույլարըմ օլ
սուն :

Եիւրէյիմէ մէրհամէթ վէր , տէր-
տիմէնտէ սեֆիլէ իմտատ էտիփ , եիւ-
քիւնիւ խաֆիֆլէթմէյէ չալըչայրմ . սէ-
նին պու տէրսլէրի իշարէթ էթտիյին քի-
թապ՝ տաիմա կէօղիւմ էօնիւնտէ օլտուն ,
էօմրիւմ օլտուգճա՝ օգումատան տուր-
մայրմ : Նէր սէնէ՝ էվվէլ պահարը պիւր
կէնճ գըղ կիպի չիչէքլէր իլէ տօնատըփ ,
էազ կիւնլէրինի եէնի կէլին կիպի կէօս-
թէրէն քիմ տիր : Պէրէքէթլի կիւզ այ-
լարընը մէյվէլէր իլէ տօնատըփ , սօնղրա
գըջը կէօնտէրիփ , սօյտուրան քիմ տիր :
() սմանլը փատիշահը տէյիլ տիր , մօս-
գօվուն չարը (գրալը) տէյիլ տիր , պի-
ղիմ ատամըգտան էվրօփայա՝ պարըջը սէ-
ֆէրի կէօնտէրէն գրալիցա տէյիլ տիր :

Ը՛հ , տիւնեանըն հէր շէյի՝ եարատա-
նը խաթըրըմա կէթիլիլ . տէնիզին ինիլ-
թիսինի , կէօյլէրին կիւրիւթիւսիւնիւ
իշիթտիքճէ , զազապընըն էօրֆիւ՝ գալ-
պիմէ Փաիտէլի գօրգու վէրիլ : Ա՛յ ճա-
նըմ , եէր եիւզիւ չիչէքլէր իլէ տօնան-
տըղըն կէօրտիւքճէ , կէօք եիւզիւնտէ
եղլըզլար փարըլտատըգճա , եարատա-

նա սէճտէ էթմէյի խաթրընտան չը-
զարմա :

Տիւնեանըն հէր հալինտէ , եւ՛ ըսպ
պի , կէրէք պարըջըզ ըհհաթիւտէ ,
կէրէք սէֆէրլիք իթիլալինտէ , զէն-
կինլիք սէֆասընտա , Փագըրըզ ճէֆա-
սընտա , Ֆիքրիմ սէնին իզըէթիւտէ օլ-
սուն . վէ հէր ամէլիմ սէնին նիյէէթիւ-
տէ օլսուն : Ս է կէրէք էթտիլիմիզ Ֆիւ-
թուհաթը՝ ասմալարըմըզն կէօկէսի ալ-
թընտա օգուտուղումուզ վագըթ , Ֆիւ-
թուհաթիմիզին շէրէֆինի տէ , պաղա-
ըմըզն պէրէքէթիւնի տէ սանա փիշքէշ
տունմալըզը : Սմանըն իւզիւմիւնիւ գու-
րուտան տա սէն սին , գըզարտան տա .
եայլար սէնին էմըինլէ կէրիլիւր , օգլար
սէնին էմըինլէ աթըլըր , վէ պիզիմ ղու-
զի ապէրիմիզ տէրէալէր աշըփ , ալպիյօն
՝ գրալիցասընա՝ շիմալ հիւքեումէթիւնի
սէնին էմըինլէ ալը վէրիւ :

Սութֆուճու վէր քի , հէր սապահ շէ-
ֆագ աթաթէն , գալըզի՝ տօղան կիւ-
նիւմիւ տուայրլա պաշլայրփ , պիւթիւն
կիւնտիւզիւմիւ սանա ֆիտա էտէյիմ .
ույգուտան ույանըրքէն՝ ճանըմ սէնին
մէտհինի օգուտուն , վէ կիւնիւմիւզէ նուր
վէրէն աֆիթապ ըլա պէրապէր՝ այագ-
այագ գուպպիի ասումանէ տօղըու չըզ-
սըն . վէ վարա վարա օնուն աթէշի արթ-

տրգճա, պէնիմ տէ սանա մուհապպէ-
թիմ աթէշի արթօրն . վէ օ պաթարդ-
տան սօնդրա տախի՝ եինէ պէն իպատէթ-
տէ տէվամ էտէյիմ :

Շ ու կէճէյէ իզին վէր , տիւնեանըն
իւզէրինէ վազարլը փերտէսին չէքտիյի
զաման, պանա սէնին ազամէթինի նապլ
էթսին : Պաշտըզ իւզէրինտէ սէսսիզձէ
տօլանան կէճէ երլտըզարը՝ ճանլարա
պիր խօշ նուր վէրիփ , թապիաթի պիզէ
տահա պիր րահաթ կիւնտէ կէօսթէր-
սինէր : Մ՛Տ , շու սաաթտա Փիքրին չալ-
գանթըր նէ շէքիլ թէսքին օլույօր : Ղան
երմշայրփ , Փազիլէթին թաթլը թէսի-
րինի նիճէ տույայօր : Շ ու երլտըզ քէ-
մէրինին տէվրի իլէ , կիւնլէրին սահիպի
վէ փատիշահար փատիշահը թանդրընըն
սարայրնա դատար չըզրփ , ազամէթինի
կէօրմէք , վէ քերէմլէրինէ թալիպ օլ-
մագ , ծնտան տա կէօզլէրին էնտիրիփ ,
ույգույա տալմըշ տիւնեայլ սէյր էթ-
մէք , նէ խօշ , վէ նէ ալա մէշղուլլէեթ
տիր :

Ե՛յ ալլահ , տիւնեանըն թէմլլէրինի
սարսա պիլէն՝ սէն տէյիլմիսին : Ալէ իմ-
տի օ գուտրէթինլէ շու պէնիմ զօրպա
կէօնլիւմիւ զապթ էյլէ : Ան , տերեալէ-
րին շիտտէթինի զապթ էտէրսին , պէնիմ
տէ հաստէլէրիմին ազղընլըղընը զապթ էյ-
լէ . կերէք սէֆանըն ճէլպինէ , կերէք
ճէֆանըն ճէպրինէ , հէր պար պիր գա-

րարտա գարշը գոմաղա պանա գուվլէթ
 վէր : Արզում տաիմա սէնտէ օլսուն .
 ճանրմտա էանան՝ տին աչգը օլսուն . ճա-
 նրմը իւմիտտէ սագլա , վէ էպէտիլիքտէ
 սագլատըղըն միւքէաֆաթը՝ պանա շիմ-
 տիտէն պիլտիր : Աւճրէթլէրին թագ-
 սիմ օլտուղու աղիմ կիւնտէ , գաղա քի-
 թապընըն աչըլտըղընը գօրգուսուզ կէօ-
 րէ պիլէյիմ . վէ ծնտան՝ էպէտի տէվլէթ
 մէքէանինէ վարրի , պէնիմ սէնաքէար
 նէֆէսիմի՝ մէլաիքէնին ահէնկինէ գաթ-
 մաղա նաիլ օլայրմ :

ՄԵՆՇԵՐ ԿԻՒՆԻՒ

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՓԱՍԼ:

Իշթէ գատեր քիթապընըն աջըլտըղըն
օգուլաճաղըմ. մէլաիքէնին վէ ասհնպի
Փաղիլէթին միւնէվվէր վաթանընը սէօյ-
լէյէճէյիմ. կիւնաճքեարլարըն մուսիպէթ-
լի զընտանընը, աղապլար էզիլեէթլէր
մէքեանընը նաղլ էտէճէյիմ: Իշթէ աշ-
գըմըն սօն համլէսի պու տուր, էն կիւճ
իճրասը պունտա տըր: Բշգըմ շիմտի
շէօհրէթին սօն տէրէճէսինէ վասըլ օլա-
ճաղ, եախօտ էպէտ-էլ-ապատ պաթըրի
ուճուտուլաճաղ: Իշթէ աշգըմ ճանլա-
նըյօր, մէնզիլինին պիթէճէյինէ եաղըն
ղայրէթէ կէլտի. եըլտըզըլ գութուպ-
տէն եուգարը չըգայօր: Վէնտի եու-
գարը ուչտուգճա, տիւնեա կէօղիւնէ
քիւչիւլիյօր, կիւնէշ ուղաղլանըյօր, սէօ-
նիւի կէօրիւնմէզ օլույօր: Կէօյլէրին եէ-
նի փարըլթըսընտան կէօղլէրի գումաշ-
մըշ, ըըղընա պագամայօր: Ելլաիքէնին
սուրուր մագամլարը գուլաղընա կէլի-
օր, սէտալարը թապիաթէ աքս էտիփ,
ճէվապ վէրտիլին իշիտիեօր:

Կեահ օն պին պօրու պիրտէն չալը.

նրը, կեահ սեպէր քեսիւր, պիր սուս
 լուգ փէյտա օլուր: Մէլաիք վէ ինսան
 սուս օլուփ տուրուր: Երուգարտան հէյ
 պէթը ճաքիմ էթրաֆընա կեօզ կեզտի
 ըրը: Աեօյէրին հէր եաէր՝ իզգէթին
 նուրնըլա փարլար: Գազա քիթապընը՝
 էսրաֆիլէր՝ հօսիւնտէ թութմուշ տու
 ըույօր, հէման հընի քիթապա վուրուր,
 միւհրիւնիւ գօփարըր, օ արատա ումու
 մէն պիր ինիթի գօփար: Բ՛հ, պէնփիմ
 ճանըմ, սէն տէ օրատա պուլունաճաճգ
 մրսըն:

Եմր հտեր, տէր ագապ ինսանլար
 սիւրիւսիւ իքիյէ պէօլիւնիւր: Սօլա՛ պազ,
 սօլա՛ պազ, հէփսինին պէլը պիւքիււ
 միւշ, էիւզլըրի քիււ քեսիւմիշ, չարփըւ
 մըշ էիւզլէրինտէ հօլիւ սըֆաթընտան
 պէթէր պիր շէյ վար: Պազ նէ էիւրէք
 օյնաթմասը չէքէյօրլար, էիւրէքլէրի նա
 սըլ թիթիթիյիփ աթայօր տա, գօրգու
 լարընտան էիւզլէրինի հօթէյէ չէվիթիյ
 օրլար: Գուտուրմուշ կեօզլէրինի՝ գօր
 գուլարընտան թիթիթիյէրէք տէվիթաիք
 լէրի՝ նէ ճան աճըսը չէքտիթէրին կեօս
 թէրիւր. հէր պագըչարը, հէր գըմըւ
 տանըչարը ճանլարընըն աճըսընտան տըր
 օ իւմիտ քեսիթիյի իլէ տուրուփ տուրուփ
 հայգըրըրլար: Ե՛յ, պու պէյթլէրիմի օ
 գույանն ատամ, էյէր կիւնահքեար ըսան,

պու մուսիպէթը թասվիրի՝ պէնտէն պէք-
լէմէ, քէնտի գալպինտէ արա:

Տիւնեատէ եաշարքէն սէնինլէ պիր
իշտէ պիր արզուտէպիր եիւրէքտէ օլան՝
պապան, գարտաշըն, սեվկիւլը եհլին,
վէ եարանըն եօլտաշըն, էպէտ-էլ-ապատ
սէնտէն պրըլտըղըն կէօրիւրսէն, վէ
գութսու վէ սէֆիլ՝ եալընըզ սէն գա-
լաճագ օլուրսան, օ նէ մուսիպէթ տիր:

Վ ագըթլարա ալտըրտըղըն պիր կիւնիւ,
պիր սասթի, պիր տէմի, թէքրար էլէ
կէթիրմէյէ՝ օ զաման նէ վէրմէզսին:

Ե վաճ. տէնիզին ագընթըրըն թութ-
մայը ում, հալատա Ֆըրթընա ըիւզկեար-
լարընը զապթ էթմէյի ում, կիւնէշի
տէվրինտէն ալը գօմայը ում, լաքին օ
տէմի էլէ կէթիրմէյի ումմա:

Պիր տէ սաղա պագ, նէ սեվինճիլ կիւ-
լեր եիւզլէր, կէնճէլմիշ չէհրէլերինտէ
եարատանըն թասվիրի կէօրիւնիւր, եիւզ-
լերինին ըհնկի, կէօզլերինին փարլագը-
լը, էօլմէզ նուրլար տըր: () նէ վաղար-
լը տուրուշ տուր. օ նէ ճէսարէթը պա-
գըր տըր: Վէօզլերինի օ էօրֆիլը հաքի-

մին թախթընա տիքմիշլէր, փիւր զագապ
չէհրէսինէ գօրգուտուզ պագայօրլար:

Ե առիւլ ալլահըն իզգէթի. շու տաղը-
լըփ թօփրագ օլան ինսան գալըպլարը
պունլար մը տըր: Վաքին չէհրէլերինտէ՝
սեվինճիլերինի պօզար՝ պիր ազ տահա
գօրգու նիշանէլերի վար:

Հազրէթի ատեմին իւք կվլատընտան սօն կվլատընա վարընճա՝ հեփ պունտա ճեմօլմուշ, իքի պեօլիւք տուրույօրլար . պեօլիւքլէրինի այըրան՝ սալթ Փազիլէթլէ գապահաթ տըր : Շ հօհրէթ պիր պիւլիւք շէյ տիր տէյի , ուղուրունա հօմրիւնիւ Թէլէֆ հտէն ատամ , կեօղիւնիւ գալտըր տա , շունտա ինսան գըսմընըն շէրէֆ տէյի Թափընտըղը շէյին իզինի արա . մէտհի իլէ քիթապլար տօլտուր տուգլարը իշիւզարըզլարըն նիշանէսի նի պուլ : Մեզհէպլէր իճատ հտէնլէր , Թաճլար գազանըփ , Թաճլար վէրէնլէր , միլլէթլէրինի քէնտի իսիմլէրի իլէ սեյլէտէնլէր , նիլէ մէշուր տեվլէթլէրի հիւքիւմլէրի ալթընա ալանլար , տաղլարը տեվիւրէնլէր , տէրէլէրի տօլտուրանլար , չայլարա ագաճագլարը եօլու կիօս Թէրէնլէր , միւքէմմէլ տօնանմալէրի իլէ տէրեալէրի գապթ հտէնլէր , հեփիսի պունտա պիր պիրինէ գարըջըգ տուրույօր : Հայ հայ , պու պիր հագ մատտէ տիր քի , փատիշահ սարայլարընըն տիվարլէրինէ եազըլմաղա լայըգ :

Իշթէ գատըր ալլահըն կպէտիտէն պէրի կեօզլէտէյի սաաթ կէլտի , տիւնեայը եարաթմաղա , տիւնեանըն խայր վէ շէր վաղ՝ալէրինի վագըթ վագըթ կէօնտէր մէյէ , քիմինի եափըփ քիմինի երգըփ քիմինի հըֆը կթմէյէ , շարգ վէ ճիւնուպ տեվլէթլէրինի երգըփ , գարանըն հիւ

քեռմէթինի զարպ վէ շիմալէ վերմէյե
 քարար վերտիյի, հէփ պու մուսիպէթը
 սաաթ իչին իտի, իշթէ կէլտի:

Երուգարտա տէվլէթ մէքեանը՝ պիւ
 թիւն ազամէթի իլէ կէօրիւնիյօր. պու
 կիւնիւն զիյնէթի, ալլահըն էվատը՝
 տիւշմէնի եէնտիքտէն սօնզրա, էճէլ
 քարանլըղընտան չըզըփ, հալլարտան
 եուգարը մուգաֆֆէր չըգարքէն, ճէն
 նէթ գափուլարը աչըլըփ, մէլէքէր զա
 զի օգույարագ գարչլատըգլարը կիւն
 տէն չօգ զիյատի տիր:

Եւաղասը պիր գօրգոււնճ եէր, գա
 րանլըգ գարանլըգ իսթիւնէ, ազապլար
 էզիյեթէր պիր պիրինէ վէնձիր օլմուշ.
 օրթասընտա պիր էնկիւն քիւքիւրտ տէ
 րեասը, հէր եանտան ալէվլէնմիշ, տօլա
 նըփ տօլանըփ՝ շիքեարըն գափմաղա տի
 շարը ուզրար: Պու գօրգոււնճ հէյէթի
 կէօրիւնձէ, սալիհ ճանլար սէլամէթ
 պուլմուշ իքէն պիլէ, գօրգուլարընտան
 էպէտի ալլահըն թախթը էթրաֆընա
 սըգըմաղա պաշարլար:

Իշթէ ինսանլարըն իւմիտինի գօրգու
 սուուու գաթ՝ էտէճէք ֆասլ պու տուր:
 Պու ֆասլն կէրիսի՞. քիմին հատտի վար
 քի սէօլէյէ... հէլէ պէն, գալէմ էլիմ.
 տէ թիթիրէյօր, ալլալէրիմ թութուլ
 աու, տիւնէա պաշըմա երգըլլօր: Եւ
 ման, պու նէ գօրգու տուր: Իշթէ, իշ
 թէ. ատիլ հաքիմ փիւր զաղապ գաշլա.

ըննը չաթտը . հպէտի հզկյեկթլերին
 Թագըմը կէօզիւմ հօնիւնէ տէօբիւլիւյ-
 օր : Մանն պագամայօրում . շիմտի պայ-
 ըլըր տիւշէրիմ : Վանլարըմ տօնտու . նէ-
 Ֆէսիւմ ԹուԹուլտու : Պու ուգուպէԹին
 պէնի սալթ խայալի հօլտիւրիւյօր :

Պանգ կիւնահքեարըն սէսինէ . ,, շուրա
 հաթ եաթտըղըմ մէզարըն Թաշընը՝ հան-
 կի՞ր զալիւմ գալտըրտը : Մ' միւրիւվլէԹ-
 սիզ հՃէլ, սէնին պանա կէօսԹէրտիլին
 եէր՝ ազ վագըլթ իչին իմիշ . պէնի պիր
 գաչ կիւն գուճաղընտա սագլատըղըն՝
 պիր քինկիւզար Թանղընըն զազապընա
 վէրմէք իչին իմիշ : Մլէվէր արասընտա
 զէնճիրպէնտ օլտում, պէնտէ պիր սէս-
 տէն զայրի շէյ գալմատը , օ տա՝ ճանը-
 մըն աճըսընտան հայգըրմագ իչին : Շու-
 եանան կէօզլէրիմ՝ պոււնտան պէօյլէ պէ-
 նի գաուրան աթէշին ըլըղընտան զայրի
 նուր կէօրմէյէճէք ,, :

,, Վէնտի տէվլէԹիւմ իչին՝ Թանղընըն
 պանա պաղըլատըղը գուտրէԹլէր , ագ-
 ըմ, Ֆիքրիւմ, հաՖըղամ, հէփ պանա
 գարըլ , պանա տիւշմէն , պանա սիյա-
 սէթ էԹմէյէ իԹԹիֆագ էԹմիշէր :
 Պոււնտան սօնղրա սալթ ազապ չէքմէք
 իչին՝ մի եաշայաճաղըմ . պիր եօրղոււ-
 լուգ ալմայաճագ մըրմ . հիչ Թէնէֆ-
 Ֆիւս էթմէյէճէքմիլիւմ . կէօյլէրին պիր
 Թարաֆընտան՝ պանա պիր իւմիտ քէօ-
 շէսի կէօրիւնմէյէճէք մի : Նա օ գատար

մէրհամէթլի արլահ նէրէտէ գալոր ,
թախթընտան էնտիմի ,, :

,, Եօգ, Եօգ . պունտան պէօյլէ հիչ պիր
իւմիտ Եօգ վայ գօրգունճ սէտա
վայ . քիչինին Ֆիքրինի տիպսիզ կիրտապ-
լարա աթար . քէչքի հիչ տօղմուչ օլմայ-
այտըմ , կիւնահ իշլէմէգտիմ , շիմտի պու-
մուսիպէթէ տէ տիւշմէգտիմ : Պէնի՝
ճանսըզ մախյուգաթըն սայըսընը ար-
թըրմաղա նիչին պրագմամըչլար : Պիր
չայա տալղա օլսամ , պիր չայըրա չիչէք
օլսամ , նէ՞ օլըրտու : Եւ ինսանլարը ւ-
ճըյան թանղըր , պէնի՝ Եաթտըղըմ թօփ-
րագտան գարանլըգտան չըգարըփ տա ,
Եաշամագ սիյասէթինէ , շու կէօրտիւյ-
իւմ գարա կիւնէ գօմանըն ասլը՞ նէ :
Եպէտի սիյասէթտէ Եաշաթմագ իչին ,
թօփրաղըմը սէնին գիսվէթինէ գօմագ-
լագըմմըրտը : Շայվանլար պէնտէն էյի
տիր . տօղար , Եաշար , վէ րահաթ Էօ-
լիւմէ Էօլիւր : Տէրտ միհնէթ ինսան ի-
չին տիր ,, :

,, Եւ արլահ , սէնին օ իգպալին քէմա
լինտէն՝ պէնիմ պու սիյասէթ գույուսու-
նա պաթտըղըմը կէօրմէյի՝ կէօնլիւն չէ-
քէրմի : Պու աթէշ տէրէասընտան Էու-
գարը՝ սանա կէահ փէտէր տէյի նիյագ
էթտիյիմի , կէահ գուտրէթինէ լանէթ
օգուտուղումու , տինլէյի պիլիւրմիսին :
Սէնին իֆթիխարըն՝ պէնի Էզիյէթթտէ
կէօրմէքմի տիր : Եւեր մէրամըն ինթի

գամ արմաղ ըսաւ, երևոյրբովարընը Ֆըր-
լաթ, տիւնեալար խարապ էլէ տէ, պիւ-
թիւն գուտրէթիսի՝ պէնիմ կիպի պիր
սէֆիլ զէրրէնին պաշընա եաղտըրմա :
Սլեննթ պէնի ուննթ . պրագ քի սէ-
նին պիւյիւքիւյիւնտէ զայ օլայլմ, եօգ-
սա պրագ թէքրար էօլէյիմ,, : Վէճ՝ գալ-
տըն ան զավալլը , օ վագըթլար կէչտի :
Մըթըգ կիւնասքեարա իւմիտ եօգ :
Պունտան սօնդրա անթըգ տարդըն ալ-
լաճըն զազապընը՝ էպէտ-էլ-ապատ չէք-
մէլի սին :

Եթէ եանտա էօլմէզ սալիճ ճանլար՝
սէվինէ սէվինէ չըգըի գութլու մէքեան-
լարընա վասըլ օլուրլար , վէ ասի մէլէք-
լէրին պօզ պրագտըղը թախթլարը զապթ-
էտիփ օթուրուրլար :

Մըթըգ պէնիմ պու նագլիմի զայրի-
լէր թէքմիլ էթսին . զիրա պէնիմ գուվ-
վէթիմ գալմատը , Ֆիքրիմ եօրուլ-
տու , չըգտըղը հավալարտա տուրամայ-
օր : Պունտան քիւչիւք պիր մատտէ պու-
լալմ, լաքին օգունմաղա լայրգ օլտուն :
Կէլ, տիւնեանըն եանտըղընը վէ էնա-
սիրին մասվ օլտուղունու նագլ էտէյիմ :

Գըլամէթ սաաթի կէլտի . թապիաթ
սօնունա եագըն՝ սարսըլմաղա պաշլայօր :
Կէօք կիւրիւլթիւսիւնիւն զաֆիլ զա-
ֆիլ չաթըրտամասը՝ խապէր տիր : Հա-
վանըն աթէչլէրի թօփլանմաղա պաշ-
լար . եէրէ պինլէրճ՝ շիմէքլէր էնէր ,

եկր թուլութունը : Հավայը գալըն պու-
 լուտար գապար , տիւնեայը գարար-
 տըր : Եւանդընըն թիւթիւնիւ իշինան՝
 տիւ տիւ աթէշ ալէվի գարանըգտա փա-
 ըըլտար . հավատա պիր սուրուգ ըշըգ կէ-
 ըրինիւր : Տիւնեանըն տէօրտ քէօշէսին-
 տէն տէօրտ մէլէք՝ էօլմէզ նէֆէսլէ-
 ըի իլէ շէտիտ ըրուզկեարլար իւֆիւրիւր :
 Եւանդըն պիւյիւր , ալէվի եայըլըր , գա-
 պարըր չալգանըր հավայը տօլտուրուր :
 Եւթէշ՝ օ եանտա գասըրղա կիպի գալ-
 գար , շէհիւրէրի օլալարը պիր պիրինէ
 գաթար . պու եանտա թօփ կիպի պիր
 ուզագ այալէթին իւթիւնէ տիւշիւփ
 տիպի տիւզ եագար : Եւթէ եանտա թէ-
 մէլի քիրէճ՝ օլմուշ հէյպէթլի տաղարը
 տէվիրիփ , երգընթըսըլա տէրէլէրինի
 տօլտուրուր :

Ե ու քիւթիւրտիւյիւ իշիթտիւնմի .
 տիւնեանըն թէմէլէրինի էօթտիւրտիւ .
 թամուր ¹ վէ աթլաս ² տաղարը երգը-
 տը , օնուէն կիւրիւթիւսիւյտիւ : () հէյ-
 պէթլի տաղարըն թէմէլինի՝ թանդըր
 քէնտի էլիլիէ գօմուշ ուտու , երգըլա-
 ճագ շէյլէրէ պէնգէմէզտի , պու ճիւմիէ
 իլէ տէվիրտի , քիւլ իւլէ թիւթիւն օլ-
 տու :

Փատիշահարըն կէլիփ մալ տիւն .

1 Արնաուտուրուգտա պիր մէշուր եիւքսէք տաղ տըր :

2 Թոււնուստա պիր մէշուր եիւքսէք տաղ տըր :

տիցի , տօսթլուղունու նկյազ Էթտիքլէ-
րի , Էախօտ տիւշմէնտէն ինթիգամ ալ-
մաղա՝ իմտատընը արատըզլարը մէշհուր
ատա՝ նէրէսի տիր , Կէօսթէրսէ՞նէ .
Թանղընըն օ գատար նաղարընտա օլան՝
ինկիլթէրրա տէտիքլէրի Էէր՝ նէրէտէ
տիր . պուլսա՞նա : Ը՛Տ Էթրաֆընը գու-
շտան սուլար շու արատա Տըֆզ Էտէ՞
մէյօրմոն : Հայ Հայ , սուլար , շիմտի օ .
նուն Էթրաֆընը գուշաթտըզլարը՝ օ
պի նաղիր ատայը Էութմագ իչին տիր :

Ըսեանըն հուտուտու նէրէտէ իտի ,
Էվրօփանըն պերէքէթլի գըրլարը նէրէ-
սի իտի տէյի , մէլաիքէ պիր պիրինսէ սօ-
րաճագ . արապիսթան չէօլիւ նէրէյէ-
տէք վարըրտը , ալթուն ճէվահիր՝ հին-
տիսթանըն նէրէսինտէ չըգարտը տէյի
սօրաճագլար : Տիւնեանըն հեր Էէրի ,
հեր փատիշահըղը պիրի պիրի իչինսէ Էը
գըլըփ , պիր թուֆանտա Էրիյիփ տաղը-
լըփ , պիր պիրինսէ գարըշաճագ : Թլամա
սէպէպի իլէ պիր պիրինտէն այրը տու-
րան տէվլէթլէր՝ պու Էըգըմ ըլա պիր
Էէրէ կէլէճէք : Լէրտէ կէղէն , սուտա
Էիւզէն , հալատա ուչան , վէ հաղընթի
ատէմին իսիմ գօտուղու հայվանաթըն
ճիւմլէսի , հէփ աթէշտէ Էանտըլար
կիթտի :

Լաքին տիւնեանըն քիւլ օլմասըլա
աթէշ սէօնէրմի . հաթթա շիտտէթի
տաշա արթար . ալէվի հալալանըր կէօյ-

էրէ չըգար: Արևնէշի, այը, երլաըզա-
րը հէփ եագար քիւլ էտէր: () ազիմ
նուրսնի գուպպէնին նիշանը պիւլէ գալ-
մալ: Գատըր ալլահըն ալթը կիւնտէ
եարաթտըղը՝ իշթէ պիր սասթտա մահլ
օլտու կիթտի:

ԻՕՄՐԻԻՆ ԹԻՖԹԻՇԻ

Քիշի կէշիշիսի խաթրընա կէթիր-
մէտիքձէ, քէնտիյի էյի կէօրէմէզ: Իշին
հարարէթի արասընտա նէ էլն անղլայա
պիւր, նէ քէնտիյի: Աէօրտիւյիւ շէյ-
լէր՝ եա սէվտալարընը թահրէք էտէր,
եա կէօրմէտէն ազլը պիր էանա գան-
մըշ օլուր, Ֆիքրի թութուլուր: Եաքին
ասուտէ հալիլէ կէշիշ ամէլլէրինի կէօ-
զիւ էօնիւնէ կէթիրիփ թէֆթիշ էտէր-
սէ, օ զաման պիր պիթարաֆ սէյրէձի
օլուր, տօղրույա կիւճէնմէզ. վէ կվվէլ-
տէ քէնտիյի խասիմ կէօրիւնէնլէր՝ օ զա-
ման խասիմլիքտէն չըգար, կերէք էլն,
կերէք քէնտիյի պիւլա ղարազ Փասլ էտէր:
Վեամիլլէ՝ թէճրիւպէնին մէյվէսի
տիր. թէճրիւպէ տէտիքլէրի չալըշմալ-
լա օլմալ, իլա չալըշտըղը շէյին իւզէրի-

նէ Ֆիքեր իշէթ մէյնէ օլուր : Պիր չարչարան ատամ քեամիլիկին թօխումունու էքեր , լաքին ամէլէրինին իւթիւնէ Ֆիքրինի իշէթ մէտիքձէ , մահսուլունու արամազ . երլարընը սիւրիւքէր , էօմրիւնիւ թէլէֆ էտէր , անձապ եաշընը արմը օլտուղունու՝ վիւճուտինին իլլէթլերինտէն , տօլտուղու կիւնիւն թարիսինտէն , վէ խալգըն էիւզ չէվրտիլինտէն անղլար : Հայ հայ . պիր իւթիլարըն խալգտան իթիպարը օլմատըգտան սօնղրա , նէսի՛ գալըր . հիւ :

Տօսթում , պիզ սէնինլէ պերայէր եօլա չըգտըգ . վէ քէնտի իսթիտատըմըգտան զեյատէ , պախթըմըղըն իգթիգասը՝ պիզի պաշգա պաշգա եօլարտան կէթիրտի , պիզ մէնզիլիմիզի տօլաշտըգ , շիմտի մէնզիլ պաշընա եազլաշտըգ : Պիթտիլիմիզ ուզուն էօլուն էօրղունլուղունտան , վէ անթըգ թամա սէվտասը տույմատըղըմըգտան , վէ բուհլարըն հարարէթի թէսքին օլտուղունտան , շիմտի անթըգ կէօզիւմիւզ ըհահաթըգ արամատատըր : Պու պօշ իզսիզ վազթիմիզտէ , կէշիլչէրի տիւշիւնմէք թապիթէ մութատըգ տըր , վէ Փախտէլի շէյ տիր : Ը ու տէնիզին Փըրթընասընա պազ , սօլուղանլարը արշա չըգայօր . շու տուրղուն կէօլիւն սուլունա պազ , պիր խաֆիֆ եափրազ պիլէ իւզերինտէ գըմըլտանմայըփ տուրույօր : Պիրի չարըմը-

զնն էջը վախժի , օպերի բահաթ ազա-
մըննն թասվրի տիր : Աննձիք չաղը հա-
րէքէթ մէվսիմի տիր , ինթ իյարըզ՝ թէ-
Ֆէքքիւր վաղ թի տիր : Ազը պէօձէք-
լէր վար շէքլինի թէպտիլ էտեր , կէօ-
րիւր թաաձձիւպ էտերիլ . ինսան գըսմը
պի այնի ծնլարա պէնզեր . չաղընն սա-
պահընտա էիւզիւ իւթիւնէ սիւրթիւ-
նիւր , չօգ կէչմէղ գուվլէթինի տէնէ-
մէք իսթէր , չապալար եաթըր : Եւրէյէ
վարընձա գանատլանըր ուչար . աղչամը-
սը տօնար քէչէլէնիւր , սիւրիւքլէնիւրի գա-
րանըզ քէօչէլէրտէ կիզլէնիւր , ույուչուր
տուրուր . էախօտ արատա պիւ այլըր-
սա , էօնիւնտէքի մէնզիլ փէք գըսսա օլ-
տուղուստան , թասիլաթի իլէ տէօնէր
արտընա պազար , կէչմիչլէրի տիւչիւ-
նիւր : Աիւնլէրինին ազչամընը , էօմըրիւ-
նիւն թէվարիխինի քէնտի քէնտիյէ նագլ
էթ մէյլէ կէչլրիւր : Աու թէվարիխին մէֆ-
հումու նէ գատար պօշ օլսա , նէ գատար
մանասըղ օլսա , ստապ վէ թէրպիյէթէ-
տաիր պիւ մէֆհում չըգարա պիլիբսէ ,
օ գատար օլսուն իչէ էարար , կէլէձէք
վագըթտա տահա քէամիլ օլմաղա մէտար
օլուր :

Աու թօփրադտա չօգ շէյ վար : Ալ
մանասըղ տօսթուգլար , նէ նահագ ա-
տավէթլէր , նէ ֆիւղուլի իտաիլար ,
նէ միւրթէքիպ խաթըր կէօզէթմէլէր ,
նէ ալչադ միւտասէնէլէր , նէ ըրզա է-

չիքեայեթ էթմէք՝ նէ՞ տելիլիլիմիլ : Սու-
զարգատէն չիքեայեթ էթմէք՝ պախթըն
եօլունտան չիքեայեթ էթմէք տիր . չիւն-
քի մուզարգա օլմատրգճա արգու օլա-
մազ , արգու օլմատրգճա սէֆա օլամազ .
ինսան էվլատընայսա սէֆատըզ պախթ
օլմազ , զիրա եարատըլմըզ զաթլէրին
պախթը՝ սալթ սէֆատէն հասըլ օլուր :
Սէ համագաթըմըզ հեր շէյտէն զիյա-
տէ թաստիգ էտէն՝ ագըմըզ արգուլէ-
րիմիզէ ալտըրտըզմըզ տըր : Գաջ տէ-
ֆա արգուլէրիմիզին շիտաէթինի՝ մաս-
լահաթին հոտուլէ կէլէճէյինէ պէշա-
րէթ սանմըզ . օյուսա տիշարտան պա-
գանլար պիթմէզ շէյ օլտուղունու աշի-
քեար կէօրիւրէր իմիլ : Արգու պիզի
պու գատար քէօր էթտիքտէն սօնղրա ,
ճան շէքիշէն ատամ՝ տահա եաշարմ
տէյի իւմիտ էտերսէ , թաաճիւպ էթ-
մէյիլիմ : Վիւզ այլարըն զազէլ եափրա-
ղը կիպի սարարմըզ սօլմուշուզ , պիր
ճիւզի ըիւզկեար էսսէ գօփուփ տէօքիւ-
լէճէյիքէն , տահա հալա քէնտիմիզի հէ-
նուզ չիլէնմիլ կէօղիւն՝ եէնի աջըլմըզ
եէշիլ եափրաղընտան գավի սանըօրուզ :

Պիզի տիւնեայէ պաղլայան տիլիլմիլ-
րին էն գավիսի , վէ էն լաթիֆի տօսթ-
լուզ տուր : Աճէլ պիր քերրէ օ պաղը
գըրտըգտան սօնղրա , թէքրար պիր եէ-
նիսին պաղլամազ նէ՞ տելիլիլ տիր . տօս-
թուլն էօլմէսինտէն կէօղիւմիւզ աջըլմըզ

իբէն , կէօնիւմիւզիւ թէքրար օ եալան
խիւլէայէ ալտրրմագ , տէլիլիք տէյիլմի :
Եւրոպայի իջնտէ կէօրտիւլիւմ շէյլէր-
տէ , էճէլին կէօրտիւլիւ իշէրտէն զիյա
տէ նէ՞ շէյ կէօրմիւլիւմ : Պագ շու զալի-
մին ֆօտուլանմասընա : Պիլէմիզէ նի-
լէ օթուրուփ գալքան տօսթլարը , պի-
լէմիզէ եկիփ իշիփ , զէֆգ սէֆա է-
տէն տօսթլարը , պիր զաման պիզ սէլէր ,
պիզ գուճագլար ըտրգ , շիմտի գուրու-
քէմիլէրինի մէզարըն թօփրաղը սարմը :
Սէզարլարընըն թարիսլէրի թօփլան-
սա , պիր պիւլիւք ճիլտ օլուր . վէ էյեր
էյի օգուենուրսա , չօգ նասիհաթլէր էօյ-
րէնիլիլը : Եւրոպայի տօսթլարըն պիլէ պրա-
գաճաղը էն ազիզ միրասլար՝ անճագ օ
տէրսլէր տիր : Հայ հայ . ինսանըն քեա
միլիլիլէ էքսէրիլէա չէքտիլի աճըլարըն ա-
ճը աճը մէյլէլէրի տիր :

Եւրոպայի տօսթլարըն . պագ էօմրիւմիւզ նէ
չափուք կէլէր : Ը ու տիւնէա մէյտանըն
տան ինսանլար պիր պիրինի նէ աճէլէ
գազըլտըրըփ գօլլալայօր : Հարի օ պիւլ-
իւք ստամլար , շան շէօհրէթ թարիլէ-
րինտէ երլտըզ կիպի փարլլտայըփ , պի-
զի գըզգանտըրան . պիլէ հասէտ չէքտի-
րէն ստամլար նէրէտէ գալտը : Արան
այըն պի գարար կիւնէլինին կէօլկէսի
կիպի , եախօտ գըլ կէճէլէրի իլիթիյա-
ըն օճագ պաշընտա օթուրուփ զէլլէ ի-
ջին նագլ էթտիլի մասալլար կիպի , կէ-

լիւի կէջմէտիւէր մի : Թալաշ աթէշինին
 Կըվլճըմլարը կիպի , պիրէր պիրէր սեօն
 տիւքլէրին կէօրմէտիք մի . շիմտի քիււ
 լէրինտէն զայրի նէլէրի՞ գալտը : Պարի
 օ քիււլէրինի կէօզ եաշլլա ըսլատաճաւ
 զըմըգա , Կարըշտըրալըմ , Թէքըր Թու
 Թուշտուն տա , օնլարըն աթէշինտէն՝ ագ
 լըմըգա ըըգ վէրմէյէ քեամիլլիք մումու
 նու եագալըմ :

Ելին իԹիպարընա հասրէթ չէքերիզ ,
 լաքին տէյէր պահասընը վէրտիյիմիզ եօգ :
 Ուճուզ պահայլա մուհապպէթինի էտին
 մէյէ իւմիտ էտերիզ , լաքին իւմիտիմիզ
 սալթ տիւնեատէ օլտուղունտան , չօգ
 քերրէ իԹիպարտան տա մահրուժ օլու
 ըուզ , մուհապպէթտէն տէ : Տիւնեա
 խասիս տիր , վէրկիլէրինտէ հիսապի տիր .
 վէրտիյի՝ սալթ եօգ տէյէմէյէճէյի շէյ
 տիր : ԻԹիպարը՝ զօր ուլա ալընըր , լա
 քին մուհապպէթի ալընմազ . Փագաթ
 իԹիպարընը էլէ կէթիրտիքտէն սօնզ
 րա , մուհապպէթի տէ ումուլուր . վէ
 օ զաման մուհապպէթի փայիտար օլուր :

Ելջմիշ կիւնլէրիմի կէօզիւմ էօնիւնէ
 կէթիրիրիմ . տէվամըզ մանասըզ մու
 հապպէթ կիպի պիր շէյ կէօրիւրիւմ քի ,
 խալգ օնա իֆրաթ Թափընըյօր : Սեօ
 զիւմ՝ պիւլիւք ատամլարըն մուհապպէ
 Թինէ տիր : Աէ շաշքըն ըմըըմ . օնլա
 րըն պիր մանասըզ տօսթլուգ նիշանէսի
 նէ զարըլըգ , պէն սահիհ մուհապպէթ

վերերտիմ. լաբին էթտիյիմէ փիւշման տէյիլ իմ: Ֆազիլէթ իճրա էթտիյիմէ փիւշման օլամամ: Օ իրա գարտաշ մուհասպէթի իքի տիւրլիւ տիւր տօսթում, հանկիսի զիյատէ սէվապլը օլտուզունու Ֆասլ էթմէք՝ փէք գօլայ շէյ տէյիլ տիր: Գարտաշընը աճրմանըն՝ իքի պօրճու վար իճրա օլունաճագ. պիրի՝ Ֆազրըրը կէչինտիրմէյէ եարտըմ էթմէք, օպիրի՝ զէնկինի սէֆալանտըրմաղա: Օ էնկին լէրին՝ սաիրլէրին իւթիւնէ պիր զիյատէ տէրտի վար. եանի, մալտէն ումտուգլարը տէվլէթի՝ մալ ինատ էտիփ վէրմէյիփ, քէնտիլէրին ալտաթտըղը տըր: Օ սվալլըլար, ագճէ քէսէսինի տօլտուրտուգճա, իգպալ գատէհի տէ քէնտիլէրէ օ էօլչիւտէ տօլաճագ սանըրլար: Ընճագ մուհասպէթի պէօլլէ իսրաֆ էտէն զէնկինլէրտէն՝ շունու էօյրէնտիմ քի, պիր շէյին տիպինի արաշտըրմագ՝ թէհլիքէլի շէյ իմիշ. փէք չօգ արաշտըրմանղլա, պիզիմ քէնտիլէրէ՝ էթտիյիմիզ իթի պարը քէսմէյէ մէճպուր օլա պիլիյօրուզ: Մէճլիստէ իգթիզա էտէն՝ եիւզտէն փէք չօգ իքրամ, գալպտէն փէք ալ իթիպար տըր: Պիւթիւն էօմրիւմտէ շունու թահսիլ էթտիմ քի, իթիպար տավասը՝ լայրգօլանա հագ տըր. լաբին լայրգ օլան տանէ գատար նատիր տիր պիլիւրմիսին: Ի թիպար՝ վաճիպ իսէ, էտա էթմէլի. տէյիլ իսէ տէ, եինէ մուհասպէթի քէսմէ:

Թ Լ Ֆ Լ Ք Ք Ի Ի Ր Լ Լ Ր :

Ի Խ Թ Ի Յ Ա Ր Լ Ը Գ :

1.

Հազ թաալա պիզի պու տիւնեատէ
ատէթ օլան միւտտէթ տէն զիյատէ եա
շատըրսա , պիզէ քէրէմ մի էթմիշ օլուր •
Խնսան գըսմընըն անէթա եաթըփ րա
հաթլանաճաղը սաաթտէն սօնղրա , պիզ
պու զաիֆ տիզլէրիմիզ իէ տահա պադ
տա տուրուփ թիթիթէտիյիմիզ փէք խօշ
լանաճաճ շէյ մի տիր : Ալլահըն պու
գատար չօգ եաշաթտըղը ստամ պէլքի
էլլէրտէն զիյատէ եաշամաղա լայըգ օլ
մայան տըր :

2.

Իթիյարըն հազգընա տիւնեա իփ
րանմըշ տըր : Տիւնեանըն հազգընա իփ
թիյար չիփրանմըշ տըր : Ալլալմաղա

Եւրզ Թութան Էվի՛ Փարէւր Թէրք Էթ-
տիլի կիպի, տիւնեա տա իսթիյարը
Թէրք Էտեր: Պիզ իշիմիզի պիւր առամ-
լար օլսապ, արը՝ պաւընը ալտըզը շէէյի
պրագըփ կիթտիլի կիպի, պիզ տէ վագ-
թի իւէ տիւնեատէն շէքիւրտիք: Մա-
լապաւըզա կերիփ՝ սագիւ հուզուրու-
մուզա խալգա սըզընթը վէրիփ, Թա-
ճիզ Էթմէտէն իսէ, կէլ Էիւզիւմիւզիւ
սագլայալըմ, քիմսէյէ կէօրիւնմէյիլիմ:
Վէնտիմիզի ըէզիւ Էթմէմէք իշին, կէօզ
Էօնիւնտէն փիշինճէ՛ գալցմալըզ: Պիզ
Էալըմըզը ունութտուգճա, Էլէր տահա
զիյատէ կէօրիւր: Պիզ կէնճէրէ ույա-
լըմ տէտիքճէ, կէնճէրին կէօզիւնէ տա-
հա իսթիյար կէօրիւնիւրիւզ:

3.

Իսթիյարըզտա Էհնիտէն տօսթ ա-
րամանըն լութֆու նէ: Պէնի Էութա-
ճագ մէզարըն քէնարընտա պաղլանան
տօսթլուգ՝ պիր սագիւ շէյ տիր: Պիրեր
այաղը չուգուրտա՝ իքի քիշի աղլայա աղ-
լայա պիր պիրինէ սարըլմատա նէ՛ զէվգ
վար. Էօզիւմիւն աճըսընը արթըրմագ
տըր. իքի գաթ այրըզգ աճըսը փէյտա
Էթմէք տիր: Պու այրըզգ՝ ճանըն Թէն-
տէն այրըլմագ աճըսը գատար վար. Էտէ-
լի գտնընըն տօսթլուզուտա նաֆիլէ Էէ-
րէ Թալիպ օլուրսուն: ()սլար սէնի ա-

բարսա , զէվգինի չոգարմագ իչին արար-
եախօտ թէվարիւ քիթապը կիպի , կէչ
միշ զամանըն վագ'ալէրինի էօյրէնմէք ի-
չին արար : Տօսթու՝ քէնտի եաշտաչըն
իխթիյարլարտա արա , եօգսա տօսթ սյու-
լուրում տէյի իւմիտ էթմէ :

4.

Իւմիտ՝ քիչինին էօմրիւնէ տէսթէք
տիր . չօգ քերամէթլէր եափար : Վի-
չիյի տէվլէթսիզ տէվլէթ սաչիպի էտէր :
Իւք սէնէլէրիմիզին զէվգի նէ՞ իտի . իւ-
միտին պիզէ եա՛րընըն տտըլլա , գաթ՝ իյ-
էն էթտիյի պիհուտէ վատէրինտէն՝ կեր-
չէք տէվլէթ մի իտի : Աքքին իխթիյար-
լըգտա իւմիտ էօլլուր :

5.

Իխթիյար ատամ՝ սօշ իւմիտլէրինի ,
նուհ փէյղամպէրին կիւերճինի կիպի ,
քէնտիտէն տիշարը տէվլէթ արամաղա
էօլլար . օ տա տիւնեատէ գօնաճագ եկը
պուլամագ , թէքրար քէնտի կէօնլիւնէ
տէօնմէք իգթիզա էտէր :

6.

Մլիլիք պիզի տիւնեատէն ուզագ գօլ-
տուղու զաման , եախօտ խասթէլիք պի-

զի էվիմիզէ գափատըղը զաման, եալը-
նըզ տուրամազմըզը: () զաման էօյմէյէ
Թէտարիք կէօրէճէք վագըթ տէյիլ մի.
ալլահ ըլա գօնուշաճագ զաման տէյիլմի:
Վեափիլիք էօմրիւմիւզէ պիը կիւն գաւ
Թամազ, լաքին եիւքիւնիւ խաֆիֆլէ-
տիփ, էճէլ գօրգուսունու էքսիլտէ պի-
լիը:

7.

Ինսանըն զաֆիհի տիւշկիւնլիւյիւնիւ
աշիքեար էթմէք՝ եագըջըր շէյ տէյիլ
տիրօ պինատէն ալէյճ ինսանըղը քիւշիւք
տիւշիւրմէյիփ, սալթ տերէճէսինտէ սագ-
լամագ իչին պիլէ օլսա, իխթիյար ատամ՝
պաշընը խըրգայա շէքիփ սագլանմալը
տըրօ վէ տիւնեանըն ալթընա կիրմէտէն,
իւսթիւնտէն քէնտիյի կիտերմէլէ տիրօ:
Եթահ կէթիրմիշ իխթիյար՝ գալսպա-
լըղա փէք չօգ կիրիրսէ, Թէճլիքէսիզ չը-
գամաղ: Սագըա էօյլէ իխթիյարըն պիը
տէլի գանլըլա, եախօտ կիւճիւ գուվ-
վէթի եերինտէ պիը ատամ ըլա տօսթ.
լաշմաղա նէ՞ մասլահաթ, նէ՞ մուհապ-
պէթ զըմըր օլա պիլիը. Տիւ: Պիր տէ
տօսթլաշմըշ, էօյլէ ատամլար ըլա գօ-
նուշմատան նէ՞ շէշի ալա պիլիը: Փա-
գաթ սաղլար ըլա էօլիւլէրի պիը եերի
կէթիրմէյէ պէնգէր:

Եօմրիւն Թէճրիւպէլէրի՝ պիզի մէզար ը-
լա տօսթլաշարըր: Փալամարըն քէսէն
կէմի՝ պիր մուվաֆըզ րիւզկեար ըլա եօլ
աջըզըզը արատըզը կիպի, պէնիմ աէ
գալպիմին պաղլալ ը չէօզիւլտիւ, վէ ճա-
նըմ եէլքէնլէրին տօլտօլմուշ, կիտէն
տէօնիւփ կէլմէտիյի լիմանա տօղու ըէ-
վան օլմաղա, կիւնլէրիմին սաճիպինին
իշարէթինէ պէքլէյօրում: Եյ եաշտա-
շըմ իխթիյար, ա՝ տօսթում, ա՝ պէնիմ
ագրապամ (զիրա պէնիմ գանտան ագրա-
պամ ճիւզ գալմատը) կէլ գուճագլայըմ
սէնի. սէն ճէր նէրէտէ իսէն, իքի գօ-
լումու պօյնուէնա տօլար, սէնի գուճագ-
լարըմ: Ղանլարըմըզը՝ նէ եէր այլրա
պիլիը, նէ Թօփրագ: Երամըզտա չալ-
գանան տէրեալէր նաֆիլէ տիր, ճանլա-
րըմըզ պիր տիր, վէ պիր պիրինէ տօգա-
նըր: Եյթէ պու սանա սօն վէտամ տըր:
Խօշճա գալ, խօշճա գալ, չօգ եիւզ ելլ-
լարատէք ալլաճա Էմանէթ օլ:

Ս Ի Փ Ա :

Տիւնեատէ՝ գալպին զիմէթինէ տօ-
գանմայարագ, գալթը չօգ պի կիւնաճ
սէֆալար վար: Եպիկիւրոս Փէլէսօֆ
պաղչէլէրինի սէֆէրտի. վէ քեամիլ ա-
տամլարըն ճէփօնիլ: Ելվզի պաղչէ իտի:

Յիււղազը պիտ առամըն տեղէն վէ
քեմալիյէն սահիպի օլմասընա նէ լա
զամ. Ֆիքրինի իշլետե պիւմէք, վէ եիւ
րէյի ըհաթ օլմագ տէյիլմի : Նէ վէսի
օլան առամ՝ իքիսինի տէ պաղչէսինէ թիւ
մար էթտիյի եէրտէ պուլուր : Պաղչէ.
նին նիզամընը, թիմարընը, պերէքէթի.
նի, օլան սէֆասընը, եապանի եէրլէրէ,
գուրու վէ տիքէնլի տաղլարա ըրուպար
էյլէ. պայաղը խալգ ըլա, էյլէք սահի
պի առամլարըն էօրնէյինի կէօրիւրսին :
Պաղչէ իշլետե հէր կէօրտիւլիւմիւզ շէյ՝
եարատանըն քերէմլէրինի խաթրըմըգա
կէթիրի : Պաղչէ տէտիքլէրի՝ ինսանըն
էլլետե առին՝ պաղչէսինին պիտ պաղչի
եէսի տիր :

Պատի սապահ՝ շիւլէյին գանտիլլէրինի
սիւքիփ, ալլի կէնդիմիզէ կէթիտիյի
պահար գօգուլարը՝ թանդըրընըն նէ պա
հասըզ քերէմի տիր : Թուլթամ թուլթամ
շիւլէքլէրինտե, կէօքտէն ըհամէթ եաղ
տըզա, իլէյիմ սաղմանըն հէր ըհնկինի
պիւրէրինէ պօյամըլ կիպի, տիւրլիւ շի
շիտլէրի նէ խօշ կէօրիւնիւր : Պաղչէ ի
շլետե քիշինին քէօթիւ սեվտալարընը
հիլ թահրիք էտէճէք շէյ եօգ : Նէփի
սի ագլը թէրպիյէ էտէր, եիւրէյէ Ֆե
րահ վէրի, վէ հասսէլէրի խօշանալ
ըրը : Ի պին տիւնէա առամընըն հագ-

գրնա՝ նէ լալէտէ ըհնք վար , նէ կիւլտէ
 գօգու . . . ծնլարըն հաստէսի՝ պէօյլէ պի
 կիւնահ սէֆալար հազգընա էօլմիւշ
 տիւր . պէօյլէ նազիք շէյլէր տույաճազ
 հաստէլէրի գալմատրգտան սօնղրա , հիք-
 մէթլէր իւզէրինէ՝ ֆէյլէսօֆանէ ֆիքիր
 իշլէթմէյէ , վէ պիր շիմէն իւզէրինտէ
 կէզինիքէն օլան ֆերահը տույմաղա ,
 եախօտ պիլուր կիպիպիր պէրրագ սույ-
 ուն չաղըլթըսընտա , գամարիյէէ կիպի
 պիր եէշիւ աղաճըգ կէօլկէսինտէ , օլան
 սէֆայը տույմաղա հաստէսի օլըւրմու .
 տալարընը եէրէ սարգըթմըշ աղաճըն՝
 տոււմանը իւսթիւնտէ մէյվէսին կէօրէ
 պիլիւրմի . եախօտ պիր շիւէյին եէրաէն
 եուգարը պօյ վէրէն՝ քէօրփի շահընա
 տրգգաթ էտէ պիլիւրմի .

Ա Գ Լ :

Մ գընա պէյէնէն ատամը՝ լագըրտըլ-
 լա իսքեաթ էտէրիմ տէյի ումմագ , փէք
 չաղըրըր տա , տաղըն աքս էտէն սէսինի
 քէսէրիմ տէմէք կիպի տիր : Տաիմա սէօ-
 զիւն սօնու ծնլարտա գալըր :

Մ գըլ՝ սօն տէրէճէ իտտիասընտա օ.
 լուփ , ինսան տա սէօզ սահիպի պէն օ.
 լայըմ տէրսէ , մարիֆէթ տէյիլ , համա-
 գաթ սըր , աճընաճազ , իպա օլունա .

Ճագ շէյ տիր : Նիչէ՛ ատամլարըն ագը
պիր ազ տահա ազ օլսա , տահա չօգ զնյ-
ատէ իթիպար պուլուրլար :

Ի Ճ Ի Լ :

Լսքի մանեօթլարըն՝ եաթաղա դա-
րանըգտա կիրտիքլէրի կիպի , պիզ տէ
մէզարա՝ կէօղիւմիւզ գափալը կիտէյօ-
րուզ :

Իխթիյարլարտա ատամ վար քի , նէս.
տորուն ¹ եաշընա վարմըշ , տահա պարի-
սին ² զարիֆլիյինի էլտէն գօմազ : Պէյն-
լէրինտէ ատամ վար քի , Ճէնաղէ տա-
վէթիսի՝ տիւյիւն տավէթի փայէսիլլէ
տինլէր . Ճէնաղէյէ՝ էյլէնՃէ տէյի կի-
տէր , վէ տօսթլարընըն մէյեթիթիսի՝ քէն-
տի էյլէնմէք իչին , վագըթ կէչիրմէք ի-
չին մէզարա կէօթիւրիւր :

1 Նէստոր՝ մօրա սէմթինտէ պիր մէմլէքէթ գրա-
լլնմըշ . հոմէրոս շարին նագլինէ կէօրէ , իւջ էիւզ
սէնէ եաշամըշ :

2 Պարիս՝ էպի սթամպօլուզ գրաշընըն օղու-
տուր . էպի զաման շարլէրինին նագլինՃէ , հէմ
եխտլէքտէ մէշուր տուր , հէմ կիւզէլլէքտէ :

S O U Թ Լ Ո Ւ Գ :

1.

Քիտիւնքին տօսթլուղու գարանը գտա պաղանըր, փիւրիւզլիւ տիւյիւ միւնիւ այտընլըչա չըգարմաղա գօրգարլար. ալթէա վէ արէթուզա¹ տէտիթլէրի չայլար՝ սուլարընը պունլարըն տօսթլուղու կիպի, եէր ալթընտա, կէօզ կէօր մէզ գարանլըգտա պիր պիրինէ գաթարլար :

2.

Փաք մուհապպէթ չէնիսին ալմայսն ատամ՝ պիր կիւզէլ մահպուպէ քիչինին պաչընա նէ տէվլէթ գօնտուրա պիլէճէյինի տահա անղլամամըչ տրր : Ս)ա մասըզ պիր սատըգ տօսթլուղուն լէզ զէթինի պիլմէյին ատամ՝ պիր ատամըն պիր ատամտան գազանա պիլէճէյի տէվլէթ նէ օլտուղուն պիլմէզ :

¹ Պիրի սիւլէա առսընտա՝ պիրի մօրա առսընտա մէշուր չայլար տրր քի, փութիւթէսթ մասալլարընտա, կիսինին սույու եէր ալթընտան, պիր պիրինէ գարըչըր տէրլէր :

3.

Չօգ առամ, տօսթու՝ գումարպազըն
 օյուն քեաղիտի կիպի գուլլանըր : Վա
 զանմալա իւմիտլէրի օլտուգճա, էլտէն
 պրագմազլար : () յունլարը պիթտիքլէյն,
 ծնու սիւփրիւնթիւյէ աթարլար, եէրի
 նէ պիր եէնիսին իսթէրլէր քի, ծնու
 տա էօյլէ էթսինլէր :

Ք Ի Ր Ի Մ :

Պիր եիւրէյի օլան զէնկին, պիր սիւ
 րիւ սէֆիլին աճ թագսիր գըրըլաղըն
 կէօրիւրսէ, օ քէնտի ուսանմըչ մալինի՝
 պօշ սէֆալարա թէլէֆ էթմէյէ կէօն
 լիւ չէքէրմի : Վիմիզին իտարէսինէ պիր
 նիզամ վէրէճէք օլսագ, մասրաֆըմըզը
 էքսիլթմէյէ պագար, իտարէ էտէյօրուզ
 սանըրըզ . օյուսա ֆուգարայէ եէնիտէն
 պօրճ էտէրիզ . թէտախիւլ պիրիքտիրիր,
 ճէվապընա պօրճլու օլուրուզ : Վիմիզ
 տի զիյատէ օլան՝ ֆուգարանըն՝ հագզը
 տըր . պիզ իրատըմըզը քեահէալարըմըզ
 տան թսլէպ էթմէք՝ նէ գատար շէր՛ի
 իսէ, ֆուգարա տա պիզտէ զիյատէ օ
 լանը իսթէմէք՝ օ գատար հագ տըր :
 Վ է պու պօրճ՝ գումար պօրճու կիպի

188 Տերութիւն Տարուելու Եղեցինէ
տէյիլ տիր քի, վերմէյնէ զիւլիւ օւ-
մայա :

Գ Ա Լ Գ Զ Ի Մ Մ Ի Թ Ի : Է

Ի գալ սերխօշուղու քիշիյի սերսէմ
էտէր . գալպին Թաղերլէրինի կէվէտիփ ,
զիմէթի ույուշտուրա պիլըր . լաքին Փէ-
լաքէթ վադթինտէ պիլըր գասպահաթը
էիւրէք՝ քիշիյէ փէք աղըր Եիւք օլմագ .
կէրէք :

Պ Ի Ի Յ Ի Ի Գ Լ Ի Ի Գ Ի Տ Տ Ի Ա Ս Ա :

Պիւիւքիւք իտտիասը՝ պիլըր խօշ Թա-
պիաթ իլէ ըասթ կէլէ պիլըր . լաքին
գըրգանճըգ՝ գալպտէ քիօթիւլիւք կէօս .
Թէրիր :

Ս Ի Փ Ա Հ Ա Թ :

Լ Թալարըմըզ շիմտի մէզարտէն չը-
գըփ , արամըգա կէլտէ , մէմլէքէթին

Ի Խղճմտանք :

պիր շէնլիք կիւնիւնէ ըստ կէտիք սա-
նաճազլար : Պու սէֆաճաթ տէլիլիքլէ-
րի՝ կիւնտէլիք իլէթ օլտուղունա ինա-
նամայաճազլար :

Ի Օ Մ Ր :

Իսսան՝ հօմրիւնտէ վազըթ վազըթ
չէքտիյի տերտլէրի, սօղարքէն հէփ պիր-
տէն կէօրէ պիլտէ, իբրահիմտան եաշա-
մայը գապուլ էթմէգտի :

Կէչէն սէֆալարընըն տէլիլիքլէրինի՝
հէր քէս կէօրէ պիլիը . լաքին տաճա
կէօրմէյէ իւմիտ էթտիյի սէֆալարըն տէ-
լիլիքլէրինի կէօրմէյէ՝ քիշէ հազըէթի սիւ-
լէյմանտան ազըլլը օլմալը :

ԵՒՐՈՒՊԵՐՈՍ.

Եւրոպ

ՖԱԶԻԼԻԹ ՍԱՀԻՊԻ ԶԵՆԿԻՆ:

Եւզէպետ ազուլ տըր. կերէք Ֆիբրինին, կերէք հաստէլերինն սեֆասընը՝ արատա պիր տէյելտիրիփ թէպտիլ էթմէնին եօլունու պիլիր. քէնտիյի հեր տիրլիլ սեֆիհլիյէ վուրաճագ շէհլէթի վար իքէն, նեֆտինի զապթ հտէյօր: Եւզէպետուն մալի վար, կէնճիլի վար, շէն թապիաթ տըր, վէ մասրաֆը սեվեր. օպիր զէնկինլերէ պէնզեր՝ պու շէյլերի վար. անճագ մալինի ֆագիլէթինէ գուլանըր: Թապիաթինէ լաղըմ օլանը, ըլլթպէսինէ վէ զիմլէթինէ տիւ շէնի՝ հիչ հսիրկէմէզ, պօլ պօլ խարճ էտեր. պէտ ամէլէրապըթասըզ շէյլերէ կէլինճէ, պիր ազճէ վերմէզ: Եւրատա էյլէնճէլերի տէ վար. քէնտիյի սրգըյա գօմնազ. օյունտան էյլէնճէտէն գալմնազ. օյուն քեաղիտի շէյթանըն իճատը տըր տէմէզ. անճագ տէֆի զամ էտէճէք էյլէնճէլեր արար. էյլէնճէտէն ուսանաճագ վագթի պիլիր, իլերիսին ալըր. գի

րա պիւլըր քի զեւզ տեօիքէրի տե , պա
զը երի ճիւղ քիթապար կիպի , մուխ-
թասար եազըլըրսա՝ զիյատե Փաիտելի
օլուր :

Եւլեր կիպի պաղէլերի , կեզեճեք
եերլերի վար , իլերինտե մաղարալարը
սերսեպիլերի վար . օյմա սուրէթլերի ,
եազմա միւճեասեմլերի վար , լաքին զեւզ-
լերին ելերտեհն էյի չըգարըր . ելերին-
քինտեհն էյի , ելերինքինտեհն պահալը օլ
տուղու իչին տէյիլ , իլա սահիպինին տէյ-
երի ելերտեհն զիյատե օլտուղու իչին :
Թամալըլերին կիւզեւլէյի՝ եազան ուս-
թանըն հիւնէրինտեհն տէյիլ տիր . օյմա-
լարը ճանը կիպի կեօրիւնիւրսե , սահի-
պինին գալպի կիւզեւլէյի տիր քի , իչին
ուսթալըղընը մարիֆէթինի արթըրըի ,
թապիաթտե՝ պայաղը կեօղլերին կեօրե-
մէտիյի կիւզեւլէյի կեօսթերիր : Աերեք
Ֆիքերտե կերեք հասսելերտե օլան շէյ-
լերին կիւզեւլէյինին չօղու , քիչինին գալ-
պինին կիւզեւլէյինտեհն հասըլ օլուր : Աիւ-
նէշ կիպի կիւզեւլ շէյ օլամազ քի , պիր
շէյի հեմ կեօսթերիր՝ հեմ փարլազ կեօս-
թերիր : Վեզալեք Փաղիլէթ կիպի էյի
շէյ օլամազ քի , զեւզին սեֆանըն շէշ-
նիսին արթըրըր . հաթթա Փաղիլէթ
քէնտի՝ ճիւմէտեհն լեզիզ սեֆա տըր :
Վիշի թէնին սեֆալարընըն շէշնիսինի
տուլմագ իչին , ճանընըն գուտրէթլերի-
նի թերպիյի ետիփ , օնլարը էյլէնտիրմէ-

լի . վէ պիր քեամիլ ազըլ՝ հասսէլերին սեփասընա եարտըմ էտէր :

Եւզէպէօս կէլէն իգպալի՝ էլէ տահա զիյատէ էյլէք էթմէյէ պօրճ նազարըլա պագար . պիր պինա եափտըրաճագ օլսա , քիպըրինտէն տէյիլ , էլէ էյլէք էթմէք ի չին տիր . պէսլէտիյի իշճի Ֆուգարանըն սայըսընը սէվինէ սէվինէ սայար , վէ իշլէտիքըլերի թաշը՝ էքմէյէ թէպտիլ էթտիյինէ խօշլանըր : Պիլեր քի՝ թանղըր քէնտիյէ նէ գատար քէրէմ էթմիշ իսէ , խալգ տա քէնտիտէն օ գատար քէրէմ ումար : Վ է էլլերտէն պիւյիւք օլմաշ ուսա , էլլերտէն տէ Փազիլէթլի օլմալը տըր : Վլինտէքի մալ՝ Ֆուգարանըն էլի նէ կիզլի եօլլարտան ագար : Պէսլէյին էլի՝ պէսլէտիյի Փագըրա կէօսթէրմէզ : Վէնտի կէօրիւնմէտէն՝ գապահաթսըզ տէրտիմէնտին հափիսխանէսին աշար , պուգաղըսըն գըրար : Վ է էյլլիյինի կէօրէնլեր , էյլլէք էտէնի պիւմտիքըլերինտէն , մահճուպու օլմազլար : Պիլեր քի , պիւյիւքըլիւյիւն քիշիյէ գազասը թէհըլէքէսի վար , պիւյիւքըլիւք քիշիյի պիւյիւթմէտիյի հալաէ խօրլար , ըիւթպէսինտէն տիւշիւրիւշ : Պիլեր քի , Փօտուլլուղուն իճատ էթտիյի Փարգլարա նիսպէթ՝ թանղըր հէր ըիւթպէնին տէվլէթինի պիր պիրինէ պէնգէտիր . պէտ-ամէլ զէն կինլեր , Փայտէսիզ մալտարլար , փութ կիպի միւքէլլէֆ փութխամէլերինտէ նա

Ֆիլէ օթուրուրլար . էյլէ սահիտ օլ-
տուգլարընը պէյան էթմէտիքտէն սօնը-
րա , քիմսէ վարըփ թափընմազ : Մըսըր
փութփերէսթլէրինին թափտըլը մայ-
մունլար կիպի մասգարա , եախօտ թիմ-
տախլար կիպի զիյանքեար փութ օլուր-
լար : Ենսանըն տէվլէթի՝ էթտիյի էյլէք
գատար օլուր . վէ ատիլ թապիաթ՝ էն
ազիմ պօրճուն միւքեաֆաթինի՝ քիշինին
գալպինին էն ազիմ Ֆերասըլա էօտեր :

Եւզէպեօս զէվգի սէֆայը սէվէր , լա-
քին ապըլլա իտարէ էտեր : Օէվգի
սէչէր , քիմինէ աչգ ըլա սարըլըր , քիմի-
նի սազընարագ էտեր , քիմինտէն տէ իք-
րահէն գաչար : Քեօթիւ ատամըն զէվ-
գի՝ էտէրքէն եուֆ օլուր , սօնըրա ֆիք-
րինտէ նէտամէթտէն զայրի շէյ գալմազ :
Եւզէպեօսուն էթտիյի սէֆալար՝ պիթ-
տիքտէն սօնըրա տա սիւրէր , վէ խաթ-
ըրնա կէլտիք՝է , սէֆայը էթտիյի վագթ
գատար Ֆերահ տույար :

ԱՂԱՂԱԿ ԹԵՎԵՔԻՒՆԻ ԵԹՄԵՔ :

Իսնկանի ելն Ռէլիգի ելտեյի գասիտէտէն ին-
րաճ օլտանճաշ :

1.

Սանա մէզարըմըն քէնարընտան Եա-
զայօրում : Իխթիյարըզ պէնի գալէմիմ
իւզէրինտէ ույուշաուրմուշ, չաղըմըն գը-
լը աչգըմը տօնաուրմուշ, իսթիտատտէն
գալմըլըմ : Պիր գալըն տուման՝ կէօզիւ-
միւննապարընը քէսմիշ : (Սափսըզ կլնմ՝
մէրաւրմը իճրա կթմէյօր, Եազարըլընը
Եազարքէն թիթիթէյօր, շանըմա զիււ
կէթիթմէմէք իչին, թէքրար պօզմապ իգ-
թիլա Կտէյօր : Եճէլ զէՏիլիլ տիշնի
պօւ զապուն թէնիմէ արթըզ կէչիթի-
նէյէ պէքէր տէ փարալամազ պիլմէմ :
ՄէրՏամէթսիլզ գալիմ, կիւնլէրիմի ու-
զատըփ, պանա Կօմրիւմիւ տաՏա սիւ-

1 Պու գասիտէ Եունկուն սօն թէլիթի տիր . Էօլ-
մէտէն իւշ սէնէ մուգատտէմ 1762 սէնէսի թարի
խինտէ Եազմըլ . փէք ուզուն գասիտէ տիր . մէ Եազ
աղը շյլէրին Կն Կանաղը սըր : Իշ պու թէրճիւմէ
Կթտէլիմ՝ թէրճիւմէյէ լայըզ կէօրտիւլիւմ փարջա-
լար սըր տէյի, Ֆրանսիսըզճայա թէրճիւմէ Կտէն
խապէր մէրի :

ընկալեալ տիտիոսը : Կու՛հ փէյղամպեր պիր տիւնեանըն պաթտըղընը , օպիրինինն տօղ տուղունու կէօրտիւլիւ կիպի , պէն տէ տօղտուղում տիւնեանըն՝ կէօղիւմ էօ նիւնտէ թէպտիլ օղտուղուն կէօրտիւմ . լաքին սյու եհնի տիւնեատէ պանա անր . թըգ զէվգ գալմամը :

2.

Ղէսուր ատամ՝ Ֆէլաքէթին կէօղիւ միւզիւ գօրգուլթտուղու մուսիպէթ փէր տէսինի եըրթար :

3.

Իշթէ սէնի թէսէլլի էտէյիմ տէտիյիմ եէրտէ , պէն թէսէլլիյէ միւհթաճ օլ տոււմ : Վ՛նյ գարա խապէր : Վ՛ չօգտան պէրի սէվտիյիմ քիշարտսօն լաքին պէն անրթըգ կէօղ եաշը տէօքմէմէյէ նիյեէթ էթմիշիմ . . . էօյլէ ամմա , պէօյլէ պիր տօսթ իթիրէն՝ աղլամամագ միւմ քի՛ն մի : Վ՛լլահ , պանա սէն գուլվլէթ վէր : Վ՛նհ , վահ , նէ աճըլարըմտա պէնի թէսէլլի էթմիշ իտի : () զէքի ագլլ չօգ տէՓա եաղտըղում շէյլէրէ ըէմաագ վէրմիշ , եանղըլարըմը պիլէ կիւզէլլէթ .

1 Պու գասիտէյի՝ պիր տօսթունու թէսէլլի էթմէք իչին եաղտըղ եէրտէ , ըիշարտսօն նամ՝ պիլին էօլմիւշ խապէրին սըր :

միշ իտի : Սէվտալարը Թահրիք էտեր , վէ քիչինին գալպինտէ սէվտանըն էյիլէրինի Փարգ էտեր , ծնուն կիպի վար մըլտը : Աշիւրէքէր անախթարընը՝ Թապիաթ ծնա տողարքէն վերմիշ իտի լաքին եինէ պէնիմ հագգըմա , օ ատամ էօլմիւշ տէյիլ տիր : Աերչի արամըգտա տիւնեալար վար , լաքին եինէ պիր պիւրիմիզի անղլարըլ :

4.

Աօմրիւմիւղիւն վագ՝ալէրինի եարա. տանա հաւալէ էտէլիմ . ծնուն սէչտիյի՝ պիզիմքինտէն էյի տիր : Պիզ նիչէ տէ. Փա պէլամըգը՝ արզուլէրիմիզին իճրա օլմասընտա պուլմուշուղ : Պէք խայըրը իշլէրիմիզին իւսթիւնէ՝ նէ կէօզ եաշլարը տէօքմիւշուղ :

5.

Իխթիյար օլտուղումուղ զաման , շէրէֆիմիզ՝ Թանըլմամագտա տըր , վէ մէտ. հիմիզ՝ խալգըն խաթըրնտան չըգմամըգ տըր : Բեամիլ ատամ չիչէքէր կիպի էթմէլի , կիւնիւն էօյլէսինտէ աչըլըփ՝ պիւթիւն կիւզէլիյին կէօսթէրմէլի , վէ աղլամ օլտուղլայն գափանմալը տըր :

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

()ն սէտիպիւնձի կէճէ :	Օ իմէնի պատրե .	3
()ն ասօգոս-չոսնձոս կէ- ճէ :	
Երբոհնձի կէճէ :	Ֆաղելէն . . .	15
Երբոհ պերիւնձի կէճէ :	Կեօյէր . . .	26
.	Էալարըն չօգլու-	
.	չու	65
Երբոհ Էսիւնձի կէճէ :	Կեօյէրին ասոսպ հափգընաս օլան	
.	սէյրե	84
Երբոհ Էւլիւնձի կէ- ճէ :	Հափ Ռասալայե Էլահե	98
Երբոհ պէօրպիւնձի- կէճէ : Թիւսէլլե	108
Մահչէր կիւնիւ	Ղաստպե . պերիւ ճի Քասլ	125
Մահչէր կիւնիւ	Լսիւնձի Քասլ	140
Մահչէր կիւնիւ	Լւլիւնձի-Քասլ	157
Լսօրիւն ՌեՔիւիլի	167
Տիւրլի- Տասրէլի Էւլիւնձի ՌեՔիւիւիւ- լի .	Լիւնիյարլեփ	177

Սեֆ	182
Լ. 4 Լ	184
Լ. ճե Լ	185
Տօւնը-4	186
Վեբեճ	187
Գալու շեճեթ	188
Պի-յի-լե-ի երրեսը	188
Սեֆահաթ	188
Լ. յօյր	189
Ֆաշեթեթ սահիպի շեճեթ	190
Լ. Լահա Ռեճեթի-Լ Էթեթ	194

181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԵԼԵՐԻ

սէհլէյաթը ըստհէհ պատլէնպա :

ՃՐԼՏԻ ՍԱԼԻՍ :

Եիւլ.	Սաթը.	Սէհլ.	Սահիհ.
6	20 • 21	գալըպա լըղա	գալապա լըղա
7	7	թէֆթիշ	թէֆթիշ
14	11	Եւրէյինին	Եւրէյինին
19	8	մուհաննէթ	մուհաննէթ
36	հաշիյէէ • 3	տէօրտ	տէօրթ
39	16	պիր գարար	պէր գարար
53	5	խանըն	խանըն
68	20	րաստ	րասթ
141	հաշ' • 7	սօլումէոս	պաղոմէոս
141 • 142		հիւք եռւմէ թինի	հիւք քիււմէ թինի
146	11	սուլթան ,	սուլթան I , I ինկիլիզ գրա լլչասը :
154	19	հիւքեռւմէթինի	հիւքիռւմէթինի
159	8	գուլթսու	գուլթսուզ
168	24	իզսիզ	իշսիզ
170	29	տէրէսինի	տէրէճէսինի

THE HISTORY OF THE

REIGN OF KING CHARLES THE FIRST

IN THE YEAR 1649

Page	Chapter	Section
1	1	1
2	1	2
3	1	3
4	1	4
5	1	5
6	1	6
7	1	7
8	1	8
9	1	9
10	1	10
11	1	11
12	1	12
13	1	13
14	1	14
15	1	15
16	1	16
17	1	17
18	1	18
19	1	19
20	1	20
21	1	21
22	1	22
23	1	23
24	1	24
25	1	25
26	1	26
27	1	27
28	1	28
29	1	29
30	1	30
31	1	31
32	1	32
33	1	33
34	1	34
35	1	35
36	1	36
37	1	37
38	1	38
39	1	39
40	1	40
41	1	41
42	1	42
43	1	43
44	1	44
45	1	45
46	1	46
47	1	47
48	1	48
49	1	49
50	1	50
51	1	51
52	1	52
53	1	53
54	1	54
55	1	55
56	1	56
57	1	57
58	1	58
59	1	59
60	1	60
61	1	61
62	1	62
63	1	63
64	1	64
65	1	65
66	1	66
67	1	67
68	1	68
69	1	69
70	1	70
71	1	71
72	1	72
73	1	73
74	1	74
75	1	75
76	1	76
77	1	77
78	1	78
79	1	79
80	1	80
81	1	81
82	1	82
83	1	83
84	1	84
85	1	85
86	1	86
87	1	87
88	1	88
89	1	89
90	1	90
91	1	91
92	1	92
93	1	93
94	1	94
95	1	95
96	1	96
97	1	97
98	1	98
99	1	99
100	1	100

